L-Evanġelju Skond San Mattew

1 Il-ktieb tan-nisel ta' Ġesù Kristu, bin
David, bin Abraham.
2 Abraham nissel lil Iżakk; u Iżakk
nissel lil Ġakobb; u Ġakobb nissel lil
Ġuda u lil ħutu;
3 U Ġuda nissel lil Fares u lil Żaraħ
minn Tamar; u Fares nissel lil Ħesron; u
Ħesron nissel lil Aram;
4 U Aram nissel lil Għamminadab; u
Għamminadab nissel lil Naħson; u
Naħson nissel lil Salmon.
5 U Salmon nissel lil Bogħaż minn
Raħab; u Bogħaż nissel lil Għobed minn
Rut; u Għobed nissel lil Ġessi;
6 U Ġessi nissel lil David is-sultan; u
David nissel lil Salamun minn dik li kienet
il-mara ta' Urija;
7 U Salamun nissel lil Robogħam; u
Robogħam nissel lil Abija; u Abija nissel
lil Asa;
8 U Asa nissel lil Ġosafat; u Ġosafat
nissel lil Ġoram; u Ġoram nissel lil
Għuzzija;
9 U Għużżija nissel lil Ġotam; u Ġotam
nissel lil Aħaż; u Aħaż nissel lil Ħeżekija;
10 U Ħeżekija nissel lil Manasse; u
Manasse nissel lil Amon; u Amon nissel
lil Ġożija;
11 U Ġożija nissel lil Ġekonija u lil
ħutu, fiż-żmien li ttieħdu f'Babel:
12 U wara li ttieħdu f'Babel, Ġekonija
nissel lil Saltijel, u Saltijel nissel lil Żoro-
babel;
13 U Żorobabel nissel lil Abiħud; u
Abiħud nissel lil Eljakim; u Eljakim nissel
lil Għażor;
14 U Għażor nissel lil Sadok; u Sadok
nissel lil Akim; u Akim nissel lil Eljud;
15 U Eljud nissel lil Elgħażar; u Elgħa-
żar nissel lil Mattan; u Mattan nissel lil
Ġakobb;
16 U Ġakobb nissel lil Ġużepp, ir-raġel
ta' Marija, li minnha twieled Ġesù, li
jgħidulu Kristu.
17 Mela t-tnissiliet kollha minn Abra-
ham sa David huma erbatax-il nisel; u
minn David sa meta ttieħdu f'Babel
erbatax-il nisel; u minn meta ttieħdu
f'Babel sa Kristu erbatax-il nisel.
18 Issa t-twelid ta' Ġesù Kristu kien
hekk: meta ommu Marija tgħarrset lil
Ġużepp, qabel ma marru flimkien instabet
tqila mill-Ispirtu s-Santu.
19 Imbagħad Ġużepp żewġha, billi kien
raġel sewwa, u ma riedx ixandarha, kien
tal-fehma li jkeċċiha bil-moħbi.
20 Iżda hu u jaħseb fuq dan, ara,
l-anġlu tal-Mulej deherlu f'ħolma jgħid:
Ġużepp, bin David, la tibżax tieħu 'l
Marija b'martek; għax dak li hu mnissel
fiha hu mill-Ispirtu s-Santu.
21 U hi tiled iben; u int issemmih
ĠESÙ; għax hu jeħles il-poplu tiegħu
minn dnubiethom.
22 Issa dan kollu ġara, biex iseħħ dak li
ngħad mill-Mulej bil-profeta, li jgħid:
23 Ara, xebba titqal, u tiled iben, u
jsemmuh Emmanuwel, li jfisser: Alla
magħna.
24 Imbagħad wara li Ġużepp qam mill-
irqad tiegħu għamel bħal ma qallu l-anġlu
tal-Mulej, u ħa miegħu 'l martu:
25 U ma kienx jafha sakemm wildet
l-ewwel iben tagħha: u semmieh ĠESÙ.

2 Issa meta Ġesù twieled f'Betlehem tal-
Lhudija fi żmien is-Sultan Erodi, ara,
maġi mill-lvant ġew Ġerusalem,
2 Igħidu: Fejn hu dak li twieled Sultan
tal-Lhud? Għax aħna rajna l-kewkba
tiegħu fil-lvant, u ġejna biex nagħtuh qima.
3 Malli s-Sultan Erodi sama' dan,
tħawwad; u miegħu Ġerusalem kollha.
4 U wara li laqqa' flimkien il-qassisin
il-kbar kollha u l-iskribi tal-poplu, staqsie-
hom fejn kellu jitwieled Kristu.
5 U huma qalulu: F'Betlehem tal-
Lhudija: għax hekk inkiteb mill-profeta:
6 U int Betlehem, art ta' Ġuda, mintix
l-iżgħar fost l-ibliet ewlenin ta' Ġuda:
għax minnek joħroġ Mexxej, li jmexxi
l-poplu tiegħi ta' Iżrael.
7 Imbagħad Erodi, wara li sejjaħ bil-
moħbi lill-maġi, tkixxef bir-reqqa minn-
hom iż-żmien meta dehret il-kewkba.
8 U bagħathom Betlehem, u qal:
Morru fittxu tajjeb it-tarbija; u meta
ssibuh, erġgħu għiduli, biex niġi u nagħtih
qima wkoll.
9 Malli semgħu s-sultan, telqu; u, ara,
il-kewkba, li raw fil-lvant, marret qabil-
hom, sakemm ġiet u qagħdet fuq fejn kien
hemm it-tarbija.
10 U ferħu ferħ kbir wisq, meta raw il-
kewkba.
11 U meta daħlu d-dar, raw it-tarbija
m'ommu Marija; u xteħtu fl-art, u tawh
qima: imbagħad fetħu t-teżori tagħhom, u
tawh għotjiet; deheb, lubien, u mirra.
12 U billi kienu mwissijin f'ħolma li
m'għandhomx imorru lura għand Erodi,
telqu lejn arthom minn triq oħra.
13 U meta telqu, ara, l-anġlu tal-Mulej

deher 'il Ġużepp f'ħolma, igħid: Qum, u
ħu t-tarbija u 'l ommu, u aħrab għall-
Eġittu, u oqgħod hemm sama ngħidlek:
għax Erodi jfittex it-tarbija biex jeqirdu.
14 Xħin qam, ħa bil-lejl it-tarbija u
lil ommu, u telaq lejn l-Eġittu.
15 U baqa' hemm sal-mewt ta' Erodi:
biex iseħħ dak li ntqal mill-Mulej bil-
profeta, li jgħid: Mill-Eġittu sejjaħt lil ibni.
16 Imbagħad Erodi, meta ra li l-maġi
daħku bih, saħan bis-sħiħ, u bagħat joqtol
lis-subjien kollha minn sentejn l-isfel, li
kienu f'Betlehem, u fl-inħawi tagħha
kollha, skond iż-żmien li b'għaqal sar jaf
mill-maġi.
17 Imbagħad seħħ dak li ntqal minn
Ġeremija l-profeta, li jgħid:
18 Instama' leħen f'Rama, tinwiħ, u
biki, u xir kbir; Rakel tibki lil uliedha, u
tistabar ma tridx, għax m'għadhomx
iżjed.
19 Iżda meta miet Erodi, ara, anġlu tal-
Mulej deher f'ħolma 'l Ġużepp fl-Eġittu,
20 Igħid: Qum, u ħu t-tarbija u 'l ommu,
u mur fl-art ta' Iżrael: għax dawk li riedu
l-ħajja tat-tarbija mietu.
21 U qam, u ħa t-tifel u lil ommu, u ġie
fl-art ta' Iżrael.
22 Imma meta sama' li Arkilaws kien
isaltan fil-Lhudija, minflok missieru Erodi,
beża' jmur hemm; u billi kien imwissi
minn Alla f'ħolma twarrab fl-inħawi tal-
Galilija:
23 U ġie u għammar f'belt jisimha
Nażaret: biex iseħħ dak li ntqal mill-
profeti: Jissejjaħ Nażarenu.

3 F'dawk il-jiem ġie Ġwanni l-Battista,
ixandar fid-deżert tal-Lhudija,
2 U jgħid: Indmu; għax qorbot is-
saltna tas-smewwiet.
3 Għax dan hu dak li fuqu tkellem il-
profeta Isaija, li jgħid: Il-leħen ta' wieħed
igħajjat fid-deżert: Hejju t-triq tal-Mulej,
wittu l-mogħdijiet tiegħu.
4 U dan Ġwanni kellu libstu tax-
xagħar tal-ġemel, u ħżiem tal-ġild madwar
ġenbejh; u l-ikel tiegħu kien ġradijiet u
għasel salvaġġ.
5 Imbagħad Ġerusalem u l-Lhudija
kollha, u l-art kollha ta' madwar il-
Ġurdan, marru għandu.
6 U tgħammdu minnu fix-xmara Ġur-
dan, huma u jistqarru dnubiethom.
7 Iżda meta ra ħafna mill-Fariżej u
mis-Sadduqin ġejjin għall-magħmudija
tiegħu, qalilhom: Ja nisel il-lifgħat, min
wissiekom biex taħarbu mill-għadab li ġej?
8 Agħmlu mela frott li jistħoqq lill-
indiema:
9 U taħsbux biex tgħidu fikom infus-
kom: Bħala missierna għandna 'l Abra-
ham: għax ngħidilkom, li Alla jista' minn
dal-ġebel iqajjem ulied 'l Abraham.
10 U issa wkoll il-mannara qiegħda
ma' għerq is-siġar: għalhekk kull siġra li
ma tagħmilx frott tajjeb tinqata', u tintafa'
fin-nar.
11 Jien tassew ngħammidkom bl-ilma
għall-indiema: iżda dak li jiġi warajja hu
aqwa minni, u jien ma jistħoqqlix narfa'
l-qorq tiegħu: hu jgħammidkom bl-
Ispirtu s-Santu, u bin-nar:
12 Il-midra tiegħu qiegħda f'idu, u
jnaddaf sewwa l-qiegħa tiegħu; u jiġbor
il-qamħ tiegħu fil-maħżen; iżda b'nar li
ma jintefiex jaħraq it-tiben.
13 Imbagħad ġie Ġesù mill-Galilija
għall-Ġurdan għand Ġwanni, biex jit-
għammed minnu.
14 Iżda Ġwanni ma ħalliehx, billi qal:
Imissni nitgħammed minnek jien; u tiġi
għandi int?
15 U wieġeb Ġesù, qallu: Ħa jkun hekk
issa: għax hekk xieraq għalina, biex
inwettqu kull ħaqq. Imbagħad ħallieh.
16 U malli tgħammed, Ġesù minnufih
ħareġ mill-ilma: u, ara, is-smewwiet in-
fetħulu, u ra l-Ispirtu t'Alla nieżel bħal
ħamiema, u ġej fuqu:
17 U, ara, leħen mis-smewwiet igħid:
Dan hu Ibni l-maħbub, li bih nitgħaxxaq.

4 Imbagħad Ġesù ttieħed mill-Ispirtu
fid-deżert biex jiġġarrab mix-xitan.
2 U wara li sam erbgħin jum u erbgħin
lejl, ħadu l-ġuħ,
3 U xħin ix-xitan ġie lejh, qal: Jekk int
Bin Alla, ordna li dawn il-ġebliet isiru
ħobż.
4 Iżda hu wieġeb u qal: Hu miktub: Il-
bniedem ma jgħix biss bil-ħobż, iżda b'kull
kelma li toħroġ minn fomm Alla.
5 Imbagħad ix-xitan ħadu fil-belt im-
qaddsa, u qiegħdu fuq il-quċċata tat-
tempju,
6 U qallu: Jekk int Bin Alla, ixteħet
għal isfel; għax hu miktub: Hu jqabbad
l-anġli tiegħu jieħdu ħsiebek: u f'idejhom
iżommuk 'il fuq, li ma taħbatx sieqek ma'
xi ġebla.
7 Qallu Ġesù: Targa' hu miktub: La
tġarrabx lill-Mulej Alla tiegħek.
8 Raġa' x-xitan ħadu fuq muntanja
għolja wisq, u wrieh is-saltniet kollha tad-
dinja, u l-glorja tagħhom;
9 U qallu: Dawn il-ħwejjeġ kollha
nagħtihomlok, jekk tixteħet fl-art u
tagħtini qima.
10 Qallu mbagħad Ġesù: Itlaq 'il
hemm, Satana; għax hu miktub: Agħti
qima lill-Mulej Alla tiegħek, u lilu biss
aqdi.
11 Imbagħad ix-xitan ħallieh; u, ara,
anġli ġew u daru bih.
12 Issa meta Ġesù sama' li Ġwanni
ntafa' il-ħabs, telaq lejn il-Galilija;
13 U wara li ħalla 'l Nażaret, ġie u

għammar f'Kafarnaħum, li qiegħed ħdejn
il-baħar, fit-truf ta' Żabulun u Neftali:
14 Biex iseħħ dak li ntqal mill-profeta
Isaija, li jgħid:
15 L-art ta' Żabulun, u l-art ta' Naftali,
fit-triq tal-baħar, 'il hemm mill-Ġurdan,
il-Galilija tal-Ġentili;
16 Il-poplu li kien fid-dlamijiet ra dawl
kbir; u lil dawk li kienu qegħdin fl-art u
d-dell tal-mewt telgħalhom id-dawl.
17 Minn dak iż-żmien beda Ġesù
jxandar, u jgħid: Indmu: għax is-saltna
tas-smewwiet qorbot.
18 U hu u miexi ma' xatt il-baħar tal-
Galilija, Ġesù ra żewġt aħwa, Xmun
igħidulu Pietru, u Indri ħuh, iniżżlu xibka
fil-baħar: għax kienu sajjieda.
19 U qalihom: Ejjew warajja, u nagħ-
milkom sajjieda tal-bnedmin.
20 U huma mill-ewwel ħallew ix-xbieki
tagħhom, u marru warajh.
21 U wara li telaq minn hemm, ra
żewġt aħwa oħra, Ġakbu bin Żebedew, u
ħuh Ġwanni, f'dgħajsa ma' Żebedew
missierhom, isewwu x-xbieki tagħhom; u
sejħilhom.
22 U mill-ewwel ħallew id-dgħajsa u lil
missierhom, u marru warajh.
23 Fil-Galilija kollha mar idur Ġesù,
igħallem fis-sinagogi tagħhom, u jxandar
l-evanġelju tas-saltna, u jfejjaq kull xorta
ta' mard, u kull xorta ta' nuqqas ta' saħħa
fost in-nies.
24 U xterdet ħbaru mas-Sirja kollha;
u ġibulu lil dawk kollha li kienu morda li
kellhom kull xorta ta' mard u ta' uġigħ; u
dawk li kellhom fihom ix-xjaten, u dawk li
jagħtihom tal-qamar, u dawk li kienu
paralitiċi; u fejjaqhom.
25 U ġmiegħi kbar ta' nies marru
warajh mill-Galilija, u minn Dekapoli, u
minn Ġerusalem, u mil-Lhudija, u min-
naħa l-oħra tal-Ġurdan.

5 U wara li ra l-ġmiegħi tan-nies tala'
fuq muntanja: u xħin qagħad bil-
qiegħda, id-dixxipli tiegħu resqu lejh:
2 U fetaħ fommu, u għallimhom, hu u
jgħidilhom:
3 Imberkin il-foqra fl-ispirtu: għax
tagħhom hi s-saltna tas-smewwiet.
4 Imberkin l-imnikktin: għax għad jit-
farrġu.
5 Imberkin il-ġwejdin: għax għad jirtu
l-art.
6 Imberkin dawk li għandhom il-ġuħ u
l-għatx tal-ħaqq: għax għad ikunu mxebb-
għin.
7 Imberkin dawk li jħennu: għax għad
isibu l-ħniena.
8 Imberkin dawk ta' qalb safja: għax
għad jaraw 'l Alla.
9 Imberkin dawk li jġibu l-paċi; għax
għad jissejħu wlied Alla.
10 Imberkin dawk li huma ippersegwi-
tati minħabba l-ħaqq: għax tagħhom hija
s-saltna tas-smewwiet.
11 Imberkin intom, meta l-bnedmin
igħajrukom, u jippersegwitawkom, u
jgħidu minn kull deni fuqkom bil-gideb,
minħabba fija.
12 Ifirħu, u thennew wisq; għax kbir hu
ħlaskom fis-smewwiet: għax hekk ipper-
segwitaw lill-profeti li kienu qabilkom.
13 Intom il-melħ ta' l-art: iżda jekk il-
melħ jitlef imluħitu, biex jitmellaħ?
għalxejn iżjed ma jiswa, ħlief biex jirtema
barra, u jirtifes mill-bnedmin.
14 Intom id-dawl tad-dinja. Belt li
qiegħda fuq għolja ma tistax tinħeba.
15 Lanqas jixegħlu xemgħa l-bnedmin,
u jqegħduha taħt kejl, imma fuq gandlier;
u hi ddawwal lil dawk kollha li huma fid-
dar.
16 Ħa jiddi hekk dawlkom quddiem il-
bnedmin, biex jaraw l-egħmejjel tajba
tagħkom, u jigglorifikaw lil Missierkom li
qiegħed fis-smewwiet.
17 La taħsbux li ġejt biex neqred il-liġi,
jew il-profeti: jien ma ġejtx biex neqred,
iżda biex inwettaq.
18 Għax tassew ngħidilkom: Sakemm
igħaddu s-sema u l-art, jota waħda jew
nitfa waħda ma titneħħiex mil-liġi, sama
kollox iseħħ.
19 Kull min għalhekk jikser wieħed
minn dawn l-iċken kmandamenti, u
jgħallem lill-bnedmin hekk, jissejjaħ l-
iżgħar fis-saltna tas-smewwiet: iżda kull
min iħarishom u jgħallimhom, jissejjaħ
kbir fis-saltna tas-smewwiet.
20 Għax ngħidilkom: Jekk il-ħaqq
tagħkom ma jkunx akbar mill-ħaqq ta'
l-iskribi u tal-Fariżej, ma tidħlu b'xejn fis-
saltna tas-smewwiet.
21 Smajtu dak li ntqal min-nies ta' dari:
La toqtolx; u kull min joqtol ikun ħaqqu
l-kundanna:
22 Iżda jien ngħidilkom: Li kull min
jagħdab għal ħuh mingħajr raġuni jkun
ħaqqu l-kundanna; u kull min igħid lil
ħuh: Raka, ikun ħaqqu l-kundanna tal-
kunsill: iżda kull min igħid: Ja iblah,
ikun ħaqqu l-infern tan-nar.
23 Għalhekk jekk iġġib fuq l-altar
il-għotja tiegħek, u hemm tiftakar li ħuk
għandu xi ħaġa kontra tiegħek;
24 Ħalli hemm l-għotja tiegħek qud-
diem l-artal, u mur l-ewwel issewwa ma'
ħuk, imbagħad ejja, u offri l-għotja
tiegħek.
25 Ftiehem malajr mal-għadu tiegħek,
int u għadek miegħu fit-triq; li ma jmurx
il-għadu jagħtik f'idejn l-imħallef, u
l-imħallef jagħtik f'idejn il-għassies, u
tixteħet fil-ħabs.
26 Tassew ngħidlek: Int b'xejn ma
toħroġ minn hemm, sama tħallas sa
l-aħħar ħabba.

27 Smajtu li ntqal min-nies ta' dari: La
tagħmilx adulterju:
28 Imma jien ngħidilkom: Li kull min
iħares lejn mara biex jiżni magħha, ikun
ġa f'qalbu għamel adulterju magħha.
29 U jekk għajnek il-leminija tfixklek,
aqlagħha, u armiha bgħid minnek: għax
jaqbillek li tispiċċa biċċa waħda minnek, u
mhux li ġismek kollu jirtema fl-infern.
30 U jekk idek il-leminija tfixklek,
aqtagħha, u ixħetha bgħid minnek: għax
jaqbillek li tispiċċa biċċa waħda minnek,
mhux ġismek kollu jixteħet fl-infern.
31 Intqal: Kull min ikeċċi lil martu, ħa
jagħtiha l-kitba tad-divorzju.
32 Iżda jien ngħidilkom: Li kull min
ikeċċi lil martu, ħlief minħabba ż-żena,
iġagħalha tagħmel adulterju: u kull min
jiżżewweġ lil dik li hi iddivorzjata jagħmel
adulterju.
33 Tarġa' smajtu dak li ntqal min-nies
ta' dari: La tiksirx il-ħalfa, iżda rodd lill-
Mulej il-ħalf tiegħek:
34 Imma jien ngħidilkom: Taħilfu
xejn; la bis-sema; għax hu t-tron t'Alla:
35 La bl-art; għax hi l-mirfes ta'
riġlejh; la b'Ġerusalem; għax hi l-belt tas-
Sultan il-kbir.
36 Lanqas taħlef b'rasek, għax int ma
tistax tagħmel xagħra waħda bajda jew
sewda.
37 Iżda ħa jkun kliemkom: Iva, iva;
Le, le: għax dak kollu li hu iżjed minn dan
jiġi mill-ħażen.
38 Smajtu li ntqal: Għajn b'għajn, u
sinna b'sinna:
39 Imma jien ngħidilkom: La tiqfux
lill-ħażen: iżda lil kull min jagħtik daqqa
ta' ħarta fuq ħaddek tal-lemin, dawwarlu
l-ieħor ukoll.
40 U jekk xi bniedem imur il-qorti
miegħek, u jeħodlok libstek, ħallih jieħu
l-mantar tiegħek ukoll.
41 U kull min iġagħlek tmur mil, mur
miegħu tnejn.
42 Agħti lil min jitolbok, u min irid
jissellef minn għandek la titwarrabx minnu.
43 Smajtu li ntqal: Ħobb lil għajrek, u
obgħod lill-għadu tiegħek.
44 Iżda jien ngħidilkom: Ħobbu lill-
egħdewwa tagħkom, bierku lil dawk li
jisħtukom, għamlu l-ġid lil dawk li jo-
bogħdukom, u itolbu għal dawk li
jaħqrukom, u jippersegwitawkom;
45 Biex tkunu wlied Missierkom li hu
fis-smewwiet: għax hu jtalla' x-xemx
tiegħu fuq il-ħżiena u fuq it-tajbin, u
jibgħat ix-xita fuq in-nies sewwa u fuq
dawk li mhumiex sewwa.
46 Għax jekk tħobbu lil min iħobb-
kom, xi ħlas għandkom? Ma jagħmlux
hekk ukoll il-publikani?
47 U jekk issellmu lil ħutkom biss,
x'tagħmlu aktar mill-oħrajn? Ma jagħm-
lux ukoll dan il-publikani?
48 Kunu mela perfetti, bħalma hu per-
fett Missierkom li hu fis-smewwiet.

6 Araw li ma tagħmlux il-karità tagħkom
quddiem il-bnedmin, biex jarawkom:
inkella ma jkollkomx ħlas minn Missier-
kom li hu fis-smewwiet.
2 Għalhekk meta tagħmel il-karità
tiegħek, iddoqqx it-tromba quddiemek,
kif jagħmlu l-ipokriti fis-sinagogi u fit-
toroq, biex ikunu mfaħħrin mill-bnedmin.
Tassew ngħidilkom: Għandhom ħlas-
hom.
3 Iżda meta tagħmel karità, tħallix idek
ix-xellugija tkun taf x'għamlet il-leminija:
4 Biex il-karità tiegħek tkun fil-moħbi:
u Missierek li jara fil-moħbi jroddlok fil-
beraħ.
5 U meta titlob, tkunx bħall-ipokriti:
għax huma jħobbu jitolbu weqfin fis-
sinagogi u f'irjus it-toroq, biex jarawhom
il-bnedmin. Tassew ngħidilkom: Għand-
hom ħlashom.
6 Iżda int, meta titlob, idħol fil-kmajra
tiegħek, u meta tkun għalaqt biebek, itlob
lil Missierek li hu fil-moħbi; u Missierek li
jara fil-moħbi jroddlok fil-beraħ.
7 Iżda meta titlob, tużax kliem żejjed,
bħal ma jagħmlu l-pagani: għax huma
jaħsbu li jinstemgħu minħabba l-kliem
żejjed tagħhom.
8 Tkunux mela bħalhom: għax Missier-
kom jaf x'jinħtiġilkom, qabel ma titolbuh.
9 Hekk mela itolbu: Missierna li int fis-
smewwiet, Jitqaddes ismek.
10 Tiġi saltnatek. Ikun li trid int fl-art,
kif inhu fis-sema.
11 Ħobżna ta' kuljum agħtina llum.
12 U aħfrilna djunna, bħal ma naħfru
aħna lill-midjunin tagħna.
13 U la ddaħħalniex fit-tiġrib, iżda
eħlisna mid-deni: Għax tiegħek is-saltna,
u s-setgħa, u l-glorja, għal dejjem. Amen.
14 Għax jekk taħfru lill-bnedmin ħti-
jiethom, jaħfrilkom ukoll Missierkom li
hu fis-smewwiet.
15 Iżda jekk ma taħfrux lill-bnedmin
ħtijiethom, lanqas Missierkom ma jaħfril-
kom ħtijietkom.
16 U meta ssumu, tkunux bħall-ipokriti,
b'wiċċ imqarras: għax huma jqarrsu
wiċċhom, biex jidhru lill-bnedmin li huma
sajmin. Tassew ngħidilkom: Għandhom
ħlashom.
17 Iżda int, meta ssum, idlek rasek, u
aħsel wiċċek;
18 Biex ma tidhirx lill-bnedmin li int
sajjem, iżda lil Missierek li hu fil-moħbi: u
Missierek, li jara fil-moħbi, iħallsek fil-
beraħ.
19 La taħżnux teżori fl-art għalikom,
fejn il-kamla u s-sadid iħassru, u fejn il-
ħallelin jiftħu u jisirqu:
20 Iżda aħżnu għalikom teżori fis-sema,

fejn la l-kamla u la s-sadid ma jħassru, u
fejn il-ħallelin la jiftħu u lanqas jisirqu:
21 Għax fejn hu t-teżor tiegħek, hemm
qalbek tkun ukoll.
22 Il-għajn hi d-dawl tal-ġisem: jekk
mela għajnek tkun safja, ġismek kollu jkun
mimli bid-dawl.
23 Iżda jekk għajnek hi ħażina, ġismek
kollu jkun mimli bid-dlam. Jekk mela
d-dawl li hemm fik hu dlam, kemm hu
kbir dak d-dlam!
24 Ħadd ma jista' jaqdi żewġ sidien:
għax jew jobgħod lil wieħed, u jħobb lill-
ieħor; jew iżomm ma' wieħed, u jżeblaħ
lill-ieħor. Ma tistgħux taqdu 'l Alla u lil
mammona.
25 Għalhekk ngħidilkom: La toqogħ-
dux titħassbu għal ħajjitkom, x'sejrin
tieklu, jew x'sejrin tixorbu; lanqas għal
ġisimkom, x'sejrin tilbsu. Il-ħajja mhix
aktar mill-ikel, u l-ġisem aktar mill-ilbies?
26 Ħarsu lejn it-tjur ta' l-ajru, huma la
jiżirgħu, la jaħsdu, u la jaħżnu fl-imħażen;
madankollu Missierkom tas-smewwiet
jitmagħhom. Ma tiswewx aktar minn-
hom?
27 U min minnkom billi jitħasseb, jista'
jżid ma' tulu kubitu wieħed?
28 U għalfejn titħassbu fuq l-ilbies?
Ħarsu lejn il-ġilji tar-raba', kif jikbru;
huma la jaħdmu, u la jagħżlu:
29 U jien ngħidilkom: Li lanqas Sala-
mun fil-glorja kollha tiegħu ma kien liebes
bħal wieħed minn dawn.
30 Iżda jekk Alla hekk ilibbes il-ħaxix
tar-raba', li llum hu, u għada jixteħet fil-
forn, kemm aktar ilibbes lilkom, ja intom
ta' fidi żgħira?
31 Għalhekk la toqogħdux titħassbu,
billi tgħidu: X'sa nieklu? jew, X'sa
nixorbu? jew, X'sa nilbsu?
32 (Għax dawn il-ħwejjeġ kollha jfittxu
l-Ġentili:) għax Missierkom tas-smewwiet
jaf li intom għandkom bżonn dawn il-
ħwejjeġ kollha.
33 Iżda fittxu l-ewwel is-saltna t'Alla, u
l-ħaqq tiegħu; u dawn il-ħwejjeġ kollha
jiżdidulkom.
34 La taħsbux mela għal għada; għax
għada jaħseb għalih innifsu. Biżżejjed
għall-jum hu l-għali tiegħu.

7 La tagħmlux ħaqq, biex ma jsirx ħaqq
minnkom.
2 Għax bil-ħaqq li tagħmlu, isir ħaqq
minnkom: u bil-qjies li bih tqisu, jarġa'
jkun meqjus lilkom.
3 U għax tara s-sifja li hemm f'għajn
ħuk, u ma tarax it-travu li hemm f'għajnek
stess?
4 Jew kif tgħid lil ħuk: Ħa nneħħilek
s-sifja min għajnek: u, ara, travu qiegħed
f'għajnek?
5 Int, ipokrita, neħħi l-ewwel it-travu
minn għajnek; u mbagħad tara ċar biex
taqla' s-sifja minn għajn ħuk.
6 La tagħtux dak li hu qaddis lill-klieb;
lanqas titfgħu l-ġawhar tagħkom quddiem
il-ħnieżer, li ma jgħaffġuhomx taħt saqaj-
hom, u jerġgħu jduru u jqattgħukom.
7 Itolbu, u jingħatalkom; fittxu, u
ssibu; ħabbtu, u jinfetħilkom.
8 Għax kull min jitlob jaqla'; u min
ifittex isib; u lil min iħabbat jinfetaħlu.
9 Jew min hu minnkom il-bniedem, li
jekk ibnu jitolbu ħobża, jagħtih ġebla?
10 Jew jekk jitlob ħuta, jagħtih serp?
11 Jekk intom mela, li intom ħżiena,
tafu kif tagħtu għotjiet tajba lil uliedkom,
kemm iżjed Missierkom li hu fis-smewwiet
jagħti ħwejjeġ tajba lil dawk li jitolbuh?
12 Kulma tridu mela li l-bnedmin
jagħmlulkom, għamlu hekk intom lilhom:
għax din hi l-liġi u l-profeti.
13 Idħlu mill-bieb id-dejjaq; għax
wiesa' hu l-bieb, u miftuħa hi t-triq, li
jagħtu għat-telfien, u ħafna huma li jidħlu
fiha:
14 Għax dejjaq hu l-bieb, u dejqa hi
t-triq, li tieħu għall-ħajja, u ftit huma li
jsibuha.
15 Ħarsu ruħkom mill-profeti foloz, li
jiġu għandkom lebsin ta' ngħaġ, imma
minn ġewwa huma lpup imġewħa.
16 Mill-frott tagħhom tagħrfuhom.
Jaqaw il-bnedmin jiġbru l-għeneb mix-
xewk, jew it-tin mill-għallis?
17 Hekk ukoll kull siġra tajba tagħmel
frott tajjeb; iżda siġra mħassra tagħmel
frott ħażin.
18 Siġra tajba ma tistax tagħmel frott
ħażin, lanqas siġra mħassra ma tista'
tagħmel frott tajjeb.
19 Kull siġra li ma tagħmilx frott tajjeb
tinqata', u tirtema fin-nar.
20 Għalhekk mill-frott tagħhom tagħr-
fuhom.
21 Mhux kull min igħidli: Mulej, Mulej,
jidħol fis-saltna tas-smewwiet: imma dak li
jagħmel ir-rieda ta' Missieri li hu fis-
smewwiet.
22 Ħafna jgħiduli f'dak il-jum: Mulej,
Mulej, ma ħabbarniex f'ismek? u f'ismek
keċċejna x-xjaten? u f'ismek għamilna
ħafna egħġubijiet?
23 U mbagħad nistqarrilhom: Jiena
qatt ma kont nafkom; tbiegħdu minni,
intom li tagħmlu l-ħażen.
24 Għalhekk kull min jisma' dal-kliem
tiegħi, u jagħmlu, inxebbhu ma' raġel
għaqli, li bena daru fuq blata:
25 U niżlet ix-xita, u ġew il-widien, u
nefħu l-irjieħ, u ħabtu fuq dik id-dar; u
ma waqgħitx: għax kienet mibnija fuq
blata.
26 U kull min jisma' dal-kliem tiegħi, u
ma jagħmlux, jixxebbah ma' raġel iblah, li
bena d-dar tiegħu fuq ir-ramel:
27 U niżlet ix-xita, u ġew il-widien, u

nefħu l-irjieħ, u ħabtu fuq dik id-dar; u
waqgħet: u kbira kienet il-waqgħa tagħha.
28 U ġara, meta Ġesù spiċċa dal-kliem,
illi n-nies stagħġbu bit-tagħlim tiegħu:
29 Għax hu kien igħallimhom bħal
wieħed li għandu s-setgħa, u mhux bħall-
iskribi.

8 Malli niżel mill-muntanja, ġmiegħi
kbar ta' nies marru warajh.
2 U, ara, ġie wieħed imġiddem u tah
qima, billi qal: Mulej, jekk trid, tista'
tnaddafni.
3 U Ġesù medd idu, u missu, hu u
jgħid: Irrid; kun imnaddaf. U f'daqqa
waħda l-ġdiem tiegħu tnaddaf.
4 U qallu Ġesù: Ara li ma tgħid lil
ħadd; iżda mur, uri ruħek lill-qassis, u
agħti l-għotja li Mosè ordna, b'xhieda
lilhom.
5 U xħin daħal Ġesù f'Kafarnahum,
resaq fejnu ċenturjun, jitolbu bil-ħniena,
6 U jgħid: Mulej, il-qaddej tiegħi jinsab
mixħut id-dar marid bil-paralsi, u muġugħ
wisq.
7 U qallu Ġesù: Niġi u nfejqu.
8 Wieġeb iċ-ċenturjun u qal: Mulej, ma
jistħoqqlix illi tidħol taħt is-saqaf tiegħi;
iżda għid biss il-kelma, u l-qaddej tiegħi
jfiq.
9 Għax jien bniedem li qiegħed taħt
setgħa, billi għandi suldati taħti; u lil
wieħed ngħidlu: Mur, u jmur; u lil ieħor:
Ejja, u jiġi; u lill-qaddej tiegħi: Agħmel
din, u jagħmilha.
10 U meta sama' dan, Ġesù stagħġeb; u
lil dawk li kienu ġejjin wara qalilhom:
Tassew ngħidilkom; ma sibtx fidi hekk
kbira, le, lanqas f'Iżrael.
11 U ngħidilkom, li ħafna jiġu mil-lvant
u mill-punent, u joqogħdu fuq il-mejda
m'Abraham u ma' Iżakk, u ma' Ġakobb,
fis-saltna tas-smewwiet.
12 Imma wlied is-saltna jixteħtu fid-
dlamijiet ta' barra; hemm ikun hemm biki
u tgħażgħiż tas-snien.
13 U qal Ġesù liċ-ċenturjun: Mur; u kif
emmint, hekk isirlek. U l-qaddej tiegħu
fieq dik is-siegħa stess.
14 U meta ġie Ġesù fid-dar ta' Pietru,
ra lil ħmietu mixħuta, u marida bid-
deni.
15 U messilha idha, u d-deni telaqha: u
qamet, u qdiethom.
16 Malli sar fil-għaxija, ġibulu ħafna li
kellhom ix-xjaten: u keċċa b'kelmtu
l-ispirti, u fejjaq lil dawk kollha li kienu
morda:
17 Biex iseħħ dak li ntqal mill-profeta
Isaija, li jgħid: Hu stess ħa mardijietna, u
ġieb fuqu l-egħlejjel tagħna.
18 Issa meta ra Ġesù ġmiegħi kbar ta'
nies madwaru, ordna li jgħaddu għan-
naħa l-oħra.
19 U resaq wieħed skrib, u qallu:
Mgħallem, niġi warajk kull fejn tmur.
20 U qallu Ġesù: Il-volpijiet għandhom
il-ħofor, u t-tjur ta' l-ajru għandhom il-
bejtiet; imma Bin il-bniedem m'għandux
fejn imidd rasu.
21 Ieħor mid-dixxipli tiegħu qallu:
Mulej, ħallini l-ewwel immur u nidfen lil
missieri.
22 Iżda Ġesù qallu: Ejja warajja; u
ħalli l-mejtin jidfnu l-mejtin tagħhom.
23 U kif tala' fuq dgħajsa, id-dixxipli
tiegħu marru warajh.
24 U, ara, qamet tempesta kbira fil-
baħar, hekk li d-dgħajsa kienet mgħottija
bil-mewġ: imma hu kien rieqed.
25 U resqu lejh id-dixxipli, u qajmuh,
billi qalu: Mulej, salvana: sa nintilfu.
26 U qalilhom: Għaliex intom beżgħa-
nin ja nies ta' fidi żgħira? Imbagħad qam,
u ċanfar l-irjieħ u l-baħar; u sar bnazzi
kbir.
27 Iżda l-irġiel stagħġbu, igħidu: Xi
bniedem hu dan, li sa l-irjieħ u l-baħar
jisimgħu minnu!
28 U xħin wasal in-naħa l-oħra fl-art
tal-Ġerasin, hemm iltaqgħu miegħu tnejn
li kellhom fihom ix-xjaten, ħerġin mill-
oqbra, ħorox wisq, hekk li ħadd ma kien
jista' jgħaddi minn dik it-triq.
29 U, ara, huma għajtu, igħidu:
X'għandna naqsmu miegħek, Ġesù, Bin
Alla? Ġejt hawn biex taħqarna qabel iż-
żmien?
30 U kien hemm bgħid minnhom
merħla ta' ħafna ħniezer li kienu jirgħaw.
31 Għalhekk ix-xjaten talbuh, billi
qalu: Jekk toħroġna, ħallina mmorru fil-
merħla tal-ħnieżer.
32 U qalilhom: Morru. U meta ħarġu,
daħlu fil-merħla tal-ħnieżer: u, ara, il-
merħla kollha tal-ħnieżer intefgħet bil-
herra mill-irdum għall-baħar, u mietu
fl-ilma.
33 U dawk li kienu jirgħawhom ħarbu,
u marru l-belt, u qalu kollox, u x'kien ġara
minn dawk li kellhom ix-xjaten fihom.
34 U, ara, il-belt kollha ħarġet tiltaqa'
ma' Ġesù: u malli rawh, talbuh biex iwar-
rab mill-inħawi tagħhom.

9 U tala' fuq dgħajsa, u għadda għan-
naħa l-oħra, u ġie f'beltu.
2 U, ara, ġibulu raġel paralitiku, mixħut
fuq saqqu: u kif ra Ġesù l-fidi tagħhom
qal lill-paralitiku: Ibni, qawwi qalbek;
dnubietek jinħafrulek.
3 U, ara, x'uħud mill-iskribi qalu fihom
infushom: Dal-bniedem qiegħed jidgħi.
4 U Ġesù billi kien jaf ħsibijiethom qal:
Għax taħsbu ħażin f'qalbkom?
5 Għax liema hu l-eħfef, tgħid: Dnubie-
tek jinħafrulek; jew tgħid: Qum u imxi?
6 Iżda biex tkunu tafu li Bin il-bniedem

għandu s-setgħa fl-art li jaħfer id-dnubiet,
(imbagħad qal lill-paralitiku:) Qum, arfa'
s-saqqu tiegħek, u mur f'darek.
7 U qam, u telaq lejn daru.
8 Iżda meta l-ġemgħa tan-nies rat dan,
stagħġbet, u igglorifikat 'l Alla, li kien ta
setgħa bħal din lill-bnedmin.
9 U hu u għaddej minn hemm, Ġesù ra
raġel, li kien jismu Mattew, bil-qiegħda
quddiem il-bank tat-taxxi: u qallu: Ejja
warajja: u dak qam, u mar warajh.
10 U ġara, xħin Ġesù kien qiegħed
għandu fuq il-mejda, illi bosta publikani u
midinbin ġew u qagħdu fuq il-mejda
miegħu, u mad-dixxipli tiegħu.
11 U malli l-Fariżej raw dan, qalu lid-
dixxipli: Għaliex l-Imgħallem tagħkom
jiekol mal-publikani u mal-midinbin?
12 Iżda xħin Ġesù sama' dan, qalil-
hom: Dawk li huma f'saħħithom m'għand-
homx bżonn ta' tabib, iżda dawk li huma
morda.
13 Iżda morru u tgħallmu x'jiġifieri
dan: Ħniena rrid, u mhux sagrifiċċju: għax
ma ġejtx biex insejjaħ lin-nies sewwa, iżda
lill-midinbin għall-indiema.
14 Imbagħad resqu lejh id-dixxipli ta'
Ġwanni, igħidu: Għaliex aħna u l-Fariżej
insumu ta' sikwit, imma d-dixxipli tiegħek
ma jsumux?
15 U Ġesù qalilhom: Jaqaw il-ħaddara
jibku, sakemm il-għarus hu magħhom?
Iżda jiġu l-jiem, meta l-għarus jitteħdil-
hom, u mbagħad isumu.
16 Ħadd ma jqiegħed roqgħa ta' xoqqa
ġdida fuq libsa qadima, għax il-biċċa
miżjuda biex timlieha tiġbed mil-libsa, u
t-tiċrita ssir agħarr.
17 Lanqas iqiegħdu l-bnedmin inbid
ġdid fi ġlud qodma: għax il-ġlud jinqasmu,
u l-inbid jixxerred, u l-ġlud jintilfu; iżda
jqiegħdu nbid ġdid fi ġlud ġodda, u t-tnejn
iżommu.
18 Waqt li kien ikellimhom fuq dawn
il-ħwejjeġ, ara, ġie wieħed kap tas-sina-
goga, u tah qima, hu u jgħid: Binti
għadha kemm mietet issa: iżda ejja, u
qiegħed idek fuqha, u tgħix.
19 U Ġesù qam, u mar warajh, u hekk
għamlu d-dixxipli tiegħu.
20 U, ara, mara li kienet ilha tbati b'telf
ta' demm tnax-il sena, resqet warajh, u
messet tarf libstu:
21 Għax qalet fiha nfisha: Jekk biss
immiss libstu, infiq.
22 Iżda dar Ġesù, u meta raha, qal:
Binti, qawwi qalbek: il-fidi tiegħek fejq-
itek. U l-mara fieqet dik is-siegħa.
23 U meta ġie Ġesù fid-dar tal-kap tas-
sinagoga, u ra d-daqqaqa tal-flawt, u n-
nies tgeġweġ,
24 Qalihom: Agħmlu l-wisa': għax it-
tifla mhix mejta, iżda rieqda. U daħku bih.
25 Iżda meta n-nies ħarġet barra, daħal
ġewwa, u ħadha b'idha, u x-xbejba qamet.
26 U l-aħbar ta' dan xterdet ma' dik
l-art kollha.
27 U meta Ġesù telaq minn hemm,
żewġt irġiel għomja marru warajh, igħajtu,
u jgħidu: O Bin David, ikollok ħniena
minna.
28 U xħin wasal id-dar, l-għomja resqu
lejh: u Ġesù qalilhom: Temmnu li jiena
nista' nagħmel dan? Iva, Mulej, qalulu.
29 Messilhom imbagħad għajnejhom,
hu u jgħid: Bħalma hi l-fidi tagħkom,
ikunilkom.
30 U għajnejhom infetħu; u wissiehom
Ġesù bis-sħiħ, billi qal: Ara li ħadd ma
jkun jaf b'dan.
31 Iżda huma, meta ħarġu, xerrdu
ħbaru f'dik l-art kollha.
32 Huma u ħerġin, ara, ġibulu wieħed
imbikkem li kellu xitan fih.
33 U wara li tkeċċa x-xitan, l-imbikkem
tkellem: u l-ġmiegħi tan-nies stagħġbu,
billi qalu: Qatt ma deher hekk f'Iżrael!
34 Imma l-Fariżej qalu: Joħroġ ix-
xjaten bil-prinċep tax-xjaten.
35 U Ġesù kien idur l-ibliet u l-irħula
kollha, igħallem fis-sinagogi tagħhom, u
jxandar l-evanġelju tas-saltna, u jfejjaq
kull xorta ta' mard, u kull nuqqas ta'
saħħa fost il-poplu.
36 Imma xħin ra l-ġmiegħi tan-nies,
imtela bil-ħniena għalihom, għaliex kienu
mdejqa, u mferrxa, bħal ngħaġ li m'għand-
homx ragħaj.
37 Imbagħad qal lid-dixxipli tiegħu: Il-
ħsad hu tassew kbir, iżda ftit huma l-ħadd-
iema;
38 Itolbu mela lis-Sid tal-ħsad, biex
jibgħat ħaddiema fil-ħsad tiegħu.

10 U meta sejjaħ ħdejh lit-tnax-il dix-
xiplu tiegħu, tahom is-setgħa kontra
l-ispirti mniġġsa, biex ikeċċuhom, u biex
ifejqu kull nuqqas ta' saħħa, u kull mard.
2 Issa l-ismijiet tat-tnax-il appostlu
huma dawn: l-ewwel, Xmun, li jgħidulu
Pietru, u ħuh Indri; Ġabku, bin Żebedew,
u ħuh Ġwanni.
3 Filippu, u Bartilmew; Tumas, u
Mattew il-publikan; Ġakbu bin Alfew, u
Lebbew, li laqmu kien Taddew;
4 Xmun il-Kangħani, u Ġuda Iskarjota,
li wkoll ittradih.
5 Dawn it-tnax bagħat Ġesù, u ordnal-
hom, billi qal: La tmorrux fost il-Ġentili,
u tidħlu fl-ebda belt tas-Samaritani:
6 Iżda morru aktarx għan-ngħaġ mit-
lufa ta' dar Iżrael.
7 Intom u sejrin, xandru, billi tgħidu:
Qorbot is-saltna tas-smewwiet.
8 Fejqu l-morda, naddfu l-imġiddmin,
qajmu l-mejtin, keċċu x-xjaten: qlajtu
b'xejn, agħtu b'xejn.
9 La tiħdux fi ħżiemkom la deheb, u la
fidda, u lanqas flus żgħar.

10 La ħorġa għall-vjaġġ tagħkom, la żewġt ilbiesi, la qorq, u la oħtra: għax il-ħaddiem jistħoqqlu iklu.

11 U f'kull belt jew raħal li tidħlu, fittxu min fiha jixraqlu; u hemm oqogħdu sama toħorġu.

12 U meta tidħlu f'dar, sellmulha.

13 U jekk id-dar jistħoqqilha, ħa jinżel is-sliem tagħkom fuqha: iżda jekk ma jistħoqqilhiex ħa s-sliem tagħkom jarġa' jiġi għandkom.

14 U kull min ma jilqagħkomx, u lanqas jisma' kliemkom, meta titilqu minn dik id-dar jew belt, farfru t-trab ta' saqajkom.

15 Tassew ngħidilkom: Ikun eħfef għall-art ta' Sodoma u Gomorra f'jum il-ħaqq, milli għal dik il-belt.

16 Ara, jien qiegħed nibgħatkom bħala ngħaġ fost il-lpup: kunu mela għaqlin bħas-sriep, u bla ħjiena bħall-ħamiem.

17 Iżda ħarsu ruħkom mill-bnedmin: għax jagħtukom f'idejn il-kunsilli, u fis-sinagogi tagħhom isawtukom;

18 U quddiem gvernaturi u slaten jeħdukom minħabba fija, b'xhieda għalihom u l-Ġentili.

19 Iżda meta jagħtukom f'idejhom, titħassbux kif u x'sejrin tgħidu: għax f'dik is-siegħa jingħatalkom x'għandkom titkellmu.

20 Għax mhux intom li titkellmu, iżda l-Ispirtu ta' Missierkom li jitkellem fikom.

21 U l-ħu jagħti lil ħuh għall-mewt, u l-missier lil ibnu: u l-ulied iqumu kontra l-ġenituri tagħhom, u jġibuhom għall-mewt.

22 U tkunu mibgħudin mill-bnedmin kollha minħabba f'ismi; iżda dak li jibqa' sa l-aħħar ikun salvat.

23 Iżda meta jippersegwitawkom f'din il-belt, aħarbu fl-oħra: għax tassew ngħidilkom: Intom ma tkunux ilħaqtu għaddejtu l-ibliet ta' Iżrael, sama jiġi Bin il-bniedem.

24 Id-dixxiplu mhux fuq l-imgħallem tiegħu; lanqas il-qaddej fuq sidu.

25 Hu biżżejjed għad-dixxiplu li jkun bħall-imgħallem tiegħu, u l-qaddej bħal sidu. Jekk sejħu lil sid id-dar Bagħalżebub, kemm aktar isejħu lin-nies ta' daru?

26 La tibżgħux minnhom mela: għax m'hemm xejn mistur, li ma jinkixifx; u moħbi, li ma jingħarafx.

27 Dak li ngħidilkom fid-dlam, għiduh fid-dawl; u dak li tisimgħu fil-widna, xandruh minn fuq il-bjut.

28 U la tibżgħux minn dawk li joqtlu l-ġisem, imma ma jistgħux joqtlu r-ruħ: iżda ibżgħu aktarx minn dak li jista' jeqred sew ir-ruħ u kemm il-ġisem fl-infern.

29 Jaqaw żewġ agħsafar tal-bejt ma jinbigħux ħabba? U wieħed minnhom ma jaqax fl-art mingħajr ma jrid Missierkom.

30 Imma l-istess xagħar ta' raskom hu kollu magħdud.

31 La tibżgħux mela: intom tiswew aktar minn ħafna agħsafar tal-bejt.

32 Kull min mela jistqarrni quddiem il-bnedmin, lilu nistqarru wkoll quddiem Missieri li hu fis-smewwiet.

33 Iżda kull min jiċħadni quddiem il-bnedmin, lilu niċħad jien ukoll quddiem Missieri li hu fis-smewwiet.

34 La taħsbux li ġejt inġib il-paċi fuq l-art: ma ġejtx biex inġib il-paċi, iżda sejf!

35 Għax ġejt nifred bniedem minn missieru, il-bint minn ommha, u l-kenna minn ħmitha.

36 U l-egħdewwa ta' bniedem ikunu n-nies ta' daru stess.

37 Min iħobb lil missieru jew lil ommu aktar minni ma jistħoqqlux ikun tiegħi; u min iħobb lil ibnu jew lil bintu aktar minni ma jistħoqqlux ikun tiegħi.

38 U min ma jeħux salibu, u jiġi warajja, ma jistħoqqlux ikun tiegħi.

39 Min isib ħajtu jitlifha: u min jitlef ħajtu minħabba fija jsibha.

40 Min jilqagħkom jilqa' lili; u min jilqa' lili jilqa' lil min bagħatni.

41 Min jilqa' profeta f'isem ta' profeta jieħu ħlas ta' profeta; u min jilqa' raġel sewwa f'isem ta' raġel sewwa jieħu ħlas ta' raġel sewwa.

42 U kull min jagħti jixrob lil wieħed minn dawn iż-żgħar imqar tazza ilma frisk, f'isem ta' dixxiplu, tassew ngħidilkom, ma jitlef b'xejn ħlasu.

11 U ġara, wara li Ġesù spiċċa jagħti dawn it-twissijiet lit-tnax-il dixxiplu tiegħu, illi telaq minn hemm biex igħallem u jxandar fl-ibliet tagħhom.

2 Issa meta Ġwanni sama' fil-ħabs bl-egħmejjel ta' Kristu, bagħat tnejn mid-dixxipli tiegħu,

3 U qalulu: Inti dak li għandu jiġi, jew nistennew ieħor?

4 Wieġeb Ġesù, u qalilhom: Morru għidu 'l Ġwanni l-ħwejjeġ li tisimgħu u taraw:

5 Il-għomja jaraw, u z-zopop jimxu, l-imġiddmin jindafu, u t-torox jisimgħu, il-mejtin iqumu, u l-evanġelju mxandar lill-foqra.

6 U mbierek hu kull min ma jitfixkilx minħabba fija.

7 U huma u sejrin, qabad Ġesù jgħid lill-ġmiegħi tan-nies fuq Ġwanni: Xi ħriġtu taraw fid-deżert? Qasba tixxejjer mar-riħ?

8 Imma xi ħriġtu taraw? Bniedem liebes ħwejjeġ rotob? Ara, dawk li jilbsu ħwejjeġ rotob qegħdin fi djar is-slaten.

9 Imma xi ħrigtu taraw? Profeta? Iva, ngħidilkom, u iżjed minn profeta.

10 Għax dan hu dak, li fuqu nkiteb:
Ara, jien nibgħat il-messaġġier tiegħi
quddiem wiċċek, li jħejjilek triqtek quddie-
mek.
11 Tassew ngħidilkom: Fost dawk li
ħuma mweldin min-nisa ma deherx
wieħed akbar minn Ġwanni l-Battista:
iżda dak li hu l-iżgħar fis-saltna tas-
smewwiet hu akbar minnu.
12 U mill-jiem ta' Ġwanni l-Battista
s'issa, is-saltna tas-smewwiet hi meħuda
bil-forza, u rġiel vjolenti jaħtfuha.
13 Għax il-profeti kollha u l-liġi ħabbru
sa' Ġwanni.
14 U jekk tridu tilqgħuh, dan hu Elija,
li għandu jiġi.
15 Min għandu widnejn biex jisma', ħa
jisma'.
16 Imma lil dan in-nisel lil min inxebb-
hu? Jixbah lit-tfal bil-qiegħda fis-swieq,
u jgħajtu lil sħabhom,
17 U jgħidu: Daqqejnielkom il-flawt
u ma żfintux; newwaħnielkom, u ma
bkejtux.
18 Għax Ġwanni ġie u la jiekol u la
jixrob, u jgħidu: Għandu xitan.
19 Bin il-bniedem ġie jiekol u jixrob, u
jgħidu: Ara bniedem wikkiel, u sakranazz,
ħabib tal-publikani u l-midinbin. Iżda
l-għerf hu iġġustifikat minn uliedu.
20 Imbagħad beda jċanfar l-ibliet,
fejn ħafna mill-egħmejjel kbar tiegħu kienu
saru, għax ma nidmux;
21 Jaħasra għalik, Korażajn! Jaħasra
għalik, Betsajda! Għax kieku f'Tir u
f'Sidon saru l-egħmejjel kbar li saru fikom,
żmien twil ilhom li nidmu, lebsin ix-xkora,
u mixħutin fuq l-irmied.
22 Iżda jien ngħidilkom: Ikun eħfef
għal Tir u Sidon f'jum il-ħaqq, milli
għalikom.
23 U int, Kafarnahum, li int imgħollija
sas-sema, titniżżel fl-infern: għax kieku
l-egħmejjel kbar, li saru fik, saru f'Sodo-
ma, kieku baqgħet sal-lum.
24 Iżda jien ngħidilkom: Ikun eħfef
għall-art ta' Sodoma f'jum il-ħaqq, milli
għalik.
25 F'dak iż-żmien wieġeb Ġesù, u qal:
Niżżikħajr, o Missier, Sid is-sema u l-art,
għax int ħbejt dawn il-ħwejjeġ mill-
għorrief u mill-għaqlin, u kxifthom lit-
trabi.
26 Iva, Missier: għax hekk għoġob
lilek.
27 Kollox mogħti lili minn Missieri: u
l-ebda bniedem ma jagħraf lill-Iben, ħlief
il-Missier; lanqas ħadd ma jaf lill-Missier,
ħlief l-Iben, u dak li l-Iben irid igħar-
rafhulu.
28 Ejjew għandi, intom ilkoll li taħdmu,
u li intom imgħobbijin wisq, u jien inser-
raħkom.
29 Ħudu l-madmad tiegħi fuqkom, u
tgħallmu minni: għax jien ġwejjed u umli
f'qalbi: u intom issibu l-mistrieħ għal
ruħkom.
30 Għax il-madmad tiegħi ħelu, u
t-tagħbija tiegħi ħafifa.

12 F'dak iż-żmien Ġesù għadda nhar
ta' Sibt minn qalb l-egħlieqi tal-
qamħ: u d-dixxipli tiegħu ħadhom il-ġuħ,
u bdew jaqtgħu s-sbul, u jieklu.
2 Iżda malli l-Fariżej raw dan, qalulu:
Ara, id-dixxipli tiegħek qegħdin jagħmlu
dak li ma jiswiex nhar ta' Sibt.
3 Iżda hu qalilhom: Ma qrajtux x'għa-
mel David, meta ħadu l-ġuħ, hu u dawk li
kienu miegħu;
4 Kif daħal f'dar Alla, u kiel il-ħobż
imqiegħed quddiem il-Mulej, li ma kienx
jiswa għalih li jiekol, u lanqas għal dawk
li kienu miegħu, imma għall-qassisin biss?
5 Jew ma qrajtux fil-liġi, kif nhar ta'
Sibt il-qassisin fit-tempju kienu jiksru
s-Sibt, u m'għandhomx ħtija?
6 Imma jien ngħidilkom: Hawnhekk
hawn wieħed akbar mit-tempju.
7 Iżda kieku kontu tafu dan x'ifisser:
Ħniena rrid, u mhux sagrifiċċju: ma
kontux tikkundannaw lil min hu bla ħtija.
8 Għax bin il-bniedem hu Sid is-Sibt
ukoll.
9 U wara li telaq minn hemm, mar fis-
sinagoga tagħhom:
10 U, ara, kien hemm raġel li kellu idu
niexfa. U staqsewh, billi qalu. Jiswa min
ifejjaq nhar ta' Sibt? biex ikunu jistgħu
jixluh.
11 U qalilhom: Liema raġel ikun hemm
fostkom, li jkollu nagħġa waħda, u jekk
taqa' f'ħofra nhar ta' Sibt, ma jaqbadhiex,
u ma jtellagħhiex?
12 Kemm mela hu aħjar bniedem minn
nagħġa? Għalhekk jiswa li tagħmel il-ġid
nhar ta' Sibt.
13 Imbagħad qal lir-raġel: Midd idek.
U dak meddha; u rtaddet, f'saħħitha
bħall-oħra.
14 Imbagħad il-Fariżej ħarġu, u għamlu
laqgħa kontra tiegħu, kif jistgħu jeqirduh.
15 Iżda meta Ġesù sar jaf dan, warrab
minn hemm: u ġmiegħi kbar ta' nies marru
warajh, u fejjaqhom kollha;
16 U wissiehom biex ma jxandruhx:
17 Biex iseħħ dak li kien qal il-profeta
Isaija, li jgħid:
18 Ara l-qaddej tiegħi, li jiena ħtart; il-
maħbub tiegħi, li fih titgħaxxaq ruħi;
l-ispirtu tiegħi nqiegħed fuqu, u hu jgħar-
raf il-ħaqq lill-Ġentili.
19 Hu la jiġġieled, u la jgħajjat; lanqas
ħadd ma jisma' leħnu fit-toroq.
20 Qasba mġelġla ma jaqsamx, u ftila
ddaħħan ma jitfix, sama jġib il-ħaqq għar-
rebħa.
21 U f'ismu l-Ġentili jittamaw.
22 Imbagħad inġieb għandu wieħed li

kellu fih xitan, u li kien ukoll agħma, u
mbikkem: u fejqu; hekk li l-imbikkem
tkellem u ra.
23 U n-nies kollha stagħġbu, u qalu:
Jaqaw dan mhux bin David?
24 Imma malli l-Fariżej semgħu dan,
qalu: Dan ma jkeċċix ix-xjaten, ħlief bis-
saħħa ta' Bagħalżebub il-prinċep tax-
xjaten.
25 U Ġesù għaraf ħsibijiethom, u qalil-
hom: Kull saltna maqsuma kontra tagħha
nfisha titħarbat; u kull belt jew dar maq-
suma kontra tagħha nfisha, ma żżommx.
26 U jekk Satana jkeċċ 'l Satana,
jinqasam kontra tiegħu nnifsu; kif mela
żżomm is-saltna tiegħu?
27 U jekk jien inkeċċi x-xjaten bis-
saħħa ta' Bagħalżebub, b'min ikeċċuhom
uliedkom? Għalhekk ikunu huma l-
imħallfin tagħkom.
28 Imma jekk jiena bl-Ispirtu t'Alla
nkeċċi x-xjaten, is-saltna t'Alla waslet
għandkom.
29 Jew kif wieħed jista' jidħol fid-dar
jekk qabel ma jkunx rabat lir-raġel
f'saħħtu, u mbagħad ikun jista' jisraqlu
daru?
30 Min mhux miegħi hu kontra tiegħi;
u min ma jiġborx miegħi jxerred.
31 Għalhekk ngħidilkom: Kull dnub u
dagħwa tinħafer lill-bnedmin; iżda
d-dagħwa kontra l-Ispirtu s-Santu ma
tinħafirx lill-bnedmin.
32 U kull min igħid kelma kontra Bin
il-bniedem, tinħafirlu: iżda kull min igħid
kontra l-Ispirtu s-Santu, ma tinħafirlux, la
f'did-dinja, u lanqas fid-dinja li ġejja.
33 Jew tagħmlu s-siġra tajba, u l-frott
tagħha tajjeb: jew tagħmlu s-siġra ħażina;
u l-frott tagħha ħażin; għax is-siġra hi
magħrufa mill-frott tagħha.
34 Ja nisel ta' lifgħat, kif tistgħu intom,
li intom ħżiena, titkellmu ħwejjeġ tajba?
Għax mill-milja tal-qalb jitkellem il-fomm.
35 Raġel tajjeb mit-teżori tajba tal-qalb
joħroġ ħwejjeġ tajba: u raġel ħażin mit-
teżori ħżiena tiegħu joħroġ ħwejjeġ ħżiena.
36 Iżda jien ngħidilkom: kull kelma fil-
batal li l-bnedmin igħidu, ikollhom jagħtu
kont tagħha f'jum il-ħaqq.
37 Għax bi kliemek tkun iġġustifikat, u
bi kliemek tkun ikkundannat.
38 Imbagħad wieġbu wħud mill-iskribi
u mill-Fariżej, billi qalu: Mgħallem,
irridu naraw xi għelm minnek.
39 Imma hu wieġeb u qalilhom: Nisel
ħażin u żieni jfittex għelm; u l-ebda għelm
ma jingħatalu, ħlief il-għelm ta' Ġona
l-profeta:
40 Għax kif Ġona kien għal tlitt ijiem u
tlitt iljieli f'żaqq il-baliena; hekk Bin il-
bniedem ikun tlitt ijiem u tlitt iljieli f'qalb
l-art.
41 L-irġiel ta' Ninwe għad iqumu f'jum
il-ħaqq ma' dan in-nisel, u jikkundannawh:
għax nidmu bix-xandir ta' Ġona; u, ara,
wieħed akbar minn Ġona qiegħed hawn.
42 Is-sultana tan-nofsinhar tqum
f'jum il-ħaqq ma' dan in-nisel, u tik-
kundannah: għax hi ġiet mill-aħħar truf
tad-dinja biex tisma' għerf Salamun; u,
ara, hawn wieħed akbar minn Salamun.
43 Meta l-ispirtu mniġġes joħroġ minn
bniedem, jimxi f'naħiet niexfa, ifittex il-
mistrieħ, u ma jsib xejn.
44 Imbagħad igħid: Narġa' lejn dari
mnejn ħriġt; u meta jiġi, isibha battala,
miknusa, u mżejna.
45 Imbagħad imur, u jieħu miegħu
seba' spirti oħra eħżen minnu nnifsu, u
jidħlu u jgħammru hemm; u l-aħħar
qagħda ta' dak il-bniedem tkun agħarr mill-
ewwel waħda. Hekk ikun ukoll lil dan in-
nisel ħażin.
46 Hu u jkellem lin-nies, ara, ommu u
ħutu kienu barra, iridu jkellmuh.
47 Imbagħad wieħed qallu: Ara, om-
mok u ħutek qegħdin barra, jixtiequ jkell-
muk.
48 Iżda hu wieġeb lil dak li qallu dan, u
qal: Min hi ommi? u min huma ħuti?
49 U medd idu lejn id-dixxipli tiegħu, u
qal: Ara, ommi u ħuti!
50 Għax kull min jagħmel ir-rieda ta'
Missieri li hu fis-smewwiet, dak ħija, u
oħti, u ommi.

13 Dak in-nhar stess Ġesù ħareġ mid-
dar, u qagħad bil-qiegħda ħdejn il-
baħar.
2 U ġmiegħi kbar ta' nies inġemgħu
madwaru, hekk li tala' fuq dgħajsa, u
qagħad bil-qiegħda; u l-ġemgħa kollha
qagħdet fuq ix-xatt.
3 U tħaddet magħhom fuq ħafna
ħwejjeġ bil-parabbli, billi qal:
Ara, wieħed li jiżra', ħareġ jiżra';
4 U hu u jiżra', xi żergħat waqgħu mal-
ġenb tat-triq, u t-tjur ġew u belgħuhom:
5 Oħrajn waqgħu fuq art bil-blat, fejn
ma kellhomx ħafna ħamrija; u malajr
nibtu, għax ma kellhomx fond ta' ħamrija.
6 U malli telgħet ix-xemx, inħarqu; u
billi ma kellhomx egħruq, nixfu.
7 U oħrajn waqgħu fuq ix-xewk; u
x-xewk kiber, u ħonoqhom:
8 Iżda oħrajn waqgħu fuq art tajba, u
għamlu l-frott; biċċa mitt darba, biċċa
sittin darba, biċċa tletin darba.
9 Min għandu widnejn biex jisma', ħa
jisma'.
10 U resqu d-dixxipli, u qalulu: Għax
tkellimhom bil-parabbli?
11 Weġibhom u qalilhom: Għax lilkom
mogħti li tagħrfu l-misterji tas-saltna tas-
smewwiet, iżda lilhom mhux mogħti.
12 Għax kull min għandu, jingħatalu, u
jkollu bir-rfus; iżda kull min m'għandux,
jitteħidlu wkoll dak li għandu.

13 Għalhekk inkellimhom bil-parabbli:
għax huma u jaraw, ma jarawx; u huma u
jisimgħu, ma jisimgħux, u lanqas jifhmu.
14 U fihom isseħħ il-profezija ta' Isaija,
li jgħid: Bis-smigħ tisimgħu, u ma tifh-
mux; u intom u taraw, taraw, u ma
tindunawx.
15 Għax qalb dal-poplu ħxienet, u
widnejhom tqal biex jisimgħu, u għajnej-
hom għalqu; li f'xi żmien ma jarawx
b'għajnejhom, u jisimgħu b'widnejhom, u
jifhmu b'qalbhom, u jikkonvertu, u jkolli
nfejjaqhom.
16 Imma mberkin għajnejkom, għax
jaraw; u widnejkom, għax jisimgħu.
17 Għax tassew ngħidilkom: Ħafna
profeti u nies sewwa xtaqu jaraw dawn il-
ħwejjeġ li qegħdin taraw intom, u ma
rawhomx; u jisimgħu dawk il-ħwejjeġ li
qegħdin tisimgħu intom, u ma semgħu-
homx.
18 Isimgħu mela l-parabbla ta' dak li
jiżra'.
19 Meta xi ħadd jisma' l-kelma tas-
saltna, u ma jifhimhiex, imbagħad jiġi
l-ħażin, u jaħtaf dak li nżara' f'qalbu. Dan
hu dak li nżara' fil-ġenb tat-triq.
20 Iżda dak li nżara' f'art bil-blat, hu
dak li jisma' l-kelma, u bil-ferħa mill-
ewwel jilqagħha;
21 Imma m'għandux egħruq fih innifsu,
u jżomm għal ftit; għax meta jinqala'
l-għali jew il-persekuzzjoni minħabba
l-kelma, jitfixkel malajr.
22 Dak ukoll li nżara' qalb ix-xewk, hu
dak li jisma' l-kelma; u l-ħsibijiet ta' did-
dinja, u l-qerq tal-għana, joħonqu l-kelma,
u jsir bla frott.
23 Iżda dak li nżara' f'art tajba, hu dak
li jisma' l-kelma, u jifhimha; li jagħmel
ukoll il-frott, u jagħti biċċa mitt darba,
biċċa sittin, biċċa tletin.
24 Parabbla oħra ġibilhom, u qal: Is-
saltna tas-smewwiet tixbah bniedem li
żara' żerriegħa tajba fil-għalqa tiegħu:
25 Iżda huma u reqdin in-nies, ġie
l-għadu tiegħu u żara' s-sikrana qalb il-
qamħ, u telaq.
26 Iżda meta nibet il-ħaxix, u għamel
il-frott, imbagħad dehret ukoll is-sikrana.
27 Għalhekk il-qaddejja ta' sid id-dar
ġew u qalulu: Sinjur, mhux żerriegħa tajba
żrajt fil-għalqa tiegħek? minn fejn mela
għandha s-sikrana?
28 Qalilhom: Għadu għamel dan. Il-
qaddejja qalulu: Tridx mela mmorru u
niġbruha?
29 Iżda hu qalilhom: Le; għax għandu
mnejn intom u tiġbru s-sikrana tiġbdu
wkoll il-qamħ magħha.
30 Ħalluhom it-tnejn flimkien jikbru
sal-ħsad; u fi żmien il-ħsad ngħid lill-
ħassada: Iġbru l-ewwel is-sikrana, u
orbtuha f'qatet biex taħarquha: iżda
iġbru l-qamħ fil-maħżen tiegħi.
31 Parabbla oħra ġibilhom, billi qal:
Is-saltna tas-smewwiet qisha qalba taż-
żerriegħa tas-senapa, li raġel ħa, u żara'
fil-għalqa tiegħu:
32 Li tassew hi l-iżgħar fost iż-żrieragħ
kollha: iżda meta tikber, tkun l-akbar fost
il-ħxejjex, u ssir siġra, hekk li l-agħsafar
tas-sema jiġu jgħammru fil-friegħi tagħha.
33 Parabbla oħra qalilhom: Is-saltna
tas-smewwiet tixbah lill-ħmira, li mara
ħadet, u ħbiet fi tliet seàt dqiq, sakemm
tħemmer kollu.
34 Dawn il-ħwejjeġ kollha f'parabbli
tkellem Ġesù mal-ġmiegħi tan-nies; u
mingħajr parabbla ma tkellimx magħhom:
35 Biex iseħħ dak li ntqal mill-profeta,
li jgħid: Bil-parabbli niftaħ fommi; ingħar-
raf ħwejjeġ li nżammu moħbija mit-tisjis
tad-dinja.
36 Imbagħad Ġesù bagħat il-ġmiegħi
tan-nies, u daħal id-dar: u d-dixxipli
tiegħu resqu lejh, u qalu: Fissrilna l-parab-
bla tas-sikrana tal-għalqa.
37 Wieġeb u qalilhom: Dak li jiżra'
ż-żerriegħa t-tajba hu Bin il-bniedem;
38 Il-għalqa hija d-dinja; u ż-żerriegħa
t-tajba huma wlied is-saltna; imma s-sik-
rana huma wlied il-ħażin;
39 Il-għadu li żeragħhom hu x-xitan; il-
ħsad hu t-tmiem tad-dinja; u l-ħassada
huma l-anġli.
40 Mela bħalma s-sikrana tinġabar u
tinħaraq fin-nar; hekk ikun fit-tmiem ta'
did-dinja.
41 Bin il-bniedem jibgħat l-anġli tiegħu,
u jiġbru mis-saltna tiegħu l-ħwejjeġ kollha
li jfixklu, u dawk li jagħmlu l-ħażen;
42 U jitfagħhom fil-forn tan-nar: hemm
ikun hemm biki u tgħażgħiż tas-snien.
43 Imbagħad in-nies sewwa jiddu bħax-
xemx fis-saltna ta' Missierhom. Min
għandu widnejn biex jisma', ħa jisma'.
44 Iżjed: is-saltna tas-smewwiet tixbah
teżor moħbi f'għalqa; li meta jsibu raġel,
jaħbih; u bil-ferħ tiegħu jmur ibigħ kulma
għandu, u jixtri dik il-għalqa.
45 Iżjed: is-saltna tas-smewwiet tixbah
lil wieħed merkant, li jfittex ġawhar tajjeb:
46 Li, meta sab ġawhra waħda li tiswa
ħafna, mar u biegħ kulma kellu, u xtraha.
47 Iżjed: is-saltna tas-smewwiet tixbah
lil xibka, li tniżżlet fil-baħar, u ġabret minn
kull xorta:
48 Li, meta mtliet, ġibduha x-xatt; u
qagħdu bil-qiegħda, u ġabru t-tajbin fil-
ġarar, iżda l-ħżiena rmewhom.
49 Hekk jiġri fit-tmiem tad-dinja; jo-
ħorġu l-anġli, u jifirdu l-ħżiena minn fost
it-tajbin.
50 U jitfgħuhom fil-forn tan-nar: hemm
ikun hemm biki u tgħażgħiż tas-snien.
51 U Ġesù qalilhom: Fhimtuhom dawn
il-ħwejjeġ kollha? Qalulu: Iva, Mulej.
52 Imbagħad qalilhom: Għalhekk kull
skrib li hu mgħallem għas-saltna tas-

smewwiet jixbah lil wieħed li hu sid dar, li
joħroġ mit-teżor tiegħu ħwejjeġ ġodda u
qodma.
53 U ġara, meta Ġesù spiċċa dawn il-
parabbli, illi telaq minn hemm.
54 U meta ġie f'pajjiżu, għallimhom
fis-sinagoga tagħhom, hekk li kienu
mistagħġbin, u qalu: Dan mnejn għandu
dan il-għerf, u dawn l-egħmejjel kbar?
55 Dan mhux bin il-mastrudaxxa?
ommu ma jisimhiex Marija? u ħutu,
Ġakbu, u Goże, u Xmun u Ġuda?
56 U ħutu n-nisa, mhumiex kollha
magħna? Mnejn mela dal-bniedem għandu
dawn il-ħwejjeġ kollha?
57 U kienu mfixklin bih. Iżda Ġesù
qalilhom: Profeta mhux bla ġieh, ħlief
f'pajjiżu, u f'daru.
58 U hemm m'għamilx ħafna egħmejjel
kbar minħabba n-nuqqas tat-twemmin
tagħhom.

14 F'dak iż-żmien Erodi t-tetrarka
sama' bi ħbar Ġesù,
2 U qal lill-qaddejja tiegħu: Dan hu
Ġwanni l-Battista; qam mill-imwiet; u
għalhekk egħmejjel qawwija jaħdmu fih.
3 Għax Erodi kien qabad 'il Ġwanni, u
rabtu, u tefgħu l-ħabs minħabba Erodija,
mart ħuh Filippu.
4 Għax Ġwanni qallu: M'hux sewwa
żżommha.
5 U meta ried joqtlu, baża' mill-ġemgħa
tan-nies, għax kienu jżommuh bħala pro-
feta.
6 Iżda meta għalaq sninu Erodi, bint
Erodija żifnet quddiemhom, u għoġbot lil
Erodi.
7 Għalhekk wiegħed b'ħalfa li jagħtiha
kulma titlob.
8 U hi, billi kienet qabel imqabbda
minn ommha, qalet: Agħtini hawn f'dixx
ras Ġwanni l-Battista.
9 U s-sultan sogħobbih; iżda minħabba
fil-ħalfa, u dawk li kienu jieklu miegħu,
ordna li jagħtuhielha.
10 U bagħat, u qata' ras Ġwanni fil-
ħabs.
11 U rasu nġiebet f'dixx, u ntgħatat lit-
tifla: u hi ġibitha għand ommha.
12 U d-dixxipli tiegħu ġew, u ħadu
l-ġisem, u difnuh; u marru u qalu 'l Ġesù.
13 Meta Ġesù sama' b'dan, telaq minn
hemm fuq dgħajsa f'lok imwarrab, għalih;
u meta semgħu n-nies b'dan, marru warajh
bil-mixi mill-ibliet.
14 U Ġesù ħareġ, u ra ġemgħa kbira ta'
nies, u ġietu ħniena minnhom, u fejjaq il-
morda tagħhom.
15 U xħin sar fil-għaxija, resqu lejh id-
dixxipli tiegħu, igħidu: Dal-lok imwarrab,
u l-ħin għamel; ibgħat il-ġemgħa tan-nies,
biex imorru fl-irħula u jixtru l-ikel għali-
hom.
16 Iżda Ġesù qalilhom: M'għandhomx
għalfejn imorru; agħtuhom intom jieklu;
17 U qalulu: M'għandniex hawn ħlief
ħames ħobżiet, u żewġ ħutiet.
18 U qal: Ġibuhomli hawn.
19 U ordna lill-ġemgħa tan-nies joqogħ-
du fuq il-ħaxix. u ħa l-ħames ħobżiet, u
ż-żewġ ħutiet. u wara li rafa' għajnejh lejn
is-sema, bierek, u qasam, u ta l-ħobżiet lid-
dixxipli tiegħu, u d-dixxipli lill-ġemgħa
tan-nies.
20 U kielu kollha. u xebgħu; u refgħu
mill-bċejjeċ li baqa' tnax-il qoffa mimlija.
21 U dawk li kielu kienu madwar
ħamest elef raġel, barra min-nisa u t-tfal.
22 U dik is-siegħa ġagħal Ġesù lid-
dixxipli tiegħu jitilgħu fuq id-dgħajsa, u
jmorru qablu n-naħa l-oħra, waqt li hu
bagħat il-ġmiegħi tan-nies.
23 U wara li bagħat il-ġmiegħi tan-nies,
tala' waħdu fuq muntanja jitlob: u meta
sar filgħaxija, kien hemm waħdu.
24 Iżda d-dgħajsa kienet issa f'nofs il-
baħar, imħabbta mill-mewġ: għax ir-riħ
kien kontra.
25 U fir-raba' sahra tal-lejl Ġesù mar
lejhom, jimxi fuq il-baħar.
26 U xħin id-dixxipli rawh jimxi fuq il-
baħar. tħawdu, u bdew igħidu: Dan
spirtu: u għajtu bil-biża'.
27 Iżda malajr kellimhom Ġesù, billi
qal: Qawwu qalbkom; jien hu; la tibż-
għux.
28 U Pietru wieġbu. u qal: Mulej. jekk
hu int, qabbadni niġi għandek fuq l-
ilma.
29 U qallu: Ejja. U wara li Pietru niżel
mid-dgħajsa. mexa fuq il-baħar, biex imur
għand Ġesù.
30 Imma kif ra r-riħ qawwi. baża': u
kif beda jegħreq, għajjat, igħid: Mulej,
salvani.
31 U malajr medd idu Ġesù, u qabdu, u
qallu: Ja lilek ta' twemmin żgħir, għaliex
tħassibt?
32 U xħin telgħu fid-dgħajsa, ir-riħ
waqaf.
33 Imbagħad dawk li kienu fid-
dgħajsa ġew u tawh qima, billi qalu:
Tassew. int l-Iben t'Alla.
34 U wara li qasmu. ġew fl-art ta' Ġen-
nesaret.
35 U meta l-irġiel ta' dak il-post saru
jafu bih, bagħtu jgħidu ma' dik l-art kollha
ta' madwar, u ġibulu lil dawk kollha li
kienu morda;
36 U talbuh bil-ħniena biex imissu biss
tarf libstu: u dawk kollha li messewh fiequ
għalkollox.

15 Imbagħad resqu lejn Ġesù skribi u
Fariżej li kienu minn Ġerusalem,
igħidu:
2 Għaliex id-dixxipli tiegħek jiksru it-

taghlim tax-xjuh? ghax huma ma jahslux
idejhom qabel ma jieklu l-hobż.
3 Iżda hu wieġeb u qalilhom: Ghaliex
intom ukoll tiksru l-kmandament t'Alla
minhabba t-taghlim taghkom?
4 Ghax Alla ordna, u qal: Weġġah lil
missierek u lil ommok; u, Min jishet lill-
missier jew lill-omm, ha jmut bil-mewt.
5 Iżda intom tghidu: Kull min ighid lil
missieru jew lil ommu: Kulma bih tista'
tkun meghjun minni, hu moghti lil Alla;
6 U ma jweġġahx lil missieru jew lil
ommu, ikun hieles. Hekk ġibtu fix-xejn il-
kmandament t'Alla minhabba t-taghlim
taghkom.
7 Ja ipokriti, sewwa habbar fuqkom
Isaija, li jghid:
8 Dal-poplu jersaq lejja b'fommu, u
b'xofftejh iweġġahni; iżda qalbu bghida
minni.
9 Imma ghalxejn jaghtuni qima, billi
jghallmu bhala duttrini l-preċetti tal-
bnedmin.
10 U sejjah il-ġemgha tan-nies, u qalil-
hom: Isimghu, u ifhmu:
11 Mhux dak li jidhol fil-fomm iniġġes
bniedem; iżda dak li johroġ mill-fomm
iniġġes bniedem.
12 Imbaghad resqu d-dixxipli tieghu, u
qalulu: Taf li l-Fariżej hadu ghalihom,
wara li semghu dal-kliem?
13 Iżda hu wieġeb u qal: Kull xitla, li
Missieri li hu fis-smewwiet ma hawwilx,
tinqala' mill-eghruq.
14 Halluhom; huma mexxejja ghomja
tal-ghomja. U jekk aghma jmexxi aghma,
it-tnejn jaqghu fil-hofra.
15 Imbaghad wieġeb Pietru, u qallu:
Fissrilna dil-parabbla.
16 U qal Ġesù: Intom ukoll ghadkom
bla dehen?
17 Ma tifhmux, li kulma jidhol fil-halq
imur fiż-żaqq, u jixtehet barra fil-kanal?
18 Iżda dawk il-hwejjeġ li johorġu mill-
fomm jiġu mill-qalb: u dawk iniġġsu lill-
bniedem.
19 Ghax mill-qalb jiġu l-hsibijiet hżiena,
il-qtil, l-adulterji, iż-żena, is-serq, ix-
xhidiet foloz, id-dagha:
20 Dawn huma l-hwejjeġ li jniġġsu
bniedem: iżda li tiekol b'idejn mhux
mahsulin ma jniġġisx bniedem.
21 Imbaghad Ġesù telaq minn hemm, u
mar fin-nahiet ta' Tir u Sidon.
22 U, ara, mara Kanghanija harġet
minn dawk l-istess nahiet, u ghajtet,
tghid: Ikollok hniena minni, o Mulej, bin
David; binti hija mahqura bl-ehrex minn
xitan.
23 Iżda hu ma weġibhiex kelma. U
d-dixxipli resqu, u talbuh, ighidu. Ibghat-
ha; ghax qieghda tghajjat warajna.
24 Iżda hu wieġeb u qal: Ma kontx
mibghut hlief ghan-nghaġ mitlufa ta' dar
Iżrael.
25 Imbaghad dik ġiet u tatu qima, hi u
tghidlu: Mulej, ghinni.
26 Imma hu wieġeb u qal: Mhux xieraq
li tiehu l-hobż tat-tfal, u titfghu lill-klieb.
27 U hi qalet: Tassew, Mulej: iżda
l-klieb ukoll jieklu mill-frak li jaqa' mill-
mejda ta' sjiedhom.
28 Wieġeb imbaghad Ġesù, u qalilha:
Ja mara, kbira hi l-fidi tieghek: ikunlek kif
trid int. U minn dik is-siegha stess bintha
fieqet.
29 U telaq Ġesù minn hemm, u ġie qrib
il-bahar tal-Galilija; u tala' fuq muntanja,
u qaghad bil-qieghda hemm.
30 U ġmieghi kbar ta' nies resqu lejh, u
kellhom maghhom zopop, ghomja, im-
bikkmin, maghtubin, u hafna ohrajn, u
xehtuhom f'riġlejn Ġesù; u fejjaqhom:
31 Hekk li l-ġmieghi tan-nies staghġbu,
meta raw l-imbikkmin jitkellmu, il-
maghtubin imfejqa, u z-zopop jimxu, u
l-ghomja jaraw: u igglorifikaw 'l Alla ta'
Iżrael.
32 Imbaghad sejjah Ġesù lid-dixxipli
tieghu hdejh, u qal: Ghandi hniena mill-
ġemgha tan-nies ghax baqghu tlitt ijiem
mieghi, u m'ghandhom xejn x'jieklu: u ma
rridx nibghathom sajmin, li ma joghxewx
fit-triq.
33 U d-dixxipli tieghu qalulu: Mnejn
ikollna daqshekk hobż fid-deżert, biex
inxebbghu ġemgha ta' nies bhal din?
34 U qalilhom Ġesù: Kemm-il hobża
ghandkom? U huma qalu: Sebgha, u ftit
hut żghir.
35 U qal lill-ġemgha tan-nies biex
joqoghdu bil-qieghda fl-art.
36 U ha s-seba' hobżiet u l-hut, u iżża-
hajr; u qasamhom, u ta lid-dixxipli tieghu,
u d-dixxipli lill-ġemgha tan-nies.
37 U kollha kielu, u xebghu; u ġabru
mill-bċejjeċ li fadal sebat iqfief mimlijin.
38 Erbat elef raġel kienu dawk li kielu,
barra min-nisa u t-tfal.
39 U baghat il-ġemgha tan-nies, u tala'
fuq id-dghajsa, u ġie fl-inhawi ta' Magadan.

16 Il-Fariżej mas-Sadduqin resqu
wkoll, u huma u jġarrbuh xtaquh
jurihom xi ghelm mis-sema.
2 Wieġeb u qalilhom: Meta jsir fil-
ghaxija, tghidu: Sa jaghmel bnazzi: ghax
is-sema hamrani.
3 U filghodu: Jaghmel il-maltemp il-
lum: ghax is-sema ahmar sewdieni. Ja
ipokriti, intom tafu taghrfu wiċċ is-sema;
iżda ma tafux taghrfu l-eghliem taż-
żminijiet.
4 Nisel hażin u żieni irid ghelm; iżda
lilu ma jinghata l-ebda ghelm, hlief il-
ghelm tal-profeta Ġona. U halliehom, u
telaq.
5 U meta d-dixxipli tieghu ġew in-naha
l-ohra, insew jiehdu maghhom il-hobż.

6 Imbagħad Ġesù qalilhom: Araw taj-
jeb u ħarsu ruħkom mill-ħmira tal-Fariżej
u tas-Sadduqin.
7 Iżda huma tkellmu bejniethom, billi
qalu: Dan għax ma ħadniex ħobż.
8 Xħin Ġesù għaraf dan, qalilhom: Ja
nies ta' fidi żgħira, x'intom tgħidu bejniet-
kom, għaliex ma ġibtux ħobż?
9 Għadkom ma tifhmux, u lanqas
tiftakru fil-ħames ħobżiet għal ħamest elef,
u kemm-il qoffa rfajtu?
10 Lanqas fis-seba' ħobżiet għall-erbat
elef, u kemm-il qoffa rfajtu?
11 Kif ma tifhmux li mhux għall-ħobż
għidtilkom, li għandkom tħarsu ruħkom
mill-ħmira tal-Fariżej u tas-Sadduqin?
12 Fehmu mbagħad li ma kienx qalil-
hom għall-ħmira tal-ħobż biex iħarsu
ruħhom, imma għat-tagħlim tal-Fariżej u
tas-Sadduqin.
13 Meta Ġesù ġie fl-inħawi ta' Ċesarija
ta' Filippu, staqsa lid-dixxipli tiegħu, billi
qalilhom: Min igħidu n-nies illi jiena, Bin
il-bniedem, jien?
14 U qalu: X'uħud igħidu li int Ġwanni
l-Battista; x'uħud, Elija; u oħrajn, Ġere-
mija, jew wieħed mill-profeti.
15 Qalilhom: Iżda intom min tgħidu li
jien?
16 U Xmun Pietru wieġeb u qal: Inti
l-Kristu, Bin Alla l-ħaj.
17 U wieġeb Ġesù, u qallu: Imbierek
int, Xmun Bar-Ġona: għax mhux il-laħam
u d-demm għarrfek dan, iżda Missieri li hu
fis-smewwiet.
18 U jien ngħidlek: Li int Pietru, u fuq
dil-blata nibni l-knisja tiegħi; u l-bwieb
ta' l-infern ma jegħlbuhiex.
19 U jien lilek nagħtik l-imfietaħ tas-
saltna tas-smewwiet: u dak kollu li torbot
fl-art ikun marbut ukoll fis-smewwiet: u
dak kollu li tħoll fl-art ikun maħlul fis-
smewwiet.
20 Wissa mbagħad id-dixxipli tiegħu
biex ma jgħidu lil ħadd li hu Ġesù l-Kristu.
21 Minn dak iż-żmien beda Ġesù juri
lid-dixxipli tiegħu, kif jaħtieġlu jmur
Ġerusalem, u jbati ħafna ħwejjeġ mix-xjuħ
u mill-qassisin il-kbar u l-iskribi, u jinqatel,
u fit-tielet jum iqum.
22 Imbagħad Pietru ġibdu lejh, u beda
jlumu, hu u jgħid: Barra minnek, Mulej:
ma jiġrilek qatt dan.
23 Imma hu dar, u qal 'il Pietru: Lura
minni, Satana: Int tfixkil għalija: għax ma
taħsibx il-ħwejjeġ t'Alla, iżda l-ħwejjeġ tal-
bnedmin.
24 Imbagħad Ġesù qal lid-dixxipli
tiegħu: Jekk xi ħadd irid jiġi warajja, ħa
jiċħad lilu nnifsu, u jarfa' salibu, u jiġi
warajja.
25 Għax kull min irid isalva ħajtu jit-
lifha: u kull min jitlef ħajtu minħabba fija
jsibha.
26 Għax x'jiswielu bniedem, jekk jirbaħ
id-dinja kollha, u jitlef ruħu? jew x'jagħti
bniedem flok ruħu?
27 Għax Bin il-bniedem jiġi fil-glorja
ta' Missieru ma' l-anġli tiegħu; u mbagħad
irodd lil kull bniedem skond l-egħmejjel
tiegħu.
28 Tassew ngħidilkom: Ikun hemm
x'uħud milli qegħdin hawn, li ma jduqux
il-mewt, sama jaraw Bin il-bniedem ġej
fis-saltna tiegħu.

17 U wara sitt ijiem Ġesù ħa miegħu 'l
Pietru, u 'l Ġakbu, u 'l ħuh Ġwanni,
u tellagħhom fuq muntanja għolja weħid-
hom,
2 U tbiddel quddiemhom: u idda wiċċu
bħax-xemx: u lbiesu saru bojod bħad-
dawl.
3 U, ara, hemm dehrulhom Mosè u
Elija jitkellmu miegħu.
4 Imbagħad wieġeb Pietru, u qal 'il
Ġesù: Mulej, tajjeb għalina li nkunu
hawn: jekk trid, ħa nagħmlu hawn tliet
egħrejjex; wieħed għalik, wieħed għal
Mosè, u wieħed għal Elija.
5 Fil-waqt li kien għadu jitkellem, ara,
sħaba tiddi għattiethom: u, ara, ġie leħen
mis-sħab, li qal: Dan hu Ibni l-għażiż, li
bih nitgħaxxaq; isimgħu lilu.
6 U malli semgħu dan, id-dixxipli
waqgħu għal wiċċhom, u beżgħu wisq.
7 U Ġesù resaq u messhom, u qal:
Qumu, u la tibżgħux.
8 U meta refgħu għajnejhom, ma raw
lil ħadd, ħlief 'il Ġesù waħdu.
9 U xħin kienu neżlin mill-muntanja,
Ġesù wissiehom, billi qal: Tgħidu lil ħadd
bid-dehra, sama Bin il-bniedem iqum mill-
imwiet.
10 U d-dixxipli tiegħu staqsewh, billi
qalu: Għaliex mela jgħidu l-iskribi li qabel
għandu jiġi Elija?
11 U wieġeb Ġesù, u qalilhom: Tabil-
ħaqq jiġi Elija qabel, u jġedded kollox.
12 Iżda jien ngħidilkom: Elija ġa ġie, u
ma għarfuhx, u għamlulu kulma riedu.
Hekk ukoll Bin il-bniedem ibati minnhom.
13 Imbagħad fehmu d-dixxipli li kien
kellimhom fuq Ġwanni l-Battista.
14 U meta ġew fejn il-ġemgħa tan-nies,
resaq lejh wieħed raġel, u xteħet għarkobb-
tejh quddiemu jgħidlu:
15 Mulej, ikollok ħniena minn ibni;
għax jagħtih tal-qamar, u jbati ħafna:
għax ta' sikwit jaqa' fin-nar, u ta' sikwit
jaqa' fl-ilma.
16 U ġibtu għand id-dixxipli tiegħek, u
ma setgħux ifejquh.
17 Wieġeb imbagħad Ġesù, u qal: Ja
nisel bla fidi u maqlub, kemm sa ndum
magħkom? Kemm sa ndum inbati bikom?
Ġibuh hawn għandi.
18 U Ġesù ċanfar lix-xitan; u dan
ħareġ minnu: u t-tifel fieq dik is-siegħa.

19 Resqu mbagħad id-dixxipli fejn
Ġesù weħidhom, u qalu: Għax ma stajniex
inkeċċuh?
20 U Ġesù qalilhom: Minħabba l-fidi
żgħira tagħkom; għax tassew ngħidilkom:
Jekk ikollkom fidi daqs qalba taż-żerrie-
għa tas-senapa, u tgħidu lil dil-muntanja:
Tqanqal minn hawn għal hemm; hi tit-
qanqal; u xejn ma jkun hemm għalikom li
ma jistax ikun.
21 Imma dal-ġens ma joħroġx ħlief bit-
talb u s-sawm.
22 U huma u qegħdin fil-Galilija, Ġesù
qalilhom: Bin il-bniedem jingħata f'idejn
il-bnedmin:
23 U joqtluh, u fit-tielet jum iqum. U
sogħobbihom wisq.
24 U meta ġew Kafarnahum, dawk li
kienu jiġimgħu l-flus tal-ħaraġ resqu lejn
Pietru, u qalu: L-Imgħallem tagħkom ma
jħallasx ħaraġ?
25 Qal: Iva. U meta daħal id-dar,
Ġesù kellmu l-ewwel, billi qal: X'taħseb
int, Xmun? Is-slaten ta' l-art mingħand
min jieħdu t-taxxi jew il-ħaraġ? Min-
għand uliedhom stess, jew mingħand il-
barranin?
26 Pietru qallu: Mingħand il-barra-
nin. Ġesù qallu: Mela l-ulied ħelsin.
27 Madankollu, biex ma nfixkluhomx,
mur sal-baħar, u ixħet xlief, u l-ewwel ħuta
li titla' ħudha; u xħin tiftħilha ħalqha,
issib biċċa flus: ħudha, u agħtihielhom
għalija u għalik.

18 F'dak il-ħin resqu d-dixxipli lejn
Ġesù jgħidu: Min hu l-akbar fis-
saltna tas-smewwiet?
2 U sejjaħ Ġesù lejh tfajjel, u qiegħdu
f'nofshom,
3 U qal: Tassew ngħidilkom, jekk ma
tikkonvertux, u ssiru bħal tfal żgħar, ma
tidħlux fis-saltna tas-smewwiet.
4 Kull min mela jiċċekken bħal dat-
tfajjel, dak hu l-akbar fis-saltna tas-
smewwiet.
5 U kull min jilqa' tfajjel bħal dan
f'ismi jilqa' lili.
6 Iżda kull min jiskandalizza wieħed
minn dawn iċ-ċkejknin li jemmnu fija,
aħjar ikun għalih li tiddendel ġebla ta'
mitħna m'għonqu, u jegħreq f'qiegħ ta'
baħar.
7 Jaħasra għad-dinja minħabba l-is-
kandli! għax jaħtieġ li jiġru l-iskandli:
iżda jaħasra għal dak il-bniedem li minnu
jiġi l-iskandlu.
8 Għalhekk jekk idek jew riġlek ifix-
kluk, aqtagħhom, u armihom bgħid
minnek: aħjar għalik tidħol zopp jew
magħtub fil-ħajja milli jkollok żewġ idejn
jew żewġ saqajn biex tirtema fin-nar ta'
dejjem.
9 U jekk għajnek tfixklek, aqlagħha, u
armiha bgħid minnek: aħjar għalik tidħol
fil-ħajja b'għajn waħda, milli jkollok
żewġ għajnejn biex tirtema fin-nar ta'
l-infern.
10 Araw li ma tmaqdrux lil xi wieħed
minn dawn iċ-ċkejknin; għax ngħidilkom:
L-anġli tagħhom fis-smewwiet dejjem
jaraw wiċċ Missieri li hu fis-smewwiet.
11 Għax Bin il-bniedem ġie biex isalva
dak li ntilef.
12 X'jidhrilkom? Jekk wieħed għandu
mitt nagħġa, u tintilef waħda minnhom,
ma jħallix id-disgħa u disgħin, u jmur fuq
il-muntanji, u jfittex dik li ntilfet?
13 U jekk jiġri li jsibha, tassew ngħidil-
kom, jifraħ aktar b'dik in-nagħġa, minn
bid-disgħa u disgħin li ma ntilfux.
14 Hekk ukoll mhix ir-rieda ta' Missier-
kom li hu fis-smewwiet, li jintilef wieħed
minn dawn iċ-ċkejknin.
15 U jekk ħuk jonqsok, mur u għidlu
ħtijietu bejnek u bejnu weħidkom: jekk
jisimgħek, tkun irbaħt lil ħuk.
16 Iżda jekk ma jisimgħikx, imbagħad
ħu wieħed jew tnejn oħra miegħek, biex
kull kelma tibqa' fil-fomm ta' tnejn jew
tliet xhud.
17 U jekk ma jkunx irid jismagħhom,
għid lill-knisja: iżda jekk ma jridx jisma'
mill-knisja, ħa jkun għalik bħala pagan u
publikan.
18 Tassew ngħidilkom: Kulma torbtu
fl-art ikun marbut fis-sema: u kulma
tħollu fl-art ikun maħlul fis-sema.
19 Narġa' ngħidilkom: Jekk tnejn minn-
kom jiftiehmu bejniethom fl-art fuq kull
ħaġa li jitolbu, issirilhom minn Missieri li
hu fis-smewwiet.
20 Għax fejn tnejn jew tlieta huma
miġburin flimkien f'ismi, hemm inkun
jien f'nofshom.
21 Imbagħad Pietru resaq lejh, u qal:
Mulej, għal sa kemm-il darba ħija jidneb
kontra tiegħi, u naħfirlu? Sa seba' dar-
biet?
22 Ġesù qallu: Jien ma ngħidlikx: Sa
seba' darbiet: iżda, Sa sebgħin darba seba'
darbiet.
23 Għalhekk is-saltna tas-smewwiet
tixxebbah lil wieħed sultan, li ried jagħmel
il-kontijiet mal-qaddejja tiegħu.
24 U hu u beda' jagħmel il-kontijiet,
wieħed li kellu jagħtih għaxart elef talent
inġieb quddiemu.
25 U billi ma kellux minn fejn iħallas,
sidu ordna li jinbiegħ hu, u martu, u
wliedu, u kulma kellu, u jitħallas id-
dejn.
26 Il-qaddej għalhekk ixteħet fl-art, u
qiemu, hu u jgħid: Ja sid, ħu paċenzja bija,
u jien inħallsek kollox.
27 Imbagħad sid dak il-qaddej ġietu
ħniena, u telqu, u ħafirlu d-dejn.
28 Imma dak il-qaddej ħareġ, u sab
wieħed minn sħabu, li kellu jagħtih mitt

dinier: u ħabat għalih, u qabdu minn
griżmejh, hu u jgħidlu: Ħallas dak li
għandek tagħtini.
29 U sieħbu xteħet f'riġlejh, u talbu,
igħidlu: Ħu paċenzja bija, u jien inħallsek
kollox.
30 U dak ma riedx: iżda mar u tefgħu
l-ħabs, sama jħallas id-dejn.
31 Meta l-qaddejja sħabu raw x'ġara,
sogħobbihom wisq, u marru qalu lil
sidhom kulma ġara.
32 Imbagħad sidu, wara li sejjaħlu,
qallu: Ja qaddej ħażin, ħfirtlek dak id-dejn
kollu, għax tlabtni:
33 Ma kienx imissek tħenn ukoll għall-
qaddej sieħbek, bħalma jien kelli ħniena
minnek?
34 U sidu għadab, u rħieh f'idejn il-
manigoldi, sama jħallas id-dejn tiegħu
kollu.
35 Hekk ukoll Missieri li hu fis-smew-
wiet jagħmel ukoll lilkom, jekk kull
wieħed minnkom ma jaħfirx minn qalbu
lil ħuh ħtijietu.

19 U ġara, wara li Ġesù spiċċa dawn
it-taħditiet, illi telaq mill-Galilija, u
ġie fl-inħawi tal-Lhudija 'l hemm mill-
Ġurdan;
2 U marru warajh ġmiegħi kbar ta'
nies; u hemm fejjaqhom.
3 U l-Fariżej resqu lejh ukoll, iġarrbuh,
u jgħidulu: Sewwa li raġel ikeċċi lil martu
għal kull ħtija?
4 U wieġeb, u qalilhom: Ma qrajtux, li
dak li mill-bidu ħalaqhom għamilhom
raġel u mara?
5 U qal: Minħabba f'hekk raġel iħalli
lil missieru u lil ommu, u jingħaqad ma'
martu: u t-tnejn isiru ġisem wieħed.
6 Għalhekk mhumiex iżjed tnejn, iżda
ġisem wieħed. Dak mela li Alla għaqqad
flimkien, ħa ma jifridx il-bniedem.
7 Qalulu: Għaliex mela Mosè ordna li
tingħata l-kitba tad-divorzju, u titkeċċa?
8 Qalilhom: Mosè minħabba l-ebusija
ta' qalbkom ħalliekom tkeċċu n-nisa
tagħkom: iżda mill-bidu ma kienx hekk.
9 U jien ngħidilkom: Kull min ikeċċi
lil martu, ħlief minħabba ż-żena, u jiżżew-
weġ oħra, jagħmel adulterju; u dak li
jiżżewweġ lil dik li tkeċċiet jagħmel
adulterju.
10 Id-dixxipli tiegħu qalulu: Jekk inhu
dan il-każ tar-raġel ma' martu, ma jaqbilx
tiżżewweġ.
11 Iżda hu qalilhom: Mhux kull bnie-
dem jista' jifhem dil-kelma, ħlief dawk li
jingħatalhom.
12 Għax hemm xi ewnuki, li twieldu
hekk minn ġuf ommhom; u hemm xi
ewnuki, għax ġew magħmulin ewnuki
mill-bnedmin: u hemm ewnuki, għax
għamlu lilhom infushom ewnuki min-
ħabba s-saltna tas-smewwiet. Min jista'
jifhem, ħa jifhem.
13 Imbagħad ġibulu quddiemu xi tfal
ċkejknin, biex iqiegħed idejh fuqhom, u
jitlob: u d-dixxipli ċanfruhom.
14 Iżda Ġesù qal: Ħallu t-tfal ċkejknin,
u la żżommuhomx li jiġu għandi: għax ta'
dawn hija s-saltna tas-smewwiet.
15 U qiegħed idejh fuqhom, u telaq
minn hemm.
16 U, ara, wieħed resaq lejh u qallu:
Mgħallem tajjeb, x'nagħmel tajjeb, biex
ikolli l-ħajja ta' dejjem?
17 U qallu: Għala ssejjaħli tajjeb?
M'hemm ħadd tajjeb ħlief wieħed, li hu
Alla; iżda jekk trid tidħol fil-ħajja, ħares
il-kmandamenti.
18 Qallu: Liema? U Ġesù qal: La
toqtolx, La tagħmilx adulterju, La tisraqx,
La tixhidx ħaġa b'oħra,
19 Weġġah lil missierek u lil ommok; u,
Ħobb lil għajrek bħalek innifsek.
20 Iż-żagħżugħ qallu: Dawn il-ħwejjeġ
kollha ħaristhom minn żgħużiti; x'jon-
qosni issa?
21 Qallu Ġesù: Jekk trid tkun perfett,
mur bigħ li għandek, agħti lill-foqra, u
jkollok teżor fis-sema: u ejja warajja.
22 Iżda meta ż-żagħżugħ sama' dal-
kliem, mar qalbu sewda: għax kellu bosta
ġid.
23 Qal Ġesù mbagħad lid-dixxipli
tiegħu: Tassew ngħidilkom: Bit-tbatija
biex għani jidħol fis-saltna tas-smewwiet.
24 U narġa' ngħidilkom: Hu eħfef għal
ġemel li jgħaddi minn għajn ta' labra,
milli għani jidħol fis-saltna t'Alla.
25 Xħin id-dixxipli semgħu dan,
stagħġbu wisq, u bdew igħidu: Min mela
jista' jsalva?
26 Iżda Ġesù ħares lejhom, u qalilhom:
Għall-bnedmin dan ma jistax ikun; iżda
kollox jista' jkun għal Alla.
27 Wieġeb imbagħad Pietru, u qallu:
Ara, aħna ħallejna kollox, u ġejna warajk:
aħna, mela x'ikollna?
28 U qalilhom Ġesù: Tassew ngħidil-
kom: Intom li ġejtu warajja, fit-tiġdid tad-
dinja, meta Bin il-bniedem joqgħod fuq
it-tron tal-glorja tiegħu, intom ukoll
toqogħdu fuq tnax-il tron, u tagħmlu ħaqq
mit-tnax-il tribù ta' Iżrael.
29 U kull min ħalla djar, jew aħwa
rġiel, jew aħwa nisa, jew missier, jew omm,
jew mara, jew ulied, jew raba', minħabba
f'ismi, jieħu mitt darba iżjed, u jiret il-
ħajja ta' dejjem.
30 Iżda ħafna li huma l-ewwel ikunu
l-aħħar; u l-aħħar ikunu l-ewwel.

20 Għax is-saltna tas-smewwiet tixbah
lill-bniedem li hu sid dar, li ħareġ
kmieni filgħodu biex jikri ħaddiema
għall-għalqa tiegħu tad-dwieli.

2 U wara li ftiehem mal-ħaddiema
b'dinier kuljum, bagħathom fil-għalqa
tiegħu tad-dwieli.
3 U ħareġ għal xi t-tielet siegħa, u ra
oħrajn qegħdin fis-suq ma jagħmlu xejn.
4 U qalilhom: Morru intom ukoll fil-
għalqa tad-dwieli, u nagħtikom dak kollu
li hu xieraq. U dawk marru.
5 U raġa' ħareġ għas-sitt siegħa, u għad-
disa' siegħa, u għamel l-istess.
6 U għal xi l-ħdax-il siegħa ħareġ, u sab
oħrajn ma jagħmlu xejn, u qalilhom: Għax
qegħdin hawn il-jum kollu ma tagħmlu
xejn?
7 Qalulu: Għax ħadd ma kriena. Qalil-
hom: morru intom ukoll fil-għalqa tad-
dwieli; u dak kollu li hu xieraq teħduh.
8 U xħin sar filgħaxija, sid il-għalqa
tad-dwieli qal lill-imgħallem tiegħu: Sejjaħ
lill-ħaddiema, u ħallashom, u ibda minn
ta' l-aħħar sa ta' l-ewwel.
9 U xħin ġew dawk li nkrew għal xi
l-ħdax-il siegħa, ħadu dinier kull wieħed.
10 U xħin ġew ta' l-ewwel, ħasbu li
sejrin jieħdu aktar: iżda ħadu huma wkoll
dinier kull wieħed.
11 U kif ħaduh, gergru kontra sid
id-dar,
12 Billi qalu: Dawn ta' l-aħħar ħadmu
biss siegħa, u int għamilthom daqsna,
aħna li batejna t-toqol u s-sħana tal-jum.
13 Iżda hu wieġeb u qal lil wieħed
minnhom: Ħabib, jien miniex nonqsok:
mhux b'dinier ftehimt miegħi?
14 Ħu dak li hu tiegħek, u mur: Irrid
nagħti lil dan ta' l-aħħar daqsek ukoll.
15 Ma nistax nagħmel li rrid bi ħwejġi?
Jew għajnek ħażina, għax jien tajjeb?
16 Hekk ta' l-aħħar ikunu l-ewwel, u
ta' l-ewwel l-aħħar: għax ħafna jissejħu,
iżda ftit jingħażlu.
17 U hu u tiela' Ġerusalem, Ġesù ħa
t-tnax-il dixxiplu weħidhom fit-triq, u
qalilhom:
18 Ara, aħna telgħin Ġerusalem; u Bin
il-bniedem jingħata f'idejn il-qassisin il-
kbar u l-iskribi, u jikkundannawh għall-
mewt,
19 U jagħtuh lill-Ġentili biex jiddieħku
bih, u jsawtuh, u jsallbuh: u fit-tielet jum
iqum.
20 Imbagħad resqet lejh omm ulied
Żebedew ma' wliedha, tagħtih qima, u
tixtieq xi ħaġa minn għandu.
21 U qalilha: Xi trid? Qaltlu: Għid li
dawn iż-żewġ uliedi joqogħdu wieħed fil-
lemin tiegħek, u l-ieħor fix-xellug tiegħek,
fis-saltna tiegħek.
22 Iżda Ġesù wieġeb u qal: Ma tafux
x'intom titolbu. Tistgħu intom tixorbu
mill-kalċi li għandi nixrob, u titgħammdu
bil-magħmudija li biha jien imgħammed?
Qalulu: Nistgħu.
23 Qalilhom: Tassew tixorbu mill-
kalċi tiegħi, u titgħamdu bil-magħmudija
li tgħammidt jien: iżda li toqogħdu fuq il-
lemin tiegħi, u fuq ix-xellug, mhux minni
li jingħata, iżda jingħata lil dawk li
għalihom hu mħejji minn Missieri.
24 U malli l-għaxra semgħu dan,
tmasħnu għaż-żewġt aħwa.
25 Imma Ġesù sejħilhom fejnu, u qal:
Intom tafu li l-prinċpijiet tal-Ġentili
jaħkmu fuqhom, u l-kbarat jużaw setgħa
fuqhom.
26 Mhux hekk ikun fostkom: iżda kull
min irid isir kbir fostkom, ħa jkun il-
qaddej tagħkom;
27 U kull min irid ikun l-ewwel fost-
kom, ħa jkun il-qaddej tagħkom:
28 Bħalma Bin il-bniedem ma ġiex biex
ikun moqdi, iżda biex jaqdi, u jagħti ħajtu
b'fidwa għal ħafna.
29 U huma u ħerġin minn Ġerko,
ġemgħa kbira ta' nies marret warajh.
30 U, ara, żewġt irġiel għomja li kienu
bil-qiegħda fil-ġenb tat-triq, kif semgħu
li Ġesù kien għaddej, għajtu, billi qalu: O
Mulej, bin David, ħenn għalina.
31 U l-ġemgħa tan-nies ċanfrithom,
biex jisktu. Iżda huma bdew igħajtu aktar,
billi qalu: Ħenn għalina O Mulej, Bin
David.
32 U waqaf Ġesù, u sejħilhom, u qal:
Xi triduni nagħmlilkom?
33 Qalulu: Mulej, biex jinfetħu għaj-
nejna.
34 Kellu ħniena minnhom Ġesù, u
mess għajnejhom: u minnufih għajnejhom
ħadu d-dawl, u marru warajh.

21 U xħin qorbu lejn Ġerusalem, u
ġew Betfaġe, lejn il-għolja taż-
Żebbuġ, Ġesù bagħat żewġ dixxipli,
2 Hu u jgħidilhom: Morru fir-raħal li
qiegħed biswitkom, u minnufih issibu
ħmara marbuta, u felu magħha: ħolluhom,
u ġibuhomli.
3 U jekk xi ħadd igħidilkom xi ħaġa,
għidu: Il-Mulej għandu bżonnhom; u
minnufih jibgħathom.
4 Dan kollu sar, biex iseħħ dak li ntqal
mill-profeta, li jgħid:
5 Għidu lil bint Sijon: Ara, is-Sultan
tiegħek jiġi għandek, ġwejjed, u riekeb fuq
ħmara, u felu bin ħmara.
6 U d-dixxipli marru, u għamlu kif
ordnalhom Ġesù.
7 U ġiebu l-ħmara, u l-felu, u qiegħdu
ħwejjiġhom fuqhom, u rikkbuh fuqhom.
8 U ġemgħa kbira ta' nies firxu ħwejjiġ-
hom fit-triq; oħrajn qatgħu frieghi mis-
siġar, u xeħtuhom fit-triq.
9 U l-ġemgħat tan-nies li kienu mexjin
quddiem, u dawk li kienu ġejjin wara,
għajtu, billi qalu: Osanna lil bin David:
Imbierek dak li ġej f'isem il-Mulej:
Osanna fl-aktar ogħla.
10 U meta daħal Ġerusalem, il-belt

kollha tqanqlet, billi qalet: Min hu dan?
11 U l-ġemgħa tan-nies qalet: Dan hu Ġesù l-profeta minn Nażaret tal-Galilija.
12 U Ġesù daħal fit-tempju t'Alla, u keċċa 'l barra lil dawk kollha li kienu jbigħu u jixtru fit-tempju, u qaleb l-imwejjed tas-sarrafa, u l-banketti ta' dawk li kienu jbigħu l-ħamiem,
13 U qalilhom: Hu miktub: Dari tissejjaħ dar it-talb; iżda intom għamiltuha għar tal-ħallelin.
14 U resqu lejh il-għomja u z-zopop fit-tempju; u fejjaqhom.
15 U meta l-qassisin il-kbar u l-iskribi raw il-ħwejjeġ tal-għaġeb li għamel, u t-tfal igħajtu fit-tempju, u jgħidu: Osanna lil Bin David; għadbu wisq,
16 U qalulu: Tisma' x'qegħdin igħidu dawn? U qalilhom Ġesù: Iva: qatt ma qrajtu: Minn fomm it-tfal u t-trabi int saħħaħt it-tifħir?
17 U ħalliehom, u ħareġ barra mill-belt għal Betanja; u baqa' hemm.
18 Issa filgħodu hu u sejjer lura lejn il-belt, ħadu l-ġuħ.
19 U xħin ra siġra tat-tin fit-triq, resaq lejha, u ma sab xejn fiha, ħlief weraq, u qalilha: Qatt iżjed ma jsir frott minnek għal dejjem. U minn dak il-ħin is-siġra tat-tin nixfet.
20 U xħin id-dixxipli raw dan, stagħġbu, huma u jgħidu: Kif f'daqqa waħda s-siġra tat-tin nixfet!
21 U wieġeb Ġesù, u qalilhom: Tassew ngħidilkom: Jekk għandkom fidi, u ma titħassbux, mhux biss tagħmlu dan li sar mis-siġra tat-tin, iżda wkoll jekk tgħidu lil dil-muntanja: Inqala', u xteħet fil-baħar; dan isir.
22 U kulma titolbu fit-talb, billi temmnu, taqilgħu.
23 U kif daħal fit-tempju, resqu fejnu l-qassisin il-kbar u x-xjuħ tal-poplu hu u jgħallem, u qalu: Bis-setgħa ta' min tagħmel dawn il-ħwejjeġ? U min tak dis-setgħa?
24 U wieġeb Ġesù, u qalilhom: Jien ukoll insaqsikom ħaġa, li jekk tgħiduhieli, jien ukoll ngħidilkom b'liema setgħa nagħmel dawn il-ħwejjeġ:
25 Il-magħmudija ta' Ġwanni, mnejn kienet? Mis-sema, jew mill-bnedmin? U huma tkellmu bejniethom, u bdew igħidu: Jekk ngħidu: Mis-sema; igħidilna: Għaliex mela ma emmintuhx?
26 Iżda jekk ngħidu: Mill-bnedmin; kienu jibżgħu min-nies; għax kollha jżommu 'l Ġwanni bħala profeta.
27 U wieġbu 'l Ġesù, u qalu: Ma nistgħux ngħidu. U qalilhom: Lanqas jien ma ngħidilkom b'liema setgħa nagħmel dawn il-ħwejjeġ.
28 Iżda x'jidhrilkom? Wieħed raġel kellu żewġ ulied; u resaq fejn l-ewwel wieħed, u qal: Ibni, mur aħdem illum fil-għalqa tad-dwieli tiegħi.
29 Dak wieġeb u qal: Ma rridx: iżda wara nidem, u mar.
30 U resaq fejn it-tieni wieħed, u qal l-istess. U wieġeb u qal: Immur, Sinjur: u ma marx.
31 Liema minnhom it-tnejn għamel ir-rieda ta' missieru? Qalulu: L-ewwel wieħed. Ġesù qalilhom: Tassew ngħidilkom: Il-publikani u n-nisa tad-dinja jmorru qabilkom fis-saltna t'Alla.
32 Għax ġiekom Ġwanni fit-triq tal-ħaqq, u ma emmintuhx: iżda l-publikani u n-nisa tad-dinja emmnuh: u intom, meta rajtu dan, ma ndimtux wara, biex temmnuh.
33 Isimgħu parabbla oħra: Kien hemm wieħed sid dar, li ħawwel għalqa dwieli, u dawwarha b'ħajt, u ħaffer fiha magħsar, u bena torri, u qabbilha lill-bdiewa, u mar f'pajjiż fil-bogħod:
34 U meta qorob żmien il-frott, bagħat il-qaddejja tiegħu għand il-bdiewa, biex jieħdu l-frott tagħha.
35 U l-bdiewa qabdu l-qaddejja tiegħu, u lil wieħed sawtuh, u lil ieħor qatluh, u lil ieħor ħaġġruh.
36 Raġa' bagħat qaddejja oħra aktar minn ta' l-ewwel: u għamlulhom l-istess.
37 Imma fl-aħħar bagħtilhom lil ibnu, billi qal: Lil ibni juruh ġieh.
38 Iżda l-bdiewa kif raw l-iben, qalu bejniethom: Dan hu l-werriet; ejjew, ħa noqtluh, u nieħdu wirtu.
39 U qabduh, u xeħtuh barra mill-għalqa tad-dwieli, u qatluh.
40 Mela meta jiġi sid il-għalqa tad-dwieli, x'jagħmlilhom lil dawk il-bdiewa?
41 Qalulu: Jeqred bla ħniena lil dawk l-irġiel ħżiena, u jqabbel il-għalqa tad-dwieli tiegħu lill-bdiewa oħra, li jagħtuh il-frott fi żmienu.
42 Ġesù qalilhom: Qatt ma qrajtu fl-iskrittura: Il-ġebla li ma ridux il-bennejja, saret ras il-għareb: dan egħmil il-Mulej, u hu tal-għaġeb f'għajnejna?
43 Għalhekk ngħidilkom: Is-saltna t'Alla tittieħed minn għandkom, u tingħata lill-ġens li jagħti l-frott minnha.
44 U kull min jaqa' fuq dil-ġebla jitkisser: iżda fuq kull min taqa', titħnu trab.
45 U xħin il-qassisin il-kbar u l-Fariżej semgħu l-parabbli tiegħu, għarfu li tkellem fuqhom.
46 Iżda meta fittxu biex imiddu idejhom fuqu, beżgħu mill-ġemgħa tan-nies, għax kienu jżommuh bħala profeta.

22 U wieġeb Ġesù, u raġa' kellimhom bil-parabbli, u qal:
2 Is-saltna tas-smewwiet tixbah lil wieħed sultan, li għamel tieġ lil ibnu.

3 U bagħat il-qaddejja tiegħu jsejħu
l-mistednin għat-tieġ: u ma ridux jiġu.
4 Raġa' bagħat qaddejja oħra, billi qal:
Għidu lill-mistednin: Araw, jien hejjejt il-
mejda tiegħi: il-gniedes u l-magħlufin
tiegħi nqatlu, u kollox imħejji: ejjew għat-
tieġ.
5 Iżda dawk ma ħabblux rashom, u
telqu, min fir-razzett tiegħu, u min għan-
negozju tiegħu:
6 U l-oħrajn żammew il-qaddejja
tiegħu, u żebilħuhom, u qatluhom.
7 Imma xħin is-sultan sama' dan,
għadab; u bagħat is-suldati tiegħu, u
qered lil dawk il-qattiela, u ħaraq il-belt
tagħhom.
8 Imbagħad qal lill-qaddejja tiegħu: It-
tieġ lest, iżda dawk li kienu mistednin ma
kienx jisthoqqilhom.
9 Morru għalhekk f'solbien it-toroq, u
lil kull min issibu, sejħulu għat-tieġ.
10 U dawk il-qaddejja marru f'solbien
it-toroq, u ġemgħu flimkien lil kull min
sabu, sew ħżiena u kemm tajbin: u t-tieġ
imtela bil-mistednin.
11 U xħin is-sultan daħal biex jara il-
mistednin, ra hemm raġel li ma kellux fuqu
libsa tat-tieġ:
12 U qallu: Ħabib, kif ġejt hawn ġew
meta ma għandikx libsa tat-tieġ? U dak
tbikkem.
13 Imbagħad qal is-sultan lill-qaddejja:
Orbtulu idejh u saqajh, u ħuduh, u ixħtuh
fid-dlam ta' barra; hemm ikun hemm biki
u tgħażgħiż tas-snien.
14 Għax ħafna huma msejħin, iżda ftit
huma magħżulin.
15 Marru mbagħad il-Fariżej, u tħaddtu
bejniethom kif jonsbuh fi kliemu.
16 U bagħtulu d-dixxipli tagħhom ma'
l-Erodjani, igħidu: Mgħallem, nafu li int
wieħed li tħobb is-sewwa, u tgħallem it-
triq t'Alla fis-sewwa, u lanqas għandek
ħsiebek f'ħadd: għax int ma tħarisx lejn
wiċċ il-bnedmin.
17 Għidilna mela: X'jidhirlek? Jiswa li
tagħti ħaraġ lil Ċesri, jew le?
18 Iżda Ġesù għaraf il-ħażen tagħhom,
u qal: Għaliex qegħdin iġġarbuni, ja
ipokriti?
19 Uruni l-flus tal-ħaraġ. U huma
ġibulu dinier.
20 U qalilhom: Ta' min hi dix-xbieha u
l-kitba?
21 Qalulu: Ta' Ċesri. Imbagħad qalil-
hom: Roddu mela 'l Ċesri dak li hu ta'
Ċesri; u 'l Alla dak li hu t'Alla.
22 Malli semgħu dal-kliem, stagħġbu, u
ħallewh, u telqu.
23 Dak in-nhar stess resqu fejnu s-Sad-
duqin, li jgħidu li m'hemmx qawma mill-
imwiet; u staqsewh,
24 Igħidulu: Mgħallem, Mosè qal: Jekk
wieħed imut bla wlied, ħuh jiżżewweġ lil
martu, u jwaqqaf nisel lil ħuh.
25 Issa kien hemm magħna sebat aħwa:
u l-ewwel wieħed, meta żżewweġ mara,
miet; u billi ma kellux nisel, ħalla 'l martu
lil ħuh:
26 Hekk ukoll it-tieni, u t-tielet, sas-
sebgħa.
27 U wara kollha mietet ukoll il-mara.
28 Mela fil-qawma mill-imwiet mart
min tkun hi mis-sebgħa? għax kollha
żżewġuha.
29 Ġesù wieġeb u qalilhom: Qegħdin
tiżbaljaw, għax ma tafux l-iskrittura, u
lanqas il-qawwa t'Alla.
30 Għax fil-qawma mill-imwiet la jiż-
żewġu, u la jingħataw għaż-żwieġ, iżda
huma bħall-anġli fis-sema.
31 U fuq il-qawma mill-imwiet, ma
qrajtux dak li qalilkom Alla, li jgħid:
32 Jien hu Alla t'Abraham, u Alla ta'
Iżakk, u Alla ta' Ġakobb? Alla mhux Alla
tal-mejtin, iżda tal-ħajjin.
33 U meta n-nies semgħu dan, stagħġbu
bit-tagħlim tiegħu.
34 Imma l-Fariżej xħin semgħu li kien
sikket lis-Sadduqin, inġemgħu flimkien.
35 Imbagħad wieħed minnhom, li kien
avukat, għamillu mistoqsija, u hu u
jġarrbu, qallu:
36 Mgħallem, liema hu l-akbar
kmandament fil-liġi?
37 Qallu Ġesù: Ħobb il-Mulej Alla
tiegħek b'qalbek kollha, u b'ruħek kollha,
u b'dehnek kollu.
38 Dan hu l-ewwel u l-akbar kmanda-
ment.
39 U bħal dan hu t-tieni: Ħobb il-
proxxmu tiegħek bħalek innifsek.
40 F'dawn iż-żewġ kmandamenti
qiegħda l-liġi u l-profeti.
41 Malli l-Fariżej nġemgħu flimkien,
Ġesù staqsiehom,
42 Igħidilhom: X'taħsbu intom fuq
Kristu? Bin min hu? Qalulu: Bin David.
43 Qalilhom: Kif mela David fl-ispirtu
jsejjaħlu Sidu, billi jgħid:
44 U l-Mulej qal lil Sidi: Oqgħod
fil-lemin tiegħi, sa ma nqiegħed l-egħdew-
wa tiegħek b'mirfes riġlejk?
45 Jekk mela David isejjaħlu Sidu, kif
inhu ibnu?
46 U ħadd ma sata' jwieġbu kelma,
lanqas ħadd ma kellu ħila minn dak in-
nhar 'il quddiem jistaqsih xejn iżjed.

23 Imbagħad Ġesù kellem lill-ġemgħat
tan-nies, u lid-dixxipli tiegħu,
2 Billi qal: L-iskribi u l-Fariżej joqogħ-
du fuq is-siġġu ta' Mosè:
3 Ħarsu u għamlu mela kulma jgħidul-
kom biex tħarsu; iżda la tagħmlux l-egħ-
mejjel tagħhom: għax igħidu, u ma
jagħmlux.
4 Għax jorbtu tagħbijiet tqal u li ma
jistgħux jintrefgħu, u jgħabbuhom fuq

spallejn il-bnedmin; iżda huma nfushom ma jridux iqanqluhom b'wieħed misswaba tagħhom.

5 Iżda jagħmlu l-egħmejjel kollha tagħhom biex jarawhom il-bnedmin: iwessgħu l-filatteri tagħhom, u jkabbru l-frenez ta' lbieshom,

6 U jħobbu l-ewwel postijiet fl-imwejjed, u l-ewwel siġġijiet fis-sinagogi,

7 U t-tislim fil-pjazez, u li jissejħu minnies: Rabbi, Rabbi.

8 Iżda intom la tissejħux Rabbi: għax wieħed hu l-Imgħallem tagħkom, Kristu; u intom ilkoll aħwa.

9 U ssejħu l-ebda bniedem missierkom fuq l-art: għax wieħed hu Missierkom, li hu fis-smewwiet.

10 Lanqas tissejħu mgħallmin: għaliex wieħed hu l-Imgħallem tagħkom, Kristu.

11 Iżda dak li hu l-akbar fostkom ikun il-qaddej tagħkom.

12 U kull min jitgħolla jitniżżel: u kull min jitniżżel jitgħolla.

13 Iżda jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! Għaliex tagħlqu s-saltna tas-smewwiet quddiem il-bnedmin: għaliex intom stess ma tidħlux, u lanqas tħallu jidħlu lil dawk li jkunu deħlin.

14 Ħażin għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! Għaliex tibilgħu d-djar tar-romol, u b'turija tagħmlu talbiet twal: għalhekk tieħdu l-akbar kundanna.

15 Jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! għaliex idduru baħar u art biex tagħmlu prożelita wieħed, u malli jkun sar, tagħmluh bin l-infern darbtejn iżjed minnkom.

16 Ħażin għalikom, ja mexxejja għomja, li tgħidu: Kull min jaħlef bit-tempju, mhu xejn; iżda kull min jaħlef bid-deheb tat-tempju, jirtabat!

17 Ja boloh u għomja: għaliex liema hu l-akbar, id-deheb, jew it-tempju li jqaddes id-deheb?

18 U: Kull min jaħlef bl-artal, mhu xejn: iżda kull min jaħlef bl-offerta li hi fuqu, hu ħati.

19 Ja boloh u għomja: għaliex liema hu l-akbar, l-offerta, jew l-artal li jqaddes l-offerta?

20 Min mela jaħlef bl-artal, jaħlef bih, u bil-ħwejjeġ kollha li huma fuqu.

21 U kull min jaħlef bit-tempju, jaħlef bih, u b'dak li jgħammar fih.

22 U min jaħlef bis-sema, jaħlef bittron t'Alla, u b'dak li qiegħed fuqu.

23 Jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! għaliex intom tħallsu d-dieċmi fuq in-nagħniegħ u x-xibt u l-kemmun; u ħallejtu l-akbar ħwejjeġ tal-liġi: il-ħaqq, il-ħniena, u l-fidi: dawn kien imisskom għamiltu, u ma tħallux lill-oħrajn mhux magħmulin.

24 Ja mexxejja għomja, li ssaffu nemusa, u tibilgħu ġemel.

25 Jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! għaliex tnaddfu n-naħa ta' barra tal-kalċi u tad-dixx, iżda minn ġewwa huma mimlijin bis-serq u nuqqas ta' rażna.

26 Ja Fariżew agħma, naddaf l-ewwel dak li hu minn ġewwa fil-kalċi u fid-dixx, biex barra tagħhom ikun nadif ukoll.

27 Jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! għaliex intom tixbhu lill-oqbra mbajda, li tassew minn barra jidhru sbieħ, iżda minn ġewwa huma mimlija bil-għadam ta' rġiel mejta, u b'kull faħx.

28 Hekk ukoll intom minn barra tidhru nies sewwa lill-bnedmin, iżda minn ġewwa intom mimlija bl-ipokresija u l-ħażen.

29 Jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! għaliex intom tibnu l-oqbra tal-profeti, u żżejnu l-monumenti tan-nies sewwa,

30 U tgħidu: kieku għixna fi żmien missirijietna, ma konniex inkunu sħab magħhom fid-demm tal-profeti.

31 Għalhekk intom xhieda għalikom infuskom, li intom ulied dawk li qatlu l-profeti.

32 Imlew mela l-kejl ta' missirijietkom.

33 Ja sriep, ja nisel il-lifgħat, kif tistgħu taħarbu mill-ħaqq ta' l-infern?

34 Għalhekk, ara, jien nibgħatilkom profeti, u għorrief, u skribi: u x'uħud minnhom intom toqtlu u ssalbu; u x'uħud minnhom issawtu fis-sinagogi tagħkom, u tippersegwitawhom minn belt għal belt:

35 Biex jiġi fuqkom id-demm kollu tan-nies sewwa mċarċar fuq l-art, mid-demm t'Abel raġel sewwa sad-demm ta' Żakkarija, bin Barakija, li qtiltu bejn it-tempju u l-artal.

36 Tassew ngħidilkom: Għad jiġu dawn il-ħwejjeġ kollha fuq dan in-nisel.

37 Ja Ġerusalem, Ġerusalem, int li toqtol il-profeti, u tħaġġar lil dawk li jinbagħtulek, kemm-il darba ridt niġma' lil uliedek flimkien, bħalma tiġieġa tiġbor il-flieles tagħha taħt ġwinħajha, u inti ma ridtx!

38 Ara, darkom tibqagħlkom ħerba.

39 Għax ngħidilkom: Ma tarawnix minn issa 'l quddiem, sama tgħidu: Imbierek dak li ġej f'isem il-Mulej.

24 U ħareġ Ġesù, u telaq mit-tempju: u resqu lejh id-dixxipli tiegħu biex juruh il-bini tat-tempju.

2 U qalilhom Ġesù: Tarawx dawn il-ħwejjeġ kollha? Tassew ngħidilkom: Ma titħalliex hawn ġebla fuq oħra, li ma tiġġarrafx.

3 U hu u qiegħed fuq il-għolja taż-Żebbuġ, id-dixxipli resqu fejnu bil-moħbi, igħidu: Għidilna, meta jiġru dawn il-ħwejjeġ? u x'ikun il-għelm tal-miġja tiegħek, u ta' tmiem id-dinja?

4 U wieġeb Ġesù, u qalilhom: Araw li
ħadd ma jqarraq bikom.
5 Għax jiġu ħafna f'ismi jgħidu: Jien
hu Kristu; u jqarrqu b'ħafna.
6 U tisimgħu bi gwerer, u bi xnigħat ta'
gwerer: araw li ma titħawdux: għax dan
kollu jaħtieġ jiġri, iżda għad mhux it-
tmiem.
7 Għax ġens iqum kontra ġens, u saltna
kontra saltna: u jkun hemm ġuħ, u pesta,
u theżhiż ta' l-art f'ħafna postijiet.
8 Dawn kollha huma l-bidu tal-
weġgħat.
9 Imbagħad jagħtukom biex tinħaqru,
u joqtlukom: u tinbagħdu minħabba
f'ismi minn kull ġens.
10 U mbagħad ħafna jitfixklu, u jittra-
dixxu lil xulxin, u jobogħdu lil xulxin.
11 U ħafna profeti foloz iqumu, u
jqarrqu b'ħafna.
12 U għax il-ħażen jiżdied, tibred
l-imħabba ta' ħafna wħud.
13 Iżda dak li jdum sa l-aħħar, isalva.
14 U dan l-evanġelju tas-saltna jix-
xandar mad-dinja kollha bħala xhieda lill-
ġnus kollha; imbagħad jiġi t-tmiem.
15 Għalhekk meta taraw il-għajb tal-
ħerba, li fuqha tkellem il-profeta Daniel,
qiegħda fil-lok imqaddes (ħa jifhem min
jaqra:)
16 Imbagħd ħalli jaħarbu dawk li
jkunu fil-Lhudija għall-muntanji:
17 U dak li jkun fuq il-bejt ħalli ma
jinżilx biex jieħu xi ħaġa minn daru:
18 U dak li jkun fil-għalqa ħalli ma
jarġax lura biex jieħu ħwejġu.
19 U jaħasra għan-nisa tqal, u għal
dawk li jreddgħu f'dawk il-jiem!
20 Itolbu li l-ħarba tagħkom ma tkunx
fix-xitwa, lanqas nhar ta' Sibt:
21 Għax imbagħad ikun hemm niket
kbir, li bħalu ma kienx mill-bidu tad-
dinja s'issa, le, lanqas ikun hemm.
22 U jekk dawk il-jiem ma jkunux
qsaru, ebda bniedem ma jsalva: iżda
minħabba l-maħturin dawk il-jiem jiqsaru.
23 Imbagħad jekk xi bniedem igħidil-
kom: Ara, hawn, jew hemm, hu Kristu, la
temmnuhx.
24 Għax iqumu Kristijiet foloz, u pro-
feti foloz, u juru egħliem kbar u egħġubi-
jiet; biex, jekk jista' jkun, iqarrqu bil-
maħturin ukoll.
25 Ara, jien għidtilkom minn qabel.
26 Jekk mela jgħidulkom: Ara, qiegħed
fid-deżert; la toħorġux; ara, qiegħed fil-
kmamar ta' ġewwa la temmnux dan.
27 Għax bħalma l-berqa tiġi mil-lvant,
u tidher ukoll mill-punent; hekk ukoll
tkun il-miġja ta' Bin il-bniedem.
28 Għax kull fejn ikun hemm il-ġisem
mejjet, hemm l-ajkli jkunu miġmugħin
flimkien.
29 Minnufih wara n-niket ta' dawk il-
jiem ix-xemx tiddallam, u l-qamar ma
jagħtix id-dawl tiegħu, u l-kwiekeb jaqgħu
mis-sema, u l-qawwiet tas-smewwiet jit-
heżhżu:
30 U mbagħad jidher il-għelm ta' Bin
il-bniedem fis-sema: u mbagħad it-tribu-
jiet kollha ta' l-art jolfqu, u jaraw Bin il-
bniedem ġej fis-sħab tas-sema b'qawwa u
glorja kbira.
31 U jibgħat l-anġli tiegħu b'ħoss kbir
ta' tromba, u jiġbru flimkien il-maħturin
tiegħu mill-erbat irjieħ, minn tarf sa tarf
tas-sema.
32 Issa mis-siġra tat-tin itgħallmu
parabbla: Meta l-fergħa tagħha tkun
għadha ratba, u toħroġ il-weraq, tafu li
s-sajf ikun qorob:
33 Hekk ukoll intom, meta taraw dawn
il-ħwejjeġ kollha, kunu afu li qiegħed fil-
qrib: fil-bibien.
34 Tassew ngħidilkom: Dan in-nisel
ma jgħaddix, sama jseħħu dawn il-
ħwejjeġ kollha.
35 Is-sema u l-art igħaddu, iżda kliemi
ma jgħaddix.
36 Imma dak il-jum u dik is-siegħa ma
jafhom ebda bniedem, le, lanqas l-anġli
tas-sema, ħlief Missieri waħdu.
37 Iżda bħal ma kien fi żmien Noè,
hekk tkun ukoll il-miġja ta' Bin il-bniedem.
38 Għax bħalma f'dawk il-jiem ta'
qabel id-dilluvju kienu jieklu u jixorbu,
jiżżewġu u jingħataw għaż-żwieġ, sal-jum
li fih Noè daħal fl-arka,
39 U ma kinux jafu sama ġie d-dilluvju,
u ħadhom ilkoll; hekk ukoll tkun il-miġja
ta' Bin il-bniedem.
40 Imbagħad tnejn ikunu fil-għalqa; il-
wieħed jittieħed, u l-ieħor jitħalla.
41 Żewġ nisa jkunu jitħnu fil-mitħna;
il-waħda tittieħed, u l-oħra titħalla.
42 Ishru mela: għax ma tafux f'liema
siegħa għandu jiġi Sidkom.
43 Iżda kunu afu dan: Li kieku sid id-
dar kien jaf f'liema sahra kellu jiġi
l-ħalliel, kien jishar, u ma kienx iħalli daru
tinfetaħ.
44 Għalhekk intom ukoll kunu mhejji-
jin: għax fis-siegħa li ma taħsbux fiha jiġi
Bin il-bniedem.
45 Min mela hu qaddej fidil u għaqli, li
sidu qiegħdu fuq in-nies tad-dar tiegħu,
biex jagħtihom l-ikel fil-waqt?
46 Imbierek dak il-qaddej, li xħin jiġi
sidu jsibu jagħmel hekk.
47 Tassew ngħidilkom: Iqiegħdu fuq
ġidu kollu.
48 Iżda u jekk dak il-qaddej ħażin igħid
f'qalbu: Sidi jiddawwar ma jiġi;
49 U jibda jsawwat lill-qaddejja sħabu,
u jiekol u jixrob mas-skaren;
50 Jiġi sid dak il-qaddej f'jum li ma
jistenniehx, u f'siegħa li ma jafx,
51 U jqattgħu f'biċċtejn, u jagħtih
sehmu ma' l-ipokriti: hemm jkun hemm
biki u tgħażgħiż tas-snien.

25 Imbagħad is-saltna tas-smewwiet
tkun tixbah lil għaxar xebbiet, li
ħadu l-imsiebaħ tagħhom, u ħarġu biex
jiltaqgħu mal-għarus.
2 U ħamsa minnhom kienu għaqlin, u
ħamsa kienu boloh.
3 Dawk li kienu boloh ħadu l-imsiebaħ
tagħhom, u ma ħadux żejt magħhom:
4 Iżda l-għaqlin ħadu ż-żejt fil-kwies
tagħhom ma' l-imsiebaħ tagħhom.
5 Waqt li l-għarus iddawwar, kollha
tniegħsu u raqdu.
6 U f'nofs il-lejl kien hemm għajta:
Ara, il-għarus ġej; oħorġu biex tilqgħuh.
7 Imbagħad dawk ix-xebbiet kollha
qamu, u hejjew l-imsiebaħ tagħhom.
8 U l-boloh qalu lill-għaqlin: Agħtuna
miż-żejt tagħkom, għax l-imsiebaħ tagħna
ntfew.
9 Iżda wieġbu l-għaqlin, billi qalu:
Mhux hekk; li ma jmurx ma jkunx hemm
biżżejjed għalina u għalikom: iżda morru
aħjar għand il-bejjiegħa, u ixtru għalikom.
10 U fil-waqt li marru jixtru, ġie
l-għarus; u dawk li kienu lesti daħlu
ġewwa miegħu għat-tieġ: u l-bieb ingħa-
laq.
11 Wara ġew ukoll ix-xebbiet l-oħra
jgħidu: Ja sid, ja sid, ifthilna.
12 Imma hu wieġeb u qal: Tassew
ngħidilkom: Ma nafkomx.
13 Ishru mela, għaliex ma tafux la l-jum
u lanqas s-siegħa li fiha jiġi Bin il-bniedem.
14 Għax is-saltna tas-smewwiet hi bħal
meta bniedem li kien sejjer f'pajjiż fil-
bogħod sejjaħ lill-qaddejja tiegħu, u rħiel-
hom ġidu f'idejhom.
15 U lil wieħed taħ ħames talenti, u lil
ieħor tnejn, u lil ieħor wieħed: lil kull
wieħed skond il-ħila tiegħu; u minnufih
baqa' sejjer fil-vjaġġ tiegħu.
16 Imbagħad dak li ħa l-ħames talenti
mar u ħaddimhom, u qala' ħames talenti
oħra.
17 U l-istess dak li kien ħa tnejn, hu
wkoll qala' tnejn oħra.
18 Imma dak li kien ħa wieħed mar u
ħaffer fl-art, u ħeba l-flus ta' sidu.
19 Wara ħafna żmien sid dawk il-
qaddejja ġie, u għamel il-kontijiet magħ-
hom.
20 U resaq dak li kien ħa l-ħames
talenti u ġieb ħames talenti oħra, igħidlu:
Ja sid, int tajtni ħames talenti: ara, jien
qlajt barra minnhom ħames talenti oħra.
21 Qallu sidu: Offi għalik, ja qaddej
tajjeb u fidil: int kont fidil fi ftit ħwejjeġ,
jien nagħmlek sid fuq ħafna ħwejjeġ: idħol
fil-ferħ ta' sidek.
22 Resaq ukoll dak li kien ħa ż-żewġ
talenti, u qal: Ja sid, inti tajtni żewġ
talenti: ara, jien qlajt żewġ talenti oħra
barra minnhom.
23 Sidu qallu: Offi għalik, qaddej tajjeb
u fidil; int kont fidil fi ftit ħwejjeġ; jien
nagħmlek sid fuq ħafna ħwejjeġ: idħol fil-
ferħ ta' sidek.
24 Imbagħad resaq ukoll dak li kien ħa
talent wieħed u qal: Ja sid, jien naf li int
raġel imqit, taħsad fejn ma żrajtx, u tiġma'
fejn ma xerridtx:
25 U jien bżajt, u mort ħbejt it-talent
tiegħek fl-art: ara, hawn għandek dak li hu
tiegħek.
26 Wieġeb sidu u qallu: Ja qaddej ħażin
u għażżien, kont taf li jien naħsad fejn ma
żrajtx, u niġbor fejn ma xerridtx:
27 Int kellek mela tpoġġi flusi mal-
bankiera, u mbagħad mal-miġja tiegħi
jien kont nieħu bl-imgħax dak li hu
tiegħi.
28 Ħudulu mela t-talent, u agħtuh lil
dak li għandu l-għaxar talenti.
29 Għax lil kull min għandu jingħatalu,
u jkollu b'irfus: imma mingħand dak li
m'għandux jittieħed dak li għandu wkoll.
30 U ixħtu l-qaddej li ma jiswiex fid-
dlamijiet ta' barra: hemm ikun hemm biki
u tgħażgħiż tas-snien.
31 Meta Bin il-bniedem jiġi fil-glorja
tiegħu, u l-anġli mqaddsa kollha miegħu,
imbagħad joqgħod fuq it-tron tal-glorja
tiegħu:
32 U jinġabru quddiemu l-ġnus kollha:
u jifridhom minn xulxin, bħalma r-ragħaj
jifred in-ngħaġ mill-gidjien:
33 U jqiegħed in-ngħaġ fil-lemin tiegħu,
u l-gidjien fix-xellug.
34 Imbagħad igħid is-Sultan lil dawk li
jkunu fil-lemin tiegħu: Ejjew, ja mberkin
ta' Missieri, irtu s-saltna mhejjija għali-
kom mit-tisjis tad-dinja:
35 Għax kelli l-ġuħ, u tajtuni niekol:
kelli l-għatx, u tajtuni nixrob: barrani
kont, u lqajtuni:
36 Għarwien, u libbistuni: marid kont,
u żortuni: fil-ħabs kont, u ġejtu tarawni.
37 Imbagħad iwiġbuh in-nies sewwa,
billi jgħidu: Mulej, meta rajniek bil-ġuħ, u
tmajniek, jew bil-għatx, u sqejniek?
38 Meta rajniek barrani, u lqajniek?
jew għarwien, u libbisniek?
39 U meta rajniek marid, jew fil-ħabs, u
ġejna għandek?
40 U s-sultan iwieġeb u jgħidilhom:
Tassew ngħidilkom: Kull meta għamiltu
dan ma' l-iżgħar wieħed minn dawn ħuti,
intom għamiltuh miegħi.
41 Imbagħad igħid ukoll lil dawk li
jkunu fuq ix-xellug: Morru minn fejni, ja
misħutin, fin-nar ta' dejjem, imħejji għax-
xitan u l-anġli tiegħu:
42 Għax kelli l-ġuħ, u ma tajtunix
niekol: kelli l-għatx, u ma tajtunix nixrob:
43 Barrani kont, u ma lqajtunix:
għarwien, u ma libbistunix; marid, u fil-
ħabs, u ma żortunix.
44 Imbagħad iwiġbuh huma wkoll, billi
igħidu: Mulej, meta rajniek bil-ġuħ, jew
bil-għatx, jew barrani, jew għarwien, jew

marid, jew fil-ħabs, u ma waqafniex
miegħek?
45 Imbagħad iwieġeb, igħidilhom: Tas-
sew ngħidilkom: Kull meta ma għamiltux
dan ma' l-iżgħar minn fost dawn, ma
għamiltuhx miegħi.
46 U dawn imorru fil-kastig ta' dejjem;
iżda n-nies sewwa fil-ħajja ta' dejjem.

26 U ġara, wara li Ġesù spiċċa dawn it-
taħditiet kollha, illi qal lid-dixxipli
tiegħu:
2 Tafu li wara jumejn hi l-festa ta'
l-għid, u Bin il-bniedem jingħata biex
ikun imsallab.
3 Imbagħad inġabru flimkien il-qassisin
il-kbar, u l-iskribi, u x-xjuħ tal-poplu, fil-
palazz tal-qassis il-kbir, li kien jismu
Qajfas.
4 U tħaddtu kif jistgħu jaqbdu bil-qerq
lil Ġesù, u joqtluh.
5 Iżda qalu: Mhux nhar il-festa, li ma
ikunx hemm xi rewwixta fost il-poplu.
6 Issa meta Ġesù kien fil-Betanja, fid-
dar ta' Xmun l-imġiddem,
7 Resqet fejnu mara li kellha vażett
ta' l-alabastru b'żejt tal-fwieħa li jiswa
wisq, u sawbitu fuq rasu hu u jiekol.
8 Iżda meta d-dixxipli tiegħu raw dan,
għadbu, billi qalu: Għaliex dal-ħela?
9 Għax daż-żejt tal-fwieħa sata' jin-
biegħ wisq għali, u jingħata lill-foqra.
10 Malli Ġesù għaraf dan, qalilhom:
Għaliex qegħdin iddejqu lill-mara ladar-
ba egħmil tajjeb għamlet miegħi?
11 Għax intom għandkom il-foqra dej-
jem magħkom; iżda mhux dejjem għand-
kom lili.
12 Għax meta sawbet daż-żejt tal-
fwieħa fuq ġismi, għamlitu għad-difna
tiegħi.
13 Tassew ngħidilkom: Kull fejn jix-
xandar dan l-evanġelju fid-dinja kollha,
hemm ukoll dak li għamlet dil-mara,
jingħad fuqha bħala tifkira tagħha.
14 Imbagħad wieħed mit-tnax, jismu
Ġuda Iskarjota, mar għand il-qassisin il-
kbar,
15 U qalilhom: Xi tridu tagħtuni, u jien
nagħtihulkom f'idejkom? U wiżnulu tletin
biċċa tal-fidda.
16 U minn dak il-ħin beda jfittex il-
waqt kif jittradih.
17 Issa fl-ewwel jum ta' l-ażżmi d-dix-
xipli ġew għand Ġesù jgħidulu: Fejn trid li
nhejjulek biex tiekol il-għid?
18 U qal: Morru l-belt għand wieħed, u
għidulu: L-Imgħallem igħid: Żmieni
qorob; għandek nagħmel il-għid mad-
dixxipli tiegħi.
19 U d-dixxipli għamlu bħalma Ġesù
ordnalhom; u hejjew il-għid.
20 Issa meta sar filgħaxija, qagħad fuq
il-mejda mat-tnax-il dixxiplu tiegħu.
21 U huma u jieklu, qal: Tassew
ngħidilkom, li wieħed minnkom għandu
jittradini.
22 U sogħobbihom wisq; u kull wieħed
beda jgħidlu: Jaqaw jien, Mulej?
23 U wieġeb, u qal: Dak li jbill b'idu
miegħi fid-dixx jittradini:
24 Bin il-bniedem imur kif inhu miktub
fuqu: iżda jaħasra għal dak il-bniedem li
minnu Bin il-bniedem hu ittradut! Aħjar
kien ikun għal dak il-bniedem li kieku ma
twelidx.
25 Imbagħad Ġuda, li ittradih, wieġeb
u qal: Jaqaw jien, Mgħallem? Qallu: Inti
għidt.
26 U huma u jieklu, Ġesù ħa l-ħobż u
bierku, u qasmu, u tah lid-dixxipli, u qal:
Ħudu, kulu; dan hu ġismi.
27 U ħa l-kalċi, u iżżaħajr, u tahulhom,
hu u jgħid: Ixorbu lkoll minnu;
28 Għax dan hu demmi tat-testment il-
ġdid, li hu mxerred għal ħafna għall-
maħfra tad-dnubiet.
29 Iżda jien ngħidilkom: Minn issa 'l
quddiem ma nixrobx minn dal-frott tad-
dielja, sa dak in-nhar meta nixorbu ġdid
magħkom fis-saltna ta' Missieri.
30 U wara li għannew innu, ħarġu
għall-għolja taż-Żebbuġ.
31 Imbagħad qalilhom Ġesù: Intom
ilkoll titfixklu minħabba fija l-lejla: għax
hu miktub: Insawwat ir-ragħaj, u n-ngħaġ
tal-merħla jixterdu.
32 Iżda wara li nqum, immur qabilkom
fil-Galilija.
33 Iżda Pietru wieġeb, u qallu: Jekk
ilkoll jitfixklu minħabba fik, jien qatt ma
nitfixkel.
34 Qallu Ġesù: Tassew ngħidlek, li
dal-lejl, qabel ma jidden s-serduq, tiċħadni
tliet darbiet.
35 Qallu Pietru: Ukoll kieku kelli
mmut miegħek, ma niċħdikx. L-istess
ukoll qalu d-dixxipli kollha.
36 Imbagħad Ġesù ġie magħhom f'qa-
sam jismu Ġetsemani, u qal lid-dixxipli:
Oqogħdu hawn, sakemm immur hemm u
nitlob.
37 U ħa miegħu 'l Pietru, u liż-żewġ
ulied Żebedew, u beda jitnikket, u jiddej-
jaq wisq.
38 Qalilhom imbagħad: Imnikkta wisq
ruħi; għall-mewt; ibqgħu hawn, u ishru
miegħi.
39 U mar 'il quddiem ftit, u waqa'
għal wiċċu, u talab, billi qal: O Missieri,
jekk jista' jkun, ħa jitwarrab minni dal-
kalċi: iżda mhux kif irrid jien, imma kif
trid int.
40 U ġie fejn id-dixxipli, u sabhom
reqdin, u qal 'il Pietru: Kif, ma stajtux
tishru siegħa miegħi?
41 Ishru, u itolbu, biex ma tidħlux fit-
tiġrib: tassew l-ispirtu mhejji, iżda l-ġisem
dgħajjef.

42 Raġa' mar it-tieni darba, u talab, billi qal: O Missieri, jekk dal-kalċi ma jistax igħaddi minni, bla ma nixorbu, ħa tkun magħmula r-rieda tiegħek.

43 U ġie, u raġa' sabhom reqdin: għaliex għajnejhom kienu mtaqqlin.

44 U ħalliehom, u raġa' mar, u talab it-tielet darba, billi qal l-istess kliem.

45 Imbagħad ġie fejn id-dixxipli tiegħu, u qalilhom: Orqdu issa, u ħudu l-mistrieħ tagħkom: ara, qorbot is-siegħa, u Bin il-bniedem jingħata f'idejn il-midinbin.

46 Qumu, ejjew immorru: ara dak li ittradieni wasal.

47 U fil-waqt li kien għadu jitkellem, ara, Ġuda, wieħed mit-tnax, ġie, u miegħu ġemgħa kbira ta' nies bis-sjuf u bl-oħtra, mill-qassisin il-kbar u x-xjuħ tal-poplu.

48 Issa dak li ittradih tahom għelm, billi qalilhom: Dak li jien inbus, hu dak stess: żommuh tajjeb.

49 U malajr resaq lejn Ġesù, u qal: Is-sliem għalik, Mgħallem; u biesu.

50 U qallu Ġesù: Ħabib, għalfejn ġejt? Imbagħad resqu, u meddew idejhom fuq Ġesù, u ħaduh.

51 U, ara, wieħed minnhom li kienu ma' Ġesù medd idu, u silet sejfu, u ta daqqa lil wieħed mill-qaddejja tal-qassis il-kbir, u qatagħlu widintu.

52 Qallu mbagħad Ġesù: Arġa' qiegħed sejfek f'postu; għax dawk kollha li jaqbdu s-sejf jintilfu bis-sejf.

53 Taħseb int li jien ma nistax issa nitlob lil Missieri, u issa stess jibgħatli iżjed minn tnax-il leġjun ta' anġli?

54 Iżda kif mela sseħħ l-iskrittura, li hekk jaħtieġ isir?

55 F'dak il-ħin qal Ġesù lill-ġmiegħi tan-nies: Ħriġtu donnkom kontra xi ħalliel bis-sjuf u bl-oħtra biex teħduni? Jien kont noqgħod kuljum fit-tempju ngħallem, u ma ħadtunix.

56 Iżda dan kollu ġara, biex isseħħ l-iskrittura tal-profeti. Imbagħad id-dixxipli kollha ħallewh, u ħarbu.

57 U dawk li kienu qabdu 'l Ġesù ħaduh għand Qajfas il-qassis il-kbir, fejn l-iskribi u x-xjuħ kienu miġmugħin.

58 Imma Pietru mar warajh mill-bogħod sal-palazz tal-qassis il-kbir, u daħal ġewwa, u qagħad mal-qaddejja, biex jara t-tmiem.

59 Issa l-qassisin il-kbar, u x-xjuħ, u l-kunsill kollu, bdew ifittxu xhieda qarrieqa kontra Ġesù, biex jagħtuh il-mewt;

60 U ma sabu 'l ħadd: iva, għalkemm ħafna xhud qarrieqa ġew, ma sabu 'l ħadd. Fl-aħħar ġew żewġ xhud qarrieqa.

61 U qalu: Dal-bniedem qal: Jien nista' nħott it-tempju t'Alla, u nibnih fi tlitt ijiem.

62 U l-qassis il-kbir qam bil-wieqfa, u qallu: Ma twieġeb xejn? X'inhu dan li dawn qegħdin jixhdu kontra tiegħek?

63 Iżda Ġesù baqa' sieket. U l-qassis il-kbir wieġeb u qallu: Nitolbok għal Alla l-ħaj, li tgħidilna jekk intix il-Kristu, l-Iben t'Alla.

64 Qallu Ġesù: Int għidt: madankollu ngħidilkom li mil-lum 'il quddiem taraw Bin il-bniedem qiegħed fil-lemin tas-setgħa, u ġej fuq is-sħab tas-sema.

65 Imbagħad il-qassis il-kbir ċarrat ħwejġu, hu u jgħid: Dagħa: x'għandna bżonn iżjed ta' xhud? Ara, issa intom smajtu d-dagħwa tiegħu.

66 X'jidhrilkom? U dawk wieġbu u qalu: Jistħoqqlu l-mewt.

67 Imbagħad besqulu f'wiċċu, u tawh bil-ponn; u oħrajn tawh bil-ħarta,

68 Huma u jgħidu: Ja Kristu, obsrolna: min hu dak li sawtek?

69 Issa Pietru kien qiegħed barra fil-palazz: u resqet fejnu qaddejja, tgħid: Int kont ma' Ġesù l-Galilew.

70 Imma hu ċaħad quddiem kulħadd, billi qal: Ma nafx x'inti tgħid.

71 U malli ħareġ fil-loġġa, qaddejja oħra ratu, u qalet lil dawk li kienu hemm: Dan ukoll kien ma' Ġesù ta' Nażaret.

72 U raġa' ċaħad b'ħalfa: Ma nafux lil dal-bniedem.

73 U wara ftit resqu lejh dawk li kienu qegħdin hemm, u qalu 'l Pietru: Tassew, int ukoll wieħed minnhom; għax kliemek jikxfek.

74 Imbagħad beda jisħet u jaħlef, billi qal: Ma nafux lil dan il-bniedem! U minnufih idden is-serduq.

75 U Pietru ftakar fil-kelma ta' Ġesù, li kien qallu: Qabel ma jidden is-serduq, tiċħadni tliet darbiet. U ħareġ barra, u beka biki ta' l-imrar.

27 Meta sebaħ, il-qassisin il-kbar kollha u x-xjuħ tal-poplu, ftiehmu bejniethom kontra Ġesù biex joqtluh:

2 U wara li rabtuh, ħaduh, u tawh f'idejn Ponzju Pilatu l-gvernatur.

3 Imbagħad Ġuda, li ittradih, meta ra li kien ikkundannat, nidem, u raġa' ġieb it-tletin biċċa tal-fidda lill-qassisin il-kbar u lix-xjuħ,

4 U qal: Dnibt billi ittradejt demm bla ħtija. Iżda huma qalu: Aħna x'nindaħlu? Dak arah int.

5 U xeħet it-tletin biċċa tal-fidda fit-tempju, u telaq, u mar u tgħallaq.

6 U l-qassisin il-kbar ħadu t-tletin biċċa tal-fidda, u qalu: Ma jiswiex li nqegħduhom fit-teżor, għax huma l-prezz tad-demm.

7 U ftiehmu bejniethom, u xtraw bihom il-għalqa ta' wieħed jaħdem il-fuħħar, biex jidfnu l-barranin fiha.

8 Għalhekk dik il-għalqa għadha msejħa sal-lum: Il-għalqa tad-demm.

9 Imbagħad seħħ dak li qal il-profeta

Ġeremija, li jgħid: U ħadu t-tletin biċċa
tal-fidda, il-prezz ta' dak li kien ipprezzat,
u li wlied Iżrael kienu ipprezzaw;
10 U tawhom għall-għalqa ta' dak li
jaħdem il-fuħħar, kif il-Mulej qabbadni.
11 U Ġesù qagħad wieqaf quddiem il-
gvernatur: u l-gvernatur staqsieh, billi
qal: Int is-Sultan tal-Lhud? u qallu Ġesù:
Int qiegħed tgħid.
12 U meta xlewh il-qassisin il-kbar u
x-xjuħ, ma wieġeb xejn.
13 Imbagħad Pilatu qallu: Mintix
tisma' kemm ħwejjeġ qegħdin jixhdu
kontra tiegħek?
14 U ma wieġbu għall-ebda kelma:
hekk li l-gvernatur stagħġeb wisq.
15 Issa l-gvernatur f'dik il-festa kien
imdorri jitlaq ħabsi lin-nies, lil dak li kienu
jridu huma.
16 U kellhom f'dak iż-żmien ħabsi
magħruf, jismu Barabba.
17 Għalhekk meta nġabru flimkien,
Pilatu qalilhom: Lil min tridu li nitil-
qilkom? Lil Barabba, jew lil Ġesù li
jgħidulu Kristu?
18 Għax kien jaf li kienu tawhulu
għall-għira.
19 Xħin qagħad fuq is-siġġu tal-ħaqq,
martu bagħtet tgħidlu: M'għandikx ikol-
lok x'taqsam ma' dak ir-raġel ġust: għax
jien batejt wisq illum f'ħolma minħabba
fih.
20 Iżda l-qassisin il-kbar u x-xjuħ
dawru l-ġemgħa tan-nies biex jitolbu għal
Barabba, u jeqirdu 'l Ġesù.
21 Il-gvernatur wieġeb u qalilhom: Lil
min mit-tnejn tridu li nitilqilkom? Qalu:
Barabba.
22 Pilatu qalilhom: X'nagħmel mela
b'Ġesù li jgħidulu Kristu? Qalu lkoll: Ħa
jkun imsallab.
23 U l-gvernatur qal: Għaliex, x'deni
għamel? Imma huma aktar bdew igħajtu,
billi jgħidu: Ħa jkun imsallab.
24 Meta Pilatu ra li ma jista' jagħmel
xejn, imma aktarx li kienet qiegħda tqum
għagħa, ħa l-ilma, u ħasel idejh quddiem
il-ġemgħa tan-nies, hu u jgħid: Jien
m'għandi ebda ħtija fid-demm ta' dar-
raġel ġust; araw intom.
25 Imbagħad in-nies kollha wieġbu, u
qalu: Demmu fuqna, u fuq uliedna.
26 Imbagħad telqilhom 'il Barabba: u
wara li sawwat 'il Ġesù, tah biex ikun
imsallab.
27 Imbagħad is-suldati tal-gvernatur
ħadu 'l Ġesù fil-pretorju, u ġemgħu ma-
dwaru il-qatgħa kollha tas-suldati.
28 U neżżgħuh, u qiegħdu fuqu kappa
tal-porpra.
29 U wara li dafru kuruna tax-xewk,
qegħduha fuq rasu, u qasba f'idu l-lemi-
nija: u niżlu għarkobbtejhom quddiemu, u
daħku bih, huma u jgħidu: Is-sliem, Sul-
tan tal-Lhud!
30 U besqu fuqu, u ħadu l-qasba, u
sawtuh fuq rasu.
31 U wara li ddieħku bih neħħew minn
fuqu l-kappa, u libbsuh ħwejġu, u ħaduh
biex isalbuh.
32 U huma u ħerġin, sabu raġel minn
Ċireni, jismu Xmun: lilu ġiegħlu jarfa'
s-salib.
33 U meta waslu f'post igħidulu Gol-
gota, jiġifieri, post il-qorriegħa,
34 Tawh jixrob inbid imħallat bl-
imrara: u meta daqu, ma riedx jixrob.
35 U sallbuh u qasmu ħwejġu, billi
laghbuhom bix-xorti: biex iseħħ dak li
ntqal mill-profeta: Qasmu ħwejġi bejniet-
hom, u fuq ħwejġi tefgħu x-xorti.
36 U qagħdu bil-qiegħda hemm igħas-
sulu;
37 U qegħdulu miktuba fuq rasu l-ħtija
tiegħu: DAN HU ĠESÙ SULTAN IL-
LHUD.
38 Imbagħad kienu msallbin miegħu
żewġ ħallelin, wieħed fil-lemin, u wieħed
fix-xellug.
39 U dawk li kienu jgħaddu kienu
jgħajruh, huma u jċaqilqu rashom,
40 U jgħidu: Int li tħott it-tempju, u
tibnih fi tlitt ijiem, salva lilek innifsek.
Jekk int l-Iben t'Alla, inżel mis-salib.
41 Hekk ukoll il-qassisin il-kbar kienu
jiddieħku bih, ma' l-iskribi u max-xjuħ, u
jgħidu:
42 Salva oħrajn; lilu nnifsu ma jistax
isalva. Jekk hu s-Sultan ta' Iżrael, ħa
jinżel issa mis-salib, u nemmnuh.
43 Hu fada f'Alla; ħa jeħilsu issa, jekk
iridu: għax hu qal: Jien l-Iben t'Alla.
44 Il-ħallelin ukoll, li kienu mislubin
miegħu, żebilħuh.
45 Issa mis-sitt siegħa kien hemm dla-
mijiet fuq l-art kollha sad-disa' siegħa.
46 U madwar id-disa' siegħa Ġesù
għajjat b'leħen qawwi, billi qal: Eli, Eli,
lama sabaqtani? li tfisser: Alla tiegħi, Alla
tiegħi, għaliex ħallejtni?
47 X'uħud milli kienu qegħdin hemm,
meta semgħu dan, qalu: Dal-bniedem
qiegħed isejjaħ lil Elija.
48 U minnufih wieħed minnhom ġera,
u ħa sponża, u mlieha bil-ħall, u qiegħdha
fuq qasba, u tah jixrob.
49 L-oħrajn qalu: Stenna: ħa naraw
jekk jiġix Elija jsalvah.
50 Ġesù, wara li raġa' għajjat b'leħen
qawwi, radd ruħu.
51 U, ara, il-purtiera tat-tempju ċċartet
f'biċċtejn minn fuq s'isfel, u l-art theżhżet,
u l-blat inferaq;
52 U l-oqbra nfetħu; u ħafna iġsma tal-
qaddisin li kienu reqdin qamu.
53 U ħarġu mill-oqbra wara l-qawmien
tiegħu, u daħlu fil-belt imqaddsa, u dehru
lil ħafna.
54 Issa kif iċ-ċenturjun, u dawk li
kienu miegħu jgħassu 'l Ġesù, raw it-

theżhiż ta' l-art, u l-ħwejjeġ li kienu ġraw, beżgħu wisq, u qalu: Tassew dan kien l-Iben t'Alla.
55 U kien hemm ħafna nisa fil-bogħod jaraw, li kienu ġew wara Ġesù mill-Galilija, biex jieqfu miegħu:
56 Fosthom kienet Marija Maddalena, u Marija omm Ġakbu u Ġożè, u omm ulied Żebedew.
57 Xħin sar filgħaxija, ġie raġel għani minn Arimatija, jismu Ġużepp, li kien hu wkoll dixxiplu ta' Ġesù:
58 Dan mar għand Pilatu, u talab il-ġisem ta' Ġesù. Imbagħad Pilatu ordna li l-ġisem ta' Ġesù jingħata.
59 U meta Ġużepp ħa l-ġisem, geżwru f'biċċa tal-għażel nadifa.
60 U qiegħdu fil-qabar ġdid tiegħu stess li kien ħaffer fil-blat: u gerbeb ġebla kbira quddiem il-bieb tal-qabar, u telaq.
61 U kien hemm Marija Maddalena, u Marija l-oħra, bil-qiegħda biswit il-qabar.
62 Issa l-għada, li kien wara l-jum tat-thejjija, il-qassisin il-kbar u l-Fariżej ġew flimkien għand Pilatu,
63 Igħidu: Sinjur, aħna niftakru li dak il-qarrieq qal, meta kien għadu ħaj: Wara tlitt ijiem inqum.
64 Ordna mela li l-qabar ikun imħares sat-tielet jum; li ma jiġux id-dixxipli tiegħu bil-lejl, u jisirquh, u jgħidu lin-nies: Qam mill-imwiet: u l-aħħar qerq ikun agħarr minn ta' l-ewwel.
65 Qalilhom Pilatu: Għandkom il-għassa; morru, għassuh kif tafu.
66 Marru mela, u għalqu l-qabar tajjeb, billi issiġillaw il-ġebla, u ħallew il-għassa.

28 Tard fil-jum tas-Sibt, malli kien qiegħed jisbaħ fl-ewwel jum tal-ġimgħa, ġiet Marija Maddalena u Marija l-oħra, biex jaraw il-qabar.
2 U, ara, kien hemm theżhiża kbira ta' l-art għax anġlu tal-Mulej niżel mis-sema, u ġie u qaleb il-ġebla mill-bieb, u qagħad bil-qiegħda fuqha.
3 Wiċċu kien donnu berqa, u libstu bajda bħas-silġ:
4 U bil-biża' tiegħu l-għassiesa triegħdu, u saru qishom mejtin.
5 U l-anġlu wieġeb u qal lin-nisa: La tibżgħux: għax jien naf li qegħdin tfittxu 'l Ġesù, li kien imsallab:
6 Mhux hawn: għaliex qam, bħal ma qal. Ejjew, araw fejn kien qiegħed il-Mulej.
7 U morru malajr, u għidu lid-dixxipli tiegħu li qam mill-imwiet; u, ara, hu jmur qabilkom fil-Galilija; hemm tarawh: ara, jien għidtilkom.
8 U telqu malajr mill-qabar b'biża' u b'ferħ kbir: u marru jiġru jħabbru lid-dixxipli tiegħu.
9 U huma u sejrin biex igħidu lid-dixxipli tiegħu, ara, Ġesù ltaqa' magħhom, u qalilhom: Is-sliem għalikom. U resqu, u qabdulu riġlejh, u qimuh.
10 Imbagħad qalilhom Ġesù: La tib-żgħux: morru ħabbru lil ħuti biex imorru fil-Galilija, u hemm jarawni.
11 Issa meta kienu sejrin, ara, x'uħud mill-għassiesa ġew fil-belt, u ħabbru lill-qassisin il-kbar il-ħwejjeġ kollha li kienu ġraw.
12 U wara li nġemgħu max-xjuħ, u ftiehmu, taw bosta flus lis-suldati,
13 Billi qalulhom: Għidu li d-dixxipli tiegħu ġew bil-lejl, u serquh aħna u reqdin.
14 U jekk dan jiġi f'widnejn il-gverna-tur, aħna ndawruh, u lilkom neħilsukom mill-inkwiet.
15 Għalhekk ħadu l-flus, u għamlu kif kienu mgħallmin. U dal-kliem għadu mxerred fost il-Lhud sal-lum.
16 Imbagħad il-ħdax-il dixxiplu marru fil-Galilija, fuq muntanja fejn Ġesù kien qalilhom.
17 U malli rawh, qimuh: iżda wħud tħassbu.
18 Resaq Ġesù u kellimhom, billi qal: Kull setgħa hi mogħtija lili fis-sema u fl-art.
19 Morru mela, u għallmu l-ġnus kollha, u għammduhom fl-Isem tal-Missier, u ta' l-Iben, u ta' l-Ispirtu s-Santu:
20 U għallmuhom iħarsu kulma ordnaj-tilkom: u, ara, jien dejjem magħkom, sa tmiem id-dinja. Amen.

L-Evanġelju Skond San Mark

1 Il-bidu ta' l-evanġelju ta' Ġesù Kristu, Bin Alla;
2 Bħalma hu miktub fil-profeti: Ara, jien nibgħat il-messaġġier tiegħi quddiem wiċċek, li jhejji triqtek quddiemek.
3 Il-leħen ta' wieħed igħajjat fid-deżert: Hejju t-triq tal-Mulej, wittu l-mogħdijiet tiegħu.
4 Ġwanni kien igħammed fid-deżert, u kien ixandar il-magħmudija ta' l-indiema għall-maħfra tad-dnubiet.
5 U kienet tmur għandu l-art kollha

tal-Lhudija, u n-nies ta' Ġerusalem; u
kienu kollha mgħammdin minnu fix-
xmara tal-Ġurdan, billi jistqarru dnubiet-
hom.
6 U Ġwanni kien liebes bix-xagħar tal-
ġemel, u bi ħżiem tal-ġild madwar qad-
dejh; u kien jiekol il-ġradijiet u l-għasel
salvaġġ;
7 U kien ixandar, billi jgħid: Ġej
warajja wieħed aqwa minni, li ma jistħoq-
qlix nitbaxxa nħollu l-qafla tal-qorq
tiegħu.
8 Jien tassew għammidtkom bl-ilma;
iżda hu jgħammidkom bl-Ispirtu s-Santu.
9 U ġara f'dawk il-jiem, illi Ġesù ġie
minn Nażaret tal-Galilija, u tgħammed
fil-Ġurdan minn Ġwanni.
10 U hu u ħiereġ mill-ilma, ra s-smew-
wiet jinfetħu, u l-Ispirtu bħal ħamiema
nieżel fuqu:
11 U leħen ġie mis-smewwiet igħid: Int
Ibni l-maħbub, li bik nitgħaxxaq.
12 U minnufih l-ispirtu tefgħu fid-
deżert.
13 U qagħad fid-deżert erbgħin jum,
imġarrab minn Satana; u kien mal-
bhejjem salvaġġi; u l-anġli kienu jduru
bih.
14 Issa wara li Ġwanni ntafa' l-ħabs,
Ġesù ġie fil-Galilija, ixandar l-evanġelju
tas-saltna t'Alla,
15 U jgħid: Għalaq iż-żmien, u s-saltna
t'Alla qorbot: indmu, u emmnu l-evan-
ġelju.
16 Issa hu u għaddej ħada l-baħar tal-
Galilija, ra 'l Xmun u 'l Indri ħuh jitfgħu
xibka fil-baħar: għax kienu sajjieda.
17 U qalilhom Ġesù: Ejjew warajja, u
nagħmilkom tkunu sajjieda tal-bnedmin.
18 U minnufih ħallew ix-xbieki tagħ-
hom, u marru warajh.
19 U wara li mexa ftit iżjed 'il quddiem
minn hemm, ra 'l Ġakbu bin Żebedew, u 'l
ħuh Ġwanni, li kienu wkoll fid-dgħajsa
jsewwu x-xbieki tagħhom.
20 U minnufih sejħilhom: u ħallew lil
missierhom Żebedew fid-dgħajsa mal-
ħaddiema mikrija, u marru warajh.
21 U daħlu f'Kafarnahum; u minnufih
f'jum is-Sibt daħal fis-sinagoga, u qabad
igħallem.
22 U kienu mistagħġbin b'tagħlimu:
għax kien igħallimhom bħal wieħed li
għandu s-setgħa, u mhux bħall-iskribi.
23 U kien hemm fis-sinagoga tagħhom
bniedem bi spirtu mniġġes; u għajjat,
24 Igħid: Ħallina; x'għandna naqsmu
miegħek, o Ġesù ta' Nażaret? Ġejt biex
teqridna? Jien naf int min int, il-Qaddis
t'Alla.
25 U ċanfru Ġesù, billi qal: Iskot, u
oħroġ minnu.
26 U wara li l-ispirtu mniġġes ħabbtu
ma' l-art, u għajjat b'leħen għoli, ħareġ
minnu.
27 U kollha stagħġbu, hekk li kienu
jistaqsu lil xulxin, billi jgħidu bejniethom:
X'ikun dan? x'tagħlim ġdid hu dan? għax
bis-setgħa jordna saħansitra l-ispirti
mniġġsa, u huma jisimgħu minnu.
28 U xterdet malajr ħbaru ma' kullim-
kien fl-art kollha madwar il-Galilija.
29 U mingħajr telf ta' żmien, meta
ħarġu mis-sinagoga, daħlu fid-dar ta'
Xmun u Indri, ma' Ġakbu u Ġwanni.
30 Imma ħmiet Xmun kienet mixħuta
fis-sodda marida bid-deni, u mill-ewwel
qalulu biha.
31 U resaq, u ħadha minn idha, u
qajjimha: u d-deni telaqha f'daqqa, u
daret bihom.
32 U filgħaxija, meta x-xemx niżlet,
ġibulu dawk kollha li kienu morda, u
dawk li kellhom ix-xjaten.
33 U l-belt kollha nġemgħet flimkien
quddiem il-bieb.
34 U fejjaq ħafna li kienu morda
b'ħafna mardijiet, u keċċa ħafna xjaten; u
ma ħalliex lix-xjaten jitkellmu, għax kienu
jafuh.
35 U filgħodu, wara li qam wisq qabel
ma sebaħ, ħareġ, u telaq għal post imwar-
rab, u hemm qagħad jitlob.
36 U Xmun u dawk li kienu miegħu
marru warajh.
37 U malli sabuh, qalulu: Kulħadd
qiegħed ifittxek.
38 U qalilhom: Ejjew immorru fl-ibliet
l-oħra; biex inxandar hemm ukoll: għax
għal dan ġejt.
39 U xandar fis-sinagogi tagħhom mal-
Galilija kollha, u keċċa x-xjaten.
40 U ġie għandu wieħed imġiddem,
jitolbu, u joqgħodlu għarkobbtejh, u
jgħidlu: Jekk trid, tista' tnaddafni.
41 U Ġesù, imqanqal mill-ħniena,
medd idu, u messu, u qallu: Irrid: indaf.
42 U hekk kif tkellem, il-ġdiem telqu
minnufih, u ndaf.
43 U wissieh bil-qawwa, u bagħtu bla
telf ta' żmien.
44 U qallu: Ara li ma tgħid xejn lil
ħadd; iżda mur uri ruħek lill-qassis, u offri
għat-tindif tiegħek dawk il-ħwejjeġ li Mosè
ordna, b'xhieda għalihom.
45 Iżda dak ħareġ, u beda jxandar
ħafna, u jxerred il-kelma; hekk li Ġesù ma
kienx jista' jidħol bid-dieher fil-belt, iżda
kien joqgħod barra f'postijiet imwarrba: u
kienu jiġu għandu minn kullimkien.

2 U raġa' daħal f'Kafarnahum wara xi
jiem; u nstama' li kien id-dar.
2 U minnufih ħafna nġemgħu flimkien,
hekk li ma kienx hemm wisa' biex jilqugħ-
hom; le, lanqas ħdejn il-bieb: u xandril-
hom il-kelma.
3 U ġew għandu jġibulu raġel para-
litiku, li kien merfugħ minn erbgħa.

4 U meta ma setgħux jersqu fejnu
minħabba r-rassa, kixfu s-saqaf fejn kien:
u wara li fetħuh, niżżlu s-saqqu li fuqu
kien mixħut il-paralitiku.
5 Meta Ġesù ra l-fidi tagħhom, qal lill-
paralitiku: Ibni, dnubietek ikunu maħfura.
6 Iżda kien hemm x'uħud mill-iskribi
bil-qiegħda hemm, igħidu f'qalbhom:
7 Għax qiegħed jidgħi hekk dal-bnie-
dem? Min jista' jaħfer id-dnubiet ħlief
Alla biss?
8 U hekk kif Ġesù ra fl-ispirtu tiegħu li
kienu jgħidu hekk fihom infushom, qalil-
hom: Għax qegħdin tgħidu hekk f'qalb-
kom?
9 Liema hu l-eħfef tgħid lill-paralitiku:
Dnubietek ikunu maħfura; jew tgħid:
Qum, u ħu s-saqqu tiegħek, u imxi?
10 Iżda biex tkunu tafu li Bin il-bnie-
dem għandu s-setgħa fuq l-art biex jaħfer
id-dnubiet, (qal lill-paralitiku,)
11 Ngħidlek: Qum, ħu s-saqqu tiegħek,
u mur f'darek.
12 U dak qam minnufih, u ħa s-saqqu,
u telaq qabilhom ilkoll; hekk li kollha
stagħġbu, u igglorifikaw 'l Alla, billi qalu:
Qatt ma rajna hekk.
13 U raġa' ħareġ lejn il-baħar; u
l-ġemgħa tan-nies kollha ġiet għandu, u
għallimhom.
14 U hu u għaddej, ra 'l Levi bin Alfew
bil-qiegħda fuq il-bank tat-taxxi, u
qallu: Ejja warajja. U dak qam u mar
warajh.
15 U ġara, xħin Ġesù kien jiekol fid-
dar ta' dan, illi bosta publikani u midinbin
kienu flimkien ukoll fuq il-mejda ma'
Ġesù u mad-dixxipli tiegħu: għaliex kien
hemm ħafna, u kienu marru warajh.
16 U meta l-iskribi u l-Fariżej rawh
jiekol mal-publikani u l-midinbin, qalu
lid-dixxipli tiegħu: Kif jiekol u jixrob mal-
publikani u mal-midinbin?
17 Malli sama' dan, Ġesù qalilhom:
Dawk li huma b'saħħithom m'għandhomx
bżonn ta' tabib; iżda dawk li huma morda:
ma ġejtx insejjaħ lin-nies sewwa, iżda lill-
midinbin għall-indiema.
18 U d-dixxipli ta' Ġwanni u tal-
Fariżej kienu jsumu: u ġew u qalulu:
Għaliex id-dixxipli ta' Ġwanni u d-dixxipli
tal-Fariżej isumu, iżda d-dixxipli tiegħek
ma jsumux?
19 U qalilhom Ġesù: Jistgħu l-ħaddara
jsumu, fil-waqt li l-għarus hu magħhom?
Sakemm għandhom il-għarus magħhom,
ma jistgħux isumu.
20 Iżda l-jiem jiġu, meta l-għarus jit-
teħdilhom, u mbagħad isumu f'dawk il-
jiem.
21 Ħadd ukoll ma jħit roqgħa ta' xoqqa
ġdida fuq libsa qadima: inkella r-roqgħa
l-ġdida li tkun imlietha tiġbed mill-
qadima, u t-tiċrita ssir agħarr.
22 U ħadd ma jqiegħed inbid ġdid fi
ġlud qodma: inkella l-inbid il-ġdid jaqsam
il-ġlud, u l-inbid jixxerred, u l-ġlud jintilfu:
imma inbid ġdid għandu jitqiegħed fi ġlud
ġodda.
23 U ġara, illi għadda nhar ta' Sibt
minn qalb l-egħlieqi tal-qamħ; u d-dix-
xipli tiegħu, huma u għaddejjin, bdew
jaqtgħu ż-żbul.
24 U l-Fariżej qalulu: Ara, għaliex
qegħdin jagħmlu nhar ta' Sibt dak li ma
jixraqx?
25 U qalilhom: Qatt ma qrajtu x'għa-
mel David, meta kellu bżonn, u ħadu
l-ġuħ, hu, u dawk li kienu miegħu?
26 Kif daħal fid-dar t'Alla fi żmien
Abjatar il-qassis il-kbir, u kiel il-ħobż
imqiegħed quddiem il-Mulej, li ma kienx
jixraq jieklu barra mill-qassisin, u ta wkoll
lil dawk li kienu miegħu?
27 U qalilhom: Is-Sibt kien magħmul
għall-bniedem; u mhux il-bniedem għas-
Sibt:
28 Għalhekk Bin il-bniedem hu Sid is-
Sibt ukoll.

3 U raġa' daħal fis-sinagoga; u kien
hemm raġel li kellu idu niexfa.
2 U għassewlu, jekk ifejqux nhar ta'
Sibt; biex jixluh.
3 U qal lir-raġel li kellu idu niexfa:
Qum bil-wieqfa fin-nofs.
4 U qalilhom: Jixraq li nhar ta' Sibt
tagħmel il-ġid, jew li tagħmel id-deni? Li
issalva ħajja, jew li toqtol? Iżda huma
baqgħu sektin.
5 U wara li ħares lejhom imgħaddab,
billi kien imwaġġa' mill-ebusija ta' qalb-
hom, qal lir-raġel: Midd idek. U dak
meddha: u idu saret b'saħħitha bħall-
oħra.
6 U l-Fariżej ħarġu, u minnufih ftiehmu
ma' l-Erodjani kontra tiegħu, kif jistgħu
jeqerduh.
7 Imma Ġesù twarrab mad-dixxipli
tiegħu lejn il-baħar: u ġemgħa kbira ta'
nies mill-Galilija, u mil-Lhudija, marret
warajh;
8 U minn Ġerusalem, u mill-Idumija, u
'l hemm mill-Ġurdan; u mill-idwar ta' Tir
u Sidon, ġemgħa kbira ta' nies, malli
semgħu bil-ħwejjeġ kbar li għamel, ġew
għandu.
9 U qal lid-dixxipli tiegħu, biex ikun
hemm dgħajsa ċkejkna tistennieh min-
ħabba l-ġemgħa tan-nies, biex ma iros-
suhx.
10 Għax kien fejjaq ħafna; hekk li dawk
kollha li kellhom xi flaġell kienu jrossu
fuqu biex imissuh.
11 U l-ispirti mniġġsa, meta rawh,
xteħtu quddiemu, u għajtu, igħidu: Int
l-Iben t'Alla.
12 U wissiehom sħiħ biex ma jsem-
muhx.

13 U tala' fuq muntanja, u sejjah għal
miegħu dawk li ried: u ġew fejnu.
14 U għamel tnax, biex ikunu miegħu,
u biex jibgħathom ixandru,
15 U biex ikollhom is-setgħa li jfejqu
l-mardijiet, u jkeċċu x-xjaten:
16 U 'l Xmun semmieh Pietru;
17 U 'l Ġakbu bin Żebedew, u 'l
Ġwanni ħu Ġakbu; semmiehom Boa-
nerġes, jiġifieri, Ulied ir-Ragħad:
18 U Indri, u Filep, u Bartolomew, u
Mattew, u Tumas, u Ġakbu bin Alfew, u
Taddew, u Xmun il-Kangħani,
19 U Ġuda Iskarjota, li wkoll ittradih:
u marru f'dar.
20 U l-ġemgħa tan-nies reġgħet in-
ġemgħet, hekk li ma kinux lanqas jistgħu
jieklu l-ħobż.
21 U meta ħbiebu semgħu dan, ħarġu
biex iżommuh; għax qalu: Ħass moħħu.
22 U l-iskribi li niżlu minn Ġerusalem
qalu: Għandu l-Bagħalżebub, u bil-
prinċep tax-xjaten ikeċċi lix-xjaten.
23 U sejħilhom ħdejh, u qalilhom bil-
parabbli: Kif jista' Satana jkeċċi 'l
Satana?
24 U jekk saltna hija mifruda kontra
tagħha stess, dik is-saltna ma tistax
iżżomm.
25 U jekk dar hija mifruda kontra
tagħha stess, dik id-dar ma tistax iżżomm.
26 U jekk Satana jqum kontra tiegħu
stess, u hu mifrud, ma jistax iżomm, iżda
jintemm.
27 Ħadd ma jista' jidħol f'dar ta' bnie-
dem b'saħħtu, u jisraqlu ħwejġu, jekk
qabel ma jorbotx ir-raġel b'saħħtu; im-
bagħad jisraqlu daru.
28 Tassew ngħidilkom: Lil ulied il-
bnedmin jinħafru d-dnubiet kollha, u
d-dagħa kollu li jkunu dgħaw:
29 Iżda dak li jidgħi bl-Ispirtu s-Santu
qatt ma jkollu maħfra, imma jkun ħati ta'
kundanna għal dejjem:
30 Għax kienu jgħidu: Għandu spirtu
mniġġes.
31 U ġew imbagħad ommu u ħutu; u
billi qagħdu barra bagħtu għalih, isejħulu.
32 U l-ġemgħa tan-nies qagħdet bil-
qiegħda madwaru, u qalulu: Ara, ommok
u ħutek barra jfittxuk.
33 U wieġeb, igħidilhom: Min hi ommi,
jew ħuti?
34 U ħares madwar dawk li kienu bil-
qiegħda madwaru, u qal: Araw 'l ommi u
'l ħuti!
35 Għaliex kull min jagħmel ir-rieda
t'Alla, dak huwa ħija, u oħti, u ommi.

4 U raġa' beda jgħallem ħdejn il-baħar:
u hemm inġemgħu madwaru ġemgħa
kbira ta' nies, hekk li tala' f'dgħajsa, u
qagħad fuq il-baħar; u n-nies kollha
kienet fl-art ħdejn il-baħar.
2 U għallimhom ħafna ħwejjeġ bil-
parabbli, u qalilhom fit-tagħlim tiegħu:
3 Isimgħu: Ara, wieħed li jiżra' ħareġ
biex jiżra':
4 U ġara, hu u jiżra', li xi żerriegħa
waqgħet mal-ġenb tat-triq, u t-tjur ta'
l-ajru ġew u belgħuha.
5 U biċċa waqgħet fuq art bil-blat, fejn
ma kellhiex ħafna ħamrija; u nibtet
f'daqqa, għax ma kellhiex fond ta' ħam-
rija:
6 Iżda meta x-xemx telgħet, inħarqet:
u billi ma kellhiex għerq, nixfet.
7 U biċċa waqgħet qalb ix-xewk, u
x-xewk kiber, u ħanaqha, u ma tatx frott.
8 U biċċa oħra waqgħet fuq art tajba, u
għamlet il-frott li kiber u żdied; biċċa tat
tletin, biċċa sittin, u biċċa mija.
9 U qalilhom: Min għandu widnejn
biex jisma', ħa jisma'.
10 U meta kien waħdu, dawk li kienu
madwaru mat-tnax staqsewh il-parabbla.
11 U qalilhom: Lilkom ingħata li tkunu
tafu l-misterju tas-saltna t'Alla: iżda lil
dawk li huma minn barra, dan kollu jsiril-
hom bil-parabbli:
12 Biex huma u jaraw, jaraw u ma ja-
rawx; u huma u jisimgħu, jisimgħu u
ma jifhmux; li xi darba ma jikkonvertux,
u dnubiethom jinħafrulhom.
13 U qalilhom: Ma tafux dil-parabbla?
u kif mela tkunu tafu l-parabbli kollha?
14 Dak li jiżra', jiżra' l-kelma.
15 U dawn huma dawk ta' mal-ġenb
tat-triq, fejn il-kelma hi miżrugħa; iżda
meta jkunu semgħu, minnufih jiġi Satana,
u jieħu l-kelma li nżergħet f'qalbhom.
16 U dawn huma bħal dawk li jin-
żergħu f'art bil-blat; li, meta jisimgħu
l-kelma, jilqgħuha mill-ewwel bil-ferħ;
17 U m'għandhomx għerq fihom infus-
hom, u għalhekk idumu xi żmien: wara,
meta jinqala' l-għali jew it-taħbit min-
ħabba l-kelma, mill-ewwel jitfixklu.
18 U dawn huma dawk li jinżergħu fix-
xewk; dawn jisimgħu l-kelma,
19 U l-ġibdiet ta' did-dinja, u l-qerq tal-
għana, u x-xewqat ħżiena ta' ħwejjeġ oħra,
meta jidħlu, joħonqu l-kelma, u ssir bla
fejda.
20 U dawn huma dawk li jinżergħu fuq
art tajba; dawk li jisimgħu l-kelma, u
jilqgħuha; u jagħtu l-frott, biċċa tletin,
biċċa sittin, u biċċa mija.
21 U qalilhom: Jaqaw xemgħa tinġieb
biex titqiegħed taħt kejl, jew taħt sodda?
u mhux biex titqiegħed fuq il-gandlier?
22 Għax xejn m'hemm moħbi, li ma
jinkixifx; u lanqas m'hemm xejn miżmum
sigriet, li ma jiġix fil-beraħ.
23 Jekk wieħed għandu widnejn biex
jisma', ħa jisma'.
24 U qalilhom: Araw x'tisimgħu: bil-
kejl li tkejlu, ikejlulkom; u iżjed jingħata
lilkom li tisimgħu.

25 Għax lil min għandu, jingħatalu: u lil dak li m'għandux, jitteħidlu wkoll dak li għandu.

26 U qal: Hekk hija s-saltna t'Alla bħallikieku bniedem jixħet iż-żerriegħa fl-art;

27 U jorqod, u jqum bil-lejl u bi nhar, u ż-żerriegħa tinbet u tikber, mingħajr ma jaf kif.

28 Għax l-art tagħti l-frott minnha nfisha; l-ewwel il-ħaxix, imbagħad is-sbula, imbagħad il-qamħ lest fis-sbula.

29 Iżda meta jsir il-frott, malajr joħroġ il-minġel, għax il-ħsad ikun wasal.

30 U qal: Kif inxebbhu s-saltna t'Alla? jew b'liema parabbla nuruha?

31 Hi bħall-qalba taż-żerriegħa tas-senapa, li, meta tinżara' fl-art, hi l-iċken fost iż-żrieragħ kollha li hawn fl-art:

32 Iżda meta tinżara', tikber, u ssir akbar mill-ħxejjex kollha, u tagħmel friegħi kbar; hekk li t-tjur ta' l-ajru jistgħu jgħammru taħt id-dell tagħha.

33 U b'ħafna parabbli bħal dawn kien jitkellem il-kelma magħhom, bħal ma kienu jistgħu jisimgħuha.

34 U mingħajr parabbla ma kienx ikellimhom: u meta kienu jkunu weħidhom, kien ifisser kollox lid-dixxipli tiegħu.

35 U dak in-nhar stess, meta sar fil-għaxija, qalilhom: Ejjew immorru n-naħa l-oħra.

36 U wara li bagħtu l-ġemgħa tan-nies, ħaduh hekk kif kien għadu fid-dgħajsa. U kien hemm ukoll dgħajjes oħra żgħar miegħu.

37 U qam riefnu kbir ta' riħ, u l-mewġ kien dieħel fid-dgħajsa, hekk li issa mtliet.

38 U hu kien fil-poppa, rieqed fuq imħadda: u huma qajmuh, u qalulu: Mgħallem, ma tħabbilx rasek li nintilfu?

39 U qam, u ċanfar lir-riħ, u qal lill-baħar: Iskot, ikkwieta. U r-riħ waqaf, u għamlet kalma kbira.

40 Imbagħad qalilhom: Għaliex intom hekk imbeżżgħin? għaliex m'għandkomx fidi?

41 U beżgħu wisq; u qalu lil xulxin: Xi bniedem hu dan, biex ir-riħ u l-baħar stess jobduh?

5 U ġew in-naħa l-oħra tal-baħar, fil-pajjiż tal-Ġeraseni.

2 U kif niżel mid-dgħajsa, f'daqqa waħda ltaqa' miegħu mill-oqbra bniedem bi spirtu mniġġes.

3 Li kellu daru qalb l-oqbra; u ebda bniedem ma kien jista' jorbtu, le, lanqas bil-ktajjen;

4 Għax kien ta' spiss marbut bil-qjud u l-ktajjen, u l-ktajjen kienu mkissrin minnu, u l-qjud imfarrkin biċċiet: u lanqas ħadd ma kien jista' jimmansah.

5 U dejjem, lejl u nhar, kien ikun fil-muntanji, u fl-oqbra jgħajjat, u jqatta' lilu nnifsu bil-ġebel.

6 Iżda malli ra 'l Ġesù mill-bogħod, ġera, u qiemu.

7 U għajjat b'leħen għoli, u qal: X'għandi x'naqsam miegħek, Ġesù, Bin Alla l-ogħla? Nitolbok għal Alla, la taħqarnix.

8 Għax hu qallu: Oħroġ minn dal-bniedem, ja spirtu mniġġes.

9 U staqsieh: X'jismek? U dak wieġeb, billi qal: Jisimni Leġjun: għax aħna ħafna.

10 U talbu wisq biex ma jibgħathomx barra mill-pajjiż.

11 Issa kien hemm qrib il-muntanja merħla kbira ta' ħnieżer jirgħaw.

12 U x-xjaten kollha talbuh, billi qalu: Ibgħatna fil-ħnieżer, biex nidħlu fihom.

13 U minnufih Ġesù rħielhom. U l-ispirti mniġġsa ħarġu, u daħlu fil-ħnieżer; u l-merħla, li kien fiha ma' l-elfejn ras, intefgħet bil-herra mill-irdum għall-baħar, u fgaw fil-baħar.

14 U dawk li kienu jirgħaw il-ħnieżer ħarbu, u taw l-aħbar fil-belt, u fir-raba'. U dawn ħarġu jaraw x'kien ġara.

15 U ġew għand Ġesù, u raw lil dak li kellu x-xitan u l-leġjun, qiegħed bil-qiegħda, u liebes, u b'moħħu f'loku: u beżgħu.

16 U dawk li raw dan qalulhom x'ġara lil dak li kellu x-xitan; u fuq il-ħnieżer ukoll.

17 U bdew jitolbuh biex jitlaq mill-inħawi tagħhom.

18 U meta tala' fid-dgħajsa, dak li kellu x-xitan talbu biex ikun miegħu.

19 U Ġesù ma ħalliehx, iżda qallu: Mur f'darek għand niesek, u għidilhom kemm ħwejjeġ kbar il-Mulej għamel għalik, u kellu ħniena minnek.

20 U telaq, u beda jxandar f'Dekapoli kemm ħwejjeġ kbar Ġesù għamel għalih: u n-nies kollha stagħġbu.

21 U meta Ġesù raġa' għadda bid-dgħajsa għan-naħa l-oħra, ħafna nies inġemgħu madwaru: u kien ħada l-baħar.

22 U, ara, ġie wieħed mill-kbar tas-sinagoga, jismu Ġajru; u xħin rah, xteħet f'riġlejh.

23 U talbu wisq, billi qal: Iċ-ċkejkna binti qiegħda f'xifer il-mewt: nitolbok, ejja u qiegħed idejk fuqha, biex tfiq; u tgħix.

24 U mar Ġesù miegħu; u ħafna nies marru warajh, u rassewh.

25 U waħda mara, li kellha telf ta' demm għal tnax-il sena,

26 U kienet batiet wisq minn ħafna tobba, u nefqet dak kollu li kellha, u ma tjiebet xejn, iżda aktar marret għall-agħarr,

27 Malli semgħet b'Ġesù, ġiet fir-rassa minn wara, u messet ilbiesu.

28 Għax qalet: Jekk nista' mmiss biss ilbiesu, inkun imfejqa.

29 U minnufih it-tnixxija ta' demmha
nixfet; u ħasset f'ġisimha li kienet imfejqa
minn dik il-marda.
30 U hekk kif Ġesù għaraf fih innifsu
l-qawwa li kienet ħarġet minnu, dar fuq il-
folla, u qal: Min missli lbiesi?
31 U d-dixxipli tiegħu qalulu: Qiegħed
tara l-ġemgħa tan-nies trossok, u tgħid:
Min missni?
32 U ħares madwaru biex jara lil dik li
kienet għamlet dan.
33 Iżda l-mara mbeżżgħa u mriegħda,
billi kienet taf dak li kien sar fiha, ġiet
u xteħtet quddiemu, u qaltlu s-sewwa
kollha.
34 U qalilha: Binti, il-fidi tiegħek fej-
qitek: mur bis-sliema, u kun imfejqa mill-
marda tiegħek.
35 Xħin kien għadu qiegħed jitkellem,
ġew x'uħud mingħand il-kbir tas-sina-
goga jgħidulu: Bintek mietet: għalfejn
tħabbat iżjed lill-Imgħallem?
36 Imma hekk kif Ġesù sama' l-kelma
li kienet ingħadet, qal lill-kbir tas-sina-
goga: La tibżax, emmen biss.
37 U ma ħalla 'l ħadd imur warajh,
ħlief 'il Pietru, u 'l Ġakbu, u 'l Ġwanni ħu
Ġakbu.
38 U ġie fid-dar tal-kap tas-sinagoga; u
ra l-għagħa, u lil dawk li kienu jibku u
jixru wisq.
39 U malli daħal, qalilhom: Għalfejn
qegħdin tagħmlu din il-għagħa, u tibku?
it-tifla mhix mejta, iżda rieqda.
40 U daħku bih. Imma wara li ħariġ-
hom kollha barra, ħa lil missier it-tifla u lil
ommha, u lil dawk li kienu miegħu, u
daħal fejn kienet it-tifla.
41 U ħa t-tifla minn idha, u qalilha:
Talita qumi; li tfisser: Tifla, ngħidlek:
Qum.
42 U minnufih it-tifla qamet, u mxiet;
għax kienet ta' tnax-il sena. U stagħġbu
b'għaġeb kbir wisq.
43 U wissiehom bis-sħiħ li ebda bnie-
dem ma jkun jaf dan; u ordna li jagħtuha
xi ħaġa x'tiekol.

6 U ħareġ minn hemm, u ġie f'pajjiżu; u
d-dixxipli tiegħu marru warajh.
2 U meta wasal is-Sibt, beda jgħallem
fis-sinagoga: u bosta nies li semgħuh
stagħġbu, billi qalu: Mingħand min
għandu dawn il-ħwejjeġ dal-bniedem? U
x'għerf hu dan li ntgħatalu, li egħmejjel
hekk kbar jintgħamlu minn idejh?
3 Dan mhux il-mastrudaxxa, bin Ma-
rija, ħu Ġakbu, u Ġożè, u Ġuda u Xmun?
U ħutu n-nisa mhumiex hawn magħna? U
kienu mfixklin bih.
4 Iżda qalilhom Ġesù: Profeta mhux
bla ġieħ, ħlief f'pajjiżu, u fost qrabatu, u
f'daru stess.
5 U hemm ma kienx jista' jagħmel ebda
egħmil kbir, għajr dak li qiegħed idejh fuq
ftit morda, u fejjaqhom.
6 U stagħġeb minħabba n-nuqqas tat-
twemmin tagħhom.
U mar madwar l-irħula jgħallem.
7 U sejjaħ lejh it-tnax, u beda jibgħat-
hom tnejn tnejn; u tahom is-setgħa fuq
l-ispirti mniġġsa;
8 U ordnalhom biex ma jieħdu xejn
għall-vjaġġ tagħhom, għajr ħatar biss; la
ħorġa, la ħobż, la flus fil-borża tagħhom:
9 Iżda lebsin il-qorq; u ma jilbsux
żewġt ilbiesi.
10 U qalilhom: Kulfejn tidħlu f'dar,
hemm oqogħdu sakemm titilqu minn
hemm.
11 U kull min ma jilqagħkomx, u
lanqas jismagħkom, meta titilqu minn
hemm, farfru t-trab ta' taħt saqajkom
bħala xhieda kontra tagħhom. Tassew
ngħidilkom: Ikun aħjar għal Sodoma u
Gomorra f'jum il-ħaqq, milli għal dik il-
belt.
12 U ħarġu, u xandru li l-bnedmin
għandhom jindmu.
13 U keċċew ħafna xjaten, u dilku biż-
żejt ħafna li kienu morda, u fejquhom.
14 U sama' bih is-sultan Erodi; (għax
ismu sar magħruf): u qal: Ġwanni l-Bat-
tista qam mill-imwiet, u għalhekk egħmej-
jel kbar qegħdin jidhru fih.
15 Oħrajn qalu: Hu Elija. U oħrajn
qalu: Hu profeta, jew bħal wieħed mill-
profeti.
16 Imma meta sama' b'dan Erodi, qal:
Hu Ġwanni, li qtajtlu rasu: qam minn bejn
l-imwiet.
17 Għax Erodi stess kien bagħat u
qabad 'il Ġwanni, u rabtu fil-ħabs min-
ħabba Erodija, mart ħuh Filippu: għax
kien iżżewwiġha;
18 Għax Ġwanni kien qal lil Erodi:
Mhux sewwa għalik illi jkollok mart
ħuk.
19 Għalhekk Erodija kellha ġlieda
kontra tiegħu, u xtaqet toqtlu; iżda ma
setgħitx:
20 Għax Erodi kien jibża' minn Ġwan-
ni, billi kien jaf li kien raġel ġust u qaddis,
u kien iħarsu; u meta semgħu, għamel
ħafna ħwejjeġ, u semgħu bil-qalb.
21 U meta wasal jum f'waqtu, f'egħluq
sninu, Erodi għamel ikla lill-kbarat tiegħu,
u lill-kaptani l-kbar, u lill-irġiel ewlenin
tal-Galilija;
22 U meta t-tifla ta' l-imsemmija Ero-
dija daħlet, u żifnet, u għoġbot lil Erodi u
lil dawk li kienu fuq il-mejda miegħu, is-
sultan qal lit-tfajla: Itlobni kulma trid, u
nagħtihulek.
23 U ħalfilha: Kulma titlobni, nagħti-
hulek, imqar nofs is-saltna tiegħi.
24 U ħarġet, u qalet lil ommha:
X'nitlob? U dik qaltilha: Ras Ġwanni
l-Battista.

25 U daħlet minnufih bil-għaġla għand
is-sultan, u talbet, billi qalet: Jien irrid li
malajr tagħtini f'dixx ras Ġwanni l-Bat-
tista.
26 U s-sultan sogħobbih wisq; iżda
minħabba l-ħalfa tiegħu, u minħabba
dawk li kienu jieklu miegħu, ma riedx
jiċħadhielha.
27 U malajr is-sultan bagħat bojja, u
ordna li tinġieb ras Ġwanni: u dak mar, u
qatagħlu rasu fil-ħabs,
28 U ġieb rasu f'dixx, u taha lit-tifla: u
t-tifla tatha lil ommha.
29 U xħin id-dixxipli tiegħu semgħu
b'dan, ġew u ħadu ġismu, u qegħduh
f'qabar.
30 U l-appostli nġemgħu għand Ġesù, u
qalulu kollox, sew kulma għamlu, u kemm
kulma għallmu.
31 U qalilhom: Ejjew intom weħidkom
f'lok imwarrab, u strieħu ftit: għax kien
hemm ħafna ġejjin u sejrin, u ma kellhomx
mistrieħ lanqas biex jieklu.
32 U telqu weħidhom f'lok imwarrab
bid-dgħajsa.
33 U n-nies rawhom jitilqu, u ħafna
kienu jafuh, u ġrew hemm bil-mixi mill-
ibliet kollha, u waslu qabilhom, u marru
flimkien għandu.
34 U kif Ġesù ħareġ mid-dgħajsa ra
ħafna nies, u kellu ħniena minnhom, għax
kienu qishom ngħaġ mingħajr ragħaj: u
beda jgħallimhom ħafna ħwejjeġ.
35 U xħin il-ħin kien issa daħal sewwa,
id-dixxipli tiegħu resqu lejh, igħidulu: Dan
lok imwarrab, u issa tard wisq:
36 Ibgħathom, ħalli jmorru fir-raba' ta'
l-idwar, u fl-irħula, u jixtru għalihom il-
ħobż: għax m'għandhom xejn x'jieklu.
37 Wieġeb u qalilhom: Agħtuhom
jieklu. U huma qalulu: Immorru nixtru
b'mitejn dinier ħobż, u nagħtuhom jieklu?
38 U qalilhom: Kemm-il ħobża għand-
kom? morru araw. U meta raw, qalu:
Ħamsa, u żewġ ħutiet.
39 U ġagħalhom joqogħdu lkoll bil-
qiegħda fi qtajjiet fuq il-ħaxix aħdar.
40 U qagħdu bil-qiegħda fi qtajjiet ta'
mija, u ta' ħamsin.
41 U kif ħa l-ħames ħobżiet u ż-żewġ
ħutiet, ħares lejn is-sema, u bierek, u
qasam il-ħobżiet, u tahom lid-dixxipli
tiegħu biex iqiegħdu quddiemhom; u
ż-żewġ ħutiet qasam bejniethom ilkoll.
42 U kielu lkoll, u xebgħu.
43 U ġabru tnax-il qoffa mimlijin biċ-
ċiet, u mill-ħut.
44 U dawk li kielu l-ħobżiet kienu
madwar ħamest elef raġel.
45 U minnufih ġagħal id-dixxipli tiegħu
jitilgħu fid-dgħajsa, u jmorru qablu n-naħa
l-oħra ta' Betsajda, waqt li hu bagħat in-
nies.
46 U wara li bagħathom, telaq lejn
muntanja jitlob.
47 U xħin wasal filgħaxija, id-dgħajsa
kienet f'nofs il-baħar, u hu waħdu l-art.
48 U rahom imħabbtin fil-qdif; għax
ir-riħ kien għal wiċċhom: u f'xi r-raba'
għassa tal-lejl resaq lejhom, jimxi fuq il-
baħar, u kien sa jaqbiżhom;
49 Iżda xħin rawh jimxi fuq il-baħar,
ħasbu li kien spirtu, u għajtu:
50 Għax ilkoll rawh, u tħawdu. U min-
nufih kellimhom, u qalilhom: Qawwu
qalbkom: hu jien; la tibżgħux.
51 U tala' fejnhom fuq id-dgħajsa; u
r-riħ waqaf: u kienu miblugħin bla qjies
fihom infushom, u stagħġbu.
52 Għax ma kinux jifhmu l-miraklu
tal-ħobżiet: għax qalbhom kienet twebb-
set.
53 U meta qasmu għan-naħa l-oħra,
ġew fl-art ta' Ġennesaret, u ġibdu lejn
ix-xatt.
54 U malli niżlu mid-dgħajsa, minnufih
għarfuh.
55 U ġrew madwar dik l-art kollha, u
bdew iġorru fuq is-saqqijiet dawk li kienu
morda, fejn semgħu li kien.
56 U kulfejn daħal, fl-irħula, jew
fl-ibliet, jew fir-raba', kienu jqiegħdu
l-morda fit-toroq, u talbuh bil-ħrara li
mqar imissu tarf libstu: u kemm nies
kienu jmissuh kienu jieħdu saħħithom.

7 Imbagħad ġew għandu flimkien il-
Fariżej, u x'uħud mill-iskribi, li ġew
minn Ġerusalem.
2 U kif raw x'uħud mid-dixxipli
tiegħu jieklu l-ħobż b'idejhom imniġġsin,
jiġifieri mhux maħsulin, sabu ħtija fihom.
3 Għax il-Fariżej, u l-Lhud kollha, jekk
ma jaħslux idejhom sewwa, ma jiklux,
billi huma jżommu fit-tagħlim tax-xjuħ;
4 U meta jiġu mis-suq, ma jiklux jekk
ma jinħaslux. U hemm ħafna ħwejjeġ
oħra, li huma laqgħu biex iħarsuhom,
bħalma hu l-ħasil tat-tazzi, tal-ġarar, ta'
l-inħas, u ta' l-imwejjed.
5 Imbagħad staqsewh il-Fariżej u
l-iskribi: Għaliex id-dixxipli tiegħek ma
jimxux fuq it-tagħlim tax-xjuħ, iżda jieklu
l-ħobż b'idejhom mhux maħsulin?
6 Wieġeb u qalilhom: Sewwa ippro-
fetizza Isaija fuqkom, ipokriti, kif inhu
miktub: Dawn in-nies b'xofftejhom iweġġ-
huni iżda qalbhom bgħida minni.
7 U għalxejn iqimuni, billi jgħallmu
bħala tagħlim il-preċetti tal-bnedmin.
8 Intom twarrbu l-kmandamenti t'Alla,
u żżommu t-tagħlim tal-bniedem bħalma
hu l-ħasil tal-ġarar u tat-tazzi: u tagħmlu
ħafna ħwejjeġ oħra bħal dawn.
9 U qalilhom: Intom twarrbu għal
kollox il-kmandamenti t'Alla, biex iż-
żommu t-tagħlim tagħkom.
10 Għax Mosè qal: Weġġaħ lil mis-
sierek u lil ommok; u: Min jisħet lil

missieru jew lil ommu, ħa jmut bil-mewt:
11 Iżda intom tgħidu: Jekk wieħed
igħid lil missieru jew lil ommu: Dak li bih
tista' tkun megħjun minni hu Qorban,
jiġifieri, Mogħti 'l Alla, ikun ħieles.
12 U ma tħalluh jagħmel xejn iżjed għal
missieru jew għal ommu:
13 Billi tagħmlu bla siwi l-kelma t'Alla
bit-tagħlim tagħkom, li intom għallimtu:
u ħafna ħwejjeġ oħra bħal dawn tagħmlu.
14 U xħin sejjaħ lejh in-nies kollha,
qalilhom: Isimgħuni lkoll, u ifhmu:
15 M'hemm xejn barra mill-bniedem, li
meta jidħol fih jista' jħammġu: iżda
l-ħwejjeġ li joħorġu barra minnu, dawk
huma li jħammġu l-bniedem.
16 Jekk wieħed għandu widnejn biex
jisma', ħa jisma'.
17 U meta daħal id-dar minn fejn in-
nies, id-dixxipli tiegħu staqsewh fuq il-
parabbla.
18 U qalilhom: Hekk intom ukoll bla
dehen? Ma tifhmux, li kull ħaġa li minn
barra tidħol fil-bniedem, ma tistax tniġġsu;
19 Għax ma tidħolx f'qalbu, iżda
f'żaqqu, u tmur fil-kanal, li minnu jissaffa
kull ikel?
20 U qal: Dak li joħroġ mill-bniedem,
dak iniġġes il-bniedem.
21 Għax minn ġewwa, mill-qalb tal-
bnedmin, joħorġu l-ħsibijiet ħżiena, l-adul-
terji, iż-żena,
22 Is-serq, ix-xeħħa, il-ħżunija, il-qerq,
il-ħajja bla rażan, il-għajn ħażina, id-
dagħa, il-kburija, il-bluha.
23 Dawn il-ħwejjeġ ħżiena kollha jiġu
minn ġewwa, u jniġġsu l-bniedem.
24 U qam minn hemm, u mar fl-inħawi
ta' Tir u Sidon, u daħal f'dar, u ried li
ħadd ma jkun jaf b'dan: iżda ma satax
jinħeba.
25 Għax waħda mara, li bintha ż-żgħira
kellha spirtu mniġġes, semgħet bih, u ġiet
u xteħtet f'riġlejh:
26 Il-mara kienet Griega, Sirofenissa
minn ġensha; u talbitu biex ikeċċi x-xitan
minn bintha.
27 Iżda qalilha Ġesù: Ħa jixbgħu
l-ewwel l-ulied: għax mhux xieraq li tieħu
l-ħobż ta' l-ulied, u tixħtu lill-klieb.
28 U wieġbet, u qaltlu: Iva, Mulej:
imma l-klieb taħt il-mejda jieklu mill-frak
ta' l-ulied.
29 U qalilha: Minħabba dal-kliem mur;
ix-xitan ħareġ minn bintek.
30 U xħin waslet f'darha, sabet li
x-xitan kien ħareġ, u bintha mixħuta fuq
is-sodda.
31 U raġa' ħareġ mill-inħawi ta' Tir u
Sidon, u ġie ħdejn il-baħar tal-Galilija,
min-nofs l-inħawi ta' Dekapoli.
32 U ġibulu wieħed li kien trux, li kien
ibati biex jitkellem; u talbuh bil-ħrara biex
iqiegħed idu fuqu.
33 U ħadu fil-ġenb mill-ġemgħa tan-
nies, u qiegħed subgħajh f'widnejh, u
beżaq, u mess ilsienu;
34 U hu u jħares lejn is-sema, tniegħed,
u qallu: Effata, jiġifieri: Infetaħ.
35 U minnufih widnejh infetħu, u
r-rabta ta' lsienu nħallet, u tkellem sewwa.
36 U wissiehom biex ma jgħidu lil ħadd:
iżda aktar ma kien iwissihom, aktar iżjed
kienu jxandruh.
37 U kienu mistagħġbin bla qjies, billi
kienu jgħidu: Kollox għamel tajjeb:
għamel it-torox jisimgħu, u l-imbikkmin
jitkellmu.

8 F'dawk il-jiem billi l-ġemgħa tan-nies
kienet kbira wisq, u billi ma kellhom
xejn x'jieklu, Ġesù sejjaħ lid-dixxipli lejh,
u qalilhom:
2 Għandi ħniena mill-ġemgħa tan-nies,
għax issa ilhom miegħi tlitt ijiem, u
m'għandhom xejn x'jieklu:
3 U jekk nibagħthom sajmin f'darhom,
jogħxew fit-triq: għax ħafna minnhom
ġew mill-bogħod.
4 U wiġbuh id-dixxipli tiegħu: Minn
fejn wieħed jista' jxabba' bil-ħobż lil dawn
il-bnedmin hawn fid-deżert?
5 U staqsiehom: Kemm-il ħobża
għandkom? U huma qalu: Sebgħa.
6 U ordna lin-nies joqogħdu bil-qiegħda
fl-art; u ħa s-seba' ħobżiet, u iżżaħajr, u
qasam, u ta lid-dixxipli tiegħu biex
inewlulhom; u newlu lin-nies.
7 U kellhom ftit ħut żgħir; u berikhom,
u ordna li jnewluhomlhom ukoll.
8 U kielu, u xebgħu: u ġabru mill-
biċċiet li kien fadal sebat iqfief.
9 U dawk li kielu kienu madwar erbat
elef; u bagħathom.
10 U minnufih tala' fid-dgħajsa mad-
dixxipli tiegħu, u ġie fl-inħawi ta' Dal-
manuta.
11 U l-Fariżej ħarġu, u bdew jitlewmu
miegħu, billi riedu minnu għelm mis-
sema, biex iġarrbuh.
12 U tniegħed qawwi fl-ispirtu tiegħu, u
qal: Għalfejn dan in-nisel ifittex għelm?
Tassew ngħidilkom: Ebda għelm ma
jingħata lil dan in-nisel.
13 U ħalliehom, u wara li raġa' tala'
fuq id-dgħajsa telaq għan-naħa l-oħra.
14 Issa d-dixxipli nsew jieħdu l-ħobż, u
lanqas kellhom fid-dgħajsa magħhom
iżjed minn ħobża waħda.
15 U wissiehom, billi qal: Araw, ħarsu
ruħkom mill-ħmira tal-Fariżej, u mill-
ħmira ta' Erodi.
16 U tkellmu bejniethom, billi qalu:
Għax m'għandniex ħobż.
17 U meta Ġesù għaraf dan, qalilhom:
X'intom tgħidu, għax m'għandkomx
ħobż? Għadkom ma tagħrfux, u lanqas
tifhmu? Għad għandkom qalbkom iebsa.
18 Għandkom għajnejn, u ma tarawx?

u għandkom widnejn, u ma tisimgħux? U
ma tiftakrux?
19 Meta qsamt il-ħames ħobżiet għall-
ħamest elef, kemm-il qoffa mimlija biċċiet
ġbartu? Qalulu: Tnax.
20 U meta seba' ħobżiet bejn erbat elef,
kemm-il qoffa mimlija biċċiet ġbartu? U
qalulu: Sebgħa.
21 U qalilhom: Kif ma tifhmux?
22 U ġie f'Betsajda; u ġibulu raġel
agħma, u talbuh bil-ħrara biex imissu.
23 U qabad minn idu r-raġel agħma, u
ħarġu mir-raħal; u meta beżaq fuq
għajnejh, u qiegħed idejh fuqu, staqsieh
jekk jarax xi ħaġa.
24 U dak ħares 'il fuq, u qal: Nara
rġiel qishom siġar jimxu.
25 Wara dan raġa' qiegħed idejh fuq
għajnejh: u ġagħalu jħares 'il fuq; u kien
imfejjaq, u ra lil kulħadd ċar.
26 U bagħatu daru, billi qal: La tidħolx
fir-raħal, u la tgħid lil ħadd b'dan fil-belt.
27 U Ġesù ħareġ mad-dixxipli tiegħu,
għar-rħula ta' Ċesarija Filippi: u fit-triq
staqsa lid-dixxipli tiegħu, billi qalilhom:
Min igħidu n-nies li jien?
28 U wieġbu: Ġwanni l-Battista; iżda
x'uħud: Elija; u oħrajn: Wieħed mill-
profeti.
29 U qalilhom: Iżda intom min tgħidu
li jien? u Pietru wieġbu, u qallu: Inti
l-Kristu.
30 U wissiehom biex ma jgħidu 'l ħadd
fuqu.
31 U beda jgħallimhom, li Bin il-
bniedem għandu jbati ħafna ħwejjeġ, u
jinċaħad mix-xjuħ, u mill-qassisin il-kbar,
u l-iskribi, u jinqatel, u wara tlitt ijiem
iqum mill-ġdid.
32 U tkellem dal-kliem fil-beraħ. U
Pietru ħadu fil-ġenb, u beda jċanfru.
33 Iżda wara li dar u ħares lejn id-
dixxipli tiegħu, ċanfar 'il Pietru, billi qal:
Lura minni, Satana: għax int ma tħabbilx
moħħok bil-ħwejjeġ t'Alla, iżda bil-
ħwejjeġ tal-bnedmin.
34 U meta sejjaħ in-nies lejh mad-
dixxipli tiegħu wkoll, qalilhom: Kull min
irid jiġi warajja, ħa jiċħad lilu nnifsu, u
jarfa' salibu, u jiġi warajja.
35 Għax kull min irid isalva ħajtu jit-
lifha; iżda kull min jitlef ħajtu minħabba
fija u l-evanġelju, dan isalvaha.
36 Għax x'jiswielu bniedem, jekk jirbaħ
id-dinja kollha, u jitlef ruħu stess?
37 Jew x'jagħti bniedem b'bidla ma'
ruħu?
38 Kull min mela jistħi minni u minn
kliemi fost dan in-nisel adulteru u midneb;
Bin il-bniedem ukoll jistħi minnu, meta
jiġi fil-glorja ta' Missieru ma' l-anġli
mqaddsa.

9 U qalilhom: Tassew ngħidilkom:
Hemm x'uħud milli qegħdin hawn, li
ma jduqux il-mewt, qabel ma jaraw is-
saltna t'Alla ġejja bil-qawwa.
2 U wara sitt ijiem Ġesù ħa miegħu 'l
Pietru, u 'l Ġakbu, u 'l Ġwanni, u ġiebhom
fuq muntanja għolja għalihom weħidhom:
u tbiddel quddiemhom.
3 U ħwejġu saru jiddu, bojod wisq daqs
is-silġ; illi ebda wieħed li jnaddaf id-drapp
ma jista' jġibhom bojod daqshekk f'wiċċ
l-art.
4 U hemm dehrilhom Elija ma' Mosè:
u kienu jitkellmu ma' Ġesù.
5 U wieġeb Pietru u qal 'il Ġesù:
Mgħallem, tajjeb għalina li nkunu hawn:
ħa nagħmlu tliet egħrejjex; wieħed għalik,
u wieħed għal Mosè, u wieħed għal
Elija.
6 Għax ma kienx jaf x'qiegħed igħid;
għax kienu beżgħanin wisq.
7 U kien hemm sħaba li għattiethom: u
ġie leħen mis-sħaba jgħid: Dan hu Ibni
l-għażiż: Isimgħuh.
8 U minnufih, xħin ħarsu madwarhom,
ma raw lil ħadd iżjed, ħlief 'il Ġesù biss
magħhom.
9 U huma u neżlin mill-muntanja, ord-
nalhom illi ma jgħidu lil ħadd xi ħwejjeġ
raw, sakemm Bin il-bniedem ikun qam
mill-imwiet.
10 U żammew dil-kelma fihom infus-
hom, billi kienu jistaqsu lil xulxin x'jiġi-
fieri l-qawmien mill-imwiet.
11 U staqsewh, igħidu: Għaliex l-iskribi
jgħidu li Elija għandu jiġi l-ewwel?
12 U wieġeb u qalilhom: Tassew li Elija
jiġi l-ewwel, u jqiegħed kollox f'loku; u kif
inhu miktub għal Bin il-bniedem, li jaħtieġ
ibati wisq, u jiżżeblah.
13 Iżda ngħidilkom: Elija tassew ġie, u
għamlulu kulma xtaqu, kif inhu miktub
fuqu.
14 U malli ġie fejn id-dixxipli tiegħu, ra
ġemgħa kbira ta' nies madwarhom, u
l-iskribi jitlewmu magħhom.
15 U minnufih in-nies kollha, xħin
rawh, stagħġbu wisq, u ġrew lejh u sell-
mulu.
16 U staqsa lill-iskribi: X'kontu tit-
lewmu magħhom?
17 U wieġeb wieħed mill-ġemgħa tan-
nies u qal: Mgħallem, ġibt għandek lil
ibni, li għandu spirtu mbikkem;
18 U kulfejn jieħdu, iħabbtu ma' l-art:
u hu joħroġ ir-ragħwa, u jgħażgħaż snienu,
u jintilef: u jien tkellimt mad-dixxipli tie-
għek biex ikeċċuh; u ma setgħux.
19 Wieġbu, u qal: Ja nisel bla fidi,
kemm sa ndum magħkom? Kemm sa
ndum nissaportikom? Ġibuhuli.
20 U ġibuhulu: u meta rah, minnufih
l-ispirtu ħabbtu; u waqa' fl-art, u hu u jit-
miegħek beda joħroġ ir-ragħwa.
21 U staqsa lil missieru: Minn kemm

ilu li ġralu dan? U dak qal: Mindu kien
tarbija.
22 U bosta drabi xeħtu fin-nar, u fl-
ilma, biex jeqirdu; iżda jekk tista' tagħmel
xi ħaġa, ikollok ħniena minna, u għinna.
23 U qallu Ġesù: Jekk tista' temmen,
kollox jista' jkun għal min jemmen.
24 Minnufih missier it-tifel għajjat, u
qal bid-dmugħ: Nemmen, Mulejja; għin
int in-nuqqas tat-twemmin tiegħi.
25 Xħin Ġesù ra li n-nies ġew jiġru
flimkien, ċanfar l-ispirtu mniġġes, billi
qallu: Ja spirtu mbikkem u trux, ngħid-
lek: Oħroġ minnu, u tidħolx iżjed fih.
26 U l-ispirtu għajjat, u ħabbtu bis-sħiħ,
u ħareġ minnu: u dak kien qisu mejjet;
hekk li ħafna qalu: Miet.
27 Iżda Ġesù qabdu minn idu, u
refgħu; u dak qam.
28 U xħin daħal id-dar, id-dixxipli
tiegħu staqsewh bejnu u bejnhom: Għa-
liex ma stajniex nkeċċuh?
29 U qalilhom: Dal-ġens ta' xjaten
b'xejn ma jistgħu joħorġu, ħlief bit-talb u
bis-sawm.
30 U telqu minn hemm, u għaddew
mill-Galilija; u ried li ħadd ma ikun jaf
b'dan.
31 Għax hu għallem lid-dixxipli tiegħu,
u qalilhom: Bin il-bniedem jingħata f'idejn
il-bnedmin, u joqtluh; u wara li jinqatel,
iqum mat-tielet jum.
32 Iżda huma ma fehmux dal-kliem, u
kienu jibżgħu jistaqsuh.
33 U wasal Kafarnahum; u kif daħal
id-dar staqsiehom: Fuqiex kontu tit-
lewmu bejnietkom fit-triq?
34 Iżda huma baqgħu sektin: għax fit-
triq kienu tlewmu bejniethom, fuq min
ikun l-akbar.
35 U qagħad bil-qiegħda, u sejjaħ lit-
tnax, u qalilhom: Jekk wieħed jixtieq ikun
l-ewwel, dan ikun l-aħħar fost kulħadd, u
qaddej ta' kulħadd.
36 U ħa tifel żgħir, u qiegħdu f'nofs-
hom: u wara li ħadu f'dirgħajh, qalilhom:
37 Min jilqa' f'ismi wieħed minn dawn
it-tfal, jilqa' lili: u kull min jilqa' lili, jilqa'
mhux lili, iżda lil dak li bagħatni.
38 U wieġeb Ġwanni, billi qal: Mgħal-
lem aħna rajna wieħed ikeċċi x-xjaten
f'ismek, u ma ġiex warajna; u aħna ma
ħallejniehx, għax ma ġiex warajna.
39 Imma qal Ġesù: La żżommuhx:
għax m'hemm ebda bniedem li jagħmel
miraklu f'ismi, li jista' malajr wara igħid
deni fuqi.
40 Għax min mhux kontra tagħna hu
magħna.
41 Għax min jagħtikom tazza ilma biex
tixorbu f'ismi, għax intom ta' Kristu,
tassew ngħidilkom, ma jitlifx il-ħlas
tiegħu.
42 U min jiskandalizza wieħed minn
dawn iż-żgħar li jemmnu fija, aħjar ikun
għalih li tiddendel ġebla ta' mitħna
m'għonqu, u jixteħet il-baħar.
43 U jekk idek tfixklek, aqtagħha:
aħjar ikun għalik li tidħol magħtub fil-
ħajja, milli jkollok iż-żewġ idejn biex tmur
l-infern, fin-nar li ma jintefa qatt:
44 Fejn id-duda tagħhom ma tmutx, u
n-nar ma jintefiex.
45 U jekk sieqek tfixklek, aqtagħha:
aħjar ikun għalik li tidħol zopp fil-ħajja,
milli jkollok żewġ saqajn biex tintafa' fl-
infern, fin-nar li ma jintefa qatt.
46 Fejn id-duda tagħhom ma tmutx, u
n-nar ma jintefiex.
47 U jekk għajnek tfixklek, aqlagħha:
aħjar ikun għalik li tidħol fis-saltna t'Alla
b'għajn waħda, milli jkollok żewġ għaj-
nejn biex tintafa' fin-nar ta' l-infern:
48 Fejn id-duda tagħhom ma tmutx, u
n-nar ma jintefiex.
49 Għax kulħadd jitmellaħ bin-nar, u
kull sagrifiċċju jitmellaħ bil-melħ.
50 Tajjeb il-melħ; iżda jekk il-melħ
jitlef imluħitu, biex issewwuh? Ħa jkoll-
kom il-melħ fikom infuskom, u ħa jkoll-
kom is-sliem bejnietkom.

10 U qam minn hemm, u ġie fl-inħawi
tal-Lhudija 'l hinn mill-Ġurdan: u
n-nies reġgħu ġew lejh; u hu, bħal ma kien
jagħmel dari, raġa' għallimhom.
2 U ġew għandu l-Fariżej, u staqsewh,
biex iġarrbuh: Jixraq li raġel ikeċċi
lil martu?
3 U wieġeb, u qalilhom: X'ordnalkom
Mosè?
4 U qalu: Mosè ħalla li tinkiteb il-kitba
tad-divorzju, u titkeċċa.
5 U wieġeb Ġesù, u qalilhom: Min-
ħabba l-ebusija ta' qalbkom kitbilkom
dal-preċett.
6 Iżda mill-bidu tal-ħolqien Alla għa-
milhom raġel u mara.
7 Minħabba f'hekk raġel jitlaq lil mis-
sieru u lil ommu, u jingħaqad ma' martu;
8 U t-tnejn isiru ġisem wieħed: għal-
hekk ma jibqgħux iżjed tnejn, iżda ġisem
wieħed.
9 Għalhekk dak li Alla għaqqad flim-
kien, ħa ma jifirdux il-bniedem.
10 U fid-dar id-dixxipli reġgħu staq-
sewh fuq din l-istess ħaġa.
11 U qalilhom: Kull min ikeċċi
lil martu, u jiżżewweġ oħra, jagħmel adul-
terju kontra tagħha.
12 U jekk mara tkeċċi lil żewġha, u
tiżżewweġ ieħor, tagħmel adulterju.
13 U ġibulu tfal ċkejknin, biex imiss-
hom: iżda d-dixxipli tiegħu ċanfru lil
dawk li ġibuhom.
14 Iżda malli Ġesù ra dan, għadab
wisq, u qalilhom: Ħallu t-tfal ċkejknin
jiġu għandi; u la żżommuhomx: għax ta'
dawn hija s-saltna t'Alla.

15 Tassew ngħidilkom: Min ma jilqax
is-saltna t'Alla bħal tifel ċkejken, ma
jidħolx fiha.
16 U għannaqhom, u qiegħed idejh
fuqhom, u berikhom.
17 U wara li ħareġ fit-triq, ġie wieħed
jiġri, u qagħad għarkobbtejh quddiemu, u
staqsieh: Mgħallem tajjeb, x'nagħmel biex
niret il-ħajja ta' dejjem?
18 U Ġesù qallu: Għax tgħidli tajjeb?
M'hemm ħadd tajjeb għajr wieħed,
Alla.
19 Inti taf il-kmandamenti: La tagħ-
milx adulterju: La toqtolx: La tisraqx: La
tixhidx falz: La timbroljax: Weġġah lil
missierek u lil ommok.
20 U wieġeb, u qallu: Mgħallem, dawn
kollha ħaristhom minn żgħużiti.
21 Imbagħad Ġesù ħares lejh u ħabbu,
u qallu: Ħaġa waħda tonqsok: mur, bigħ
kulma għandek, u agħtih lill-foqra, u
jkollok teżor fis-sema: u ejja, ħu s-salib, u
imxi warajja.
22 U dak sogħobbih għal dal-kliem, u
mar qalbu sewda: għax kellu ħafna ġid.
23 U Ġesù ħares madwaru, u qal lid-
dixxipli tiegħu: Kemm hija ħaġa tqila li
dawk li għandhom il-għana jidħlu fis-
saltna t'Alla!
24 U d-dixxipli stagħġbu bi kliemu.
Imma Ġesù raġa' wieġeb, u qalilhom:
Uliedi, kemm hija ħaġa tqila għal dawk li
jittamaw fil-għana biex jidħlu fis-saltna
t'Alla!
25 Eħfef li ġemel jgħaddi minn għajn
ta' labra, milli raġel għani jidħol fis-
saltna t'Alla.
26 U kienu jistagħġbu bla qjies, billi
jgħidu bejniethom: Min mela jista' jkun
salvat?
27 U Ġesù, hu u jħares lejhom, qal:
Għall-bnedmin dan ma jistax ikun; iżda
mhux għal Alla: għax kollox jista' jkun
għal Alla.
28 Imbagħad Pietru beda jgħidlu: Ara,
aħna ħallejna kollox, u ġejna warajk.
29 U wieġeb Ġesù, u qal: Tassew
ngħidilkom: M'hemm ebda bniedem li
telaq id-dar, jew lil ħutu subjien, jew lil
ħutu bniet, jew lil missieru, jew lil ommu,
jew lil martu, jew lil uliedu, jew artijiet,
minħabba fija, u minħabba l-evanġelju,
30 Li ma jeħux mitt darba iżjed issa
f'dan iż-żmien, djar, u aħwa subjien u
bniet, u ommijiet u wlied, u artijiet, bil-
persekuzzjonijiet; u fid-dinja l-oħra ħajja
ta' dejjem.
31 Imma ħafna li huma l-ewwel ikunu
l-aħħar; u l-aħħar l-ewwel.
32 U kienu fit-triq telgħin Ġerusalem; u
Ġesù kien miexi quddiemhom: u kienu
mistagħġbin; u huma u mexjin wara,
kienu mbeżżgħin. U raġa' ħa t-tnax, u
beda jgħidilhom x'kellu jiġrilu,
33 Billi qal: Araw, aħna telgħin Ġeru-
salem; u Bin il-bniedem jingħata f'idejn il-
qassisin il-kbar, u lill-iskribi; u jikkundan-
nawh għall-mewt, u jagħtuh f'idejn il-
Ġentili:
34 U jiddieħku bih, u jsawtuh, u jobż-
qulu, u joqtluh: u fit-tielet jum jarġa'
jqum.
35 U resqu lejh Ġakbu u Ġwanni, ulied
Żebedew, igħidu: Mgħallem, irridu li
tagħmlilna kulma nixtiequ.
36 U qalilhom: Xi tridu li jien nagħmel
għalikom?
37 Qalulu: Agħtina li aħna noqogħdu,
wieħed fuq il-lemin tiegħek, u l-ieħor fuq
ix-xellug tiegħek, fil-glorja tiegħek.
38 Imma qalilhom Ġesù: Ma tafux
x'titolbu: tistgħu tixorbu mill-kalċi li nixrob
minnu jien? u titgħammdu bil-magħmu-
dija li biha mgħammed jien?
39 U qalulu: Nistgħu. U qalilhom
Ġesù: Intom tixorbu tabilħaqq mill-kalċi li
nixrob jien; u titgħammdu bil-magħmu-
dija li biha mgħammed jien:
40 Iżda biex toqogħdu fuq idi l-lemenija
u fuq idi x-xellugija mhux għalija li
nagħti; iżda jingħata lil dawk li għalihom
ġie mhejji.
41 U meta l-għaxra semgħu dan, qabdu
jitgħaddbu wisq għal Ġakbu u għal
Ġwanni.
42 Iżda Ġesù sejħilhom lejh, u qalil-
hom: Intom tafu li dawk, li huma miż-
mumin bħala l-ħakkiema tal-Ġentili,
jaħkmuhom; u l-kbar tagħhom għandhom
jedd fuqhom.
43 Iżda fostkom m'għandux ikun hekk;
imma kull min irid isir kbir fostkom, ikun
il-qaddej tagħkom:
44 U kull min ikun fostkom l-ewlieni,
ikun il-qaddej ta' lkoll.
45 Għaliex ukoll Bin il-bniedem ma
ġiex biex ikun moqdi, iżda biex jaqdi, u
biex jagħti ħajtu b'fidwa għal ħafna.
46 U waslu Ġerko: u hu u ħiereġ minn
Ġerko mad-dixxipli tiegħu u ma' ġemgħa
kbira ta' nies, Bartimew l-agħma, bin
Timew, kien qiegħed bil-qiegħda mal-
ġenb tat-triq jitlob.
47 U kif sama' li kien Ġesù ta' Naża-
ret, beda jgħajjat, u jgħid: Ġesù, bin
David, ikollok ħniena minni!
48 U ħafna ċanfruh biex joqgħod
kwiet: iżda beda jgħajjat wisq aktar: Int,
bin David, ikollok ħniena minni.
49 U waqaf Ġesù, u ordna li jsejħulu. U
sejħu lir-raġel agħma, billi qalulu: Qawwi
qalbek, qum; qiegħed isejjaħlek.
50 U dak, hu u jarmi ħwejġu, qam, u
resaq lejn Ġesù.
51 U Ġesù wieġeb u qallu: Xi trid li
jien nagħmel għalik? Qallu r-raġel agħma:
Mulej, li nieħu d-dawl.
52 U qallu Ġesù: Mur; il-fidi tiegħek
fejqitek. U minnufih ħa d-dawl, u mar
wara Ġesù fit-triq.

11 U xhin qorbu lejn Ġerusalem, lejn
Betfaġe u Betanja, fejn il-għolja taż-
Żebbuġ, bagħat tnejn mid-dixxipli tiegħu,
2 U qalilhom: Morru fir-raħal li
qiegħed biswitkom: u hekk kif tidħlu fih,
issibu felu marbut, li fuqu ebda bniedem
għadu ma qagħad; ħolluh, u ġibuh.
3 U jekk xi ħadd igħidilkom: X'intom
tagħmlu? għidu li l-Mulej għandu bżonnu;
u malajr jibagħtu hawn.
4 U marru, u sabu l-felu marbut ħada
l-bieb f'ras żewġ toroq; u ħallewh.
5 U x'uħud minn dawk li kienu hemm
qalulhom: X'intom tagħmlu, tħollu l-felu?
6 U qalulhom bħal ma kien ordna
Ġesù: u ħallewhom imorru.
7 U ġiebu l-felu għand Ġesù, u tefgħu
fuqu ħwejjiġhom; u rikeb fuqu.
8 U ħafna firxu ħwejjiġhom fit-triq; u
oħrajn qatgħu frieghi mis-siġar, u ferrxu-
hom fl-art.
9 U dawk li marru quddiem, u dawk li
ġew wara, għajtu, igħidu: Osanna; Im-
bierek dak li ġej f'isem il-Mulej:
10 Imbierka s-saltna ta' missierna
David, li ġejja f'isem il-Mulej: Osanna
fl-ogħla.
11 U Ġesù daħal Ġerusalem, u fit-
tempju; u meta ħares lejn kollox, billi issa
kien ġà tard, ħareġ għal Betanja mat-tnax.
12 U l-għada, meta ġew minn Betanja,
ħadu l-ġuħ.
13 U kif ra fil-bogħod siġra tat-tin li
kellha l-weraq, ġie, biex jara jekk isibx xi
ħaġa fuqha; u xhin wasal fejnha, ma sab
xejn ħlief weraq; għax ma kienx għadu
żmien it-tin.
14 U wieġeb Ġesù, u qalilha: Qatt
ħadd iżjed għal dejjem ma jiekol frott
minnek. U d-dixxipli tiegħu semgħu dan.
15 U ġew Ġerusalem: u Ġesù daħal fit-
tempju, u beda jkeċċi 'l barra lil dawk li
kienu jbigħu, u lil dawk li kienu jixtru fit-
tempju, u qaleb l-imwejjed tas-sarrafa, u
l-banketti ta' dawk li kienu jbigħu
l-ħamiem;
16 U ma ried iħalli lil ħadd iġorr ebda
ħaġa fit-tempju.
17 U kien igħallem, billi jgħidilhom:
Mhux miktub: Id-dar tiegħi tissejjaħ dar
tat-talb għall-ġnus kollha? iżda intom
għamiltuha għar tal-ħallelin.
18 U l-qassisin il-kbar u l-iskribi
semgħu dan, u bdew ifittxu kif jeqerduh:
għax kienu jibżgħu minnu, għax in-nies
kollha kienet mgħaġġba fuq tagħlimu.
19 U meta kien isir fil-għaxija, kien
joħroġ mill-belt.
20 U filgħodu, huma u għaddejjin, raw
is-siġra tat-tin niexfa mill-egħruq.
21 U xhin Pietru ftakar, qallu: Mgħal-
lem, ara, is-siġra tat-tin li int sħett nixfet.
22 U wieġeb Ġesù, igħidilhom: Ikoll-
kom fidi f'Alla.
23 Għax tassew ngħidilkom: Li kull
min igħid lil dil-muntanja: Inqala', u
xteħet il-baħar; u f'qalbu ma jkollux
dubju, iżda jemmen li dawk il-ħwejjeġ li
qal isiru; ikollu kulma qal.
24 Għalhekk ngħidilkom: Il-ħwejjeġ
kollha li tixtiequ, intom u titolbu, emmnu
li taqalgħuhom, u intom teħduhom.
25 U intom u titolbu, aħfru, jekk
għandkom xi ħaġa kontra xi ħadd; biex
Missierkom li jinsab fis-smewwiet jaħfril-
kom dnubietkom ukoll.
26 Iżda jekk intom ma taħfrux, lanqas
Missierkom li jinsab fis-smewwiet ma
jaħfrilkom dnubietkom.
27 U reġgħu ġew Ġerusalem: u hu u
miexi fit-tempju, resqu fejnu l-qassisin il-
kbar, u l-iskribi, u x-xjuħ;
28 U qalulu: Bis-setgħa ta' min tagħmel
dawn il-ħwejjeġ? u min tak din is-setgħa li
tagħmel dawn il-ħwejjeġ?
29 U wieġeb, u qalilhom Ġesù: Jien
ukoll nistaqsikom ħaġa, u wiġbuni, u
ngħidilkom b'liema setgħa nagħmel dawn
il-ħwejjeġ.
30 Il-magħmudija ta' Ġwanni, kienet
mis-sema, jew mill-bnedmin? Wiġbuni.
31 U huma tkellmu bejniethom, billi
qalu: Jekk ngħidu: Mis-sema; igħid:
Mela għax ma emmintuhx?
32 Iżda jekk ngħidu: Mill-bnedmin:
kienu jibżgħu min-nies: għax il-bnedmin
kollha kienu jżommu 'l Ġwanni bħala
tabilħaqq profeta.
33 U wieġbu, u qalu 'l Ġesù: Ma nafux.
U Ġesù wieġeb, qalilhom: Lanqas ma
ngħidilkom jien b'liema setgħa nagħmel
dawn il-ħwejjeġ.

12 U beda jitkellem magħhom bil-
parabbli. Wieħed raġel ħawwel
għalqa dwieli, u dawwar ħajt madwarha,
u ħaffer ħofra għall-magħsra, u bena torri,
u qabbilha lill-bdiewa, u mar f'pajjiż fil-
bogħod.
2 U fl-istaġun ta' l-egħneb bagħat qad-
dej għand il-bdiewa, biex jieħu minn
għand il-bdiewa l-frott tal-għalqa tad-
dwieli.
3 U huma qabduh, u sawtuh, u bagħtuh
lura b'xejn.
4 U raġa' bagħtilhom qaddej ieħor; u
lil dan tefgħulu l-ġebel, u ferewh f'rasu, u
bagħtuh lura mżeblaħ.
5 U raġa' bagħat ieħor; u lil dan qatluh;
u bosta oħrajn; lil x'uħud sawtuhom, u lil
x'uħud qatluhom.
6 Wieħed kien baqagħlu, iben għażiż, u
bagħathulhom ukoll l-aħħar wieħed, billi
qal: Iġibulu rispett lil ibni.
7 Imma dawk il-bdiewa qalu bejniet-
hom: Dan hu l-werriet; ejjew, ħa noqtluh,
u l-wirt ikun tagħna.
8 U qabduh, u qatluh, u tefgħuh barra
mill-għalqa.

9 X'jagħmel mela sid il-għalqa? Jiġi u
jeqred il-bdiewa, u jagħti l-għalqa tad-
dwieli lil nies oħra.
10 U ma qrajtux din l-iskrittura: Il-
ġebla li l-bennejja ma ridux saret għareb:
11 Dan kien mill-Mulej, u hu ħaġa tal-
għaġeb quddiem għajnejna?
12 U riedu jaqbduh, iżda beżgħu mill-
poplu; għaliex għarfu li kien tkellem il-
parabbla għalihom: u ħallewh, u marru.
13 U bagħtulu x'uħud mill-Fariżej u
mill-Erodjani, biex jaqbduh fi kliemu.
14 U malli ġew, qalulu: Mgħallem,
aħna nafu li int raġel sewwa, u ma żżomm
ma' ħadd: għax ma tħarisx lejn wiċċ il-
bnedmin, iżda tgħallem it-triq t'Alla fis-
sewwa: Xieraq li nagħtu l-ħaraġ lil Ċesri,
jew le?
15 Nagħtu, jew ma nagħtux? Iżda hu,
billi kien jaf l-ipokresija tagħhom, qalil-
hom: Għaliex iġġarbuni? ġibuli dinier,
biex narah.
16 U ġibuhulu. U qalilhom: Ta' min
hi dix-xbieha u l-kitba? Wiġbuh: Ta'
Ċesri.
17 U Ġesù wieġeb, qalilhom: Agħtu 'l
Ċesri, dak li hu ta' Ċesri; u 'l Alla, dak li
hu t'Alla. U stagħġbu bih.
18 Imbagħad ġew fejnu s-Sadduqin, li
jgħidu li m'hemmx qawmien mill-imwiet;
u staqsewh, billi qalu:
19 Mgħallem, Mosè kitbilna: Jekk ħu
xi raġel imut, u jħalli lil martu warajh, u ma
jħallix ulied, ħuh għandu jiżżewweġ
l-armla, biex iqajjem nisel lil ħuh.
20 Issa kien hemm sebat aħwa: u
l-ewwel wieħed iżżewweġ mara, u miet
mingħajr ma ħalla nisel.
21 U t-tieni ħadha, u miet, u lanqas
ħalla nisel: u l-istess it-tielet:
22 U s-sebgħa żżewwiġha, u ma ħalliex
nisel: il-mara mietet ukoll, l-aħħar fost
kollha.
23 Mela fil-qawmien, meta jqumu, mart
min minnhom tkun? għaliex is-sebgħa
żżewġuha.
24 Wieġeb Ġesù, qalilhom: Mhux
għalhekk tiżbaljaw, għax la tafu l-iskrit-
tura, u lanqas is-setgħa t'Alla?
25 Għax meta jqumu mill-imwiet, la
jiżżewġu, u la jingħataw għaż-żwieġ; iżda
huma bħall-anġli fis-smewwiet.
26 U dwar il-mejtin, li jqumu; ma
qrajtux fil-ktieb ta' Mosè, kif Alla tkellem
miegħu qalb il-għolliq, billi qal: Jien hu
Alla t'Abraham, u Alla ta' Iżakk, u Alla
ta' Ġakobb?
27 Hu mhux Alla tal-mejtin, iżda Alla
tal-ħajjin: Intom mela qegħdin fi sball
kbir.
28 U resaq wieħed mill-iskribi, u billi
semagħhom jitkellmu flimkien, u kien jaf
li weġibhom tajjeb, staqsieh: Liema hu
l-ewwel kmandament fost kollha?
29 U wieġbu Ġesù: L-ewwel fost il-
kmandamenti kollha hu: Isma', ja Iżrael;
Il-Mulej, Alla tagħna, hu Mulej wieħed:
30 U int tħobb il-Mulej, Alla tiegħek,
b'qalbek kollha, u b'ruħek kollha, u
b'dehnek kollu, u b'saħħtek kollha: dan
hu l-ewwel kmandament.
31 It-tieni hu dan: Ħobb il-proxxmu
tiegħek bħalek innifsek. M'hemm ebda
kmandament ieħor akbar minn dawn.
32 U l-iskrib qallu: Tajjeb, Mgħallem,
tkellimt is-sewwa: għax hemm Alla
wieħed; u m'hemmx ieħor għajru:
33 U li tħobbu bil-qalb kollha, u bid-
dehen kollu, u bir-ruħ kollha, u bis-saħħa
kollha, u li wieħed iħobb il-proxxmu
tiegħu bħalu nnifsu, hi ħaġa akbar mill-
offerti maħruqa u s-sagrifiċċji kollha.
34 U meta Ġesù ra li wieġeb bil-għa-
qal qallu: Int m'intix bgħid mis-saltna
t'Alla. U ħadd wara dan ma kellu ħila
jistaqsih ħaġa oħra.
35 U wieġeb Ġesù, u hu u jgħallem fit-
tempju, qal: Kif igħidu l-iskribi li Kristu
hu bin David?
36 Għax David innifsu jgħid bl-Ispirtu
s-Santu: Il-Mulej qal lil Sidi: Oqgħod
fuq il-lemin tiegħi, sama nqiegħed
l-egħdewwa tiegħek b'mirfes riġlejk.
37 Mela David innifsu sejjaħlu Sidu; u
mnejn mela hu ibnu? U l-ġemgħa tan-nies
ħadet pjaċir tisimgħu.
38 U kien igħidilhom f'tagħlimu:
Ħarsu ruħkom mill-iskribi, li jħobbu
jimxu lebsin b'ilbiesi twal, u jħobbu
t-tislim fil-pjazez.
39 U l-ewwel siġġijiet fis-sinagogi, u
l-ewwel postijiet fil-festi:
40 Li jibilgħu d-djar tar-romol, u
b'turija jagħmlu talb twil: dawn ikollhom
kundanna akbar.
41 U Ġesù qagħad bil-qiegħda biswit
it-teżor, u qagħad jara kif in-nies kienu
jitfgħu l-flus fit-teżor: u bosta li kienu
għonja kienu jitfgħu ħafna.
42 U ġiet waħda armla fqira, u tefgħet
ħabbtejn, li jagħmlu kwadrant.
43 U sejjaħ lejh id-dixxipli tiegħu, u
qalilhom: Tassew ngħidilkom: Din
l-armla fqira tefgħet iżjed minn dawk
kollha li tefgħu fit-teżor:
44 Għaliex ilkoll tefgħu miż-żejjed
tagħhom; iżda hi mill-faqar tagħha
tefgħet kulma kellha: l-istess għajxien
kollu tagħha.

13 U hu u ħiereġ mit-tempju, wieħed
mid-dixxipli tiegħu qallu: Mgħal-
lem, ara x'ġebel kbir u x'bini kbir
hawn!
2 U Ġesù wieġeb, qallu: Tara int dal-
bini kbir? Ma titħalliex ħaġra fuq oħra, li
ma tinħattx.
3 U hu u qiegħed fuq il-għolja taż-
Żebbuġ biswit it-tempju, Pietru, u Ġakbu,

u Ġwanni, u Indri, staqsewh bejnu u
bejnhom:
4 Għidilna, meta jiġru dawn il-ħwejjeġ?
u x'ikun il-għelm meta dawn il-ħwejjeġ
kollha jseħħu?
5 Weġibhom Ġesù, u beda jgħid: Araw
illi ħadd ma jqarraq bikom:
6 Għax ħafna jiġu f'ismi jgħidu: Jien
hu Kristu; u jqarrqu b'ħafna.
7 U meta tisimgħu bi gwerer u għidut
ta' gwerer, la titħawdux: għaliex jaħtieġ li
ħwejjeġ bħal dawn jiġru: iżda t-tmiem ikun
għadu ma wasalx.
8 Għax ġens iqum għal ġens, u saltna
għal saltna: u jkun hemm theżhiż ta' l-art
f'ħafna nħawi, u jkun hemm ġuħ u tixwix:
dawn il-ħwejjeġ huma l-bidu tal-weġgħat.
9 Imma ħarsu lilkom infuskom: għax
jagħtukom f'idejn il-kunsilli; u tissawtu
fis-sinagogi: u tinġiebu quddiem ħakkiema
u slaten minħabba fija, b'xhieda għali-
hom.
10 U l-evanġelju għandu l-ewwel jix-
xandar lill-ġnus kollha.
11 Iżda meta jeħdukom, u jagħtukom
f'idejhom, la toqogħdux taħsbu minn
qabel x'sejrin tgħidu, u lanqas titħassbu
minn qabel: iżda tkellmu dak kollu li
jingħatalkom f'dak il-waqt: għax ma
tkunux intom li titkellmu, iżda l-Ispirtu
s-Santu.
12 Issa l-ħu jagħti lil ħuh għall-mewt, u
l-missier lil ibnu; u l-ulied iqumu għall-
ġenituri tagħhom, u jġibuhom li jieħdu
l-mewt.
13 U tkunu mibgħudin mill-bnedmin
kollha minħabba ismi: iżda min iżomm
qawwi sa l-aħħar, dan ikun salvat.
14 Iżda meta taraw il-għajb tal-ħerba,
li fuqu tkellem il-profeta Daniel, qiegħed
fejn m'għandux joqgħod, (ħa jifhem min
jaqra) imbagħad dawk li jkunu fil-Lhudija
ħa jaħarbu fuq il-muntanji:
15 U min ikun fuq il-bejt ħalli ma
jinżilx, u lanqas jidħol ġewwa, biex jieħu
xi ħaġa mid-dar:
16 U min ikun fil-għalqa ħalli ma jmurx
lura biex jieħu lbiesu.
17 Iżda jaħasra għall-ħbiela, u għal
dawk li jreddgħu f'dawk il-jiem!
18 U itolbu li l-ħarba tagħkom ma
tkunx fix-xitwa.
19 Għax f'dawk il-jiem ikun hemm
għali, li bħalu mill-bidu tal-ħolqien li
ħoloq Alla s'issa qatt ma kien hemm, u
lanqas ikun hemm.
20 U jekk il-Mulej ma ikunx qassar
dawk il-jiem, ebda bniedem ma jsalva:
iżda minħabba l-maħturin, li ħatar, hu
qassar il-jiem.
21 Imbagħad jekk xi ħadd igħidilkom:
Ara, hawn hu Kristu; jew, ara, hemm hu;
la temmnuhx:
22 Għax iqumu Kristijiet foloz, u pro-
feti foloz, u juru egħliem u egħġubijiet,
biex iqarqu, jekk jista' jkun, bil-maħturin
ukoll.
23 Iżda ħarsu sewwa: ara, jien għidtil-
kom kollox minn qabel.
24 Iżda f'dawk il-jiem, wara dak in-
niket, ix-xemx tiddallam, u l-qamar ma
jagħtix id-dawl tiegħu,
25 U l-kwiekeb tas-sema jaqgħu, u
l-qawwiet li huma fis-smewwiet jitheżhżu.
26 Imbagħad jaraw 'il Bin il-bniedem
ġej fis-sħab b'qawwa kbira u glorja.
27 U mbagħad jibgħat l-anġli tiegħu, u
jiġbor flimkien il-maħturin tiegħu mill-
erbat irjieħ, minn tarf l-art sa tarf is-sema.
28 Issa mis-siġra tat-tin itgħallmu
parabbla: Meta l-fergħa tagħha tkun
għadha ratba, u toħroġ il-weraq, intom
tafu li s-sajf wasal:
29 Hekk intom ukoll, meta taraw dawn
il-ħwejjeġ jiġru, kunu afu li qorob, fejn il-
bibien.
30 Tassew ngħidilkom, li dan in-nisel
ma jgħaddix, sa ma jiġru dawn il-ħwejjeġ
kollha.
31 Is-sema u l-art igħaddu: iżda kliemi
ma jgħaddix.
32 Imma b'dak il-jum u b'dik is-siegħa
ħadd ma jaf, le, lanqas l-anġli fis-smew-
wiet, lanqas l-Iben, iżda l-Missier.
33 Għassu, ishru, u itolbu: għax ma
tafux meta jkun iż-żmien.
34 Għax Bin il-bniedem hu bħal bnie-
dem li sejjer isiefer għal bogħod, u ħalla 'l
daru, u ta s-setgħa lill-qaddejja tiegħu, lil
kull wieħed xogħlu, u qabbad lill-bewwieb
igħasses.
35 Ishru, mela: għax ma tafux meta sid
id-dar jiġi; filgħaxija, jew f'nofs il-lejl,
jew x'ħin jidden is-serduq, jew filgħodu:
36 Li ma jiġix għal għarrieda, u jsib-
kom reqdin.
37 U dak li qiegħed ngħidilkom,
ngħidu lil kulħadd: Ishru.

14

Wara jumejn kienet il-festa tal-għid,
u ta' l-azzmi: u l-qassisin il-kbar u
l-iskribi bdew ifittxu kif jaqbduh bil-qerq,
u joqtluh.
2 Imma qalu: Mhux nhar ta' festa, li
ma jkunx hemm xi rewwixta tal-poplu.
3 U meta kien Betanja fid-dar ta'
Xmun l-imġiddem, hu u jiekol, ġiet mara
li kellha vażett ta' l-alabastru biż-żejt
tal-fwieħa tan-nard safi li jiswa wisq; u
kissret il-vażett, u sawbitu fuq rasu.
4 U kien hemm x'uħud li għadbu fihom
infushom, u qalu: Għalfejn sar dal-ħela
taż-żejt tal-fwieħa?
5 Għax dan sata' nbiegħ għal aktar
minn tliet mitt dinier, u ntgħata lill-foqra.
U gergru kontra tagħha.
6 U Ġesù qal: Ħalluha; għalfejn id-
dejquha? Egħmil tajjeb għamlet miegħi.
7 Għax intom għandkom il-foqra dej-

jem magħkom, u kull meta tkunu tridu
tistgħu tagħmlulhom il-ġid: iżda intom
m'għandkomx lili dejjem.
8 Hi għamlet li setgħet: dilket lil ġismi
minn qabel għad-difna.
9 Tassew ngħidilkom: Kull fejn jix-
xandar dan l-evanġelju fid-dinja kollha,
dan ukoll li għamlet jintqal b'tifkira
tagħha.
10 U Ġuda Iskarjota, wieħed mit-tnax,
mar għand il-qassisin il-kbar, biex jittradih
magħhom.
11 U meta semgħu dan, ferħu, u
wiegħdu li jagħtuh il-flus. U hu fittex il-
waqt kif jittradih.
12 U fl-ewwel jum ta' l-ażżmi, meta
kienu joqtlu l-ħaruf tal-għid, id-dixxipli
tiegħu qalulu: Fejn trid li aħna mmorru u
nillestu biex tiekol il-għid?
13 U bagħat tnejn mid-dixxipli tiegħu.
u qalilhom: Morru l-belt, u hemm jiltaqa'
magħkom raġel iġorr ġarra ilma: morru
warajh.
14 U fejn jidħol, għidu lil sid id-dar:
L-Imgħallem qal: Fejn hi l-kamra tal-
mistednin, li fiha niekol il-għid mad-
dixxipli tiegħi?
15 U hu jurikom kamra kbira fuq,
mifruxa u lesta: hemm hejjulna.
16 U d-dixxipli telqu, u waslu l-belt, u
sabu kif qalilhom: u lestew il-għid.
17 U filgħaxija ġie mat-tnax.
18 U huma u qegħdin bil-qiegħda
jieklu, qal Ġesù: Tassew ngħidilkom:
Wieħed minnkom li jiekol miegħi jittra-
dini.
19 U bdew isewdu qalbhom, u igħidulu
wieħed wieħed: Jaqaw jien? U wieħed
ieħor qal: Jaqaw jien?
20 U wieġeb u qalilhom: Wieħed mit-
tnax; dak li jbill fid-dixx miegħi.
21 Bin il-bniedem tassew imur, bħalma
hu miktub fuqu: iżda jaħasra għal dak li
minnu Bin il-bniedem hu ittradut! Kien
ikun aħjar għal dak il-bniedem li kieku
qatt ma twieled.
22 U huma u jieklu, Ġesù ħa l-ħobż, u
bierku, u qasmu, u tahom, u qal: Ħudu,
kulu: dan hu ġismi.
23 U ħa l-kalċi, u wara li żżaħajr, tahul-
hom: u huma lkoll xorbu minnu.
24 U qalilhom: Dan hu demmi tar-
rabta l-ġdida, li hu mxerred għal ħafna.
25 Tassew ngħidilkom: Jien ma nix-
robx iżjed mill-frott tad-dielja, sa dak in-
nhar li nixorbu ġdid fis-saltna t'Alla.
26 U wara li kantaw innu, ħarġu għall-
għolja taż-Żebbuġ.
27 U qalilhom Ġesù: Il-lejla lkoll tit-
fixklu minħabba fija: għax hu miktub:
Jien nolqot ir-ragħaj, u n-ngħaġ jixterdu.
28 Iżda wara l-qawmien tiegħi, jien
immur qabilkom fil-Galilija.
29 Iżda Pietru qallu: Għalkemm kollha
jitfixklu, jien le.
30 U qallu Ġesù: Tassew ngħidlek:
Illum, dal-lejl stess, qabel ma jidden
darbtejn is-serduq, tkun ċħadtni tliet
darbiet.
31 Iżda dak tkellem iżjed qawwi: Jekk
għandi mmut miegħek, ma niċħdek b'xejn.
U hekk ukoll qalu lkoll.
32 U ġew f'post li kien jismu Ġet-
semani: u qal lid-dixxipli tiegħu: Oqogħdu
hawn, waqt li jien nitlob.
33 U ħa miegħu 'l Pietru, u 'l Ġakbu, u
'l Ġwanni, u beda jitbażża', u jiddejjaq
wisq;
34 U qalilhom: Ruħi hija mdejqa wisq
għall-mewt: oqogħdu hawn, u ishru.
35 U mar ftit 'il quddiem; u waqa'
fl-art, u talab li, jekk jista' jkun, titbiegħed
minnu s-siegħa.
36 U qal: Abba, Missier, kollox jista'
jkun għalik; warrab minni dal-kalċi: iżda
le dak li rrid jien, imma dak li trid int.
37 U ġie, u sabhom reqdin, u qal lil
Pietru: Xmun, inti rieqed? ma stajtx tishar
għal siegħa?
38 Ishru, u itolbu, biex ma tidħlux fit-
tiġrib: l-ispirtu hu tassew imhejji, iżda
l-ġisem hu dgħajjef.
39 U raġa' mar, u talab, u qal l-istess
kliem.
40 U meta ġie, raġa' sabhom reqdin,
(għax għajnejhom kienu mtaqqlin,) u
lanqas kienu jafu x'iwiġbuh.
41 U ġie t-tielet darba, u qalilhom:
Orqdu issa, ħudu l-mistrieħ tagħkom:
huwa biżżejjed, waslet is-siegħa; ara, Bin
il-bniedem sa jingħata f'idejn il-midinbin.
42 Qumu, immorru; ara, dak li jittra-
dini wasal.
43 U minnufih, hu u jitkellem, ġie
Ġuda, wieħed mit-tnax, u miegħu ġemgħa
kbira ta' nies bis-sjuf u l-oħtra, mill-
qassisin il-kbar, u l-iskribi, u x-xjuħ.
44 U dak li ittradih kien tahom għelm,
billi qal: Dak li jien inbus, dak stess hu;
aqbduh, u ħuduh imħares sewwa.
45 U hekk kif wasal, mill-ewwel resaq
fuqu, u qal: Mgħallem, Mgħallem; u
biesu.
46 U xeħtu idejhom fuqu, u ħaduh.
47 U wieħed minnhom li kien hemm
ħareġ sejf, u ta daqqa lill-qaddej tal-qassis
il-kbir, u qatagħlu widintu.
48 U wieġeb Ġesù, u qalilhom: Ħriġtu
donnkom għal xi ħalliel, bis-sjuf u bl-
oħtra, biex teħduni?
49 Jien kont kuljum magħkom fit-
tempju ngħallem, u ma ħadtunix: iżda
l-iskrittura jaħtieġ isseħħ.
50 U lkoll ħallewh, u ħarbu.
51 U sejjer warajh kien hemm wieħed
żagħżugħ, imgeżwer f'biċċa tal-għażel fuq
il-laħam; u ż-żgħażagħ qabduh.
52 Iżda hu reħa l-biċċa tal-għażel, u
ħarab minnhom għarwien.
53 U ħadu 'l Ġesù għand il-qassis il-

kbir: u nġemgħu l-qassisin il-kbar kollha
u x-xjuħ u l-iskribi.
54 U Pietru baqa' sejjer warajh mill-
bogħod, sa ġewwa l-bitħa tal-qassis il-
kbir: u qagħad mal-qaddejja jisħon qud-
diem in-nar.
55 U l-qassisin il-kbar u l-kunsill kollu
bdew ifittxu xhieda kontra Ġesù biex
jagħtuh il-mewt; u ma sabu xejn.
56 Għax bosta xehdu falz kontra
tiegħu, iżda x-xhieda tagħhom ma kenitx
taqbel.
57 U qamu x'uħud, u xehdu falz kontra
tiegħu, billi qalu:
58 Aħna smajnieh igħid: Jien inġarraf
dat-tempju magħmul bl-idejn, u fi tlitt
ijiem nibni ieħor magħmul mhux bl-idejn.
59 Iżda lanqas hekk ix-xhieda tagħhom
ma qablet.
60 U l-qassis il-kbir qam fin-nofs, u
staqsa 'l Ġesù, billi qal: Int xejn ma twie-
ġeb? X'inhu li dawn in-nies qegħdin
jixhdu kontra tiegħek?
61 Imma hu ma tkellem xejn, u ma
wieġeb xejn. Raġa' staqsieh il-qassis il-
kbir, u qallu: Inti l-Kristu, Bin l-Imbierek?
62 U Ġesù qal: Jien hu; u għad taraw
Bin il-bniedem qiegħed fil-lemin tal-
qawwa, u ġej fis-sħab tas-sema.
63 Imbagħad il-qassis il-kbir qatta'
ħwejġu, u qal: X'għandna bżonn iżjed ta'
xhieda?
64 Smajtu d-dagħwa: X'jidhrilkom? U
kollha ikkundannawh li hu ħati tal-mewt.
65 U wħud bdew jobżqulu, u jgħamm-
dulu wiċċu, u jagħtuh bil-ponn, u jgħi-
dulu: Obsor min: u l-qaddejja tawh
daqqiet ta' ħarta.
66 U xħin Pietru kien isfel fil-bitħa, ġiet
waħda mill-qaddejja nisa tal-qassis il-kbir:
67 U meta rat 'il Pietru jissaħħan,
ħarset lejh, u qalet: U int ukoll kont ma'
Ġesù ta' Nażaret.
68 Iżda hu ċaħad, billi qal: Ma nafx, u
lanqas nifhem x'inti qiegħda tgħid. U
ħareġ barra fil-loġġa; u s-serduq idden.
69 U l-qaddejja reġgħet ratu, u bdiet
tgħid lil dawk li kienu qegħdin hemm:
Dan wieħed minnhom.
70 Iżda hu raġa' ċaħad. U wara ftit,
dawk li kienu hemm reġgħu qalu 'l
Pietru: Tabilħaqq int wieħed minnhom;
għax int Galilew, u kliemek jikxfek.
71 Imma hu beda jaħlef u jidgħi, billi
qal: Jien ma nafx lil dal-bniedem li fuqu
qegħdin titkellmu.
72 U s-serduq raġa' idden għat-tieni
darba. U ftakar Pietru fil-kelma li kien
qallu Ġesù: Qabel ma s-serduq jidden
darbtejn, tiċħadni tliet darbiet. U meta
ħaseb fuq hekk, beka.

15 U malajr filgħodu il-qassisin il-kbar
għamlu laqgħa max-xjuħ u ma'
l-iskribi u mal-kunsill kollu, u rabtu 'l
Ġesù, u ħaduh, u tawh f'idejn Pilatu.
2 U staqsieh Pilatu: Int is-Sultan tal-
Lhud? U hu wieġeb, qallu: Int qiegħed
tgħid dan.
3 U l-qassisin il-kbar xlewh f'ħafna
ħwejjeġ: iżda hu ma wieġeb xejn.
4 U Pilatu raġa' staqsieh, billi qal: Ma
twieġeb xejn? Ara f'kemm ħwejjeġ
qegħdin jixluk.
5 Iżda Ġesù raġa' ma wieġeb xejn; hekk
li Pilatu stagħġeb.
6 Issa f'dik il-festa kien jitilqilhom
ħabsi, min kienu jixtiequ.
7 U kien hemm wieħed Barabba, li kien
marbut ma' dawk li kienu għamlu rvell
miegħu, u li kienu qatlu fl-irvell.
8 U l-ġemgħa tan-nies hi u tgħajjat tal-
bitu jagħmel kif dejjem għamlilhom.
9 Iżda Pilatu wieġeb, qalilhom: Tridu
nitilqilkom is-Sultan tal-Lhud?
10 Għax hu għaraf li minħabba l-għira
l-qassisin il-kbar kienu ġibuhulu.
11 Iżda l-qassisin il-kbar xewxu n-nies,
biex jitilqilhom aktarx lil Barabba.
12 U Pilatu raġa' wieġeb, u qalilhom:
Xi tridu mela li jien nagħmel lil dak li
tgħidulu s-Sultan tal-Lhud?
13 U reġgħu għajtu: Sallbu.
14 Imbagħad qalilhom Pilatu: Għaliex,
xi ħsara għamel? U huma aktar għajtu:
Sallbu.
15 U hekk Pilatu, billi ried jogħġob lin-
nies, telqilhom lil Barabba, u ta 'l Ġesù,
wara li sawtu, biex ikun imsallab.
16 U s-suldati ħaduh fil-bitħa, imsejħa
l-Pretorju; u sejħu flimkien il-qatgħa
kollha.
17 U libbsuh porpra, u nisġu kuruna
tax-xewk, u qegħduha madwar rasu.
18 U bdew isellmulu: Is-sliem, Sultan
tal-Lhud!
19 U tawh fuq rasu b'qasba, u besqulu,
u huma u jinżlu għarkobbtejhom, qimuh.
20 U wara li ddieħku bih, neżżgħuh il-
porpra, u libbsuh ħwejġu, u ħarġuh biex
isallbuh.
21 U ġiegħlu lil wieħed Xmun minn
Ċirene, li kien għaddej, ġej mir-raba',
missier Xandru u Rufu, jerfagħlu salibu.
22 U wassluh f'lok jismu Golgota, li
jfisser: Lok il-qorriegħa.
23 U tawh jixrob inbid imħallat bil-
mirra: iżda ma ħadux.
24 Imbagħad sallbuh, u qassmu lbiesu,
billi tefgħu x-xorti fuqhom, b'kemm kull
wieħed jieħu.
25 U kienet it-tielet siegħa, u sallbuh.
26 U l-kitba tal-ħtija tiegħu miktuba
fuqu kienet: IS-SULTAN TAL-LHUD.
27 U miegħu sallbu żewġ ħallelin;
wieħed fuq il-lemin tiegħu, u l-ieħor fuq
ix-xellug tiegħu.
28 U seħħet l-iskrittura, li tgħid: U kien
magħdud mal-ħżiena.

29 U dawk li kienu jgħaddu kienu
jgħajruh, u jħarrku rashom, u jgħidu: Aħ,
int li tħott it-tempju, u tibnih fi tlitt ijiem,
30 Salva lilek innifsek, u inżel mis-salib!
31 Hekk ukoll il-qassisin il-kbar huma
u jiddieħku qalu bejniethom ma' l-iskribi:
Salva oħrajn; u ma jistax isalva lilu nnifsu.
32 Ħa jinżel issa mis-salib Kristu s-Sul-
tan ta' Iżrael, biex naraw u nemmnu. U
dawk li kienu msallbin miegħu kienu
jgħajruh.
33 U meta kienet is-sitt siegħa, kien
hemm dalma fuq l-art kollha sad-disa'
siegħa.
34 U fid-disa' siegħa Ġesù għajjat
b'leħen qawwi, billi qal: Eloj, Eloj, lama
sabaqtani? li jfisser: Alla tiegħi, Alla
tiegħi, għaliex ħallejtni?
35 U x'uħud minnhom li kienu hemm,
xħin semgħu dan, qalu: Ara, qiegħed
isejjaħ lil Elija.
36 U wieħed mar jiġri u mela sponza
bil-ħall, u qiegħdha fuq qasba, u tah
jixrob, fil-waqt li qal: Ħa naraw jiġix Elija
jniżżlu.
37 U Ġesù għajjat b'leħen qawwi, u
radd ruħu.
38 U l-purtiera tat-tempju ċċartet
f'biċċtejn minn fuq s'isfel.
39 U kif iċ-ċenturjun, li kien qiegħed
quddiemu, ra li kien għajjat hekk, u radd
ruħu, qal: Tassew dar-raġel kien Bin Alla.
40 U kien hemm ukoll nisa jħarsu mill-
bogħod: fosthom kien hemm Marija
Maddalena, u Marija omm Ġakbu ż-żgħir,
u Ġożè, u Salome;
41 (Li wkoll kienu jmorru warajh, meta
kien fil-Galilija, u kienu jduru bih;) u ħafna
nisa oħrajn li ġew miegħu Ġerusalem.
42 U issa, meta wasal filgħaxija, billi
kienet it-tħejjija, jiġifieri, lejlet is-Sibt,
43 Ġie Ġużepp minn Arimatea, kunsil-
ier nobbli, li hu wkoll kien jistenna
s-Saltna t'Alla; u daħal bla biża' għand
Pilatu, u talab ġisem Ġesù.
44 U stagħġeb Pilatu jekk kienx ġà
miet: u sejjaħ liċ-ċenturjun, u staqsieh
jekk kienx ilu li miet.
45 U meta sar jaf miċ-ċenturjun, ta
l-ġisem lil Ġużepp.
46 U dan xtara biċċa għażel fina, u
niżżlu, u kebbu fil-għażel, u qiegħdu
f'qabar li kien imħaffer fil-blat, u gerbeb
ġebla fil-bieb tal-qabar.
47 U Marija Maddalena, u Marija
omm Ġożè raw fejn tqiegħed.

16 U wara li għadda s-Sibt, Marija
Maddalena, u Marija omm Ġakbu,
u Salome, xtraw il-fwejjaħ, biex jiġu u
jidilkuh.
2 U kmieni ħafna filgħodu fl-ewwel
jum tal-ġimgħa, ġew ħdejn il-qabar ma'
tlugħ ix-xemx.
3 U qalu lil xulxin: Min igerbilna
l-ġebla mill-bieb tal-qabar?
4 U meta ħarsu, raw li l-ġebla kienet
imgerba: għax kienet kbira wisq.
5 U huma u deħlin fil-qabar, raw
żagħżugħ bil-qiegħda fin-naħa tal-lemin,
liebes libsa twila bajda; u ndehxu.
6 U qalilhom: La tindehxux: Intom
qegħdin tfittxu 'l Ġesù ta' Nażaret, li kien
imsallab: hu qam; mhux hawn; araw il-
lok fejn qegħduh.
7 Iżda morru għidu lid-dixxipli tiegħu u
'l Pietru li hu jmur qabilkom fil-Galilija:
hemm tarawh, kif qalilkom.
8 U ħarġu malajr, u ħarbu mill-qabar;
għax kienu jitriegħdu u mistagħġbin; u
lanqas ma qalu xejn lil ħadd, għax kienu
mbeżżgħin.
9 Issa meta Ġesù qam kmieni fl-ewwel
jum tal-ġimgħa, deher l-ewwel lil Marija
Maddalena, li minnha kien ħareġ seba'
xjaten.
10 U marret u qaltilhom li kienet
miegħu, fil-waqt li kienu jitnikktu u
jibku.
11 U huma, xħin semgħu li kien ħaj, u
li kienet ratu, ma emmnux.
12 Wara dan deher b'sura oħra lil tnejn
minnhom, huma u mexjin, sejrin lejn ir-
raba'.
13 U marru, u qalu b'dan lill-oħrajn: u
lanqas dawn ma emmnuhom.
14 Wara deher lill-ħdax, huma u
qegħdin fuq il-mejda, u ċanfarhom għan-
nuqqas ta' twemmin, u għall-ebusija ta'
qalbhom: għax ma emmnux lil dawk li
kienu rawh wara li kien qam.
15 U qalilhom: Morru fid-dinja kollha,
u xandru l-evanġelju lil kull maħluq.
16 Min jemmen u jitgħammed, isalva;
iżda min ma jemminx ikun ikkundannat.
17 U dawn l-egħliem imorru wara
dawk li jemmnu: F'ismi jkeċċu x-xjaten; u
jitkellmu b'ilsna ġodda;
18 Jaqbdu s-sriep; u jekk jixorbu xi
ħaġa li tagħti l-mewt, ma tagħmlilhomx
deni; imiddu idejhom fuq il-morda, u
jfejquhom.
19 Imbagħad wara li kellimhom, il-
Mulej irtafa' fis-sema, u qagħad fil-lemin-
ija t'Alla.
20 U huma telqu, u xandru ma' kullim-
kien, waqt li l-Mulej baqa' jaħdem
magħhom, billi wettaq il-kelma, bl-
egħliem li saru wara. Amen.

L-Evanġelju Skond San Luqa

1 Billi ħafna ħadu f'idhom biex jiktbu
rakkont dwar il-ħwejjeġ li kienu
mwettqin fostna,
2 Bħal ma raddewhomlna dawk li mill-
bidu raw b'għajnejhom, u saru ministri
tal-kelma;
3 Deherli li hu sewwa għalija wkoll,
billi għarbilt kollox bir-reqqa minn ras il-
għajn, illi niktiblek ħaġa wara l-oħra, o
wisq eċċellenti Teofilu,
4 Biex tagħraf is-sewwa ta' dawk il-
ħwejjeġ, li fihom int kont imgħallem.
5 Kien hemm fi żmien Erodi, is-sultan
tal-Lhudija, wieħed qassis jismu Żak-
karija, mit-taqsima t'Abija: u martu
kienet mill-bniet t'Aron, u Eliżabet kien
isimha.
6 U t-tnejn kienu nies sewwa quddiem
Alla, billi jħarsu l-kmandamenti kollha u
l-preċetti tal-Mulej bl-ebda nuqqas.
7 U ma kellhomx tfal, għax Eliżabet
kienet ħawlija, u t-tnejn issa kienu
mdaħħlin fiż-żmien.
8 U ġara, hu u jservi ta' qassis quddiem
Alla fl-ordni tat-taqsima tiegħu,
9 Skond id-drawwa tas-saċerdozju, illi
messu jaħraq l-inċens meta jidħol fit-
tempju tal-Mulej.
10 U l-ġemgħa kollha tal-poplu kienet
barra titlob waqt il-ħruq ta' l-inċens.
11 U hemm deherlu anġlu tal-Mulej
wieqaf fin-naħa tal-lemin ta' l-altar ta'
l-inċens.
12 U xħin Żakkarija rah, tħawwad, u
biża' waqa' fuqu.
13 Imma l-anġlu qallu: La tibżax,
Żakkarija: għax talbek instama'; u martek
Eliżabet tilidlek iben, u int issemmih
Ġwanni.
14 U jkollok ferħ u hena; u ħafna
jifirħu bi twelidu.
15 Għax hu jkun kbir quddiem il-
Mulej, u la jixrob inbid u lanqas xorb
qawwi; u jimtela' bl-Ispirtu s-Santu, sa
minn ġuf ommu.
16 U ħafna minn ulied Iżrael iraġġa'
lejn il-Mulej Alla tagħhom.
17 U hu jimxi quddiemu fl-ispirtu u
l-qawwa ta' Elija, biex iraġġa' l-qlub tal-
missirijiet lejn l-ulied, u lil dawk li ma jo-
qogħdux għall-għerf tan-nies ġusti; biex
iħejji poplu lest għall-Mulej.
18 U Żakkarija qal lill-anġlu: Biex
nagħraf dan? għax jien raġel xiħ, u marti
mdaħħla sewwa fiż-żmien.
19 U l-anġlu wieġeb, billi qal: Jien
Gabrijel, li noqgħod quddiem Alla; u
kont mibgħut biex inkellmek, u nħabbar-
lek dawn l-aħbarijiet tajba.
20 U, ara, int titbikkem, u ma tkunx
tista' titkellem, sal-jum li fih dawn il-
ħwejjeġ jiġru, għax int ma emmintx kliemi,
li jseħħ fi żmienu.
21 U n-nies stennew lil Żakkarija, u
stagħġbu għax iddawwar daqshekk fit-
tempju.
22 U meta ħareġ, ma satax ikellimhom:
u fehmu li kien ra xi dehra fit-tempju:
għax għamlilhom is-sinjali, u baqa' mbik-
kem.
23 U ġara, hekk kif il-jiem tas-servizz
tiegħu għaddew, illi telaq lejn daru.
24 U wara dawk il-jiem martu Eliżabet
tqalet; u staħbiet għal ħames xhur,
tgħid:
25 Hekk għamilli l-Mulej fil-jiem li
fihom tafa' għajnejh fuqi, biex ineħħi
l-għajb tiegħi minn fost in-nies.
26 U fis-sitt xahar l-anġlu Gabrijel
intbagħat mingħand Alla f'belt tal-
Galilija, jisimha Nażaret,
27 Għand xebba mgħarrsa ma' raġel li
kien jismu Ġużepp, mid-dar ta' David; u
l-isem tax-xebba kien Marija.
28 U l-anġlu daħal għandha, u qal: Is-
sliem għalik, int li lilek mogħtija grazzja,
il-Mulej miegħek: imbierka inti fost in-
nisa.
29 U meta ratu, tħawdet bi kliemu, u
ħasbet fiha nfisha x'tista' tkun din it-
tislima.
30 U qalilha l-anġlu: La tibżax, Marija:
għax int sibt grazzja quddiem Alla.
31 U, ara, int tnissel f'ġufek, u tiled
iben, u ssemmih ĠESÙ.
32 Hu jkun kbir, u jissemma Bin
il-Għoli: u l-Mulej Alla jagħtih it-tron ta'
missieru David:
33 U jsaltan għal dejjem fuq id-dar ta'
Ġakobb; u għal saltnatu ma jkunx hemm
tmiem.
34 U mbagħad Marija qalet lill anġlu:
Kif ikun dan, la jien ma nagħrafx raġel?
35 U wieġeb l-anġlu, u qalilha:
L-Ispirtu s-Santu jiġi fuqek, u l-qawwa tal-
Għoli tgħattik: għalhekk ukoll dik il-
ħaġa qaddisa li titwieled minnek tissejjaħ
Bin Alla.
36 U, ara, Eliżabet qaribtek, hi wkoll
tqila b'iben fi xjuħitha: u dan hu s-sitt
xahar lil dik, li kienu jgħidulha ħawlija.
37 Għax m'hemm xejn li ma jistax ikun
għal Alla.
38 U qalet Marija: Hawn hi l-qaddejja

tal-Mulej; ikunli skond kelmtek. U
l-anġlu telaq minn ħdejha.
39 U qamet Marija f'dawk il-jiem, u
telqet bil-għaġla lejn il-għoljiet, f'belt ta'
Ġuda;
40 U daħlet fid-dar ta' Żakkarija, u
sellmet lil Eliżabet.
41 U ġara, meta Eliżabet semgħet it-
tislima ta' Marija, illi t-tarbija f'ġufha
qabżet; u Eliżabet imtliet bl-Ispirtu
s-Santu:
42 U għajtet b'leħen għoli, u qalet:
Imbierka int fost in-nisa, u mbierek il-
frott ta' ġufek.
43 U mnejn hu dan lili, li tiġi omm
Mulejja għandi?
44 Għax, ara, hekk kif il-leħen tat-
tislima tiegħek ġie f'widnejja, it-tarbija
qabżet f'ġufi bil-ferħ.
45 U mbierka dik li emmnet: għax
iseħħu dawk il-ħwejjeġ li ntqalulha mill-
Mulej.
46 U Marija qalet: Ruħi tkabbar il-
Mulej,
47 U l-ispirtu tiegħi jithenna f'Alla
s-Salvatur tiegħi.
48 Għax ħares lejn l-istat umli tal-
qaddejja tiegħu: għax, ara, minn issa 'l
quddiem, imbierka jgħidli kull nisel.
49 Għax is-Setgħani għamel miegħi
ħwejjeġ kbar; u qaddis hu ismu.
50 U minn nisel għal nisel hi l-ħniena
tiegħu ma' dawk li jibżgħu minnu.
51 Wera l-qawwa bi driegħu; xerred
l-imkabbrin fil-ħsibijiet ta' qalbhom.
52 Niżżel is-setgħanin mit-tron tagħ-
hom, u għolla lil dawk li huma umli.
53 Lill-imġewħin xabba' bi ħwejjeġ
tajba; u lill-għonja bagħathom b'xejn.
54 Għen lill-qaddej tiegħu Iżrael, biex
jiftakar fil-ħniena tiegħu;
55 Bħal ma tkellem ma' missirijietna,
m'Abraham, u ma' nislu għal dejjem.
56 U Marija baqgħet magħha madwar
tliet xhur; u reġgħet lejn darha.
57 Issa ż-żmien ta' Eliżabet li kellha
teħles għalqilha, u wildet iben.
58 U l-ġirien u l-qraba tagħha semgħu
kif il-Mulej wera ħniena kbira magħha; u
ferħu magħha.
59 U ġara, fit-tmien jum, illi ġew biex
jagħmlu ċ-ċirkonċiżjoni lit-tifel, u sem-
mewh Żakkarija, bħal isem missieru.
60 U ommu wieġbet, u qalet: Mhux
hekk; iżda jissemma Ġwanni.
61 U qalulha: M'hemm ħadd minn
niesek li għandu dan l-isem.
62 U għamlu s-sinjali lil missieru, x'irid
isemmih.
63 U talab tavla żgħira, u kiteb hekk:
Ġwanni ismu. U kulħadd stagħġeb.
64 U fommu nfetaħ dak il-ħin stess, u
nħall ilsienu, u tkellem, u bierek 'l Alla.
65 U waqa' biża' fuq dawk kollha li
kienu jgħammru madwarhom: u fil-
għoljiet kollha tal-Lhudija kienu jitħaddtu
fuq dawn il-ħwejjeġ.
66 U dawk kollha li semgħuhom żam-
mewhom f'qalbhom, billi qalu: X'għad
ikun dat-tifel? U id il-Mulej kienet
miegħu.
67 U missieru Żakkarija mtela bl-
Ispirtu s-Santu, u ħabbar, billi qal:
68 Imbierek il-Mulej Alla ta' Iżrael;
għax żar u feda l-poplu tiegħu.
69 U qajjem għalina qarn ta' salvazzjoni
fid-dar tal-qaddej tiegħu David;
70 Bħal ma tkellem b'fomm il-profeti
mqaddsa tiegħu, li ilhom minn meta
nbdiet id-dinja;
71 Li nkunu salvati mill-egħdewwa
tagħna, u minn id dawk kollha li jobogħ-
duna;
72 Biex jagħmel il-ħniena mwiegħda lil
missirijietna, u jiftakar fir-rabta qaddisa
tiegħu;
73 Il-ħalfa li ħalef lil Abraham mis-
sierna,
74 Li jagħtina, li meħlusin minn idejn
l-egħdewwa tagħna, naqduh bla biża',
75 Fil-qdusija u l-ħaqq quddiemu, il-
jiem kollha ta' ħajjitna.
76 U int, tfajjel, tissejjaħ profeta tal-
Għoli; għax tmur quddiem wiċċ il-Mulej
biex tħejjilu t-toroq tiegħu.
77 Biex tagħti tagħrif fuq is-salvazzjoni
lill-poplu tiegħu bil-maħfra ta' dnubiet-
hom,
78 Bil-ħniena ħelwa t'Alla tagħna; li
biha jżurna ż-żerniq mill-għoli.
79 Biex idawwal lil dawk li qegħdin fid-
dlam u fid-dell tal-mewt, biex imexxi lil
riġlejna fi triq is-sliem.
80 U t-tfajjel kiber, u tqawwa fl-ispirtu,
u kien fid-deżert sal-jum li fih wera lilu
nnifsu lil Iżrael.

2 U ġara f'dawk il-jiem, illi ħareġ degriet
mingħand Ċesri Awgustu, li d-dinja
kollha għandha tinkiteb.
2 (U dil-kitba saret l-ewwel darba meta
kien Kirinu gvernatur tas-Sirja.)
3 U kollha marru jinkitbu, kull wieħed
f'beltu.
4 U tala' Ġużepp ukoll mill-Galilija,
mill-belt ta' Nażaret, fil-Lhudija, fil-belt
ta' David, li jisimha Betlehem; (billi hu
kien mid-dar u mill-familja ta' David:)
5 Biex jinkiteb ma' Marija l-għarusa
tiegħu, li kienet tqila.
6 U ġara, meta kienu hemm, li għal-
qilha ż-żmien biex teħles.
7 U wildet l-ewwel tifel tagħha, u
fisqietu, u medditu f'maxtura; għax ma
kienx hemm wisa' għalihom fil-lukanda.
8 U kien hemm fl-istess naħa xi ragħajja
qegħdin fl-egħlieqi, igħassu bil-lejl l-imrie-
ħel tagħhom.
9 U, ara, l-anġlu tal-Mulej ġie fuqhom,

u l-glorja tal-Mulej iddiet madwarhom: u
qabadhom biża' kbir.
10 U qalilhom l-anġlu: La tibżgħux:
għax, ara, inġibilkom aħbarijiet tajba ta'
ferħ kbir, li jkunu għall-poplu kollu.
11 Għax tweldilkom il-lum fil-belt ta'
David, Salvatur, li hu Kristu l-Mulej.
12 U dan ikun għelm għalikom; intom
issibu t-tarbija mfisqija, mimduda f'max-
tura.
13 U minnufih kien hemm ma' l-anġlu
kotra ta' qtajja tas-sema jfaħħru 'l Alla, u
jgħidu:
14 Glorja 'l Alla fl-aktar għoli, u fuq
l-art sliem, rieda tajba lejn il-bnedmin.
15 U ġara, meta l-anġli telqu minn
ħdejhom għal ġos-sema, illi r-ragħajja
bdew igħidu lil xulxin: Ħa mmorru issa sa
Betlehem, u naraw dil-ħaġa li ġrat, u li
l-Mulej għarrafna.
16 U ġew bil-għaġla, u sabu 'l Marija, u
'l Ġużepp, u t-tarbija mimduda fil-
maxtura.
17 U malli rawha, ħabbru l-kliem li
ntqalilhom fuq dik it-tarbija.
18 U dawk kollha li semgħuh stagħġbu
b'dawk il-ħwejjeġ li qalulhom ir-ragħajja.
19 Imma Marija kienet iżżomm dan
kollu, u taħseb fuqu f'qalbha.
20 U r-ragħajja reġgħu lura, jigglorifi-
kaw u jfaħħru 'l Alla għall-ħwejjeġ kollha
li semgħu u raw, bħal ma ntqalilhom.
21 U meta għaddew tmint ijiem biex
jagħmlu ċ-ċirkonċiżjoni lit-tifel, semmewh
ĠESÙ, kif kien imsemmi mill-anġlu qabel
ma tnissel fil-ġuf.
22 U meta l-jiem tal-purifikazzjoni
tagħha skond il-liġi ta' Mosè għaddew,
ġibuh Ġerusalem, biex jippreżentawh lill-
Mulej;
23 (Kif inhu miktub fil-liġi tal-Mulej:
Kull tifel li jiftaħ il-ġuf jissejjah imqaddes
lill-Mulej;)
24 U biex joffru sagrifiċċju kif jingħad
fil-liġi tal-Mulej: Żewġ gamimiet, jew
żewġ frieħ tal-ħamiem.
25 U, ara, kien hemm raġel f'Ġeru-
salem, jismu Simgħon, u dar-raġel kien ġust
u tajjeb, jistenna l-faraġ ta' Iżrael: u
l-Ispirtu s-Santu kien fuqu.
26 U kien imgħarraf mill-Ispirtu s-
Santu, li ma jarax il-mewt, qabel ma jara
il-Kristu tal-Mulej.
27 U mnebbaħ mill-Ispirtu ġie fit-
tempju: u meta l-ġenituri ġiebu t-tarbija
Ġesù, biex jagħmlulu kif kienet id-drawwa
tal-liġi,
28 Ħadu f'dirgħajh, u bierek 'l Alla, u
qal:
29 Mulej, issa ħalli l-qaddej tiegħek
imur fis-sliem, skond il-kelma tiegħek.
30 Għax għajnejja raw is-salvazzjoni
tiegħek,
31 Li int hejjejt quddiem wiċċ il-popli
kollha;
32 Dawl biex idawwal lill-Ġentili, u
l-glorja ta' Iżrael il-poplu tiegħek.
33 U Ġużepp u ommu stagħġbu b'dak
li ntqal għalih.
34 U berikhom Simgħon, u qal lil
Marija ommu: Ara, dat-tfajjel imqiegħed
għat-tiġrif u l-qawmien ta' ħafna f'Iżrael;
u għal għelm li jmiruh.
35 (Iva, sejf ukoll jinfidlek ruħek) biex
jinkixfu l-ħsibijiet ta' ħafna qlub.
36 U kien hemm waħda Anna, profeta
mara, bint Fanwel, tat-tribù t'Aser: din
kienet imdaħħla fiż-żmien wisq, u kienet
għexet seba' snin ma' żewġha minn
xbubitha;
37 U kienet armla ta' erbgħa u tmenin
sena, u ma kenitx titlaq mit-tempju, iżda
taqdi 'l Alla lejl u nhar bis-sawm u t-talb.
38 U waslet dak il-ħin u bdiet tfaħħar
ukoll 'l Alla, u tkellmet fuqu ma' dawk
kollha li kienu jistennew il-fidwa ta'Ġeru-
salem.
39 U meta għamlu l-ħwejjeġ kollha
skond il-liġi tal-Mulej, reġgħu lura lejn il-
Galilija, għall-belt tagħhom ta' Nażaret.
40 U t-tfajjel kiber, u tqawwa fl-
ispirtu, mimli bil-għerf: u l-grazzja t'Alla
kienet fuqu.
41 Issa l-ġenituri tiegħu kienu jmorru
kull sena Ġerusalem għall-festa tal-għid.
42 U meta kellu tnax-il sena, marru
Ġerusalem bħal ma kienet id-drawwa tal-
festa.
43 U meta għaddew dawk il-jiem, huma
u ġejjin lura, it-tifel Ġesù baqa' wara
Ġerusalem; u Ġużepp u ommu ma kinux
jafu b'dan.
44 Iżda huma, billi minn għalihom kien
ma' dawk li kienu magħhom, għamlu jum
mixi; u fittxuh qalb qrabathom u dawk li
kienu jafuhom.
45 U meta ma sabuhx, reġgħu lura lejn
Ġerusalem, ifittxuh.
46 U ġara, illi wara tlitt ijiem sabuh fit-
tempju, bil-qiegħda f'nofs il-għorrief, jis-
magħhom, u jistaqsihom.
47 U dawk kollha li semgħuh stagħġbu
bid-dehen u bit-twiġibiet tiegħu.
48 U kif rawh, stagħġbu: u qaltlu
ommu: Ibni, għax imxejt hekk magħna?
ara, missierek u jien imgħollijin konna
nfittxuk.
49 U qalilhom: Għaliex fittixtuni? ma
tafux li jien għandi nkun fix-xogħol ta'
Missieri?
50 U huma ma fehmux il-kelma li
qalilhom.
51 U niżel magħhom, u ġie f'Nażaret,
u kien jisma' minnhom: iżda ommu kienet
iżżomm dal-kliem kollu f'qalbha.
52 U Ġesù kiber fil-għerf u fit-tul, u fil-
grazzja m'Alla u mal-bnedmin.

3 Issa fis-sena ħmistax tas-saltna ta'
Tiberju Ċesri, meta Ponzju Pilatu kien
gvernatur tal-Lhudija, u Erodi tetrarka
tal-Galilija, u Filippu, ħuh, tetrarka ta'
l-Iturija u ta' l-inħawi ta' Trakonis, u
Lisanja t-tetrarka ta' l-Abileni:
2 Fiż-żmien li Anna u Qajfa kienu
l-qassisin il-kbar, kelmet il-Mulej ġiet
għand Ġwanni bin Żakkarija fid-deżert.
3 U ġie fi-inħawi kollha tal-Ġurdan,
ixandar il-magħmudija ta' l-indiema għall-
maħfra tad-dnubiet;
4 Kif inhu miktub fi ktieb il-kliem ta'
Isaija l-profeta, li jgħid: Leħen ta' wieħed
igħajjat fid-deżert: Hejju triq il-Mulej,
wittu l-mogħdijiet tiegħu.
5 Kull wied jimtela, u kull muntanja u
għolja jitniżżlu; u l-mogħdijiet imgħawġa
jsiru dritti, u t-toroq weghrija jitwittew;
6 U l-bnedmin kollha jaraw is-salvaz-
zjoni t'Alla.
7 Imbagħad qal lill-ġemgħa tan-nies li
kienu jiġu biex jitgħammdu minnu: Ja
nisel il-lifgħat, minn wissiekom biex ta-
ħarbu mill-għadab li ġej?
8 Agħmlu mela frott li jixraq lill-
indiema, u tibdewx tgħidu fikom infus-
kom: Għandna 'l Abraham b'missierna:
għax ngħidilkom, li jista' Alla minn dal-
ġebel iqajjem ulied 'l Abraham.
9 U issa wkoll il-mannara qiegħda ma'
għerq is-siġar: għalhekk kull siġra li ma
tagħmilx frott tajjeb tinqata', u tintafa'
fin-nar.
10 U n-nies staqsewh, igħidu: Mela
x'għandna nagħmlu?
11 Wieġeb u qalilhom: Dak li għandu
żewġt ilbiesi, ħa jagħti lil min m'għandux;
u min għandu l-ikel, ħa jagħmel hekk
ukoll.
12 Imbagħad ġew ukoll xi publikani
biex jitgħammdu, u qalulu: Mgħallem,
x'għandna nagħmlu?
13 U qalilhom: La tiħdux ħlas aktar
minn dak li għandkom tieħdu.
14 U staqsewh ukoll is-suldati, billi
qalu: U x'nagħmlu aħna? U qalilhom: La
tagħmlu vjolenza fuq ħadd, u lanqas tixlu
falz lil ħadd; u kunu kuntenti bil-ħlas
tagħkom.
15 U waqt li n-nies kienu jistennew, u
kulħadd kien jaħseb f'qalbu fuq Ġwanni,
jekk kienx il-Kristu, jew le;
16 Wieġeb Ġwanni, igħid lil kulhadd:
Tassew jien ngħammidkom bl-ilma; iżda
jiġi wieħed aqwa minni, li ma jistħoqqlix
inħollu l-qafla tal-qorq tiegħu: hu jgħam-
midkom bl-Ispirtu s-Santu u bin-nar:
17 Għandu l-midra tiegħu f'idu, u
jnaddaf tajjeb l-andar tiegħu, u jiġma'
l-qamħ fil-maħżen tiegħu; imma t-tiben
jaħarqu f'nar li ma jintefiex.
18 U b'ħafna ħwejjeġ oħra fit-twiddib
tiegħu kien ixandar l-evanġelju lill-poplu.
19 Imma Erodi t-tetrarka, billi kien
imċanfar minnu minħabba Erodija mart
ħuh Filippu, u minħabba l-ħwejjeġ ħżiena
kollha li Erodi kien għamel,
20 Żied dan ukoll fuq kollox, li għalaq
'il Ġwanni fil-ħabs.
21 Issa meta l-poplu kollu tgħammed,
ġara illi Ġesù tgħammed ukoll, u hu u
jitlob, infetaħ is-sema,
22 U niżel fuqu l-Ispirtu s-Santu
għamla ta' ġisem bħal ħamiema, u leħen
ġie mis-sema, li qal: Int Ibni l-maħbub;
bik nitgħaxxaq.
23 U Ġesù nnifsu, meta beda, kellu
madwar tletin sena, u (kif kienu jaħsbu) li
kien bin Ġużepp, li kien bin Għeli,
24 Li kien bin Mattat, li kien bin Levi,
li kien bin Melki, li kien bin Ġanna, li kien
bin Ġużepp,
25 Li kien bin Mattatija, li kien bin
Għamos, li kien bin Naħum, li kien bin
Għesli, li kien bin Naggaj,
26 Li kien bin Maħat, li kien bin Mat-
tatija, li kien bin Simgħi, li kien bin
Ġużepp, li kien bin Ġuda,
27 Li kien bin Ġoħanna, li kien bin
Resa, li kien bin Żorobabel, li kien bin
Saltiel, li kien bin Neri,
28 Li kien bin Melki, li kien bin Addi,
li kien bin Kosam, li kien bin Elmodam, li
kien bin Għer,
29 Li kien bin Ġosè, li kien bin Eli-
għeżer, li kien bin Ġorim, li kien bin Mattat,
li kien bin Levi,
30 Li kien bin Simgħon, li kien bin
Ġuda, li kien bin Ġużepp, li kien bin
Ġonan, li kien bin Eljakim,
31 Li kien bin Melja, li kien bin Menan,
li kien bin Mattata, li kien bin Natan, li
kien bin David,
32 Li kien bin Ġessi, li kien bin Għobed,
li kien bin Bogħaż, li kien bin Salmon, li
kien bin Naħson,
33 Li kien bin Għamminadab, li kien
bin Aram, li kien bin Ħesrom, li kien bin
Fares, li kien bin Ġuda,
34 Li kien bin Ġakobb, li kien bin
Iżakk, li kien bin Abraham, li kien bin
Teraħ, li kien bin Naħor,
35 Li kien bin Sarug, li kien bin Ragħu,
li kien bin Faleg, li kien bin Għeber, li
kien bin Sala,
36 Li kien bin Qajnan, li kien bin
Arfaksad, li kien bin Sem, li kien bin Noè,
li kien bin Lamek,
37 Li kien bin Metuselaħ, li kien bin
Henok, li kien bin Ġared, li kien bin
Maħlalel, li kien bin Qajnan,
38 Li kien bin Enos, li kien bin Set, li
kien bin Adam, li kien bin Alla.

4 U Ġesù billi kien mimli bl-Ispirtu
s-Santu raġa' lura mill-Ġurdan, u kien
meħud mill-Ispirtu fid-deżert,

2 U kien għal erbgħin jum imġarrab
mix-xitan. U ma kiel xejn f'dawk il-jiem:
u meta għaddew, wara ħadu l-ġuħ.
3 U x-xitan qallu: Jekk int l-Iben t'Alla,
ordna lil dil-ġebla ssir ħobż.
4 U Ġesù wieġbu, billi qal: Hu miktub,
li mhux bil-ħobż biss igħix il-bniedem,
iżda b'kull kelma t'Alla.
5 U x-xitan ħadu fuq muntanja għolja,
u wrieh is-saltniet kollha tad-dinja f'leħħa
ta' berqa.
6 U x-xitan qallu: Lilek nagħti dis-
setgħa kollha, u l-glorja tagħha: għax lili
kienet mogħtija; u lil min irrid nagħtiha.
7 Jekk int mela tagħtini qima, tkun
tiegħek kollha.
8 U wieġeb Ġesù, u qallu: Lura minni,
Satana: għax hu miktub: Il-Mulej Alla
tiegħek għandek tqim, u lilu waħdu
taqdi.
9 U ħadu Ġerusalem, u qiegħdu fuq il-
quċċata tat-tempju, u qallu: Jekk int
l-Iben t'Alla, ixteħet minn hawn għall-
isfel:
10 Għax hu miktub: Jordna l-anġli
tiegħu għalik, biex iħarsuk:
11 U fuq idejhom jerfgħuk, li ma
taħbatx riġlek ma' xi ġebla.
12 U Ġesù wieġeb, billi qallu: Intqal:
Iġġarrabx il-Mulej Alla tiegħek.
13 U wara li x-xitan temm it-tiġrib
kollu, warrab minnu għal xi żmien.
14 U Ġesù fis-setgħa ta' l-Ispirtu raġa'
ġie l-Galilija: u hemm ħarġet ħbaru ma'
dik in-naħa kollha.
15 U hu kien igħallem fis-sinagogi
tagħhom, imfaħħar minn kulħadd.
16 U ġie Nażaret, fejn kien imrobbi:
u, kif kienet id-drawwa tiegħu, daħal
fis-sinagoga nhar ta' Sibt, u qam biex
jaqra.
17 U newlulu l-ktieb ta' Isaija l-profeta.
U xħin fetaħ il-ktieb, sab hemm fejn hu
miktub:
18 L-Ispirtu tal-Mulej fuqi, għaliex hu
dilikni biex inxandar l-evanġelju lill-
foqra; bagħatni biex infejjaq lil dawk ta'
qalbhom maqsuma, biex inħabbar il-
ħelsien lill-imjassrin, u nagħti d-dawl lill-
għomi; biex neħles lill-imgħakksin,
19 Biex inxandar is-sena milqugħa mill-
Mulej.
20 U għalaq il-ktieb, u tah lura lill-
qaddej, u qagħad bil-qiegħda. U għajnejn
dawk kollha li kienu fis-sinagoga kienu
mwaħħlin fih.
21 U beda jgħidilhom: Il-lum seħħet
din l-iskrittura f'widnejkom.
22 U lkoll tawh xhieda, u stagħġbu bil-
kliem ta' ħlewwa li ħareġ minn fommu. U
qalu: Dan mhux bin Ġużepp?
23 U qalilhom: Tassew intom tgħiduli
dal-qawl: Tabib, fejjaq lilek innifsek:
kulma smajna li għamilt f'Kafarnahum,
agħmlu hawn ukoll f'pajjiżek.
24 U qal: Ngħidilkom is-sewwa: Ebda
profeta mhu milqugħ f'pajjiżu.
25 Iżda ngħidilkom is-sewwa, ħafna
romol kienu f'Iżrael fi żmien Elija, meta
s-sema kien magħluq għal tliet snin u sitt
xhur, u meta waqa' għaks fuq il-pajjiż
kollu;
26 Imma għand ebda waħda minnhom
ma kien mibgħut Elija, ħlief f'Sarepta,
belt ta' Sidon, għand waħda mara li kienet
armla.
27 U ħafna mġiddma kienu f'Iżrael fi
żmien Eliżew il-profeta; u ħadd minnhom
ma ndaf, ħlief Nagħman is-Sirjan.
28 U dawk kollha li kienu fis-sinagoga,
malli semgħu dawn il-ħwejjeġ, imtlew bil-
għadab,
29 U qamu, u keċċewh barra mill-belt,
u ħaduh sa xifer il-għolja li fuqha belthom
kienet mibnija, biex jitfgħuh għal rasu 'l
isfel.
30 Iżda hu għadda minn nofshom, u
baqa' sejjer,
31 U niżel f'Kafarnahum, belt tal-
Galilija, u kien igħallimhom nhar ta' Sibt.
32 U stagħġbu bit-tagħlim tiegħu: għax
kelmtu kienet bis-setgħa.
33 U fis-sinagoga kien hemm raġel, li
kellu spirtu ta' xitan imniġġes, li għajjat
b'leħen qawwi,
34 Billi qal: Ħallina; x'għandna naqsmu
miegħek, o Ġesù ta' Nażaret? ġejt
teqridna? Naf min int; il-Qaddis t'Alla.
35 U Ġesù ċanfru, billi qal: Iskot, u
oħroġ minnu. U wara li x-xitan tefgħu fin-
nofs, ħareġ minnu, u ma weġġgħux.
36 U kollha stagħġbu, u tkellmu
bejniethom, igħidu: X'kelma hi din! għax
bis-setgħa u l-qawwa jordna l-ispirti
mniġġsa, u joħorġu.
37 U xterdet ħbaru f'kull naħa ta'
dawk l-inħawi.
38 U qam, u ħareġ mis-sinagoga, u
daħal f'dar Xmun. U ħmiet Xmun kienet
miżmuma b'deni kbir; u talbuh għaliha.
39 U resaq fuqha, u ċanfar id-deni; u
d-deni telaqha: u minnufih qamet u daret
bihom.
40 Issa xħin ix-xemx kienet nieżla,
dawk kollha li kellhom kull xorta ta' mard
ġibuhomlu; u qiegħed idejh fuq kull
wieħed minnhom, u fejjaqhom.
41 U ħarġu wkoll xjaten minn ħafna,
igħajtu, u jgħidu: Int Kristu l-Iben t'Alla
U hu u jċanfarhom, ma ħalliehomx jit-
kellmu: għax huma kienu jafu li hu
Kristu.
42 U malli sebaħ, telaq u mar f'post
deżert: u n-nies kienu jfittxuh, u ġew
għandu, u żammewh, biex ma jitlaqx
minnhom.
43 U qalilhom: Jaħtieġli nxandar is-
saltna t'Alla lil bliet oħra wkoll: għax għal
dan jien mibgħut.
44 U xandar fis-sinagogi tal-Galilija.

5 U ġara, waqt li n-nies kienet tross
miegħu biex tisma' l-kelma t'Alla, illi
kien wieqaf ħdejn il-bħajra ta' Ġennesaret,
2 U ra żewġ dgħajjes weqfin ħdejn il-
bħajra: imma s-sajjieda kienu telqu minn-
hom, u kienu jaħslu x-xbieki tagħhom.
3 U tala' f'waħda mid-dgħajjes, li
kienet ta' Xmun, u talbu biex jaqla' ftit 'il
barra mill-art. U qagħad bil-qiegħda, u
għallem lin-nies mid-dgħajsa.
4 Issa meta waqaf jitkellem, qal lil
Xmun: Itfa' 'l barra, u itfgħu x-xbieki
tagħkom għas-sajd.
5 U Xmun wieġeb, billi qallu: Mgħal-
lem, ħdimna l-lejl kollu, u ma qbadna
xejn: iżda fuq il-kelma tiegħek inniżżel ix-
xbiek.
6 U wara li għamlu hekk, qabdu kotra
kbira ta' ħut: u x-xbiek tagħhom inqasam.
7 U għamlu sinjal lill-ixirka tagħhom, li
kienu fid-dgħajsa l-oħra, biex jiġu jgħinu-
hom. U ġew, u mlew iż-żewġ dgħajjes,
hekk li kienu sa jegħrqu.
8 Malli ra dan, Xmun Pietru xteħet
f'riġlejn Ġesù jgħid: Tbiegħed minni;
għax jien raġel midneb, o Mulej.
9 Għax kien imgħaġġeb, hu u dawk
kollha li kienu miegħu, bil-qabda ħut li
kienu qabdu:
10 U hekk ukoll kien Ġakbu, u Ġwanni,
ulied Żebedew li kienu jxirka ta' Xmun. U
Ġesù qal 'il Xmun: La tibżax; minn issa 'l
quddiem taqbad il-bnedmin.
11 U wara li ġibdu d-dgħajjes tagħhom
l-art, telqu kollox, u marru warajh.
12 U ġara, meta kien f'waħda mill-
ibliet, illi kien hemm raġel mimli kollu
ġdiem: li hekk kif ra 'l Ġesù xteħet wiċċu
fl-art, u talbu, billi qal: Mulej, jekk trid,
tista' tnaddafni.
13 U medd idu, u messu, hu u jgħid:
Irrid: kun imnaddaf. U minnufih il-ġdiem
għab minnu.
14 U wissieh li ma jgħid lil ħadd: iżda
mur, uri ruħek lill-qassis, u offri għat-
tindif tiegħek, bħal ma ordna Mosè,
b'xhieda għalihom.
15 Iżda ġera aktar il-kliem fuqu: u
qtajja kbar ta' nies kienu jiġu biex ji-
simgħu, u jitfejqu mill-mardijiet tagħhom.
16 U mar fid-deżert, u qagħad jitlob.
17 U ġara darba waħda, hu u jgħallem,
illi kien hemm bil-qiegħda xi Fariżej u
mgħallmin tal-liġi, li kienu ġew minn kull
belt tal-Galilija, u l-Lhudija, u Ġerusalem:
u l-qawwa tal-Mulej kienet hemm biex
tfejjaqhom.
18 U, ara, xi rġiel ġiebu fuq saqqu raġel
paralitiku: bdew ifittxu mezz kif idaħħluh
ġewwa, u jqegħduh quddiemu.
19 U billi ma setgħux isibu minn fejn
idaħħluh minħabba l-ġemgħa tan-nies,
telgħu fuq il-bejt, u niżżluh minn bejn ix-
xorok bis-saqqu tiegħu fin-nofs quddiem
Ġesù.
20 U kif ra l-fidi tagħhom, qallu:
Raġel, dnubietek maħfura.
21 U l-iskribi u l-Fariżej bdew jaħsbu,
u jgħidu: Min hu dan li qiegħed jitkellem
id-dagħa? min jista' jaħfer id-dnubiet,
ħlief Alla waħdu?
22 Iżda xħin Ġesù għaraf ħsibijiethom,
wieġeb, billi qalilhom: X'intom tgħidu
f'qalbkom?
23 X'inhu l-eħfef, tgħid: Dnubietek
jinħafrulek; jew tgħid: Qum u imxi?
24 Iżda biex tkunu tafu li Bin il-
bniedem għandu s-setgħa fuq l-art biex
jaħfer id-dnubiet (qal lill-paralitiku:)
Qiegħed ngħidlek: Qum, u arfa' s-saqqu
tiegħek, u mur f'darek.
25 U minnufih qam quddiemhom, u
rafa' dak li fuqu kien mixħut, u telaq lejn
daru, ifaħħar 'l Alla.
26 U kollha stagħġbu, u faħħru 'l Alla,
u mimlijin bil-biża', kienu jgħidu: Rajna
ħwejjeġ tal-għaġeb illum.
27 U wara dawn il-ħwejjeġ ħareġ, u ra
publikan, jismu Levi, bil-qiegħda qud-
diem il-bank tat-taxxi, u qallu: Ejja
warajja.
28 U dak telaq kollox, qam, u mar
warajh.
29 U Levi għamillu festa kbira f'daru:
u kien hemm ġemgħa kbira ta' publikani,
u ta' oħrajn li kienu fuq il-mejda magħ-
hom.
30 Imma l-iskribi tagħhom u l-Fariżej
bdew igergru kontra d-dixxipli tiegħu, billi
jgħidu: Għaliex tieklu u tixorbu mal-
publikani u l-midinbin?
31 U Ġesù wieġeb, qalilhom: Dawk li
huma b'saħħithom m'għandhomx bżonn
ta' tabib; iżda dawk li huma morda.
32 Ma ġejtx insejjaħ in-nies sewwa, iżda
l-midinbin għall-indiema.
33 U qalulu: Għaliex id-dixxipli ta'
Ġwanni jsumu ta' sikwit, u jagħmlu t-talb,
u l-istess ukoll id-dixxipli tal-Fariżej; iżda
tiegħek jieklu u jixorbu?
34 U qalilhom: Tistgħu intom iġġiegħlu
lill-ħaddara jsumu, meta l-għarus qiegħed
magħhom?
35 Iżda jiġu l-jiem, meta jitteħdilhom il-
għarus, imbagħad isumu f'dawk il-jiem.
36 U qalilhom ukoll parabbla: Ħadd
ma jagħmel roqgħa minn libsa ġdida fuq
libsa qadima; għax inkella l-ġdida tagħmel
tiċrita, u r-roqgħa li ttieħdet mill-ġdida ma
taqbilx mal-qadima.
37 U ħadd ma jqiegħed inbid ġdid fi
fliexken tal-ġild qodma, inkella l-inbid il-
ġdid jifqa' l-fliexken, u jixxerred, u l-
fliexken jintilfu;
38 Iżda nbid ġdid għandu jitqiegħed fi
ġlud ġodda; u t-tnejn ma jintilfux.
39 Ħadd ukoll wara li jkun xorob inbid
qadim, minnufih jixtieq il-ġdid; għax
igħid: Il-qadim aħjar.

6 U ġara fit-tieni Sibt wara l-ewwel, illi
kien għaddej minn qalb l-egħlieqi tal-
qamħ, u d-dixxipli tiegħu qatgħu ż-żbul, u
kielu, wara li farrkuhom b'idejhom.
2 U x'uħud mill-Fariżej qalulhom:
Għaliex qegħdin tagħmlu dak li ma jiswiex
tagħmlu nhar ta' Sibt?
3 U wieġeb Ġesù, billi qal: Ma qrajtux
għalanqas x'għamel David, meta ħadu
l-ġuħ, hu u dawk li kienu miegħu;
4 Kif daħal fid-dar t'Alla, u ħa u kiel il-
ħobż imqiegħed quddiem il-Mulej, li ma
kienx jiswa min jieklu ħlief il-qassisin biss,
u ta wkoll lil dawk li kienu miegħu?
5 U qalilhom: Li Bin il-bniedem hu sid
is-Sibt ukoll.
6 U ġara wkoll f'Sibt ieħor, illi daħal
fis-sinagoga u għallem: u kien hemm raġel
b'idu l-leminija niexfa.
7 U l-iskribi u l-Fariżej kienu għassa
tiegħu, jekk ifejjaqx nhar ta' Sibt; biex
isibu fuqiex jixluh.
8 Iżda hu kien jaf ħsibijiethom, u qal
lir-raġel li kellu idu niexfa: Qum, u
għoqod fin-nofs. U dak qam u qagħad bil-
wieqfa.
9 Imbagħad Ġesù qalilhom: Nistaqsi-
kom ħaġa: Jiswa tagħmel ġid nhar ta' Sibt,
jew tagħmel id-deni? issalva ħajja, jew
teqridha?
10 U tafa' ħarsa madwarhom ilkoll, u
qal lir-raġel: Midd idek. U dak għamel
hekk: u reġgħet idu ssaħħet bħall-oħra.
11 U huma mtlew bil-qilla; u bdew
jitħaddtu bejniethom x'jagħmlu 'l Ġesù.
12 U ġara f'dawk il-jiem, illi ħareġ lejn
muntanja biex jitlob, u għadda l-lejl kollu
jitlob 'l Alla.
13 U malli sebaħ, sejjaħ id-dixxipli
tiegħu lejh: u għażel tnax minnhom, li
wkoll semmiehom appostli;
14 Xmun (li semmieh ukoll Pietru) u
Indri ħuh, u Ġakbu u Ġwanni, Filippu u
Bartilmew,
15 Mattew u Tumas, Ġakbu bin Alfew,
u Xmun li jgħidulu Żelote,
16 U Ġuda ħu Ġakbu, u Ġuda Iskar-
jota, li kien ukoll traditur.
17 U niżel magħhom, u waqaf fil-witja,
hu u l-ġemgħa tad-dixxipli tiegħu, u kotra
kbira ta' nies mil-Lhudija kollha u Ġeru-
salem, u mix-xtajta ta' Tir u Sidon, li ġew
jisimgħuh, u biex ifiequ mill-mardijiet
tagħhom;
18 U dawk li kienu mħabbtin bl-ispirti
mniġġsa: u kienu mfejqin.
19 U l-ġemgħa kollha tan-nies kienet
tfittex illi tmissu: għax qawwa kienet
toħroġ minnu, u tfejjaqhom ilkoll.
20 U rafa' għajnejh lejn id-dixxipli
tiegħu, u qal: Imberkin intom il-foqra:
għax tagħkom hi s-saltna t'Alla.
21 Imberkin intom li issa bil-ġuħ: għax
tkunu mxebbgħin. Imberkin intom li issa
tibku: għax għad tidħku.
22 Imberkin intom, meta jobogħdukom
il-bnedmin, u meta jifirdukom minn
magħhom, u jċanfrukom, u jarmu isim-
kom bħala ħażin, minħabba Bin il-
bniedem.
23 Ifirħu f'dak il-jum, u aqbżu bil-ferħ:
għax, ara, ħlaskom kbir fis-sema: għax
l-istess għamlu missirijiethom lill-profeti.
24 Iżda jaħasra għalikom, ja għonja!
għax ħadtu l-faraġ tagħkom.
25 Jaħasra għalikom intom li issa
mxebbgħin! għax tkunu bil-ġuħ. Ħażin
għalikom intom li issa tidħku! Għax għad
tolfqu u tibku.
26 Jaħasra għalikom, meta l-bnedmin
kollha jitkellmu tajjeb fuqkom! għax hekk
ukoll għamlu missirijiethom lill-profeti
foloz.
27 Iżda jien ngħid lilkom li qegħdin
tisimgħu: Ħobbu l-egħdewwa tagħkom,
għamlu l-ġid lil dawk li jobogħdukom,
28 Bierku lil dawk li jisħtukom, u
itolbu għal dawk li jżebilħukom.
29 U lil min jagħtik daqqa ta' ħarta fuq
ħaddek, dawwarlu l-ieħor ukoll; u min
jeħodlok il-mantar, la tiċħadlux jeħodlok
il-libsa wkoll.
30 Lil kull min jitolbok, agħtih; u min
jeħodlok ħwejġek tarġax titlobhomlu.
31 Kif tridu li l-bnedmin jagħmlulkom,
hekk agħmlu lilhom.
32 Għax jekk tħobbu lil min iħobbkom,
xi ħlas għandkom? għax il-midinbin ukoll
iħobbu lil dawk li jħobbuhom.
33 U jekk tagħmlu l-ġid lil dawk li
jagħmlulkom il-ġid, xi ħlas ħaqqkom?
għax il-midinbin ukoll hekk jagħmlu.
34 U jekk tisilfu lil dawk li minnhom
tittamaw li tieħdu, xi ħlas ħaqqkom? għax
il-midinbin ukoll jisilfu lill-midinbin, biex
jerġgħu jieħdu daqshekk ieħor.
35 Imma ħobbu lill-egħdewwa tagħ-
kom, u agħmlu l-ġid, u isilfu, bla tittamaw
għal xejn iżjed; u l-ħlas tagħkom ikun
kbir, u tkunu wlied Alla l-Għoli: għax hu
twajjeb ma' dawk ta' qalbhom iebsa, u
mal-ħżiena.
36 Kunu mela ħanina, bħalma Missier-
kom hu wkoll ħanin.
37 La tagħmlux ħaqq, u ma jsirx ħaqq
minnkom; la tikkundannawx, u ma
tkunux ikkundannati: aħfru, u tinħa-
fru:
38 Agħtu, u jingħatalkom; kejl tajjeb,
marsus, u mheżheż, u mfawwar, jagħtu-
kom il-bnedmin fi ħdankom. Għax bl-
istess kejl li tkejlu, jarġa' jkun imkejjel
lilkom.
39 U qalilhom parabbla: Jista' agħma
imexxi agħma? ma jaqgħux it-tnejn fil-
ħofra?
40 Id-dixxiplu mhux fuq l-imgħallem
tiegħu: iżda kull min ikun perfett ikun
bħall-imgħallem tiegħu.
41 U għax tara s-sifja li hemm f'għajn

ħuk, u ma tarax it-travu li hemm f'għajnek
stess?
42 *Jew kif tista' tgħid lil ħuk:* Ħi, ħa
naqlagħlek is-sifja li hemm f'għajnek,
meta int ma tarax it-travu li hemm f'għaj-
nek stess? Ja ipokrita, aqla' l-ewwel it-
travu minn għajnek, imbagħad tara tajjeb
biex taqla' s-sifja minn għajn ħuk.
43 Għax siġra tajba ma tagħmilx frott
ħażin; lanqas tagħmel frott tajjeb siġra
ħażina.
44 Għax kull siġra tingħaraf minn
frottha. Għax mix-xewk il-bnedmin ma
jiġbrux tin, lanqas mill-għolliq ma jiġbru
għeneb.
45 Bniedem tajjeb mill-ħażna tajba ta'
qalbu joħroġ dak li hu tajjeb; u bniedem
ħażin mill-ħażna ħażina ta' qalbu joħroġ
dak li hu ħażin; għax mill-milja tal-qalb
jitkellem fommu.
46 U għaliex issejħuli: Mulej, Mulej, u
ma tagħmlux dak li ngħid?
47 Kull min jiġi lejja, u jisma' kliemi, u
jagħmilhom, nurikom lil min jixbah:
48 Jixbah lil raġel li bena dar, u ħaffer 'l
isfel, u qiegħed is-sisien fuq il-blat: u meta
tala' l-ilma, il-wied ħabat bil-qawwa ma'
dik id-dar, u ma satax iqanqalha: għax
kienet mibnija fuq blata.
49 Iżda min jisma', u ma jagħmilx, hu
bħal raġel li bena dar fuq l-art bla sisien;
li l-wied ħabat fuqha bil-qawwa, u malajr
waqgħet; u kbira kienet it-tiġrifa ta' dik
id-dar.

7 Issa kif temm kliemu kollu fejn
jisimgħuh in-nies, daħal Kafarnahum.
2 U wieħed qaddej ta' ċenturjun, li kien
għażiż għalih, kien marid, u sa jmut.
3 U malli sama' b'Ġesù, bagħatlu
x-xjuħ tal-Lhud, jitolbuh biex jiġi jfejjaqlu
l-qaddej.
4 U xħin ġew għand Ġesù, talbuh bil-
ħerqa, igħidu: Jistħoqqlu li tagħmillu dan:
5 Għax iħobb il-ġensna, u bnielna
sinagoga.
6 Imbagħad Ġesù mar magħhom. U
meta ma kienx bgħid mid-dar, iċ-ċenturjun
bagħatlu xi ħbieb igħidulu: Mulej,
toqgħodx titħabat: għax ma jistħoqqlix
illi tidħol taħt is-saqaf tiegħi:
7 Għalhekk deherli li lanqas ma kien
jixraqli niġi għandek: iżda għid kelma
waħda, u l-qaddej tiegħi jfiq.
8 Għax jien ukoll bniedem li ninsab
taħt is-setgħa, u għandi taħt idejja suldati,
u ngħid lil wieħed: Mur, u hu jmur: u lil
ieħor: Ejja, u hu jiġi; u lill-qaddej tiegħi:
Agħmel dan, u hu jagħmlu.
9 U malli sama' dan, Ġesù stagħġeb
bih, u dar, u qal lin-nies li kienet miexja
warajh: Ngħidilkom li ma sibtx fidi hekk
kbira, le, lanqas f'Iżrael.
10 Xħin reġgħu lura d-dar, dawk li
kienu mibgħutin sabu l-qaddej li kien
marid imfejjaq.
11 U ġara l-għada, illi mar f'belt ji-
simha Najin; u marru miegħu ħafna mid-
dixxipli tiegħu, u bosta nies.
12 Issa kif qorob lejn bieb il-belt, ara,
kien qiegħed jinġarr wieħed mejjet, iben
waħdieni t'ommu, u hi kienet armla: u
kien hemm ħafna nies tal-belt magħha.
13 U malli l-Mulej raha, kellu ħniena
minnha, u qalilha: La tibkix.
14 U resaq u mess it-tebut: u dawk li
kienu jerfgħuh waqfu. U qal: Żagħżugħ,
jien ngħidlek: Qum.
15 U l-mejjet qam, u beda jitkellem. U
taħ lil ommu.
16 U qabadhom il-biża' lkoll: u bdew
jigglorifikaw 'l Alla, billi jgħidu: Deher
fostna profeta kbir; u: Alla żar lill-poplu
tiegħu.
17 U din l-aħbar fuqu xterdet mal-
Lhudija kollha, u fl-art kollha ta' l-
inħawi.
18 U d-dixxipli ta' Ġwanni qalulu
b'dawn il-ħwejjeġ.
19 U Ġwanni sejjaħ lejh tnejn mid-
dixxipli tiegħu, u bagħathom għand Ġesù
jgħidu: Inti dak li għandu jiġi, jew nisten-
new ieħor?
20 Xħin l-irġiel waslu għandu, qalu:
Ġwanni l-Battista bagħatna nistaqsuk:
Inti dak li għandu jiġi? Jew nistennew
ieħor?
21 U dak il-ħin stess fejjaq ħafna mill-
mardijiet tagħhom u flaġelli, u spirti
ħżiena; u ħafna li kienu għomja tahom id-
dawl.
22 Imbagħad Ġesù wieġeb, qalilhom:
Morru, u għidu 'l Ġwanni dak li rajtu u
smajtu; kif il-għomja jaraw, iz-zopop
jimxu, l-imġiddmin jitnaddfu, it-torox
jisimgħu, il-mejtin iqumu, u l-evanġelju
mxandar lill-foqra.
23 U mbierek kull min ma jitfixkilx
minħabba fija.
24 U wara li telqu l-messaġġiera ta'
Ġwanni, beda jgħid lill-poplu fuq Ġwanni:
Xi ħriġtu taraw fid-deżert? Qasba mxejra
mar-riħ?
25 Imma xi ħriġtu taraw? Raġel liebes
ilbies artab? Ara, dawk li huma mlibbsin
sabiħ, u jgħixu mfissdin, qegħdin fil-
palazzi tas-slaten.
26 Imma xi ħriġtu taraw? Profeta?
Iva, ngħidilkom, u wisq iżjed minn pro-
feta.
27 Dan hu dak, li fuqu nkiteb: Ara,
jien nibgħat il-messaġġier tiegħi quddiem
wiċċek, li jħejji triqtek quddiemek.
28 Għax jien ngħidilkom: Fost dawk li
huma mweldin min-nisa m'hemm ebda
profeta akbar minn Ġwanni l-Battista:
iżda dak li hu l-iżgħar fis-saltna t'Alla hu
akbar minnu.
29 U l-poplu kollu li semgħu, u l-publi-

kani, iġġustifikaw 'l Alla, billi tgħammdu
bil-magħmudija ta' Ġwanni.
30 Imma l-Fariżej u l-għorrief tal-liġi, li
ma tgħammdux minnu, ma laqgħux bi
ħsara tagħhom infushom ir-rieda t'Alla.
31 U l-Mulej qal: Ma' min mela nxeb-
bah lin-nies ta' dan in-nisel? u lil min
jixbhu?
32 Huma bħat-tfal li joqogħdu bil-
qiegħda fil-misraħ, u jgħajtu lil xulxin, u
jgħidu: Daqqejnielkom il-flawt, u ma
żfintux: newwaħnielkom, u ma bkejtux.
33 Għax ġie Ġwanni l-Battista, la jiekol
ħobż u la jixrob inbid; u tgħidu: Għandu
xitan.
34 Bin il-bniedem ġie jiekol u jixrob; u
tgħidu: Ara, bniedem wikkiel u xarrab
l-inbid, ħabib tal-publikani u tal-
midinbin!
35 Imma l-għerf hu iġġustifikat minn
uliedu kollha.
36 U wieħed mill-Fariżej xtaqu jiekol
miegħu. U daħal fid-dar tal-Fariżew, u
qagħad fuq il-mejda.
37 U, ara, mara li kienet fil-belt, u li
kienet midinba, malli għarfet li Ġesù kien
qiegħed fuq il-mejda f'dar il-Fariżew,
ġiebet vażett ta' l-alabastru biż-żejt tal-
fwieħa,
38 U qagħdet f'riġlejh warajh tibki, u
bdiet ixxarrablu riġlejh bid-dmugħ, u
mesħithomlu b'xagħar rasha, u bisitlu
riġlejh, u dilkithomlu biż-żejt tal-fwieħa.
39 Issa meta ra dan il-Fariżew li
stiednu, qal fih innifsu: Dan il-bniedem,
kieku kien profeta, kien ikun jaf min hi u
x'inhi l-mara li qiegħda tmissu: għax hi
midinba.
40 U Ġesù wieġeb, billi qallu: Xmun,
għandi xi ngħidlek. U hu qal: Mgħallem,
għid.
41 Kien hemm wieħed li jislef il-flus li
kellu żewġ midjunin: wieħed kellu jagħtih
ħames mitt dinier, u l-ieħor ħamsin.
42 U meta ma kellhom xejn biex iħallsu,
ħafrilhom bil-qalb it-tnejn. Għidli mela,
min iħobbu l-aktar?
43 Wieġeb Xmun, u qal: Naħseb li dak,
li ħafirlu l-iżjed. U qallu: Ħsibt sewwa.
44 U dar lejn il-mara, u qal 'il Xmun:
Tara dil-mara? Dħalt f'darek, u ilma għal
riġlejja ma tajtnix: imma din ħaslitli
riġlejja bid-dmugħ, u mesħithom b'xagħar
rasha.
45 Bewsa ma tajtnix: iżda dil-mara
minn xħin dħalt ma waqfitx tbusli riġ-
lejja.
46 Biż-żejt ma dliktlix rasi; imma dil-
mara dilkitli riġlejja biż-żejt tal-fwieħa.
47 Għalhekk ngħidlek: Dnubietha, li
huma ħafna, huma maħfura; għax ħabbet
ħafna: iżda lil min jinħafirlu ftit, dan ftit
iħobb.
48 U qalilha: Dnubietek maħfura.
49 U dawk li kienu fuq il-mejda miegħu
bdew igħidu fihom infushom: Min hu dan
li jaħfer id-dnubiet ukoll?
50 U qal lill-mara: Il-fidi tiegħek salva-
tek; mur bis-sliem.

8 U ġara wara, illi mar f'kull belt u
raħal, ixandar u jniedi l-bxara sabiħa
tas-saltna t'Alla; u miegħu kienu t-tnax,
2 U xi nisa, li kienu mfejqa minn spirti
ħżiena u mardijiet, Marija jgħidulha Mad-
dalena, li minnha kienu ħarġu seba'
xjaten,
3 U Ġwanna mart Ħuża li kien jieħu
ħsieb dar Erodi, u Susanna, u ħafna oħra,
li kienu jaħsbu għalih minn ġidhom.
4 U xħin nġemgħet ħafna nies, u ġiet
għandu mill-ibliet kollha, hu tkellem
b'parabbla:
5 Wieħed li jiżra' ħareġ jiżra' ż-żer-
riegħa tiegħu: u hu u jiżra', xi żergħat
waqgħu mal-ġenb tat-triq; u rtifsu, u
belgħuhom it-tjur ta' l-ajru.
6 U oħrajn waqgħu fuq blata; u malli
nibtu, nixfu, għax ma kellhomx tira.
7 U oħrajn waqgħu qalb ix-xewk; u
x-xewk kiber magħhom, u ħanaqhom.
8 U oħrajn waqgħu fuq art tajba, u
kibru, u għamlu frott għal mitt darba. U
kif qal dan, għajjat: Min għandu wid-
nejn biex jisma', ħa jisma'.
9 U d-dixxipli tiegħu staqsewh, billi
qalu: Xi tkun dil-parabbla?
10 U qal: Lilkom mogħti li tagħrfu
l-misterji tas-saltna t'Alla: iżda lill-oħrajn
bil-parabbli; biex huma u jaraw, ma
jarawx; u huma u jisimgħu, ma jifhmux.
11 Issa l-parabbla hija din: iż-żerriegħa
hi l-kelma t'Alla.
12 Dawk ta' mal-ġenb tat-triq huma
dawk li jisimgħu; imbagħad jiġi x-xitan, u
jieħu l-kelma minn qalbhom, li ma jmor-
rux jemmnu u jsalvaw.
13 Dawk ta' fuq il-blat huma dawk li
meta jisimgħu, jilqgħu l-kelma bil-ferħ; u
dawn m'għandhomx egħruq; li jemmnu
għal xi żmien, u f'waqt it-tiġrib jaqgħu.
14 U dawk li waqgħu qalb ix-xewk
huma dawk, li meta semgħu, telqu, u
nħanqu mill-ħsibijiet u mill-għana u mill-
pjaċiri ta' dil-ħajja, u ma jwasslux frott
sas-sajran.
15 Imma dawk ta' fuq art tajba huma
dawk, li b'qalb onesta u tajba, jisimgħu
l-kelma, u jżommuha, u jagħmlu l-frott
bis-sabar.
16 Ebda bniedem, meta jixgħel xemgħa,
ma jgħattiha b'xi ħaġa, jew iqiegħdha taħt
sodda; iżda jqiegħdha fuq il-gandlier, biex
dawk li jidħlu jaraw id-dawl.
17 Għax xejn mhu moħbi, li ma jin-
kixifx; lanqas xejn moħbi, li ma jingħarafx
u jiġi fil-beraħ.
18 Araw mela kif tisimgħu: għax min
għandu, jingħatalu; u min m'għandux,

jittehidlu mqar dak li minn ghalih
ghandu.
19 Imbaghad ġew fejnu ommu u ħutu,
u ma setgħux jaslu sa ħdejh minħabba
l-ġemgħa tan-nies.
20 U x'uħud qalulu: Ommok u ħutek
qegħdin barra, u jixtiequ jarawk.
21 U wieġeb, u qalilhom: Ommi u ħuti
huma dawk li jisimgħu l-kelma t'Alla, u
jagħmluha.
22 Issa ġara f'wieħed minn dawk il-
jiem, li tala' fuq dgħajsa mad-dixxipli
tiegħu, u qalilhom: Ejjew ingħaddu għan-
naħa l-oħra tal-bħajra. U qalgħu 'l barra.
23 Imma huma u sejrin raqad: u waqa'
fuq il-bħajra riefnu riħ; u mtlew bl-ilma, u
kienu sejrin jintilfu.
24 U resqu lejh, u qajmuh, billi qalu:
Mgħallem, mgħallem, mitlufin aħna. Im-
bagħad qam, u ċanfar ir-riħ, u t-taħbit ta'
l-ilma: u huma waqfu, u sar bnazzi.
25 U qalilhom: Fejn hi l-fidi tagħkom?
U billi beżgħu, stagħġbu u qalu wieħed lil
ieħor: Xi bniedem hu dan! għax hu jordna
wkoll l-irjieħ u l-ilma, u jisimgħu minnu.
26 U waslu fl-art tal-Ġerasin, li hi
biswit il-Galilija.
27 U xħin niżel l-art, iltaqa' miegħu
barra mill-belt wieħed raġel, li kellu
x-xjaten minn żmien twil, u la kien jilbes
ħwejjeġ, u lanqas kien joqgħod f'ebda dar,
imma fl-oqbra.
28 Malli ra 'l Ġesù, għajjat, u xteħet
quddiemu, u qal b'leħen qawwi: X'hemm
bejni u bejnek, Ġesù, Bin Alla l-Għoli?
Nitolbok, illi ma taħqarnix.
29 (Għax hu ikkmanda l-ispirtu mniġ-
ġes biex joħroġ mir-raġel. Għax bosta
drabi kien qabdu: u kien miżmum marbut
bil-ktajjen u bil-qjud; u kien iqatta' l-irbit,
u kien misjuq mix-xitan fid-deżert.)
30 U Ġesù staqsieh, billi qallu: X'jis-
mek? U dak wieġeb: Leġjun: għax ħafna
xjaten kienu daħlu fih.
31 U talbuh biex ma jġegħilhomx
imorru fl-abbissi.
32 Issa kien hemm merħla ta' ħafna
ħnieżer jirgħaw fuq il-muntanja: u talbuh
biex iħallihom jidħlu fihom. U ħalliehom.
33 U x-xjaten ħarġu mbagħad mir-
raġel, u daħlu fil-ħnieżer: u l-merħla
ntefgħet bil-herra 'l isfel mill-irdum għall-
bħajra, u fgaw.
34 Xħin dawk li kienu jirgħawhom raw
x'ġara, ħarbu, u marru u qalu dan fil-belt,
u fl-irħula.
35 Imbagħad ħarġu jaraw x'ġara; u
ġew fejn Ġesù, u sabu r-raġel, li minnu
x-xjaten kienu ħarġu, bil-qiegħda f'riġlejn
Ġesù, liebes, u moħħu f'loku: u beżgħu.
36 Dawk ukoll li raw dan qalulhom kif
dak li kellu x-xjaten kien fieq.
37 Imbagħad in-nies kollha ta' l-idwar
tal-Ġerasin talbuh biex jitbiegħed minn-
hom; għax kien qabadhom biża' kbir: u
hu tala' fuq id-dgħajsa, u raġa' lura.
38 Issa r-raġel li minnu kienu ħarġu
x-xjaten talbu bil-ħniena biex jibqa'
miegħu: iżda Ġesù bagħtu, billi qallu:
39 Arġa' mur darek, u xandar kemm
ħwejjeġ kbar għamillek Alla. U dak telaq,
u xandar mal-belt kollha kemm ħwejjeġ
kbar għamillu Ġesù.
40 U ġara, x'hin Ġesù raġa' lura, illi
l-poplu laqgħu bil-qalb: għax kulħadd
kien jistennieh.
41 U, ara, ġie raġel jismu Ġajru, li kien
kap tas-sinagoga: u xteħet f'riġlejn Ġesù,
u talbu biex jidħol f'daru:
42 Għax kellu tifla waħda biss, ta' xi
tnax-il sena, u kienet qiegħda tmut. Iżda
hu u sejjer in-nies rassitu.
43 U waħda mara li kienet ilha tbati
tnax-il sena minn telf ta' demm, u li kienet
nefqet fit-tobba ġidha kollu, u ma setgħet
titfejjaq minn ħadd,
44 Ġiet warajh, u messet tarf libstu; u
minnufih waqfet it-tnixxija ta' demmha.
45 U Ġesù qal: Min messni? Meta
kulħadd ċaħad, qal Pietru u dawk li kienu
miegħu: Mgħallem, il-ġemgħa tan-nies
tiffolla madwarek u trossok, u int tgħid:
Min messni?
46 U Ġesù qal: Xi ħadd messni: għax
naf li qawwa ħarġet minni.
47 U xħin rat il-mara li nkixfet, resqet
imriegħda, u xteħtet quddiemu, u għarrfitu
quddiem il-poplu kollu l-għala messitu, u
kif fieqet f'daqqa.
48 U qalilha: Binti, ifraħ: il-fidi tiegħek
fejqitek: mur bis-sliem.
49 Kif kien għadu jitkellem, ġie wieħed
mingħand il-kap tas-sinagoga jgħidlu:
Bintek mietet: tħabbatx lill-Imgħallem.
50 Iżda xħin Ġesù sama' dan, wieġbu,
qallu: La tibżax: biss emmen, u hi tfiq.
51 U xħin wasal id-dar, ma ħalla lil
ħadd min jidħol miegħu, ħlief 'il Pietru, u
'l Ġakbu, u 'l Ġwanni, u 'l missier it-tifla u
'l ommha.
52 U kollha bkew, u tħassruha: iżda hu
qal: La tibkux; mhix mejta, iżda rieqda.
53 U bdew jidħku bih, billi kienu jafu
li mietet.
54 U ġagħalhom joħorġu lkoll barra, u
qabadha minn idha, u għajjat: Tifla, qum.
55 U l-ispirtu tagħha raġa' ġie, u hi
qamet minnufih: u ordna li jtuha tiekol.
56 U l-ġenituri tagħha stagħġbu: iżda
hu wissiehom biex ma jgħidu lil ħadd dak
li kien ġara.

9 Imbagħad sejjaħ lit-tnax-il dixxiplu
tiegħu flimkien, u taħom il-qawwa u
s-setgħa fuq ix-xjaten kollha, u biex ifejqu
l-mardijiet.
2 U bagħathom ixandru s-saltna t'Alla,
u jfejqu l-morda.

3 U qalilhom: Tieħdu xejn għall-vjaġġ
tagħkom, la ħatar, la ħorġa, la ħobż, u la
flus; u lanqas ikollkom żewġt ilbiesi.
4 U f'kull dar li tidħlu, hemm oqogħdu,
sakemm titilqu minn hemm.
5 U kull min ma jilqagħkomx, meta
toħorġu minn dik il-belt, farfru sat-trab
minn riġlejkom bħala xhieda kontra
tagħhom.
6 U ħarġu, u għaddew mill-ibliet,
ixandru l-evanġelju, u jfejqu kullimkien.
7 Issa Erodi t-tetrarka sama' dak kollu
li kien għamel Ġesù: u tħawwad, għax
x'uħud kienu jgħidu, li Ġwanni qam mill-
imwiet;
8 U minn oħrajn, li Elija deher; u minn
oħrajn, li wieħed mill-profeti mill-qodma
qam.
9 U Erodi qal: Ġwanni qtajtlu rasu:
mela min hu dan, li fuqu qiegħed nisma'
ħwejjeġ bħal dawn? U xtaq jarah.
10 U l-appostli, meta reġgħu lura,
qalulu kulma kienu għamlu. U ħadhom, u
telaq waħdu f'post imwarrab tal-belt
jisimha Betsajda.
11 Iżda n-nies, malli ntebħu b'dan,
marru warajh: u hu laqagħhom, u tkellem
magħhom fuq is-saltna t'Alla, u fejjaq lil
dawk li kellhom bżonn il-fejqan.
12 U meta l-jum beda għaddej, ġew it-
tnax, u qalulu: Ibgħat il-ġmiegħi tan-nies,
biex imorru fl-irħula u r-raba' ta' l-idwar,
biex isibu fejn joqogħdu, u x'jieklu; għax
hawn qegħdin f'post deżert.
13 Imma hu qalilhom: Agħtuhom
intom jieklu. U qalu: M'għandniex aktar
minn ħames ħobżiet, u żewġ ħutiet; jekk
ma mmorrux aħna nixtru l-ikel għal dal-
poplu kollu.
14 Għax kienu madwar ħamest elef
bniedem. U qal lid-dixxipli tiegħu:
Ġegħluhom joqogħdu bil-qiegħda fi qtajja
ta' xi ħamsin-il waħda.
15 U hekk għamlu, u ġegħluhom ilkoll
joqogħdu bil-qiegħda.
16 Imbagħad ħa l-ħames ħobżiet u
ż-żewġ ħutiet, u wara li rafa' għajnejh lejn
is-sema, berikhom, u kisirhom, u tahom
lid-dixxipli tiegħu, biex iqegħduhom qud-
diem il-ġemgħa.
17 U kielu, u xebgħu kollha: u refgħu
mill-fdal tnax-il qoffa bċejjeċ.
18 U ġara, waqt li kien jitlob waħdu,
illi d-dixxipli kienu miegħu: u hu staqsie-
hom, billi qal: Min igħidu n-nies li jiena
jien?
19 Wieġbu, igħidu: Ġwanni l-Battista;
iżda x'uħud igħidu: Elija; u oħrajn, li
raġa' qam wieħed mill-profeti l-qodma.
20 U qalilhom: Iżda intom min tgħidu
li jiena jien? U Pietru wieġeb, qal: Il-
Kristu t'Alla.
21 Iżda hu wissiehom, u ordnalhom
biex dan ma jgħiduh lil ħadd;
22 Billi qal: Bin il-bniedem għandu
jbati wisq, u jinċaħad mix-xjuħ u mill-
qassisin il-kbar u mill-iskribi, u jinqatel, u
fit-tielet jum iqum.
23 U qalilhom ukoll: Jekk xi ħadd irid
jiġi warajja, ħa jiċħad lilu nnifsu, u jarfa'
salibu kuljum, u jiġi warajja.
24 Għax kull min irid isalva ħajtu,
jitlifha: iżda kull min jitlef ħajtu minħabba
fija, dan isalvaha.
25 Għax x'jiswielu bniedem, jekk jirbaħ
id-dinja kollha, u jitlef lilu nnifsu, jew
jirtema?
26 Għax kull min jistħi minni u minn
kliemi, Bin il-bniedem jistħi minnu, meta
jiġi fil-glorja tiegħu, u f'ta' Missieru, u ta'
l-anġli qaddisa.
27 Iżda ngħidilkom is-sewwa: Hawn
x'uħud minn dawk li qegħdin hawn, li ma
jduqux il-mewt, sama jaraw is-saltna t'Alla.
28 U ġara, xi tmint ijiem wara dawn it-
taħditiet, illi ħa miegħu 'l Pietru, u 'l
Ġwanni, u 'l Ġakbu, u tala' fuq muntanja
biex jitlob.
29 Hu u jitlob, id-dehra ta' wiċċu
tbiddlet, u lbiesu sar abjad u jiddi.
30 U, ara, kien hemm jitkellmu miegħu
żewġt irġiel, li kienu Mosè u Elija:
31 Li dehru fil-glorja, u kienu jitħaddtu
fuq it-tmiem tiegħu li hu kellu jwettaq
Ġerusalem.
32 Iżda Pietru u dawk li kienu miegħu
kienu magħfusin bin-ngħas: u xħin
stenbħu, raw il-glorja tiegħu, u ż-żewġt
irġiel li kienu weqfin ħdejh.
33 U ġara, huma u jitilqu minn ħdejh,
illi Pietru qal 'il Ġesù: Mgħallem, tajjeb li
aħna noqogħdu hawn: ħallina nagħmlu
tliet egħrejjex; wieħed għalik, wieħed għal
Mosè, u wieħed għal Elija: billi ma kienx
jaf x'qiegħed igħid.
34 Hu u jgħid hekk, ġiet sħaba, u
għattiethom: u beżgħu xħin daħlu fis-
sħaba.
35 U ġie leħen mis-sħaba jgħid: Dan hu
Ibni l-għażiż: lilu isimgħu.
36 U wara li għadda l-leħen, Ġesù
nstab waħdu. Huma baqgħu siekta, u
f'dawk il-jiem lil ħadd ma qalu xejn milli
raw.
37 U ġara l-għada, meta niżlu mill-
għolja, illi ħafna nies iltaqgħu miegħu.
38 U, ara, raġel mill-ġemgħa għajjat,
igħid: Mgħallem, nitolbok bil-ħniena,
tħares lejn ibni: għax hu l-iben waħdieni
tiegħi.
39 U, ara, meta jaħtfu spirtu, minnufih
jibda' jgħajjat; u jħabbtu ma' l-art, hekk li
jarġa' joħroġ ir-ragħwa, u qajla jitilqu
wara li jkun benġlu.
40 U jien tlabt bil-ħniena lid-dixxipli
tiegħek biex joħorġuh; u ma setgħux.
41 U Ġesù wieġeb, billi qal: Ja nisel bla
twemmin u maqlub, kemm sa ndum
magħkom, u naħmilkom? Ġib hawn lil
ibnek.

42 U hu u riesaq, ix-xitan tefgħu ma'
l-art, u qallbu. U Ġesù ċanfar lill-ispirtu
mniġġes, u fejjaq it-tifel, u raddu lil
missieru.
43 U kienu lkoll mistagħġbin bil-
qawwa kbira t'Alla. Iżda huma u jis-
tagħġbu b'kulma għamel, Ġesù qal lid-
dixxipli tiegħu:
44 Ħallu dawn il-kelmiet jidħlu f'wid-
nejkom: Bin il-bniedem sa jingħata f'idejn
il-bnedmin.
45 Imma huma ma fehmux dil-kelma, u
kienet moħbija minnhom, biex ma jifhmu-
hiex: u beżgħu jsaqsuh fuqha.
46 U qamet tilwima bejniethom, min
minnhom kien l-akbar.
47 U Ġesù, billi għaraf il-ħsieb ta'
qalbhom, ħa tifel żgħir, u qiegħdu
ħdejh,
48 U qalilhom: Min jilqa' lil dat-tifel
f'ismi jilqa' lili: u min jilqa' lili jilqa' lil
min bagħatni: għax min hu l-iżgħar fost-
kom ilkoll, dan ikun kbir.
49 U Ġwanni wieġeb, u qal: Mgħallem,
rajna wieħed joħroġ ix-xjaten f'ismek, u
ma ħallejniehx, għax ma jimxix magħna.
50 Qallu Ġesù: La żżommuhx, għax
min mhux kontra tagħna hu magħna.
51 U ġara, meta ż-żmien li jkun mil-
qugħ fis-sema wasal, illi dawwar wiċċu
biex imur Ġerusalem,
52 U bagħat xi messaġġiera quddiemu:
u marru, u daħlu f'raħal tas-Samaritani,
biex iħejjulu.
53 U ma laqgħuhx, għax wiċċu kien
bħalkieku kien sejjer Ġerusalem.
54 U malli d-dixxipli tiegħu Ġakbu u
Ġwanni raw dan, qalu: Mulej, tridx
ngħidu biex jinżel nar mis-sema, u
jtemmhom, bħal ma għamel ukoll Elija?
55 Iżda hu dar, u ċanfarhom, u qal:
Intom ma tafux minn liema ġens ta' spirtu
intom.
56 Għax Bin il-bniedem ma ġiex biex
jeqred il-ħajja tal-bnedmin, iżda biex
isalvahom. U marru f'raħal ieħor.
57 U ġara, huma u mexjin fit-triq, illi
wieħed raġel qallu: Mulej, nimxi warajk
kull fejn tmur.
58 U Ġesù qallu: Il-volpijiet għandhom
il-ħofor, u t-tjur ta' l-ajru għandhom il-
bejtiet; iżda Bin il-bniedem m'għandux
fejn imidd rasu.
59 Qal lil wieħed ieħor: Imxi warajja.
Iżda dak qal: Mulej; ħallini l-ewwel im-
mur nidfen lil missieri.
60 Imma Ġesù qallu: Ħalli l-mejtin
jidfnu lill-mejtin tagħhom: iżda int mur
xandar is-saltna t'Alla.
61 Ieħor ukoll qal: Mulej, jien niġi
warajk; iżda l-ewwel ħallini nsellem lin-
nies ta' dari.
62 U Ġesù qallu: Ebda bniedem, wara
li jagħmel idu fuq il-moħriet, u jħares lura,
ma hu tajjeb għas-saltna t'Alla.

10 Wara dan għażel il-Mulej sebgħin
oħra wkoll, u bagħathom tnejn
tnejn quddiemu f'kull belt u post, fejn
kellu jiġi hu stess.
2 Għalhekk qalilhom: Il-ħsad tassew
kbir, iżda l-ħaddiema huma ftit: itolbu
għalhekk lil Sid il-ħsad, biex jibgħat ħad-
diema għall-ħsad tiegħu.
3 Morru: Ara, qiegħed nibgħatkom
bħal ħrief qalb l-ilpup.
4 La ġġorrux u la borża, u la ħorġa, u
lanqas qorq; u la sselmu lil ħadd fit-triq.
5 U f'kull dar li tidħlu, l-ewwel għidu:
Is-sliem lil did-dar.
6 U jekk ikun hemm bin is-sliem, is-
sliem tagħkom jinżel fuqha: jekk le,
tarġa' lura għandkom.
7 U f'dik l-istess dar ibqgħu, tieklu u
tixorbu milli jagħtukom; għax il-ħaddiem
jistħoqqlu ħlasu. La tmorrux minn dar
għal dar.
8 U f'kull belt li tidħlu, u jilqgħukom,
kulu minn dak li jqegħdulkom quddiem-
kom:
9 U fejqu l-morda li jkun hemm, u
għidulhom: Is-saltna t'Alla qorbot lejkom.
10 Iżda f'kull belt li tidħlu, u ma
jilqgħukomx, oħorġu fit-toroq tagħha, u
għidu:
11 Sa l-istess trab ta' beltkom, li weħel
magħna, aħna nfarfru għalikom: madan-
kollu kunu sguri minn dan, li qorbot is-
saltna t'Alla lejkom.
12 Iżda ngħidilkom: Ikun eħfef f'dak
il-jum għal Sodoma, milli għal dik il-belt.
13 Jaħasra għalik, Korażajn! Jaħasra
għalik, Betsajda! Għax kieku saru f'Tir u
f'Sidon l-egħmejjel kbar li saru fikom,
ilhom żmien li nidmu, mixħutin lebsin ix-
xkora, u fl-irmied.
14 Imma jkun eħfef għal Tir u Sidon
f'jum il-ħaqq, milli għalikom.
15 U int, Kafarnahum, li int imgħollija
sas-sema, titniżżel sa l-infern.
16 Min jisma' lilkom jisma' lili; u min
iżeblaħkom iżeblaħ lili; u min iżeblaħ lili,
iżeblaħ lil dak li bagħatni.
17 U s-sebgħin reġgħu lura ferħanin, u
qalu: Mulej, sax-xjaten ukoll joqogħdu
għalina f'ismek.
18 U qalilhom: Jien rajt ix-xitan jaqa'
bħal berqa mis-sema.
19 Ara, jien nagħtikom is-setgħa timxu
fuq is-sriep u l-egħkiereb, u fuq kull
qawwa tal-għadu: u xejn ma jista'
jagħmlilkom ħsara.
20 Madankollu b'dan la tifirħux, li
l-ispirti joqogħdu għalikom; iżda ifirħu li
ismijietkom inkitbu fis-sema.
21 F'dak il-ħin feraħ Ġesù fl-ispirtu u
qal: Niżżikħajr, o Missier, Sid is-sema u
l-art, li ħbejt dawn il-ħwejjeġ mill-għorrief
u min-nies tad-dehen, u għarrafthom liċ-
ċkejknin. Iva, Missier; għaliex hekk
għoġbok.

22 Kollox ingħatali minn Missieri; u
ħadd ma jaf min hu l-Iben, ħlief il-Missier;
u min hu l-Missier, ħlief l-Iben, u lil min
l-Iben ikun irid igħarrafhulu.
23 U dar lejn id-dixxipli tiegħu, u
qalilhom weħidhom: Imberkin l-għajnejn
li jaraw dak li taraw intom:
24 Għax ngħidilkom, li ħafna profeti u
slaten xtaqu li jaraw dak li taraw intom, u
ma rawhx; u jisimgħu dak li tisimgħu
intom, u ma semgħuhx.
25 U, ara, wieħed imgħallem tal-liġi
qam bil-wieqfa, u hu u jġarrbu, qal:
Mgħallem, x'għandi nagħmel biex niret il-
ħajja ta' dejjem?
26 U qallu: X'hemm miktub fil-liġi?
x'taqra?
27 U dak wieġeb, qal: Ħobb il-Mulej
Alla tiegħek b'qalbek kollha, u b'ruħek
kollha, u b'saħħtek kollha, u b'moħħok
kollu; u lil għajrek bħalek innifsek.
28 U qallu: Tajjeb weġibt: għamel dan,
u tgħix.
29 Imma dak, billi ried jiġġustifika lilu
nnifsu, qal lil Ġesù: U min hu għajri?
30 Wieġeb Ġesù, u qal: Wieħed raġel
kien nieżel minn Ġerusalem lejn Ġerko, u
waqa' f'idejn il-ħallelin, li neżżgħuh minn
ħwejġu, u ferewh, u telqu, u ħallewh bejn
ħaj u mejjet.
31 U nzerta kien għaddej minn dik it-
triq wieħed qassis: u meta rah, għadda
minn fuq in-naħa l-oħra.
32 U hekk ukoll Levita, meta wasal
hemm, ġie u ħares lejh, u għadda fuq in-
naħa l-oħra.
33 Imma wieħed Samaritan, li kien
għaddej, ġie ħdejh: u meta rah, kellu
ħniena minnu,
34 U resaq fejnu, u rabatlu ġrieħu, wara
li sawwablu żejt u nbid; u qiegħdu fuq il-
bhima tiegħu stess, u ħadu f'lukanda, u ħa
ħsiebu.
35 U l-għada xħin kien sejjer, ħareġ
żewġ dinieri, u tahom lir-raġel tal-lukanda,
u qallu: Ħu ħsiebu; u kulma tonfoq iżjed,
nagħtihulek meta narġa' ngħaddi.
36 Min minn dawn it-tlieta, jidhirlek
int, kien il-għajr ta' dak li waqa' f'idejn il-
ħallelin?
37 U dak qal: Dak li wera ħniena
miegħu. Imbagħad Ġesù qallu: Mur, u
agħmel hekk int ukoll.
38 Issa ġara, huma u sejrin, illi daħal
f'raħal: u waħda mara jisimha Marta
laqgħetu f'darha.
39 U kellha oħtha jisimha Marija, li
qagħdet ukoll bil-qiegħda f'riġlejn Ġesù,
u semgħet il-kelma tiegħu.
40 Imma Marta kienet imħabbta
b'ħafna xogħol, u resqet lejh, u qalet:
Mulej, mhu xejn dan għalik li oħti ħallietni
naqdi waħdi? Għidilha mela biex
tgħinni.
41 U Ġesù wieġeb u qalilha: Marta,
Marta, int imkidda u mħabbta għal ħafna
ħwejjeġ;
42 Imma ħaġa waħda hi meħtieġa: u
Marija għażlet dak l-aħjar sehem, li ma
jitteħdilhiex.

11 U ġara, fil-waqt li kien jitlob f'ċertu
lok, xħin waqaf, illi wieħed mid-
dixxipli tiegħu qallu: Mulej, għallimna
nitolbu, bħal ma għallem ukoll Ġwanni
lid-dixxipli tiegħu.
2 U qalilhom: Meta titolbu, għidu:
Missierna li int fis-smewwiet, jitqaddes
ismek. Tiġi saltnatek. Ikun li trid int, kif
fis-sema, hekk fl-art.
3 Ħobżna ta' kuljum agħtihulna minn
jum għal jum.
4 U aħfrilna dnubietna; għax aħna
wkoll naħfru lil kull min għandu jagħtina.
U la ddaħħalniex fit-tiġrib; iżda eħlisna
mid-deni.
5 U qalilhom: Min minnkom ikollu
ħabib, u jmur għandu f'nofs il-lejl, u
jgħidlu: Ħabib, islifni tliet ħobżiet;
6 Għax ħabib tiegħi ġie għandi minn
vjaġġ, u m'għandix xi nqegħidlu qud-
diemu?
7 U dak minn ġewwa jwieġbu u jgħidlu:
Tħabbatnix: il-bieb issa magħluq, u
wliedi qegħdin fis-sodda miegħi; ma nistax
inqum u nagħtik.
8 Ngħidilkom: Għalkemm ma jqumx u
jagħtih, għax ikun ħabibu, iżda minħabba
l-leħħa tiegħu jqum u jagħtih kemm
jinħtieġlu.
9 U ngħidilkom: Itolbu, u jingħatal-
kom; fittxu, u ssibu; ħabbtu, u jinfetħil-
kom.
10 Għax kull min jitlob jaqla'; u min
ifittex isib; u min iħabbat, jiftħulu.
11 Jekk iben jitlob il-ħobż lil wieħed
minnkom, li hu missier, jagħtih ġebla? Jew
jekk jitlob ħuta, minflok ħuta jagħtih
serp?
12 Jew jekk jitlob bajda, jagħtih
għakreb?
13 Jekk intom mela, li intom ħżiena,
tafu kif tagħtu lil uliedkom għotjiet tajba:
kemm aktar Missierkom tas-sema jagħti
l-Ispirtu s-Santu lil dawk li jitolbuh?
14 U kien qiegħed joħroġ xitan, li kien
imbikkem. U ġara, meta x-xitan ħareġ, illi
l-imbikkem tkellem; u n-nies stagħġbu.
15 Imma x'uħud minnhom qalu: Bis-
saħħa ta' Bagħalżebub, il-prinċep tax-
xjaten, joħroġ ix-xjaten.
16 U oħrajn, huma u jġarrbuh, talbu
minnu xi għelm mis-sema.
17 Imma hu, billi kien jaf ħsibijiethom,
qalilhom: Kull saltna mifruda kontra
tagħha nnifisha titħarbat, u dar mifruda
kontra dar taqa'.
18 Jekk Satana wkoll hu mifrud kontra

tiegħu nnifsu, kif iżżomm is-saltna tiegħu?
Għax intom tgħidu li bis-saħħa ta' Bagħal-
żebub jiena noħroġ ix-xjaten.
19 U jekk jien bis-saħħa ta' Bagħal-
żebub noħroġ ix-xjaten, bis-saħħa ta' min
joħorġuhom uliedkom? Għalhekk huma
jkunu l-imħallfin tagħkom.
20 Imma jekk jien bis-saħħa tas-saba'
t'Alla noħroġ ix-xjaten, mela s-saltna
t'Alla waslet fuqkom.
21 Meta raġel qawwi armat jindokra lil
daru, ħwejġu huma fis-sliem:
22 Imma jekk wieħed b'saħħtu aktar
minnu jiġi fuqu, u jegħlbu, jeħodlu l-armi
kollha li kien jafda fihom, u jqassam dak
li ħataflu.
23 Min mhux miegħi hu kontra tiegħi:
u min ma jiġborx miegħi, ixerred.
24 Meta l-ispirtu mniġġes joħroġ minn
bniedem, jimxi f'postijiet nexfin, ifittex il-
mistrieħ; u meta ma jsibx, igħid: Narġa'
mmur dari mnejn ħriġt.
25 U meta jiġi, isibha miknusa u
mżejna.
26 Imbagħad imur, u jieħu miegħu
seba' spirti oħra agħarr minnu nnifsu; u
jidħlu, u jgħammru hemm: u l-aħħar
qagħda ta' dak il-bniedem tkun agħarr
minn ta' l-ewwel.
27 U ġara, hu u jitkellem hekk, illi
waħda mara mill-ġemgħa tan-nies għolliet
leħinha, u qaltlu: Imbierek il-ġuf li ġiebek,
u s-sider li rdajt.
28 Imma hu qal: Iva, imma aktar
imberkin dawk li jisimgħu l-kelma t'Alla,
u jħarsuha.
29 U kif in-nies bdew jirtassu flimkien,
qabad igħid: Dan hu nisel ħażin: ifittxu
għelm; u l-ebda għelm ma jingħatalu, ħlief
il-għelm ta' Ġona l-profeta.
30 Għax bħalma Ġona kien għelm
għan-nies ta' Ninwe, hekk ukoll Bin il-
bniedem ikun għal dan in-nisel.
31 Is-sultana ta' nofsinhar tqum f'jum
il-ħaqq mar-rġiel ta' dan in-nisel, u tik-
kundannahom: għax hi ġiet minn truf l-art
biex tisma' l-għerf ta' Salamun; u, ara,
wieħed aqwa minn Salamun hu hawn.
32 L-irġiel ta' Ninwe jqumu f'jum il-
ħaqq ma' dan in-nisel, u jikkundannawh:
għax huma nidmu meta Ġona xandar;
u, ara, wieħed aqwa minn Ġona hu
hawn.
33 Ħadd, meta jixgħel xemgħa, ma
jqiegħdha f'post moħbi, lanqas taħt kejl,
imma fuq gandlier, biex dawk li jidħlu
jaraw id-dawl.
34 Id-dawl tal-ġisem hi l-għajn: għal-
ħekk meta għajnek hi safja, ġismek kollu
hu mimli dawl; iżda meta għajnek tkun
ħażina, ġismek ukoll ikun mimli dlam.
35 Qis mela li d-dawl li hu fik ma jkunx
dlam.
36 Jekk mela ġismek ikun mimli kollu
dawl, bla ma jkollu ebda naħa mudlama,
ikun kollu mdawwal, bħal meta d-dija ta
xemgħa tagħtik id-dawl.
37 U hu u jitkellem, talbu wieħed
Fariżew biex jiekol miegħu: u daħal, u
qagħad fuq il-mejda.
38 U xħin il-Fariżew ra dan, stagħġeb li
ma kienx inħasel qabel l-ikel.
39 U l-Mulej qallu: Issa intom il-
Fariżej tnaddfu t-tazza u d-dixx minn
barra; iżda ġewwa tagħkom mimli bis-
serq u bil-ħażen.
40 Ja boloh, min għamel barra ma
għamilx ukoll ġewwa?
41 Imma agħtu karita' minn dak li
għandkom; u, ara, kollox hu nadif
għalikom.
42 Iżda jaħasra għalikom, Fariżej! għax
intom tgħaxxru n-nagħniegħ u l-fejġel u
kull xorta ta' ħxejjex, u tħallu l-ħaqq u
l-imħabba t'Alla: dawn kien imisskom
għamiltu, u ma tħallux lill-oħrajn mhux
magħmulin.
43 Jaħasra għalikom, Fariżej! għax
intom tħobbu l-ewwel siġġijiet fis-sinagogi,
u t-tislim fil-pjazez.
44 Jaħasra għalikom skribi u Fariżej,
ipokriti! Għax intom bħal oqbra li ma
jidhrux, u n-nies li jimxu fuqhom ma jafux
bihom.
45 Imbagħad wieġeb wieħed mill-
imgħallmin tal-liġi, u qallu: Mgħallem,
b'dal-kliem int qiegħed tgħajjar lilna
wkoll.
46 U qal: Jaħasra għalikom ukoll, ja
mgħallmin tal-liġi! għax tgħabbu l-bned-
min tagħbijiet tqal biex jirtefgħu, u intom
infuskom ma tmissux it-tagħbijiet b'wie-
ħed mis-swaba tagħkom.
47 Jaħasra għalikom! għax tibnu
l-oqbra tal-profeti, li missirijietkom qatlu-
hom.
48 Tassew intom xhieda li taqblu ma'
l-egħmejjel ta' missirijietkom: għax huma
tassew qatluhom, u intom tibnu l-oqbra
tagħhom.
49 Għalhekk ukoll qal il-għerf t'Alla:
Nibgħatilhom profeti u appostli, u x'uħud
minnhom joqtluhom u jippersegwitaw-
hom.
50 Biex id-demm tal-profeti kollha, li
xxerred mill-ħolqien tad-dinja, jintalab
minn dan in-nisel;
51 Minn demm Abel sa demm Żak-
karija, li kien meqrud bejn l-altar u s-
santwarju: tassew ngħidilkom: Għad
jintalab minn fuq dan in-nisel.
52 Jaħasra għalikom, ja mgħallmin tal-
liġi! Għax ħadtu l-muftieħ tal-għerf:
intom infuskom ma dħaltux, u dawk li
kienu deħlin intom fixkiltu.
53 U hekk kif qalilhom dan, l-iskribi u
l-Fariżej bdew iżommulu bis-sħiħ, u
jġagħluh jitkellem fuq ħafna ħwejjeġ:
54 Lesti għalih, u jfittxu li jaqbdu xi
ħaġa minn fommu, biex jixluh.

12 Waqt li eluf ta' nies kienu miġ-
mugħin, hekk li kienu jirfsu lil
xulxin, hu beda jgħid l-ewwel lid-dixxipli
tiegħu: Ħarsu ruħkom mill-ħmira tal-
Fariżej, li hi l-ipokresija.
2 Għax m'hemm xejn imgħotti, li ma
jinkixifx; u lanqas moħbi, li ma jingħarafx.
3 Għalhekk kulma tkunu għidtu fid-
dlam jinstama' fid-dawl; u dak li tkunu
għidtu fil-widna fil-kmamar ta' ġewwa
jixxandar fuq il-bjut.
4 U lilkom ħbieb tiegħi ngħidilkom: La
tibżgħux minn dawk li joqtlu l-ġisem, u
wara dan m'għandhom xejn iżjed x'jistgħu
jagħmlu.
5 Iżda jien nurikom minn qabel minn
min għandkom tibżgħu: Ibżgħu minn dak,
li wara li jkun qatel għandu s-setgħa li
jitfa' fl-infern; iva, ngħidilkom: Ibżgħu
minnu.
6 Jaqaw ħames agħsafar tal-bejt ma
jinbigħux filsejn, u lanqas wieħed minn-
hom mhu minsi quddiem Alla?
7 Iżda sax-xagħar ta' raskom hu kollu
magħdud; la tibżgħux mela: intom tiswew
aktar minn ħafna agħsafar tal-bejt.
8 Ngħidilkom ukoll: Kull min jist-
qarrni quddiem il-bnedmin, jistqarru wkoll
Bin il-bniedem quddiem l-anġli t'Alla:
9 Iżda dak li jiċħadni quddiem il-
bnedmin, jinċaħad quddiem l-anġli t'Alla.
10 U kull min igħid kelma kontra Bin
il-bniedem, jinħafirlu: iżda min jidgħi bl-
Ispirtu s-Santu ma jinħafirlux.
11 U meta jġibukom quddiem is-
sinagogi, u l-maġistrati, u l-ħakkiema, la
tħabblux raskom kif u x'sejrin twieġbu,
jew x'sa tgħidu:
12 Għax l-Ispirtu s-Santu jgħallimkom
dak il-ħin stess x'għandkom tgħidu.
13 U qallu wieħed mill-ġemgħa tan-
nies: Mgħallem, għid lil ħija, biex jaqsam
il-wirt miegħi.
14 U hu qallu: Raġel, min għamilni
mħallef jew qassâm fuqkom?
15 U qalilhom: Araw tajjeb, u ħarsu
ruħkom mir-rebgħa: għax il-ħajja tal-
bniedem mhix qiegħda fil-kotra tal-ġid li
għandu.
16 U qalilhom parabbla, billi qal: Ir-
raba' ta' wieħed għani raddlu ħafna:
17 U ħaseb fih innifsu, billi qal:
X'nagħmel, għax m'għandix fejn naħżen
il-għalejjel tiegħi?
18 U qal: Hekk nagħmel: Inħott
l-imħażen tiegħi, u nibni oħrajn akbar; u
niġma' hemm il-qamħ kollu tiegħi u ġidi.
19 U ngħid lil ruħi: Ruħ, għandek
ħafna ġid merfugħ għal ħafna snin; strieħ,
kul, ixrob u tħenna.
20 Imma Alla qallu: Ja iblah, dal-lejl
ruħek tintalab minn għandek, imbgħad
dak li ħejjejt ta' min ikun?
21 Hekk hu dak li jaħżen teżori għalih
innifsu, u mhux għani m'Alla.
22 U qal lid-dixxipli tiegħu: Għalhekk
ngħidilkom: La tħabblux raskom għal
ħajjitkom, x'sa tieklu; lanqas għall-ġisem,
x'sa tilbsu.
23 Il-ħajja hi aqwa mill-ikel, u l-ġisem
hu aqwa mill-ilbies.
24 Ħarsu lejn iċ-ċawl: għax huma la
jiżirgħu u la jaħsdu; la għandhom maħ-
żen u la matmura; u Alla jitmagħhom:
Kemm wisq iżjed tiswew intom mit-
tjur?
25 U min minnkom billi jħabbel rasu
jista' jżid ma' tulu kubitu wieħed?
26 Jekk mela ma tistgħux tagħmlu
l-iżgħar ħaġa, għax tħabblu raskom għall-
ħwejjeġ oħra?
27 Ħarsu lejn il-ġilji kif jikbru: la
jaħdmu, la jinsġu; u jien ngħidilkom li
lanqas Salamun fil-glorja kollha tiegħu ma
kien imlibbes bħal wieħed minnhom.
28 Jekk mela Alla jlibbes hekk lill-
ħaxix, li llum jinsab fil-għalqa, u għada
jixteħet fil-forn; kemm aktar ilibbes lil-
kom, ja intom ta' fidi żgħira?
29 U la tfittxux x'sa tieklu, jew x'sa
tixorbu, u la titħassbux.
30 Għax dawn il-ħwejjeġ kollha jfittxu-
hom il-ġnus tad-dinja: u Missierkom jaf li
taħtiġuhom.
31 Iżda fittxu s-saltna t'Alla; u dawn il-
ħwejjeġ kollha jiżdidulkom.
32 La tibżax, merħla żgħira; għax
Missierkom għoġbu jagħtikom is-saltna.
33 Bigħu dak li għandkom, u għamlu
karità; għamlu għalikom boroż li ma
jiqdimux, teżor fis-sema li ma jonqos qatt,
fejn ebda ħalliel ma jersaq, u lanqas ma
teqred il-kamla.
34 Għax fejn hu t-teżor tiegħek, hemm
qiegħda wkoll qalbek.
35 Ħalli ġenbejkom ikunu mħażżmin, u
l-imsiebaħ tagħkom mixgħulin;
36 U intom kunu bħal irġiel jistennew
lil sidhom, meta jiġi lura mit-tieġ; biex
meta jiġi u jħabbat, jiftħulu malajr.
37 Imberkin dawk il-qaddejja, li xhin
jiġi sidhom isibhom jishru: ngħidilkom
is-sewwa, li hu jitħażżem, u jqegħidhom
fuq il-mejda, u jgħaddi iservihom.
38 U jekk jiġi fit-tieni sahra, jew jiġi fit-
tielet sahra, u jsibhom hekk, imberkin
dawk il-qaddejja.
39 Kunu afu dan, li kieku sid id-dar
kien jaf xhin ġej il-ħalliel, kien jishar, u
ma jħallix daru tinfetaħ.
40 Kunu mela wkoll imħejjijin: għax
f'siegħa li ma taħsbux fiha jiġi Bin il-
bniedem.
41 Imbagħad qallu Pietru: Mulej,
għalina qiegħed tgħid dil-parabbla, jew
għal kulħadd ukoll?
42 U qal il-Mulej: Min mela hu dak il-
prokuratur fidil u għaqli, li sidu jqiegħdu
fuq in-nies tad-dar, biex jagħtihom f'waqtu
sehemhom ta' l-ikel?

43 Imbierek dak il-qaddej, li x'ħin jiġi sidu jsibu jagħmel hekk.

44 Tassew ngħidilkom, li jqiegħdu fuq kulma għandu.

45 Iżda u jekk dak il-qaddej igħid f'qalbu: Jiddawwar sidi ma jiġi; u jibda jsawwat lill-qaddejja rġiel u nisa, u jiekol u jixrob, u jisker;

46 Sid dak il-qaddej jiġi f'jum li ma kienx jistennieh, u f'siegħa li ma jobsorx, jaqsmu tnejn, u jagħtih sehmu ma' dawk li ma jemmnux.

47 U dak il-qaddej, li għaraf il-fehma ta' sidu, u ma hejjiex lilu nnifsu, u lanqas għamel skond ir-rieda tiegħu, jissawwat b'ħafna daqqiet.

48 Imma dak li ma għarafx, u għamel ħwejjeġ li jistħoqqilhom id-daqqiet, jissawwat bi ftit daqqiet. Għax lil min tawh ħafna, ħafna jitolbu minn għandu: u lil min il-bnedmin irħewlu ħafna f'idejh, iżjed jitolbu minnu.

49 Nar ġejt nitfa' fl-art; u x'irrid iżjed jekk diġà qabad?

50 Iżda jien għandi magħmudija biex nitgħammed biha; u kif jien imdejjaq sa ma sseħħ!

51 Taħsbu intom li ġejt biex inġib is-sliem fl-art? Le: ngħidilkom; imma aktarx il-firda:

52 Għax minn issa 'l quddiem ikunu ħamsa f'dar waħda mifrudin, tlieta kontra tnejn, u tnejn kontra tlieta.

53 Il-missier ikun mifrud kontra l-iben, u l-iben kontra l-missier; l-omm kontra l-bint, u l-bint kontra l-omm; u l-ħmiet kontra kennietha, u l-kenna kontra ħmietha.

54 U qal ukoll lin-nies: Meta taraw sħaba tiela' mill-punent, malajr tgħidu: Ġejja x-xita; u hekk jiġri.

55 U meta taraw jonfoħ ir-riħ isfel, tgħidu: Ġejja s-sħana; u hekk jiġri.

56 Ja ipokriti, tafu tagħrfu wiċċ is-sema u l-art; kif ma tafux tagħrfu dan iż-żmien?

57 Iva, u għaliex minnkom infuskom stess ma tagħżlux is-sewwa?

58 Int u sejjer ma' l-avversarju tiegħek għal għand il-maġistrat, kif tkun għadek fit-triq, qis li teħles minnu; li ma jeħdokx quddiem l-imħallef, u l-imħallef jerħik f'idejn il-għassies, u l-għassies jixħtek il-ħabs.

59 Ngħidlek: Minn hemm ma toħroġx, sama trodd sa l-aħħar ħabba.

13 F'dak il-ħin kien hemm preżenti x'uħud li qalulu fuq il-Galilin, li Pilatu ħallat demmhom mas-sagrifiċċji tagħhom.

2 U Ġesù wieġeb, qalilhom: Taħsbu intom li dawn il-Galilin kienu midinbin aktar mill-Galilin kollha, għax batew dan kollu?

3 Le: ngħidilkom; iżda jekk ma tindmux, tintilfu hekk ilkoll.

4 Jew dawk it-tmintax, li waqa' fuqhom it-torri ta' Silwam, u qatilhom, taħsbu intom li kienu midinbin aktar min-nies kollha li jgħammru Ġerusalem?

5 Le: ngħidilkom; imma jekk ma tindmux, tintilfu lkoll bħalhom.

6 Imbagħad qal ukoll dil-parabbla: Wieħed raġel kellu siġra tat-tin imħawla fil-għalqa tad-dwieli tiegħu; u ġie u fittex il-frott fuqha, u ma sab xejn.

7 Imbagħad qal lill-ħaddiem tal-għalqa tad-dwieli tiegħu; Ara, dawn it-tliet snin ilni niġi nfittex il-frott fuq din is-siġra tat-tin, u ma sibtx: aqtagħha; għalfejn qiegħda tħassar l-art?

8 Wieġeb u qallu: Mgħallem, ħalliha dis-sena wkoll, sakemm nagħżaq madwarha, u nagħtiha d-demel.

9 U jekk tagħmel il-frott, tajjeb: u jekk le, imbagħad wara aqtagħha.

10 U kien qiegħed igħallem f'waħda mis-sinagogi nhar ta' Sibt.

11 U, ara, kien hemm mara li kellha spirtu ta' marda minn tmintax-il sena; u kienet milwija għalkollox, u ma kenitx tista' tarfa' lilha nfisha b'xejn.

12 U xħin raha Ġesù, sejħilha ħdejh, u qalilha: Mara, int meħlusa mill-marda tiegħek.

13 U medd idejh fuqha: u hi minnufih iddrittat, u igglorifikat 'l Alla.

14 U l-kap tas-sinagoga wieġeb imgħaddab, għax Ġesù fejjaq nhar ta' Sibt, u qal lin-nies: Hemm sitt ijiem li fihom wieħed għandu jaħdem; f'dawn mela ejjew u tfejqu, u mhux nhar ta' Sibt.

15 Wieġbu mbagħad il-Mulej, u qal: Ja ipokrita, mhux kull wieħed minnkom nhar ta' Sibt iħoll il-gendus tiegħu, jew il-ħmar tiegħu mill-maxtura, u jieħdu jisqih?

16 U dil-mara, li hi bint Abraham, u li Satana rabatha, ara, għal tmintax-il sena, ma kellhiex tinħall minn dan l-irbit nhar ta' Sibt?

17 U meta qal dal-kliem stħaw dawk kollha li kienu kontra tiegħu: u l-poplu kollu feraħ bil-ħwejjeġ tal-għaġeb kollha li ntgħamlu minnu.

18 Imbagħad qal: Lil xiex tixbah is-saltna t'Alla, u ma' xiex inxebbahha?

19 Tixbah lill-ħabba tas-senapa, li raġel ħa, u tafa' fil-ġnien tiegħu; u kibret, u saret siġra kbira; u t-tjur tas-sema ġew jistrieħu fuq il-friegħi tagħha.

20 U raġa' qal: Ma' xiex inxebbah is-saltna t'Alla?

21 Hi bħal ħmira, li mara ħadet u ħbiet ġo tliet séat dqiq, sakemm ħemer kollu.

22 U mar fl-ibliet u fl-irħula, igħallem, u jimxi lejn Ġerusalem.

23 Imbagħad qallu wieħed: Mulej, huma ftit dawk li jsalvaw? U qalilhom:

24 Tħabtu biex tidħlu mill-bieb id-

dejjaq: għax ħafna, ngħidilkom, ifittxu
jidħlu, u ma jkunux jistgħu.
25 Meta darba sid id-dar ikun qam, u
għalaq il-bieb, u intom tkunu qegħdin
minn barra, tibdew tħabbtu l-bieb, tgħidu:
Ja Sid, ja Sid, iftħilna: iżda hu jwieġeb u
jgħidilkom: Ma nafx mnejn intom.
26 Imbagħad tibdew tgħidu: Kilna u
xrobna quddiemek, u għallimt fil-pjazez
tagħna.
27 Iżda hu jgħid: Ngħidilkom: Ma
nafx mnejn intom; warrbu minni, intom
ilkoll li tagħmlu l-ħażen.
28 Hemm ikun hemm biki u tgħażgħiż
ta' snien, meta taraw 'l Abraham, u 'l
Iżakk, u 'l Ġakobb, u l-profeti kollha fis-
saltna t'Alla, u intom infuskom mit-
fugħin barra.
29 U jiġu mill-lvant, u mill-punent, u
mit-tramuntana, u min-nofsinhar, u jo-
qogħdu fuq il-mejda fis-saltna t'Alla.
30 U, ara, dawk li huma l-aħħar ikunu
l-ewwel, u hemm min hu l-ewwel u jkun
l-aħħar.
31 Dak in-nhar stess ġew x'uħud mill-
Fariżej igħidulu: Itlaq, u mur minn hawn:
għax Erodi jrid joqtlok.
32 U qalilhom: Morru, u għidu lil dak
il-volpi: Ara, jien noħroġ ix-xjaten, u
nagħti l-fejqan illum u għada, u fit-tielet
jum nintemm.
33 Madankollu jaħtieġ li nimxi llum u
għada, u l-jum ta' wara; għax ma jistax
ikun li profeta jinqered barra minn
Ġerusalem.
34 Ja Ġerusalem, Ġerusalem, li toqtol
il-profeti, u tħaġġar lil dawk li jinbagħtu-
lek; kemm-il darba ridt niġma' lil uliedek
flimkien, bħalma tiġieġa tiġma' l-flieles
tagħha taħt ġwinħajha, u int ma ridtx!
35 Ara, darkom tibqagħlkom ħerba: u
tassew ngħidilkom: Ma tarawnix, sama
jasal il-waqt li tgħidu: Imbierek min ġej
f'isem il-Mulej.

14 U ġara, meta mar fid-dar ta' wieħed
mill-kbarat tal-Fariżej biex jiekol il-
ħobż nhar ta' Sibt, illi huma kienu għassa
tiegħu.
2 U, ara, kien hemm quddiemu raġel
marid bl-ilma.
3 U wieġeb Ġesù, qal lill-imgħallmin
tal-liġi u lill-Fariżej: Jiswa li wieħed ifejjaq
nhar ta' Sibt?
4 U huma ma tkellmux. U qabdu, u
fejqu, u bagħtu;
5 U weġibhom, qal: Min minnkom
jaqagħlu ħmar jew gendus f'bir, u ma
jtellgħux malajr nhar ta' Sibt?
6 U ma setgħux jerġgħu jwiġbuh għal
dan.
7 U qal parabbla lil dawk li kienu
mistednin, meta ra kif kienu jagħżlu
l-ewwel postijiet, billi qalilhom:
8 Meta tkun mistieden minn xi ħadd
għat-tieġ, la toqgħodx bil-qiegħda fl-ewwel
post; li ma jkunx hemm xi wieħed ogħla
minnek mistieden minnu;
9 U dak li stieden lilek u lilu jiġi u
jgħidlek: Agħti l-post lil dan; u int tibda
tistħi toqgħod fl-aħħar post.
10 Iżda meta tkun mistieden, mur
oqgħod bil-qiegħda fl-aħħar post; biex
meta jiġi dak li stiednek, igħidlek: Ħabib,
itla' aktar 'il fuq: imbagħad ikollok ġieh
quddiem dawk li jkunu fuq il-mejda
miegħek.
11 Għax kull min igħolli lilu nnifsu
jitniżżel; u kull min iniżżel lilu nnifsu
jitgħolla.
12 Imbagħad qal ukoll lil dak li
stiednu: Meta tagħti xi pranzu jew ikla, la
ssejjaħx lil ħbiebek, u lanqas lil ħutek, u
lanqas lil qrabatek, u lanqas lill-ġirien
għonja tiegħek, li ma jistidnukx huma
wkoll, u jpattulek.
13 Imma meta tagħmel stedina, sejjaħ
lill-foqra, lill-magħtubin, liz-zopop, lill-
għomja:
14 U tkun imbierek; għax ma jistgħux
ipattulek: imma jirtaddlek fil-qawmien
tan-nies ġusti.
15 U meta wieħed minn dawk li kienu
fuq il-mejda miegħu sama' dan, qallu:
Imbierek min jiekol il-ħobż fis-saltna
t'Alla.
16 Imbagħad qallu: Wieħed raġel
għamel ikla kbira, u stieden ħafna:
17 U bagħat il-qaddej waqt l-ikla jgħid
lil dawk li kienu mistednin: Ejjew; għax
kollox issa lest.
18 U kollha bi ħsieb wieħed bdew
jaqilgħu l-iskużi. L-ewwel wieħed qallu:
Xtrajt biċċa art, u għandi bżonn immur
naraha: nitolbok tagħdirni.
19 U ieħor qal: Xtrajt ħamest iżwieġ
gniedes, u sa mmur nippruvahom: nitol-
bok tagħdirni.
20 U ieħor qal: Iżżewwiġt mara, u
għalhekk ma nistax niġi.
21 Għalhekk dak il-qaddej ġie lura, u
wera b'dan kollu lil sidu. Imbagħad sid id-
dar saħan, u qal lill-qaddej tiegħu: Oħroġ
malajr fit-toroq u fis-sqaqijiet tal-belt, u
daħħal hawn il-foqra, u l-magħtubin, u
z-zopop, u l-għomja.
22 U qal il-qaddej: Ja Sidi, sar kif
ordnajt int, u għad hawn il-wisa'.
23 U s-sid qal lill-qaddej: Oħroġ fit-
toroq, u fil-mogħdijiet; u ġegħilhom
jidħlu, biex dari timtela.
24 Għax ngħidilkom: Li ħadd minn
dawk ir-rġiel li kienu mistednin ma jduq
mill-ikla tiegħi.
25 U marru ħafna ġmiegħi tan-nies
miegħu: u dar, u qalilhom:
26 Jekk wieħed jiġi għandi, u ma
jobgħodx lil missieru, u lil ommu, u lil
martu, u lil uliedu, u lil ħutu, rġiel u nisa,

iva, u ħajtu wkoll, ma jistax ikun dixxiplu
tiegħi.
27 U kull min ma jarfax salibu, u jiġi
warajja, ma jistax ikun dixxiplu tiegħi.
28 Għax min minnkom, li jrid jibni
torri, ma joqgħodx l-ewwel bil-qiegħda, u
jgħodd in-nefqa, jekk għandux biżżejjed
biex jispiċċah?
29 Li ma jmurx wara li jkun qiegħed is-
sisien, ma jkunx jista' jispiċċah, u dawk
kollha li jarawh, jibdew jiddieħku bih,
30 Billi jgħidu: Dal-bniedem beda
jibni, u ma kellux ħila jispiċċa.
31 Jew liema sultan, li jkun sejjer
jagħmel gwerra ma' sultan ieħor, ma
joqgħodx l-ewwel bil-qiegħda, u jaħseb
jekk jistax b'għaxart elef imur jiltaqa' ma'
dak li ġej għalih b'għoxrin elf?
32 Jew inkella, meta l-ieħor ikun għadu
fil-bogħod ħafna, jibgħat delegazzjoni
titolbu għal ftehim ta' paċi.
33 Hekk mela, kull wieħed minnkom li
ma jitlaqx kulma għandu, ma jistax ikun
dixxiplu tiegħi.
34 Il-melħ tajjeb: imma jekk il-melħ
jitlef imluħitu, biex jarġa' jissewwa?
35 La hu tajjeb għall-art, lanqas għall-
miżbla, iżda n-nies jarmuh barra. Min
għandu widnejn biex jisma', ħa jisma'.

15 Imbagħad resqu lejh il-publikani
kollha u l-midinbin biex jisimgħuh.
2 U l-Fariżej u l-iskribi gergru, billi
qalu: Dal-bniedem jilqa' l-midinbin, u
jiekol magħhom.
3 U qalilhom dil-parabbla, billi qal:
4 Liema bniedem minnkom, li għandu
mitt nagħġa, jekk jitlef waħda minnhom,
ma jħallix id-disgħa u disgħin fid-deżert, u
jmur wara dik li ntilfet, sa ma jsibha?
5 U meta jsibha, jerfagħha fuq spallejh,
ferħan.
6 U meta jmur id-dar, isejjaħ flimkien
lill-ħbieb u lill-ġirien tiegħu, u jgħidilhom:
Ifirħu miegħi; għax sibt in-nagħġa tiegħi li
kienet intilfet.
7 Ngħidilkom, li hekk ikun hemm ferħ
fis-sema għal midneb wieħed li jindem,
aktar milli għal disgħa u disgħin bnie-
dem ġust, li m'għandhomx bżonn ta'
ndiema.
8 Jew liema mara li jkollha għaxar
drieħem, u titlef dirhem wieħed, u ma
tixgħelx xemgħa, u tiknes id-dar, u tfittex
sewwa sa ma ssibu?
9 U meta ssibu, issejjaħ lil ħbiebha u
lill-ġirien flimkien, u tgħid: Ifirħu miegħi;
għax sibt id-dirhem li kont tlift.
10 Hekk, ngħidilkom, ikun hemm ferħ
quddiem l-angli t'Alla għal midneb
wieħed li jindem.
11 U qal: Wieħed raġel kellu żewġt
itfal:
12 U ż-żgħir fosthom qal lil missieru:
Missier, agħtini s-sehem tal-ġid li jmissni
mill-wirt. U qassmilhom ġidu.
13 U xi ftit jiem wara, iż-żgħir ġabar
kollox, u siefer f'art bgħida, u hemm
berbaq ġidu f'ħajja ta' ħala.
14 U meta nefaq kollox, ġie ġuħ kbir
f'dik l-art; u ġie fil-bżonn.
15 U mar, u daħal ma' wieħed min-
nies ta' dak il-pajjiż; u bagħtu fir-raba'
tiegħu jirgħa l-ħnieżer.
16 U kien jixtieq jimla żaqqu bil-ħarrub
li kienu jieklu l-ħnieżer: u ħadd ma kien
jagħtih.
17 U meta daħal fih innifsu, qal: Kemm
ħaddiema mikrija ta' missieri għandhom
ħobż biżżejjed u x'jagħtu, u jien qiegħed
immut bil-ġuħ!
18 Inqum u mmur għand missieri, u
ngħidlu: Missier, dnibt kontra s-sema, u
quddiemek,
19 U ma jistħoqqlix aktar li nissejjaħ
ibnek; agħmilni bħal wieħed mill-ħad-
diema mikrija tiegħek.
20 U qam, u ġie għand missieru. Imma
meta kien għadu fil-bogħod ħafna, rah
missieru, u ġietu ħniena, u ġera, u ntafa'
fuq għonqu, u biesu.
21 U l-iben qallu: Missier, dnibt kontra
s-sema, u quddiemek, u ma jistħoqqlix
aktar li nissejjaħ ibnek.
22 Imma l-missier qal lill-qaddejja
tiegħu: Ġibu l-aħjar libsa, u libbsuhielu; u
qegħdulu ċurkett f'idu, u qorq f'riġlejh.
23 U ġibu l-għoġol imsemmen, u
oqtluh; u ħa nieklu u nifirħu:
24 Għax dan ibni kien mejjet, u raġa'
ħa l-ħajja; kien mitluf, u nsab. U bdew
jifirħu.
25 Issa ibnu l-kbir kien fil-għalqa: u
x'ħin kien ġej u qorob lejn id-dar, sama'
d-daqq u ż-żfin.
26 U sejjaħ wieħed mill-qaddejja, u
staqsa x'kien ifisser dan.
27 U qallu: Ħuk ġie; u missierek qatel
il-għoġol imsemmen, għax laqgħu qawwi
u sħiħ.
28 U għadab, u ma riedx jidħol: għal-
hekk ħareġ missieru, u beda jitolbu bil-
ħniena.
29 U dak wieġeb, u qal lil missieru:
Ara, ilni dawn is-snin kollha naħdimlek, u
qatt ma ksirt l-ordni tiegħek; u lili qatt ma
tajtni gidi, biex nifraħ ma' ħbiebi:
30 Iżda hekk kif ġie dan ibnek, li tajjar
ġidek man-nisa ħżiena, qtiltlu l-għoġol
imsemmen.
31 U qallu: Ibni, int dejjem miegħi, u
kulma għandi hu tiegħek.
32 Kien xieraq li nifirħu, u nithennew;
għax dan ħuk kien mejjet, u raġa' ħa
l-ħajja; kien mitluf, u nsab.

16 U qal ukoll lid-dixxipli tiegħu: Kien
hemm wieħed raġel għani, li kellu

prokuratur; u dan xlewħ lilu li kien ħlielu
ġidu.
2 U sejjaħlu, u qallu: X'inħu dan li
smajt fuqek? Agħti l-kont tal-prokura
tiegħek; għax ma tistax tibqa' iżjed pro-
kuratur.
3 Imbagħad il-prokuratur qal fih in-
nifsu: X'nagħmel? għax sidi sa jneħħili
l-prokura: nagħżaq m'għandix ħila; nitlob
nistħi.
4 Naf x'għandi nagħmel, biex meta nit-
neħħa minn prokuratur, jilqgħuni fi
djarhom.
5 Għalhekk sejjaħ għandu lill-midjunin
kollha ta' sidu, u qal lill-ewwel wieħed:
Kemm għandek tagħti lil sidi?
6 U qal: Mitt barmil żejt. Qallu: Aqbad
il-kont tiegħek, oqgħod bil-qiegħda ma-
lajr, u ikteb: ħamsin.
7 Imbagħad qal lill-ieħor: U int kemm
għandek tagħti? U qal: Mitt xkora qamħ.
Qallu: Aqbad il-kont tiegħek, u ikteb:
tmenin.
8 U s-sid faħħar il-prokuratur qarrieq,
għax kien ħadem bil-għaqal: għax ulied
did-dinja huma għan-nies ta' żmienhom
egħref minn ulied id-dawl.
9 U jien ngħidilkom: Agħmlu għali-
kom ħbieb mill-għana tal-ħażen: biex,
meta ma jkollkomx iżjed, jilqgħukom fl-
agħmajjar ta' dejjem.
10 Min hu fidil fil-ftit hu fidil fil-ħafna:
u min hu ħażin fil-ftit hu ħażin ukoll fil-
ħafna.
11 Jekk mela fil-għana tal-ħażen ma
kontux fidili, min jerħi f'idejkom il-għana
veru?
12 U jekk ma kontux fidili f'dak li hu
ta' wieħed ieħor, min jagħtikom dak li hu
tagħkom stess?
13 Ebda qaddej ma jista' jaqdi żewġ
sidien: għax jew jobgħod 'il wieħed, u
jħobb lill-ieħor; jew iżomm ma' wieħed, u
jżeblaħ lill-ieħor. Ma tistgħux taqdu 'l
Alla u lil mammona.
14 U l-Fariżej ukoll, li kienu jħobbu
l-flus, semgħu dan kollu: u ddieħku bih.
15 U qalilhom: Intom dawk li tiġġusti-
fikaw ruħkom quddiem il-bnedmin; iżda
Alla jaf qalbkom; għax dak li hu għoli
ħafna fost il-bnedmin, hu mistkerrah qud-
diem Alla.
16 Il-liġi u l-profeti kienu sa Ġwanni;
minn dak iż-żmien 'il hawn is-saltna t'Alla
qiegħda tixxandar, u kulħadd jitħabat
biex jidħol fiha.
17 U hu eħfef li jgħaddu s-sema u l-art,
milli taqa' nikta waħda mill-liġi.
18 Kull min ikeċċi lil martu, u jiżżew-
weġ oħra, jagħmel adulterju; u min
jiżżewweġ l-imkeċċija minn żewġha jagħ-
mel adulterju.
19 Kien hemm wieħed għani, li kien
jilbes il-porpra u għażel fin, u kien jixxala
kuljum bil-ħala:
20 U kien hemm wieħed tallab jismu
Lażżru, li kien mixħut ħdejn il-bieb tiegħu,
mimli ġrieħi,
21 U kien jixtieq jixba' bil-frak li jaqa'
minn fuq il-mejda tal-għani: iżda sal-klieb
kienu jiġu jilagħqulu l-ġrieħi tiegħu.
22 U ġara, illi t-tallab miet, u nġieb
mill-anġli fi ħdan Abraham: il-għani
wkoll miet, u ndifen;
23 U fl-infern, waqt li kien fit-tbatija,
rafa' għajnejh, u ra 'l Abraham mill-
bogħod, u 'l Lażżru fi ħdanu.
24 U għajjat, u qal: Missieri Abraham,
ikollok ħniena minni, ibgħat 'il Lażżru
biex ibill tarf sebgħu fl-ilma, u jberridli
lsieni; għax qiegħed muġugħ f'din il-
fjamma tan-nar.
25 Iżda qal Abraham: Ibni, ftakar li int
ħadt il-ġid f'ħajtek, u Lażżru wkoll ħa
d-deni; iżda issa hu jitfarraġ, u inti tbati.
26 U barra dan kollu, bejna u bejnkom
hemm dagħbien kbir; biex min ikun irid
igħaddi minn hawn għal għandkom ma
jkunx jista'; lanqas igħaddu għal għandna
dawk li jixtiequ jiġu minn hemm.
27 Imbagħad qal: Nitolbok mela,
missier, li tibagħtu f'dar missieri;
28 Għax għandi ħamest aħwa; biex
jixhdilhom, ħalli ma jiġux huma wkoll
f'dan il-post tat-tbatija.
29 Abraham qallu: Għandhom 'il Mosè
u l-profeti: ħa jisimgħuhom.
30 U dak qallu: Le, missieri Abraham:
iżda jekk xi ħadd mill-imwiet imur għand-
hom, jindmu.
31 U qallu: Jekk ma jisimgħux minn
Mosè u mill-profeti, lanqas jemmnu,
għalkemm wieħed iqum mill-imwiet.

17 Imbagħad qal lid-dixxipli: Ma jis-
tax ikun li ma jsirux skandli: iżda
jaħasra għal min isiru minħabba fih!
2 Ikun aħjar għalih jekk tiddendel
m'għonqu ġebla ta' mitħna, u jintafa'
l-baħar milli jagħti skandlu lil wieħed
minn dawn iċ-ċkejknin.
3 Ħarsu ruħkom: Jekk ħuk jidneb
kontra tiegħek, widdbu; u jekk jindem,
aħfirlu.
4 U jekk jidneb kontra tiegħek seba'
darbiet f'jum, u seba' darbiet idur lejk
igħid: Jisgħobbija; aħfirlu.
5 U l-appostli qalu lill-Mulej: Żidilna
l-fidi tagħna.
6 U l-Mulej qal: Kieku kellkom fidi
daqs qalba taż-żerriegħa tas-senapa, kontu
tgħidu lil dis-siġra tat-tut: Inqala' mill-
egħruq, u tħawwel fil-baħar; hi kienet
tisma' minnkom.
7 Iżda min minnkom, ikollu qaddej
jaħrat jew jirgħa l-bhejjem, u jgħidlu xħin
jiġi mill-għalqa: Isa, oqgħod malajr fuq
il-mejda?
8 U ma jgħidlux: Hejjili x'niekol; u

tħażżem, u dur bija, sakemm niekol u
nixrob; imbagħad tiekol u tixrob int?
9 Jaqaw jiżżiħajr lil dak il-qaddej talli
għamel dak li kien ordnalu? Naħseb li le.
10 Hekk intom, meta tagħmlu dak
kollu li jordnawlkom, għidu: Qaddejja bla
fejda aħna; dak li kellna nagħmlu għa-
milnieh.
11 U ġara, hu u sejjer lejn Ġerusalem,
illi għadda minn bejn is-Samarija u
l-Galilija.
12 U kif daħal f'raħal, iltaqgħu miegħu
għaxart irġiel li kienu mġiddmin, li
qagħdu fil-bogħod:
13 U għollew leħinhom, u qalu: Ġesù,
Mgħallem, ikollok ħniena minna.
14 U malli rahom, qalilhom: Morru,
uru ruħkom lill-qassisin. U ġara, huma u
sejrin, illi ndafu.
15 U wieħed minnhom, kif ra li fieq,
raġa' lura, u b'leħen għoli faħħar 'l Alla.
16 U xteħet wiċċu fl-art f'riġlejh, jiżżiħ-
ħajr: u dan kien Samaritan.
17 U wieġeb Ġesù, u qal: Mhux għaxra
ndafu? imma fejn huma d-disgħa l-oħra?
18 Ma nsab ħadd min jarġa' lura biex
ifaħħar 'l Alla, ħlief dan il-barrani?
19 U qallu: Qum, ibqa' sejjer: il-fidi
tiegħek fejqitek.
20 U meta kien mistoqsi mill-Fariżej,
meta tiġi s-saltna t'Alla, weġibhom, u qal:
Is-saltna t'Alla ma tiġix bid-dieher:
21 Lanqas ma jgħidu: Ara hawn! jew,
ara hemm! Għax, ara, is-saltna t'Alla hi
ġo fikom.
22 U qal lid-dixxipli: Jiġi ż-żmien, meta
tixtiequ taraw wieħed mill-jiem ta' Bin il-
bniedem, u ma tarawhx.
23 U jgħidulkom: Ara hawn; jew, ara
hemm: la titilqux u lanqas tmorru
warajhom.
24 Għax bħalma l-berqa, li tleħħ minn
taħt tarf tas-sema, u tiddi sa taħt tarf ieħor
tas-sema; hekk ikun Bin il-bniedem
f'jumu.
25 Imma qabel jaħtieġ li jbati ħafna, u
jinċaħad minn dan-nisel.
26 U bħal ma ġara fi żmien Noè, hekk
ikun ukoll fi żmien Bin il-bniedem.
27 Kienu jieklu, jixorbu, jiżżewġu, u
jingħataw għaż-żwieġ, sa dak in-nhar li
daħal Noè fl-arka, u ġie d-dilluvju, u qered
lil kulħadd.
28 Hekk ukoll ġara fi żmien Lot; kienu
jieklu', jixorbu, jixtru, ibigħu, iħawlu u
jibnu;
29 Imma dak in-nhar stess li ħareġ Lot
minn Sodoma għamlet xita tan-nar u
kubrit mis-sema, u qerdithom kollha.
30 Hekk ikun fil-jum li fih juri ruħu Bin
il-bniedem.
31 F'dak il-jum, min ikun fuq il-bejt, u
ħwejġu fid-dar, ħa ma jinżilx jeħodhom: u
min ikun fil-għalqa, ħa ma jarġax lura.
32 Ftakru f'mart Lot.
33 Kull min ifittex isalva ħajtu, jitlifha;
u kull min jitlef ħajtu, iħarisha.
34 Ngħidilkom: F'dak il-lejl żewġt
irġiel ikunu f'sodda waħda: wieħed jittie-
ħed, u l-ieħor jitħalla.
35 Żewġ nisa jkunu jitħnu flimkien;
waħda minnhom tittieħed, u l-oħra tit-
ħalla:
36 Żewġt irġiel ikunu fil-għalqa: wieħed
jittieħed, u l-ieħor jitħalla.
37 U wieġbu, u qalulu: Fejn, Mulej? U
qalilhom: Kulfejn ikun hemm il-ġisem,
hemm jinġemgħu flimkien l-ajkli.

18 U qalilhom parabbla biex juri li
l-bnedmin għandhom jitolbu dejjem,
u ma jaqtgħux qalbhom;
2 Billi qal: Kien hemm imħallef f'belt,
li ma kienx jibża' minn Alla, u lanqas iqis
il-bniedem:
3 U f'dik il-belt kien hemm armla; u
ġiet għandu tgħid: Agħmilli ħaqq kontra
l-għadu tiegħi.
4 U għal xi żmien ma kienx irid; iżda
wara qal fih innifsu: Għalkemm ma nibżax
minn Alla, u ma nqisx il-bniedem;
5 Iżda billi din l-armla tħabbatni,
nagħmlilha ħaqq, biex ma tibqax tiġi iżjed
iddejjaqni.
6 U qal il-Mulej: Isimgħu x'qal l-imħal-
lef ħażin.
7 U Alla ma jagħmilx ħaqq mill-istess
magħżulin tiegħu, li jgħajtulu lejl u nhar,
għalkemm idum ħafna jġerragħhom?
8 Ngħidilkom li jagħmlilhom ħaqq
malajr. Madankollu meta jiġi Bin il-
bniedem, isib fidi fuq l-art?
9 U qal dil-parabbla lil x'uħud li kienu
jafdaw fihom infushom li huma nies
sewwa, u kienu jżebilħu l-oħrajn:
10 Żewġt irġiel telgħu fit-tempju ji-
tolbu; wieħed Fariżew, u l-ieħor publikan.
11 Il-Fariżew kien bil-wieqfa jitlob
hekk ġo fih: O Alla, niżżikħajr, li miniex
bħan-nies l-oħra, ħattafin, bla ħaqq,
adulteri, jew ukoll bħal dan il-publikan.
12 Insum darbtejn fil-ġimgħa, u nagħti
l-egħxur ta' kulma għandi.
13 U l-publikan, wieqaf il-bogħod, ma
riedx biss jarfa' għajnejh lejn is-sema,
imma kien iħabbat fuq sidru, igħid: O
Alla, kun ħanin miegħi midneb.
14 Ngħidilkom: Dar-raġel niżel daru
iġġustifikat aktarx milli l-ieħor; għax kull
min jitgħolla jitniżżel; u kull min iċekken
lilu nnifsu jitgħolla.
15 U ġibulu t-trabi wkoll, biex imiss-
hom: iżda malli d-dixxipli raw dan,
ċanfruhom.
16 Iżda Ġesù sejħilhom lejh, u qal:
Ħallu t-tfal ċkejknin jiġu għandi, u la
żżommuhomx: għax ta' dawn hi s-saltna
t'Alla.
17 Tassew ngħidilkom: Kull min ma

jilqax is-saltna t'Alla bħal tifel ċkejken
b'xejn ma jidħol fiha.
18 U wieħed kap staqsieh, qallu:
Mgħallem tajjeb, x'għandi nagħmel biex
niret il-ħajja ta' dejjem?
19 U Ġesù qallu: Għax issejjaħli tajjeb?
Ħadd mhu tajjeb, ħlief wieħed, Alla.
20 Inti taf il-kmandamenti: La tagħmilx
adulterju, La toqtolx, La tisraqx, La
tixhidx ħaġa b'oħra, Weġġaħ lil missierek
u lil ommok.
21 U qal: Dawn kollha ħaristhom sa
minn żgħożiti.
22 Issa meta Ġesù sama' dan, qallu:
Iżda ħaġa waħda tonqsok: bigħ kulma
għandek, u qassmu lill-foqra; u jkollok
teżor fis-sema: u ejja, imxi warajja.
23 U malli sama' dan, sewwed qalbu
wisq: għax kien għani ħafna.
24 U xħin Ġesù ra li kien qalbu sewda
wisq, qal: Kemm hu tqil li dawk li għand-
hom il-ġid jidħlu fis-saltna t'Alla!
25 Għax eħfef li ġemel igħaddi minn
għajn ta' labra, milli jidħol għani fis-
saltna t'Alla.
26 U dawk li semgħu dan qalu: Mela
min jista' jsalva?
27 U qal: Dak li ma jistax ikun għall-
bnedmin jista' jkun għal Alla.
28 Imbagħad Pietru qal: Ara, aħna
ħallejna kollox, u ġejna warajk.
29 U qalilhom: Tassew ngħidilkom:
Mhemm ħadd li ħalla d-dar, jew lill-
ġenituri, jew lill-aħwa, jew lill-mara, jew
lill-ulied, minħabba s-saltna t'Alla,
30 Li ma jeħux wisq iżjed f'dan iż-
żmien, u fiż-żmien li ġej il-ħajja ta' dejjem.
31 Imbagħad ħa miegħu t-tnax, u
qalilhom: Ara, aħna telgħin Ġerusalem, u
jseħħu l-ħwejjeġ kollha li nkitbu mill-
profeti dwar Bin il-bniedem;
32 Għax jagħtuh f'idejn il-Ġentili, u
jiddieħku bih, u jgħajruh, u jobżqulu:
33 U jsawtuh, u joqtluh: u mat-tielet
jum jarġa' jqum.
34 U huma ma fehmu xejn minn dan: u
dal-kliem kien moħbi minnhom, u lanqas
ma kienu jafu x'intqal.
35 U ġara, kif wasal qrib Ġerko, illi
wieħed agħma kien bil-qiegħda fit-triq
jitlob:
36 U malli sama' l-ġemgħa tan-nies
għaddejja, staqsa x'kien dan.
37 U qalulu, li kien għaddej Ġesù ta'
Nażaret.
38 U għajjat, qal: Ġesù, bin David,
ikollok ħniena minni.
39 U dawk li kienu mexjin quddiem
ċanfruh, biex jiskot: iżda hu għajjat wisq
aktar qawwi: O Bin David, ikollok ħniena
minni.
40 U Ġesù waqaf, u ordna li jġibuhulu:
u xħin resaq, staqsieh,
41 Billi qal: Xi tridni nagħmillek? U
dak qal: Mulej, li narġa' nara.
42 U Ġesù qallu: Arġa' ara: il-fidi
tiegħek salvatek.
43 U minnufih raġa' beda jara, u mar
warajh, ifaħħar 'l Alla. U l-poplu kollu,
meta ra dan, radd tifħir 'l Alla.

19 U Ġesù daħal u għadda minn
Ġerko.
2 U, ara, kien hemm raġel jismu Żak-
kew, li kien il-kbir fost il-publikani, u kien
għani.
3 U kien ifittex li jara min kien Ġesù;
imma ma satax minħabba l-ġemgħa tan-
nies, għax kien qasir fid-daqs.
4 U ġera 'l quddiem, u tala' fuq siġra
tal-ġummajż biex jarah: għax kien sejjer
igħaddi minn hemm.
5 U meta wasal f'dak il-post, Ġesù
ħares 'il fuq, u qallu: Żakkew, isa, inżel;
għax illum jaħtieġ li noqgħod f'darek.
6 U għaġġel, u niżel, u laqgħu bil-
ferħa.
7 U xħin raw dan, kollha gergru, u
bdew igħidu: Għadda joqgħod għand
wieħed midneb.
8 Iżda Żakkew waqaf, u qal lill-Mulej:
Ara, Mulej, sa nagħti nofs ġidi lill-foqra;
u jekk ħadt xi ħaġa mingħand xi ħadd
bil-qerq, inroddlu daqshekk erba' darbiet.
9 Qallu Ġesù: Illum ġiet is-salvazzjoni
lil did-dar, għax hu wkoll bin Abraham.
10 Għax bin il-bniedem ġie jfittex u
isalva dak li kien mitluf.
11 U huma u jisimgħu dawn il-ħwejjeġ,
żied igħidilhom parabbla, għax kien
joqrob lejn Ġerusalem, u għax kienu
jaħsbu li s-saltna t'Alla kienet sa tidher
dal-waqt.
12 Mela qal: Wieħed raġel nobbli mar
f'art bgħida biex jieħu għalih saltna, u
jarġa' lura.
13 U sejjaħ il-għaxar qaddejja tiegħu, u
tahom għaxar miniet, u qalilhom: Ħadd-
muhom sakemm niġi.
14 Iżda n-nies ta' pajjiżu kienu jo-
bogħduh, u bagħtulu warajh delegazzjoni
tgħidlu: Ma rridux li dar-raġel isaltan
fuqna.
15 U ġara, meta raġa' lura, wara li kien
ħa s-saltna, illi ordna li jsejħu lil dawk il-
qaddejja għandu, li kien tahom il-flus,
biex ikun jaf kemm kull wieħed qala' billi
ħaddimhom.
16 Imbagħad ġie l-ewwel wieħed, u qal:
Ja sidi, il-mina tiegħek għamlet għaxar
miniet.
17 U qallu: Offi għalik, ja qaddej tajjeb:
għax kont fidil fi ftit wisq, hu ħakma fuq
għaxart ibliet.
18 U ġie t-tieni wieħed igħid: Il-mina
tiegħek, ja sidi, għamlet ħames miniet.
19 U lil dan qallu l-istess: U int ukoll
aħkem fuq ħamest ibliet.
20 Ġie ieħor, u qal: Ja sidi, ara, hawn

ħi l-mina tiegħek, li żammejt merfugħa
f'maktur:
21 Għax bżajt minnek, għax int bnie-
dem imqit: tieħu dak li ma qegħidtx, u
taħsad dak li ma żrajtx:
22 U qallu: Minn kliem fommok stess
nagħmel ħaqq minnek, ja qaddej ħażin.
Kont taf li jien bniedem imqit, nieħu dak
li ma qegħidtx, u naħsad dak li ma żrajtx;
23 Għaliex ma qegħidtx flusi l-bank,
biex meta niġi kont niġbidhom bl-imgħax?
24 U qal lil dawk li kienu madwaru:
Ħudulu l-mina u agħtuha lil dak li għandu
għaxra.
25 (U qalulu: Ja Sid, dan għandu
għaxar miniet.)
26 Għax ngħidilkom: Li lil kull min
għandu jingħatalu; u mingħand min
m'għandux, jeħdulu dak ukoll li għandu.
27 Iżda dawk l-egħdewwa tiegħi, li ma
ridux li insaltan fuqhom, ġibuhom hawn,
u oqtluhom quddiemi.
28 U wara li qal dan, baqa' sejjer 'il
quddiem, tiela' lejn Ġerusalem.
29 U ġara, meta qorob lejn Betfaġe u
Betanja, ħdejn il-għolja li jgħidulha taż-
Żebbuġ, illi bagħat żewġ dixxipli tiegħu,
30 Qalilhom: Morru r-raħal ta' biswit-
kom, u intom u deħlin fih, issibu felu
marbut, li fuqu għadu ma qagħad ebda
bniedem: ħolluh, u ġibuh hawn.
31 U jekk xi ħadd jistaqsikom: Għaliex
qegħdin tħolluh? għidulu hekk: Għax il-
Mulej għandu bżonnu.
32 U telqu dawk li kienu mibgħutin, u
sabu hekk kif qalilhom.
33 U huma u jħollu l-felu, is-sidien
tiegħu qalulhom: Għaliex qegħdin tħollu
l-felu?
34 U qalulhom: Il-Mulej għandu bżon-
nu.
35 U ġibuh 'il Ġesù; u tefgħu lbieshom
fuq il-felu, u qiegħdu 'l Ġesù fuqu.
36 U hu u għaddej, firxu ħwejjiġhom fit-
triq.
37 U meta issa kien qrib in-niżla tal-
għolja taż-Żebbuġ, il-ġemgħa kollha tad-
dixxipli bdew jifirħu u jfaħħru 'l Alla
b'leħen għoli għall-egħmejjel kbar kollha
li kienu raw;
38 Billi jgħidu: Imbierek is-Sultan li ġej
f'isem il-Mulej: sliem fis-sema, u glorja
fl-aktar għoli.
39 U x'uħud mill-Fariżej minn qalb il-
ġemgħa tan-nies qalulu: Mgħallem, ċanfar
id-dixxipli tiegħek.
40 Wieġeb u qalilhom: Ngħidilkom li,
jekk jisktu dawn, malajr igħajjat il-ġebel.
41 U meta qorob, lemaħ il-belt, u beka
għaliha,
42 Billi qal: Kieku għaraft, int ukoll,
għalanqas f'dan il-jum tiegħek, il-ħwejjeġ
li jinħtieġu għall-ġid tiegħek! iżda issa
nħbew minn għajnejk.
43 Għax għad jiġu l-jiem fuqek, li
l-egħdewwa tiegħek itellgħu rampa ma-
dwarek, u jdawruk, u irossuk minn kull
naħa.
44 U jġarrfuk ma' l-art, int u wliedek
fik; u ma jħallux fik ġebla fuq oħra;
għaliex int ma għaraftx iż-żmien taż-żjara
li saritlek.
45 U daħal fit-tempju, u qabad ikeċċi lil
dawk li kienu jbigħu hemm ġew, u lil
dawk li kienu jixtru;
46 U qalilhom: Hu miktub: Dari dar
it-talb; iżda intom għamiltuha għar tal-
ħallelin.
47 U kien igħallem kuljum fit-tempju.
Imma l-qassisin il-kbar u l-kittieba u
l-ewlenin tal-poplu kienu jfittxu li jeqir-
duh.
48 U ma setgħux isibu x'jistgħu
jagħmlu: għax il-poplu kollu kien imqab-
bad miegħu biex jisimgħu.

20 U ġara, f'wieħed minn dawk il-jiem,
hu u jgħallem lill-poplu fit-tempju, u
jxandar l-evanġelju, illi l-qassisin il-kbar
u l-kittieba, flimkien max-xjuħ, resqu
fuqu,
2 U kellmuh, qalulu: Għidilna, b'liema
setgħa tagħmel dawn il-ħwejjeġ? Jew min
hu dak li tak din is-setgħa?
3 U wieġeb, u qalilhom: Nistaqsikom
jien ukoll ħaġa; u wiġbuni:
4 Il-magħmudija ta' Ġwanni, kienet
mis-sema, jew mill-bnedmin?
5 U huma qagħdu jaħsbu fihom infus-
hom, u qalu: Jekk ngħidu mis-sema,
igħid: Mela għax ma emmintuhx?
6 Iżda jekk ngħidu: Mill-bnedmin; il-
poplu kollu jħaġġarna għax jemmen li
Ġwanni kien profeta.
7 U huma wiġbuh, li ma jafux igħidu
mnejn kienet.
8 U Ġesù qalilhom: Lanqas jien ma
ngħidilkom b'liema setgħa nagħmel dawn
il-ħwejjeġ.
9 Imbagħad qabad igħid lill-poplu dil-
parabbla: Raġel ħawwel għalqa dwieli, u
qabbilha lill-bdiewa, u mar f'pajjiż il-
bogħod għal żmien twil.
10 U fl-istaġun bagħat qaddej għand il-
bdiewa, biex jagħtuh mill-frott tal-għalqa
tad-dwieli: imma l-bdiewa sawtuh, u
bagħtuh idu f'idu.
11 U raġa' bagħat qaddej ieħor: u lil
dan ukoll sawtuh, u żebilhuh, u bagħtuh
idu f'idu.
12 Raġa' bagħat it-tielet wieħed, u lil
dan ferewh ukoll, u xeħtuh 'il barra.
13 Imbagħad qal sid il-għalqa tad-
dwieli: X'nagħmel? Nibgħat lil ibni
l-maħbub; għandu mnejn meta jarawh
juruh stima.
14 Iżda meta l-bdiewa rawh, ħasbu
fihom infushom, u qalu: Dan hu l-werriet:
ejja, ħa noqtluh, biex il-wirt ikun tagħna.

15 Għalhekk waddbuh barra mill-
għalqa tad-dwieli, u qatluh. X'jagħmlil-
hom mela sid il-għalqa tad-dwieli?
16 Jiġi u jeqred dawn il-bdiewa, u
jagħti l-għalqa tad-dwieli lill-oħrajn.
U malli semgħu dan, qalu: Allaħa-
res!
17 Hares lejhom, u qal: X'inhu mela
dak li nkiteb: Il-ħaġra li warrbu l-ben-
nejja, din saret ras il-għareb?
18 Kull min jaqa' fuq dik il-ġebla
jitfarrak; iżda fuq min taqa' titħnu trab.
19 U l-qassisin il-kbar u l-kittieba
fittxu jmiddu idejhom fuqu dak il-ħin; u
beżgħu mill-poplu: għax għarfu li għali-
hom kien qal dil-parabbla.
20 U qagħdu jgħassulu, u bagħtu
spjuni, biex jagħmluha ta' nies sewwa,
biex jaqbduh f'kelma, sabiex jagħtuh
f'idejn is-setgħa u l-ħakma tal-gvernatur.
21 U staqsewh, u qalu: Mgħallem, nafu
li int titkellem u tgħallem fis-sewwa, u
lanqas tħares lejn wiċċ ħadd, iżda tgħallem
it-triq t'Alla fis-sewwa:
22 Hu skond il-liġi li nħallsu l-ħaraġ lil
Ċesri jew le?
23 Imma hu għaraf ħżunithom, u qalil-
hom: Għaliex iġġarbuni?
24 Uruni dinier. Ta' min hi din ix-
xbieha u l-kitba li fih? Wieġbu u qalulu:
Ta' Ċesri.
25 U qalilhom: Roddu mela lil Ċesri
dak li hu ta' Ċesri, u dak li hu t'Alla 'l
Alla.
26 U ma setgħux jaqbduh f'kelma qud-
diem il-poplu: u stagħġbu bit-tweġiba
tiegħu, u siktu.
27 Imbagħad resqu lejh x'uħud mis-
Sadduqin, li jiċħdu li hemm xi qawmien
mill-mewt: u staqsewh,
28 Billi qalu: Mgħallem, Mosè kitbilna:
Jekk xi ħu wieħed imut, u jkollu mara, u
jmut mingħajr tfal, ħuh għandu jieħu
l-mara tiegħu, biex iqajjem nisel lil ħuh.
29 Kien hemm mela sebat aħwa: u
l-ewwel wieħed iżżewweġ, u miet bla tfal.
30 U żżewwiġha t-tieni, u miet bla
wlied.
31 U ħadha t-tielet; u hekk ukoll is-
sebgħa kollha: u ma ħallewx ulied, u
mietu.
32 Fl-aħħar mietet ukoll il-mara.
33 Mela fil-qawmien mart min minn-
hom tkun din? għax sebgħa ħaduha
b'marthom?
34 U Ġesù wieġeb, qalilhom: Ulied did-
dinja jiżżewġu, u jingħataw għaż-żwieġ:
35 Iżda dawk li jkunu meqjusin li
jistħoqqilhom dik id-dinja l-oħra, u
l-qawmien mill-mewt, la jiżżewġu, u lanqas
jingħataw għaż-żwieġ:
36 Lanqas jistgħu jmutu iżjed: għax
huma bħall-anġli; u huma wlied Alla, billi
huma wlied il-qawmien mill-imwiet.
37 Issa li l-mejtin iqumu, urieh ukoll
Mosè ħdejn il-għolliq, meta lill-Mulej
sejjaħlu Alla t'Abraham, u Alla ta' Iżakk,
u Alla ta' Ġakobb.
38 Għax hu mhux Alla tal-mejtin, iżda
tal-ħajjin: għax kulħadd igħix għalih.
39 Imbagħad x'uħud mill-kittieba wie-
ġbu, billi qalu: Mgħallem, sewwa għidt.
40 U wara dan ma kellhomx il-ħila
jistaqsuh xejn aktar.
41 Imbagħad qalilhom: Kif igħidu li
Kristu hu bin David?
42 U David innifsu jgħid fil-ktieb tas-
salmi: Qal il-Mulej lil Sidi: Oqgħod
f'lemini,
43 Sa ma nqiegħed l-egħdewwa tiegħek
b'mirfes riġlejk.
44 David mela jsejjaħlu Sidu, kif inhu
bnu?
45 Imbagħad quddiem il-poplu kollu,
qal lid-dixxipli tiegħu:
46 Ħarsu ruħkom mill-iskribi, li jħob-
bu jimxu bi lbiesi twal, u jħobbu t-tislim
fil-pjazez u l-ogħla siġġijiet fis-sinagogi, u
l-ewwel postijiet fl-imwejjed;
47 Li jibilgħu djar ir-romol, u għall-
għajnejn jagħmlu talb twil: dawn jieħdu
kundanna akbar.

21 U ħares 'il fuq, u ra l-għonja jitfgħu
l-għotjiet tagħhom fit-teżor.
2 U ra wkoll waħda armla fqira titfa'
hemm ħabbtejn.
3 U qal: Tassew ngħidilkom, li din
l-armla fqira tefgħet aktar minn kulħadd:
4 Għax dawn kollha tefgħu miż-żejjed
tagħhom fl-offerti lil Alla: imma hi fil-
bżonn tagħha tefgħet il-għajxien kollu li
kellha.
5 U waqt li x'uħud kienu jitkellmu fuq
it-tempju, kemm kien imżejjen b'ħaġar
sabiħ u għotjiet, qal:
6 Dawn il-ħwejjeġ li qegħdin taraw, jiġi
ż-żmien, li fih ma titħalliex ġebla fuq oħra,
li ma tiġġarrafx.
7 U huma staqsewh, qalulu: Mgħallem,
imma meta jiġri dan? U x'għelm ikun
hemm meta dan ikun sa jiġri?
8 U qal: Araw li ma titqarqux: għax
ħafna jiġu f'ismi jgħidu: Jiena Kristu; u
wasal iż-żmien: la tmorrux mela waraj-
hom.
9 Iżda meta tisimgħu bi gwerer u
tixwix, la titwerwrux: għax dawn il-
ħwejjeġ għandhom l-ewwel jiġru; imma
ma jiġix it-tmiem malajr.
10 Imbagħad qalilhom: Iqum ġens
kontra ġens, u saltna kontra saltna:
11 U jkun hemm theżhiż ta' l-art kbir
f'ħafna postijiet, u għaks, u pesti; u
dehriet tal-biża', u egħliem kbar ikun
hemm mis-sema.
12 Iżda qabel dan kollu, imiddu idej-
hom fuqkom, u jippersegwitawkom, u
jagħtukom f'idejn is-sinagogi, u fil-

ħabsijiet, u jġibukom quddiem slaten u
gvernaturi minħabba ismi.
13 U dan jiġrilkom b'xhieda.
14 Żommu mela dan f'qalbkom, li ma
toqogħdux taħsbu minn qabel kif sa
twieġbu:
15 Għax jien nagħtikom kliem u għerf,
li l-egħdewwa kollha tagħkom ma jkunux
jistgħu jmeruhom u lanqas jieqfu għali-
hom.
16 U intom tkunu ittraduti sew minn
missierkom u kemm minn ommkom, u
l-aħwa, u l-qraba, u l-ħbieb; u lil x'uħud
minnkom jagħtuhom il-mewt.
17 U tkunu mibgħudin minn kulħadd
minħabba ismi.
18 Imma xagħra minn raskom ma tinti-
lifx.
19 Bis-sabar tagħkom tirbħu ruħkom.
20 U meta taraw 'il Ġerusalem imdawra
bl-armati. imbagħad kunu afu li qorbot il-
ħerba tagħha.
21 Imbagħad dawk li jkunu fil-Lhudija
ħa jaħarbu lejn il-muntanji; u ħa jitilqu 'l
barra dawk li jkunu fiha; u ħa ma jidħlux
fiha dawk li jkunu fir-raba'.
22 Għax dawn huma jiem ta' tagħdib,
biex iseħħ kulma nkiteb.
23 Iżda jaħasra għan-nisa tqal, u għal
dawk li jreddgħu, f'dawk il-jiem! Għax
ikun hemm diqa kbira fuq l-art, u għadab
fuq dan il-poplu;
24 U jaqgħu b'xifer is-sejf, u jittieħdu bi
lsiera qalb il-ġnus kollha: u tkun Ġeru-
salem mirfusa mill-Ġentili, sa ma jintemm
żmien il-Ġentili.
25 U jkun hemm egħliem fix-xemx, u
fil-qamar, u fil-kwiekeb; u fuq l-art diqa
tal-ġnus, ma jafux x'sa jagħmlu; il-baħar
u l-imwieġ igħajtu;
26 In-nies iħosshom ħażin bil-biża', u
bl-istennija ta' dak li ġej fuq l-art: għax il-
qawwiet tas-sema jitheżhżu.
27 Imbagħad jaraw lil Bin il-bniedem
ġej fi sħaba b'setgħa u glorja kbira.
28 U meta jibdew jiġru dawn il-ħwejjeġ,
ħarsu 'l fuq, għax tkun qiegħda toqrob il-
fidwa tagħkom.
29 U qalilhom parabbla: Araw is-siġra
tat-tin, u s-siġar kollha.
30 Meta issa jarmu, intom stess taraw,
u tafu li s-sajf qrib.
31 Hekk intom, meta taraw jiġru dawn
il-ħwejjeġ kunu afu li s-saltna t'Alla hija
qrib.
32 Ngħidilkom is-sewwa: Dan in-nisel
ma jgħaddix, sakemm isir dan kollu.
33 Is-sema u l-art igħaddu: imma kliemi
ma jgħaddix.
34 U ħarsu ruħkom. li ma jmorrux
qlubkom jitqalu bl-ikel żejjed, u s-sokor, u
l-ħsibijiet ta' din il-ħajja, u hekk jiġi
fuqkom dak il-jum għal għarrieda;
35 Għax bħal nassa jiġi fuq dawk
kollha li jgħixu fuq wiċċ l-art kollha.
36 Ishru mela, itolbu dejjem, biex ikun
jistħoqqilkom taħarbu minn dawn il-
ħwejjeġ kollha li għandhom jiġru, u
toqogħdu quddiem Bin il-bniedem.
37 U bi nhar kien igħallem fit-tempju;
u bil-lejl kien joħroġ barra, u jgħammar fil-
għolja li jgħidulha l-għolja taż-Żebbuġ.
38 U l-poplu kollu kien jiġi kmieni
għandu filgħodu fit-tempju biex jisimgħu.

22 Issa l-festa ta' l-ażżmi, li jgħidulha
l-Għid, kienet toqrob.
2 U l-qassisin il-kbar u l-iskribi kienu
jfittxu kif joqtluh; għax kienu jibżgħu mill-
poplu.
3 Imbagħad daħal Satana f'Ġuda, li
kienu jgħidulu Iskarjota, u li kien wieħed
mit-tnax.
4 U mar, u tkellem mal-qassisin il-kbar
u l-kaptani, kif jagħtihulhom f'idejhom.
5 U ferħu, u ftiehmu li jagħtuh il-
flus.
6 U ta l-kelma, u beda jfittex il-waqt
biex jagħtih f'idejhom xħin il-ġemgħa
tan-nies ma tkunx hemm.
7 Imbagħad wasal jum l-ażżmi, meta
l-ħaruf tal-għid kellu jinqatel.
8 U bagħat 'il Pietru, u 'l Ġwanni. billi
qal: Morru hejjulna l-għid, biex nieklu.
9 U qalulu: Fejn tridna nhejju?
10 U qalilhom: Ara, meta tkunu dħaltu
l-belt, hemm jiltaqa' raġel magħkom jarfa'
ġarra ilma; morru warajh sad-dar fejn
jidħol,
11 U għidu lil sid id-dar: Qallek
l-Imgħallem: Fejn hi l-kamra tal-misted-
nin, fejn niekol il-għid mad-dixxipli
tiegħi?
12 U jurikom kamra kbira fuq mifruxa:
hemm hejju.
13 U marru, u sabu kif qalilhom: u
hejjew il-għid.
14 U xħin sar il-ħin, qagħad fuq il-
mejda, hu u t-tnax l-appostlu miegħu.
15 U qalilhom: Xtaqt bi ħrara niekol
dan il-għid magħkom qabel ma nbati:
16 Għax ngħidilkom: Ma niklux iżjed,
sa ma jseħħ fis-saltna t'Alla.
17 U qabad il-kalċi, u radd il-ħajr, u
qal: Ħuduh. u aqsmuh bejnietkom:
18 Għax ngħidilkom, li ma nixrobx
aktar mill-frott tad-dielja, sama tiġi s-salt-
na t'Alla.
19 U qabad il-ħobż, u żżaħajr, u qatta',
u tahom, hu u jgħid: Dan hu ġismi mogħti
għalikom: agħmlu dan b'tifkira tiegħi.
20 Hekk ukoll il-kalċi wara l-ikla, hu u
jgħid: Dan il-kalċi hu r-rabta l-ġdida
f'demmi. li hu mxerred għalikom.
21 Iżda, ara, l-id ta' min jittradini
qiegħda fuq il-mejda miegħi.
22 U tassew li Bin il-bniedem imur. kif
kellu jkun; iżda jaħasra għal dak il-
bniedem li minnu ittradut!

23 U huma bdew jistaqsu lil xulxin, min
fosthom kien sa jagħmel dil-ħaġa.
24 U kien hemm ġlieda wkoll bejniet-
hom, min fosthom kellu jkun miżmum
bl-akbar.
25 U qalilhom: Is-slaten tal-Ġentili
jaħkmu fuqhom; u dawk li għandhom is-
setgħa fuqhom jissejħu benefatturi.
26 Imma intom ma tkunux hekk: iżda
dak li hu l-akbar fostkom, ħa jkun bħall-
iżgħar; u dak li hu l-kbir, bħal dak li
jaqdi.
27 Għax min hu l-akbar, dak li qiegħed
fuq il-mejda, jew dak li jaqdi? Mhux dak
li qiegħed fuq il-mejda? Iżda jien qiegħed
fostkom bħal dak li jaqdi.
28 Intom dawk li bqajtu miegħi fit-
tiġrib tiegħi.
29 U jien nagħtikom saltna, bħal ma
tahieli Missieri;
30 Biex tieklu u tixorbu fuq il-mejda
tiegħi fis-saltna tiegħi, u toqogħdu fuq it-
tronijiet tagħmlu ħaqq mit-tnax-il tribù ta'
Iżrael.
31 U l-Mulej qal: Xmun, Xmun, ara,
Satana xtaq jeħodkom, biex igħarbilkom
bħal qamħ:
32 Imma jien tlabt għalik, biex il-fidi
tiegħek ma tonqosx: u int meta tikkonverti
saħħaħ lil ħutek.
33 U qallu: Mulej, miegħek jien imħejji
biex immur, sew il-ħabs, u sew għall-
mewt.
34 U qal: Pietru, ngħidlek li ma jiddinx
illum is-serduq, qabel ma inti għal tliet
darbiet tiċħad li tafni.
35 U qalilhom: Meta bgħattkom bla
borża, u ħorġa, u qorq, naqaskom xi
ħaġa? Qalulu: Xejn.
36 Imbagħad qalilhom: Imma issa,
dak li għandu borża, ħa jeħodha, u l-
ħorġa tiegħu wkoll: u dak li m'għandux
sejf, ħa jbigħ il-mantar tiegħu, u jixtri
wieħed.
37 Għax ngħidilkom, għandu jseħħ fija
dan il-miktub: U kien magħdud mal-
ħżiena: għax dawk il-ħwejjeġ li nkitbu
fuqi għandhom it-tmiem.
38 U huma qalu: Mulej, ara, hawn
żewġt isjuf. U qalilhom: Biżżejjed.
39 U ħareġ, u mar, kif kienet id-drawwa
tiegħu, lejn il-għolja taż-Żebbuġ; u marru
miegħu wkoll id-dixxipli tiegħu.
40 U xħin wasal hemm, qalilhom:
Itolbu biex ma tidħlux fit-tiġrib.
41 U tbiegħed minnhom daqs xeħta ta'
ġebla, u qagħad għarkobbtejh, u talab,
42 Billi qal: Missier, jekk trid, warrab
dan il-kalċi minni: iżda mhux issir ir-rieda
tiegħi, imma tiegħek.
43 U deherlu anġlu mis-sema, iqawwilu
qalbu.
44 U hu u qiegħed f'agunija talab aktar
bil-ħeġġa: u sar l-għaraq tiegħu qisu bħal
qatriet kbar tad-demm neżlin fl-art.
45 U meta qam mit-talba, u ġie ħdejn
id-dixxipli tiegħu, sabhom reqdin bis-
swied il-qalb.
46 U qalilhom: Għaliex intom reqdin?
Qumu, itolbu, biex ma tidħlux fit-
tiġrib.
47 U hu u jitkellem, ara, ġiet ġemgħa
nies; u dak li kien jismu Ġuda, wieħed mit-
tnax, kien miexi quddiemhom, u resaq
lejn Ġesù biex ibusu.
48 Imma Ġesù qallu: Ġuda, tittradixxi
lil Bin il-bniedem b'bewsa?
49 Meta dawk ta' madwaru raw x'kien
sa jiġri, qalulu: Mulej, nagħtu bis-sejf?
50 U wieħed minnhom darab lill-
qaddej tal-qassis il-kbir, u qatagħlu wi-
dintu l-leminija.
51 U Ġesù wieġeb, u qal: Erħulhom,
biżżejjed! U messlu widintu, u fejqu.
52 Imbagħad Ġesù qal lill-qassisin il-
kbar, u lill-kaptani tat-tempju, u lix-xjuħ;
li kienu ġew għalih: Ħriġtu bis-sjuf u
l-oħtra, donnkom għal xi ħalliel?
53 Meta kont inkun kuljum magħkom
fit-tempju, ma meddejtux idejkom għalija:
imma din hi s-siegħa tagħkom, u s-setgħa
tad-dlam.
54 Imbagħad qabduh, u ħaduh, u ġibuh
fid-dar tal-qassis il-kbir. U Pietru mexa
wara mill-bogħod.
55 U meta qabbdu nar f'nofs il-bitħa, u
qagħdu flimkien bil-qiegħda, Pietru qagħ-
ad f'nofshom.
56 Iżda lemħitu waħda qaddejja bil-
qiegħda fil-waqt li kien ħdejn in-nar, u
ħarset sewwa lejh, u qalet: Dar-raġel ukoll
kien miegħu.
57 Iżda hu ċaħdu, billi qal: Ma nafux,
mara.
58 U wara ftit rah ieħor, u qal: Int
ukoll wieħed minnhom. U qal Pietru: Ja
raġel, miniex.
59 U wara xi siegħa, wieħed ieħor
ħaqqaq b'saħħa, u qal: Tassew, dan ukoll
kien miegħu: għax hu mill-Galilija.
60 U qal Pietru: Ja raġel, ma nafx x'inti
tgħid. U minnufih, kif kien għadu jitkel-
lem, is-serduq idden.
61 U dar il-Mulej, u ħares lejn Pietru.
U ftakar Pietru fil-kelma tal-Mulej, kif
kien qallu: Qabel ma jidden is-serduq,
tiċħadni tliet darbiet.
62 U ħareġ barra Pietru, u beka biki ta'
mrar.
63 U l-irġiel li kienu jżommu 'l Ġesù
iddieħku bih, u sawtuh.
64 U wara li għammduh, tawh fuq
wiċċu, u staqsewh, billi qalu: Obsor, min
hu li sawtek?
65 U ħafna ħwejjeġ oħra kienu jgħidu
fuqu, billi jidgħu.
66 U hekk kif sebaħ, inġemgħu flimkien
ix-xjuħ tal-poplu u l-qassisin il-kbar, u
l-iskribi, u ħaduh fil-kunsill tagħhom, u
qalulu:

67 Int il-Kristu? għidilna. U qalilhom:
Jekk ngħidilkom, ma temmnux:
68 U jekk jien ukoll nistaqsikom, ma
twiġbux, u lanqas titilquni.
69 Minn issa Bin il-bniedem joqgħod
fil-lemin tas-setgħa t'Alla.
70 Imbagħad qalu lkoll: Mela int l-Iben
t'Alla? U qalilhom: Intom qegħdin tgħidu,
li jien.
71 U qalu: Xi ħtieġa għandna aktar ta'
xhieda? għax aħna nfusna smajna minn
fommu stess.

23 U qamet il-ġemgħa kollha tagħhom,
u ħaduh għand Pilatu.
2 U bdew jixluh, billi jgħidu: Lil dar-
raġel sibnieh jaqleb lil ġensna, u ma jħallix
li jitħallas il-ħaraġ lil Cesri, u jgħid li huwa
Kristu, Sultan.
3 U staqsieh Pilatu, qallu: Int is-
Sultan tal-Lhud? Wieġbu u qal: Int għidt.
4 Imbagħad Pilatu qal lill-qassisin il-
kbar u lill-poplu: Ma nsib ebda ħtija
f'dar-raġel.
5 U dawk aktar saħnu, u bdew igħidu:
Qiegħed ixewwex il-poplu, u jgħallem fil-
Lhudija kollha, ibda mill-Galilija sa hawn.
6 Xħin sama' Pilatu fuq il-Galilija,
staqsa jekk dar-raġel kienx mill-Galilija.
7 U hekk kif sar jaf li kien taħt il-
ħakma ta' Erodi, bagħtu għand Erodi, li
kien ukoll Ġerusalem f'dawk il-jiem.
8 U meta Erodi ra 'l Ġesù, feraħ ħafna:
għax kien ilu żmien twil jixtieq jarah, billi
kien sama' ħafna ħwejjeġ fuqu; u kien
jittama li jara xi miraklu magħmul minnu.
9 Imbagħad għamillu mistoqsijiet
b'ħafna kliem; imma xejn ma wieġbu.
10 U l-qassisin il-kbar u l-iskribi kienu
qegħdin hemm jixluh bil-ħerra.
11 U żebilħu Erodi flimkien mas-
suldati tiegħu, u ddieħak bih, u libbsu
libsa ta' lewn igħajjat, u raġa' bagħtu
għand Pilatu.
12 U dak in-nhar Pilatu u Erodi saru
ħbieb: għax qabel kienu miġġeldin
bejniethom.
13 U Pilatu, meta laqqa' flimkien il-
qassisin il-kbar, u l-kbarat, u l-poplu,
14 Qalilhom: Ġibtuli dar-raġel, bħal
wieħed li qiegħed jaqleb il-poplu: u, ara,
stħarriġtu quddiemkom, u ma sibt f'dar-
raġel ebda ħtija fuq dawk il-ħwejjeġ li
qegħdin tixluh:
15 Le, lanqas Erodi: għax jien bgħatt-
kom għandu; u, araw, m'għamel xejn li
ħaqqu l-mewt.
16 Għalhekk inwiddbu, u nitilqu.
17 (Għax kien jaħtieġlu jitilqilhom
wieħed dak in-nhar tal-festa.)
18 U għajtu lkoll f'daqqa: Neħħi lil
dar-raġel, u itilqilna 'l Barabba:
19 (Li minħabba xi tixwixa li kienet
saret fil-belt, u qtil, kien mitfugħ il-ħabs.)
20 Għalhekk Pilatu, li xtaq jeħles lil
Ġesù, raġa' kellimhom.
21 Imma huma għajtu, igħidu: Sallbu!
Sallbu!
22 Qalilhom għat-tielet darba: Għaliex,
x'deni għamel? Ma sibtlux ħtija tal-mewt.
Għalhekk inwiddbu, u nitilqu.
23 U huma aktar żammew iebes b'ilħna
għolja, jitolbuh li jkun imsallab. U l-agħ-
jat tagħhom u tal-qasisssin il-kbar rebaħ.
24 U Pilatu ta sentenza li jsir kif talbu.
25 U telqilhom lil dak li minħabba
t-tixwix u l-qtil kien nbagħat il-ħabs, u li
huma xtaqu; iżda 'l Ġesù taħ għar-rieda
tagħhom.
26 U huma u sejrin bih, qabdu lil
wieħed Xmun, minn Ċireni, li kien ġej
mir-raba', u għabbewlu s-salib, biex
iġorru wara Ġesù.
27 U kienet miexja warajh qatgħa kbira
ta' nies, u ta' nisa, li kienu wkoll jibku u
jolfqu għalih.
28 Imma Ġesù dar lejhom u qal: Ja
bniet ta' Ġerusalem, la tibkux lili, iżda
ibku lilkom infuskom, u lil uliedkom.
29 Għax, ara, iż-żmien ġej, li fih igħidu:
Imberkin il-ħawlin, u l-ġwief li qatt ma
wildu, u l-isdra li qatt ma reddgħu.
30 Imbagħad jibdew igħidu lill-mun-
tanji: Aqgħu fuqna; u lill-għoljiet: Ord-
muna;
31 Għax jekk jagħmlu dan f'siġra
ħadra, x'isir fin-niexfa?
32 U kienu meħudin ukoll miegħu
żewġ ħatjin, biex joqtluhom.
33 U meta waslu fil-post, li jgħidulu
il-Kalvarju, hemm sallbu lilu, u lill-ħatjin,
wieħed fil-lemin, u l-ieħor fix-xellug.
34 Imbagħad qal Ġesù: Missier, aħfril-
hom; għax ma jafux x'inhuma jagħmlu.
U qasmu ħwejġu, u tefgħu x-xorti.
35 U l-poplu kien wieqaf iħares. U
l-kbarat kienu magħhom ukoll jiddieħku
bih, igħidu: Salva oħrajn; ħa isalva lilu
nnifsu, jekk hu l-Kristu, il-maħtur t'Alla.
36 U kienu jiddieħku bih is-suldati
wkoll, billi kienu jersqu lejh, u joffrulu
l-ħall,
37 U jgħidu: Jekk int is-sultan tal-
Lhud, salva lilek innifsek.
38 U nkitbet ukoll kitba fuqu b'ittri bil-
Grieg, bil-Latin u bil-Lhudi: DAN HU
S-SULTAN TAL-LHUD.
39 U wieħed minn dawk il-ħatjin li
kienu mdendlin beda jgħajru, billi qal:
Jekk int il-Kristu, salva lilek innifsek u
lilna.
40 Imma l-ieħor hu u jwieġeb ċanfru,
billi qal: Ma tibżax minn Alla, tara li
qiegħed taħt kundanna?
41 U tassew li aħna hawn bil-ħaqq;
għax aħna qegħdin nieħdu dak li jistħoqq
egħmilna; iżda dan m'għamel xejn ħażin.
42 U qal lil Ġesù: Mulej, ftakar fija,
meta tiġi fis-saltna tiegħek.

43 U Ġesù qallu: Ngħidlek is-sewwa li
llum tkun fil-ġenna miegħi.
44 U kien issa madwar is-sitt siegħa, u
waqgħet dalma fuq l-art kollha sad-disa'
siegħa.
45 U x-xemx iddalmet, u l-velu tat-
tempju ċċarrat min-nofs.
46 U meta Ġesù għajjat b'leħen qawwi,
qal: Missier, f'idejk nerħi l-ispirtu tiegħi:
u malli qal hekk, radd ruħu.
47 Issa malli ċ-ċenturjun ra dak li ġara,
igglorifika 'l Alla, billi qal: Tassew dan
kien raġel ġust.
48 U n-nies kollha li nġabru flimkien
għal dik id-dehra, malli raw il-ħwejjeġ li
kienu ġraw, ħabbtu fuq sidirhom, u
reġgħu lura.
49 U dawk kollha li kienu jafuh, u
n-nisa li kienu ġew warajh mill-Galilija,
kienu weqfin fil-bogħod, jaraw dawn il-
ħwejjeġ.
50 U, ara, kien hemm raġel jismu
Ġużepp, li kien kunsilier; u kien raġel
tajjeb, u ġust:
51 (Dan ma kienx qabel mal-fehma u
l-egħmil tagħhom;) kien minn Arimateja,
belt tal-Lhud: u kien hu wkoll jistenna
s-saltna t'Alla.
52 Dar-raġel mar għand Pilatu, u talab
il-ġisem ta' Ġesù.
53 U niżżlu, u geżwru fil-għażel, u
qiegħdu f'qabar imħaffer fil-blat, li fih
ħadd ma kien għadu tqiegħed.
54 U dak in-nhar kien jum it-tħejjija, u
s-Sibt kien qiegħed jibda.
55 U n-nisa wkoll, li ġew miegħu mill-
Galilija, imxew wara, u raw il-qabar, u kif
kien imqiegħed ġismu.
56 U reġgħu lura, u ħejjew ħwawar u
żjut tal-fwieħa: u s-Sibt strieħu skond il-
kmandament.

24 Issa fl-ewwel jum tal-ġimgħa, kmieni
ħafna filgħodu, ġew ħdejn il-qabar,
u ġiebu l-ħwawar li kienu ħejjew, u x'uħud
oħra magħhom.
2 U sabu l-ġebla, mgerba 'l hemm mill-
qabar.
3 U daħlu ġewwa, u ma sabux il-ġisem
tal-Mulej Ġesù.
4 U, ara, kif kienu mħawdin ħafna fuq
dan, ġara li żewġt irġiel waqfu ħdejhom
f'ilbies jiddi.
5 U billi kienu mbeżżgħin, u niżżlu
wiċċhom lejn l-art, dawk qalulhom:
X'intom tfittxu l-ħaj qalb il-mejtin?
6 Mhux hawn, imma qam: ftakru kif
kellimkom meta kien għadu fil-Galilija,
7 Meta kien igħid: Jaħtieġ li Bin il-
bniedem jingħata f'idejn nies midinbin, u
jkun imsallab, u fit-tielet jum iqum.
8 U ftakru fi kliemu,
9 U reġgħu lura mill-qabar, u qalu
b'dan kollu lill-ħdax, u lill-oħrajn kollha.
10 U kienet Marija Maddalena, u
Ġwanna, u Marija omm Ġakbu, u nisa
oħrajn li kienu magħhom, li qalu dawn il-
ħwejjeġ lill-appostli.
11 U kliemhom deherilhom bħala
ħrejjef fiergħa, u ma emmnuhomx.
12 Qam imbagħad Pietru, u ġera lejn il-
qabar; u wara li ttawwal, lemaħ il-
bċejjeċ tal-għażel mixħutin għalihom, u
telaq, imgħaġġeb fih innifsu b'dak li kien
ġara.
13 U, ara, tnejn minnhom dak in-nhar
stess marru f'raħal jismu Għemmaws, li
kien bgħid minn Ġerusalem madwar sittin
stadju,
14 U tħaddtu bejniethom fuq kulma
ġara.
15 U ġara, huma u jitħaddtu flimkien u
jirraġunaw, illi resaq Ġesù nnifsu, u mexa
magħhom.
16 Imma għajnejhom kienu miżmumin
biex ma jagħrfuhx.
17 U qalilhom: X'inhu dal-kliem li
qegħdin tgħidu wieħed lil ieħor, intom u
mexjin, u qalbkom sewda?
18 U wieħed minnhom, li kien jismu
Klejofa, wieġeb, u qallu: Int waħdek
barrani f'Ġerusalem u ma tafx x'ġara fiha
f'dawn il-jiem?
19 U qalilhom: X'inhu? U wiġbuh:
Fuq Ġesù ta' Nażaret, li kien profeta,
setgħan fl-egħmil u fil-kelma quddiem
Alla u l-poplu kollu:
20 U kif il-qassisin il-kbar u l-kbarat
tagħna tawh biex ikun ikkundannat għall-
mewt, u sallbuh.
21 Imma aħna konna nittamaw li kellu
jkun hu li jeħles 'l Iżrael: u wara dan
kollu, illum it-tielet jum minn meta saru
dawn il-ħwejjeġ.
22 Iva, u xi nisa wkoll mill-għaqda
tagħna li marru kmieni sal-qabar għaġ-
buna;
23 U meta ma sabux il-ġisem tiegħu,
ġew igħidu li kienu raw ukoll dehra ta'
l-anġli, li qalu li hu ħaj.
24 U x'uħud minn dawk li kienu
magħna marru sal-qabar, u sabuh l-istess
kif kienu qalu n-nisa: iżda lilu ma
rawhx.
25 Imbagħad qalilhom: Ja boloh, u
tqal fil-qalb biex temmnu dak kollu li qalu
l-profeti:
26 Ma kellux Kristu jbati dawn il-
ħwejjeġ, u jidħol fil-glorja tiegħu?
27 U beda minn Mosè u l-profeti
kollha, u fissrilhom dawk il-ħwejjeġ li fl-
iskrittura kollha hemm fuqu.
28 U qorbu lejn ir-raħal, fejn kienu
sejrin: u hu għamel ta' bir-ruħu li sejjer
aktar il-bogħod.
29 Iżda huma żammewh, billi qalu:
Ibqa' magħna: għax dal-waqt isir fil-
għaxija, u l-jum għoddu spiċċa. U daħal
biex jibqa' magħhom.

30 U ġara, xħin kien fuq il-mejda
magħhom, illi qabad il-ħobż, u bierku, u
qasmu, u tahom.
31 U nfetħu għajnejhom, u għarfuh; u
hu għab minn quddiem għajnejhom.
32 U qalu wieħed lil ieħor: Ma kenitx
qalbna tixgħel fina, fil-waqt li kien ikel-
limna fit-triq, u jiftħilna l-iskrittura?
33 U qamu f'dik is-siegħa, u reġgħu
lura lejn Ġerusalem, u sabu miġmugħin
flimkien il-ħdax, u lil dawk li kienu
magħhom,
34 U qalulhom: Tassew qam il-Mulej,
u deher lil Xmun.
35 U qalu x'ġara fit-triq, u kif kien
magħruf minnhom fi qsim il-ħobż.
36 U huma u jitkellmu hekk, Ġesù
nnifsu waqaf f'nofshom, u qalilhom: Is-
sliem magħkom.
37 Imma huma kienu mwerwrin u
mbeżżgħin, u ħasbu li kienu raw spirtu.
38 U qalilhom: Għaliex intom im-
ħawdin? u għaliex iqumu ħsibijiet f'qalb-
kom?
39 Araw idejja u riġlejja, kif jiena jien
innifsi: missuni, u araw; għax spirtu
m'għandux la laħam u lanqas għadam,
bħal ma taraw li għandi jien.
40 U meta tkellem hekk, uriehom idejh
u riġlejh.
41 U billi kienu għadhom ma jemmnux
bil-ferħ, u jistagħġbu, qalilhom: Għand-
kom ħawn xi ħaġa ta' l-ikel?
42 U tawh biċċa ħuta mixwija, u xehda
għasel.
43 Ħadhom, u kiel quddiemhom.
44 U qalilhom: Dawn huma l-kelmiet
li għidtilkom, meta kont għadni magħkom,
li jaħtieġ li jseħħu l-ħwejjeġ kollha, li
nkitbu fil-liġi ta' Mosè, u fil-profeti, u fis-
salmi, fuqi.
45 Imbagħad fetħilhom moħħhom, biex
jifhmu l-iskrittura,
46 U qalilhom: Hekk hu miktub, u
hekk kien jinħtieġ illi Kristu jbati, u li
jqum mill-imwiet fit-tielet jum.
47 U li l-indiema u l-maħfra tad-
dnubiet tixxandar f'ismu fost il-ġnus
kollha, ibda minn Ġerusalem.
48 U intom xhud ta' dawn il-ħwejjeġ.
49 U, ara, jien nibgħat il-wegħda ta'
Missieri fuqkom: iżda intom ibqgħu fil-
belt ta' Ġerusalem, sakemm titlibbsu bil-
qawwa mill-għoli.
50 U ħadhom barra sa ħdejn Betanja, u
rafa' idejh, u berikhom.
51 U ġara, hu u jberikhom, illi nfired
minnhom, u rtafa' fis-sema.
52 U huma qimuh, u reġgħu lejn
Ġerusalem b'ferħ kbir:
53 U kienu dejjem fit-tempju, ifaħħru u
jbierku 'l Alla. Amen.

L-Evanġelju Skond San Ġwann

1 Fil-bidu kienet il-Kelma, u l-Kelma
kienet ma' Alla, u l-Kelma kienet
Alla.
2 Din kienet fil-bidu ma' Alla.
3 Kollox sar biha; u xejn ma sar
mingħajrha milli sar.
4 Fiha kienet il-ħajja; u l-ħajja kienet
id-dawl tal-bnedmin.
5 U d-dawl jiddi fid-dlamijiet; u
d-dlamijiet ma fehmuhx.
6 Kien hemm bniedem mibgħut minn
Alla, li kien jismu Ġwanni.
7 Dan ġie bħala xhieda, biex jixhed
għad-Dawl, biex il-bnedmin kollha
jemmnu bih.
8 Hu ma kienx dak id-Dawl, iżda
nbagħat biex jixhed għal dak id-Dawl.
9 Dak kien id-Dawl tassew, li jdawwal
lil kull bniedem li jiġi fid-dinja.
10 Kien fid-dinja, u d-dinja saret bih; u
d-dinja ma għarfitux.
11 Ġie fi ħwejġu, u niesu ma laqgħuhx.
12 Iżda lil dawk kollha li laqgħuh,
tahom is-setgħa li jsiru wlied Alla; lil
dawk li jemmnu f'ismu:
13 Li twieldu, mhux mid-demm, u
lanqas mir-rieda tal-ġisem, u lanqas mir-
rieda tal-bniedem, iżda minn Alla.
14 U l-Kelma saret ġisem, u għammret
fostna, (u aħna rajna l-glorja tagħha,
glorja bħal ta' l-Iben waħdieni mill-
Missier,) mimlija grazzja u verità.
15 Ġwanni xehedlu, u għajjat, billi qal:
Kien dan li għidt għalih: Dak li ġej
warajja sar qabli: għax kien qabli.
16 U mill-milja tiegħu lkoll ħadna, u
grazzja fuq grazzja.
17 Għax il-liġi kienet mogħtija b'Mosè:
iżda l-grazzja u l-verità ġew b'Ġesù
Kristu.
18 Ħadd qatt ma ra 'l Alla f'xi żmien;
l-Iben waħdieni, li hu fi ħdan il-Missier, hu
għarrfu.
19 U din hi x-xhieda ta' Ġwanni, meta
l-Lhud bagħtu minn Ġerusalem xi qas-
sisin u xi Leviti biex jistaqsuh: Int min
int?
20 U hu stqarr, u ma ċaħadx; iżda
stqarr: Jien miniex il-Kristu.
21 U staqsewh: X'int mela? Int Elija?

U qal: Miniex. Int dak il-profeta? U wieġeb: Le.
22 Imbagħad qalulu: Min int? biex nistgħu nagħtu tweġiba lil dawk li bagħtuna: Xi tgħid għalik innifsek?
23 Qal: Jiena l-leħen ta' wieħed igħajjat fid-deżert: Agħmlu dritta t-triq tal-Mulej, bħal ma qal Isaija l-profeta.
24 U l-mibgħutin kienu mill-Fariżej.
25 U staqsewh, u qalulu: Għaliex mela tgħammed, jekk mintix la l-Kristu, u la Elija, u lanqas dak il-profeta?
26 Ġwanni weġibhom, billi qal: Jiena ngħammed bl-ilma: iżda fostkom hemm wieħed, li intom ma tafuhx;
27 Dan hu dak, li jiġi warajja, li sar qabli, u li jien ma jixraqlix inħollu l-qafla tal-qorq tiegħu.
28 Dawn il-ħwejjeġ ġraw f'Betgħabara n-naħa l-oħra tal-Ġurdan, fejn kien igħammed Ġwanni.
29 L-għada Ġwanni ra 'l Ġesù ġej lejh, u qal: Ara l-Ħaruf t'Alla, li jneħħi d-dnub tad-dinja.
30 Dan hu dak li fuqu għidt: Warajja ġej raġel, li sar qabli: għax kien qabli.
31 U jien ma kontx nafu: iżda biex ikun imgħarraf 'l Iżrael, jien mela ġejt ngħammed bl-ilma.
32 U Ġwanni xehed, billi qal: Jien rajt l-Ispirtu nieżel mis-sema bħal ħamiema, u qagħad fuqu.
33 U jien ma kontx nafu: iżda dak li bagħatni ngħammed bl-ilma, qalli: Fuq min tara nieżel l-Ispirtu, u jibqa' fuqu, dak hu li jgħammed bl-Ispirtu s-Santu.
34 U rajt, u xhidt li dan hu l-Iben t'Alla.
35 U l-għada raġa' kien hemm wieqaf Ġwanni, u tnejn mid-dixxipli tiegħu;
36 U kif ħares lejn Ġesù hu u miexi, qal: Ara l-Ħaruf t'Alla!
37 U ż-żewġ dixxipli semgħuh jitkellem, u marru wara Ġesù.
38 Imbagħad dar Ġesù, u rahom ġejjin warajh, u qalilhom: X'qegħdin tfittxu? Qalulu: Rabbi (li tfisser, Mgħallem) fejn toqgħod?
39 Qalilhom: Ejjew u araw. Ġew u raw fejn kien joqgħod, u dak in-nhar qagħdu miegħu: għax kienet madwar l-għaxar siegħa.
40 Wieħed mit-tnejn li semgħu 'l Ġwanni jitkellem, u mar warajh, kien Indri, ħu Xmun Pietru.
41 Sab dan l-ewwel lil ħuh Xmun, u qallu: Sibna l-Messija, li jfisser il-Kristu.
42 U ħadu għand Ġesù. U xħin Ġesù ħares lejh, qal: Int Xmun bin Ġwanni: int tissejjaħ Kefa, li jfisser Pietru.
43 L-għada ried jitlaq għall-Galilija, u sab 'il Filippu, u qallu: Ejja warajja.
44 Issa Filippu kien minn Betsajda, il-belt ta' Indri u ta' Pietru.
45 Filippu sab 'il Natanael, u qallu: Sibna lil dak, li minnu Mosè fil-liġi, u l-profeti, kitbu: Ġesù minn Nażaret, bin Ġużepp.
46 U Natanael qallu: Tista' toħroġ xi ħaġa tajba minn Nażaret? Qallu Filippu: Ejja u ara.
47 Ra Ġesù 'l Natanael ġej lejh, u qal għalih: Ara wieħed tabilħaqq Iżraeli, li ma fihx qerq!
48 Natanael qallu: Mniex għaraftni? Ġesù wieġeb u qallu: Qabel ma sejjaħlek Filippu, meta int kont taħt it-tina, rajtek.
49 Wieġbu Natanael, u qallu: Rabbi, int l-Iben t'Alla: int is-Sultan ta' Iżrael.
50 Wieġeb Ġesù, u qallu: Għax għidtlek, rajtek taħt it-tina, int temmen? Int għad tara ħwejjeġ akbar minn dawn.
51 U qallu: Tassew, tassew, ngħidilkom: Intom għad taraw is-sema miftuħ, u l-anġli t'Alla telgħin u neżlin fuq Bin il-bniedem.

2 U fit-tielet jum kien hemm tieġ f'Kana tal-Galilija; u omm Ġesù kienet hemm:
2 U sew Ġesù, u kemm id-dixxipli tiegħu, kienu mistednin għat-tieġ.
3 U meta naqashom l-inbid, omm Ġesù qaltlu: M'għandhomx inbid.
4 Ġesù qalilha: Mara, x'għandi x'naqsam miegħek? Siegħti għadha ma waslitx.
5 Ommu qalet lill-qaddejja: Agħmlu kulma jgħidilkom.
6 U kien hemm sitt ġarar tal-ġebel, bħal ma jkun hemm għall-purifikażżjoni tal-Lhud, li kienu jesgħu żewġ metreti jew tlieta kull waħda.
7 Ġesù qalilhom: Imlew il-ġarar bl-ilma. U mlewhom sax-xifer.
8 U qalilhom: Ħudu issa, u newlu lill-kap tal-festa. U newlulu.
9 Xħin il-kap tal-mejda daq l-ilma magħmul inbid, u ma kienx jaf minn fejn ġie; (iżda l-qaddejja li kienu refgħu l-ilma kienu jafu;) il-kap tal-mejda sejjaħ lill-għarus,
10 U qallu: Kulħadd iġib l-ewwel l-inbid tajjeb; u wara li jkunu xorbu ħafna, dak li hu anqas tajjeb: iżda int żammejt l-inbid tajjeb s'issa.
11 Dal-bidu tal-mirakli Ġesù għamel f'Kana tal-Galilija, u wera l-glorja tiegħu; u d-dixxipli tiegħu emmnu fih.
12 Wara dan niżel Kafarnahum, hu, u ommu, u ħutu, u d-dixxipli tiegħu; u ma damux hemm ħafna jiem.
13 U l-għid tal-Lhud kien qrib, u Ġesù tala' Ġerusalem,
14 U fit-tempju sab bejjiegħa tal-gniedes, tan-ngħaġ u tal-ħamiem, u s-sarrâfa tal-flus bil-qiegħda:
15 U wara li għamel sawt bil-ħbula, keċċiehom ilkoll 'il barra mit-tempju, u

n-ngħaġ, u l-gniedes ukoll; u xerred il-flus
tas-sarrâfa, u qaleb l-imwejjed;
16 U lil dawk li kienu jbigħu l-ħamiem
qalilhom: Neħħu dawn il-ħwejjeġ minn
hawn; u tagħmlux dar Missieri dar tan-
negozju.
17 U d-dixxipli tiegħu ftakru li nkiteb:
Il-ħeġġa ta' darek kelitni.
18 Imbagħad wieġbu l-Lhud u qalulu:
X'għelm turina, li tista' tagħmel dawn il-
ħwejjeġ?
19 Ġesù wieġeb, u qalilhom: Ħottu
dat-tempju, u fi tlitt ijiem inwaqqfu.
20 Qalu mbagħad il-Lhud: Dat-
tempju dam sitta u erbgħin sena jinbena, u
int twaqqfu fi tlitt ijiem?
21 Imma hu kien igħid għat-tempju ta'
ġismu.
22 Meta mela qam mill-imwiet, id-
dixxipli tiegħu ftakru li kien qalilhom dan;
u emmnu l-iskrittura, u l-kliem li kien qal
Ġesù.
23 Issa meta kien Ġerusalem fil-għid,
nhar il-festa, ħafna emmnu f'ismu, meta
raw il-mirakli li għamel.
24 Iżda Ġesù ma kienx jafda ruħu
fihom, għax kien jaf lil kulħadd,
25 U ma kienx jaħtieġlu li xi ħadd
jixhidlu fuq il-bniedem: għax kien jaf
x'hemm fil-bniedem.

3 Kien hemm wieħed mill-Fariżej, jismu
Nikodemu, wieħed mill-kbarat tal-
Lhud:
2 Dan ġie għand Ġesù bil-lejl, u qallu:
Rabbi, aħna nafu li inti mgħallem ġej
mingħand Alla: għaliex ħadd ma jista'
jagħmel dawn il-mirakli li tagħmel int,
jekk Alla ma jkunx miegħu.
3 Wieġeb Ġesù, u qallu: Tassew,
tassew, ngħidlek: Jekk wieħed ma jitwelidx
mill-ġdid, ma jistax jara s-saltna t'Alla.
4 Nikodemu qallu: Kif jista' bniedem
jitwieled meta hu xiħ? Jista' jidħol għat-
tieni darba f'ġuf ommu, u jitwieled?
5 Wieġeb Ġesù: Tassew, tassew, ngħid-
lek: Jekk wieħed ma jitwelidx mill-ilma u
mill-Ispirtu, ma jistax jidħol fis-saltna
t'Alla.
6 Dak li jitwieled mill-ġisem hu ġisem;
u dak li jitwieled mill-Ispirtu hu spirtu.
7 Tistagħġibx għax għidtlek: Jaħtieġ
titwieldu mill-ġdid.
8 Ir-riħ jonfoħ fejn irid, u int tisma'
l-ħoss tiegħu, iżda ma tafx minn fejn hu
ġej, u fejn hu sejjer: hekk hu kull wieħed li
jitwieled mill-Ispirtu.
9 Wieġeb Nikodemu, u qallu: Kif
jistgħu jkunu dawn il-ħwejjeġ?
10 Wieġeb Ġesù, u qallu: Inti mgħal-
lem ta' Iżrael, u ma tafx dawn il-ħwejjeġ?
11 Tassew, tassew, ngħidlek: Aħna
nitkellmu dak li nafu, u nixhdu dak li
rajna; u x-xhieda tagħna ma tilqgħuhiex.
12 Jekk għidtilkom ħwejjeġ ta' l-art, u
ma temmnux, kif temmnu, jekk ngħidil-
kom ħwejjeġ tas-sema?
13 U l-ebda bniedem ma tala' fis-sema,
ħlief dak li niżel mis-sema, Bin il-bniedem
li hu fis-sema.
14 U kif Mosè għolla s-serp fid-deżert,
hekk jaħtieġ jitgħolla Bin il-bniedem:
15 Biex kull min jemmen bih ma jinti-
lifx, iżda jkollu l-ħajja ta' dejjem.
16 Għax Alla hekk ħabb id-dinja, li ta
l-Iben waħdieni tiegħu, biex kull min
jemmen bih ma jintilifx, iżda jkollu l-ħajja
ta' dejjem.
17 Għax Alla ma bagħatx 'l Ibnu fid-
dinja biex jikkundanna d-dinja; iżda biex
id-dinja tkun salvata bih.
18 Dak li jemmen bih mhux ikkundan-
nat: iżda min ma jemminx hu ġà ik-
kundannat, għax ma emminx bl-isem ta'
l-Iben waħdieni t'Alla.
19 U dan hu l-ħaqq, li ġie d-dawl fid-
dinja, u l-bnedmin ħabbew id-dlam aktarx
mid-dawl, għax l-egħmejjel tagħhom kienu
ħżiena.
20 Għax kull min jagħmel il-ħażen
jobgħod id-dawl, u lanqas jiġi lejn id-
dawl, biex l-egħmejjel tiegħu ma jkunux
ikkundannati.
21 Iżda min jagħmel is-sewwa jiġi lejn
id-dawl, biex l-egħmejjel tiegħu jidhru li
huma magħmulin f'Alla.
22 Wara dawn il-ħwejjeġ ġie Ġesù u
d-dixxipli tiegħu fl-art tal-Lhudija; u
hemm qagħad magħhom, u kien igħam-
med.
23 U Ġwanni wkoll kien igħammed
f'Għajnun qrib Salim, għax kien hemm
ħafna ilma hemm: u kienu jiġu, u jit-
għammdu.
24 Għax Ġwanni kien għadu mhux
mitfugħ il-ħabs.
25 Imbagħad qamet ġlieda bejn xi
dixxipli ta' Ġwanni u l-Lhud fuq il-
purifikazzjoni.
26 U ġew għand Ġwanni, u qalulu:
Rabbi, dak li kien miegħek 'il hinn mill-
Ġurdan, li int xhidtlu, ara, qiegħed
igħammed, u kulħadd sejjer għandu.
27 Wieġeb Ġwanni, u qal: Wieħed ma
jista' jieħu xejn, jekk ma jkunx mogħti lilu
mis-sema.
28 Intom infuskom tixhduli, li jien
għidt: Miniex il-Kristu, iżda li jien
mibgħut qablu.
29 Min għandu l-għarusa hu l-għarus:
iżda l-ħabib tal-għarus, li qiegħed fejnu u
jisimgħu, jifraħ ħafna minħabba leħen il-
għarus: dan il-ferħ tiegħi mela seħħ.
30 Hu jaħtieġ jikber, imma jien naħtieġ
nonqos.
31 Dak li ġej mill-għoli, hu fuq kul-
ħadd: min hu mill-art hu ta' l-art, u fuq
l-art jitkellem: dak li ġej mis-sema hu fuq
kulħadd.

32 U x'ra u x'sama', dak jixhed; u ħadd
ma jilqa' x-xhieda tiegħu.
33 Dak li laqa' x-xhieda tiegħu wettaq
illi Alla hu tassew.
34 Għax dak li Alla bagħtu, jitkellem
il-kliem t'Alla: għax Alla ma jagħtihx
l-Ispirtu bil-kejl.
35 Il-Missier iħobb l-Iben, u tah kollox
f'idejh.
36 Dak li jemmen bl-Iben għandu
l-ħajja ta' dejjem; u dak li ma jemminx bl-
Iben ma jarax il-ħajja; iżda għadab Alla
jgħammar fuqu.

4 Mela meta kien jaf il-Mulej kif il-
Fariżej kienu semgħu li Ġesù kien
qiegħed jagħmel u jgħammed iżjed dixxipli
minn Ġwanni,
2 (Għalkemm Ġesù nnifsu ma kienx
igħammed, imma d-dixxipli tiegħu,)
3 Ħalla l-Lhudija, u raġa' mar fil-
Galilija.
4 U kien jaħtieġlu jgħaddi mis-
Samarija.
5 Imbagħad wasal f'belt tas-Samarija,
li jisimha Sikar, qrib il-qasam li Ġakobb
ta lil ibnu Ġużepp.
6 Issa l-bir ta' Ġakobb kien hemm.
Mela Ġesù, billi kien għajjien bil-vjaġġ
tiegħu, qagħad hekk bil-qiegħda fuq il-bir:
u kienet madwar is-sitt siegħa.
7 Ġiet hemm mara mis-Samarija timla
l-ilma, u qalilha Ġesù: Agħtini nixrob.
8 (Għax id-dixxipli tiegħu kienu marru
l-belt jixtru l-ikel.)
9 Qaltlu mbagħad il-mara Samaritana:
Kif int, li int Lhudi, titlob tixrob lili, mara
Samaritana? Għax il-Lhud ma jagħmlu-
hiex mas-Samaritani.
10 Ġesù wieġeb, u qalilha: Kieku kont
taf il-għotja t'Alla, u min hu dak li qallek:
Agħtini nixrob; kont titolbu int, u kien
jagħtik ilma ħaj.
11 Qaltlu l-mara: Sinjur, int m'għan-
dikx biex timla, u l-bir hu fond: mnejn
mela għandek dan l-ilma ħaj?
12 Jaqaw int akbar minn Ġakobb mis-
sierna, li tana l-bir, u xorob minnu hu
stess, uliedu, u l-bhejjem tiegħu?
13 Wieġeb Ġesù, u qalilha: Kull min
jixrob minn dal-bir jarġa' jieħdu l-għatx:
14 Iżda kull min jixrob mill-ilma li
nagħtih jien ma jieħdu għatx qatt; imma
l-ilma li nagħtih jien ikun fih għajn ta' ilma
ġieri sal-ħajja ta' dejjem.
15 Qaltlu l-mara: Sinjur, agħtini dan
l-ilma, biex ma jeħodnix għatx, u lanqas
niġi hawn nimla.
16 Ġesù qalilha: Mur, sejjaħ lil żewġek,
u ejja hawn.
17 Wieġbet il-mara, u qalet: M'għandix
raġel. Qalilha Ġesù: Sewwa għidt,
m'għandix raġel:
18 Għax ħamest irġiel kellek; u dak li
għandek issa mhux żewġek: dan sewwa
għidt.
19 Qaltlu l-mara: Sinjur, nara li inti
profeta.
20 Missirijietna qiemu fuq dil-mun-
tanja; u intom tgħidu, li f'Ġerusalem hu
l-lok fejn wieħed għandu jagħti qima.
21 Qalilha Ġesù: Emminni, mara, is-
siegħa tasal, meta u la fuq dil-muntanja, u
lanqas f'Ġerusalem, ma tagħtu qima lill-
Missier.
22 Intom tqimu dak li ma tafux: aħna
nafu dak li nqimu: għax is-salvazzjoni
tiġi mil-Lhud.
23 Imma tiġi s-siegħa, u issa hi, meta
dawk li jqimu fis-sewwa jqimu l-Missier
fl-ispirtu u fis-sewwa: għax bħal dawn
ifittex il-Missier biex iqimuh.
24 Alla Spirtu: u dawk li jqimuh
jaħtieġ li jqimuh fl-ispirtu u fis-sewwa.
25 Qaltlu l-mara: Naf li għandu jiġi
l-Messija, li jissejjaħ Kristu: meta jiġi,
igħarrafna kollox.
26 Qalilha Ġesù: Hu jien li qiegħed
nitkellem miegħek.
27 U f'dak il-waqt ġew id-dixxipli
tiegħu, u stagħġbu għax kien jitkellem mal-
mara: iżda ħadd ma qal: Xi trid? Jew:
Għaliex qiegħed titkellem magħha?
28 Il-mara mbagħad ħalliet il-ġarra
tagħha, u marret il-belt, u qalet lin-
nies:
29 Ejjew, araw raġel li qalli kulma
għamilt: dan mhux il-Kristu?
30 Imbagħad ħarġu mill-belt, u ġew
ħdejh.
31 F'dak il-waqt id-dixxipli kienu jitol-
buh, billi jgħidu: Mgħallem, kul.
32 Iżda hu qalilhom: Jien għandi
x'niekol ikel li intom ma tafux.
33 Id-dixxipli għalhekk qalu lil xulxin:
Jaqaw ġieblu xi ħadd x'jiekol?
34 Qalilhom Ġesù: L-ikel tiegħi hu li
nagħmel ir-rieda ta' dak li bagħatni, u
ntemm xogħlu.
35 Ma tgħidux intom: Għad baqa'
erba' xhur, u mbagħad jiġi l-ħsad? Ara,
jien ngħidilkom: Erfgħu għajnejkom, u
ħarsu lejn l-egħlieqi; għax diġà huma
bojod għall-ħasda.
36 U dak li jaħsad jieħu l-ħlas, u jiġbor
il-frott għall-ħajja ta' dejjem: biex sew dak
li jiżra', u kemm dak li jaħsad, jifirħu
flimkien.
37 Għax f'dan hu minnu dak il-qawl:
Wieħed jiżra', u ieħor jaħsad.
38 Jien bgħattkom taħsdu dak li intom
ma ħdimtux għalih: irġiel oħrajn ħadmu,
u intom dħaltu f'xogħolhom.
39 U ħafna Samaritani minn dik il-belt
emmnu bih minħabba kliem il-mara, li
xehdet: Qalli kulma għamilt.
40 Għalhekk meta s-Samaritani ġew
għandu, talbuh biex jibqa' magħhom: u
baqa' magħhom jumejn.

41 U wisq aktar emmnu minħabba
kliemu;
42 U qalu lill-mara: Issa nemmnu,
mhux minħabba kliemek: għax aħna
nfusna smajnieh, u nafu li dan hu tassew
il-Kristu, is-Salvatur tad-dinja.
43 Issa wara jumejn telaq minn hemm,
u mar il-Galilija.
44 Għax Ġesù nnifsu xehed, li profeta
m'għandux ġieh f'pajjiżu stess.
45 Imbagħad meta ġie l-Galilija, laq-
għuh il-Galilin, billi kienu raw kulma kien
għamel Ġerusalem fil-festa: għax huma
wkoll marru għall-festa.
46 Ġesù mela raġa' ġie f'Kana tal-
Galilija, fejn kien għamel l-ilma nbid. U
kien hemm wieħed uffiċjal tas-sultan, li
ibnu kien marid f'Kafarnahum.
47 Malli dan sama' li Ġesù ġie mil-
Lhudija għall-Galilija, mar għandu, u
talbu biex jinżel, u jfejjaqlu lil ibnu: għax
kien wasal biex imut.
48 Qallu mbagħad Ġesù: Jekk ma
tarawx egħliem u egħġubijiet, ma temm-
nux.
49 Qallu l-uffiċjal tas-sultan: Sinjur,
inżel qabel ma jmut it-tifel tiegħi.
50 Qallu Ġesù: Mur; ibnek ħaj. U
r-raġel emmen il-kelma li qallu Ġesù, u
telaq.
51 U hu u sejjer 'l isfel, il-qaddejja
tiegħu ltaqgħu miegħu, u qalulu: Ibnek
ħaj.
52 Staqsiehom imbagħad is-siegħa meta
beda għaddej għall-aħjar. U qalulu: Il-
bieraħ fis-seba' siegħa ħallieh id-deni.
53 Hekk il-missier għaraf li kien fl-istess
ħin, li fih qallu Ġesù: Ibnek ħaj: u emmen
hu, u daru kollha.
54 Dan hu t-tieni miraklu li għamel
Ġesù, meta mil-Lhudija ġie fil-Galilija.

5 Wara dan kien hemm festa tal-Lhud;
u Ġesù tala' Ġerusalem.
2 Issa f'Ġerusalem ħdejn suq in-ngħaġ
hemm menqgħa, li jgħidulha fil-lsien
Lhudi Betżata, u li għandha ħames loġoġ.
3 F'dawn kien ikun hemm mixħuta
kotra kbira ta' nies morda, għomja,
zopop, u mifluġin, jistennew it-taħrik ta'
l-ilma.
4 Għax anġlu kien jinżel f'xi żmien fil-
menqgħa, u jħarrek l-ilma: u min im-
bagħad kien jinżel l-ewwel wara t-taħrik
ta' l-ilma kien ifiq minn kull mard li kien
ikollu.
5 U kien hemm wieħed raġel, li kellu
marda għal tmienja u tletin sena.
6 Xħin rah Ġesù mixħut, u sar jaf li
kien ilu żmien twil marid, qallu: Trid tfiq?
7 Wieġbu l-marid: Sinjur, m'għandi
ebda bniedem, meta jitħarrek l-ilma, biex
iqiegħdni fil-menqgħa: iżda waqt li nkun
ġej jien, jinżel ieħor qabli.
8 Qallu Ġesù: Qum, ħu l-mitraħ
tiegħek, u imxi.
9 U minnufih ir-raġel fieq, u ħa l-mitraħ
tiegħu, u mexa: u dak in-nhar kien is-Sibt.
10 Il-Lhud imbagħad qalu lil dak li
kien imfejjaq: Illum is-Sibt; ma jiswiex li
ġġorr il-mitraħ tiegħek.
11 Weġibhom: Dak li fejjaqni qalli hu
stess: Ħu l-mitraħ tiegħek, u imxi.
12 Imbagħad staqsewh: Min hu dak il-
bniedem li qallek: Ħu l-mitraħ tiegħek, u
imxi?
13 U dak li kien imfejjaq ma kienx jaf
min kien: għax Ġesù kien warrab, billi
ġemgħa ta' nies kienet f'dak il-post.
14 Wara Ġesù sabu fit-tempju, u qallu:
Ara, int fiqt: la tidnibx iżjed, li ma jiġrilikx
xi ħaġa agħarr.
15 Telaq ir-raġel u qal lil-Lhud li kien
Ġesù li fejqu.
16 U għalhekk il-Lhud ippersegwitaw
'il Ġesù, u fittxu li joqtluh, għax għamel
dawn il-ħwejjeġ nhar ta' Sibt.
17 Iżda Ġesù weġibhom: Missieri għadu
jaħdem s'issa, u jien qiegħed naħdem.
18 Għalhekk il-Lhud fittxu iżjed li
joqtluh, għax mhux biss kiser is-Sibt,
imma wkoll għax qal li Alla hu Missieru,
u b'hekk għamel lilu nnifsu daqs Alla.
19 Imbagħad wieġeb Ġesù, u qalilhom:
Tassew, tassew, ngħidilkom: L-Iben ma
jista' jagħmel xejn minnu nnifsu, għajr dak
li jara l-Missier jagħmel: għax dawk il-
ħwejjeġ kollha li jagħmel, dawn l-Iben
jagħmel ukoll.
20 Għax il-Missier iħobb l-Iben, u jurih
il-ħwejjeġ kollha li hu nnifsu jagħmel: u
għad jurih egħmejjel akbar minn dawn,
biex tistagħġbu.
21 Għax bħalma l-Missier iqajjem il-
mejtin, u jagħtihom il-ħajja; hekk ukoll
l-Iben jagħti l-ħajja lil min irid.
22 Għax il-Missier ma jagħmel ħaqq
minn ħadd, iżda ta kull ħaqq lil Ibnu:
23 Biex il-bnedmin kollha jweġġħu
l-Iben, bħal ma jweġġħu l-Missier. Min ma
jweġġahx l-Iben, ma jweġġahx il-Missier li
bagħtu.
24 Tassew, tassew, ngħidilkom: Min
jisma' kelmti, u jemmen f'dak li bagħatni,
ikollu l-ħajja ta' dejjem, u ma jiġix għall-
kundanna; iżda jgħaddi mill-mewt għall-
ħajja.
25 Tassew, tassew, ngħidilkom: Tasal
is-siegħa, u issa hi, meta l-mejtin jisimgħu
leħen l-Iben t'Alla: u dawk li jisimgħu
jgħixu.
26 Għax bħal ma għandu l-Missier il-
ħajja fih nnifsu; hekk ukoll ta lill-Iben
biex ikollu l-ħajja fih innifsu;
27 U tah is-setgħa li jagħmel il-ħaqq
ukoll, għax hu Bin il-bniedem.
28 La tistagħġbux b'dan: għax tasal is-
siegħa, li dawk kollha li qegħdin fl-oqbra
jisimgħu leħnu,

29 U joħorġu; dawk li għamlu t-tajjeb,
għall-qawmien tal-ħajja; u dawk li
għamlu l-ħażen, għall-qawmien tal-kun-
danna.
30 Xejn ma nista' nagħmel minni
nnifsi: kif nisma', nagħmel ħaqq: u
l-ħaqq tiegħi hu ġust; għax ma nfittixx ir-
rieda tiegħi, iżda r-rieda tal-Missier li
bagħatni.
31 Jekk jien nixhed għalija nnifsi, ix-
xhieda tiegħi ma tiswiex.
32 Hemm ħaddieħor li jixhidli; u naf li
x-xhieda li jagħti fuqi tiswa.
33 Intom bgħattu għand Ġwanni, u hu
ta' xhieda lis-sewwa.
34 Iżda jien ma nilqax xhieda minn
għand il-bniedem: iżda ngħid dawn il-
ħwejjeġ, biex issalvaw.
35 Hu kien dawl li jixgħel u jiddi: u
intom ridtu tifirħu għal siegħa bid-dawl
tiegħu.
36 Iżda jien għandi xhieda aqwa minn
dik ta' Ġwanni: għax l-egħmejjel li
l-Missier tagħni biex nagħmilhom, dawn
l-egħmejjel stess li jien nagħmel, jixhduli li
l-Missier bagħatni.
37 U l-Missier innifsu, li bagħatni,
xehedli. Intom la qatt smajtu leħnu xi
darba, u lanqas rajtu s-sura tiegħu.
38 U l-kelma tiegħu m'għandkomx
tgħammar fikom: għax dak li bagħat hu,
intom ma temmnuhx.
39 Fittxu fl-iskrittura; għax fiha taħsbu
li għandkom il-ħajja ta' dejjem: hija hi li
tagħti xhieda tiegħi.
40 U intom ma tridux tiġu għandi, biex
ikollkom il-ħajja.
41 Foħrija ma niħux minn għand il-
bnedmin.
42 Iżda għaraftkom, illi m'għandkomx
l-imħabba t'Alla fikom.
43 Jien ġejt f'isem Missieri, u ma tilq-
għunix: jekk ħaddieħor jiġi f'ismu, lil dan
tilqgħuh.
44 Kif tistgħu temmnu, intom li tilqgħu
ġieh minn għand xulxin, u ma tfittxux il-
ġieh li jiġi minn Alla biss?
45 La taħsbux li jien sejjer nixlikom lill-
Missier: hemm wieħed jixlikom, Mosè, li
tittamaw fih.
46 Għax kieku emmintu 'l Mosè, kontu
temmnu lili; għax hu kiteb fuqi.
47 Iżda jekk ma temmnux il-kitba
tiegħu, kif temmnu kliemi?

6 Wara dan Ġesù mar in-naħa l-oħra
tal-baħar tal-Galilija, li hu l-baħar tat-
Tiberija.
2 U ġemgħa kbira ta' nies marret
warajh, għax kienu raw il-mirakli li
għamel ma' dawk li kienu morda.
3 U Ġesù tala' fuq muntanja, u hemm
qagħad bil-qiegħda mad-dixxipli tiegħu.
4 U l-għid, festa tal-Lhud, kien qrib.
5 Xħin Ġesù rafa' għajnejh, u ra li
kienet ġejja lejh ġemgħa kbira ta' nies, qal
lil Filippu: Mnejn nixtru l-ħobż, biex
jieklu dawn?
6 U dan qalu biex iġarrbu; għax hu
kien jaf x'sa jagħmel.
7 Wieġbu Filippu: Mitejn dinier ħobż
m'humiex biżżejjed għalihom, biex kull
wieħed minnhom jieħu ftit.
8 Wieħed mid-dixxipli tiegħu, Indri, ħu
Xmun Pietru, qallu:
9 Hawn tfajjel, li għandu ħames ħobżiet
tax-xgħir, u żewġ ħutiet żgħar: imma
dawn x'inhuma għal dawn kollha?
10 U Ġesù qal: Ġagħlu n-nies joqogħdu
bil-qiegħda. Issa kien hemm ħafna ħaxix
hemmhekk. U l-irġiel, li kienu jgħoddu
madwar ħamest elef, qagħdu bil-qiegħda.
11 U Ġesù ħa l-ħobżiet; u wara li radd
il-ħajr, qassam lid-dixxipli, u d-dixxipli lil
dawk li kienu bil-qiegħda; u hekk ukoll
mill-ħut kemm riedu.
12 Meta xebgħu, qal lid-dixxipli tiegħu:
Iġimgħu l-bċejjeċ li fadal, biex ma jinħela
xejn.
13 Ġemgħuhom mela, u mlew tnax-il
qoffa bil-bċejjeċ tal-ħames ħobżiet tax-
xgħir, li kienu baqgħu żejda lil dawk li
kielu.
14 Imbagħad dawk in-nies, xħin raw il-
miraklu li kien għamel Ġesù, qalu: Dan
hu tassew il-profeta li għandu jiġi fid-
dinja.
15 Mela malli għaraf Ġesù li kienu
ġejjin jaqbduh, biex jagħmluh sultan, telaq
mill-ġdid lejn muntanja waħdu.
16 U mbagħad xħin sar filgħaxija,
niżlu d-dixxipli tiegħu lejn il-baħar;
17 U rikbu dgħajsa, u għaddew il-baħar
għal Kafarnahum. U issa kien dalam, u
Ġesù kien għadu ma ġiex fejnhom.
18 U l-baħar qam minħabba riħ qawwi
li kien jonfoħ.
19 Għalhekk meta kienu qadfu ħamsa
u għoxrin jew tletin stadju, jaraw 'il Ġesù
miexi fuq il-baħar, u riesaq lejn id-
dgħajsa: u beżgħu.
20 Iżda hu qalilhom: Jien hu; la
tibżgħux.
21 Imbagħad xtaqu jeħduh fid-dgħajsa:
u minnufih waslet id-dgħajsa fl-art fejn
kienu sejrin.
22 L-għada, meta n-nies li kienu n-naħa
l-oħra tal-baħar raw li ma kienx hemm
dgħajsa oħra hemm, ħlief dik li fiha kienu
daħlu d-dixxipli, u li Ġesù ma kienx daħal
fid-dgħajsa mad-dixxipli tiegħu, imma
d-dixxipli kienu marru weħidhom;
23 (Għalkemm kienu ġew dgħajjes oħra
minn Tiberija ħdejn il-post fejn kienu
kielu l-ħobż, wara li l-Mulej kien radd il-
ħajr:)
24 Meta mela n-nies raw li Ġesù ma
kienx hemm, u lanqas id-dixxipli tiegħu,

ħuma wkoll rikbu d-dgħajjes, u ġew
Kafarnahum, ifittxu 'l Ġesù.
25 U xħin sabuh in-naħa l-oħra tal-
baħar, qalulu: Rabbi, meta ġejt hawn?
26 Weġibhom Ġesù, u qal: Tassew,
tassew, ngħidilkom: Intom tfittxuni,
mhux għax rajtu l-mirakli, imma għax
kiltu mill-ħobżiet, u xbajtu.
27 La taħdmux għall-ikel li jintemm,
imma għal dak l-ikel li jdum għall-ħajja
ta' dejjem, li jagħtikom Bin il-bniedem:
għax fuqu Alla l-Missier qiegħed is-siġill
tiegħu.
28 Imbagħad qalulu: X'għandna
nagħmlu, biex naħdmu l-egħmejjel t'Alla?
29 Wieġeb Ġesù, u qalilhom: Dan hu
l-egħmil t'Alla, illi temmnu f'min bagħat.
30 Huma mela qalulu: X'għelm turi
mela, biex naraw, u nemmnuk? X'inhu li
tagħmel?
31 Missirijietna kielu l-manna fid-
deżert; kif inhu miktub: Tahom jieklu
ħobż mis-sema.
32 Imbagħad qalilhom Ġesù: Tassew,
tassew, ngħidilkom: Ma takomx Mosè
dak il-ħobż mis-sema; iżda Missieri jagħti-
kom il-ħobż tas-sewwa mis-sema.
33 Għax il-ħobż t'Alla hu dak li jinżel
mis-sema, u jagħti l-ħajja lid-dinja.
34 Imbagħad qalulu: Mulej, agħtina
dejjem dal-ħobż.
35 U Ġesù qalilhom: Jien hu l-ħobż tal-
ħajja; min jiġi għandi ma jieħdu ġuħ qatt;
u min jemmen fija ma jieħdu għatx qatt.
36 Iżda jien għidtilkom: Li intom
ukoll rajtuni, u ma emmintux.
37 Dak kollu li jagħtini l-Missier, jiġi
għandi; u min jiġi għandi sgur li ma
nitfgħux 'il barra.
38 Għax jien inżilt mis-sema, mhux
biex nagħmel ir-rieda tiegħi, imma r-rieda
ta' min bagħatni.
39 U din hi r-rieda tal-Missier li
bagħatni, li ma nitlef xejn minn dak kollu
li tani, imma li nqajmu fl-aħħar jum.
40 U din hi r-rieda ta' dak li bagħatni,
li kull min jara l-Iben, u jemmen fih,
ikollu l-ħajja ta' dejjem: u jien inqajmu fl-
aħħar jum.
41 Imbagħad il-Lhud gergru għalih,
għax qal: Jien hu l-ħobż li nżilt mis-sema.
42 U qalu: Dan mhux Ġesù, bin
Ġużepp, li tiegħu aħna nafu l-missieru u
l-ommu? Kif mela qal: Jien inżilt mis-
sema?
43 Wieġeb mela Ġesù, u qalilhom: La
tgergrux bejnietkom.
44 Ħadd ma jista' jiġi għandi, jekk
Missieri li bagħatni ma jiġbdux: u jien
inqajmu fl-aħħar jum.
45 Hu miktub fil-profeti: U jkunu
kollha mgħallmin minn Alla. Kull min
mela sama', u tgħallem mill-Missier, jiġi
għandi.
46 Mhux għax xi ħadd ra l-Missier,
ħlief dak li hu minn Alla: dan ra l-Missier.
47 Tassew, tassew, ngħidilkom: Min
jemmen fija għandu l-ħajja ta' dejjem.
48 Jien hu dak il-ħobż tal-ħajja.
49 Missirijietkom kielu l-manna fid-
deżert, u mietu.
50 Dan hu l-ħobż li nieżel mis-sema,
biex wieħed jiekol minnu, u ma jmutx.
51 Jien hu l-ħobż ħaj li nżilt mis-sema:
jekk xi ħadd jiekol minn dal-ħobż, igħix
għal dejjem: u l-ħobż li nagħti jien hu
ġismi, li nagħti għall-ħajja tad-dinja.
52 Il-Lhud mela ġġieldu bejniethom,
billi qalu: Kif jista' dan jagħtina nieklu
ġismu?
53 Qalilhom imbagħad Ġesù: Tassew,
tassew, ngħidilkom: Jekk ma tiklux il-
ġisem ta' Bin il-bniedem, u tixorbu
demmu, ma jkollkomx ħajja fikom.
54 Min jiekol ġismi, u jixrob demmi,
għandu l-ħajja ta' dejjem; u jien inqajmu
fl-aħħar jum.
55 Għax ġismi hu ikel tassew; u demmi
hu xorb tassew.
56 Min jiekol ġismi, u jixrob demmi,
igħammar fija, u jiena fih.
57 Bħal ma bagħatni l-Missier il-ħaj, u
jien ħaj bil-Missier: hekk min jiekol lili, hu
wkoll ikollu l-ħajja bija.
58 Dan hu dak il-ħobż li niżel mis-
sema: mhux bħal manna li kielu missiri-
jietkom, u mietu: min jiekol minn dal-
ħobż jibqa' ħaj għal dejjem.
59 Dawn il-ħwejjeġ qalhom fis-sina-
goga, hu u jgħallem f'Kafarnahum.
60 Ħafna mela mid-dixxipli tiegħu,
kif semgħu dan, qalu: Dan hu kliem
iebes; min jista' jisimgħu?
61 Xħin Ġesù għaraf fih innifsu li
d-dixxipli tiegħu kienu jgergru fuq dan,
qalilhom: Dan qiegħed ifixkilkom?
62 Jekk mela taraw Bin il-bniedem
tiela' fejn kien qabel?
63 Hu l-ispirtu li jagħti l-ħajja; il-ġisem
ma jiswa xejn: il-kliem li ngħidilkom huma
spirtu, u ħajja.
64 Iżda hawn x'uħud minnkom li ma
jemmnux. Għax kien jaf Ġesù mill-bidu
min kienu dawk li ma jemmnux, u min
kien li kellu jittradih.
65 U qal: Għalhekk għidtilkom, li ħadd
ma jista' jiġi għandi, jekk ma jingħatalux
mill-Missier.
66 Minn dak il-waqt ħafna mid-dixxipli
tiegħu telqu lura, u ma mxewx iżjed
miegħu.
67 Imbagħad qal Ġesù lit-tnax: Tridux
tmorru intom ukoll?
68 Imbagħad Xmun Pietru wieġbu:
Mulej, għand min immorru? Int għandek
il-kliem tal-ħajja ta' dejjem.
69 U aħna nemmnu u sguri li int dak
il-Kristu, Bin Alla l-ħaj.
70 Weġibhom Ġesù: Mhux jien għażilt-
kom it-tnax, u wieħed minnkom hu xitan?

71 Kien qiegħed igħid għal Ġuda
Iskarjota, bin Xmun: għax hu kien li sa
jittradih, billi kien wieħed mit-tnax.

7 Wara dawn il-ħwejjeġ Ġesù kien idur
fil-Galilija: għax ma kienx irid idur fil-
Lhudija, għaliex il-Lhud kienu jfittxu biex
joqtluh.
2 Issa l-festa tal-Lhud, il-għid ta'
l-egħrejjex, kienet qrib.
3 Għalhekk ħutu qalulu: Itlaq minn
hawn, u mur fil-Lhudija, biex id-dixxipli
tiegħek ukoll jaraw l-egħmejjel li tagħ-
mel.
4 Għax m'hemm ħadd li jagħmel ħaġa
bil-moħbi, u hu stess ifittex li jkun
magħruf fid-dieher. Jekk tagħmel dawn
il-ħwejjeġ, uri ruħek lid-dinja.
5 Għax lanqas ħutu ma kienu jemmnu
fih.
6 Imbagħad qalilhom Ġesù: Waqti
għadu ma wasalx: imma waqtkom imhejji.
7 Id-dinja ma tistax tobgħodkom; iżda
lili tobgħodni, għax jien nixhed għaliha,
illi l-egħmejjel tagħha huma ħżiena.
8 Itilgħu intom għall-festa: jien ma
nitlax għalissa għal din il-festa; għax
waqti għadu ma wasalx.
9 Wara li qalilhom dawn il-kelmiet,
baqa' fil-Galilija.
10 Imma meta ħutu telgħu, imbagħad
tala' hu wkoll għall-festa, mhux bid-
dieher, imma qisu bil-moħbi.
11 Imbagħad il-Lhud fittxuh fil-festa, u
qalu: Fejn hu?
12 U kien hemm ħafna tgergir fuqu fost
in-nies: għax x'uħud kienu jgħidu: Hu
raġel tajjeb: oħrajn kienu jgħidu: Le; iżda
jqarraq bin-nies.
13 Madankollu ħadd ma tkellem fil-
beraħ fuqu minħabba l-biża' tal-Lhud.
14 Issa għall-ħabta ta' nofs il-festa,
Ġesù tala' fit-tempju, u għallem.
15 U l-Lhud stagħġbu, billi qalu: Dar-
raġel kif jaf it-tagħlim, bla qatt ma tgħal-
lem?
16 Ġesù weġibhom, u qal: It-tagħlim
tiegħi mhux tiegħi, imma ta' min bagħatni.
17 Jekk xi ħadd jagħmel ir-rieda tiegħu,
jagħraf jekk dan it-tagħlim hux minn Alla,
jew jekk jien nitkellimx minni nnifsi.
18 Min jitkellem minnu nnifsu jfittex il-
glorja tiegħu stess: iżda min ifittex il-
glorja ta' min bagħatu, dan ta' minn
jemmnu, u l-ebda għilt ma jinsab fih.
19 Ma takomx Mosè l-liġi, u madan-
kollu ħadd minnkom ma jħares il-liġi?
Għaliex tfittxu li toqtluni?
20 In-nies wieġbu, u qalu: Int għandek
xitan: min qiegħed ifittex li joqtlok?
21 Wieġeb Ġesù, u qalilhom: Egħmil
wieħed għamilt, u lkoll tistagħġbu.
22 Għalhekk Mosè takom iċ-ċirkon-
ċiżjoni; (mhux għax ġej minn Mosè, iżda
mill-missirijiet;) u intom tagħmlu ċirkon-
ċiżjoni lill-bniedem nhar ta' Sibt.
23 Jekk wieħed jagħmlulu ċ-ċirkon-
ċiżjoni nhar ta' Sibt, biex il-liġi ta' Mosè
ma tinkisirx; teħduha kontra tiegħi, għax
fejjaqt bniedem kollu nhar ta' Sibt?
24 Tagħmlux ħaqq fuq li jidher, iżda
għamlu ħaqq fis-sewwa.
25 Qalu mbagħad x'uħud minn Ġeru-
salem: Dan mhux dak, li qegħdin ifittxu
biex joqtluh?
26 Iżda arawh jitkellem fid-dieher, u
ma jgħidulu xejn. Jaqaw jafu tassew il-
kbarat li dan hu l-Kristu stess?
27 Iżda aħna nafu dar-raġel mnejn hu:
iżda meta jiġi Kristu, ħadd ma jkun jaf
mnejn hu.
28 Imbagħad għajjat Ġesù fit-tempju
hu u jgħallem, billi qal: Lili tafuni, u tafu
mnejn jien: u jien ma ġejtx minni nnifsi,
iżda dak li bagħatni hu tassew, u intom
ma tafuhx.
29 Iżda jiena nafu: għax ġej minn
għandu, u hu bagħatni.
30 Imbagħad fittxu li jaqbduh: imma
ħadd ma medd idejh fuqu, għax siegħtu
kienet għadha ma waslitx.
31 U ħafna min-nies emmnu fih, u
qalu: Meta jiġi l-Kristu, jagħmel mirakli
aktar minn dawk li dar-raġel għamel?
32 Il-Fariżej semgħu li n-nies kienet
tgedwed dawn il-ħwejjeġ fuqu; u l-qassisin
il-kbar u l-Fariżej bagħtu xi għases biex
jaqbduh.
33 Imbagħad qalilhom Ġesù: Għadni
magħkom għal ftit żmien, u mbagħad
immur għand min bagħatni.
34 Tfittxuni, u ma ssibunix: u fejn
inkun jien, hemm intom ma tistgħux
tiġu.
35 Imbagħad qalu l-Lhud bejniethom:
Fejn sejjer, biex ma nsibuhx? Sejjer għand
dawk li huma mxerrdin qalb il-Ġentili, u
jgħallem il-Ġentili?
36 Xi kliem hu dan li qal: Tfittxuni, u
ma ssibunix; u fejn inkun jien, hemm
intom ma tistgħux tiġu?
37 Fl-aħħar jum, l-aqwa jum tal-festa,
qam Ġesù bil-wieqfa u għajjat, billi qal:
Jekk xi ħadd għandu l-għatx, ħa jiġi
għandi, u jixrob.
38 Min jemmen fija, kif qalet l-iskrit-
tura, joħroġ minn ġewwa fih xmajjar ta'
ilma ħaj.
39 (Imma dan qalu għall-Ispirtu, li
kellhom jieħdu dawk li jemmnu fih: għax
kien għadu ma ngħatax l-Ispirtu s-Santu,
billi Ġesù kien għadu mhux igglorifikat.)
40 Għalhekk ħafna min-nies, meta
semgħu dal-kliem, qalu: Tassew dan hu
l-Profeta.
41 Oħrajn qalu: Dan hu l-Kristu.
Imma x'uħud qalu: Huwa Kristu sa jiġi
mill-Galilija?
42 Ma qalitx l-iskrittura: Illi Kristu

jiġi min-nisel ta' David, u mir-raħal ta'
Betlehem, fejn kien David?
43 U hekk kien hemm firda fil-poplu
minħabba fih.
44 U x'uħud minnhom riedu jaqbduh;
iżda ħadd ma medd idejh fuqu.
45 Imbagħad ġew il-għases għand il-
qassisin il-kbar u l-Fariżej; u qalulhom:
Għax ma ġibtuhx?
46 Wieġbu l-għases: Qatt ebda bniedem
ma tkellem bħal dal-bniedem.
47 Wiġbuhom imbagħad il-Fariżej:
Intom ukoll imqarrqin?
48 Hemm xi ħadd mill-kbarat jew mill-
Fariżej li emmen fih?
49 Imma dawn in-nies li ma jafux il-liġi
huma misħutin.
50 Nikodemu (wieħed minnhom, li kien
ġie għand Ġesù bil-lejl) qalilhom:
51 Jaqaw il-liġi tagħna tagħmel ħaqq
minn xi bniedem, qabel ma tisimgħu, u
tkun taf x'għamel?
52 Wieġbu, u qalulu: Int ukoll mill-
Galilija? Fittex u ara: għax mill-Galilija
ma jqum ebda profeta.
53 U telaq kulħadd lejn daru.

8 Mar Ġesù lejn il-għolja taż-Żebbuġ.
2 U filgħodu kmieni raġa' ġie fit-
tempju, u l-poplu kollu ġie għandu; u
qagħad bil-qiegħda, u għallimhom.
3 U l-iskribi u l-Fariżej ġiebu mara
maqbuda fl-adulterju; u meta qegħduha
fin-nofs,
4 Qalulu: Mgħallem, dil-mara nqabdet
fl-adulterju, fl-egħmil stess.
5 Issa Mosè fil-liġi ordnalna, li bħal
dawn nħaġġruhom: Iżda int xi tgħid?
6 Dan qaluh, huma u jġarrbuh, biex
ikollhom fuqiex jixluh. Imma Ġesù
tmejjel 'l isfel, u kiteb b'sebgħu fl-art, qisu
ma semagħhomx.
7 Iżda meta baqgħu jistaqsuh, twaqqaf,
u qalilhom: Min fostkom hu bla dnub,
jixħtilha ġebla l-ewwel wieħed.
8 U raġa' tmejjel, u kiteb fl-art.
9 U huma li semgħu dan, billi kienu
ikkundannati mill-kuxjenza tagħhom stess,
ħarġu wieħed wieħed, ibda mix-xjuħ, sa
l-aħħar wieħed: u Ġesù baqa' waħdu, u
l-mara wieqfa fin-nofs.
10 Xħin Ġesù twaqqaf, u ma ra lil ħadd
ħlief il-mara, qalilha: Mara, fejn huma
dawk li kienu jixluk? Ħadd ma ikkundan-
nak?
11 Hija qalet: Ħadd, Sinjur. U qalilha
Ġesù: Lanqas jien ma nikkundannak:
mur, u tidnibx iżjed.
12 Imbagħad Ġesù raġa' kellimhom,
billi qal: Jiena hu d-dawl tad-dinja: min
jimxi warajja ma jimxix fid-dlam, imma
jkollu d-dawl tal-ħajja.
13 Il-Fariżej għalhekk qalulu: Int
tixhed lilek innifsek; ix-xhieda tiegħek ma
tiswiex.
14 Wieġeb Ġesù, u qalilhom: Għal-
kemm jiena nixhed lili nnifsi, ix-xhieda
tiegħi tiswa: għax naf mnejn ġejt, u fejn
sejjer; iżda intom ma tistgħux tgħidu
mnejn ġej, u fejn sejjer.
15 Intom tagħmlu ħaqq skond il-ġisem;
jien ma nagħmel ħaqq minn ħadd.
16 U madankollu jekk jien nagħmel
ħaqq, il-ħaqq tiegħi hu minnu: għax
miniex waħdi, imma jien u l-Missier li
bagħatni.
17 Hu miktub ukoll fil-liġi tagħkom, li
x-xhieda ta' tnejn min-nies tiswa.
18 Jiena wieħed li nixhed lili nnifsi, u l-
Missier li bagħatni jixhidli.
19 Imbagħad qalulu: Fejn hu Missie-
rek? Wieġeb Ġesù: Intom la tafu lili, u
lanqas lil Missieri: kieku kontu tafu lili,
tafu wkoll lil Missieri.
20 Dal-kliem qal Ġesù fit-teżorerija,
hu u jgħallem fit-tempju: u ħadd ma
qabdu; għax kienet għadha ma waslitx
siegħtu.
21 Imbagħad raġa' Ġesù qalilhom:
Jiena mmur, u intom tfittxuni, u fi dnu-
bietkom tmutu: fejn sejjer, intom ma
tistgħux tiġu.
22 Qalu mbagħad il-Lhud: Jaqaw sa
joqtol lilu nnifsu? għax qal: Fejn sejjer
jien, intom ma tistgħux tiġu?
23 U qalilhom: Intom minn hawn isfel;
jien minn fuq: intom minn did-dinja; jien
miniex minn did-dinja.
24 Għalhekk għidtilkom, li tmutu fi
dnubietkom: għax jekk ma temmnux li
jiena hu, tmutu fi dnubietkom.
25 Imbagħad qalulu: Int min int? U
Ġesù qalilhom: Sewwasew dak li għidtil-
kom mill-bidu.
26 Għandi ħafna ħwejjeġ xi ngħid, u
nagħmel ħaqq minnkom: iżda min ba-
għatni hu veru; u dak li smajt minn
għandu ngħidu lid-dinja.
27 Ma fehmux li kien ikellimhom fuq
il-Missier.
28 Imbagħad qalilhom Ġesù: Meta
tgħollu lil Bin il-bniedem, imbagħad
tagħrfu li jiena hu, u li minni nnifsi ma
nagħmel xejn; iżda kif għallimni Missieri,
jien nitkellem dawn il-ħwejjeġ.
29 U dak li bagħatni hu miegħi: il-
Missier ma ħallinix waħdi; għax jien
nagħmel dejjem dawk il-ħwejjeġ li jogħġbu
lilu.
30 Hu u jgħid dal-kliem, ħafna emmnu
fih.
31 Ġesù mbagħad qal lil dawk il-Lhud
li emmnu fih: Jekk iżżommu fil-kelma
tiegħi, imbagħad tkunu tassew dixxipli
tiegħi;
32 U tagħrfu s-sewwa, u s-sewwa jagħ-
milkom ħelsin.
33 Wiġbuh: Nisel Abraham aħna, u

qatt ma konna lsiera ta' ħadd: kif tgħi-
dilna: Tkunu ħelsin?
34 Weġibhom Ġesù: Tassew, tassew,
ngħidilkom: Kull min jagħmel id-dnub
hu l-ilsir tad-dnub.
35 U l-ilsir ma jibqax id-dar għal
dejjem; iżda l-Iben jibqa' għal dejjem.
36 Mela jekk l-Iben jagħmilkom ħelsin,
tkunu ħelsin tassew.
37 Jien naf li intom nisel Abraham;
imma intom tfittxu li toqtluni, għax il-
kelma tiegħi ma sabitx wisa' fikom.
38 Jien nitkellem fuq dak li rajt għand
Missieri: u intom tagħmlu dak li rajtu
għand missierkom.
39 Wiġbuh u qalulu: Missierna hu
Abraham. Ġesù qalilhom: Kieku intom
ulied Abraham, tagħmlu l-egħmejjel
t'Abraham.
40 Iżda issa tfittxu li toqtluni, bniedem
li qalilkom is-sewwa, li smajt minn Alla:
dan ma għamlux Abraham.
41 Intom tagħmlu l-egħmejjel ta' mis-
sierkom. Imbagħad qalulu: Aħna ma
twelidniex miż-żena; aħna Missier wieħed
għandna, Alla.
42 Qalilhom Ġesù: Kieku Alla kien
Missierkom, kieku tħobbuni: għax jien
mingħand Alla ħriġt u ġejt; lanqas ma
ġejt minn rajja, imma hu bagħatni.
43 Għaliex ma tifhmux taħditi? Għax
ma tistgħux tisimgħu kelmti.
44 Intom ulied missierkom ix-xitan, u
x-xewqat ta' missierkom tridu tagħmlu.
Dak kien qattiel mill-bidu, u ma qagħadx
fis-sewwa, għax m'hemmx sewwa fih.
Meta jgħid gidba, jitkellem minnu nnifsu:
għax hu giddieb, u missier il-gideb.
45 U għax jien ngħidilkom is-sewwa,
ma temmnunix.
46 Min minnkom isibni ħati ta' xi
dnub? U jekk ngħid is-sewwa, għaliex ma
temmnunix?
47 Min hu minn Alla jisma' kliem Alla:
għalhekk intom ma tisimgħuhomx, għax
mintomx minn Alla.
48 Wieġbu mbagħad il-Lhud, u qalulu:
Ma ngħidux aħna sewwa li int Samaritan,
u li għandek xitan?
49 Wieġeb Ġesù: Jien m'għandix xitan:
iżda nweġġah lil Missieri, u intom iżże-
bilħuni.
50 U jien ma nfittixx il-glorja tiegħi:
hemm wieħed li jfittex u jagħmel ħaqq.
51 Tassew, tassew, ngħidilkom: Jekk
bniedem iħares kelmti, qatt ma jara
l-mewt.
52 Qalulu mbagħad il-Lhud: Issa nafu
li għandek xitan. Abraham miet, u l-pro-
feti; u int tgħid: Jekk wieħed iħares
kelmti, ma jduq qatt il-mewt.
53 Jaqaw int akbar minn missierna
Abraham, li miet? U l-profeti mietu; min
tifhem illi int?
54 Wieġeb Ġesù: Jekk jien infaħħar lili
nnifsi, il-foħrija tiegħi ma hi xejn: hu
Missieri li jfaħħarni; li intom tgħidu, li hu
Alla tagħkom:
55 Imma intom ma għaraftuhx; iżda
jien nafu: u kieku ngħid, li ma nafux,
inkun bħalkom giddieb: iżda jien nafu, u
nħares kelmtu.
56 Missierkom Abraham feraħ li jara
jumi: u rah, u feraħ.
57 Qalulu mbagħad il-Lhud: Għad
m'għandikx ħamsin sena, u rajt 'l Abra-
ham?
58 Qalilhom Ġesù: Tassew, tassew,
ngħidilkom: Qabel ma kien Abraham,
jien hu.
59 Imbagħad qabdu l-ġebel biex jit-
fgħuh għalih: imma Ġesù staħba, u ħareġ
mit-tempju, billi għadda minn nofshom, u
hekk baqa' sejjer.

9 Hu u għaddej, Ġesù ra raġel agħma
minn twelidu.
2 U d-dixxipli tiegħu staqsewh, billi
qalu: Mgħallem, min dineb, dar-raġel, jew
il-ġenituri tiegħu, biex twieled agħma?
3 Wieġeb Ġesù: La dar-raġel ma dineb,
u lanqas il-ġenituri tiegħu: imma biex
l-egħmejjel t'Alla jidhru fih.
4 Jaħtieġli nagħmel l-egħmejjel ta' dak
li bagħatni, sakemm idum in-nhar: jiġi
l-lejl, meta ħadd ma jista' jaħdem.
5 Sama nibqa' fid-dinja, jiena d-dawl
tad-dinja.
6 Wara li tkellem hekk, beżaq fl-art, u
għamel it-tajn bil-bżieq, u dilek għajnejn
ir-raġel agħma bit-tajn,
7 U qallu: Mur inħasel fil-menqgħa ta'
Silwaħ (li tfisser, Mibgħut). Mar, mela, u
nħasel, u ġie jara.
8 Mela l-ġirien, u dawk li qabel kienu
jarawh agħma, qalu: Dan mhux dak li
kien ikun bil-qiegħda jitlob?
9 X'uħud qalu: Dan hu. Oħrajn qalu:
Jixbhu. Iżda hu qal: Jiena hu.
10 Għalhekk qalulu: Kif kienu miftu-
ħin għajnejk?
11 Wieġeb u qal: Raġel li jgħidulu
Ġesù għamel it-tajn, u dilek għajnejja, u
qalli: Mur fil-menqgħa ta' Silwaħ, u
nħasel: mort u nħsilt, u ħadt id-dawl.
12 Imbagħad qalulu: Fejn hu dan?
Qal: Ma nafx.
13 U huma ħadu għand il-Fariżej lil dak
li qabel kien agħma.
14 U kien is-Sibt meta Ġesù għamel it-
tajn, u fetaħlu għajnejh.
15 Imbagħad reġgħu l-Fariżej staqsewh
ukoll kif ħa d-dawl. Qalilhom: Qegħidli
t-tajn fuq għajnejja, u nħsilt, u issa nara.
16 Qalu mela x'uħud mill-Fariżej: Dal-
bniedem mhux minn Alla, għax ma jħarisx
is-Sibt. Oħrajn qalu: Kif jista' jkun li
bniedem midneb jagħmel mirakli bħal
dawn? U kien hemm firda bejniethom.

17 Reġgħu qalu lill-agħma: Int xi tgħid għal dak li fetaħlek għajnejk? Qal: Hu profeta.

18 Iżda l-Lhud ma emmnux dak li qal fuqu, li kien agħma, u ħa d-dawl, sakemm sejħu l-ġenituri ta' dak li kien ħa d-dawl.

19 U staqsewhom, billi qalu: Hu dan binkom, li intom tgħidu li twieled agħma? Kif issa jara?

20 Wiġbuhom il-ġenituri tiegħu, u qalu: Nafu li dan hu t-tifel tagħna, u li twieled agħma:

21 Imma issa biex ġie jara, ma nafux; jew min fetaħlu għajnejh, ma nafux: għandu żmien; staqsu lilu: jitkellem hu fuqu nnifsu.

22 Qalu dal-kliem il-ġenituri tiegħu, għax kienu jibżgħu mil-Lhud: għax dawn kienu diġà ftiehmu, li jekk xi ħadd jagħrfu li kien il-Kristu, jitkeċċa mis-sinagoga.

23 Għalhekk qalu l-ġenituri tiegħu: Għandu żmien; staqsu lilu.

24 Imbagħad reġgħu sejħu r-raġel li qabel kien agħma, u qalulu: Faħħar 'l Alla: aħna nafu li dal-bniedem hu midneb.

25 Wieġeb u qal: Jekk hux midneb jew le, ma nafx: ħaġa waħda naf, illi qabel kont agħma, u issa nara.

26 Imbagħad reġgħu qalulu: X'għamillek? Kif fetaħlek għajnejk?

27 Weġibhom: Għidtilkom diġà, u ma smajtux: għaliex tridu terġgħu tisimgħu? Tridu intom ukoll issiru dixxipli tiegħu?

28 Imbagħad għajruh, u qalu: Int dixxiplu tiegħu; iżda aħna dixxipli ta' Mosè.

29 Aħna nafu li Alla kellem 'il Mosè: iżda dar-raġel, ma nafux minn fejn hu.

30 Wieġeb ir-raġel u qalilhom: F'dan qiegħed il-għaġeb, li intom ma tafux minn fejn hu, u madankollu fetaħli għajnejja.

31 Issa nafu li Alla ma jismax il-midinbin: iżda jekk bniedem iqim 'l Alla, u jagħmel ir-rieda tiegħu, lil dan jisimgħu.

32 Minn mindu bdiet id-dinja qatt ma nstama' li xi ħadd fetaħ għajnejn wieħed imwieled agħma.

33 Kieku dar-raġel ma kienx minn Alla, ma kien jista' jagħmel xejn.

34 Wieġbu u qalulu: Int imwieled kollok dnubiet, u trid tgħallimna? U bagħtuh 'il barra.

35 Sama' Ġesù li bagħtuh 'il barra; u xħin sabu, qallu: Temmen int f'Bin Alla?

36 Wieġeb u qal: Min hu, Mulej, biex nemmen fih?

37 U qallu Ġesù: Inti rajtu; hu dak li qiegħed jitkellem miegħek.

38 U qal: Mulej, nemmen. U taħ qima.

39 U qal Ġesù: Għall-ħaqq ġejt f'din id-dinja, biex dawk li ma jarawx, jaraw; u dawk li jaraw, isiru għomja.

40 U x'uħud mill-Fariżej li kienu miegħu semgħu dal-kliem, u qalulu: Aħna wkoll għomja?

41 Qalilhom Ġesù: Kieku kontu għomja, ma kienx ikollkom ebda dnub: imma issa qegħdin tgħidu: Aħna naraw: għalhekk dnubkom jibqa'.

10 Tassew, tassew, ngħidilkom: Min ma jidħolx mill-bieb fil-maqjel tan-ngħaġ, imma jitla' min-naħa oħra, dan hu ħalliel u serrieq.

2 Iżda min jidħol mill-bieb hu r-ragħaj tan-ngħaġ.

3 Lil dan il-bewwieb jiftaħlu; u n-ngħaġ jisimgħu leħnu: u jsejjaħ in-ngħaġ tiegħu b'isimhom, u jmexxihom barra.

4 U meta joħroġ in-ngħaġ tiegħu, imur quddiemhom, u n-ngħaġ timxi warajh: għax jafu leħnu.

5 U barrani ma jmorrux warajh, iżda jaħarbu minnu: għax ma jagħrfux leħen il-barranin.

6 Din il-parabbla qalilhom Ġesù: iżda huma ma fehmux x'kien qiegħed igħidilhom.

7 Imbagħad raġa' qalilhom Ġesù: Tassew, tassew, ngħidilkom; Jien hu l-bieb tan-ngħaġ.

8 Dawk kollha li ġew qabli huma ħallelin u serreqin: iżda n-ngħaġ ma semgħuhomx.

9 Jiena hu l-bieb: Jekk wieħed jidħol minni, isalva, u jidħol u joħroġ, u jsib il-mergħa.

10 Il-ħalliel ma jiġix, ħlief biex jisraq, u joqtol, u jeqred: jien ġejt biex ikollhom il-ħajja, u jkollhom iżjed bil-kotra.

11 Jiena hu r-ragħaj it-tajjeb: ir-ragħaj it-tajjeb jagħti ħajtu għan-ngħaġ tiegħu.

12 Imma dak li hu mikri, u mhux ir-ragħaj, li n-ngħaġ m'humiex tiegħu, jara l-lupu ġej, u jħalli n-ngħaġ u jaħrab: u l-lupu jaqbadhom, u jxerred in-ngħaġ.

13 Il-mikri jaħrab, għax hu mikri, u ma jeħux ħsieb in-ngħaġ.

14 Jien hu ir-ragħaj it-tajjeb, u nagħraf in-ngħaġ tiegħi, u ningħaraf minn dawk li huma tiegħi.

15 Bħalma l-Missier jagħraf lili, hekk ukoll jien nagħraf il-Missier: u jien nagħti ħajti għan-ngħaġ.

16 U għandi ngħaġ oħra, li m'humiex minn dil-merħla: dawn ukoll jaħtieġli niġborhom, u jisimgħu leħni: u jkun hemm merħla waħda, u ragħaj wieħed.

17 Għalhekk iħobbni Missieri, għax nagħti ħajti, biex narġa' neħodha.

18 Ħadd ma jeħodhieli, iżda jien nagħtiha minni nnifsi. Għandi s-setgħa nagħtiha, u għandi s-setgħa narġa' neħodha. Dan il-kmandament ħadt minn għand Missieri.

19 Reġgħet mela qamet firda fost il-Lhud minħabba dal-kliem.

20 U ħafna minnhom qalu: Għandu

xitan fih, u hu miġnun; x'intom qegħdin
tisimgħuh?
21 Oħrajn qalu: Dan mhux kliem ta'
min għandu xitan. Jista' xitan jiftaħ
għajnejn il-għomja?
22 Kienet il-festa tad-dedikazzjoni
f'Ġerusalem, u kienet ix-xitwa.
23 U Ġesù kien jimxi fit-tempju, fil-
portku ta' Salamun.
24 Imbagħad il-Lhud daru miegħu, u
qalulu: Kemm sa ddum tħallina bejn
ħaltejn? Jekk int il-Kristu, għidilna ċar.
25 Weġibhom Ġesù: Għidtilkom u ma
temmnux: l-egħmejjel li nagħmel f'isem
Missieri, huma xhieda tiegħi.
26 Iżda intom ma temmnux, għax
mintomx min-ngħaġ tiegħi, bħal ma
għidtilkom.
27 In-ngħaġ tiegħi jisimgħu leħni, u
jien nagħrafhom, u jiġu warajja:
28 U jien nagħtihom il-ħajja ta' dejjem;
u ma jintilfu qatt, u lanqas ebda bniedem
ma jaħtafhomli minn idi.
29 Missieri, li tahomli, hu aqwa minn
kulħadd; u ebda bniedem ma jista'
jaħtafhom minn id Missieri.
30 Jiena u Missieri ħaġa waħda aħna.
31 Imbagħad il-Lhud reġgħu qabdu
l-ġebel biex iħaġġruh.
32 Weġibhom Ġesù: Urejtkom ħafna
egħmejjel tajba minn Missieri; għal liema
egħmil minnhom tħaġġruni?
33 Il-Lhud wiġbuh, billi qalu: Għal xi
egħmil tajjeb ma nħaġġrukx: iżda għad-
dagħwa; u għax int, bniedem, tagħmel
lilek innifsek Alla.
34 Weġibhom Ġesù: Mhux miktub fil-
liġi tagħkom: Jiena għidt: allat intom?
35 Jekk sejħilhom allat, lil dawk li
lilhom ġiet il-kelma t'Alla, u l-iskrittura
ma tistax tkun nieqsa;
36 Tgħidu lil min il-Missier qaddes, u
bagħat fid-dinja: Qiegħed tidgħi; għax
għidt: Jien Bin Alla?
37 Jekk ma nagħmilx l-egħmejjel ta'
Missieri, temmnunix.
38 Iżda jekk nagħmel, għalkemm ma
temmnunix, emmnu l-egħmejjel: biex
tkunu tafu, u temmnu, li l-Missier fija, u
jien fih.
39 Għalhekk reġgħu riedu jaqbduh:
iżda ħarġilhom minn idhom,
40 U raġa' mar in-naħa l-oħra tal-
Ġurdan fil-post fejn Ġwanni qabel kien
igħammed; u baqa' hemm.
41 U ħafna ġew għandu, u qalu:
Ġwanni m'għamel ebda miraklu: iżda dak
kollu li Ġwanni qal fuq dal-bniedem kien
kollu minnu.
42 U ħafna hemm emmnu fih.

11 Issa kien hemm wieħed marid, jismu
Lażżru, minn Betanja, mir-raħal ta'
Marija, u ta' Marta oħtha.
2 (Kienet dik Marija li dilket il-Mulej
biż-żejt ifuħ, u mesħitlu riġlejh b'xa-
għarha, li ħuha Lażżru kien marid.)
3 Mela ż-żewġt aħwa bagħtu jgħidulu:
Mulej, ara, min tħobb int marid.
4 Malli Ġesù sama' dan, qal: Dil-
marda mhix għall-mewt, iżda għall-glorja
t'Alla, biex l-Iben t'Alla jkun igglorifikat
biha.
5 Issa Ġesù kien iħobb 'il Marta, u 'l
oħtha, u 'l Lażżru.
6 Għalhekk kif sama' li kien marid,
baqa' jumejn fl-istess lok fejn kien.
7 Imbagħad wara dan qal lid-dixxipli
tiegħu: Ħa nerġgħu mmorru l-Lhudija.
8 Id-dixxipli tiegħu qalulu: Mgħallem,
il-Lhud m'ilhomx riedu jħaġġruk; u trid
terġa' tmur hemm?
9 Wieġeb Ġesù: Mhux tnax-il siegħa
fih in-nhar? Jekk wieħed jimxi bi nhar,
ma jitfixkilx, għax jara d-dwal ta' did-
dinja.
10 Imma jekk wieħed jimxi bil-lejl,
jitfixkel, għax m'hemmx dawl fih.
11 Dawn il-ħwejjeġ qal hu: u wara dan
qalilhom: Ħabibna Lażżru rieqed; imma
mmur, biex inqajmu mill-irqad.
12 Qalulu mbagħad id-dixxipli: Mulej,
jekk hu rieqed, ifiq.
13 Iżda Ġesù kien qal għall-mewt
tiegħu: iżda huma ħasbu li kien jitkellem
fuq l-irqad tan-ngħas.
14 Imbagħad qalilhom Ġesù bla ħabi:
Lażżru miet.
15 U nifraħ minħabba fikom li ma
kontx hemm, biex temmnu; imma ħa
mmorru ħdejh.
16 Imbagħad qal Tumas, li jgħidulu
Didimu, lil sħabu d-dixxipli: Ħa mmorru
aħna wkoll, biex immutu miegħu.
17 Imbagħad meta ġie Ġesù, sab li kien
diġà ilu erbat ijiem fil-qabar.
18 Issa Betanja kienet qrib Ġerusalem,
madwar ħmistax-il stadju:
19 U bosta mil-Lhud ġew għand Marta
u Marija, biex ifarrġuhom fuq ħuhom.
20 Imbagħad Marta, hekk kif semgħet
li Ġesù kien ġej, marret u ltaqgħet
miegħu: iżda Marija qagħdet id-dar.
21 Imbagħad Marta qalet 'il Ġesù:
Mulej, li kont hawn, ma mietx ħija.
22 Imma naf, imqar issa, li kulma titlob
'l Alla, Alla jagħtihulek.
23 Qalilha Ġesù: Ħuk jarġa' jqum.
24 Qaltlu Marta: Naf li jqum fil-
qawmien fl-aħħar jum.
25 Qalilha Ġesù: Jiena hu l-qawmien, u
l-ħajja: min jemmen fija, għadilli ikun
mejjet, igħix:
26 U kull min igħix u jemmen fija ma
jmut qatt. Temmen dan?
27 Qaltlu: Iva, Mulej: jien nemmen li
int il-Kristu, Bin Alla, li għandu jiġi fid-
dinja.

28 U wara li qalet dan, marret, u sejħet
bil-moħbi lil oħtha Marija, u qaltilha:
L-Imgħallem hawn, u qiegħed isejjaħlek.
29 U malli semgħet dan, qamet malajr,
u ġiet għandu.
30 Issa Ġesù kien għadu ma daħalx ir-
raħal, imma kien għadu fejn iltaqgħet
miegħu Marta.
31 Imbagħad il-Lhud li kienu magħha
d-dar, u jfarrġuha, malli raw li Marija
qamet malajr u ħarġet, marru warajha, u
bdew igħidu: Sejra ħdejn il-qabar biex
tibki hemm.
32 Imbagħad xħin ġiet Marija fejn kien
Ġesù, u ratu, ixteħtet f'riġejh, u qaltlu:
Mulej, kieku kont hawn, ħija ma mietx.
33 Mela meta Ġesù raha tibki, u
l-Lhud li ġew magħha jibku wkoll,
tnieħed fl-ispirtu, u kien imqanqal,
34 U qal: Fejn qegħidtuh? Qalulu:
Mulej, ejja ara.
35 U Ġesù beka.
36 Imbagħad qalu l-Lhud: Ara, kemm
kien iħobbu!
37 U x'uħud minnhom qalu: Ma satax
dal-bniedem, li fetaħ għajnejn l-agħma,
jagħmel li wkoll dar-raġel ma jmutx?
38 Mela Ġesù, hu u jitnieħed fih
innifsu, ġie ħdejn il-qabar. Dan kien
għar, u ġebla mqiegħda fuqu.
39 Qal Ġesù: Neħħu l-ġebla. Qaltlu
Marta oħt il-mejjet: Mulej, diġà jinten:
għax ilu erbat ijiem mejjet.
40 Qalilha Ġesù: Ma għidtlikx, li, jekk
temmen, tara l-glorja t'Alla?
41 Imbagħad neħħew il-ġebla mill-post
fejn il-mejjet kien qiegħed. U Ġesù rafa'
għajnejh 'il fuq, u qal: Missier, niżżikħajr
talli smajtni.
42 U jien naf li int dejjem tismagħni:
imma minħabba n-nies li hawn madwarl
għidt dan, biex jemmnu li inti bgħattni.
43 U meta tkellem hekk, għajjat b'leħen
qawwi: Lażżru, oħroġ.
44 U ħareġ il-mejjet, b'idejh u riġlejh
marbuta bil-fsieqi: u wiċċu marbut
b'maktur. Qalilhom Ġesù: Ħolluh, u
ħalluh imur.
45 Imbagħad ħafna mil-Lhud li ġew
għand Marija, u raw x'kien għamel Ġesù,
emmnu fih.
46 Iżda x'uħud minnhom marru għand
il-Fariżej, u qalulhom x'kien għamel
Ġesù.
47 Imbagħad il-qassisin il-kbar u l-Fari-
żej sejħu l-kunsill, u qalu: X'nagħmlu?
għax dal-bniedem qiegħed jagħmel ħafna
mirakli?
48 Jekk inħalluh hekk, kulħadd jem-
men fih: u jiġu r-Rumani u jeħdulna sew
it-tempju tagħna u kemm 'il ġensna.
49 U wieħed minnhom, jismu Qajfas, li
dik is-sena kien il-qassis il-kbir, qalilhom:
Intom ma tafu xejn,
50 Lanqas taħsbu li jaqblilna, illi jmut
bniedem wieħed għall-poplu, u ma jinqe-
ridx il-ġens kollu.
51 Dan ma qalux minnu nnifsu; imma
billi kien il-qassis il-kbir f'dik is-sena,
ħabbar li Ġesù kellu jmut għal dak il-
ġens;
52 U mhux għal dak il-ġens biss, iżda
wkoll biex jiġbor flimkien l-ulied t'Alla li
kienu mxerrdin.
53 Imbagħad minn dak in-nhar ftiehmu
flimkien li joqtluh.
54 Għalhekk Ġesù ma baqax jimxi
iżjed fid-dieher qalb il-Lhud; iżda mar
minn hemm f'art qrib id-deżert, f'belt
jisimha Efrajm, u baqa' hemm mad-
dixxipli tiegħu.
55 U l-għid tal-Lhud kien qorob: u
ħafna telgħu Ġerusalem minn dik l-art
qabel il-għid, biex jippurifikaw ruħhom.
56 Imbagħad fittxu 'l Ġesù, u qalu lil
xulxin, huma u qegħdin fit-tempju:
X'jidhrilkom, li ma jiġix għall-festa?
57 Issa sew il-qassisin il-kbar u kemm
il-Fariżej taw ordni, illi jekk xi ħadd ikun
jaf fejn hu, igħid, biex jaqbduh.

12 Imbagħad sitt ijiem qabel il-għid
Ġesù ġie Betanja, fejn kien Lażżru li
kien miet, u li hu qajjem mill-mewt.
2 Hejjewlu ikla hemm; u Marta kienet
taqdi: iżda Lażżru kien wieħed milli kienu
fuq il-mejda miegħu.
3 Imbagħad ħadet Marija libbra żejt ta'
nard safi, li jiswa wisq, u dilket riġlejn
Ġesù, u mesħitlu riġlejh b'xagħarha: u
d-dar imtliet bir-riħa taż-żejt.
4 Imbagħad qal wieħed mid-dixxipli
tiegħu, Ġuda Iskarjota, bin Xmun, li
kellu jittradih:
5 Għaliex daż-żejt ma nbiegħx tliet mitt
dinier, u ntgħata lill-foqra?
6 Dan qalu, mhux għax kien jaħseb
għall-foqra; iżda għax kien ħalliel, u kellu
l-borża, u kien iġorr dak li kienu jitfgħu
fiha.
7 Imbagħad qal Ġesù: Ħalliha: hija
kienet refgħetu għal jum id-difna tiegħi.
8 Għax il-foqra għandkom dejjem magħ-
kom; iżda mhux dejjem għandkom lili.
9 Mela kotra kbira ta' Lhud għarfu li
kien hemm: u ġew mhux minħabba Ġesù
biss, iżda wkoll biex jaraw 'il Lażżru, li
kien qajmu mill-imwiet.
10 Iżda l-qassisin il-kbar ftiehmu li
joqtlu wkoll 'il Lażżru;
11 Għax minħabba fih ħafna mil-Lhud
kienu jitilqu, u jemmnu f'Ġesù.
12 Il-għada ħafna nies li kienu ġew
għall-festa, meta semgħu li Ġesù kien ġej
Ġerusalem,
13 Ħadu friegħi tas-siġar tal-palm, u
ħarġu jilqgħuh, u għajtu: Osanna: Imbie-
rek is-Sultan ta' Iżrael li ġej f'isem il-
Mulej.

14 U Ġesù, meta sab felu, rikeb fuqu; kif inhu miktub:
15 La tibżax, bint Sijon: ara, is-Sultan tiegħek ġej, riekeb fuq felu ta' ħmara.
16 Dawn il-ħwejjeġ ma fehmuhomx għall-ewwel id-dixxipli tiegħu: iżda meta Ġesù kien igglorifikat, ftakru mbagħad li dawn il-ħwejjeġ kienu miktubin għalih, u li dawn il-ħwejjeġ kienu għamlulu.
17 In-nies mela li kienet miegħu xħin sejjaħ 'il Lażżru mill-qabar, u qajmu mill-imwiet, kienet tagħti xhieda.
18 Minħabba f'hekk in-nies ukoll laqgħuh, għax kienu semgħu li kien għamel dal-miraklu.
19 Għalhekk qalu l-Fariżej bejniethom: Taraw kif ma tagħmlu xejn? Ara, id-dinja marret warajh.
20 U kien hemm xi Griegi fost dawk li kienu telgħu biex jagħtu qima fil-festa:
21 Dawn mela resqu lejn Filippu, li kien minn Betsajda tal-Galilija, u talbuh, billi qalu: Sinjur, nixtiequ naraw 'il Ġesù.
22 Ġie Filippu u qal 'l Indri: u mbagħad Indri u Filippu qalu 'l Ġesù.
23 U Ġesù wieġeb, billi qal: Waslet is-siegħa, li Bin il-bniedem ikun igglorifikat.
24 Tassew, tassew, ngħidilkom: Jekk qamħa ma taqax fl-art u tmut, tibqa' weħidha: iżda jekk tmut, tagħmel ħafna frott.
25 Min iħobb 'il ħajtu jitlifha; u min jobgħod 'il ħajtu f'did-dinja jżommha għall-ħajja ta' dejjem.
26 Jekk wieħed jaqdini, ħa jimxi warajja; u fejn inkun jien, hemm ukoll ikun il-qaddej tiegħi: jekk wieħed jaqdini, lilu jweġġaħ Missieri.
27 Issa ruħi mqallba; u x'naqbad ngħid? Missier, eħlisni minn dis-siegħa: iżda għalhekk jien ġejt għal dis-siegħa.
28 Missier, igglorifika lil ismek. Imbagħad ġie leħen mis-sema jgħid: U igglorifikajtu, u nerġa' nigglorifikah.
29 Għalhekk in-nies li kienet hemm, u semgħet dan, qalet li kienet ragħda: oħrajn qalu: Kellmu anġlu.
30 Wieġeb Ġesù, u qal: Mhux minħabba fija ġie dal-leħen, imma minħabba fikom.
31 Issa hu l-ħaqq ta' did-dinja: issa l-prinċep ta' did-dinja jinxeħet barra.
32 U jien, jekk nirtafa' mill-art, niġbed lil kulħadd lejja.
33 Qalu dan, biex ifisser b'liema mewt kellu jmut.
34 Wiġbuh in-nies: Aħna smajna mil-liġi li l-Kristu jibqa' għal dejjem: u int kif tgħid: Bin il-bniedem għandu jirtafa'? Min hu dan Bin il-bniedem?
35 Imbagħad qalilhom Ġesù: Ftit żmien ieħor id-dawl hu magħkom. Imxu waqt li għandkom id-dawl, biex ma jiġix fuqkom id-dlam: għax min jimxi fid-dlam ma jafx fejn hu sejjer.
36 Waqt li għandkom id-dawl, emmnu fid-dawl, biex tkunu wlied id-dawl. Ġesù tkellem dawn il-ħwejjeġ, u telaq, u nħeba minnhom.
37 Iżda għalkemm għamel ħafna mirakli quddiemhom, ma emmnux fih:
38 Biex isseħħ il-kelma tal-profeta Isaija, li qal: Mulej, min emmen dak li xandarna, u lil min driegħ il-Mulej kien imgħarraf?
39 Għalhekk ma setgħux jemmnu, għaliex Isaija qal ukoll:
40 Għamielhom għajnejhom, u webbes qalbhom; biex ma jarawx b'għajnejhom, u lanqas jifhmu b'qalbhom, u jikkonvertu, u jkolli nfejjaqhom.
41 Dawn il-ħwejjeġ qal Isaija, meta ra l-glorja tiegħu, u tkellem fuqu.
42 Madankollu ħafna mill-kbarat emmnu fih; iżda minħabba l-Fariżej ma kinux jistqarruh, biex ma jitkeċċewx mis-sinagoga:
43 Għax ħabbew il-glorja tal-bniedem aktar mill-glorja t'Alla.
44 Għajjat Ġesù, u qal: Min jemmen fija, mhux fija jemmen, iżda f'min bagħatni.
45 U min jara lili jara lil min bagħatni.
46 Jien ġejt dawl fid-dinja, biex kull min jemmen fija ma jibqax fid-dlam.
47 U jekk xi ħadd jisma' kliemi, u ma jemminx, ma nagħmilx ħaqq minnu: għax ma ġejtx biex nagħmel ħaqq mid-dinja, imma biex insalva d-dinja.
48 Min iwarrabni, u ma jilqax kliemi, għandu wieħed li jagħmel ħaqq minnu: il-kliem li jiena għidt, dan jagħmel ħaqq minnu fl-aħħar jum.
49 Għax jien ma tkellimtx minni nnifsi: iżda l-Missier li bagħatni, hu ordnali x'għandi ngħid, u x'għandi nitkellem.
50 U naf li l-ordni tiegħu hi l-ħajja ta' dejjem: għalhekk kulma nitkellem, kif qalli l-Missier, hekk nitkellem jien.

13 Issa qabel il-festa ta' l-għid, meta Ġesù kien jaf li waslet is-siegħa tiegħu li għandu jgħaddi minn did-dinja għal għand il-Missier, billi kien ħabb lil tiegħu, li kienu fid-dinja, baqa' jħobbhom sa l-aħħar.
2 U wara li spiċċat l-ikla, billi x-xitan kien diġà daħħal f'qalb Ġuda Iskarjota, bin Xmun, biex jittradih;
3 Ġesù kif kien jaf li kollox kien tah il-Missier f'idejh, u li mingħand Alla kien ħareġ, u għand Alla kien sejjer;
4 Qam mill-ikla, qiegħed fil-ġenb ħwejġu; u ħa xugaman, u tħażżem.
5 Wara dan tafa' l-ilma f'żingla, u beda jaħsel riġlejn id-dixxipli, u jimsaħhomlhom bix-xugaman li bih kien imħażżem.
6 Imbagħad wasal għal Xmun Pietru: u

qallu Xmun Pietru: Mulej, int taħsilli
riġlejja?
7 Wieġeb Ġesù, u qallu: Dak li
nagħmel jien int issa ma tafux; iżda tkun
tafu wara.
8 Qallu Pietru: Ma taħsilli riġlejja qatt.
Wieġbu Ġesù: Jekk ma naħslikx, ma
jkollokx sehem miegħi.
9 Xmun Pietru qallu: Mulej, mhux
riġlejja biss, iżda idejja wkoll u rasi.
10 Qallu Ġesù: Min hu maħsul ma
jaħtieġx ħlief li jaħsel riġlejh, iżda hu nadif
kollu kemm hu: intom indaf, iżda mhux
ilkoll.
11 Għax kien jaf min kellu jittradih;
għalhekk qal: Mintomx indaf ilkoll.
12 Għalhekk wara li ħaslilhom riġlej-
hom, u ħa ħwejġu, u raġa' qagħad bil-
qiegħda, qalilhom: Tafu x'għamiltilkom?
13 Intom issejħuli Mgħallem u Mulej;
u sewwa tgħidu; għax hekk jien.
14 Jekk jien mela, il-Mulej u l-Imgħal-
lem tagħkom, u ħsiltilkom riġlejkom;
intom ukoll għandkom taħslu riġlejn
xulxin.
15 Għax jien tajtkom eżempju, biex
bħal ma għamiltilkom jien, hekk tagħmlu
intom.
16 Tassew, tassew, ngħidilkom: Il-
qaddej mhux akbar minn sidu; lanqas
min hu mibgħut akbar minn min bagħtu.
17 Jekk tafu dawn il-ħwejjeġ, henjin
intom jekk tagħmluhom.
18 Mhux għalikom ilkoll qiegħed
ngħid: jiena naf lil min għażilt: iżda biex
isseħħ l-iskrittura: Min jiekol il-ħobż
miegħi, rafa' għalija għarqubu.
19 Issa ngħidilkom qabel ma jiġri, biex,
meta jiġri, temmnu li jiena hu.
20 Tassew, tassew, ngħidilkom: Min
jilqa' lil min nibgħat jien, jilqa' lili; u min
jilqa' lili jilqa' lil min bagħatni.
21 Wara li Ġesù qal hekk, tħawwad fl-
ispirtu, u xehed, u qal: Tassew, tassew,
ngħidilkom, li wieħed minnkom jittradini.
22 Imbagħad id-dixxipli ħarsu lejn
xulxin, billi kienu fid-dubju għal min kien
qiegħed igħid.
23 Issa kien hemm mixħut fuq ħdan
Ġesù wieħed mid-dixxipli tiegħu, li Ġesù
kien iħobb.
24 Għemżu mela Xmun Pietru, biex
jistaqsih fuq min kien qiegħed igħid.
25 Hu u jitmejjel fuq sider Ġesù, dak
qallu: Mulej, min hu?
26 Wieġeb Ġesù: Hu dak, li nagħtih
ftieta, wara li nbillha. U wara li bill il-
ftieta, taha 'l Ġuda Iskarjota, bin Xmun.
27 U wara l-ftieta, daħal fih Satana.
Imbagħad Ġesù qallu: Dak li għandek
tagħmel, agħmlu mill-aktar fis.
28 Ħadd minn dawk li kienu fuq il-
mejda ma kien jaf il-għala qallu dan.
29 Għax x'uħud minnhom ħasbu, li
billi Ġuda kellu l-borża, Ġesù qallu: Ixtri
dak li naħtieġu għall-festa; jew, biex
jagħti xi ħaġa lill-foqra.
30 Xhin ħa l-ftieta ħareġ mill-ewwel: u
kien il-lejl.
31 Għalhekk, meta ħareġ, qal Ġesù:
Issa hu igglorifikat Bin il-bniedem, u Alla
hu igglorifikat fih.
32 Jekk Alla hu igglorifikat fih, Alla
wkoll jigglorifikah fih innifsu, u dalwakt
jigglorifikah.
33 Uliedi ċ-ċkejknin, ftit ieħor indum
magħkom. Għad tfittxuni: u bħal ma
għidt lil-Lhud: Fejn sejjer jien, intom ma
tistgħux tiġu; hekk ngħid lilkom issa.
34 Kmandament ġdid nagħtikom: Li
tħobbu lil xulxin; bħal ma ħabbejtkom
jien, ħobbu intom ukoll lil xulxin.
35 B'dan jagħraf kulħadd li intom
dixxipli tiegħi, jekk għandkom l-imħabba
lejn xulxin.
36 Qallu Xmun Pietru: Mulej, fejn
sejjer? Wieġbu Ġesù: Fejn sejjer jien, ma
tistax tiġi warajja għalissa; iżda tiġi
warajja mbagħad.
37 Qallu Pietru: Mulej, għala ma nistax
niġi warajk issa? Nagħti ħajti għalik.
38 Wieġbu Ġesù: Tagħti ħajtek għalija?
Tassew, tassew, ngħidlek: Ma jiddinx is-
serduq, sama tiċħadni tliet darbiet.

14 La tħallux qalbkom titħawwad:
temmnu f'Alla, temmnu wkoll fija.
2 F'dar Missieri hemm ħafna agħmaj-
jar: kieku ma kienx hekk, kont ngħidil-
kom. Jien sejjer inħejji post għalikom.
3 U jekk immur u nħejji post għalikom,
narġa' niġi, u nilqagħkom għandi; biex
fejn inkun jien, tkunu intom ukoll.
4 U fejn sejjer jien tafu, u tafu t-triq.
5 Qallu Tumas: Mulej, ma nafux fejn
sejjer; u kif nistgħu nafu t-triq?
6 Qallu Ġesù: Jiena t-triq, u s-sewwa, u
l-ħajja: ħadd ma jiġi għand il-Missier,
ħlief bija.
7 Kieku għaraftuni, kontu tagħrfu 'l
Missieri wkoll; minn issa tagħrfuh, u
rajtuh.
8 Qallu Filippu: Mulej, urina 'l Missier,
u biżżejjed għalina.
9 Qallu Ġesù: Ilni daż-żmien kollu
magħkom, u għadek ma tafnix, Filippu?
Min ra lili ra 'l Missier; u kif tgħid int
mela: Urina 'l Missier?
10 Ma temminx li jien fil-Missier, u
l-Missier fija? Il-kliem li ngħidilkom ma
ngħidux minni nnifsi: iżda l-Missier li
jgħammar fija, hu jagħmel l-egħmejjel.
11 Emmnuni li jien fil-Missier, u l-Mis-
sier fija: jew għalanqas emmnuni min-
ħabba l-egħmejjel infushom.
12 Tassew, tassew, ngħidilkom: Min
jemmen fija, l-egħmejjel li nagħmel jien
jagħmel hu wkoll; u egħmejjel akbar minn

dawn jagħmel; għax jien sejjer għand
Missieri.
13 U kulma titolbu f'ismi, dak nagħmel,
biex il-Missier ikun igglorifikat fl-Iben.
14 Jekk titolbuni xi ħaġa f'ismi, na-
għmilha.
15 Jekk tħobbuni, ħarsu l-kmandament
tiegħi.
16 U jien nitlob 'il Missier, u hu jagħti-
kom Avukat ieħor, biex jibqa' magħkom
għal dejjem;
17 Li hu l-Ispirtu tas-sewwa, li d-dinja
ma tistax tilqgħu, għax la tarah, u lanqas
tafu: iżda intom tafuh; għax igħammar
magħkom, u jkun fikom.
18 Ma nħallikomx iltiema: niġi għand-
kom.
19 Ftit ieħor, u d-dinja ma taranix
aktar; iżda intom tarawni: billi jiena
ngħix, intom tgħixu wkoll.
20 Dak in-nhar intom tagħrfu li jiena
f'Missieri, u intom fija, u jiena fikom.
21 Min għandu l-kmandamenti tiegħi,
u jħarishom, dak hu li jħobbni: u min
iħobbni jinħabb minn Missieri, u jiena
nħobbu, u nuri lili nnifsi lilu.
22 Qallu Ġuda, mhux l-Iskarjota:
Mulej, kif kien li sejjer turi ruħek lilna, u
mhux lid-dinja?
23 Wieġeb Ġesù u qallu: Jekk wieħed
iħobbni, iħares kliemi: u Missieri jħobbu,
u aħna niġu għandu, u ngħammru miegħu.
24 Min ma jħobbnix ma jħarisx kliemi;
u l-kelma li tisimgħu, mhix tiegħi, iżda tal-
Missier li bagħatni.
25 Dawn il-ħwejjeġ għidtilkom, billi
għadni magħkom.
26 Imma l-Avukat, li hu l-Ispirtu
s-Santu, li l-Missier jibgħat f'ismi, hu
jgħallimkom kollox, u jfakkarkom kulma
għidtilkom.
27 Inħallilkom is-sliem, nagħtikom is-
sliem tiegħi: mhux bħal ma tagħti d-dinja,
nagħtikom jien: la tħallux qalbkom
titħawwad, lanqas tħalluha titbażża'.
28 Smajtu x'għidtilkom: Sejjer, u narġa'
niġi għandkom. Kieku ħabbejtuni, kontu
tifirħu, għax għidt: Sejjer għand Missieri:
għax Missieri akbar minni.
29 U għidtilkom issa qabel ma jiġri;
biex, meta jiġri, temmnu.
30 Mn'issa ma nitkellimx aktar magħ-
kom, għax ġej il-prinċep ta' did-dinja, u
fija m'għandu xejn.
31 Iżda biex id-dinja tagħraf li jiena
nħobb il-Missier; u bħal ma ordnali
l-Missier, hekk nagħmel. Qumu, nitilqu
minn hawn.

15 Jiena d-dielja tas-sewwa, u Missieri
l-bidwi.
2 Kull fergħa fija li ma tagħmilx frott
ineħħiha: u kull fergħa li tagħmel il-frott,
isaffiha, biex tagħmel frott aktar.
3 Intom issa ndaf minħabba l-kelma li
kellimtkom.
4 Ibqgħu fija, u jiena fikom. Bħalma
l-fergħa ma tistax tagħmel frott minnha
nfisha, għajr jekk tibqa' fid-dielja; hekk
intom lanqas tistgħu, għajr jekk tibqgħu
fija.
5 Jiena d-dielja, intom iż-żraġen: Min
jibqa' fija, u jiena fih, dan jagħmel ħafna
frott: għax mingħajri ma tistgħu tagħmlu
xejn.
6 Jekk wieħed ma jibqax fija, jirtema
barra bħal żarġuna, u jinxef; u jiġimgħu-
hom in-nies, u jitfgħuhom fin-nar, u
jinħarqu.
7 Jekk tibqgħu fija, u jibqa' kliemi
fikom, titolbu kulma tridu, u jsirilkom.
8 F'dan igglorifikat Missieri, li tagħmlu
ħafna frott; hekk issiru dixxipli tiegħi.
9 Bħal ma ħabbni l-Missier, hekk
ħabbejtkom jiena: ibqgħu fl-imħabba
tiegħi.
10 Jekk tħarsu l-kmandamenti tiegħi,
tibqgħu fl-imħabba tiegħi; bħal ma ħarist
jien il-kmandamenti ta' Missieri, u nibqa'
fl-imħabba tiegħu.
11 Għidtilkom dawn il-ħwejjeġ, biex il-
ferħ tiegħi jibqa' fikom, u biex il-ferħ
tagħkom ikun sħiħ.
12 Dan hu l-kmandament tiegħi: Li
tħobbu lil xulxin, bħal ma ħabbejtkom
jiena.
13 Imħabba akbar min din ħadd ma
għandu, li wieħed jagħti ħajtu għal
ħbiebu.
14 Intom ħbiebi, jekk tagħmlu kulma
nordnalkom.
15 Ma ngħidilkomx aktar qaddejja;
għax il-qaddej ma jafx x'jagħmel sidu:
iżda sejjaħtilkom ħbieb; għax kulma smajt
mingħand Missieri għarrafthulkom.
16 Mhux intom ħtartuni, iżda jien
ħtartkom, u jien għamiltkom, biex tmorru
u tagħmlu l-frott, u li l-frott tagħkom
jibqa': biex kulma titolbu 'l Missieri f'ismi,
jagħtihulkom.
17 Dan li nikkmandakom: li tħobbu lil
xulxin.
18 Jekk id-dinja tobgħodkom, tafu li
lili bagħditni qabel bagħditkom.
19 Li kontu tad-dinja, id-dinja kienet
tħobb lil tagħha: iżda billi mintomx tad-
dinja, iżda għażiltkom mid-dinja, għalhekk
tobgħodkom id-dinja.
20 Ftakru fil-kelma li għidtilkom: Il-
qaddej mhux akbar minn sidu. Jekk
ippersegwitawni, jippersegwitaw lilkom
ukoll; jekk ħarsu kelmti, iħarsu tagħkom
ukoll.
21 Iżda dan kollu għad jagħmlulkom
minħabba ismi, għax ma jafux lil min
bagħatni.
22 Kieku ma ġejtx u kellimthom, ma
kienx ikollhom dnub; iżda issa m'għand-
hom ebda skuża għad-dnub tagħhom.

23 Min jobgħod lili jobgħod 'il Missieri wkoll.
24 Kieku ma għamiltx fosthom l-egħmejjel li ebda bniedem ieħor ma għamel, ma kienx ikollhom dnub: iżda issa rawhom, u bagħdu sew lili u kemm 'il Missieri.
25 Iżda dan ġara, biex iseħħ il-kliem miktub fil-liġi tagħhom: Bagħduni għal xejn.
26 Imma meta jiġi l-Avukat, li jiena nibgħatilkom minn għand il-Missier, l-Ispirtu tas-sewwa, li ġej mill-Missier, hu jixhed għalija:
27 U intom ukoll tixhdu, għax intom kontu miegħi mill-bidu.

16 Għidtilkom dawn il-ħwejjeġ, biex ma titfixklux.
2 Ikeċċukom mis-sinagogi: iva, jasal il-waqt, li kull min joqtolkom jaħseb li qiegħed jaqdi 'l Alla.
3 U dawn il-ħwejjeġ jagħmlulkom, għax ma jafux u la 'l Missier, u lanqas lili.
4 Iżda dawn il-ħwejjeġ għidtilkom, biex meta jasal il-waqt, tiftakru li jiena għidthomlkom. U dawn il-ħwejjeġ ma għidthomlkomx mill-ewwel, għax kont magħkom.
5 Iżda issa sejjer għand min bagħatni, u ħadd minkom ma jistaqsini: Fejn sejjer?
6 Iżda għax għidtilkom dawn il-ħwejjeġ, is-swied il-qalb imlielkom qalbkom.
7 Madankollu jien ngħidilkom is-sewwa: Jaqblilkom li jien immur: għax jekk ma mmurx, l-Avukat ma jiġix għandkom; iżda jekk immur, nibgħatulkom.
8 U meta jiġi hu, juri li d-dinja għandha ħtija għad-dnub, għall-ħaqq, u għall-kundanna:
9 Għad-dnub, għax ma emmnux fija;
10 Għall-ħaqq, għax sejjer għand Missieri, u ma tarawnix iżjed;
11 Għall-kundanna, għax il-prinċep ta' did-dinja hu ikkundannat.
12 Għad għandi bosta ħwejjeġ x'ingħidilkom, iżda issa ma tistgħux tifhmuhom.
13 Imma meta jiġi hu, l-Ispirtu tas-sewwa, imexxikom fis-sewwa kollha: għax hu ma jitkellimx minnu nnifsu; iżda dak kollu li jisma', dak igħid hu: u jgħarrfilkom x'għandu jiġi.
14 Hu jigglorifikani: għax jieħu minn tiegħi, u jgħarrafhulkom.
15 Kulma għandu l-Missier hu tiegħi. Għalhekk għidt: Jieħu minn tiegħi, u jgħarrafhulkom.
16 Ftit ieħor, u ma tarawnix iżjed: u targa' ftit ieħor, u tarawni, għax sejjer għand il-Missier.
17 Imbagħad qalu x'uħud mid-dixxipli tiegħu bejniethom: X'inhu dan li qiegħed igħidilna: Ftit ieħor, u ma tarawnix iżjed: u targa' ftit ieħor, u tarawni: u, Għaliex jien sejjer għand il-Missier?
18 Għalhekk mela qalu: X'inhu dan li qiegħed igħid: Ftit ieħor? Ma nistgħux ngħidu x'inhu jgħid.
19 Issa Ġesù għaraf li xtaqu jistaqsuh, u qalilhom: Qegħdin tistaqsu bejnietkom fuq dak li għidt: Ftit ieħor, u ma tarawnix: u targa' ftit ieħor, u tarawni?
20 Tassew, tassew, ngħidilkom: Intom għad tibku u tolfqu; iżda d-dinja tifraħ: u intom titnikktu, iżda n-niket tagħkom jinbidel f'ferħ.
21 Mara hi u tiled tkun imnikkta, għax tkun waslet sigħetha; imma hekk kif tiled it-tarbija, ma tiftakarx iżjed fl-uġigħ, bil-ferħ li twieled bniedem fid-dinja.
22 U għalhekk intom issa mnikktnin: iżda għad narġa' narakom, u qalbkom tifraħ, u l-ferħ tagħkom ħadd ma jeħodhulkom.
23 U dak in-nhar xejn ma tistaqsuni. Tassew, tassew, ngħidilkom: Kulma titolbu 'l Missier f'ismi, jagħtihulkom.
24 S'issa għadkom ma tlabtu xejn f'ismi: itolbu, u taqilgħu, biex il-ferħ tagħkom ikun sħiħ.
25 Dawn il-ħwejjeġ għidtilkom bil-qwiel: jiġi ż-żmien meta ma nkellimkomx iżjed bil-qwiel, iżda ngħarrafkom fuq il-Missier bid-dieher.
26 U dak inhar titolbu f'ismi: u ma ngħidilkomx, li nitlob lill-Missier għalikom:
27 Għaliex il-Missier innifsu jħobbkom, għax intom ħabbejtuni, u emmintu li jien ħriġt mingħand Alla.
28 Ħriġt mingħand il-Missier, u ġejt fid-dinja; narġa' nħalli d-dinja, u mmur għand il-Missier.
29 Id-dixxipli tiegħu qalulu: Ara, issa qiegħed titkellem ċar, u ma tgħid ebda qawl.
30 Issa nafu li taf kollox, u ma taħtieġx li wieħed jistaqsik: għalhekk nemmnu li ħriġt mingħand Alla.
31 Weġibhom Ġesù: Temmnu issa?
32 Ara, is-siegħa waslet: iva, issa ġiet, li tixterdu, kull wieħed għal rasu, u lili tħalluni waħdi; imma miniex waħdi, għax il-Missier hu miegħi.
33 Dawn il-ħwejjeġ għidtilkom, biex ikollkom is-sliem bija. Fid-dinja jkollkom in-niket: iżda qawwu qalbkom; jien irbaħt id-dinja.

17 Dal-kliem tkellem Ġesù, u rafa' għajnejh lejn is-sema, u qal: Missier, waslet is-siegħa; igglorifika 'l Ibnek, biex Ibnek jigglorifikak ukoll:
2 Bħal ma tajtu s-setgħa fuq kull bniedem, biex jagħti l-ħajja ta' dejjem lil dawk kollha li tajtu.

3 U din hi l-ħajja ta' dejjem, li jagħrfu
lilek waħdek veru Alla, u 'l Ġesù Kristu, li
inti bgħatt.
4 Jien igglorifikajtek fuq l-art: temmejt
ix-xogħol li tajtni biex nagħmel.
5 U issa, o Missier, igglorifikani int bik
innifsek stess, bil-glorja li kelli miegħek
qabel ma kienet id-dinja.
6 Urejt ismek lill-bnedmin li tajtni mid-
dinja: tiegħek kienu, u inti tajthomli, u
huma ħarsu l-kelma tiegħek.
7 Issa għarfu li kulma tajtni hu minn
għandek.
8 Għaliex il-kelmiet li tajtni tajthoml-
hom; u huma laqgħuhom, u għarfu tassew
illi jiena ħriġt minnek, u emmnu li inti
bgħattni.
9 Jien għalihom nitlob: ma nitlobx
għad-dinja; iżda għal dawk li tajtni; għax
huma tiegħek.
10 U kulma hu tiegħi, tiegħek; u
tiegħek, tiegħi; u jien igglorifikat fihom.
11 U issa m'għadnix aktar fid-dinja,
iżda dawn huma fid-dinja, u jien ġej
għandek. Missier Qaddis, ħares f'ismek
stess lil dawk li tajtni, biex ikunu ħaġa
waħda, bħalna.
12 Meta kont magħhom fid-dinja ħa-
risthom f'ismek: dawk li tajtni ħaristhom,
u ħadd minnhom ma ntilef, ħlief bin it-
telfien; biex isseħħ l-iskrittura.
13 U issa ġej għandek; u dawn il-
ħwejjeġ ngħid fid-dinja, biex ikollhom
fihom infushom mitmum il-ferħ tiegħi.
14 Jien tajthom il-kelma tiegħek; u
d-dinja bagħdithom, għax mhumiex tad-
dinja, bħalma jien ukoll miniex tad-dinja.
15 Ma nitlobx li tneħħihom mid-dinja,
iżda biex tħarishom mill-ħażen.
16 Mhumiex tad-dinja, kif jien ukoll
miniex tad-dinja.
17 Qaddishom fis-sewwa tiegħek: kelm-
tek hi s-sewwa.
18 Kif int bgħattni fid-dinja, hekk jien
bgħatthom fid-dinja.
19 U għalihom jien inqaddes lili nnifsi,
biex huma wkoll jitqaddsu fis-sewwa.
20 Iżda mhux biss għalihom nitlob,
iżda wkoll għal dawk li jemmnu fija min-
ħabba kelmithom;
21 Biex ikunu lkoll ħaġa waħda;
bħalma int, Missier, fija, u jiena fik, biex
huma wkoll ikunu fina ħaġa waħda: biex
id-dinja temmen illi int bgħattni.
22 U l-glorja li tajtni tajthielhom; biex
ikunu ħaġa waħda, bħalma aħna wkoll
ħaġa waħda:
23 Jiena fihom, u inti fija; biex ikunu
mitmumin f'ħaġa waħda; u biex tagħraf
id-dinja li inti bgħattni, u ħabbejthom,
bħal ma ħabbejt lili.
24 Missier, irrid illi dawk ukoll, li inti
tajtni, ikunu miegħi fejn inkun jien; biex
jaraw il-glorja tiegħi, li inti tajtni: għax
ħabbejtni qabel tisjis id-dinja.
25 O Missier ġust, id-dinja ma għarfi-
tikx; iżda jien għaraftek, u dawn għarfu li
inti bgħattni.
26 U għarrafthom ismek, u nibqa'
ngħarrfu: biex l-imħabba li biha ħabbejtni
tkun fihom, u jiena fihom.

18 Wara li qal dal-kliem, Ġesù ħareġ
mad-dixxipli tiegħu għan-naħa
l-oħra ta' wied Kedron, fejn kien hemm
ġnien, li fih daħal hu, u d-dixxipli tiegħu.
2 Ġuda wkoll, li ittradih, kien jaf il-
post: għax Ġesù kien imur ta' spiss hemm
mad-dixxipli tiegħu.
3 Għalhekk Ġuda, wara li ħa qatgħa
suldati u għases mingħand il-qassisin il-
kbar u l-Fariżej, ġie hemm bil-fanali, u
t-torċi, u l-armi.
4 Mela Ġesù, billi kien jaf dak kollu li
kellu jiġi fuqu, ħareġ, u qalilhom: Lil min
qegħdin tfittxu?
5 Wiġbuh: Lil Ġesù ta' Nażaret.
Qalilhom Ġesù: Jiena hu. U Ġuda wkoll,
li ittradih, kien magħhom.
6 Mela malli qalilhom: Jiena hu; marru
lura, u waqgħu ma' l-art.
7 Imbagħad raġa' staqsiehom: Lil min
qegħdin tfittxu? U huma qalu: Lil Ġesù
ta' Nażaret.
8 Wieġeb Ġesù: Għidtilkom li jiena hu:
jekk mela qegħdin tfittxu lili, ħallu lil
dawn imorru:
9 Biex iseħħ il-kliem, li qal: Minn dawk
li tajtni, ma tlift lil ħadd.
10 Imbagħad Xmun Pietru li kellu sejf
siltu, u darab il-qaddej tal-qassis il-kbir, u
qatagħlu widintu l-leminija. L-isem tal-
qaddej kien Malku.
11 Imbagħad qal Ġesù lil Pietru:
Daħħal sejfek fil-għant: il-kalċi li tani
Missieri ma nixorbux?
12 Imbagħad il-qatgħa tas-suldati, u
l-kaptan u l-għases tal-Lhud ħadu 'l Ġesù,
u rabtuh,
13 U ħaduh għand Anna l-ewwel; għax
kien ħaten Qajfas, li kien il-qassis il-kbir
ta' dik is-sena.
14 Issa Qajfas kien dak li ta parir lil-
Lhud, li kien jaqbel li bniedem wieħed
imut għall-poplu.
15 U Xmun Pietru mar wara Ġesù; u
hekk għamel dixxiplu ieħor: dan id-
dixxiplu kien magħruf mill-qassis il-kbir, u
daħal ma' Ġesù fil-palazz tal-qassis il-kbir.
16 Iżda Pietru baqa' barra fil-bieb.
Imbagħad ħareġ dak id-dixxiplu l-ieħor, li
kien magħruf mill-qassis il-kbir, u kellem
lill-qaddejja tal-bieb, u daħħal 'il Pietru.
17 Imbagħad qalet il-qaddejja tal-bieb
'il Pietru: Jaqaw inti wkoll wieħed mid-
dixxipli ta' dal-bniedem? Qal: Miniex.
18 U l-qaddejja u l-għases kienu hemm
bil-wieqfa, billi kienu qabbdu nar; għax

kien il-ksieħ; u kienu jissaħħnu: u Pietru
kien bil-wieqfa magħhom, u jissaħħan.
19 Imbagħad il-qassis il-kbir staqsa 'l
Ġesù fuq id-dixxipli tiegħu, u fuq it-
tagħlim tiegħu.
20 Wieġbu Ġesù: Jien kellimt lid-dinja
bid-dieher; jien dejjem għallimt fis-sina-
goga, u fit-tempju, fejn jinġabru dejjem
il-Lhud; u xejn ma tkellimt bil-moħbi.
21 Għaliex tistaqsini? Staqsi lil dawk li
semgħuni, fuqiex kellimthom: ara, huma
jafu x'għidt jien.
22 U malli qal hekk, wieħed mill-
għases li kien hemm ta daqqa ta' ħarta 'l
Ġesù, u qal: Hekk twieġeb lill-qassis il-
kbir?
23 Wieġbu Ġesù: Jekk ħażin tkellimt,
agħti xhieda tal-ħażen: iżda jekk tajjeb,
għaliex issawwatni?
24 Issa Anna kien bagħtu marbut
għand Qajfas il-qassis il-kbir.
25 U Xmun Pietru kien bil-wieqfa
jissaħħan. Mela qalulu: Int mintix ukoll
wieħed mid-dixxipli tiegħu? Ċaħad, u qal:
Miniex.
26 Qal wieħed mill-qaddejja tal-qassis
il-kbir, li kien qarib ta' dak li Pietru
qatagħlu widintu: Ma rajtikx jien fil-ġnien
miegħu?
27 Imbagħad raġa' ċaħad Pietru; u
minnufih is-serduq idden.
28 Imbagħad ħadu 'l Ġesù mingħand
Qajfas għall-pretorju: u kien filgħodu: u
huma ma daħlux fil-pretorju, biex ma
jitniġġsux; iżda biex ikunu jistgħu jieklu
l-għid.
29 Pilatu mbagħad ħareġ barra fejn-
hom, u qal: Liema akkuża ġġibu kontra
dal-bniedem?
30 Wieġbu, u qalulu: Kieku ma kienx
raġel ta' ħsara, ma konniex nagħtuh
f'idejk.
31 Qalilhom imbagħad Pilatu: Ħuduh
intom, u għamlu ħaqq minnu skond il-liġi
tagħkom. Il-Lhud mela qalulu: Aħna ma
nistgħux skond il-liġi noqtlu 'l ħadd:
32 Biex iseħħ il-kliem ta' Ġesù, li qal,
biex juri b'liema mewta kellu jmut.
33 Imbagħad Pilatu raġa' daħal fil-
pretorju, u sejjaħ 'il Ġesù, u qallu: Int is-
Sultan tal-Lhud?
34 Wieġbu Ġesù: Qiegħed tgħid dan
minnek innifsek, jew oħrajn qaluhulek
fuqi?
35 Wieġeb Pilatu: Mela jiena Lhudi?
Ġensek stess u l-qassisin il-kbar tawk
f'idejja: x'għamilt?
36 Wieġeb Ġesù: Is-saltna tiegħi mhix
ta' did-dinja: kieku ta' did-dinja kienet is-
saltna tiegħi, il-qaddejja tiegħi kienu
jissieltu, biex ma ningħatax f'idejn il-
Lhud: imma issa s-saltna tiegħi mhix ta'
hawn.
37 Għalhekk qallu Pilatu: Mela int
sultan? Ġesù wieġeb: Int tgħid li jien
sultan. Jien twelidt għalhekk, u għalhekk
ġejt fid-dinja, biex nixhed lis-sewwa. Kull
min hu mis-sewwa jisma' leħni.
38 Qallu Pilatu: X'inhi s-sewwa? U
wara li qal dan, raġa' ħareġ fejn il-Lhud, u
qalilhom: Jien ma nsib ebda ħtija fih.
39 Imma intom għandkom drawwa, li
neħilsilkom wieħed fil-għid: tridu mela li
neħilsilkom is-Sultan tal-Lhud?
40 Imbagħad ilkoll reġgħu għajtu, billi
qalu: Mhux lil dar-raġel, imma 'l Barabba.
Issa Barabba kien ħalliel.

19 Imbagħad mela Pilatu ħa 'l Ġesù, u
sawtu.
2 U s-suldati dafru kuruna tax-xewk, u
qegħduha fuq rasu, u libbsuh libsa tal-
porpra.
3 U qalu: Is-sliem, Sultan tal-Lhud! U
tawh bil-ħarta.
4 U Pilatu raġa' ħareġ barra, u qalil-
hom: Ara, sa nġibulkom barra, biex tkunu
tafu li ma nsib ebda ħtija fih.
5 Ħareġ imbagħad Ġesù, liebes il-
kuruna tax-xewk, u l-libsa tal-porpra. U
Pilatu qalilhom: Araw il-bniedem!
6 Xħin mela l-qassisin il-kbar u l-għases
rawh, għajtu, billi qalu: Sallbu, sallbu.
Pilatu qalilhom: Ħuduh, u sallbuh: għax
jien fih ma nsib ebda ħtija.
7 Wiġbuh il-Lhud: Aħna għandna liġi,
u skond il-liġi għandu jmut, għax għamel
lilu nnifsu Bin Alla.
8 Meta mela Pilatu sama' dal-kliem,
aktar baża';
9 U raġa' daħal fil-pretorju, u qal 'il
Ġesù: Min fejn int? Imma Ġesù ma tahx
tweġiba.
10 Qallu mbagħad Pilatu: Ma tkel-
limnix? Ma tafx li jien għandi s-setgħa li
nsallbek, u s-setgħa li nitilqek?
11 Wieġeb Ġesù: Ma kien ikollok ebda
setgħa fuqi, li ma kienx mogħti lilek min
fuq: għalhekk min tani f'idejk għandu
dnub akbar.
12 U minn dak il-ħin Pilatu fittex biex
jeħilsu: imma l-Lhud għajtu, billi qalu:
Jekk teħles lil dar-raġel, mintix ħabib ta'
Ċesri: kull min jagħmel lilu nnifsu sultan
jitkellem kontra Ċesri.
13 Mela meta Pilatu sama' dal-kliem,
ġieb barra 'l Ġesù, u qagħad fuq it-
tribunal f'lok li jgħidulu ċ-Ċangar, imma
bil-Lhudi, Gabbatha.
14 U kien nhar it-thejjija tal-għid, u
madwar is-sitt siegħa: u qal lil-Lhud:
Araw is-Sultan tagħkom!
15 Imma huma għajtu: Neħħih, neħħih,
sallbu. Qalilhom Pilatu: Insallab is-sultan
tagħkom? Wiġbuh il-qassisin il-kbar:
M'għandniex sultan ħlief 'il Ċesri.
16 Imbagħad mela tahulhom f'idejhom
biex ikun imsallab. U ħadu 'l Ġesù, u
marru bih.

17 U hu, imgħobbi bis-salib tiegħu,
ħareġ lejn post igħidulu l-Qorriegħa, bil-
Lhudi Golgota,
18 Fejn sallbuh, u miegħu tnejn oħra,
wieħed kull naħa, u Ġesù fin-nofs.
19 U kiteb Pilatu titlu, u qiegħdu fuq
is-salib. U t-titlu kien: ĠESÙ TA' NAŻ-
ARET, SULTAN IL-LHUD.
20 Mela ħafna mil-Lhud imbagħad
qraw dat-titlu: għax il-post fejn kien
imsallab Ġesù kien qrib il-belt, u kien
miktub bil-Lhudi, u bil-Grieg, u bil-Latin.
21 Imbagħad il-qassisin il-kbar tal-
Lhud qalu 'l Pilatu: La tiktibx: Sultan il-
Lhud; imma li hu qal: Jiena Sultan tal-
Lhud.
22 Wieġeb Pilatu: Li ktibt, ktibt.
23 Imbagħad is-suldati, wara li sallbu 'l
Ġesù, ħadu lbiesu, u għamlu erba' ishma,
sehem għal kull suldat; u t-tunika tiegħu
wkoll: issa t-tunika kienet bla ħjata,
minsuġa minn fuq s'isfel.
24 Għalhekk qalu bejniethom: Ma
nċartuhiex, iżda nitfgħu x-xorti fuqha, lil
min tmiss: biex isseħħ l-iskrittura, li tgħid:
Qasmu ħwejġi bejniethom, u fuq libsti
tefgħu x-xorti. Dan mela għamlu s-suldati.
25 Issa ħdejn is-salib ta' Ġesù kien
hemm ommu, u oħt ommu, Marija mart
Kleopa, u Marija Maddalena.
26 Mela xħin Ġesù ra lil ommu, u
d-dixxiplu li kien iħobb wieqaf hemm, qal
lil ommu: Mara, ara ibnek!
27 Imbagħad qal lid-dixxiplu: Ara
ommok! U minn dik is-siegħa d-dixxiplu
ħadha għandu.
28 Wara dan, billi kien jaf Ġesù li
kollox issa kien mitmum, biex isseħħ
l-iskrittura, qal: Għandi l-għatx.
29 Issa kien hemm bieqja mimlija bil-
ħall: u mlew sponża bil-ħall, u qegħduha
fuq qasba taż-żuf, u ressquhielu lejn
fommu.
30 Mela meta ħa l-ħall, Ġesù qal:
Kollox mitmum; u mejjel rasu, u radd
ruħu.
31 Għalhekk il-Lhud, billi kienet it-
thejjija, biex l-iġsma ma jibqgħux fuq is-
salib nhar ta' Sibt (għax dak s-Sibt kien
jum kbir,) talbu 'l Pilatu biex jitkissru
saqajhom, u biex jitneħħew.
32 Imbagħad ġew is-suldati, u kissru
saqajn l-ewwel wieħed, u ta' l-ieħor li kien
imsallab miegħu.
33 Iżda meta ġew għal Ġesù, u raw li
kien diġà miet, ma kissrux saqajh:
34 Iżda wieħed mis-suldati nifidlu
ġenbu bil-lanza, u minnufih ħareġ demm
u ilma.
35 U dak li ra dan xehed, u x-xhieda
tiegħu hija minnha: u hu jaf li qiegħed
igħid is-sewwa, biex intom temmnu.
36 Għax dawn il-ħwejjeġ ġraw, biex
isseħħ l-iskrittura: Għadma minnu ma
tinkisirx.
37 U skrittura oħra tgħid ukoll: Iħarsu
lejn dak li nifdu.
38 U wara dan Ġużepp minn Arima-
teja, billi kien dixxiplu ta' Ġesù, iżda bil-
moħbi minħabba fil-biża' tal-Lhud, talab
'il Pilatu biex ineħħi il-ġisem ta' Ġesù: u
Pilatu ħallieh. Għalhekk ġie, u ħa l-ġisem
ta' Ġesù.
39 U ġie wkoll Nikodemu, li kien mar
bil-lejl l-ewwel darba għand Ġesù, u ġieb
taħlita ta' morr u sabbara, madwar mitt
libbra.
40 Ħadu mbagħad il-ġisem ta' Ġesù, u
kebbuh fi bċejjeċ tal-għażel bil-ħwawar,
kif inhi d-drawwa tal-Lhud biex jidfnu.
41 Issa fil-post fejn kien imsallab kien
hemm ġnien; u fil-ġnien qabar ġdid, li
ħadd qatt ma kien għadu tqiegħed fih.
42 Hemm mela qiegħdu 'l Ġesù min-
ħabba l-jum tat-thejjija tal-Lhud; għax il-
qabar kien fil-qrib.

20 L-ewwel jum tal-ġimgħa Marija
Maddalena ġiet kmieni, meta kien
għadu d-dlam, fejn il-qabar, u rat il-ġebla
mneħħija mill-qabar.
2 Imbagħad marret tiġri, u ġiet għand
Xmun Pietru, u għand id-dixxiplu l-ieħor,
li Ġesù kien iħobb, u qaltilhom: Ħadu
l-Mulej mill-qabar, u ma nafux fejn
qegħduh.
3 Mela ħareġ Pietru, u dak id-dixxiplu
l-ieħor, u ġew fejn il-qabar.
4 U bdew jiġru t-tnejn flimkien: u
d-dixxiplu l-ieħor għaddieh 'il Pietru, u
wasal l-ewwel ħdejn il-qabar.
5 U hu u jitmejjel, u jħares ġewwa, ra
l-bċejjeċ tal-għażel mixħutin; imma ma
daħalx.
6 Imbagħad wasal Xmun Pietru li kien
warajh, u daħal fil-qabar, u ra l-bċejjeċ
tal-għażel mixħutin,
7 U l-maktur, li kien fuq rasu, mhux
qiegħed mal-bċejjeċ tal-għażel, iżda mkeb-
beb f'ġenb għalih.
8 Imbagħad daħal id-dixxiplu l-ieħor
ukoll, li laħaq l-ewwel ħdejn il-qabar, u ra,
u emmen.
9 Għax kienu għadhom ma jafux
l-iskrittura, li kellu jqum mill-imwiet.
10 Imbagħad id-dixxipli reġgħu marru
lejn darhom.
11 Iżda Marija qagħdet barra mill-
qabar tibki: u hija u tibki, tmejlet, u
ħarset fil-qabar;
12 U rat żewġ anġli lebsin abjad bil-
qiegħda, il-wieħed fir-ras, u l-ieħor fir-
riġlejn, fejn kien qiegħed il-ġisem ta'
Ġesù.
13 U qalulha: Mara, għax qiegħda
tibki? Qaltilhom: Għax ħadu 'l Sidi, u
ma nafx fejn qegħduh.
14 U meta qalet hekk, daret lura, u rat
'il Ġesù wieqaf, u ma kenitx taf li Ġesù.

15 Qalilha Ġesù; Mara, għax qiegħda
tibki? Lil min qiegħda tfittex? Billi ħasbet
li kien il-ġardinar, qaltlu: Sinjur, jekk int
ġarrejtu minn hawn, għidli fejn qegħidtu,
u jiena nieħdu.
16 Qalilha Ġesù: Marija. Daret, u
qaltlu: Rabboni; jiġifieri, Mgħallem.
17 Ġesù qalilha: La tmissnix; għax
għadni ma tlajtx għand Missieri: iżda mur
għand ħuti, u għidilhom: Jien tiela'
għand Missieri, u Missierkom; Alla
tiegħi, u Alla tagħkom.
18 Marija Maddalena ġiet u qalet lid-
dixxipli li kienet rat il-Mulej, u li qalilha
dawn il-ħwejjeġ.
19 Imbagħad dak in-nhar stess fil-
għaxija, li kien l-ewwel jum tal-ġimgħa,
meta l-bibien ta' fejn kienu miġmugħin
id-dixxipli kienu magħluqin minħabba
l-biża' tal-Lhud, ġie Ġesù u qagħad fin-
nofs, u qalilhom: Is-sliem għalikom.
20 U meta qal hekk, uriehom idejh u
ġenbu. Ferħu mbagħad id-dixxipli, meta
raw il-Mulej.
21 Raġa' qalilhom Ġesù: Is-sliem għal-
ikom: bħal ma bagħatni Missieri, hekk
nibgħat lilkom.
22 U meta qal dan, nefaħ fuqhom, u
qalilhom: Ħudu l-Ispirtu s-Santu:
23 Lil min taħfru d-dnubiet, jinħafrul-
hom: u lil min iżżommuhom, jinżammu.
24 Imma Tumas, wieħed mit-tnax, li
jgħidulu Didimu, ma kienx magħhom
meta ġie Ġesù.
25 Għalhekk qalulu d-dixxipli l-oħra:
Rajna l-Mulej. Iżda dak qalilhom: Jekk
ma narax f'idejh il-marka ta' l-imsiemer, u
nqiegħed sebgħi fejn kienu l-imsiemer, u
ndaħħal idi f'ġenbu, ma nemminx.
26 U wara tmint ijiem id-dixxipli
tiegħu reġgħu kienu qegħdin ġewwa, u
Tumas magħhom: imbagħad ġie Ġesù,
waqt li l-bibien kienu magħluqin, u
qagħad fin-nofs, u qal: Is-sliem għali-
kom.
27 Imbagħad qal 'il Tumas: Ġib
sebgħek hawn, u ara idejja; u ġib idek, u
daħħalha f'ġenbi; u la tkunx bla fidi, iżda
emmen.
28 U Tumas wieġeb u qallu: Mulejja, u
Alla tiegħi.
29 Qallu Ġesù: Tumas, għax rajtni,
emmint: imberkin dawk li ma rawx, u
madankollu emmnu.
30 U tassew ħafna mirakli oħra għamel
Ġesù quddiem id-dixxipli tiegħu, li ma
nkitbux f'dan il-ktieb:
31 Imma dawn inkitbu, biex temmnu li
Ġesù hu l-Kristu, Bin Alla; u biex billi
temmnu, ikollkom il-ħajja f'ismu.

21 Wara dawn il-ħwejjeġ raġa' Ġesù
wera ruħu lid-dixxipli ħdejn il-baħar
tat-Tiberija; u wera ruħu hekk.
2 Kienu flimkien Xmun Pietru, u
Tumas, li jgħidulu Didimu, u Natanael
minn Kana tal-Galilija, u wlied Żebedew,
u tnejn oħra mid-dixxipli tiegħu.
3 Qalilhom Xmun Pietru: Sejjer nistad.
Qalulu: Niġu aħna wkoll miegħek. Harġu,
u telgħu fuq dgħajsa minnufih; u dak il-
lejl ma qabdu xejn.
4 Imma malli kien sebaħ, Ġesù kien
wieqaf ix-xatt: iżda d-dixxipli ma kinux
jafu li kien Ġesù.
5 Imbagħad qalilhom Ġesù: Uliedi,
għandkom x'tieklu? Wiġbuh: Le.
6 U qalilhom: Itfgħu x-xibka n-naħa
tal-lemin tad-dgħajsa, u ssibu. Tefgħu
mela, u ma setgħux issa jiġbduha min-
ħabba fil-kotra tal-ħut.
7 Għalhekk dak id-dixxiplu li Ġesù
kien iħobb, qal 'il Pietru: Hu l-Mulej. Issa
meta Xmun Pietru sama' li kien il-Mulej,
libes il-libsa, (għax kien għarwien,) u
ntafa' l-baħar.
8 U d-dixxipli l-oħra ġew f'dgħajsa
żgħira; (għax ma kinux bogħod mill-art,
iżda qisu xi mitejn driegħ) jiġbdu x-xibka
bil-ħut.
9 Kif niżlu l-art, raw hemm nar tal-
ġamar, u ħuta mqiegħda fuqu, u ħobż.
10 Qalilhom Ġesù: Ġibu mill-ħut li
qbadtu issa.
11 Tala' Xmun Pietru, u ġibed ix-xibka
l-art mimlija b'mija u tlieta u ħamsin ħuta
kbira: u għalkemm kien hemm ħafna, ix-
xibka ma nqasmitx.
12 Qalilhom Ġesù: Ejjew u kulu. U
ħadd mid-dixxipli ma kellu ħila jistaqsih:
Min int? billi kienu jafu li kien il-Mulej.
13 Ġie mbagħad Ġesù, u ħa l-ħobż, u
tahom, u hekk ukoll il-ħut.
14 Din kienet issa t-tielet darba li Ġesù
wera lilu nnifsu lid-dixxipli tiegħu, wara li
qam mill-imwiet.
15 Mela wara li kielu, Ġesù qal 'il
Xmun Pietru: Xmun, bin Ġwann,
tħobbni aktar minn dawn? Qallu: Iva,
Mulej; int taf li nħobbok. Qallu: Irgħa
l-ħrief tiegħi.
16 Raġa' qallu t-tieni darba: Xmun, bin
Ġwann, tħobbni? Qallu: Iva, Mulej: int
taf li nħobbok. Qallu: Irgħa n-ngħaġ
tiegħi.
17 Raġa' qallu għat-tielet darba: Xmun,
bin Ġwann, tħobbni? Għela Pietru għax
għat-tielet darba qallu: Tħobbni? U qallu:
Mulej, int taf kollox; int taf li jien inħob-
bok. Qallu Ġesù: Irgħa in-nagħaġ tiegħi.
18 Tassew, tassew ngħidlek: Meta
kont żagħżugħ, kont titħażżem, u kont
tmur fejn trid: imma meta tixjieħ, tiftaħ
idejk, u ħaddieħor iħażżmek, u jieħdok
fejn ma tridx.
19 U dan qalu, biex ifisser b'liema
mewt kellu jigglorifika 'l Alla. U meta qal
dan, qallu: Ejja warajja.
20 Imbagħad Pietru, meta dar, ra d-

26 U tefgħu x-xorti għalihom; u x-xorti
waqgħet fuq Mattija, u kien miżjud mal-
ħdax-il appostlu.

2 U meta wasal jum il-Ħamsin, kienu
kollha b'fehma waħda, f'post wieħed.
2 U f'daqqa waħda ġie mis-sema ħoss
bħal ta' riħ qawwi, u mela d-dar kollha
ta' fejn kienu qegħdin.
3 U hemm dehrulhom ilsna mifruqin
qishom tan-nar, li qagħdu fuq kull wieħed
minnhom.
4 U mtlew ilkoll bl-Ispirtu s-Santu, u
bdew jitkellmu b'ilsna oħra, kif l-Ispirtu
kien jagħtihom li jitkellmu.
5 U kien hemm igħammru f'Ġerusalem
xi Lhud, nies tajba, minn kull ġens taħt
is-sema.
6 Issa meta dan instama' barra,
inġemgħet il-kotra tan-nies, u tħawdet,
għax kull wieħed kien jismagħhom jitkell-
mu bi lsienu stess.
7 U kienu lkoll miblugħin u mistagħ-
ġbin, igħidu wieħed lil ieħor: Ara,
mhumiex kollha Galilin dawn li qegħdin
jitkellmu?
8 Mela kif qegħdin nisimgħu, kull
wieħed f'ilsienna stess, li fih twelidna?
9 Parti, u Medi, u Elamiti, u dawk li
jgħammru fil-Mesopotamja, fil-Lhudija, u
l-Kappadoċja, fil-Pontus u fl-Asja,
10 Fil-Friġja, u l-Pamfilja, fl-Eġittu, u
fl-inħawi tal-Libja madwar Ċirene, u
stranjieri minn Ruma, Lhud u prożeliti,
11 Kretin u Għarab, nisimgħuhom
jitkellmu bl-ilsna tagħna l-egħmejjel tal-
għaġeb t'Alla.
12 U kienu kollha miblugħin, u mħaw-
din, igħidu wieħed lil ieħor: X'ifisser dan?
13 Oħrajn huma u jiddieħku qalu:
Dawn l-irġiel imtlew bl-inbid ħelu.
14 Imma Pietru, fil-waqt li qam bil-
wieqfa mal-ħdax, għolla leħnu, u qalil-
hom: Ja rġiel tal-Lhudija, u intom ilkoll li
tgħammru f'Ġerusalem, kunu afu dan, u
agħtu widen għal kliemi:
15 Għax dawn mhumiex fis-sakra, bħal
ma taħsbu intom, billi għada t-tielet
siegħa tal-jum.
16 Iżda dan hu dak li ngħad mill-
profeta Ġoel:
17 U jiġri fl-aħħar jiem, qal Alla, li
nsawwab mill-Ispirtu tiegħi fuq kull
bniedem: u jħabbru s-subjien u l-bniet
tagħkom, u jaraw iż-żgħażagħ tagħkom
dehriet, u l-irġiel xjuħ tagħkom joħolmu
ħolmiet:
18 U fuq il-qaddejja rġiel, u l-qaddejja
nisa tiegħi, insawwab mill-Ispirtu tiegħi
f'dawk il-jiem; u huma jħabbru:
19 U nuri egħġubijiet fis-sema minn
fuq, u egħliem fuq l-art minn taħt; demm,
u nar, u ċpar ta' duħħan:
20 Ix-xemx tinbidel fi dlam, u l-qamar
f'demm, qabel ma jasal dak il-jum kbir u
magħruf tal-Mulej:
21 U jiġri, li kull min isejjaħ isem il-
Mulej isalva.
22 Ja rġiel ta' Iżrael, isimgħu dal-kliem:
Ġesù ta' Nażaret, raġel muri minn Alla
fostkom b'mirakli, u egħġubijiet, u
egħliem, li Alla għamel bih fostkom, bħal
ma tafu wkoll intom infuskom:
23 Dan, mogħti fl-idejn skond il-fehma
li ma titbiddilx u l-għerf minn qabel t'Alla,
intom qbadtu, u b'idejn ħżiena sallabtu u
qtiltu:
24 Li Alla qajmu, billi ħall il-weġgħat
tal-mewt: għax ma kienx jista' jkun li
jinżamm minnha.
25 Għax David igħid fuqu: Jien rajt
dejjem minn qabel quddiem wiċċi l-Mulej,
għax hu fuq lemini, biex ma nitqanqalx:
26 Għalhekk ferħet qalbi, u thenna
lsieni; u issa wkoll jistrieħ ġismi fit-tama:
27 Għax int ma tħallix ruħi fl-imwiet,
u lanqas tħalli l-Qaddis tiegħek jara t-
taħsir.
28 Int għarraftni t-toroq tal-ħajja; int
tagħmilni mimli bil-ferħ bid-dehra tiegħek.
29 Irġiel u aħwa, ħalli nkellimkom bla
tlaqliq fuq il-patrijarka David, li hu mejjet
u midfun, u l-qabar tiegħu għadu fostna
sal-lum.
30 Mela billi kien profeta, u billi kien
jaf li Alla kien wiegħdu b'ħalfa, li mill-
frott ta' ġenbejh, skond il-ġisem, iqajjem
'il Kristu biex joqgħod fuq it-tron tiegħu;
31 Hu, billi ra minn qabel dan, tkellem
fuq il-qawmien ta' Kristu, li ruħu ma
tħallietx fl-imwiet, u lanqas ġismu ma ra
t-taħsir.
32 Dan Ġesù qajmu Alla, li tiegħu
aħna lkoll xhud.
33 Għalhekk billi kien imgħolli bil-
leminija t'Alla, u billi ħa mingħand il-
Missier il-wegħda ta' l-Ispirtu s-Santu, hu
xerred dan, li intom qegħdin taraw u
tisimgħu issa.
34 Għax David ma talax fis-smewwiet:
iżda hu stess igħid: Il-Mulej qal lil
Sidi: Oqgħod fil-lemin tiegħi,
35 Sa ma nagħmel l-egħdewwa tiegħek
b'mirfes riġlejk.
36 Mela ħa tkun taf fi sgur id-dar
kollha ta' Iżrael, li Alla għamel lil dan
stess Ġesù, li intom sallabtu, sew Mulej u
kemm Kristu.
37 Issa meta semgħu dan, tniggżu
f'qalbhom, u qalu 'l Pietru, u lill-bqija
ta' l-appostli: Irġiel u aħwa, x'għandna
nagħmlu?
38 Imbagħad Pietru qalilhom: Indmu,
u kull wieħed minnkom jitgħammed
f'isem Ġesù Kristu għall-maħfra tad-
dnubiet, u taqilgħu d-don ta' l-Ispirtu
s-Santu.
39 Għax għalikom hi l-wegħda, u
għal uliedkom, u għal dawk kollha li

dixxiplu li kien iħobb Ġesù ġej wara;
dak li waqt l-ikla tmejjel fuq sidru, u qal:
Mulej min hu li sa jittradik?
21 Malli Pietru rah qal 'il Ġesù:
Mulej, u dal-bniedem x'jagħmel?
22 Qallu Ġesù: Jekk irridu jibqa' sama
niġi, x'inhu dan għalik? int imxi warajja.
23 Imbagħad ħarġet fost l-aħwa x-
xniegħa, li dak id-dixxiplu ma jmutx:
Imma Ġesù ma qallux: Ma jmutx; iżda:
Jekk irridu jibqa' sama narġa' niġi,
x'inhu dan għalik?
24 Dan hu d-dixxiplu li jixhed fuq
dawn il-ħwejjeġ, u kitibhom: u nafu li
x-xhieda tiegħu hi minnha.
25 U hemm ukoll ħafna ħwejjeġ oħra
li għamel Ġesù, li, kieku kellhom jinkitbu
waħda waħda, naħseb li lanqas id-dinja
nfisha ma tista' tasa' l-kotba li jinkitbu.
Amen.

L-Atti Ta' L-Appostli

1 Jien għamilt l-ewwel kitba, o Teofilu,
fuq kulma beda sew jagħmel, u kemm
igħallem Ġesù,
2 San-nhar li fih irtafa', wara li kien ta
ordnijiet bl-Ispirtu s-Santu lill-appostli li
kien ħatar:
3 U li kien ukoll uriehom lilu nnifsu
ħaj wara l-passjoni tiegħu b'ħafna provi
infallibbli, billi dehrilhom għal erbgħin
jum, u tkellem fuq dak li għandu x'jaqsam
mas-saltna t'Alla:
4 U hu u qiegħed flimkien magħhom,
ordnalhom biex ma jitilqux minn Ġeru-
salem, iżda jistennew il-wegħda tal-
Missier, li, qal hu, smajtu minn għandi.
5 Għax tassew li Ġwanni għammed bl-
ilma; imma intom titgħammdu bl-Ispirtu
s-Santu minn hawn u ftit jiem oħra.
6 Mela meta ltaqgħu flimkien, staq-
sewh, billi qalulu: Mulej, jaqaw f'dan
iż-żmien sa tarġa' twaqqaf is-saltna ta'
Iżrael?
7 U qalilhom: Mhux għalikom li tkunu
tafu ż-żminijiet jew il-waqtijiet, li l-
Missier qiegħed taħt is-setgħa tiegħu stess.
8 Imma intom tieħdu qawwa, wara li
jiġi l-Ispirtu s-Santu fuqkom: u tkunu
xhud tiegħi sew f'Ġerusalem, u kemm
fil-Lhudija kollha, u fis-Samarija, u sa
truf l-art.
9 Wara li qal dawn il-ħwejjeġ, huma u
jħarsu, irtafa'; u sħaba ħaditu minn
quddiem għajnejhom.
10 U huma u jħarsu fiss lejn is-sema
waqt li kien tiela', ara, waqfu ħdejhom
żewġt irġiel lebsin l-abjad;
11 Li wkoll qalu: Ja rġiel mill-Galilija,
għax qegħdin tħarsu fiss lejn is-sema? Dan
l-istess Ġesù, li rtafa' fis-sema minn
magħkom, hekk għad jarġa' jiġi bħal ma
rajtuh sejjer fis-sema.
12 Imbagħad reġgħu lura lejn Ġeru-
salem mill-għolja li jgħidulha taż-Żebbuġ,
li hi mixja ta' Sibt minn Ġerusalem.
13 U wara li daħlu, telgħu f'għorfa,
fejn kienu joqogħdu Pietru, u Ġakbu, u
Ġwanni, u Indri, Filippu, u Tumas,
Bartilmew, u Mattew, Ġakbu bin Alfew,
u Xmun Żelote, u Ġuda ħu Ġakbu.
14 Dawn kollha komplew b'fehma
waħda jagħmlu l-orazzjoni u jitolbu, man-
nisa, u Marija omm Ġesù, u ma' ħutu.
15 U f'dawk il-jiem qam Pietru f'nofs
id-dixxipli (in-numru ta' l-ismijiet kollha
flimkien kien madwar mija u għoxrin,)
u qal:
16 Rġiel u aħwa, jaħtieġ li din l-isk-
rittura sseħħ, li l-Ispirtu s-Santu qal minn
qabel b'fomm David fuq Ġuda, li kien il-
gwida ta' dawk li ħadu 'l Ġesù.
17 Għax hu kien magħdud fostna, u
kellu sehem minn dal-ministeru.
18 Issa dal-bniedem xtara għalqa bi
ħlas il-ħażen; u waqa' għal rasu, u
nqasam min-nofs, u ħarġu msarnu kollha.
19 U dan sar magħruf min-nies kollha
li joqogħdu Ġerusalem; hekk li dik il-
għalqa jisimha bi lsienhom Aċeldama,
jiġifieri: Il-għalqa tad-demm.
20 Għax hu miktub fi ktieb is-Salmi:
Ħa ssir għamartu ħerba, u ma jkunx hemm
bniedem li jgħammar fiha: u xogħlu ħa
jieħdu ħaddieħor.
21 Għalhekk minn dawn l-irġiel li
ssieħbu magħna ż-żmien kollu li fih il-
Mulej Ġesù daħal u ħareġ fostna,
22 Ibda mill-magħmudija ta' Ġwanni,
sa dak in-nhar stess li kien meħud 'il fuq
minn magħna, jaħtieġ li wieħed isir xieħed
magħna tal-qawmien tiegħu.
23 U għażlu tnejn, Ġużepp li jgħidulu
Barsabbas, li kien imlaqqam Ġustu, u
Mattija.
24 U talbu, u qalu: Int, Mulej, li tagħ-
raf il-qlub tal-bnedmin kollha, uri lil min
għażilt minn dawn it-tnejn,
25 Biex jista' jieħu sehem minn dal-
ministeru u appostolat, li minnhom Ġuda
minħabba d-dnub waqa', biex imur għal
postu.

huma fil-bogħod, u lil kemm isejjaħ il-
Mulej Alla tagħna.
40 U b'ħafna kliem ieħor kien jixhed u
jħeġġeġ, billi jgħid: Salvaw lilkom infus-
kom minn dan in-nisel maqlub.
41 Imbagħad dawk li laqgħu l-kelma
tiegħu bil-ferħa kienu mgħammdin: u
żdiedu magħhom dak in-nhar madwar
tlitt elef ruħ.
42 U komplew iżommu sħiħ fit-
tagħlim u fix-xirka ta' l-appostli, u fil-ksir
tal-ħobż, u fit-talb.
43 U biża' ġie fuq kull ruħ: u ħafna
egħġubijiet u egħliem kienu jsiru mill-
appostli.
44 U dawk kollha li emmnu kienu
jkunu flimkien, u kellhom kollox bej-
niethom;
45 U kienu jbigħu ġidhom u ħwejjiġ-
hom, u jqassmuhom bejn kulħadd, skond
ma wieħed kien jaħtieġ.
46 U baqgħu kuljum jiltaqgħu b'fehma
waħda fit-tempju, jiksru l-ħobż minn dar
għal dar, u jieklu l-ikel tagħhom bil-ferħ u
s-safa tal-qalb,
47 Ifaħħru 'l Alla, u magħġubin mill-
poplu kollu. U l-Mulej kien kuljum iżid
lill-knisja dawk li jkunu salvati.

3 Issa Pietru u Ġwanni telgħu flimkien
fit-tempju waqt is-siegħa tat-talb, billi
kienu d-disgħa.
2 U kienu qegħdin iġorru wieħed raġel
zopp minn ġuf ommu, li kienu jqiegħdu
kuljum ħdejn il-bieb tat-tempju, li jgħidulu
s-Sabiħ, biex jitlob il-karità lil dawk li
kienu jidħlu fit-tempju;
3 Dan, malli ra 'l Pietru u 'l Ġwanni sa
jidħlu fit-tempju, talabhom il-karità.
4 U Pietru, ma' Ġwanni, iffissa għaj-
nejh fuqu, u qal: Ħares lejna.
5 U dak qagħad iħares lejhom, jistenna
li jaqla' xi ħaġa minn għandhom.
6 Imbagħad Pietru qal: Fidda u deheb
m'għandix; iżda dak li għandi nagħti-
hulek: F'isem Ġesù Kristu ta' Nażaret
qum u imxi.
7 U qabdu minn idu l-leminija, u
qajmu: u minnufih riġlejh u l-għadam
ta' l-egħkiesi ssaħħu.
8 U dak filli qabeż u waqaf, u mexa, u
daħal magħhom fit-tempju, jimxi, u jaq-
beż, u jfaħħar 'l Alla;
9 U l-poplu kollu rah jimxi, u jfaħħar 'l
Alla:
10 U għarfu li kien dak li kien joqgħod
bil-qiegħda ħdejn il-bieb is-Sabiħ tat-
tempju jitlob il-karità: u mtlew bil-għaġeb,
u nbelgħu b'dak li kien ġralu.
11 U kif ir-raġel zopp li kien imfejjaq
kien imqabbad ma' Pietru u Ġwanni,
il-poplu kollu ġera lejhom fil-portku, li
jgħidulu ta' Salamun, mistagħġeb wisq.
12 U meta Pietru ra dan, wieġeb lill-
poplu: Ja rġiel ta' Iżrael, għaliex tistagħ-
ġbu b'dan? Jew għaliex għajnejkom fuqna,
bħalkieku bil-qawwa u l-qdusija tagħna
għamilna lil dar-raġel jimxi?
13 Alla t'Abraham, u ta' Iżakk, u ta'
Ġakobb, Alla ta' missirijietna, igglorifika
lil Ibnu Ġesù; dak li intom ittradejtu, u
ċħadtu quddiem Pilatu, meta dan kien
qatagħha li jeħilsu.
14 Iżda intom ċħadtu 'l Qaddis u
l-Ġust, u tlabtu li jingħatalkom qattiel;
15 U qtiltu l-Prinċep tal-ħajja, li Alla
rxoxta mill-imwiet; u ta' dan aħna
xhud.
16 U bil-fidi fl-isem tiegħu, dar-raġel,
li intom tarawh u tafuh, kien imsaħħaħ
bl-isem tiegħu: iva, il-fidi li għandna bih,
tat lil dar-raġel din is-saħħa kollha,
quddiemkom ilkoll.
17 U issa, l-aħwa, jiena naf li għamiltu
dan mill-injoranza, kif għamlu wkoll il-
kbarat tagħkom.
18 Imma dawk il-ħwejjeġ, li Alla minn
qabel wera b'fomm il-profeti kollha
tiegħu, illi Kristu kellu jbati, hu hekk
ġagħal li jseħħu.
19 Indmu mela, u ikkonvertu, biex
dnubietkom jitħassru, meta jasal żmien
il-mistrieħ minn quddiem il-Mulej;
20 U jibgħat 'il Ġesù Kristu, li kien
imxandar lilkom minn qabel:
21 Li s-sema għandu jilqgħu sa żmien
it-tiġdid ta' kollox, li qal Alla b'fomm il-
profeti qaddisa kollha tiegħu minn mindu
bdiet id-dinja.
22 Għax Mosè tassew qal lill-missirijiet:
Il-Mulej Alla tagħkom iqajmilkom profeta
minn ħutkom, bħali; isimgħuh f'kulma
jgħidilkom.
23 U għad jiġri, li kull ruħ, li ma tismax
lil dak il-profeta, tinqered minn fost il-
poplu.
24 Iva, u l-profeti kollha minn Samwel
u dawk li ġew wara, dawk kollha li
tkellmu, ħabbru wkoll dawn il-jiem.
25 Intom ulied il-profeti, u wlied il-
għaqda li għamel Alla ma' missirijietkom,
meta qal 'l Abraham: U jitbierku f'ismek
it-tribujiet kollha ta' l-art.
26 Għalikom l-ewwel Alla qajjem 'l
Ibnu Ġesù, u bagħtu biex iberikkom, u
jdawwar lil kull wieħed minnkom mill-
ħażen tiegħu.

4 U huma u jkellmu lill-poplu, il-
qassisin, u l-kaptan tat-tempju, u
s-Sadduqin, ġew fuqhom,
2 Imdejqin għax kienu jgħallmu lill-
poplu, u jxandru f'Ġesù l-qawmien mill-
imwiet.
3 U middew idejhom fuqhom, u żam-
mewhom il-ħabs sal-għada: għax issa kien
filgħaxija.
4 Madankollu ħafna minnhom li sem-

għu l-kelma emmnu; u l-għadd tar-rġiel
kien madwar ħamest elef.
5 U ġara l-għada, illi l-kbarat, u x-xjuħ,
u l-iskribi tagħhom,
6 U Anna l-qassis il-kbir, u Qajfas, u
Ġwanni, u Alessandru, u dawk kollha li
kienu jiġu mill-qassis il-kbir, inġemgħu
flimkien f'Ġerusalem.
7 U meta qegħduhom fin-nofs, staq-
sewhom: B'liema setgħa, jew f'liema isem,
għamiltu dan intom?
8 Imbagħad Pietru, mimli bl-Ispirtu
s-Santu, qalilhom: Ja kbarat tal-poplu, u
xjuħ ta' Iżrael.
9 Jekk aħna llum mistħarrġin fuq il-ġid
magħmul lir-raġel bla saħħa, li bih kien
imfejjaq;
10 Ħa jkun magħruf lilkom ilkoll, u
lill-poplu kollu ta' Iżrael, li bl-isem ta'
Ġesù Kristu ta' Nażaret, li intom sallabtu,
u li Alla qajmu mill-imwiet, bih dar-raġel
qiegħed hawn quddiemkom qawwi u sħiħ.
11 Dan hu l-ġebla li intom il-bennejja
warrabtu, u li saret ras il-għareb.
12 U lanqas f'ħadd ieħor mhemm
salvazzjoni: għax mhemm ebda isem
ieħor taħt is-sema mogħti fost il-bnedmin,
li bih nistgħu nkunu salvati.
13 Issa meta raw il-qlubija ta' Pietru u
ta' Ġwanni, u ndunaw li kienu nies bla
għerf u bla tagħlim, stagħġbu; u għarfu-
hom li kienu ma' Ġesù.
14 U billi raw ir-raġel imfejjaq qiegħed
magħhom, ma setgħu jgħidu xejn kontra.
15 Iżda wara li ġagħluhom joħorġu
mill-kunsill, tkellmu bejniethom,
16 Billi qalu: X'nagħmlu b'dawn ir-
rġiel? Għax li tassew miraklu magħruf sar
bihom jidher lil dawk kollha li jgħammru
f'Ġerusalem; u ma nistgħux niċħduh.
17 Imma biex dan ma jixteridx aktar
qalb il-poplu, ħa nhedduhom bis-sħiħ,
biex ma jkellmu ebda bniedem f'dan l-
isem.
18 U għajtulhom, u ordnawlhom biex
ma jitkellmu xejn, u lanqas jgħallmu
f'isem Ġesù.
19 Iżda Pietru u Ġwanni wieġbu, u
qalulhom: Jekk hux sewwa quddiem Alla
li nisimgħu minnkom aktar milli minn
Alla, aqtgħu intom.
20 Għax aħna ma nistgħux ma nitkell-
mux fuq dak li rajna u smajna.
21 Għalhekk wara li reġgħu hedduhom,
ħallewhom imorru, għax ma sabu xejn
fiex jikkastigawhom, minħabba l-poplu:
għax kulħadd igglorifika 'l Alla għal li
ġara.
22 Għax ir-raġel li fuqu sar il-miraklu
tal-fejqan kellu aktar minn erbgħin sena.
23 U wara li ntelqu, marru għand
sħabhom, u għarrfuhom b'kulma qalul-
hom il-qassisin il-kbar u x-xjuħ.
24 U meta semgħu dan, għollew
leħinhom għalenija lejn Alla, u qalu:
Mulej, int Alla, li għamilt is-sema, u l-art,
u l-baħar, u kulma fihom:
25 Int li b'fomm David qaddej tiegħek
għidt: Il-għala għadbu l-pagani, u l-popli
ħasbu ħsibijiet fiergħa?
26 U qamu s-slaten ta' l-art, u l-kbarat
inġemgħu flimkien kontra l-Mulej, u
kontra l-Kristu tiegħu.
27 Għaliex tabilħaqq inġemgħu flim-
kien kontra t-tifel qaddis tiegħek Ġesù, li
int dlikt, sew Erodi u kemm Pilatu, mal-
Ġentili u l-poplu ta' Iżrael.
28 Biex jagħmlu kulma idejk u l-fehma
tiegħek qatgħu minn qabel li għandu
jsir.
29 U issa, Mulej, ħares lejn it-tehdid
tagħhom: u agħti lill-qaddejja tiegħek, li
jitkellmu kelmtek bil-qlubija kollha,
30 Billi tmidd idek biex tfejjaq; u jsiru
egħliem, u egħġubijiet, f'isem it-tifel
qaddis tiegħek Ġesù.
31 U wara li talbu, theżheż il-post fejn
kienu miġmugħin flimkien; u kollha
mtlew bl-Ispirtu s-Santu, u tkellmu l-
kelma t'Alla bil-qlubija.
32 U l-kotra ta' dawk li emmnu kienu
qalb waħda u ruħ waħda: u lanqas ħadd
minnhom ma qal li ħaġa milli għandu hi
tiegħu; iżda kellhom kollox ta' kulħadd.
33 U b'qawwa kbira l-appostli taw
ix-xhieda tagħhom fuq il-qawmien tal-
Mulej Ġesù: u grazzja kienet fuqhom
ilkoll.
34 Lanqas ħadd ma kien hemm fosthom
li kien fil-bżonn: għax dawk kollha li
kellhom art jew djar kienu jbigħuhom, u
jġibu l-prezzijiet tal-ħwejjeġ li nbiegħu,
35 U jqegħduhom f'riġlejn l-appostli: u
kien isir tqassim lil kull wieħed skond ma
kien jinħtieġlu.
36 U Ġożè, imlaqqam Barnaba mill-
appostli (li jfisser, Bin il-Faraġ) Levita,
minn Ċipru,
37 Billi kellu għalqa, biegħha, u ġieb
il-flus, u qegħidhom f'riġlejn l-appostli.

5 Iżda wieħed raġel jismu Ħananija, ma'
martu Saffira, biegħ qasam,
2 U żamm biċċa mill-prezz, u martu
qablet ukoll ma' dan, u ġieb biċċa waħda,
u qegħidha f'riġlejn l-appostli.
3 Iżda Pietru qal: Ħananija, għaliex
imlielek qalbek ix-xitan biex tigdeb lill-
Ispirtu s-Santu, u twarrab biċċa mill-
prezz tal-qasam?
4 Kieku baqa' għandek, mhux tiegħek
kien jibqa'? U wara li nbiegħ, ma kienx
taħt jeddek? Għax daħħalt dil-ħaġa
f'qalbek? Mhux lill-bnedmin gdibt, imma
'l Alla.
5 U malli Ħananija sama' dal-kliem
waqa', u ħarġet ruħu: u waqa' biża' kbir
fuq dawk kollha li semgħu dawn il-
ħwejjeġ.

6 U ż-żgħażagħ qamu, u keffnuh, u
ġarrewh 'il barra, u difnuh.
7 U kien xi tliet sigħat wara, meta
martu, li ma kenitx taf x'ġara, daħlet.
8 U Pietru weġibha: Għidli jekk
begħtux daqshekk il-qasam? U qalet:
Iva, daqshekk.
9 Imbagħad Pietru qalilha: Il-għala
ftehimtu bejnietkom biex iġġarrbu l-
Ispirtu tal-Mulej? Ara, riġlejn dawk li
difnu 'l żewġek qegħdin fil-bieb, u sa
jġorruk 'il barra.
10 U minnufih waqgħet f'riġlejh, u
ruħha ħarġet: u ż-żgħażagħ daħlu, u
sabuha mejta, u wara ġarrewha 'l barra,
u difnuha ħdejn żewġha.
11 U waqa' biża' kbir fuq il-knisja
kollha, u fuq dawk kollha li semgħu
b'dawn il-ħwejjeġ.
12 U b'idejn l-appostli saru ħafna
egħliem u egħġubijiet fost il-poplu; (u
kienu jkunu lkoll għalenija taħt il-portku
ta' Salamun.
13 Iżda mill-oħrajn ħadd ma kellu l-
ħila jingħaqad magħhom: imma l-poplu
kien ifaħħarhom.
14 U dawk li jemmnu kienu dejjem
jiżdiedu lill-Melej, ġemgħat sew ta' rġiel u
kemm ta' nisa.)
15 Hekk li kienu jġibu l-morda fit-
toroq, u jqegħduhom fuq il-firxa u l-
imtieraħ, biex għallinqas id-dell ta' Pietru,
hu u għaddej, idellel 'il xi ħadd minnhom.
16 U hemm ġew ukoll ġemgħat ta' nies
mill-ibliet ta' madwar Ġerusalem, iġibu
nies morda, u lil dawk li kienu maħkumin
mill-ispirti mniġġsa: u kienu jfiequ kollha.
17 Imbagħad il-qassis il-kbir qam, u
dawk kollha li kienu miegħu, (jiġifieri s-
setta tas-Sadduqin,) u mtlew bil-għira.
18 U meddew idejhom fuq l-appostli, u
tefgħuhom fil-ħabs tal-poplu.
19 Imma l-anġlu tal-Mulej bil-lejl fetaħ
il-bwieb tal-ħabs, u ħariġhom barra, u qal:
20 Morru, qumu u għidu fit-tempju lill-
poplu l-kliem kollu ta' dil-ħajja.
21 U malli semgħu dan, daħlu fit-
tempju kmieni filgħodu, u għallmu. Iżda
ġie l-qassis il-kbir, u dawk li kienu miegħu,
u laqqgħu l-kunsill, u s-senat kollu ta'
wlied Iżrael, u bagħtu jġibuhom mill-
ħabs.
22 Iżda meta l-għases ġew, u ma sabu-
homx il-ħabs, marru lura, u taw l-aħbar,
23 Billi qalu: Tassew li sibna l-ħabs
magħluq tajjeb, u l-għases qegħdin
quddiem il-bwieb: iżda meta ftaħna, ma
sibna l-ħadd ġewwa.
24 Issa meta l-qassis il-kbir u l-kaptan
tat-tempju, u l-kbarat tal-qassisin semgħu
dawn il-ħwejjeġ, bdew jitħassbu fuqhom,
x'sata' kien dan.
25 Imbagħad ġie wieħed igħid: Ara, ir-
rġiel li tfajtu l-ħabs qegħdin fit-tempju, u
jgħallmu lill-poplu.
26 Imbagħad mar il-kaptan mal-
għases, u ġiebhom mhux bis-saħħa: għax
kienu jibżgħu li jitħaġġru mill-poplu.
27 U meta ġibuhom, qegħduhom qud-
diem il-kunsill: u l-qassis il-kbir staqsie-
hom:
28 Billi qal: Aħna ma wissejniekomx
bis-sħiħ biex ma tgħallmux f'dan l-isem? u,
ara, intom imlejtu 'l Ġerusalem bit-
tagħlim tagħkom, u tridu ġġibu fuqna d-
demm ta' dal-bniedem.
29 Wieġbu Pietru u l-appostli l-oħra,
u qalu: Aħna għandna nisimgħu minn
Alla aktar milli mill-bnedmin.
30 Alla ta' missirijietna qajjem 'il
Ġesù, li intom qtiltuh u dendiltuh ma'
għuda.
31 Lil dan Alla għollieh bil-leminija
tiegħu, biex ikun Prinċep u Salvatur, biex
jagħti 'l Iżrael l-indiema, u l-maħfra tad-
dnubiet.
32 U aħna xhud tiegħu ta' dawn il-
ħwejjeġ; u hekk hu wkoll l-Ispirtu s-Santu,
li Alla ta lil dawk li jisimgħu minnu.
33 Meta semgħu dan, intlaqtu fil-
laħam il-ħaj, u ftiehmu li joqtluhom.
34 Imbagħad qam fil-kunsill wieħed
Fariżew, jismu Gamaljel, duttur tal-liġi, u
mweġġah mill-poplu kollu, u ordna li
joħorġu għal ftit l-appostli;
35 U qalilhom: Ja rġiel ta' Iżrael,
ifthu għajnejkom x'sa tagħmlu lil dawn
ir-rġiel.
36 Għax qabel dawn il-jiem qam
Tewdas, jiftaħar li hu xi ħadd; u ssieħbu
miegħu xi erba' mitt ruħ, u nqatel; u dawk
kollha li kienu jisimgħu minnu xterdu, u
nġiebu fix-xejn.
37 Wara dar-raġel deher Ġuda mill-
Galilija, fi żmien il-għadd tan-nies, u ġibed
ħafna nies għal warajh: dan ukoll inqered;
u dawk kollha li kienu jisimgħu minnu,
xterdu.
38 U issa ngħidilkom: Warrbu minn
dawn ir-rġiel, erħulhom: għax jekk dal-
ħsieb jew dax-xogħol ġejjin mill-bnedmin,
jisfgħu fix-xejn:
39 Iżda jekk ġejjin minn Alla, intom
ma tistgħux teqerduhom; li ma tidhrux li
qegħdin teħduha m'Alla.
40 U qablu miegħu: u meta sejħu lill-
appostli, u sawtuhom, ordnawlhom biex
ma jitkellmux f'isem Ġesù, u rħewlhom
imorru.
41 U huma telqu minn quddiem il-
kunsill, ferħanin għax kienu miżmumin li
kien jistħoqqilhom illi jbatu l-għajb għal
ismu.
42 U kuljum fit-tempju, u f'kull dar,
ma kinux jehdew igħallmu, u jxandru 'l
Ġesù Kristu.

6 U f'dawk il-jiem, meta l-għadd tad-
dixxipli kotor, qam xi tgergir mill-

Griegi kontra l-Lhud, għax in-nisa romol
tagħhom ma kinux imfittxin fil-ħedma ta'
kuljum.
2 Imbagħad it-tnax sejħu l-ġemgħa
tad-dixxipli lejhom, u qalulhom: Mhux
sewwa li aħna nħallu l-kelma t'Alla, u
naqdu fl-imwejjed.
3 Għalhekk, l-aħwa, agħżlu fostkom
sebat irġiel li għandhom isem tajjeb, mimlijin
bl-Ispirtu s-Santu u bil-għerf, li aħna
nistgħu nqabbduhom b'dax-xogħol.
4 Iżda aħna nagħtu ruħna kuljum għattalb,
u għall-ministeru tal-kelma.
5 U dal-kliem għoġob lill-ġemgħa
kollha: u għażlu 'l Stiefnu, raġel mimli
bil-fidi u bl-Ispirtu s-Santu, u 'l Filippu,
u 'l Prokoru, u 'l Nikanor, u 'l Timon, u
'l Parmenas, u 'l Nikolas prożelitu minn
Antijokija:
6 U qegħduhom quddiem l-appostli: u
wara li talbu, qiegħdu jdejhom fuqhom,
7 U l-kelma t'Alla żdiedet, u l-għadd
tad-dixxipli kotor f'Ġerusalem; u kotra
kbira ta' qassisin qagħdet għall-fidi.
8 U Stiefnu, mimli fidi u qawwa,
għamel egħġubijiet kbar u mirakli qalb il-
poplu.
9 Imbagħad nqalgħu x'uħud minn tas-
sinagoga, li jgħidulha s-sinagoga tal-
Libertini, u tal-Qirenin, u ta' l-Alessand-
rini, u ta' dawk li kienu miċ-Ċiliċja u mill-
Asja, jeħduha ma' Stiefnu.
10 U ma kinux jistgħu jieqfu lill-għerf
u l-ispirtu li bihom kien jitkellem.
11 Imbagħad ġiegħlu xi rġiel jixhdu
falz, billi qalu: Smajnieh igħid kliem ta'
dagħa kontra Mosè, u kontra Alla.
12 U qajmu l-poplu, u x-xjuħ, u l-
iskribi, u ġew fuqu, u qabduh, u ġibuh fil-
kunsill,
13 U ġiebu xhud foloz, li qalu: Dar-
raġel ma jehdiex jitkellem kliem ta' dagħa
kontra dal-post imqaddes, u l-liġi:
14 Għax smajnieh igħid, li dan Ġesù
ta' Nażaret iġarraf dal-post, u jbiddel id-
drawwiet li tana Mosè.
15 U dawk kollha li kienu bil-qiegħda
fil-kunsill, huma u jħarsu lejh, raw wiċċu
donnu t'anġlu.

7 Imbagħad qal il-qassis il-kbir: Huma
hekk dawn il-ħwejjeġ?
2 U wieġeb: Rġiel, aħwa, u missirijiet,
isimgħu: Alla tal-glorja deher lil missierna
Abraham, meta kien fil-Mesopotamja,
qabel ma għammar f'Ħaran,
3 U qallu: Oħroġ minn artek, u minn
qrabatek, u ejja f'art li sa nurik.
4 Imbagħad ħareġ minn art il-Kaldin,
u għammar f'Ħaran: u minn hemm, meta
missieru miet, ġiebu f'din l-art, li fiha
intom issa tgħammru.
5 U ma tah ebda wirt fiha; le, lanqas
daqs kemm imidd siequ fuqha: iżda
wiegħed li jagħtuhielu bħala tiegħu, u lil
nislu warajh, għalkemm kien għad ma
kellu ebda iben.
6 U hekk kellmu Alla: Li nislu jgħam-
mar f'art barranija; u jeħduhom fil-jasar,
u jaħqruhom għal erba' mitt sena.
7 U nagħmel ħaqq mill-ġens li jkunu
mjassrin minnu, qal Alla: u wara dan
joħorġu, u jagħtuni qima f'dan il-post.
8 U tah ir-rabta taċ-ċirkonċiżjoni: u
hekk Abraham nissel 'l Iżakk, u għamillu
ċ-ċirkonċiżjoni fit-tmien jum; u Iżakk
nissel 'il Ġakobb; u Ġakobb nissel lit-
tnax-il patrijarka.
9 U l-patrijarki, imqanqlin mill-għira,
biegħu 'l Ġużepp fl-Eġittu: iżda Alla kien
miegħu,
10 U ħelsu mill-għali kollu tiegħu, u
tah grazzja u għerf quddiem Fargħun
sultan ta' l-Eġittu; u dan għamlu gvernatur
ta' l-Eġittu u ta' daru kollha.
11 Issa ġie l-għaks fuq l-art kollha ta'
l-Eġittu u ta' Kangħan, u għali kbir: u ma
sabux ikel missirijietna.
12 Imma meta Ġakobb sama' li kien
hemm il-qamħ fl-Eġittu, bagħat l-ewwel
lil missirijietna.
13 U t-tieni darba Ġużepp intgħaraf
minn ħutu; u qrabat Ġużepp intgħarfu
minn Fargħun.
14 Imbagħad bagħat Ġużepp isejjaħ
għandu 'l Ġakobb missieru, u l-qrabatu
kollha, ħamsa u sebgħin ruħ.
15 U niżel Ġakobb l-Eġittu, u miet, hu,
u missirijietna,
16 U kienu meħudin Sikem, u tqiegħdu
fil-qabar li kien xtara Abraham b'somma
flus minn għand ulied Ħemor, missier
Sikem.
17 Iżda meta qorob iż-żmien tal-
wegħda, li Alla kien ħalef 'l Abraham, il-
poplu kiber u kotor fl-Eġittu,
18 Sama tala' sultan ieħor, li ma kienx
jaf 'il Ġużepp.
19 Dan ħadem bil-ħżunija ma' niesna,
u mexa ħażin ma' missirijietna, biex
iġegħilhom jarmu t-trabi tagħhom, ħalli
ma jibqgħux ħajjin.
20 F'dak iż-żmien twieled Mosè, u kien
sabiħ wisq, u trabba f'dar missieru għal
tliet xhur:
21 U meta kien mitfugħ barra, bint
Fargħun refgħetu, u rabbietu bħal binha
stess.
22 U Mosè kien imgħallem f'kull għerf
ta' l-Eġizzjani, u kien qawwi fil-kliem u
fl-egħmil.
23 U meta għalaq erbgħin sena, tatu
qalbu li jżur lil ħutu wlied Iżrael.
24 U meta ra wieħed minnhom jin-
ħaqar, qabeż għalih, u tħallas mill-
Eġizzjan li kien jaħqru, u qatlu.
25 Għax hu ħaseb li ħutu kienu fehmu
kif Alla kien sa jagħtihom il-ħelsien
b'idejh: imma ma fehmux.

26 U l-għada deher fuqhom waqt li
kienu jiġġieldu, u ried isewwihom, billi
qal: Rġiel, intom aħwa; għax tagħmlu
d-deni lil xulxin?
27 Iżda dak li kien jagħmel id-deni lil
ġaru tefgħu 'l hemm, billi qallu: Min
għamlek ħakem u mħallef fuqna?
28 Jaqaw trid toqtolni, bħal ma
għamilt ilbieraħ lill-Eġizzjan?
29 Imbagħad ħarab Mosè għal dal-
kliem, u kien barrani f'art Madjan, fejn
kellu żewġt itfal.
30 U meta għaddew erbgħin sena,
deherlu anġlu fid-deżert tal-muntanja
Sinaj, fin-nar ta' ħoġġieġa tal-għolliq.
31 Xħin Mosè raha, stagħġeb bid-
dehra: u hu u riesaq biex iħares lejha,
ġie leħen il-Mulej,
32 Igħid: Jien Alla ta' missirijietek,
Alla t'Abraham, u Alla ta' Iżakk, u Alla
ta' Ġakobb. Imbagħad triegħed Mosè, u
ma kellux ħila jħares.
33 Imbagħad qallu l-Mulej: Neħħi
l-qorq minn riġlejk: għax il-post fejn
qiegħed hu art imqaddsa.
34 Jien rajt, jien rajt it-tbatija tal-poplu
tiegħi li hu fl-Eġittu, u smajt il-krib tiegħu,
u nżilt biex neħlishom. U issa ejja, biex
nibgħatek l-Eġittu.
35 Dan Mosè, li ċaħduh, billi qalulu:
Minn għamlek ħakem u mħallef? hu dak
stess li Alla bagħat biex ikun ħakem u
ħellies b'id l-anġlu li deherlu fil-għolliq.
36 Hu li ħariġhom, wara li kien għamel
egħġubijiet u egħliem fl-art ta' l-Eġittu, u
fil-baħar l-Aħmar, u fid-deżert għal
erbgħin sena.
37 Dan hu dak Mosè, li qal lil ulied
Iżrael: Profeta jqajmilkom il-Mulej
Alla tagħkom minn fost ħutkom, bħali;
lilu jsimgħu.
38 Dan hu dak, li kien fil-ġemgħa fid-
deżert ma' l-anġlu li kellmu fuq il-muntan-
ja Sinaj, u ma' missirijietna: li laqa' l-
orakli tal-ħajja biex jagħtihomlna:
39 U li minnu missirijietna ma ridux
jisimgħu, iżda warrbuh minnhom, u
b'qalbhom reġgħu lejn l-Eġittu,
40 Billi qalu 'l Arun: Agħmlilna allat
biex jimxu quddiemna: għax dan Mosè, li
ħariġna mill-art ta' l-Eġittu, ma nafux
x'sar minnu.
41 U għamlu għoġol f'dawn il-jiem, u
offrew sagrifiċċju lill-idolu, u ferħu
b'egħmil idejhom.
42 Imbagħad Alla dar minnhom u
telaqhom għall-qima tal-qtajja tas-sema;
kif inhu miktub fil-ktieb tal-profeti: Ja dar
Iżrael, jaqaw offrejtuli intom bhejjem
maqtula u sagrifiċċji tul erbgħin sena fid-
deżert?
43 Iva, intom erfajtu l-għarix ta'
Molok, u l-kewkba t'alla tagħkom Refan,
xbihat li għamiltu biex tqimuhom, u jien
inġorrkom 'il hemm minn Babel.
44 Missirijietna kellhom il-għarix tax-
xhieda fid-deżert, bħal ma kien ordna, hu
u jkellem 'il Mosè, biex jagħmlu skond ix-
xbieha li kien ra.
45 Li wkoll missirijietna li ġew wara
daħħlu ma' Ġożwè fl-art tal-Ġentili, li
Alla keċċa minn quddiem wiċċ missirijiet-
na, sa żmien David;
46 Li sab grazzja quddiem Alla, u xtaq
li jsib agħmara għal Alla ta' Ġakobb.
47 Iżda Salamun bnielu dar.
48 Iżda Alla l-Għoli ma jgħammarx
f'tempji magħmulin bl-idejn; bħal ma
jgħid il-profeta:
49 Is-sema hu t-tron tiegħi, u l-art
mirfes riġlejja: liema dar tibnuli? igħid il-
Mulej: jew liema hu l-lok tal-mistrieħ
tiegħi?
50 Mhux idi li għamlet dawn il-ħwejjeġ
kollha?
51 Ja qlub iebsa, u qlub u widnejn bla
ċirkonċiżjoni, intom dejjem iżżommu
iebes lill-Ispirtu s-Santu: kif għamlu
missirijietkom, hekk tagħmlu intom.
52 Liema hu mill-profeti li ma ipperseg-
witawhx missirijietkom? U huma qatlu lil
dawk li ħabbru il-miġja tal-Ġust; li
tiegħu intom issa sirtu tradituri u qattiela:
53 Intom li ħadtu l-liġi kif intgħatat
mill-anġli, u ma ħaristuhiex.
54 Malli semgħu dawn il-ħwejjeġ,
ħassew qalbhom minfuda, u bdew
igħażgħżu snienhom għalih.
55 Imma hu, billi kien mimli bl-Ispirtu
s-Santu, sammar għajnejh fis-sema, u ra
l-glorja t'Alla, u 'l Ġesù wieqaf fil-
leminija t'Alla,
56 U qal: Ara, qiegħed nara s-smew-
wiet miftuħa, u 'l Bin il-bniedem wieqaf
fil-leminija t'Alla.
57 Imbagħad għajtu b'leħen għoli, u
saddew widnejhom, u ġrew fuqu b'fehma
waħda,
58 U tefgħuh barra mill-belt, u ħaġ-
ġruh: u x-xhud qiegħdu lbieshom f'riġlejn
żagħżugħ, li kien jismu Sawl.
59 U huma ħaġġru 'l Stiefnu, li kien
isejjaħ 'l Alla, u jgħid: Mulej Ġesù, ilqa'
l-ispirtu tiegħi.
60 U qagħad għarkobbtejh, u għajjat
b'leħen għoli: Mulej, la tgħoddulhomx
dan id-dnub. U malli qal dan, raqad.

8 U Sawl kien jaqbel mal-qtil tiegħu. U
kien hemm f'dak iż-żmien persekuzz-
joni kbira kontra l-knisja li kienet f'
Ġerusalem; u kienu kollha mxerrdin fl-
artijiet tal-Lhudija u s-Samarija, barra
mill-appostli.
2 U rġiel twajba ħadu 'l Stiefnu biex
jidfnuh, u għamlu biki kbir fuqu.
3 Imma Sawl kien iħarbat il-knisja,
billi kien jidħol f'kull dar, u jkarkar rġiel u
nisa, u jitfagħhom fil-ħabs.

4 Dawk mela li kienu xterdu kienu
jmorru kullimkien ixandru l-kelma.
5 Imbagħad Filippu niżel fil-belt tas-
Samarija, u xandrilhom 'il Kristu.
6 U l-poplu b'fehma waħda ta widen
għal dak li Filippu kien igħid, billi kien
jisma' u jara l-mirakli li kien jagħmel.
7 Għax spirti mniġġsa, igħajtu b'leħen
qawwi, kienu joħorġu minn ħafna li kienu
fihom: u ħafna mifluġin, u zopop, kienu
mfejqa.
8 U kien hemm ferħ kbir f'dik il-belt.
9 Imma kien hemm raġel, jismu Xmun,
li żmien qabel fl-istess belt kien jagħmel is-
sħarijiet, u jsaħħar in-nies tas-Samarija,
billi kien igħid li kien xi ħaġa kbira:
10 Lil dan, mill-iżgħar sa l-akbar,
kollha kienu jagħtuh widen, billi jgħidu:
Dan ir-raġel hu l-qawwa l-kbira t'Alla.
11 U kienu jisimgħu minnu, għax għal
żmien twil kien għaġġibhom bis-sħarijiet.
12 Iżda meta emmnu f'Filippu, li kien
ixandrilhom ħwejjeġ li għandhom x'jaq-
smu mas-saltna t'Alla, u l-isem ta' Ġesù
Kristu, tgħammdu, sew ir-rġiel u kemm
in-nisa.
13 Imbagħad Xmun stess emmen ukoll:
u wara li tgħammed, baqa' ma' Filippu, u
stagħġeb, billi ra l-mirakli u l-egħliem li
kienu jsiru.
14 Issa meta l-appostli li kienu Ġerusa-
lem semgħu li Samarija laqgħet il-kelma
t'Alla, bagħtulhom 'il Pietru u 'l Ġwanni:
15 Li, meta niżlu, talbu għalihom, biex
jieħdu l-Ispirtu s-Santu:
16 (Għax kien għadu ma niżel fuq ebda
wieħed minnhom: imma biss kienu
mgħammdin fl-isem tal-Mulej Ġesù.)
17 Imbagħad qiegħdu idejhom fuq-
hom, u ħadu l-Ispirtu s-Santu.
18 U meta Xmun ra li l-Ispirtu s-Santu
kien jintgħata bit-tqegħid ta' idejn l-
appostli, offrielhom il-flus,
19 Billi qal: Agħtuni wkoll din is-
setgħa, li fuq kull min inqiegħdlu idejja,
jieħu l-Ispirtu s-Santu.
20 Iżda Pietru qallu: Ħa jintilfu flusek
miegħek, għax ħsibt li l-għotja t'Alla
tista' tinxtara bil-flus.
21 Int la għandek sehem u lanqas qsim
f'dil-ħaġa: għax qalbek mhix sewwa qud-
diem Alla.
22 Indem mela minn dal-ħażen tiegħek,
u itlob 'l Alla, biex forsi l-ħsieb ta' qalbek
jinħafirlek.
23 Għax jien nara li int qiegħed fl-
imrar tal-morr, u fir-rbat tal-ħażen.
24 Imbagħad wieġeb Xmun, u qal:
Itolbu intom għalija lill-Mulej, biex ma
jiġrili xejn milli għidtu.
25 U huma, wara li xehdu u xandru l-
kelma tal-Mulej, reġgħu lura lejn Ġerusa-
lem, u xandru l-evanġelju f'ħafna rħula
tas-Samaritani.
26 U l-anġlu tal-Mulej kellem 'il
Filippu, billi qal: Qum, u mur lejn in-nofs-
inhar fit-triq li tinżel minn Ġerusalem għal
Gaża, li hi mwarrba.
27 U qam u telaq: u, ara, wieħed mill-
Etjopja, ewnuku ta' setgħa kbira taħt
Kandaka sultana ta' l-Etjopin, li kien fuq
it-teżor kollu tagħha, u kien ġie Ġerusa-
lem biex jagħti qima,
28 Kien sejjer lura, bil-qiegħda fuq
il-karru tiegħu, jaqra l-profeta Isaija.
29 Imbagħad qal l-Ispirtu 'l Filippu:
Ersaq, u aqbad ma' dal-karru.
30 U Filippu ġera lejh, u semgħu jaqra
l-profeta Isaija, u qallu: Tifhem dak li
qiegħed taqra?
31 U qal: Kif nista', jekk xi ħadd ma
jmexxinix? U talab 'il Filippu biex jirkeb
u joqgħod ħdejh.
32 Il-biċċa ta' l-iskrittura li kien jaqra
kienet din: Bħal nagħġa ttieħed għall-
qatla; u bħal ħaruf bla leħen quddiem
minn iġiżżu, hekk hu ma fetaħx fommu:
33 Fl-umiljazzjoni tiegħu l-ħaqq tiegħu
nċaħad: min qatt jista' jfisser nislu? għax
ħajtu neħħewlu mill-art.
34 U l-ewnuku wieġeb 'il Filippu, u
qal: Insaqsik: Fuq min qiegħed igħid dan
il-profeta? fuqu nnifsu jew fuq ħadd-
ieħor?
35 Imbagħad Filippu fetaħ fommu, u
beda minn dik l-iskrittura, u xandarlu 'l
Ġesù.
36 U huma u sejrin fit-triq, ġew fejn
kien hemm l-ilma: u qal l-ewnuku: Ara,
hawn l-ilma; x'inhu li jżommni li ma
nitgħammidx?
37 U Filippu qal: Jekk temmen b'qal-
bek kollha, tista'. U wieġeb, u qal:
Nemmen li Ġesù Kristu hu Bin Alla.
38 U waqqaf il-karru: u niżlu t-tnejn fl-
ilma, sew Filippu u kemm l-ewnuku; u
għammdu.
39 U meta telgħu mill-ilma, l-Ispirtu
tal-Mulej ħataf 'il Filippu, hekk li l-
ewnuku ma rahx aktar: u baqa' sejjer
ferħan għal triqtu.
40 Iżda Filippu nstab f'Ażot: u hu u
għaddej, xandar f'kull belt, sa ma wasal
f'Ċesarija.

9 U Sawl, nifsu kollu theddid u qtil
kontra d-dixxipli tal-Mulej, mar għand
il-qassis il-kbir,
2 U talab minn għandu ittri għas-
sinagoga ta' Damasku, biex jekk isib lil
x'uħud ta' dat-tagħlim, sew irġiel u kemm
nisa, iġibhom marbutin f'Ġerusalem.
3 U kif kien sejjer, qorob lejn Damasku:
u f'daqqa waħda idda madwaru dawl mis-
sema:
4 U waqa' fl-art, u sama' leħen igħidlu:
Sawl, Sawl, għaliex qiegħed tipperseg-
witani?
5 U qal: Min int, Mulej? U l-Mulej qal:

Jien Ġesù li qiegħed tippersegwita: iebes għalik li toqmos kontra n-niggieża.

6 U jirtgħod, u miblugħ qal: Mulej xi tridni nagħmel? U l-Mulej qallu: Qum, u idħol il-belt, u jgħidulek x'għandek tagħmel.

7 U l-irġiel li kienu sejrin miegħu waqfu mbikkmin, filli semgħu leħen, bla ma raw lil ħadd.

8 U Sawl qam mill-art; u meta għajnejh infetħu, ma ra 'l ħadd: iżda mexxewh minn idu, u daħħluh f'Damasku.

9 U baqa' tlitt ijiem bla ma jara, u la kiel, u lanqas xorob.

10 U kien hemm Damasku wieħed dixxiplu, jismu Ħananija; u l-Mulej qallu f'dehra: Ħananija. U dak qal: Ara, hawn jien, Mulej.

11 U l-Mulej qallu: Qum, u mur fit-triq li jgħidulha d-Dritta, u staqsi fid-dar ta' Ġuda għal wieħed jismu Sawl, ta' Tarsu: għax, ara, qiegħed jitlob,

12 U ra raġel f'dehra jismu Ħananija dieħel, u jqiegħed idu fuqu, biex jieħu d-dawl.

13 Imbagħad Ħananija wieġeb: Mulej, jien smajt mingħand ħafna fuq dar-raġel, kemm għamel ħsara lill-qaddisin tiegħek f'Ġerusalem:

14 U hawn għandu s-setgħa minn għand il-qassisin il-kbar li jorbot lil dawk kollha li jsejħu l-isem tiegħek.

15 Iżda l-Mulej qallu: Mur: għax għodda maħtura hu dan għalija, biex iġib ismi quddiem il-Ġentili, u s-slaten, u wlied Iżrael:

16 Għax jien nurih kemm ħwejjeġ kbar jaħtieġlu jbati għal ismi.

17 U mar Ħananija, u daħal id-dar; u hu u jqiegħed idejh fuqu qal: Ħija Sawl, il-Mulej Ġesù, li deherlek fit-triq li kont ġej minnha, bagħatni, biex tieħu d-dawl, u timtela bl-Ispirtu s-Santu.

18 U minnufih minn għajnejh waqgħu bħal qxur: u f'daqqa waħda ħa d-dawl, u qam, u tgħammed.

19 U wara li kiel, ħa saħħtu. Imbagħad Sawl dam xi jiem mad-dixxipli li kienu Damasku.

20 U minnufih beda jxandar 'il Kristu fis-sinagogi, li hu l-Iben t'Alla.

21 Imma dawk kollha li semgħuh stagħġbu, u qalu: Dan mhux dak li Ġerusalem kien jeqred lil dawk li kienu jsejħu dan l-isem, u ġie hawn għalhekk, biex jeħodhom marbutin għand il-qassisin il-kbar?

22 Iżda Sawl żdied iżjed fil-qawwa, u ħawwad il-Lhud li kienu jgħammru Damasku, billi kien jurihom li dan hu tassew Kristu.

23 U wara li għaddew ħafna jiem, il-Lhud ftiehmu bejniethom biex joqtluh:

24 Iżda l-ftehim tagħhom kien magħruf minn Sawl. U kienu jgħassu fil-bwieb lejl u nhar biex joqtluh.

25 Imbagħad id-dixxipli ħaduh bil-lejl, u niżżluh ġo qoffa mas-sur.

26 U meta Sawl ġie Ġerusalem, fittex li jingħaqad mad-dixxipli: imma kollha kienu jibżgħu minnu, u ma kinux jemmnu li kien dixxiplu.

27 Imma Barnaba ħadu, u ġiebu għand l-appostli, u qalilhom kif fit-triq kien ra l-Mulej, u li kien kellmu, u kif xandar bla biża' f'isem il-Mulej Ġesù.

28 U kien magħhom dieħel u ħiereġ Ġerusalem.

29 U kien jitkellem bla biża' f'isem il-Mulej Ġesù, u jitħaddet kontra 'l Griegi: iżda huma riedu joqtluh.

30 U meta l-aħwa kienu jafu, niżżluh Ċesarija, u bagħtuh Tarsu.

31 Imbagħad il-knejjes kellhom is-sliem fil-Lhudija kollha, u fil-Galilija, u fis-Samarija, u għaddew 'il quddiem; u mmexxija fil-biża' tal-Mulej, u bil-hena ta' l-Ispirtu s-Santu, tkattru.

32 U ġara, illi hu u għaddej mill-inħawi kollha, Pietru niżel ukoll għand il-qaddisin li kienu joqogħdu Lidda.

33 U hemm sab raġel jismu Enea, li kien ilu tmien snin mixħut fuq sodda, u kien paralitiku.

34 U qallu Pietru: Enea, Ġesù Kristu fejqek; qum, u agħmel il-friex. U dak qam minnufih.

35 U rawh dawk kollha li kienu jgħammru Lidda u Saron, u daru lejn il-Mulej.

36 Issa f'Ġaffa kien hemm dixxipla jisimha Tabita, li mfissra tingħad Għażżiela: din il-mara kienet mimlija b'egħmejjel tajba u b'karità li kienet tagħmel.

37 U ġara f'dawk il-jiem, illi mardet, u mietet: u wara li ħasluha, qegħduha f'għorfa.

38 U billi Lidda kienet qrib Ġaffa, u d-dixxipli semgħu li Pietru kien hemm, bagħtulu żewġt irġiel, jitolbuh li ma jdumx ma jiġi għandhom.

39 Imbagħad Pietru qam u mar magħhom. Meta wasal, tellgħuh fil-għorfa: u daru miegħu n-nisa romol kollha jibku, u juruh l-ilbiesi u l-imnatar li l-Għażżiela kienet tagħmel, meta kienet magħhom.

40 Iżda Pietru ħariġhom ilkoll barra, u qagħad għarkobbtejh, u talab: u hu u jdur lejn il-ġisem, qal: Tabita, qum. U hija fetħet għajnejha: u xħin rat 'il Pietru, qamet bil-wieqfa.

41 U taha idu, u qajjimha, u xħin sejjaħ il-qaddisin u r-romol, ġiebha quddiemhom ħajja.

42 U dan sar magħruf f'Ġaffa kollha; u ħafna emmnu fil-Mulej.

43 U ġara, illi dam ħafna jiem f'Ġaffa ma' wieħed Xmun konzatur.

10 Kien hemm Ċesarija wieħed raġel
jismu Korneljus, ċenturjun tal-
kumpanija li jgħidulha l-Italika.
2 Raġel tajjeb, u wieħed li kien jibża'
minn Alla, hu u daru kollha, li kien jagħ-
mel ħafna karità mal-poplu, u jitlob 'l
Alla dejjem.
3 Hu ra f'dehra qrib id-disa' siegħa
tal-jum anġlu t'Alla dieħel għandu, u
jgħidlu: Korneljus.
4 U malli ħares lejh, baża', u qal:
X'inhu, Mulej? U qallu: It-talb tiegħek
u l-karità tiegħek telgħu b'tifkira quddiem
Alla.
5 U issa ibgħat xi rġiel Ġaffa, u ġib 'il
wieħed Xmun, imlaqqam Pietru:
6 Dan qiegħed għand wieħed Xmun
konzatur, li daru qiegħda ħdejn il-baħar:
hu jgħidlek x'għandek tagħmel.
7 U meta l-anġlu li kellem 'il Korneljus
telaq, sejjaħ tnejn mill-qaddejja tad-dar
tiegħu, u suldat raġel tajjeb, wieħed minn
dawk li kienu dejjem madwaru;
8 U meta qalilhom dawn il-ħwejjeġ
kollha, bagħathom Ġaffa.
9 Il-għada, huma u sejrin, u resqin lejn
il-belt, Pietru tala' fuq il-bejt biex jitlob
qrib is-sitt siegħa:
10 U ħadu ħafna ġuħ, u ried jiekol:
imma fil-waqt li kienu jhejju, waqa'
f'estasi.
11 U ra s-sema miftuħ, u xi ħaġa
nieżla lejh, qisha liżar kbir marbut mill-
erbat itruf, u nieżel lejn l-art:
12 Fih kien hemm minn kull xorta ta'
bhejjem ta' l-art b'erba' saqajn, u dbejjeb,
u bhejjem li jitkaxkru, u tjur ta' l-ajru.
13 U ġie leħen lejh, igħid: Qum,
Pietru; oqtol, u kul.
14 Imma Pietru qal: Mhux hekk,
Mulej; għax jien qatt ma kilt ħaġa
moqżieża jew imniġġsa.
15 U l-leħen raġa' kellmu t-tieni darba:
Dak li naddaf Alla, la tgħidlux moqżież.
16 Dan sar tliet darbiet: u dik il-ħaġa
reġgħet ittieħdet 'il fuq fis-sema.
17 Issa kif Pietru kien jitħasseb fih
innifsu x'kienet tfisser id-dehra li kien ra,
ara, l-irġiel li ntbagħtu minn Korneljus
staqsew għad-dar ta' Xmun, u waqfu
quddiem il-bieb,
18 U sejħu, u staqsew jekk Xmun,
imlaqqam Pietru, kienx joqgħod hemm.
19 Waqt li Pietru kien jaħseb fuq id-
dehra, qallu l-Ispirtu: Ara, tlitt irġiel
qegħdin ifittxuk.
20 Qum, mela, u inżel, u mur magħ-
hom, u titħasseb xejn: għax jien bgħatt-
hom.
21 Imbagħad Pietru niżel fejn ir-rġiel
li kien bagħatlu Korneljus; u qal: Ara,
jien hu dak li qegħdin tfittxu: għalfejn
ġejtu?
22 U huma qalu: Korneljus iċ-ċentur-
jun, raġel ġust, u wieħed li jibża' minn Alla,
u ta' isem tajjeb fost il-ġens kollu tal-Lhud,
kien imwissi minn Alla b'anġlu qaddis
biex jibgħat għalik id-dar tiegħu, u jisma'
kliemek.
23 Imbagħad daħħalhom ġewwa, u
laqagħhom għandu. U l-għada Pietru
telaq magħhom, u marru miegħu xi aħwa
minn Ġaffa.
24 U l-għada daħlu Ċesarija. U Kor-
neljus kien jistenniehom, u sejjaħ flimkien
il-qraba u l-ħbieb tiegħu ta' ġewwa.
25 U xħin Pietru kien dieħel, Kornel-
jus iltaqa' miegħu, u waqa' f'riġlejh, u
qiemu.
26 Imma Pietru qajmu, u qallu: Qum,
jien bniedem ukoll.
27 U hu u jitħaddet miegħu, daħal, u
sab ħafna miġmugħin flimkien.
28 U qalilhom: Tafu intom li ma
jiswiex għal wieħed li hu Lhudi li jissieħeb,
jew jiġi għand wieħed ta' ġens ieħor;
imma Alla wrieni, illi m'għandix insejjaħ
moqżież jew imniġġes lil ħadd.
29 Għalhekk jien ġejt għandkom, bla
ma qgħadt nitħasseb, hekk kif kont mitlub
niġi: Nistaqsi, mela, għalfejn bgħattu
għalija?
30 U Korneljus qal: Erbat ijiem ilu
kont sajjem sa dal-ħin; u fid-disa' siegħa
kont qiegħed nitlob f'dari, u, ara, raġel
waqaf quddiemi b'ilbies jiddi,
31 U qal: Korneljus, talbek mismugħ,
u l-karità tiegħek hija mfakkra quddiem
Alla.
32 Għalhekk ibgħat Ġaffa, u sejjaħ
hawn 'il Xmun, li jgħidulu Pietru; dan
joqgħod fid-dar ta' wieħed Xmun kon-
zatur ħdejn il-baħar: meta jiġi, ikellmek.
33 Minnufih mela bgħatt għalik; u int
għamilt sewwa li ġejt. Issa, mela, aħna
lkoll qegħdin quddiem Alla, biex nisimgħu
kulma hu ordnat lilek minn Alla.
34 Imbagħad Pietru fetaħ fommu, u
qal: Tassew qiegħed nara li Alla ma
jħares lejn wiċċ ħadd:
35 Imma f'kull ġens, dak li għandu l-
biża' tiegħu, u jagħmel is-sewwa, hu
milqugħ minnu.
36 Il-kelma li Alla bagħat lil ulied
Iżrael, li xxandar is-sliem b'Ġesù Kristu:
(hu s-Sid ta' kulħadd:)
37 Dik il-kelma, tafu intom, imxiet fil-
Lhudija kollha, u bdiet mill-Galilija, wara
l-magħmudija li xandar Ġwanni;
38 Kif dilek Alla bl-Ispirtu s-Santu u
bil-qawwa 'l Ġesù ta' Nażaret: li għadda
jagħmel il-ġid, u jfejjaq lil dawk kollha
li kienu maħqurin mix-xitan; għax Alla
kien miegħu.
39 U aħna xhud ta' kulma għamel sew
f'art il-Lhud u kemm f'Ġerusalem; u li
huma qatlu u dendlu ma' għuda:
40 Lilu Alla qajjem fit-tielet jum, u
wrieh fil-beraħ;
41 Mhux lill-poplu kollu, imma lil

xhieda magħżulin minn qabel minn Alla:
lilna wkoll, li kilna u xrobna miegħu wara
li qam mill-imwiet.
42 U ordnalna nxandru lill-poplu, u
nixhdu li hu kien imqabbad minn Alla
biex ikun Imħallef tal-ħajjin u tal-mejtin.
43 Lilu l-profeti kollha jixhdu, li dawk
kollha li jemmnu fih jaqilgħu l-maħfra ta'
dnubiethom b'ismu.
44 Kif Pietru kien għadu jitkellem dal-
kliem, waqa' l-Ispirtu s-Santu fuq dawk
kollha li kienu jisimgħu l-kelma.
45 U dawk taċ-ċirkonċiżjoni li kienu
jemmnu, u dawk kollha li ġew ma' Pietru,
stagħġbu li fuq il-Ġentili wkoll xterdet
il-għotja ta' l-Ispirtu s-Santu.
46 Għax semgħuhom jitkellmu b'ilsna,
u jfaħħru 'l Alla. Imbagħad wieġeb Pietru:
47 Jista' wieħed jiċħad l-ilma, biex ma
jitgħammdux dawn, li qalgħu l-Ispirtu
s-Santu bħalna wkoll?
48 U ordnalhom li jitgħammdu f'isem
il-Mulej. Imbagħad talbuh jibqa' xi ftit
jiem.

11 U l-appostli u l-aħwa li kienu fil-
Lhudija semgħu li l-Ġentili wkoll
kienu laqgħu l-kelma t'Alla.
2 U meta tala' Pietru Ġerusalem, dawk
taċ-ċirkonċiżjoni tlewmu miegħu,
3 Igħidulu: Int dħalt għand nies
mhumiex ċirkonċiżi, u kilt magħhom.
4 Iżda Pietru fissrilhom x'ġara mill-
bidu, ħaġa b'ħaġa, billi qal:
5 Jiena kont fil-belt ta' Ġaffa qiegħed
nitlob: u rajt dehra f'estasi; bħal ħaġa
nieżla, qisha liżar kbir, imdendel minn
erbat itruf mis-sema; u waslet sa ħdejja:
6 Meta ħarist b'għajnejja mwaħħlin
fiha, jien fhimt x'inhi, u rajt bhejjem ta'
l-art b'erba' saqajn, u dbejjeb, u bhejjem li
jitkaxkru, u tjur ta' l-ajru.
7 U smajt leħen igħidli: Qum, Pietru;
oqtol u kul.
8 Imma jien għidt: Mhux hekk, Mulej:
għax qatt ma daħal xejn f'fommi moqżież
jew imniġġes.
9 U l-leħen raġa' weġibni mis-sema:
Dak li naddaf Alla, la tgħidlux int moqżież.
10 U dan sar tliet darbiet: u kollox
raġa' rtafa' fis-sema.
11 U, ara, f'dak il-waqt tliet irġiel ġew
id-dar fejn kont jien, mibgħutin għandi
minn Ċesarija.
12 U l-Ispirtu qalli biex immur magħ-
hom u xejn ma nitħasseb. Ġew miegħi
wkoll dawn is-sitt aħwa, u dħalna fid-dar
ta' dak ir-raġel:
13 U għarrafna kif kien ra f'daru
anġlu li kien wieqaf igħidlu: Ibgħat irġiel
Ġaffa, u sejjaħ 'il Xmun, li jgħidulu
Pietru;
14 Li jgħidlek kliem, li bih int u darek
kollha tkunu salvati.
15 U kif bdejt nitkellem, l-Ispirtu s-
Santu waqa' fuqhom, bħal ma waqa'
fuqna fil-bidu.
16 Imbagħad ftakart f'kelmet il-Mulej,
kif qal: Ġwanni tassew għammed bl-ilma;
imma intom titgħammdu bl-Ispirtu s-
Santu.
17 Jekk mela Alla tahom l-istess
għotja, bħal ma ta lilna, li emminna fil-
Mulej Ġesù Kristu; minn kont jien biex
nieqaf 'l Alla?
18 Xhin semgħu dan, siktu, u taw
glorja 'l Alla, billi qalu: Alla mela ta
wkoll lill-pagani l-indiema għall-ħajja.
19 Issa dawk li kienu xterdu minħabba
l-persekuzzjoni li kienet qamet fuq Stiefnu
baqgħu sejrin sal-Feniċja, u Ċipru, u
Antijokija, bla ma jħabbru l-kelma lil ħadd
ħlief lil-Lhud biss.
20 U x'uħud minnhom kienu rġiel
minn Ċipru u Ċirene, li, meta ġew
Antijokija, kellmu lill-Griegi, billi xandru
l-Mulej Ġesù.
21 U id il-Mulej kienet magħhom: u
numru kbir emmnu, u daru lejn il-
Mulej.
22 Imbagħad l-aħbar ta' dawn il-
ħwejjeġ waslet f'widnejn il-knisja li kienet
Ġerusalem: u bagħtu 'l Barnaba, biex
imur sa Antijokija.
23 Li, meta wasal, u ra 'l grazzja t'Alla,
feraħ, u ħeġġiġhom ilkoll, biex jibqgħu
bil-fehma ta' qalbhom mal-Mulej.
24 Għax kien raġel tajjeb, u mimli bl-
Ispirtu s-Santu, u bil-fidi: u bosta nies
żdiedet mal-Mulej.
25 Imbagħad telaq Barnaba għal Tarsu,
biex ifittex 'il Sawl:
26 U meta sabu, ġiebu Antijokija, U
ġara, illi damu sena sħiħa jinġemgħu
flimkien mal-knisja, u għallmu ħafna nies.
U f'Antijokija d-dixxipli kienu msejħin
l-ewwel darba Nsara.
27 U f'dawk il-jiem ġew profeti minn
Ġerusalem għal Antijokija.
28 U qam wieħed minnhom jismu
Agabus, u ħabbar bl-ispirtu li kellu jkun
hemm għaks kbir fid-dinja kollha: li ġara
fi żmien Klawdjus Ċesri.
29 Imbagħad id-dixxipli, kull wieħed
skond ma jista', qatgħu li jibgħatu għaj-
nuna lill-aħwa li kienu jgħammru fil-
Lhudija:
30 U tassew hekk għamlu; u bagħtuha
lix-xjuħ b'idejn Barnaba u Sawl.

12 Issa għal dik il-ħabta s-Sultan Erodi
tafa' idejh fuq x'uħud tal-knisja
biex jaħqarhom.
2 U qatel 'il Ġakbu ħu Ġwanni bis-
sejf.
3 U għax ra li dan għoġobhom lil-
Lhud, żied biex qabad ukoll 'il Pietru.
(Kienu jiem l-ażżmi.)

4 U meta qabdu, tefgħu l-ħabs, u taħ
f'idejn erba' erbgħat suldati biex jagħmlulu
għassa; għax ried iġibu quddiem il-poplu
wara l-għid.
5 Pietru mela nżamm il-ħabs: iżda mill-
knisja kien isir it-talb 'l Alla bla hedu
għalih.
6 U meta Erodi kien sa joħorġu, dak
il-lejl stess Pietru kien rieqed bejn żewġ
suldati, marbut b'żewġ ktajjen: u l-għases
quddiem il-bieb kienu jgħassu l-ħabs.
7 U, ara, l-anġlu tal-Mulej ġie fuqu, u
dawl idda fil-ħabs: u ta daqqa 'l Pietru
fuq ġenbu, u qajmu, billi qal: Qum malajr.
U waqgħu l-ktajjen minn idejh.
8 U l-anġlu qallu: Tħażżem, u xidd is-
sandli tiegħek. U hekk għamel. U qallu:
Itfa' l-mantar madwarek, u imxi warajja.
9 U ħareġ, u mar warajh; u ma kienx
jaf li dak li sar mill-anġlu kien tassew;
iżda ħaseb li kien ra dehra.
10 Meta għaddew l-ewwel u t-tieni
għassa, waslu ħdejn il-bieb tal-ħadid li
jagħti għall-belt; li nfetħilhom waħdu
stess: u huma ħarġu, u għaddew minn
triq; u f'daqqa waħda l-anġlu telqu.
11 U meta Pietru ġie fiħ innifsu, qal:
Issa tassew naf, li l-Mulej bagħat l-anġlu
tiegħu, u ħelisni minn id Erodi, u minn
kulma kien jistenna l-poplu tal-Lhud.
12 U meta ntebaħ b'dan, ġie fid-dar ta'
Marija omm Ġwanni, li jgħidulu Marku;
fejn kien hemm ħafna miġmugħin flim-
kien jitolbu.
13 U kif Pietru ħabbat il-bieb ta' barra,
resqet waħda żagħżugħa, jisimha Roda,
biex tissamma'.
14 U meta għarfet leħen Pietru, bil-
ferħ ma fetħitx il-bieb, iżda daħlet tiġri
ġewwa, u qalet li Pietru kien quddiem il-
bieb.
15 U qalulha: Int miġnuna. Iżda hi
baqgħet tgħid li hekk hu. Imbagħad qalu:
Hu l-anġlu tiegħu.
16 Iżda Pietru baqa' jħabbat: u meta
fetħu l-bieb, u rawh, stagħġbu.
17 Imma hu, fil-waqt li għamlilhom
sinjal b'idu biex jisktu, qalilhom kif il-
Mulej ħarġu mill-ħabs. U qal: Morru
għarrfu dawn il-ħwejjeġ 'il Ġakbu, u lill-
aħwa. U ħareġ u mar f'post ieħor.
18 Issa hekk kif sebaħ, saret taqliba
mhix żgħira qalb is-suldati, fuq x'sata'
ġara minn Pietru.
19 U meta fittxu Erodi, u ma sabux,
stħarreġ il-għases, u ordna li joqtluhom.
U niżel mil-Lhudija għal Ċesarija, u
baqa' hemm.
20 U Erodi kien imgħaddab wisq għal
dawk ta' Tir u ta' Sidon: iżda b'fehma
waħda ġew għandu, u, wara li għamlu
ħbieb ma' Blastus il-kamrier tas-sultan,
talbu l-paċi; għax pajjiżhom kien mit-
mugħ mill-pajjiż tas-sultan.
21 U f'jum imħejji Erodi, liebes libsa
ta' sultan, qagħad fuq it-tron tiegħu, u
għamlilhom taħdita.
22 U l-poplu għajjat, billi qal: Hu
leħen t'alla, u mhux ta' bniedem.
23 U f'daqqa waħda l-anġlu tal-Mulej
darbu, talli ma tax glorja 'l Alla: u kien
mikul mid-dud, u ħareġ ruħu.
24 Imma l-kelma tal-Mulej kibret, u
kotrot.
25 U Barnaba u Sawl reġgħu lura minn
Ġerusalem, wara li temmew il-ministeru
tagħhom, u ħadu magħhom 'il Ġwanni, li
jgħidulu Marku.

13 Issa kien hemm fil-knisja li kienet
f'Antijokija xi profeti u għalliema;
bħal Barnaba, u Simgħon li kienu jgħidulu
Niger, u Lukjus minn Ċirene, u Manahen,
li trabba ma' Erodi t-tetrarka, u Sawl.
2 Huma u jagħtu qima lill-Mulej, u
jsumu, qal l-Ispirtu s-Santu: Ifirduli 'l
Barnaba u 'l Sawl għax-xogħol li għalih
sejjaħtilhom.
3 U wara li samu u talbu, u qiegħdu
idejhom fuqhom, bagħtuhom.
4 Għalhekk huma, billi kienu mibgħu-
tin mill-Ispirtu s-Santu, telqu għal Selew-
kija, u minn hemm siefru għal Ċipru.
5 U meta kienu Salamina, xandru l-
kelma t'Alla fis-sinagogi tal-Lhud: u
kellhom ukoll 'il Ġwanni biex igħinhom.
6 U meta qasmu l-gżira kollha sa Pafos,
sabu wieħed saħħar, profeta falz, Lhudi,
li kien jismu Barjesus:
7 Li kien mal-prokonslu tal-pajjiż,
Serġjus Pawlus, bniedem ta' dehen; li
sejjaħ 'il Barnaba u 'l Sawl, u xtaq jisma'
l-kelma t'Alla.
8 Imma Elimas is-saħħar, (għax hekk
ifisser ismu) kien iżommilhom, billi kien
ifittex idawwar il-prokonslu mill-fidi.
9 Imbagħad Sawl, (li jismu wkoll
Pawlu,) mimli bl-Ispirtu s-Santu, tafa'
għajnejh fuqu,
10 U qal: Ja mimli b'kull qerq u b'kull
ħsara, ja bin ix-xitan, ja għadu ta' kull
ħaqq, ma tridx tiskot tgħawweġ it-triqat
sewwa tal-Mulej?
11 U issa, ara, id il-Mulej qiegħda
fuqek, u int tkun agħma, u ma tarax ix-
xemx għal xi żmien. U minnufih waqa'
fuqu ċpar u dlam; u beda jfittex min
imexxih minn idu.
12 Imbagħad il-prokonslu, xħin ra dak
li kien ġara, emmen, mistagħġeb bit-
tagħlim tal-Mulej.
13 Issa meta Pawlu u sħabu telqu minn
Pafos, ġew Perge f'Pamfilja: u Ġwanni
wara li telaq minn magħhom, raġa' lura
lejn Ġerusalem.
14 Imma meta telqu minn Perge, ġew
Antijokija f'Pisidja, u daħlu fis-sinagoga
nhar ta' Sibt, u qagħdu bil-qiegħda.
15 U wara l-qari tal-liġi u l-profeti,

il-kbarat tas-sinagoga baghtu jghidulhom:
Ja rġiel u aħwa, jekk għandkom xi kliem
ta' theġġiġ għall-poplu, tkellmu.
16 Imbagħad Pawlu qam, u hu u
jagħmel sinjal b'idu, qal: Rġiel ta' Iżrael,
u intom li tibżgħu minn Alla, isimgħu:
17 Alla ta' dal-poplu ta' Iżrael għażel
lil missirijietna, u kabbar il-poplu meta
kien igħammar bħala barrani fl-art ta' l-
Eġittu, u ħariġhom minn hemm bi driegħ
merfugħ.
18 U għal madwar iż-żmien ta' erbgħin
sena, ħamel drawwiethom fid-deżert.
19 U wara li qered seba' ġnus f'art
Kangħan, qassmilhom arthom bix-xorti.
20 U wara dan, tahom imħallfin għal
madwar erba' mija u ħamsin sena, sal-
profeta Samwel.
21 U wara dan xtaqu sultan: u Alla
tahom 'il Sawl bin Kis, raġel mit-tribù ta'
Benjamin, għal erbgħin sena.
22 U meta neħħieh, qajmilhom 'il
David biex ikun is-sultan tagħhom, li
għalih xehed ukoll, u qal: Sibt 'il David bin
Ġessi, raġel għal qalbi, li jwettaq ir-rieda
kollha tiegħi.
23 Min-nisel ta' dal-bniedem, Alla
skond il-wegħda tiegħu, ħareġ għal Iżrael
Salvatur, Ġesù:
24 Li qabel il-miġja tiegħu, Ġwanni
kien ixandar il-magħmudija ta' l-indiema
lill-poplu kollu ta' Iżrael.
25 U kif Ġwanni temm il-mixja tiegħu,
qal: Min taħsbu li jiena jien? Jien miniex
hu. Iżda, ara, ġej wiehed warajja, li ma
jixraqlix inħollu s-sandli ta' riġlejh.
26 Rġiel u aħwa, ulied in-nisel t'
Abraham, u kull min fostna jibża' minn
Alla, lilkom inbagħtet il-kelma ta' din
is-salvazzjoni.
27 Għax dawk li jgħammru Ġerusalem,
u l-kbarat tagħhom, billi ma għarfuhx, u
lanqas kliem il-profeti li jinqraw kull nhar
ta' Sibt, huma wettquhom billi ikkun-
dannawh.
28 U għadilli ma sabu ebda ħtija tal-
mewt fih, talbu 'l Pilatu biex joqtlu.
29 U meta wettqu kulma nkiteb fuqu,
niżżluh mill-għuda, u qegħduh f'qabar.
30 Imma Alla qajmu mill-imwiet:
31 U deher għal ħafna jiem lil dawk li
telgħu miegħu mill-Galilija għal Ġerusa-
lem, li huma xhieda tiegħu quddiem il-
poplu.
32 U aħna nħabbrulkom aħbar tal-
ferħ, kif il-wegħda magħmula lil missiri-
jietna,
33 Alla wettaqha magħna wliedhom,
billi raġa' qajjem 'il Ġesù; bħalma hu
miktub fit-tieni salm: Inti ibni, illum
nissiltek.
34 U għalli qajmu mill-imwiet, biex
issa qatt ma jarġa' għat-taħsir, qal hekk:
Nagħtikom il-ħwejjeġ qaddisa ta' David,
li huma sguri.
35 Għalhekk ukoll igħid f'salm ieħor:
La tħallix il-Qaddis tiegħek jara t-taħsir.
36 Għax David, wara li qeda n-nisel
tiegħu kif ried Alla, raqad, u tqiegħed ma'
missirijietu, u ra t-taħsir:
37 Imma dak li Alla raġa' qajmu, ma
rax it-taħsir.
38 Kunu afu mela, rġiel u aħwa, li
permezz ta' dal-bniedem, il-maħfra tad-
dnubiet hi mxandra lilkom:
39 U bih dawk kollha li jemmnu huma
iġġustifikati mill-ħwejjeġ kollha, li minn-
hom ma stajtux tkunu iġġustifikati bil-liġi
ta' Mosè.
40 Araw, mela, li ma jiġix fuqkom dak
li qalu l-profeti;
41 Araw, intom li tmaqdru, u stagħġbu,
u ntilfu: għax jien nagħmel egħmil fi
żmienkom, egħmil li ma temmnuh qatt,
għadilli xi ħadd igħidulkom.
42 U meta l-Lhud ħarġu barra mis-
sinagoga, il-Ġentili talbu biex dak il-
kliem ikunilhom imxandar is-Sibt ta' wara.
43 Issa wara li xterdet il-laqgħa, ħafna
mil-Lhud, nies tajba prożeliti, marru
wara Pawlu u Barnaba: u dawn, huma u
jitħaddtu magħhom, ġegħluhom jibqgħu
fil-grazzja t'Alla.
44 U s-Sibt ta' wara, tista' tgħid, il-belt
kollha nġemgħet biex tisma' l-kelma t'Alla.
45 Iżda meta l-Lhud raw il-ġmiegħi
tan-nies, imtlew bil-għira, u tkellmu kon-
tra dawk il-ħwejjeġ li qal Pawlu, billi
kienu jmieru, u jidgħu.
46 Imbagħad Pawlu u Barnaba tkellmu
bla biża' ta' xejn, u qalu: Kien hemm
bżonn li l-kelma t'Alla tintqal l-ewwel
lilkom: iżda billi intom twarrbuha minn-
kom, u tqisu lilkom infuskom li ma
tisthoqqilkomx il-ħajja ta' dejjem, ara,
aħna nduru għall-Ġentili.
47 Għax hekk ordnalna l-Mulej, billi
qal: Jien qegħidtek biex tkun dawl tal-
Ġentili, ħalli tkun int is-salvazzjoni tagħ-
hom sa truf l-art.
48 U meta l-Ġentili semgħu dan, ferħu,
u igglorifikaw il-kelma tal-Mulej: u
emmnu dawk kollha li kienu magħżulin
għall-ħajja ta' dejjem.
49 U l-kelma tal-Mulej xterdet ma'
l-art kollha.
50 Imma l-Lhud xewxu n-nisa devoti u
magħrufa, u l-kbarat tal-belt, u qajmu
persekuzzjoni kontra Pawlu u Barnaba, u
keċċewhom barra min-naħiet tagħhom.
51 Iżda huma farfru għalihom it-trab
ta' saqajhom, u ġew Ikonjum.
52 U d-dixxipli kienu mimlijin bil-
ferħ, u bl-Ispirtu s-Santu.

14 U ġara f'Ikonjum, illi daħlu t-tnejn
flimkien fis-sinagoga tal-Lhud, u
tħaddtu b'mod, illi emmnu kotra kbira
sew ta' Lhud, u kemm ukoll ta' Griegi.

2 Iżda l-Lhud li ma kinux jemmnu
xewxu l-Ġentili, u għawewhom kontra
l-aħwa.
3 Żmien twil mela damu jitkellmu bla
biża' fuq il-Mulej, li kien jagħti xhieda lill-
kelma tal-grazzja tiegħu, u ħalla jsiru minn
idejhom egħliem u egħġubijiet.
4 Imma l-kotra tal-belt kienet maq-
suma: u x'uħud kienu jżommu mal-Lhud,
u oħrajn ma' l-appostli.
5 U meta kien hemm tqanqila sew mill-
Ġentili, u kemm ukoll mil-Lhud mal-
kapijiet tagħhom, biex igħajruhom u
jħaġġruhom,
6 Huma saru jafu b'dan, u ħarbu għal
Listre u Derbe, bliet tal-Likaonija, u
fl-inħawi ta' l-idwar:
7 U hemm xandru l-evanġelju.
8 U f'Listre kien hemm wieħed raġel,
bla saħħa f'riġlejh, billi kien ilu zopp
minn ġuf ommu, u qatt ma mexa:
9 Dan sama' 'l Pawlu jitkellem: u
Pawlu wara li waqqaf ħarstu fuqu, u
ntebaħ li kellu l-fidi biex ifiq,
10 Qal b'leħen għoli: Qum fuq saqajk.
U dak qabeż, u mexa.
11 U malli n-nies raw x'għamel Pawlu,
refgħu leħenhom, u bdew igħidu bil-lsien
Likaoni: L-allat niżlu għandna taħt xbieha
ta' bnedmin.
12 U sejħu 'l Barnaba, Żews; u 'l
Pawlu, Merkurju, għax hu kien il-
kelliemi ewlieni.
13 Imbagħad il-qassis ta' Żews, li kien
quddiem il-belt tagħhom, ġieb fil-bieb
gniedes u girlandi, u ried jagħmel sagrifiċ-
ċju flimkien man-nies.
14 Meta l-appostli, Barnaba u Pawlu,
semgħu dan, ċarrtu lbieshom, u ġrew qalb
in-nies, igħajtu,
15 U jgħidu: Ja rġiel, għax qegħdin
tagħmlu dan? Aħna wkoll bnedmin li
nħossu bħalkom, u qegħdin inxandrulkom
biex idduru minn dawn il-frugħat lejn
Alla l-ħaj, li għamel is-sema, u l-art, u l-
baħar, u kulma fihom:
16 Li fiż-żminijiet l-imgħoddija ħalla
l-ġnus kollha jimxu fi triqathom.
17 Madankollu ma ħalliex lilu n-nifsu
mingħajr xhieda, billi għamel il-ġid, u tana
mis-sema xita, u staġuni tal-frott, u mela
qlubna bl-ikel u l-ferħ.
18 U b'dal-kliem bil-kemm żammew
in-nies, li ma jagħmlulhomx sagrifiċċju.
19 U hemm ġew minn Antijokija u
minn Ikonjum xi Lhud, li dawru l-poplu,
u wara li ħaġġru 'l Pawlu, karkruh barra
mill-belt, billi ħasbuh mejjet.
20 Iżda, billi d-dixxipli daru miegħu,
qam, u daħal il-belt: u l-għada telaq ma'
Barnaba lejn Derbe.
21 U wara li xandru l-evanġelju lil dik
il-belt, u għallmu bosta wħud, reġgħu lura
lejn Listre, u Ikonjum, u Antijokija,
22 Iwettqu l-erwieħ tad-dixxipli, u
jħeġġuhom biex jibqgħu fil-fidi, u li
b'ħafna taħbit jaħtiġilna nidħlu fis-saltna
t'Alla.
23 U wara li għamlulhom xjuħ f'kull
knisja, u talbu bis-sawm, erħewlhom
f'idejn il-Mulej, li fih kienu jemmnu.
24 U wara li għaddew mill-Pisidja, ġew
Pamfilja.
25 U wara li xandru l-kelma f'Perge,
niżlu Attalija:
26 U minn hemm siefru għal Antijokija,
mnejn kienu merħijin għall-grazzja t'Alla
għax-xoghol li kienu temmu.
27 U meta waslu, u ġemgħu l-knisja
flimkien, għarrfuhom b'kulma Alla għamel
magħhom, u kif fetaħ il-bieb tal-fidi lill-
Ġentili.
28 U baqgħu hemm għal żmien twil
mad-dixxipli.

15 U x'uħud li niżlu mil-Lhudija
għallmu lill-aħwa, u qalu: Jekk ma
tkunux ċirkonċiżi skond id-drawwa ta'
Mosè, ma tistgħux issalvaw.
2 Meta mela Pawlu u Barnaba kellhom
ġlieda u disputa mhux żgħira magħhom,
qatgħuha li Pawlu u Barnaba, u xi oħrajn
minnhom, jitilgħu Ġerusalem għand l-
appostli u x-xjuħ fuq dil-biċċa.
3 U wara li kienu mwasslin sa triqthom
mill-knisja, għaddew mill-Feniċja u s-
Samarija jitkellmu fuq il-konverżjoni
tal-Ġentili: u nisslu ferħ kbir fost l-aħwa
kollha.
4 U meta waslu Ġerusalem, kienu mil-
qugħin mill-knisja, u mill-appostli u
x-xjuħ, u għarrfuhom kulma għamel Alla
magħhom.
5 Imma qamu x'uħud tas-setta tal-
Fariżej li kienu emmnu, igħidu: Jaħtieg li
dawk ikunu ċirkonċiżi, u mġegħlin
iħarsu l-liġi ta' Mosè.
6 U l-appostli u x-xjuħ inġemgħu biex
jaraw fuq dil-ħaġa.
7 U wara li kien hemm disputa twila,
Pietru qam, u qalilhom: Rġiel u aħwa,
intom tafu kif minn żmien ilu Alla għażel
fostna, li l-Ġentili jisimgħu minn fommi
l-kelma ta' l-evanġelju, u jemmnu.
8 U Alla, li jagħraf il-qlub, tahom
xhieda, billi tahom l-Ispirtu s-Santu,
bħal ma ta lilna;
9 U ma għażel xejn bejna u bejnhom,
billi naddaf qalbhom bil-fidi.
10 Issa mela għaliex iġġarrbu 'l Alla,
billi tqiegħdu fuq għonq id-dixxipli mad-
mad, li u la missirijietna u lanqas aħna ma
flaħna nerfgħu?
11 Iżda aħna nemmnu li bil-grazzja tal-
Mulej Ġesù Kristu nsalvaw, bħalhom
ukoll.
12 Imbagħad il-ġemgħa tan-nies kollha
baqgħet siekta, u qagħdet tisma' 'l
Barnaba u 'l Pawlu, igħidu ħaġa b'ħaġa

kemm għamel Alla mirakli u egħġubijiet
bihom fost il-Ġentili.
13 U wara li siktu, Ġakbu wieġeb, billi
qal: Rġiel u aħwa, isimgħuni:
14 Simgħon qal kif Alla l-ewwel żar il-
Ġentili, biex jieħu minnhom poplu għal
ismu.
15 U ma' dan jaqbel kliem il-profeti;
kif inhu miktub:
16 Wara dan narġa' niġi, u nibni mill-
ġdid it-tinda ta' David li ġġarrfet; u narġa'
nibni l-ħerba tagħha, u nwaqqafha:
17 Biex ifittxu l-Mulej il-bqija tal-
bnedmin, u l-Ġentili kollha, li fuqhom
jissejjaħ ismi, igħid il-Mulej, li qiegħed
jagħmel dawn il-ħwijjeġ kollha.
18 Magħrufin 'l Alla huma l-egħmejjel
kollha tiegħu mill-bidu tad-dinja.
19 Għalhekk il-fehma tiegħi hi, li ma
nħabbtux lil dawk, li min fost il-Ġentili
jduru lejn Alla:
20 Iżda niktbulhom, biex jitbiegħdu
mit-tinġis ta' l-idoli, u miż-żena, u minn
ħwejjeġ maħnuqa, u mid-demm.
21 Għax Mosè sa minn żminijiet
qodma għandu f'kull belt min ixandru,
billi jinqara fis-sinagoga kull nhar ta' Sibt.
22 Imbagħad għoġob lill-appostli u lix-
xjuħ, mal-knisja kollha, li jibagħtu f'Anti-
jokija xi rġiel magħżula min-nies tagħhom,
ma' Pawlu u Barnaba: dawn kienu Ġuda
jgħidulu Barsabbas, u Silas, l-ewwel
irġiel fost l-aħwa:
23 U magħhom kitbulhom ittri hekk:
L-appostli u x-xjuħ, u l-aħwa, jibagħtu
jsellu għall-aħwa li huma mill-Ġentili
f'Antijokija, u fis-Sirja, u ċ-Ċiliċja:
24 Billi smajna, li x'uħud li ħarġu minn
fostna ħabbtukom bil-kliem, u qalbulkom
ruħkom, u qegħdin igħidu: Jaħtieġ li
tkunu ċirkonċiżi, u tħarsu l-liġi: lil dawn
aħna ma qabbadniehomx jagħmlu hekk:
25 Dehrilna sewwa, miġmugħin b'
fehma waħda, li nibagħtulkom rġiel magħ-
żulin mal-maħbubin tagħna Barnaba u
Pawlu,
26 Rġiel li taw ħajjithom għall-isem tal-
Mulej tagħna Ġesù Kristu.
27 Għalhekk bgħatna 'l Ġuda u 'l Silas,
li jgħidulkom ukoll l-istess kliem bil-
fomm.
28 Għax lill-Ispirtu s-Santu, u lilna,
dehrilna sewwa, li m'għandniex ngħab-
bukom b'tagħbija akbar minn dawn il-
ħwejjeġ li jinħtieġu;
29 Li titbiegħdu mill-ikel issagrifikat
lill-idoli, u mid-demm, u minn ħwejjeġ
maħnuqa, u miż-żena: tagħmlu tajjeb
tħarsu ruħkom minn dawn. Saħħa.
30 Għalhekk meta nbagħtu, ġew Anti-
jokija: u wara li laqqgħu l-ġemgħa
flimkien, taw l-ittra:
31 Li meta qrawha, ferħu minħabba
l-faraġ tagħha:
32 U Ġuda u Silas, billi kienu profeti
huma wkoll, ħeġġu lill-aħwa b'ħafna
kliem, u wettquhom.
33 U wara li qagħdu xi żmien hemm,
inbagħtu bis-sliem mill-aħwa għand l-
appostli.
34 Iżda għoġob 'il Silas li joqgħod
hemm.
35 Pawlu wkoll u Barnaba baqgħu
Antijokija, igħallmu u jxandru flimkien
ma' ħafna oħra wkoll il-kelma tal-Mulej.
36 U xi jiem wara, Pawlu qal 'il
Barnaba: Ħa nerġgħu mmorru nżuru lil
ħutna f'kull belt fejn xandarna l-kelma
tal-Mulej, u naraw kif inhuma.
37 U Barnaba ried jieħu magħhom 'il
Ġwanni, li kienu jgħidulu Marku.
38 Iżda Pawlu deherlu li mhux sewwa
li jeħduh magħhom, billi nfired minnhom
f'Pamfilja, u ma marx magħhom għax-
xogħol.
39 U t-tilwima bejniethom kienet hekk
sħuna, li nfirdu minn xulxin: u hekk
Barnaba ħa 'l Marku, u siefer għal
Ċipru:
40 U Pawlu għażel 'il Silas, u telaq,
merħi mill-aħwa lill-grazzja tal-Mulej.
41 U qasam is-Sirja u ċ-Ċiliċja,
iwettaq il-knejjes.

16 Imbagħad ġie Derbe u Listre: u,
ara, kien hemm wieħed dixxiplu,
jismu Timotju, bin waħda mara, li kienet
Lhudija, u temmen; iżda missieru kien
Grieg:
2 Li mill-aħwa li kienu Listre u Ikon-
jum kellu xhieda tajba.
3 Pawlu riedu jmur miegħu; u ħadu u
għamillu ċ-ċirkonċiżjoni minħabba l-
Lhud li kienu f'dawk l-inħawi: għax
kollha kienu jafu li missieru kien Grieg.
4 U kif kienu għaddejjin mill-ibliet,
tawhom id-degrieti, maħruġin mill-
appostli u mix-xjuħ li kienu Ġerusalem,
biex iħarsuhom.
5 U hekk il-knejjes kienu msaħħin fil-
fidi, u żdiedu fin-numru kuljum.
6 Issa meta qasmu l-Friġja u l-art ta'
Galazja, u nżammu mill-Ispirtu s-Santu
li jxandru l-kelma fl-Asja,
7 Wara li waslu l-Misja, ħabtu jidħlu
Bitinja: imma l-Ispirtu ma ħalliehomx.
8 U wara li għaddew il-Misja, niżlu
Troas.
9 U Pawlu kellu dehra bil-lejl; kien
hemm raġel mill-Maċedonja wieqaf, u
talbu, billi qallu: Għaddi l-Maċedonja,
għinna.
10 U wara li ra d-dehra, malajr fittixna
mmorru l-Maċedonja, għax konna sguri li
l-Mulej sejħilna biex inxandrulhom l-
evanġelju.
11 Għalhekk, wara li għamilna l-qala'
minn Troas, żammejna dritt għal Samo-
traki, u l-għada għal Neapolis;

12 U minn hemm għal Filippi, li hi
l-belt ewlenija ta' dik in-naħa tal-Maċe-
donja, u kolonja: u aħna bqajna xi jiem
f'dil-belt.
13 U nhar ta' Sibt ħriġna barra mill-
belt ħdejn xatt ta' xmara, fejn kienet id-
drawwa li jsir it-talb: u qgħadna bil-
qiegħda, u kellimna lin-nisa li kienu miġ-
burin hemm.
14 U waħda mara jisimha Lidja, li
kienet tbigħ il-porpra, mill-belt ta'
Tijatira, u li kienet tqim 'l Alla, sem-
għetna: il-qalb ta' din il-Mulej fetaħ, biex
tisma' l-ħwejjeġ li kien igħid Pawlu.
15 U meta tgħammdet, hi u darha, tal-
bitna, billi qalet: Jekk fhimtu li jien
nemmen fil-Mulej, idħlu f'dari, u oqogħdu
hawn. U ġegħlitna.
16 U ġara, aħna u sejrin nitolbu, illi
ltaqgħet magħna waħda xbejba li kellha
spirtu li jeħber, u li kienet iġġib qliegħ kbir
lil sjiedha bit-teħbir:
17 Din ġiet wara Pawlu, u warajna, u
għajtet, billi qalet: Dawn l-irġiel huma l-
qaddejja t'Alla l-Għoli: huma jgħarrfuna
triq is-salvazzjoni.
18 U dan għamlitu għal ħafna jiem.
Imma Pawlu, billi ddejjaq, dar u qal lill-
ispirtu: Nordnalek f'isem Ġesù Kristu
biex toħroġ minnha. U ħareġ dik is-
siegħa.
19 U meta sjiedha raw li t-tama tal-
qliegħ tagħhom kienet marret, qabdu 'l
Pawlu u 'l Silas, u karkruhom fil-misraħ
quddiem il-kbarat,
20 U ġibuhom għand il-maġistrati, u
qalu: Dawn l-irġiel, li huma Lhud, qegħdin
iħawdu wisq il-belt tagħna,
21 U jgħallmu drawwiet, li mhux
sewwa għalina li nilqgħu, u lanqas inħarsu,
billi aħna Rumani.
22 U l-ġemgħa tan-nies qamet flimkien
għalihom: u l-maġistrati ċarrtulhom
ilbieshom, u ordnaw li jsawtuhom.
23 U wara li tawhom ħafna daqqiet,
tefgħuhom il-ħabs, u qabbdu l-kalzrier
biex igħassilhom tajjeb.
24 Dak, wara li qabbduh jagħmel dan,
tefagħhom fil-ħabs ta' ġewwa, u rabtilhom
saqajhom fil-qjud.
25 U f'nofs il-lejl Pawlu u Silas talbu, u
kantaw tifħir 'l Alla: u l-ħabsin sem-
għuhom.
26 U f'daqqa waħda saret theżhiża
kbira ta' l-art, li saħansitra tqanqlu s-
sisien tal-ħabs: u malajr il-bwieb kollha
nfetħu, u l-qjud ta' kulħadd inħallu.
27 U malli stenbaħ il-għassies, u ra l-
bwieb tal-ħabs miftuħin, silet sejfu, u ried
joqtol lilu nnifsu, għax ħaseb li l-ħabsin
ħarbu.
28 Imma Pawlu għajjat b'leħen qawwi,
qallu: La tagħmilx ħsara lilek innifsek,
għaliex aħna lkoll hawn.
29 Imbagħad talab id-dawl, u daħal
jiġri ġewwa; u mriegħed xteħet f'riġlejn
Pawlu u Silas,
30 U ħariġhom barra, u qal: Sinjuri,
x'għandi nagħmel biex insalva?
31 U huma qalu: Emmen fil-Mulej
Ġesù Kristu, u tkun salvat, int u darek.
32 U qalulu l-kelma tal-Mulej, lilu u lil
dawk kollha li kienu f'daru.
33 U ħadhom f'dik is-siegħa tal-lejl, u
ħaslilhom id-daqqiet; u tgħammed min-
nufih, hu u niesu kollha.
34 U meta ħadhom daru, qiegħed l-ikel
quddiemhom, u feraħ, billi emmen f'Alla
hu u n-nies ta' daru kollha.
35 U meta sebaħ, il-maġistrati bagħtu
lis-surġenti, igħidu: Itlaq lil dawk ir-rġiel.
36 U l-għassies tal-ħabs qal dawn il-
kelmiet lil Pawlu: Il-maġistrati bagħtu
jitilqukom: għalhekk issa oħorġu, u
morru bis-sliem.
37 Iżda Pawlu qalilhom: Sawtuna
quddiem kulħadd bla ma sar ħaqq minna;
aħna li aħna Rumani, u tefgħuna l-ħabs;
u issa jitfgħuna 'l barra bil-moħbi? Le,
sgur; ħa jiġu joħorġuna huma stess.
38 U s-surġenti qalu dal-kliem lill-
maġistrati: u dawn beżgħu, meta semgħu
li kienu Rumani.
39 U ġew u talbuhom bil-ħrara, u
ħarġuhom, u talbuhom biex joħorġu
barra mill-belt.
40 U ħarġu mill-ħabs, u daħlu għand
Lidja: u meta raw l-aħwa, farrġuhom, u
telqu.

17 Issa wara li qasmu Ampifolis u
Appolonja, waslu Tessalonika, fejn
kien hemm sinagoga tal-Lhud:
2 U Pawlu, kif kienet id-drawwa tiegħu,
daħal għandhom, u għal tliet sibtijiet
tħaddet magħhom fuq l-iskrittura,
3 Ifisser u juri, li Kristu kellu jbati, u
jarġa' jqum mill-imwiet; u li dan Ġesù, li
kien ixandrilhom, hu Kristu.
4 U x'uħud minnhom emmnu, u
ssieħbu ma' Pawlu u ma' Silas; kif ukoll
ġemgħa kbira ta' Griegi devoti, u ħafna
nisa mill-ewlenin.
5 Iżda l-Lhud li ma emmnux, imqanqlin
mill-għira, ħadu magħhom xi rġiel ħżiena,
mill-agħarr nies, u għamlu ġemgħa, u
qajmu l-belt kollha f'tixwixa, u ħabtu
għad-dar ta' Ġason, u fittxu li joħorġuhom
barra għand il-poplu.
6 U meta ma sabuhomx, karkru 'l
Ġason u lil x'uħud mill-aħwa għand il-
kbarat tal-belt, igħajtu: Dawn in-nies li
qalbu d-dinja ta' taħt fuq, issa ġew hawn
ukoll;
7 U Ġason laqagħhom: u dawn kollha
jaħdmu kontra d-degrieti ta' Ċesri, billi
jgħidu li hemm sultan ieħor, wieħed Ġesù.
8 U ħawdu l-poplu u l-kbarat tal-belt,
meta semgħu dawn il-ħwejjeġ.

9 U wara li ħadu kapparra mingħand
Ġason, u mingħand l-oħrajn, telquhom.
10 U l-aħwa bagħtu minnufih bil-lejl 'il
Pawlu u 'l Silas għal Berea: dawn malli
waslu hemm, marru s-sinagoga tal-Lhud.
11 Dawn kienu aktar ġenerużi minn
dawk ta' Tessalonika, billi laqgħu l-kelma
bil-ħeġġa kollha, u fittxu kuljum fl-
iskrittura, jekk dawk il-ħwejjeġ kinux
hekk.
12 Għalhekk ħafna minnhom emmnu;
ukoll nisa magħrufa li kienu Griegi, u
rġiel, mhux ftit.
13 Iżda meta l-Lhud ta' Tessalonika
kienu jafu li l-kelma t'Alla kienet im-
xandra minn Pawlu f'Berea, ġew hemm
ukoll, u qajmu l-poplu.
14 U mbagħad l-aħwa malajr telqu 'l
Pawlu biex bħalkieku jmur sa fejn il-
baħar: iżda Silas u Timotju baqgħu
hemm.
15 U dawk li marru ma' Pawlu wassluh
s'Ateni: u wara li ħadu ordni għal Silas u
Timotju biex jiġu għandu mill-aktar fis,
telqu.
16 Issa waqt li Pawlu kien jistenniehom
Ateni, l-ispirtu tiegħu kien jitbaqbaq fih,
meta ra l-belt kollha mogħtija għall-qima
ta' l-idoli.
17 Għalhekk kien jiddisputi fis-sinagogi
mal-Lhud, u man-nies devoti, u fis-suq
kuljum ma' dawk li kienu jiltaqgħu
miegħu.
18 Imbagħad xi filosofi Epikurin, u
Stojkin, iltaqgħu miegħu. U x'uħud kienu
jgħidu: X'irid igħid dal-lablabi? Oħrajn:
Donnu ħabbar t'allat barranin; għax kien
ixandrilhom 'il Ġesù, u l-qawmien mill-
imwiet.
19 U qabduh, u ħaduh fl-Arejopagos,
huma u jgħidulu: Nistgħu nkunu nafu
x'inhu dat-tagħlim ġdid, li fuqu qiegħed
titkellem?
20 Għax qiegħed issemmagħna ħwejjeġ
strambi għal widnejna: irridu mela nafu
dan x'ifisser.
21 (Għax in-nies kollha t'Ateni u
l-barranin li kienu hemm, ma kinux
igħaddu ż-żmien f'ħaġ'oħra, ħlief jew
biex igħidu, jew biex jisimgħu, xi ħaġa
ġdida.)
22 Imbagħad Pawlu waqaf f'nofs l-
Arejopagos, u qal: Ja rġiel t'Ateni, nara li
f'kull ħaġa intom wisq superstizzjużi.
23 Għax jien u għaddej, rajt id-
devozjonijiet tagħkom, u sibt altar b'din
il-kitba: Lil Alla mhux magħruf. Dak mela
li intom tqimu bla ma tafuh, jien inħab-
barulkom.
24 Alla li għamel id-dinja u l-ħwejjeġ
kollha li fiha, billi ra li hu Sid is-sema u
l-art, ma jgħammarx f'tempji magħ-
mulin bl-idejn;
25 Lanqas hu moqdi minn idejn il-
bnedmin, bħalkieku jaħtieġ xi ħaġa,
ladarba hu jagħti lil kulħadd il-ħajja, u
n-nifs, u kollox;
26 U għamel minn demm wieħed il-
ġnus kollha tal-bnedmin biex igħammru
fuq il-wiċċ kollu ta' l-art, billi qassam
iż-żminijiet tagħhom imwaqqtin minn
qabel, u t-truf ta' l-art fejn igħammru:
27 Biex ifittxu l-Mulej, jekk qatt jistgħu
jħossuh, u jsibuh, għalkemm mhux bgħid
minn kull wieħed minna:
28 Għax aħna fih ingħixu, u nitħarrku,
u għandna l-eżiżtenża tagħna; bħal ma
qalu wkoll x'uħud mill-poeti tagħkom:
Għax aħna wkoll nislu.
29 Ladarba mela aħna nisel Alla,
m'għandniex naħsbu li d-divinità tixbah
lid-deheb, jew lill-fidda, jew lill-ħaġar,
imnaqqxa bis-sengħa u bil-ħsieb tal-
bniedem.
30 U ż-żminijiet ta' din l-injoranza Alla
għalaq għajnejh għalihom; iżda issa
jordna lill-bnedmin kollha kullimkien biex
jindmu:
31 Għaliex waqqat jum, li fih għandu
jagħmel ħaqq mid-dinja fis-sewwa b'dak
il-bniedem li hu għażel; u li bih ta l-fidi lill-
bnedmin kollha, billi qajmu mill-imwiet.
32 U meta semgħu fuq il-qawmien mill-
imwiet, x'uħud bdew jiddieħku; oħrajn
qalu: Nisimgħuk fuq dan darb'oħra.
33 Hekk Pawlu ħareġ minn nofshom.
34 Iżda xi rġiel żammew miegħu, u
emmnu: fosthom Dijonisju l-Arejopagi, u
mara jisimha Damaris, u oħrajn magħ-
hom.

18 Wara dawn il-ħwejjeġ Pawlu telaq
minn Ateni, u ġie Korintus;
2 U sab wieħed Lhudi jismu Akwila,
imwieled f'Pontus, li kien ġie ftit qabel
mill-Italja, ma' martu Priskilla; (għax
Klawdjus kien ordna li l-Lhud kollha
jitilqu minn Ruma:) u ġie għandhom.
3 U billi kien ta' l-istess sengħa, qagħad
magħhom, u kien jaħdem: għaliex is-
sengħa tagħhom kienet li jagħmlu t-tined.
4 U kien jagħmel taħdita kull nhar ta'
Sibt fis-sinagoga, u jfiehem lil-Lhud u lill-
Griegi.
5 U meta waslu Silas u Timotju mill-
Maċedonja, Pawlu kien magħfus fl-ispirtu,
u xehed lil-Lhud li Ġesù kien Kristu.
6 U meta dawn żammew iebes, u bdew
jidgħu, farfar ħwejġu, u qalilhom: Demm-
kom fuq raskom; jien nadif: minn issa
l-quddiem immur għand il-Ġentili.
7 U telaq minn hemm, u daħal fid-dar
ta' wieħed jismu Ġustus, li kien iqim 'l
Alla, u li d-dar tiegħu kienet tmiss mas-
sinagoga.
8 U Krispus, il-kbir tas-sinagoga,
emmen fil-Mulej ma' daru kollha; u
ħafna mill-Korintin, billi kienu jisimgħu
l-kelma, emmnu, u tgħammdu.

9 Imbagħad il-Mulej kellem 'il Pawlu
bil-lejl f'dehra, qallu: La tibżax imma
tkellem, u la tiskotx:
10 Għax jien miegħek, u ħadd ma
jaħbat għalik biex jagħmillek id-deni:
għax għandi ħafna nies f'dil-belt.
11 U baqa' hemm sena u sitt xhur,
igħallem fosthom il-kelma t'Alla.
12 U meta Galljon kien prokonslu ta'
l-Akaja, qamu l-Lhud b'fehma waħda
għal Pawlu, u ħaduh quddiem il-qorti,
13 Igħidu: Dan qiegħed iġiegħel in-nies
iqimu 'l Alla kontra l-liġi.
14 U meta Pawlu kien issa sa jiftaħ
fommu, Galljon qal lil-Lhud: Kieku kienet
xi ħaġa ħażina jew xi egħmil faħxi, ja
Lhud, bir-raġun kont inżomm magħ-
kom:
15 Imma jekk hi xi ħaġa ta' kliem u
ismijiet, u liġijiet tagħkom, arawħa intom;
għax ma rridx inkun imħallef ta' ħwejjeġ
bħal dawn.
16 U bagħathom 'il barra mill-qorti.
17 Imbagħad il-Griegi kollha qabdu 'l
Sostenes, il-kbir tas-sinagoga, u tawh
xebgħa quddiem il-qorti. U Galljon ma
ħabbilx rasu għal dawn il-ħwejjeġ.
18 U Pawlu wara dan baqa' hemm
ħafna żmien, u mbagħad sellem lill-aħwa,
u siefer għas-Sirja, u ħa miegħu 'l Pris-
killa u 'l Akwila; wara li qarweż rasu
f'Kenkre: għax kellu wegħda.
19 U wasal f'Efesus, u hemm
ħalliehom: iżda hu daħal fis-sinagoga, u
tħaddet mal-Lhud.
20 Meta talbuh biex jibqa' iżjed magħ-
hom, ma riedx;
21 Iżda sellmilhom, u qalilhom: Jaħ-
tieġli b'kull mod ngħaddi dil-festa li ġejja
Ġerusalem: iżda narġa' niġi għandkom,
jekk Alla jrid. U siefer minn Efesus.
22 U meta niżel l-art Ċesarija, u tala', u
sellem lill-knisja, niżel Antijokija,
23 U wara li għadda ftit taż-żmien
hemm, telaq, u qasam wara xulxin il-
pajjiż kollu ta' Galata u 'l Friġja, iwettaq
id-dixxipli kollha.
24 U wieħed Lhudi jismu Apollos,
imwieled Lixandra, raġel ħafif għall-
kliem, u qawwi fl-iskrittura, ġie Efesus.
25 Dar-raġel kien imgħallem fit-triq
tal-Mulej; u billi kien imħeġġeġ fl-ispirtu,
kien jitkellem u jgħallem bir-reqqa l-
ħwejjeġ tal-Mulej, billi kien jaf biss il-
magħmudija ta' Ġwanni.
26 U qabad jitkellem bla biża' fis-
sinagoga: u meta Priskilla u Akwila
semgħuh, ħaduh għandhom, u fissrulu
aktar bir-reqqa t-triq t'Alla.
27 U meta tħajjar igħaddi l-Akaja,
l-aħwa kitbu, billi ħeġġu lid-dixxipli biex
jilqgħuh: meta wasal, għen ħafna lil dawk
li kienu emmnu permezz tal-grazzja:
28 Għax hu kien jikkonfuta b'qawwa
kbira lil-Lhud, u dan quddiem kulħadd,
u jurihom mill-iskrittura li Ġesù hu
l-Kristu.

19 U ġara, waqt li Apollos kien
Korintus, illi Pawlu wara li għadda
mill-inħawi ta' fuq, ġie Efesus: u billi sab
xi dixxipli,
2 Qalilhom: Ħadtu intom l-Ispirtu s-
Santu mindu emmintu? U qalulu: Aħna
lanqas biss smajna jekk hemmx xi Spirtu
s-Santu.
3 U qalilhom: Mela biex intom im-
għammdin? U qalu: Bil-magħmudija ta'
Ġwanni.
4 Imbagħad qal Pawlu: Ġwanni tassew
għammed bil-magħmudija ta' l-indiema,
billi qal lill-poplu, li għandu jemmen
f'dak li kellu jiġi warajh, jiġifieri fi Kristu
Ġesù.
5 U meta semgħu dan, tgħammdu
f'isem il-Mulej Ġesù.
6 U meta Pawlu qiegħed idejh fuqhom,
niżel l-Ispirtu s-Santu fuqhom; u tkellmu
b'ilsna, u ħabbru.
7 U l-irġiel kollha kienu madwar tnax.
8 U daħal fis-sinagoga, u għal tliet xhur
tħaddet bla biża', jitħaddet u jfiehem fuq
il-ħwejjeġ tas-saltna t'Alla.
9 Iżda meta x'uħud żammew iebes, u
ma emmnux, billi qalu kontra triq il-
Mulej quddiem il-ġemgħa tan-nies, twar-
rab minnhom, u ħa d-dixxipli għalihom,
u kuljum kien jitħaddet fl-iskola ta' wieħed
Tirannos.
10 U dan ġara għal sentejn; hekk li
dawk kollha li kienu jgħammru fl-Asja,
sew Lhud u kemm ukoll Griegi, semgħu
l-kelma tal-Mulej Ġesù.
11 U Alla għamel mirakli qawwija
b'idejn Pawlu:
12 Hekk li minn ġismu kienu jinġiebu
għand il-morda imkatar jew fradal, u
l-mardijiet kienu jħalluhom, u l-ispirti
ħżiena kienu joħorġu minnhom.
13 Imbagħad x'uħud mill-eżorċisti
Lhud, li kienu jiġġerrew 'il hawn u 'l hinn,
indaħlu biex isejħu l-isem tal-Mulej Ġesù
fuq dawk li kellhom l-ispirti ħżiena, billi
qalu: Inġegħlukom f'isem Ġesù mxandar
minn Pawlu.
14 U kien hemm sebat itfal ta' wieħed
Skewas, Lhudi, il-kbir tal-qassisin, li
għamlu dan.
15 U l-ispirtu ħażin wieġeb u qal: 'Il
Ġesù nafu, u 'l Pawlu nafu; iżda intom
min intom?
16 U r-raġel li fih kien hemm l-ispirtu
ħażin qabeż fuqhom, u ħakimhom, u
għelibhom, hekk li ħarbu minn dik id-dar
għarwenin u miġruħin.
17 U dan sar magħruf mil-Lhud kollha,
u mill-Griegi wkoll li kienu jgħammru
Efesus; u waqa' biża' fuqhom ilkoll, u
isem il-Mulej kien jitfaħħar.

18 U ħafna li emmnu ġew, u stqarrew,
u qalu egħmilhom.
19 Ħafna wkoll minn dawk li kienu
jagħmlu s-sħarijiet ġiebu l-kotba tagħhom,
u ħarquhom quddiem kulħadd: u għad-
dew il-prezz tagħhom, u sabu li kien
ħamsin elf biċċa tal-fidda.
20 Hekk il-kelma tal-Mulej kibret bis-
sħiħ u ssaħħet.
21 Wara li ntemmew dawn il-ħwejjeġ,
Pawlu ħaseb fl-ispirtu, meta għadda mill-
Maċedonja u mill-Akaja, li jmur sa
Ġerusalem, billi qal: Wara li nkun hemm,
jaħtieġ ukoll nara Ruma.
22 Għalhekk bagħat fil-Maċedonja
tnejn minn dawk li kienu jgħinuh, Tim-
otju u Erastus; iżda hu baqa' għal xi
żmien fl-Asja.
23 U dik il-ħabta qamet taħwida mhix
żgħira fuq triq il-Mulej.
24 Għaliex wieħed jismu Demetrijus,
arġentier, li kien jagħmel niċeċ tal-fidda 'l
Djana, kien iġib qliegħ mhux żgħir lin-nies
tas-sengħa:
25 Lil dawn ġemagħhom flimkien ma'
ħaddiema oħra tas-sengħa bħalhom, u
qal: Irġiel, intom tafu li b'din is-sengħa
għandna l-ġid tagħna.
26 Issa qegħdin taraw u tisimgħu, li
mhux biss f'Efesus, imma tista' tgħid fl-
Asja kollha, dan Pawlu fiehem u dawwar
ħafna nies, billi jgħid li mhumiex allat
dawk li huma magħmulin bl-idejn:
27 Għalhekk mhux biss li hemm il-
periklu li s-sengħa tagħna taqa' fil-għajb,
iżda wkoll illi t-tempju tal-kbira alla
Djana jiġi fix-xejn, u l-kobor tagħha
jinqered, dik li l-Asja kollha u d-dinja
tqim.
28 U meta semgħu dal-kliem, imtlew
bil-qilla, u għajtu, igħidu: Kbira Djana ta'
l-Efesin!
29 U l-belt kollha mtliet bit-taħwid: u
wara li qabdu 'l Gajus u 'l Aristarkus,
irġiel mill-Maċedonja, sħab Pawlu fil-
vjaġġ. daħlu jiġru f'daqqa fit-teatru.
30 U meta Pawlu ried jidħol qalb in-
nies. id-dixxipli ma ħallewhx.
31 U x'uħud mill-kbarat ta' l-Asja, li
kienu ħbieb tiegħu, bagħtu għalih, jitolbuh
biex ma jurix ruħu fit-teatru.
32 Uħud mela għajtu ħaġa, u wħud
oħra: għax il-miġemgħa kienet imħawda;
u l-biċċa l-kbira ma kinux jafu għalfejn
inġemgħu flimkien.
33 U ġibdu 'l Alessandru minn qalb in-
nies. billi l-Lhud tefgħuh 'il quddiem. U
Alessandru għamel sinjal b'idu, u ried
jiddefendi ruħu mal-poplu.
34 Iżda meta għarfu li kien Lhudi,
kulħadd b'leħen wieħed għal madwar
sagħtejn għajjat: Kbira Djana ta' l-
Efesin!
35 U meta l-iskrivan tal-belt sikket lin-
nies, qal: Ja rġiel ta' Efesus, min hu dak il-
bniedem li ma jafx li l-belt ta' l-Efesin
tagħti qima lill-kbira alla Djana, u x-
xbieha tagħha li waqgħet minn Ġove?
36 Ladarba mela dawn il-ħwejjeġ ma
jista' jmerihom ħadd, għandkom toqogħ-
du kwieti, u ma tagħmlu xejn bil-għaġla.
37 Għax intom ġibtu hawn dawn l-
irġiel, li la huma ħallelin tal-knejjes, u
lanqas jidgħu b'din alla tagħkom.
38 Għalhekk jekk Demetrijus, u n-nies
tas-sengħa li huma miegħu, għandhom xi
jgħidu kontra xi ħadd, il-qrati huma
miftuħin, u hemm il-prokonsli: Ħa
jħarrku 'l xulxin.
39 Imma jekk tfittxu xi ħaġa dwar
ħwejjeġ oħra, din tinqata' f'laqgħa tal-
qorti.
40 Għax aħna fil-periklu li nkunu
mixlijin bit-tixwixa ta' llum, billi ma
hemm ebda raġun li minħabba fih irridu
natu kont ta' din il-laqgħa.
41 U meta qal dan, bagħat il-miġem-
għa.

20 U wara li l-għagħa hdiet, Pawlu
sejjaħ id-dixxipli lejh, u għan-
naqhom, u telaq biex imur il-Maċedonja.
2 U meta għadda minn dawk l-inħawi,
u ħeġġiġhom b'ħafna kliem, wasal il-
Greċja.
3 U hemm qagħad tliet xhur. U meta
kien hemm konfoffa kontra tiegħu mil-
Lhud, kif kien sa jsiefer għas-Sirja,
għamel il-ħsieb li jarġa' lura mill-
Maċedonja.
4 U wassluh fl-Asja Sopater minn
Berea: u mit-Tessalonkin, Aristarkus u
Sekundus; u Gajus ta' Derbe, u Timotju;
u mill-Asja, Tikikus u Trofimus.
5 Dawn billi marru qabel, stennewna
Troas.
6 U aħna sifirna minn Filippi wara
jiem l-ażżmi, u wasalna għandhom f'
ħamest ijiem; u qgħadna hemm sebat
ijiem.
7 U fl-ewwel jum tal-ġimgħa, xħin id-
dixxipli tiegħu ltaqgħu flimkien biex
jaqsmu l-ħobż, Pawlu tħaddet magħhom,
billi kien sa jitlaq il-għada; u kompla d-
diskors tiegħu sa nofs il-lejl.
8 U kien hemm ħafna msiebaħ fil-
kamra ta' fuq, fejn kienu miġmugħin
flimkien.
9 U kien hemm bil-qiegħda fuq tieqa
wieħed żagħżugħ jismu Ewtikos, li ħadu
ngħas tqil: u billi Pawlu kien ilu jitħaddet,
għelbu n-ngħas, u waqa' isfel mit-tielet
pjan, u refgħuh mejjet:
10 U Pawlu niżel, u xteħet fuqu, u hu
u jħaddnu, qal: La tħabblux raskom,
għax ħajtu għadha fih.
11 Mela meta raġa' tala', u qasam il-
ħobż, u kiel, u tħaddet magħhom għal
żmien twil, sas-sebħ, telaq.

12 U ġiebu ż-żagħżugħ ħaj, u tfarrġu
mhux ftit.
13 Aħna morna minn qabel fuq il-ġifen,
u sifirna għal Assos, fejn kellna nieħdu 'l
Pawlu; għax hekk kien ried, billi kellu l-
ħsieb imur bil-mixi.
14 U meta ltaqa' magħna f'Assos,
tellajnieh, u wasalna Mitilene.
15 U sifirna minn hemm, u ġejna l-
għada biswit Kijos; u l-jum ta' wara
wasalna Samos, u qgħadna Troġillum;
u l-għada wasalna Miletus.
16 Għax Pawlu kien qatagħha li jgħaddi
barra minn Efesus, għax ma riedx jaħli
żmien fl-Asja: għax kien imgħaġġel, biex
jekk jista' jkun għalih, ikun Ġerusalem
għal Għid il-Ħamsin.
17 U minn Miletus bagħat Efesus
isejjaħ ix-xjuħ tal-Knisja.
18 U meta ġew għandu, qalilhom:
Intom tafu, li sa mill-ewwel jum li ġejt fl-
Asja, kif kont magħkom f'kull żmien.
19 Naqdi l-Mulej bl-umiltà kollha, u
b'ħafna dmugħ, u tiġrib, li sibt ruħi fih
minħabba n-nases tal-Lhud:
20 U kif ma żammejt xejn lura minn
dak li sata' jkun ta' fejda għalikom, iżda
wrejtkom, u għallimtkom fil-beraħ, u minn
dar għal dar,
21 Inxandar sew lil-Lhud, u kemm lill-
Griegi, l-indiema lejn Alla, u fidi f'Sidna
Ġesù Kristu.
22 U issa, ara, jien sejjer marbut fl-
ispirtu għal Ġerusalem, bla ma naf x'sa
jiġrili hemm:
23 Ħlief li l-Ispirtu s-Santu jixhidli
f'kull belt, billi jgħid illi ktajjen u għali
jistennewni.
24 Iżda xejn minn dan ma jdejjaqni
lanqas ngħodd ħajti għażiża għalija, biex
intemm mixjiti bil-ferħ, u l-ministeru, li
ħadt mingħand Sidna Ġesù, biex nagħti
xhieda lill-evanġelju tal-grazzja t'Alla.
25 U issa, ara, jien naf li intom ilkoll, li
fostkom jien għaddejt inxandar is-saltna
t'Alla, ma tarawx wiċċi iżjed.
26 Għaliex nixhdilkom illum, li jien
safi mid-demm tal-bnedmin kollha.
27 Għax jien ma bqajtx lura li nxandril-
kom il-fehma kollha t'Alla.
28 Ħarsu lilkom infuskom mela, u l-
merħla kollha, li fuqha l-Ispirtu s-Santu
għamilkom għassiesa, biex tirgħaw il-
knisja t'Alla, li xtara b'demmu stess.
29 Għax jien naf dan, li wara t-tluq
tiegħi lpup ħorox jidħlu fostkom, u ma
jaħfruhiex lill-merħla.
30 Ukoll minn fostkom stess iqumu xi
rġiel, jitkellmu ħwejjeġ imgħawġa, biex
jiġbdu dixxipli warajhom.
31 Għalhekk għassu, u ftakru, li għal
tliet snin lejl u nhar qatt ma hdejt inwissi
bid-dmugħ f'għajnejja lil kulħadd.
32 U issa, ħuti, nerħikom f'idejn Alla,
u fil-kelma tal-grazzja tiegħu, li tista'
tibnikom, u tagħtikom wirt mal-qaddisin
kollha.
33 Fidda, jew deheb, jew ilbiesi ta' ħadd
ma xtaqt.
34 Iva, intom stess tafu, li dawn l-idejn
ħadmu għall-ħtiġijiet tiegħi, u għal dawk
li kienu miegħi.
35 Urejtkom kollox, kif waqt li tithabtu
għandkom tgħinu d-dgħajfin, u tiftakru fi
kliem il-Mulej Ġesù, kif qal: Aħjar tagħti
milli tieħu.
36 U meta qal dan, qagħad għarkobb-
tejh, u talab magħhom ilkoll.
37 U biki kbir bkew ilkoll, u xteħtu fuq
għonq Pawlu, ibusuh:
38 Qalbhom sewda l-aktar għall-kliem
li qal, li ma kinux sa jaraw aktar wiċċu. U
wassluh sal-ġifen.

21 U ġara, wara li nfridna minnhom, u
qlajna 'l barra, illi ġejna b'ġibda
waħda għal Kos; u l-għada għal Rodi, u
minn hemm għal Patara:
2 U billi sibna ġifen sejjer lejn il-
Feniċja, tlajna fuqu, u sifirna.
3 Issa meta lmaħna 'l Ċipru, ħallejnieh
fuq ix-xellug, u baħħarna għas-Sirja, u
nżilna Tir: għax il-ġifen kellu jħott hemm
it-tagħbija tiegħu.
4 U billi sibna d-dixxipli, bqajna hemm
sebat ijiem: dawn qalu 'l Pawlu permezz
ta' l-Ispirtu, li m'għandux jitla' Ġeru-
salem.
5 U meta għaddejna dawk il-jiem,
tlaqna u bqajna sejrin għal triqtna; u
huma lkoll, bin-nisa u t-tfal, ġew iwass-
luna, sa ma ħriġna barra l-belt: u qgħadna
għarkobbtejna x-xatt, u tlabna.
6 U meta sellimna 'l xulxin, tlajna fuq
il-ġifen; u dawk reġgħu lura lejn darhom.
7 U wara li spiċċajna l-vjaġġ tagħna
minn Tir, wasalna Ptolemajs; u sellimna
lill-aħwa, u bqajna jum wieħed għand-
hom.
8 U l-għada aħna li konna ma' Pawlu
tlaqna, u ġejna Ċesarija: u dħalna fid-dar
ta' Filippu l-evanġelista, li kien wieħed
mis-sebgħa; u qgħadna għandu.
9 Dar-raġel kellu erba' bniet, xebbiet, li
kienu jipprofetizzaw.
10 U billi domna hemm ħafna jiem,
niżel mil-Lhudija wieħed profeta, jismu
Agabus.
11 U meta ġie għandna, ħa l-ħżiem ta'
Pawlu, u rabat idejh u saqajh, u qal: Dan
igħid l-Ispirtu s-Santu: Ir-raġel li tiegħu hu
dal-ħżiem, hekk jorbtuh il-Lhud Ġeru-
salem, u jagħtuh f'idejn il-Ġentili.
12 U meta smajna dawn il-ħwejjeġ, sew
aħna, u kemm dawk ta' hemm, tlabnieh
biex ma jitlax Ġerusalem.
13 Imma Pawlu wieġeb: X'intom
tagħmlu, tibku u taqsmuli qalbi? għax
jien imħejji mhux biss li nkun marbut,

imma wkoll li mmut Ġerusalem għal isem
il-Mulej Ġesù.
14 U meta ma riedx jifhem, aħna
skitna, u għidna: Tkun magħmula r-rieda
tal-Mulej.
15 U wara dawn il-jiem hejjejna ħwejj-
iġna, u tlajna Ġerusalem.
16 Ġew magħna wkoll xi dixxipli minn
Ċesarija, u ġiebu magħhom wieħed
Mnason minn Ċipru, dixxiplu minn ta'
l-ewwel, li kellna noqogħdu għandu.
17 U meta wasalna Ġerusalem, l-aħwa
laqgħuna bil-qalb.
18 U l-għada Pawlu ġie magħna għand
Ġakbu; u x-xjuħ kollha kienu hemm.
19 U wara li sellmilhom, qal ħaġa ħaġa
kulma kien għamel Alla fost il-Ġentili bil-
ministeru tiegħu.
20 U xħin semgħu dan, faħħru l-Mulej,
u qalulu: Tara, ħi, kemm eluf hemm fost
il-Lhud li jemmnu; u huma mħeġġin ilkoll
għal-liġi:
21 U huma semgħu fuqek, li int
qiegħed tgħallem lil-Lhud kollha, li huma
fost il-Ġentili, biex jitilqu 'l Mosè, billi
tgħid li m'għandhomx jagħmlu ċirkon-
ċiżjoni lil uliedhom, u lanqas jimxu fuq id-
drawwiet.
22 X'sa jiġri issa? Il-ġemgħa tan-nies,
hekk jew hekk, tiltaqa': għax huma
jisimgħu li ġejt.
23 Għalhekk għamel dak li ngħidulek:
Aħna għandna erbat irġiel li għandhom
fuqhom wegħda:
24 Ħudhom, u tnaddaf magħhom, u
ħallsilhom, biex iqaxxru rashom: u kollha
jkunu jafu li dawk il-ħwejjeġ, li semgħu
fuqek, m'huma xejn; iżda li int stess ukoll
timxi sewwa, u tħares il-liġi.
25 Għal dawk il-Ġentili li jemmnu,
ktibna u qtajna li huma ma jħarsux ħaġa
bħal din, ħlief biss li jżommu ruħhom
lura mill-ħwejjeġ issagrifikati lill-idoli; u
mid-demm, u mil-laħam maħnuq, u miż-
żena.
26 Imbagħad Pawlu ħa miegħu dawn
ir-rġiel u, wara li l-għada tnaddaf magħ-
hom, daħal fit-tempju, biex igħarraf li
għalaq iż-żmien tat-tindif, sama titressaq
għotja għal kull wieħed minnhom.
27 U meta s-sebat ijiem qorbu biex
igħaddu, il-Lhud ta' l-Asja, meta rawh fit-
tempju, xewxu l-poplu kollu, u meddew
idejhom fuqu,
28 U bdew igħajtu: Irġiel ta' Iżrael,
għajnuna: Dan hu r-raġel, li qiegħed
igħallem lil kullħadd, u kullimkien, kontra
l-poplu, u l-liġi, u dal-lok: u daħħal il-
Griegi wkoll fit-tempju, u kasbar dal-lok
imqaddes.
29 (Għax kienu raw qabel 'il Trofimus
ta' Efesus miegħu fil-belt, u ħasbu li Pawlu
daħħlu fit-tempju.)
30 U tqanqlet il-belt kollha, u bdew
jiġru n-nies flimkien: u qabdu 'l Pawlu, u
kaxkruh barra mit-tempju: u ngħalqu
malajr il-bwieb.
31 U huma u jfittxu biex joqtluh, waslet
l-aħbar lill-kaptan il-kbir tal-kumpanija, li
Ġerusalem kollha kienet mqallba.
32 Dan minnufih ħa miegħu suldati u
ċenturjuni, u niżel jiġri lejhom: u meta
raw il-kaptan il-kbir u s-suldati, ma
baqgħux isawtu 'l Pawlu.
33 Imbagħad resaq il-kaptan il-kbir, u
qabdu, u ordna li jirtabat b'żewġ ktajjen;
u staqsa min hu, u x'għamel.
34 U x'uħud għajtu ħaġa, u x'uħud
għajtu oħra, fost il-ġemgħa tan-nies; u
meta ma satax ikun jaf x'ġara minħabba
l-għagħa, ordna li jeħduh fil-kastel.
35 U meta wasal fuq it-taraġ, ġara li
kellu jkun merfugħ mis-suldati minħabba
l-qilla tal-poplu.
36 Għax il-ġemgħa tan-nies kienet
sejra warajh, hi u tgħajjat: Oqtluh.
37 U huma u jdaħħlu 'l Pawlu fil-
kastell, qal lill-kaptan il-kbir: Nista'
nkellmek? U dak qal: Taf bil-Grieg?
38 Jaqaw mintix dak l-Eġizzjan, li
qabel dawn il-jiem qajjimt tixwixa, u ħriġt
barra fid-deżert erbat elef raġel, li kienu
qattiela?
39 Iżda Pawlu qal: Jiena raġel Lhudi
minn Tarsus, belt taċ-Ċiliċja, ċittadin ta'
belt magħrufa: u nitolbok tħallini nkellem
lill-poplu.
40 U meta ħallieh, Pawlu waqaf fuq it-
taraġ, u għamel sinjal b'idu lill-poplu. U
meta waqgħet sikta kbira, kellimhom bil-
lsien Lhudi, billi qal:

22 Irġiel, aħwa, u missirijiet, isimgħu
d-difiża tiegħi li issa sa nagħmlil-
kom.
2 (U meta semgħuh ikellimhom bil-
lsien Lhudi, aktar qagħdu sektin: u qal:)
3 Jien tassew raġel Lhudi, imwieled
Tarsus, belt taċ-Ċiliċja imma mrobbi f'din
il-belt f'riġlejn Gamaliel, u mgħallem
skond it-tħaris bir-reqqa tal-liġi ta' mis-
sirijietna, u mħeġġeġ għal Alla, bħalma
intom ilkoll illum.
4 U jien ippersegwitajt għal mewt din
it-triq, norbot u nitfa' fil-ħabsijiet sew
irġiel u kemm nisa,
5 Bħal ma jista' jixhidli wkoll il-qassis
il-kbir, u l-għaqda kollha tax-xjuħ: li min
għandhom ukoll ħadt ittri għall-aħwa, u
mort Damasku, biex inġib lil dawk li
kienu marbutin hemm Ġerusalem, biex
ikunu ikkastigati.
6 U ġara, jiena u nivvjaġġa, u noqrob
lejn Damasku għall-ħabta ta' nofs-in-nhar,
illi f'daqqa waħda idda dawl kbir mis-
sema madwari.
7 U waqajt fl-art, u smajt leħen igħidli:
Sawl, Sawl, għaliex tippersegwitani?
8 U jien weġibt: Min int Mulej? U

qalli: Jien Ġesù ta' Nażaret, li int qiegħed
tippersegwitah.
9 U dawk li kienu miegħi tassew raw
id-dawl, u beżgħu; iżda ma semgħux il-
leħen ta' min kien ikellimni.
10 U għidt: X'għandi nagħmel, Mulej?
U l-Mulej qalli: Qum, u mur Damasku; u
hemm igħidulek kulma għandek tagħmel.
11 U meta ma stajtx nara minħabba
d-dija ta' dak id-dawl, mexxewni minn idi
dawk li kienu miegħi, u wasalt Damasku.
12 U wieħed Ħananija, raġel devot
skond il-liġi, li kellu isem tajjeb mal-Lhud
kollha li kienu jgħammru hemm,
13 Ġie għandi, qagħad ħdejja, u qalli:
Ħija Sawl, ħu d-dawl. U f'dik is-siegħa
stess ħarist lejh.
14 U qal: Alla ta' missirijietna għażel
lilek, biex tkun taf ir-rieda tiegħu, u tara
l-Ġust, u tisma' l-leħen ta' fommu.
15 Għax int tkun xieħed tiegħu għall-
bnedmin kollha ta' dak li rajt u smajt.
16 U issa x'inti qiegħed tistenna? Qum,
u tgħammed, u aħsel dnubietek, billi
ssejjaħ isem il-Mulej.
17 U ġara, meta rġajt ġejt Ġerusalem,
illi jien u nitlob fit-tempju, kelli estasi;
18 U rajtu jgħidli: Għaġġel, u oħroġ
malajr minn Ġerusalem: għax ma jilqgħux
ix-xhieda tiegħek fuqi.
19 U jien għidt: Mulej, huma jafu li
jien tfajt il-ħabs u sawwatt f'kull sinagoga
lil dawk li jemmnu fik:
20 U meta d-demm tal-martri tiegħek
Stiefnu ċċarċar, jien ukoll kont hemm, u
ridt il-mewt tiegħu, u żammejt il-ħwejjeġ
ta' dawk li qatluh.
21 U qalli: Mur, għax jien nibagħtek
fil-bogħod fost il-Ġentili.
22 U qagħdu jisimgħuh sa dik il-kelma,
u mbagħad refgħu leħinhom, u qalu:
Eqirduh mill-art bniedem bħal dan: għax
ma jixraqx li jgħix.
23 U kif kienu jwerżqu, u jarmu ħwej-
jiġhom, u jitfgħu t-trab fl-ajru,
24 Il-kaptan il-kbir ordna li jdaħħluh
fil-kastell, u qal li għandu jkun mistħarreġ
bis-swat: biex ikun jaf sewwa l-għala kienu
jgħajtu hekk kontra tiegħu.
25 U xħin kienu jorbtuh bil-ġlud,
Pawlu qal liċ-ċenturjun li kien ħdejh: Hu
skond il-liġi għalikom li ssawtu raġel
Ruman, u li mhux ikkundannat?
26 Meta ċ-ċenturjun sama' dan, mar
għarraf lill-kaptan il-kbir, billi qallu: Ara
x'sa tagħmel; għax dar-raġel Ruman.
27 Imbagħad ġie l-kaptan il-kbir, u
qallu: Għidli, int Ruman? Wieġeb: Iva.
28 U l-kaptan il-kbir wieġeb: B'somma
kbira ħadt din iċ-ċittadinanza. U Pawlu
qal: Imma jien imwieled ħieles.
29 Imbagħad minnufih dawk li kienu sa
jistħarrġuh warrbu minn ħdejh: u l-kaptan
il-kbir ukoll baża', wara li sar jaf li kien
Ruman, u talli kien rabtu.
30 Il-għada, billi ried ikun jaf sewwa
fuqiex kien mixli mil-Lhud, ħallu mill-
ġlud, u ordna il-qassisin il-kbar u l-kunsill
tagħhom kollu biex jiltaqgħu, u niżżel 'il
Pawlu, u ġiebu quddiemhom.

23 U Pawlu, fil-waqt li tafa' għajnejh
fuq il-kunsill, qal: Rġiel u aħwa,
jien għixt b'kuxjenza kollha nadifa qud-
diem Alla sa llum.
2 U l-qassis Ħananija ordna lil dawk li
kienu ħdejh jagħtuh daqqa fuq ħalqu.
3 Imbagħad qallu Pawlu: Alla għad
jilħqek, ja ħajt imbajjad: għax int qiegħed
tagħmel ħaqq minni skond il-liġi, u tordna
li nissawwat kuntrarju għal-liġi?
4 U dawk li kienu hemm qalu: Int
tgħajjar il-qassis il-kbir t'Alla?
5 Imbagħad Pawlu qal: Ma kontx naf,
ħuti, li hu l-qassis il-kbir: għax hu miktub:
La titkellimx ħażin fuq il-kap tal-poplu
tiegħek.
6 Iżda meta Pawlu nduna li x'uħud
minnhom kienu Sadduqin, u oħrajn
Fariżej, għajjat fil-kunsill: Rġiel u aħwa,
jien Fariżew, bin Fariżew: minħabba
t-tama fil-qawmien mill-imwiet jien miġjub
hawn għall-ħaqq.
7 U kif qal hekk, qamet firda bejn il-
Fariżej u s-Sadduqin: u l-ġemgħa tan-nies
inqasmet.
8 Għax is-Sadduqin igħidu li m'hemmx
qawmien minn bejn l-imwiet, u la anġli, u
lanqas spirtu: imma l-Fariżej jistqarru
l-wieħed u l-ieħor.
9 U qamet għagħa kbira: u l-iskribi li
kienu jżommu mal-Fariżej qamu, u saħnu,
igħidu: Ma nsibu xejn ħażin f'dar-raġel:
iżda jekk kellmu spirtu jew anġlu, ħa ma
neħduhiex kontra Alla.
10 U meta qamet firda kbira, il-kaptan
il-kbir, imbażża' li Pawlu jkun imqatta'
bċejjeċ minnhom, ordna lis-suldati jinżlu,
u jeħduh b'forza minn fosthom, u jġibuh
fil-kastell.
11 U l-lejl ta' wara, il-Mulej qagħad
ħdejh, u qallu: Qawwi qalbek, Pawlu:
għax bħal ma tajtni xhieda Ġerusalem,
hekk għandek tixhed Ruma.
12 U meta sebaħ, x'uħud mil-Lhud
inġemgħu flimkien, u ntrabtu b'ħalfa, billi
qalu li la jieklu, u la jixorbu sama joqtlu 'l
Pawlu.
13 U kienu aktar minn erbgħin dawk li
għamlu l-konġura.
14 U dawk ġew għand il-qassisin il-
kbar u x-xjuħ, u qalu: Aħna ntrabatna
taħt ħalfa kbira, li ma nieklu xejn sama
noqtlu 'l Pawlu.
15 Issa mela intom flimkien mal-kunsill
għarrfu l-kaptan biex iniżżlu għandkom
għada, bħalkieku tridu tgħarblu xi ħaġa
aktar bir-reqqa fuqu: u aħna, qabel ma
jersaq, inkunu mhejjijin biex noqtluh.

16 U meta t-tifel ta' oħt Pawlu sama'
b'din in-nassa tagħhom, daħal fil-kastell, u
qal 'il Pawlu.
17 Imbagħad Pawlu sejjaħ wieħed miċ-
ċenturjuni, u qallu: Hu lil daż-żagħżugħ
għand il-kaptan il-kbir, għax għandu xi
ħaġa xi jgħidlu.
18 Għalhekk dan ħadu, u ġiebu għand
il-kaptan il-kbir, u qal: Pawlu l-priġunier
sejjaħli, u talabni nġiblek lil daż-żagħżugħ,
li għandu xi ħaġa xi jgħidlek.
19 Imbagħad il-kaptan il-kbir qabdu
minn idu, u mar miegħu fil-ġenb waħdu, u
staqsieh: X'għandek tgħidli?
20 U qal: Il-Lhud ftiehmu biex jitolbuk
biex għada tniżżel 'il Pawlu quddiem il-
kunsill, bħalkieku jridu jistħarrġu iżjed
bir-reqqa.
21 Iżda int la temminhomx: għax hemm
aktar minn erbgħin minnhom għassa
għalih, li ntrabtu b'ħalfa, li la jieklu, u
la jixorbu sama joqtluh: u issa huma
mħejjijin, jistennew wegħda minn għan-
dek.
22 Imbagħad il-kaptan il-kbir ħalla
ż-żagħżugħ jitlaq, u wissieh: Ara li ma
tgħid lil ħadd li int urejtni b'dawn il-
ħwejjeġ.
23 U sejjaħ żewġ ċenturjuni, u qalil-
hom: Hejju mitejn suldat biex imorru
Ċesarija, u sebgħin fieres, u mitejn lanzier,
għat-tielet siegħa tal-lejl.
24 U hejjulhom il-bhejjem, biex irikkbu
'l Pawlu, u jwassluh qawwi u sħiħ għand
Feliċ il-gvernatur.
25 U kiteb ittra hekk:
26 Klawdjus Lisjas lil wisq eċċellenti
gvernatur Feliċ: is-sliem.
27 Dar-raġel kien maqbud mil-Lhud, u
kienu għoddhom qatluh: imbagħad ilħaqt
jien bis-suldati, u ħlistu, billi sirt naf li hu
Ruman.
28 U meta ridt inkun naf fuqiex xlewh,
ġibtu quddiem il-kunsill tagħhom:
29 Sibtu li kien mixli fuq xi kwistjoni-
jiet tagħhom, imma li ma kien hemm xejn
kontra tiegħu li ħaqqu l-mewt jew il-
ktajjen.
30 U meta qaluli kif il-Lhud lestew
nassa għal dar-raġel, bgħattu minnufih
għandek, u ordnajt ukoll lil dawk li xlewh
biex jitkellmu x'għandhom kontra tiegħu
quddiemek: Saħħa.
31 Imbagħad is-suldati, bħal ma kienu
mqabbdin, ħadu 'l Pawlu, u ġibuh bil-lejl
Antipatris.
32 Il-għada ħallew l-ifirsa jmorru
miegħu, u reġgħu lura lejn il-kastell:
33 Dawn, meta waslu Ċesarija, u taw
l-ittra lill-gvernatur, ġibulu wkoll 'il
Pawlu quddiemu.
34 U meta l-gvernatur qara l-ittra,
staqsa minn liema provinċja kien. U meta
sar jaf li kien minn Ċiliċja;
35 Qallu: Nisimgħek, meta jiġu wkoll
dawk li xlewk. U ordna li jinżamm fil-
pretorju ta' Erodi.

24 U ħamest ijiem wara niżel Ħananija
l-qassis il-kbir ma' x'uħud mix-xjuħ,
u ma' wieħed oratur jismu Tertullus, li
kellem lill-gvernatur kontra Pawlu.
2 U xħin kien imsejjaħ, Tertullus beda
jixlih, billi qal: Ladarba bis-saħħa tiegħek
aħna qegħdin ingawdu paċi kbira, u titjib
kbir qiegħed isir għal dal-ġens b'għaq-
lek,
3 F'kollox u kullimkien aħna dan nil-
qugħ, wisq eċċellenti Feliċ, b'kull radd il-
ħajr.
4 Madankollu, biex ma ndejqikx iżjed,
nitolbok tismagħna bit-tjieba tiegħek, fi
ftit kliem.
5 Għax aħna sibna li dar-raġel hu pesta,
u li qajjem it-tixwix qalb il-Lhud kollha
tad-dinja, u mexxej tas-setta tan-Nażarin:
6 Li fittex ukoll ikasbar it-tempju: u
aħna qbadnieh, u ridna nagħmlu ħaqq
minnu skond il-liġi tagħna.
7 Imma l-kaptan il-kbir Lisjas ġie
fuqna, u b'herra kbira ħadulna minn
idejna,
8 U ordna li dawk li xlewh jiġu għan-
dek: jekk tistħarrġu int stess tista' tkun taf
dawn il-ħwejjeġ kollha, li bihom qegħdin
nixluh.
9 U l-Lhud qablu wkoll, billi qalu li
dawn il-ħwejjeġ hekk huma.
10 Wara li l-gvernatur għamillu sinjal
biex jitkellem, Pawlu wieġeb: Billi naf li
minn bosta snin ilek tagħmilha ta' mħallef
lil dal-ġens, jien aktar bil-ferħ inwieġeb
għalija nnifsi:
11 Għax inti tista' tkun taf, li m'ilnix
aktar minn tnax-il jum li tlajt Ġerusalem
biex nagħti qima.
12 U la sabuni fit-tempju niddiskuti ma
xi ħadd, u la nxewwex il-poplu, lanqas fis-
sinagoga, jew fil-belt:
13 Lanqas jistgħu jippruvaw il-ħwejjeġ
li fuqhom issa qegħdin jixluni.
14 Iżda dan nistqarrlek: li skond it-triq
li huma jgħidulha ereżija, hekk jien naqdi
'l Alla ta' missirijieti, billi nemmen fil-
ħwejjeġ kollha li huma miktubin fil-liġi u
fil-profeti:
15 U għandi tama f'Alla, li huma wkoll
għandhom, li għad ikun hemm qawma
mill-imwiet, sew għat-tajbin, u kemm
għall-ħżiena.
16 U f'dan jien inħarreġ lili nnifsi, biex
ikolli dejjem kuxjenza bla ħtija quddiem
Alla, u quddiem il-bnedmin.
17 Issa wara ħafna snin ġejt inġib il-
karità lil ġensi, u għotjiet.
18 Għalhekk xi Lhud mill-Asja sabuni
mnaddaf fit-tempju, bla ġemgħa ta' nies, u
bla għagħa.
19 Dawn kien imissħom kienu jkunu

hawn quddiemek, u jixluni, jekk għand-
hom xi ħaġa kontra tiegħi.
20 Jew ħa jgħidu dawn stess, jekk sabux
xi ħaġa ħażina fija, meta jien kont qud-
diem il-kunsill,
21 Ħlief għal din il-kelma waħda, li jien
għajjatt wieqaf f'nofshom: Minħabbat
l-qawma mill-imwiet intom illum qegħdin
tagħmlu ħaqq minni.
22 U meta Feliċ sama' dawn il-ħwejjeġ,
billi kien jaf aktar bir-reqqa fuq it-Triq,
ħalliehom għal darba oħra, u qal: Meta
jinżel Lisjas il-kaptan il-kbir, inkun naf
kollox fuq dil-biċċa tagħkom.
23 U qabbad liċ-ċenturjun iżomm 'il
Pawlu, u jħallih jistrieħ, u li ma jiċħad lil
ħadd minn tiegħu li jaqduh jew jiġu
għandu.
24 U wara xi jiem, meta Feliċ ġie ma'
martu Drusilla, li kienet Lhudija, bagħat
għal Pawlu, u qagħad jisimgħu fuq il-fidi fi
Kristu.
25 U hu u qiegħed jitħaddet fuq is-
sewwa, ir-rażna, u fuq il-ħaqq li ġej, Feliċ
triegħed, u qallu: Għalissa mur; meta
jkolli ż-żmien, nibgħat insejjaħlek.
26 Kien jittama wkoll li Pawlu jagħtih
il-flus ħalli jitilqu: għalhekk sikwit kien
jibgħat għalih, u jitħaddet miegħu.
27 Iżda wara sentejn laħaq Porkjus
Festus flok Feliċ: u Feliċ, biex jinħabb
mal-Lhud, ħalla 'l Pawlu marbut.

25 Issa meta Festus wasal fil-provinċja,
wara tlitt ijiem, tala' Ġerusalem
minn Ċesarija.
2 Imbagħad il-qassisin il-kbar u l-kapi-
jiet tal-Lhud qalulu kontra Pawlu, u
talbuh,
3 U xtaqu favur kontra tiegħu, li
jibgħat għalih Ġerusalem; u huma jons-
bulu nassa biex joqtluh.
4 Imma Festus wieġeb, li Pawlu kellu
jinżamm Ċesarija, u li hu stess kellu jitlaq
għal hemm ma jdumx.
5 Ħalli mela dawk fostkom, qal hu, li
għandhom setgħa, jinżlu miegħi, u jixlu lil
dar-raġel, jekk hemm xi ħaġa ħażina fih.
6 U wara li dam fosthom aktar minn
għaxart ijiem, niżel Ċesarija; u l-għada
qagħad fuq it-tribunal, u ordna li jinġieb
Pawlu.
7 U meta ġie, il-Lhud li kienu ġew
minn Ġerusalem qagħdu madwaru, u
ġiebu kontra Pawlu ħafna ħtijiet koroh, li
ma setgħux jippruvaw;
8 Iżda hu wieġeb għalih innifsu: U la
kontra l-liġi tal-Lhud, u la kontra t-tempju,
u lanqas kontra Ċesri, jien ma għamilt
ebda ħtija.
9 Imma Festus, billi xtaq jogħġob lil-
Lhud, wieġeb 'il Pawlu, u qal: Tridx titla'
Ġerusalem, u hemm isir ħaqq minnek
quddiemi fuq dawn il-ħwejjeġ?
10 Imbagħad Pawlu qallu: Jiena
qiegħed quddiem it-tribunal ta' Ċesri, fejn
għandu jsir ħaqq minni: lil-Lhud ma
għamiltilhom ebda deni, bħal ma taf
tajjeb int.
11 Għax jekk jien ħati, jew għamilt xi
ħaġa li ħaqqha l-mewt, ma nfittix naħrab
il-mewt: iżda jekk m'hemm xejn minn
dawn il-ħwejjeġ li huma qegħdin jixluni,
ħadd ma jista' jerħini f'idejhom. Napella
lil Ċesri.
12 Imbagħad Festus, wara li tħaddet
mal-kunsill, wieġeb: Appellajt lil Ċesri?
Għand Ċesri tmur.
13 U wara xi jiem, Agrippa s-sultan u
Berniki ġew Ċesarija, biex isellmu 'l
Festus.
14 U wara li damu hemm bosta jiem,
Festus wera lis-sultan il-biċċa ta' Pawlu,
billi qal: Hawn raġel imħolli l-ħabs minn
Feliċ:
15 Li fuqu, meta kont Ġerusalem, il-
qassisin il-kbar u x-xjuħ tal-Lhud kell-
muni, billi xtaqu jkollhom sentenza kontra
tiegħu.
16 Lilhom jien weġibt: Mhix id-drawwa
tar-Rumani li jagħtu bniedem għall-mewt,
qabel ma l-mixli jkollu wiċċ imb'wiċċ 'il
dawk li xlewh, u jkun jista' jiddefendi ruħu
mill-ħtija miġjuba kontra tiegħu.
17 Għalhekk, meta ġew hawn, bla
dewmien ta' xejn il-għada qgħadt fuq it-
tribunal, u ordnajt li jġibu r-raġel.
18 Meta qamu kontra tiegħu dawk li
xlewh, ma ġiebu ebda ħtija minn dawk il-
ħwejjeġ kif ħsibt jien:
19 Iżda kellhom xi kwistjonijiet kontra
tiegħu fuq is-superstizzjoni tagħhom, u
fuq wieħed Ġesù, li hu mejjet, u li Pawlu
jgħid bil-qawwa li hu ħaj.
20 U billi ġieni dubju fuq kwistjonijiet
bħal dawn, staqsejtu jekk kienx irid imur
Ġerusalem, u hemm isir ħaqq minnu fuq
dawn il-ħwejjeġ.
21 Iżda meta Pawlu appella biex jin-
żamm ħalli jinstama' minn Awgustu,
ordnajt li jinżamm sama nibgħatu għand
Ċesri.
22 Imbagħad Agrippa qal 'il Festus:
Jien ukoll nixtieq nisimgħu lil dar-raġel.
Għada, qallu, tisimgħu.
23 U l-għada, meta Agrippa ġie ma'
Berniki, b'pompa kbira, u daħlu fis-sala
ta' l-udjenza, mal-kaptani l-kbar, u n-nies
ewlenin tal-belt, Pawlu nġieb quddiem-
hom, kif ordna Festus.
24 U Festus qal: Sultan Agrippa, u
intom ilkoll li qegħdin magħna, taraw dar-
raġel, li fuqu l-ġemgħa kollha tal-Lhud
talbitni, sew Ġerusalem, u kemm hawn
ukoll, billi għajtet li m'għandux igħix
aktar.
25 Iżda meta sibt li m'għamel xejn li
jistħoqqlu l-mewt, u li hu stess appella
għal għand Awgustu, jien qtajt li nibagħtu.

26 Fuqu m'għandi xejn sgur x'nikteb lil
Sidi. Għalhekk ġibtu quddiemkom, u
l-aktar quddiemek, ja sultan Agrippa,
biex, wara li ssir staħriġa, ikolli fuqiex
nikteb.
27 Għax jidhirli li huwa bla raġuni
tibgħat wieħed priġunier, bla ma turi
l-ħtijiet li hemm kontra tiegħu.

26 Imbagħad Agrippa qal 'il Pawlu:
Tista' titkellem għalik innifsek.
Imbagħad Pawlu medd idu, u wieġeb
għalih innifsu:
2 Jien inħossni hieni, sultan Agrippa, li
sa nitkellem għalija nnifsi quddiemek
illum dwar il-ħwejjeġ kollha li bihom jien
mixli mil-Lhud:
3 L-aktar għax naf li int taf tajjeb id-
drawwiet u l-kwistjonijiet kollha li hawn
fost il-Lhud: għalhekk nitolbok bil-ħrara
biex tismagħni bis-sabar.
4 Ħajti sa minn żgħożiti, kif kienet sa
mill-bidu fost ġensi f'Ġerusalem, jafuha
l-Lhud kollha;
5 Li jafuni sa mill-bidu, jekk iridu
jixhdu, li jien għixt Fariżew, skond is-setta
l-aktar stretta tar-reliġjon tagħna.
6 U issa qiegħed biex isir ħaqq minni
minħabba t-tama tal-wegħda magħmula
minn Alla lil missirijietna:
7 Tama li t-tnax-il tribù tagħna, li
qegħdin bla hedu lejl u nhar jaqdu 'l Alla,
jittamaw li jilħqu. Minħabba din it-tama,
ja sultan Agrippa, jien mixli mil-Lhud.
8 Għaliex taħsbu intom li hi ħaġa li ma
tistax titwemmen, li Alla jqajjem il-mejtin?
9 Jien tassew ħsibt fija nnifsi, li għandi
nagħmel ħafna ħwejjeġ kuntrarji għall-
isem ta' Ġesù ta' Nażaret.
10 Ħaġa li għamiltha wkoll Ġerusalem:
u ħafna qaddisin għalaqt il-ħabs, billi kont
mogħti s-setgħa mill-qassisin il-kbar; u
meta kienu jinqatlu, jien tajt il-vot tiegħi
kontra tagħhom.
11 U bosta drabi fis-sinagogi kollha
kont ngħakkishom, u nġegħilhom jidgħu;
u billi kont mitluf għalkollox kontra
tagħhom, ippersegwitajthom sa fi bliet
barranin.
12 Hekk kif kont sejjer Damasku bis-
setgħa u l-ordni tal-qassisin il-kbar,
13 F'nofs-in-nhar, ja sultan, rajt dawl
mis-sema, fuq id-dija tax-xemx, jiddi
madwari, u madwar dawk li kienu jivvjaġ-
ġaw miegħi.
14 U meta lkoll waqajna fl-art, smajt
leħen ikellimni, u jgħidli bil-lsien Lhudi:
Sawl, Sawl, għax qiegħed tippersegwitani?
Iebes għalik li toqmos kontra n-niggieża.
15 U jien għidt: Min int, Mulej? U hu
qal: Jien Ġesù dak li inti qiegħed tipper-
segwitah.
16 Iżda qum, ieqaf fuq riġlejk: għax
għalhekk jien dhertlek, biex nagħmlek
qaddej u xieħed sew tal-ħwejjeġ li rajt, u
kemm ta' dawk li fihom għad nidhirlek;
17 Billi neħilsek mill-poplu, u mill-
Ġentili, li għandhom issa nibagħtek,
18 Biex tiftaħ għajnejhom, u ddawar-
hom mid-dlam għad-dawl, u mill-ħakma
ta' Satana għal Alla, biex ikollhom il-
maħfra tad-dnubiet, u wirt fost dawk li
huma mqaddsin bil-fidi fija.
19 Għalhekk, ja sultan Agrippa, ma
bqajtx ma smajtx mid-dehra tas-sema:
20 Iżda bdejt inxandar l-ewwel lil dawk
ta' Damasku, u f'Ġerusalem, u fl-artijiet
kollha tal-Lhudija, u mbagħad lill-Ġentili,
li jaħtieġ jindmu, u jerġgħu lejn Alla, u
jagħmlu egħmejjel li jixirqu lill-indiema.
21 Minħabba f'dawn il-ħwejjeġ il-
Lhud qabduni fit-tempju, u ħabtu sa joq-
tluni.
22 U billi mela qlajt il-għajnuna t'Alla,
jien bqajt sa llum nagħti xhieda sew liż-
żgħar, u kemm lill-kbar, bla ma ngħid
ħaġ'oħra ħlief dawk il-ħwejjeġ li l-profeti u
Mosè kienu qalu li kellhom jiġru:
23 Li Kristu kellu jbati, u kellu jkun
l-ewwel li jqum mill-imwiet, u jħabbar id-
dawl lill-poplu u l-Ġentili.
24 Hu u jitkellem hekk għalih innifsu,
Festus qal b'leħen għoli: Pawlu, int
miġnun; ħafna għerf għamlek miġnun.
25 Iżda hu qal: Miniex miġnun, wisq
nobbli Festus; imma qiegħed ngħid kliem
tas-sewwa u tal-għaqal.
26 Għax is-sultan, li quddiemu nit-
kellem ukoll bla biża', jaf b'dawn il-
ħwejjeġ; għax jien nemmen li xejn minn-
hom mhu moħbi għalih; għax dan ma
ġarax f'rokna.
27 Ja sultan Agrippa, temmen fil-
profeti? Jien naf li temmen.
28 Imbagħad Agrippa qal 'il Pawlu:
Għoddok ġegħiltni nsir nisrani.
29 U qal Pawlu: Nitlob 'l Alla, li mhux
int biss, iżda dawk kollha li jisimgħuni
llum, isiru bħal ma ninsab ukoll jien, barra
minn dawn il-ktajjen.
30 U meta tkellem hekk, qam is-sultan,
u l-gvernatur, u Berniki, u dawk kollha li
kienu bil-qiegħda magħhom;
31 U meta warrbu, qalu bejniethom:
M'għamel xejn dar-raġel li ħaqqu l-mewt
jew il-ktajjen.
32 Imbagħad qal Agrippa 'l Festus:
Dar-raġel sata' jkun mitluq, kieku
m'appellax għal għand Ċesri.

27 U meta nqatgħet li kellna nsiefru
għall-Italja, taw 'il Pawlu u xi
priġunieri oħra f'idejn wieħed jismu
Ġuljus, ċenturjun tal-kumpanija t'Aw-
gustu.
2 U wara li tlajna fuq ġifen ta' Adra-
mitti, tlaqna, bil-ħsieb li nżommu man-
naħat ta' l-Asja; u wieħed Aristarkus,

mill-Maċedonja ta' Tessalonika, kien
magħna.
3 U l-għada wasalna Sidon. U Ġuljus
mexa tajjeb ma' Pawlu, u ħallieh imur
għand ħbiebu biex jistrieħ.
4 U meta tlaqna minn hemm, għad-
dejna taħt ir-riħ ta' Ċipru, għax ir-rjieħ
kienu kontra tagħna.
5 U meta qsamna l-baħar taċ-Ċiliċja u
ta' Pamfilja, wasalna Mira, belt ta' Likja.
6 U hemm iċ-ċenturjun sab ġifen minn
Lixandra sejjer l-Italja; u għabbiena fuqu.
7 U meta mxejna bil-qajla għal ħafna
jiem, u bit-tbatija wasalna biswit Knidos,
billi r-riħ ma ħalliniex, għaddejna taħt ir-
riħ ta' Kreta, biswit Salmone;
8 U, wara li għaddejna bit-tbatija,
wasalna f'post igħidulu l-Imrasi s-Sbieħ;
li qrib tiegħu kienet il-belt ta' Lasaja.
9 Issa meta nħela ħafna żmien, u meta
s-safar kien sar perikoluż, għax is-sawma
kienet issa għaddiet, Pawlu wissieħom,
10 U qalilhom: Ja rġiel, qiegħed nara li
dis-safra sa tkun ta' ħsara u ta' ħsara kbira,
mhux biss għat-tagħbija u għall-ġifen, iżda
wkoll għal ħajjitna.
11 Madankollu ċ-ċenturjun aktar em-
men il-kaptan u sid il-ġifen, milli l-kliem
li kien igħid Pawlu.
12 U billi l-marsa ma kenitx kennija
għax-xitwa, il-biċċa l-kbira kienu tal-
fehma li jitilqu minn hemm ukoll, biex
jekk jista' jkun jaslu u jgħaddu x-xitwa
Feniċi, li hi l-marsa ta' Kreta, u li tħares
ġol-lbiċ u ġol-majjistral.
13 U meta fewweġ min-nofsinhar,
ħasbu li ħsiebhom kien seħħ, u refgħu
l-ankra, u żammew aktar 'il ġewwa ma'
Kreta.
14 Iżda mhux wisq wara, qam min-
naħa tagħha riħ tar-rwiefen, li jgħidulu
Grigal.
15 U meta l-ġifen inqabad, u ma satax
iżomm għal għajn ir-riħ, ħallejnieh iġorru
r-riħ.
16 U meta għaddejna taħt ir-riħ ta'
gżira jisimha Klawda, tħabatna wisq biex
nersqu lejn id-dgħajsa.
17 Wara li tellgħuha, użaw il-ħbula,
billi ħażżmu l-ġifen; u, billi beżgħu li
jintefgħu fuq is-Sirti, niżżlu l-qala', u hekk
baqgħu sejrin mar-riħ.
18 U billi tkabarna wisq bit-tempesta,
il-għada ħaffew il-ġifen.
19 U fit-tielet jum b'idejna stess irmejna
it-tagħmir tal-ġifen.
20 U meta la x-xemx u lanqas il-
kwiekeb ma dehru għal ħafna jiem, u
kellna fuqna tempesta mhix żgħira, kull
tama li nsalvaw għebet.
21 Iżda wara li kienu ilhom ħafna bla
ikel, Pawlu waqaf f'nofshom, u qal:
Irġiel, kien imisskom smajtu minni, u ma
tlaqtux minn Kreta, u ġibtu dil-ħsara u
telfa.
22 U issa nheġġiġkom biex tqawwu
qalbkom: għax ma jkun hemm ebda telfa
ta' xi bniedem fostkom, iżda tal-ġifen biss.
23 Għax dal-lejl waqaf ħdejja l-anġlu
t'Alla, li jien tiegħu, u li lilu naqdi,
24 Billi qal: La tibżax, Pawlu; jaħtieġ li
inti tidher quddiem Ċesri: u, ara, Alla tak
lil dawk kollha li qegħdin isiefru miegħek.
25 Għalhekk, irġiel, qawwu qalbkom:
għax jien nemmen f'Alla, li hekk ikun kif
qalli.
26 Iżda jaħtiġilna naqgħu fuq ċerta
gżira.
27 Iżda meta wasal l-erbatax-il-lejl, kif
konna mitfugħin 'il hawn u 'l hemm fil-
baħar Adrija, għal xi nofs il-lejl il-baħrin
dehrilhom li kienu joqorbu lejn xi art;
28 U skandaljaw, u sabu għoxrin
qama: u meta għaddew ftit 'il quddiem,
reġgħu skandaljaw, u sabu ħmistax-il
qama.
29 Imbagħad billi bżajna li nistgħu
naqgħu fuq il-blat, tefgħu erba' ankri mill-
poppa, u xtaqu li jisbaħ.
30 U hekk kif il-baħrin kienu sejrin
jaħarbu mill-ġifen, meta niżżlu d-dgħajsa
fil-baħar, bħalkieku biex jitfgħu l-ankri
mill-pruwa,
31 Pawlu qal liċ-ċenturjun u lis-suldati:
Jekk dawn ma jibqgħux fuq il-ġifen, intom
ma tistgħux issalvaw.
32 Imbagħad is-suldati qatgħu l-ħbula
tad-dgħajsa, u ħallewha taqa'.
33 U meta kien qiegħed jisbaħ, Pawlu
talabhom ilkoll biex jieklu, billi qal: Illum
hu l-erbatax-il jum li ilkom tistennew u
ssumu, bla ma ħadtu xejn:
34 Għalhekk nitlobkom tieħdu xi ħaġa
ta' l-ikel: għax dan għal saħħitkom; għax
lanqas xagħra waħda biss ma taqa' minn
ras wieħed minnkom.
35 U meta tkellem hekk, ħa l-ħobż, u
radd il-ħajr 'l Alla quddiemhom kollha: u
meta qasmu, beda jiekol.
36 Imbagħad ilkoll qawwew qalbhom,
u ħadu wkoll xi ħaġa ta' l-ikel.
37 Konna b'kollox mitejn u sitta u
sebgħin ruħ fuq il-ġifen.
38 U meta kielu biżżejjed, ħaffew il-
ġifen, u tefgħu l-qamħ il-baħar.
39 U meta sebaħ, l-art ma għarfuhiex:
iżda lemħu daħla li kellha xatt, li fih riedu,
jekk jista' ikun, idaħħlu l-ġifen.
40 U meta refgħu l-ankri, intelqu mal-
baħar, u ħallew l-irbit tat-tmun, u tellgħu
l-qala' tal-majjistra għar-riħ, u ġibdu lejn
ix-xatt.
41 U billi waqgħu f'daħla fejn żewġ
ibħra kienu jiltaqgħu, hemm waħħlu
l-ġifen; u l-pruwa weħlet għal kollox, u
baqgħet ma tħarrket xejn, iżda l-poppa
tkissret bil-qawwa tal-ħalel.
42 U l-fehma tas-suldati kienet li joqtlu
l-priġunieri, li ma jmorrux x'uħud minn-
hom igħumu, u jaħarbu.

43 Imma ċ-ċenturjun, billi ried isalva 'l
Pawlu, dawrilhom fehmithom, u ordna li
dawk li kienu jafu jgħumu jaqbżu l-baħar
l-ewwel, u jilħqu l-art:
44 U l-bqija, min fuq twavel, u min fuq
biċċiet imkissrin tal-ġifen. U hekk ġara,
illi waslu kollha qawwijin u sħaħ l-art.

28 U wara li salvaw, għarfu li l-gżira
kien jisimha Malta.
2 U l-barbari wrewna ħniena li ma
bħalha: għax kebbsu n-nar, u laqgħuna
lkoll, minħabba x-xita li kienet nieżla, u
minħabba l-bard.
3 U xħin Pawlu ġama' qabda ħatab, u
ġie biex iqiegħdu fuq in-nar, ħarġet lifgħa
mis-sħana, u qabdet ma' idu.
4 U meta l-barbari raw il-bhima
velenuża mdendla ma' idu, bdew igħidu
wieħed lil ieħor: Tassew li dar-raġel
qattiel, li għalkemm ħeles mill-baħar, il-
ħaqq ma jħallihx igħix.
5 U hu farfar il-bhima fin-nar, u ma
ħassx uġigħ.
6 Iżda huma kienu jistennew jarawh
jintefaħ, jew jaqa' mejjet f'daqqa: iżda
wara li damu jistennew ħafna, u raw li ma
ġralu xejn, biddlu fehmithom, u qalu li
kien alla.
7 F'dawk l-inħawi kien hemm l-artijiet
tal-ħakem tal-gżira, li kien jismu Publiju;
li laqagħna, u żammna għandu tlitt ijiem
bil-qalb.
8 U ġara, illi missier Publiju kien
mixħut bid-deni u sabb id-demm. Pawlu
daħal ħdejh, u talab, u qiegħed idejh fuqu,
u fejqu.
9 U wara li sar dan, oħrajn ukoll, li fil-
gżira kellhom il-mard, ġew, u kienu
mfejqin:
10 U tawna ġieh ukoll b'ħafna unuri; u
meta tlaqna, għabbbewna b'dawk il-
ħwejjeġ li kienu jinħtieġu.
11 U wara tliet xhur tlaqna fuq ġifen
ta' Lixandra, li kien għadda x-xitwa fil-
gżira, u li l-egħlm tiegħu kien Kastor u
Polluċi.
12 U meta nżilna l-art Sirakuża, bqajna
hemm tlitt ijiem.
13 U minn hemm dorna, u ġejna
Reġġju: u l-għada qam riħ nofsinhar, u
l-jum ta' wara wasalna Putjoli:
14 Fejn sibna l-aħwa, u konna mitlubin
nibqgħu sebat ijiem għandhom: u hekk
tlaqna lejn Ruma.
15 U minn hemm, meta l-aħwa semgħu
bina, ġew jilqgħuna sal-Forum t'Appjus, u
t-Tliet Ħwienet: li malli rahom Pawlu,
radd il-ħajr 'l Alla, u għamel il-qalb.
16 U meta wasalna Ruma, iċ-ċenturjun
ta' l-priġunieri lill-kaptan tal-għassa: iżda
Pawlu kien imħolli jgħix waħdu ma' suldat
għassa tiegħu.
17 U ġara, wara tlitt ijiem, illi Pawlu
sejjaħ flimkien l-ewlenin fost il-Lhud: u
kif kienu miġmugħin, qalilhom: Ja rġiel u
aħwa, għalkemm jien ma għamilt xejn
kontra l-poplu, jew drawwiet missirijietna,
kont mogħti priġunier minn Ġerusalem
f'idejn ir-Rumani.
18 Li, wara li stħarrġuni, riedu jitil-
quni, għax ma kelli xejn li kien ħaqqu
l-mewt.
19 Imma meta l-Lhud tkellmu kontra
tiegħi, kelli nappella għal Ċesri; mhux
għax kelli xi ngħid kontra ġensi.
20 Għalhekk jien sejjaħtilkom, biex
narakom, u nkellimkom; għax minħabba
t-tama ta' Iżrael jien marbut b'dil-katina.
21 U huma qalulu: Aħna la ħadna ebda
kitba fuqek mil-Lhudija, u lanqas ħadd
mill-aħwa li wasal ma għarraf jew qal xi
ħaġa ħażina fuqek.
22 Imma aħna nixtiequ nisimgħu minn
għandek x'taħseb: għax fuq din is-setta,
aħna nafu li kullimkien igħidu kontra
tagħha.
23 U meta waqqtulu jum, ġew għandu
ħafna fejn kien joqgħod; u fissrilhom u
xehed is-saltna t'Alla, billi kien iġegħil-
hom jifhmu fuq Ġesù, sew mil-liġi ta'
Mosè, u kemm mill-profeti, minn fil-
għodu sa filgħaxija.
24 U x'uħud emmnu l-ħwejjeġ li qal;
oħrajn ma emmnux.
25 U billi ma qablux bejniethom,
telqu, wara li Pawlu qal kelma waħda:
Tajjeb tkellem l-Ispirtu s-Santu b'Isaija
l-profeta lil missirijietna:
26 Li jgħid: Mur għand dal-poplu, u
għid: Billi tisimgħu, tisimgħu, u ma
tifhmux; u billi taraw, taraw, u ma
tindunawx:
27 Għax il-qalb ta' dal-poplu ħxienet, u
widnejhom tqalu biex jisimgħu, u għaj-
nejhom għalqu; biex ewwilla ma jarawx
b'għajnejhom, u jisimgħu b'widnejhom, u
jifhmu b'qalbhom, u jikkonvertu, u jien
infejjaqhom.
28 Kunu afu mela, li s-salvazzjoni hi
mibgħuta lill-Ġentili, u huma jisimgħuha.
29 U wara li qalilhom dawn il-kelmiet,
il-Lhud telqu, u kien hemm tħaqqiqa
kbira bejniethom.
30 U Pawlu baqa' sentejn fid-dar li kien
kera, u kien jilqa' lil dawk kollha li kienu
jmorru għandu,
31 Billi kien ixandar is-saltna t'Alla, u
jgħallem il-ħwejjeġ tal-Mulej Ġesù Kristu,
bla biża', u bla ma ħadd iżommu.

L-Epistola Ta' L-Appostlu Pawlu Lir-Rumani

1 Pawlu, qaddej ta' Ġesù Kristu, imsej-
jaħ biex ikun appostlu, magħżul għall-
evanġelju t'Alla;
2 (Li hu kien wiegħed minn qabel bil-
profeti tiegħu fl-iskrittura mqaddsa,)
3 Fuq Ibnu Ġesù Kristu Sidna, li ġej
min-nisel ta' David skond il-ġisem;
4 U li skond l-ispirtu tal-qdusija, kien
iddikjarat Bin Alla bis-setgħa, bil-
qawmien mill-imwiet:
5 Li bih aħna ħadna l-grazzja u l-ap-
postolat, għall-ubbidjenza tal-fidi fost il-
ġnus kollha, għal ismu:
6 Li fosthom hemm intom ukoll
l-imsejħin ta' Ġesù Kristu:
7 Lil dawk kollha li huma Ruma, il-
maħbubin t'Alla, imsejħin biex ikunu
qaddisin: grazzja lilkom u sliem minn
għand Alla Missierna, u Sidna Ġesù
Kristu.
8 L-ewwelnett, niżżihajr 'l Alla tiegħi
permezz ta' Ġesù Kristu għalikom ilkoll,
għax il-fidi tagħkom hi magħrufa mad-
dinja kollha.
9 Għax Alla, li jien naqdih bl-ispirtu
tiegħi fl-evanġelju ta' Ibnu, hu xhud tiegħi,
li bla hedu nsemmikom dejjem fit-talb
tiegħi;
10 Billi nitlob, li b'xi mod jew b'ieħor,
xi darba issa jkolli, jekk Alla jrid, vjaġġ
tajjeb biex nasal sa għandkom.
11 Għax nixtieq ħafna li narakom, biex
nagħtikom xi don spiritwali, biex tkunu
mwettqin;
12 Jew aħjar, biex nitfarraġ flimkien
magħkom fil-fidi li għandna, intom u jien.
13 Issa jien ma rridx li ma tkunux tafu,
ħuti, li bosta drabi għamilt il-ħsieb li nasal
sa għandkom, (imma s'issa kont imfixkel,)
biex ikolli xi frott fostkom ukoll, bħalma
fost il-Ġentili l-oħra.
14 Jien obbligat sew lejn il-Griegi, u
kemm lejn il-Barbari; sew lejn il-għorrief,
u kemm lejn dawk li mhumiex għorrief.
15 Għalhekk, daqs kemm jiġi minni,
jien lest li nxandar l-evanġelju lilkom li
qegħdin Ruma wkoll.
16 Għax jien ma nistħix mill-evanġelju
ta' Kristu: għax hu l-qawwa t'Alla għas-
salvazzjoni ta' kull min jemmen; l-ewwel
tal-Lhudi, u tal-Grieg ukoll.
17 Għax fih jidher il-ħaqq t'Alla minn
fidi għal fidi: bħalma hu miktub: Il-ġust
igħix bil-fidi.
18 Għax il-għadab t'Alla jidher mis-
sema kontra kull ħażen u deni tal-
bnedmin, li jżommu s-sewwa fid-deni;
19 Għax dak li jista' jkun magħruf
f'Alla jidher fihom; għax Alla wriehul-
hom.
20 Għax il-ħwejjeġ li ma jidhrux tiegħu,
is-setgħa eterna tiegħu, u d-divinità, billi
kienu sa mill-bidu tal-ħolqien tad-dinja
magħrufin mill-ħwejjeġ li saru, jidhru
ċari; għalhekk m'għandhomx skuża:
21 Għaliex meta għarfu 'l Alla, ma
igglorifikawhx bħal Alla, u lanqas ma
raddew ħajr; iżda saru fiergħa fi ħsibijiet-
hom, u qalbhom bla dehen iddalmet.
22 Fil-waqt li riduha ta' għorrief, saru
boloh,
23 U bidlu l-glorja t'Alla li ma jitħas-
sarx fi xbieha magħmula bħal bniedem li
jitħassar, u ta' tjur, u ta' bhejjem b'erba'
saqajn, u ta' bhejjem li jitkaxkru.
24 Għalhekk Alla wkoll telaqhom
għall-faħx fix-xewqat ħżiena ta' l-istess
qalbhom, biex jagħmlu għajb lil ġisimhom
bejniethom:
25 Huma li bidlu s-sewwa t'Alla
f'gidba, u qiemu u qdew il-ħlieqa iżjed
mill-Ħallieq, li hu mbierek għal dejjem.
Amen.
26 Għalhekk Alla telaqhom għal
passjonijiet ta' għajb: għax saħansitra
n-nisa tagħhom bidlu l-użu naturali f'dak
li hu kontra n-natura:
27 Hekk ukoll l-irġiel, billi ħallew l-użu
naturali tal-mara, xegħlu fiż-żena tagħhom
għal xulxin; irġiel ma' rġiel jagħmlu dak li
mhux xieraq, u jieħdu fihom infushom dak
il-ħlas ta' l-iżball tagħhom li kien ħaqq-
hom.
28 U bħalma wkoll ma għoġobhomx li
jżommu 'l Alla fil-għerf tagħhom, hekk
telaqhom Alla għall-fehmiet imgħawġa,
biex jagħmlu dawk il-ħwejjeġ li ma
jixirqux;
29 Mimlijin b'kull deni, żena, dnewwa,
regħba, malizzja; mimlijin għira, qtil,
ġlied, qerq, ħżunija; iqassu,
30 Jagħtu l-malafami, jobogħdu 'l Alla,
igħajru, kburin, faħħarin, jivvintaw il-
ħsara, ma jobdux il-ġenituri tagħhom,
31 Bla moħħ, ma jżommux kelmithom,
bla ġibda naturali, ma jaħfru qatt, bla
ħniena:
32 Li għalkemm jafu l-ħaqq t'Alla, li

dawk li jagħmlu dawn il-ħwejjeġ ħaqq-
hom il-mewt, mhux biss jagħmluhom,
iżda jieħdu pjaċir b'dawk li jagħmluhom.

2 Għalhekk, ja bniedem, int min int,
m'għandikx skuża li tagħmel ħaqq:
għax int u tagħmel ħaqq minn ħaddieħor,
tikkundanna lilek innifsek; għax int li
tagħmel il-ħaqq tagħmel l-istess ħwejjeġ.
2 Imma aħna sguri li l-ħaqq t'Alla hu
skond is-sewwa kontra dawk li jagħmlu
ħwejjeġ bħal dawn.
3 U taħseb dan, ja bniedem, li tagħmel
ħaqq minn dawk li jagħmlu ħwejjeġ bħal
dawn, u tagħmel l-istess, li taħrab mill-
ħaqq t'Alla?
4 Jew tmaqdar il-għana tat-tjieba
tiegħu, u tas-sabar tiegħu, u tad-dewmin
għall-għadab; u ma tafx li t-tjieba t'Alla
tmexxik għall-indiema?
5 Imma bl-ebusija ta' rasek u qalb bla
ndiema int taħżen fik innifsek il-għadab
għal jum il-għadab, meta jidher il-ħaqq
ġust t'Alla;
6 Li jrodd lil kull bniedem skond
egħmilu:
7 Lil dawk li bis-sabar ikomplu fl-
egħmil it-tajjeb ifittxu glorja, u ġieħ, u
immortalità, il-ħajja ta' dejjem:
8 Iżda lil dawk li jmieru, u ma jobdux
is-sewwa, iżda jobdu l-ħażen, qilla, u
għadab,
9 Niket u dwejjaq, fuq kull ruħ ta'
bniedem li jagħmel il-ħażen, tal-Lhudi
l-ewwel, u mbagħad ukoll tal-Grieg:
10 Iżda glorja, unur, u sliem, lil kull
bniedem li jaħdem it-tajjeb, lil-Lhudi
l-ewwel, imbagħad ukoll lill-Grieg.
11 Għax Alla ma jħares lejn wiċċ ħadd.
12 Għax dawk kollha li dinbu mingħajr
il-liġi jintilfu wkoll mingħajr il-liġi: u
dawk kollha li dinbu fil-liġi isir ħaqq
minnhom bil-liġi;
13 (Għax mhux dawk li jisimgħu l-liġi
huma ġusti quddiem Alla, iżda dawk li
jħarsu l-liġi jkunu iġġustifikati.
14 Għax meta l-Ġentili, li m'għand-
homx il-liġi, jagħmlu min-natura l-ħwejjeġ
li huma fil-liġi, dawn, li m'għandhomx il-
liġi, huma liġi għalihom infushom:
15 Huma juru x-xogħol tal-liġi miktub
f'qalbhom, billi tixhdu wkoll il-kuxjenza
tagħhom, u l-ħsibijiet tagħhom li issa
jakkużaw u issa jiskużaw wieħed lil
ieħor;)
16 Fil-jum meta Alla jagħmel ħaqq
mill-egħmil moħbi tal-bnedmin skond
l-evanġelju tiegħi permezz ta' Ġesù Kristu.
17 Ara, int tissejjaħ Lhudi, u tistrieħ
fuq il-liġi, u tiftaħar b'Alla,
18 U tagħraf ir-rieda tiegħu, u billi
imgħallem mil-liġi, tagħżel il-ħwejjeġ li
huma aktar aħjar;
19 U temmen li int innifsek int mexxej
tal-għomja, dawl ta' dawk li huma fid-
dlam,
20 Imgħallem ta' min hu bla għaqal,
għalliem tat-tfal, u li għandek il-forma tal-
għerf u tas-sewwa fil-liġi.
21 Int mela li tgħallem lil ħaddieħor,
ma tgħallimx lilek innifsek? Int li tip-
priedka li bniedem m'għandux jisraq,
tisraq int?
22 Int li tgħid li bniedem m'għandux
jagħmel adulterju, tagħmel adulterju int?
Int li tistkerraħ l-idoli, tagħmel sakrileġġ?
23 Int li tiftaħar bil-liġi, tiddiżunura 'l
Alla billi tikser il-liġi?
24 Għax l-isem t'Alla hu mżeblaħ fost
il-Ġentili minħabba fikom, kif inhu
miktub.
25 Għax iċ-ċirkonċiżjoni tassew tiswa,
jekk int tħares il-liġi; iżda jekk int tikser il-
liġi, iċ-ċirkonċiżjoni tiegħek issir bla ċir-
konċiżjoni.
26 Jekk mela wieħed li m'għandux iċ-
ċirkonċiżjoni jħares il-preċetti tal-liġi, in-
nuqqas taċ-ċirkonċiżjoni tiegħu ma jin-
għadlux bħala ċirkonċiżjoni?
27 U jekk dak li hu bla ċirkonċiżjoni
min-natura, iħares il-liġi, ma jagħmilx
ħaqq minnek, int, li bl-ittra u ċ-ċirkon-
ċiżjoni, tikser il-liġi?
28 Għax mhux min jidher minn barra,
hu Lhudi; lanqas m'hi ċirkonċiżjoni, dik li
tidher minn barra fil-ġisem:
29 Iżda hu Lhudi, dak li hu wieħed
minn ġewwa; u ċ-ċirkonċiżjoni hi dik tal-
qalb, fl-ispirtu, u mhux fl-ittra; u t-tifħir
tiegħu mhux tal-bnedmin, imma t'Alla.

3 X'vantaġġ mela għandu l-Lhudi? Jew
x'fejda hemm fiċ-ċirkonċiżjoni?
2 Ħafna b'kull mod: l-ewwelnett, għax
lilhom kienu fdati l-orakli t'Alla.
3 X'inhu mela jekk x'uħud ma emm-
nux? In-nuqqas tal-fidi tagħhom jagħmel
bla effett il-fedeltà t'Alla?
4 Allaħares! iva, ħa jkun Alla, Alla
tas-sewwa, iżda kull bniedem giddieb; kif
inhu miktub: Biex tkun iġġustifikat fi klie-
mek, u tirbaħ meta jsir ħaqq minnek.
5 Imma jekk il-ħażen tagħna jirrik-
manda l-ħaqq t'Alla, xi ngħidu? Hu bla
ħaqq Alla li jitħallas? (Nitkellem bħala
bniedem).
6 Allaħares! Għax inkella kif jista'
Alla jagħmel ħaqq mid-dinja?
7 Għax jekk is-sewwa t'Alla permezz
tal-gidba tiegħi aktar kotor għall-glorja
tiegħu; għaliex għandu jsir ħaqq minni
wkoll bħala midneb?
8 U mhux kif x'uħud igħajruna, u
x'uħud igħidu li aħna ngħidu: Ħa
nagħmlu d-deni, biex jiġi t-tajjeb? Il-
kundanna ta' dawn hi ġusta.
9 X'inhu mela? Aħna aħjar minnhom?
Le: bl-ebda mod: għax qabel urejna li sew

il-Lhud u kemm il-Ġentili, huma kollha
taħt id-dnub;
10 Kif inhu miktub: M'hemm ħadd
tajjeb, le, lanqas wieħed:
11 Mhemm ħadd li jifhem; mhemm
ħadd li jfittex 'l Alla.
12 Ilkoll ħarġu mit-triq, kollha kemm
huma ma jiswewx; ħadd m'hemm li
jagħmel is-sewwa, le, lanqas wieħed.
13 Gerżumithom qabar miftuħ; bi
lsienhom ħadmu l-qerq; semm is-sriep taħt
xofftejhom:
14 Sħit u mrar fommhom mimli:
15 Ħfief riġlejhom biex ixerdu d-demm:
16 Ħerba u miżerja hemm fi triqathom:
17 U t-triq tas-sliem ma għarfuhiex:
18 Mhemmx biża' t'Alla quddiem
għajnejhom.
19 Issa aħna nafu li kull ħaġa li tgħid il-
liġi, tgħidha lil dawk li huma taħt il-liġi:
biex jingħalaq kull fomm, u d-dinja kollha
ssir ħatja quddiem Alla.
20 Għalhekk ħadd ma jkun iġġustifikat
quddiemu bl-egħmil tal-liġi: għax bil-liġi
jintgħaraf id-dnub.
21 Iżda issa, mingħajr il-liġi, il-ħaqq
t'Alla deher, billi jixhdu għalih il-liġi u
l-profeti;
22 Il-ħaqq t'Alla li hu bil-fidi f'Ġesù
Kristu għal dawk kollha u fuq dawk
kollha li jemmnu: għax m'hemmx għażla:
23 Għax kollha dinbu, u neqsin mill-
glorja t'Alla;
24 Li iġġustifikahom b'xejn bil-grazzja
tiegħu permezz tal-fidwa li hi fi Kristu Ġesù:
25 Li Alla qiegħdu biex ikun bħala
mezz tal-maħfra ta' dnubietna permezz
tal-fidi f'demmu, biex juri l-ħaqq tiegħu
għall-maħfra tad-dnubiet ta' qabel, fi
żmien is-sabar t'Alla;
26 Biex juri, ngħid jien, il-ħaqq tiegħu:
fiż-żmien t'issa: biex ikun ġust, u jagħmel
ġust lil min jemmen f'Ġesù.
27 Fejn hu mela l-ftaħir? Ma jidħolx.
B'liema liġi? Ta' l-opri? Le: imma bil-liġi
tal-fidi.
28 Għalhekk aħna nżommu li bniedem
hu iġġustifikat bil-fidi mingħajr l-egħmil
tal-liġi.
29 Jaqaw Alla, Alla tal-Lhud biss?
mhux tal-Ġentili wkoll? Iva, tal-Ġentili
wkoll:
30 Għax hemm Alla wieħed, li jiġġusti-
fika lil min hu ċirkonċiż permezz tal-fidi, u
lil min mhux ċirkonċiż permezz tal-fidi.
31 Qegħdin aħna mela nxejnu l-liġi
permezz tal-fidi? Allaħares! Iva, qegħdin
inwettqu l-liġi.

4 Xi ngħidu mela li sab Abraham mis-
sierna skond il-ġisem?
2 Għax jekk Abraham kien iġġustifikat
bl-opri, għandu biex jiftaħar; iżda mhux
quddiem Alla.
3 Għax xi tgħid l-iskrittura? Abraham
emmen f'Alla, u dan ingħaddlu bħala
ħaqq.
4 Issa, lil dak li jaħdem, il-ħlas ma
jingħaddlux bħala grazzja, imma bħala
dejn.
5 Imma għal dak li ma jaħdimx, iżda
jemmen f'dak li jiġġustifika l-ħażin, il-fidi
tiegħu tingħadd bħala ħaqq.
6 Bħalma wkoll igħid David li mbierek
hu l-bniedem, li Alla jgħoddlu l-ħaqq
mingħajr opri.
7 Billi jgħid: Imberkin dawk li ħti-
jiethom maħfura, u li dnubiethom mgħot-
tija.
8 Imbierek ir-raġel li l-Mulej ma jgħod-
dlux dnub.
9 Dil-barka tiġi mela biss fuq dawk li
huma ċirkonċiżi, jew fuq dawk ukoll li
mhumiex ċirkonċiżi? għax aħna ngħidu li
'l Abraham il-fidi kienet magħduda bħala
ħaqq.
10 Kif kienet mela magħduda? Meta
kien ċirkonċiż, jew meta ma kienx ċirkon-
ċiż? Mhux meta kien ċirkonċiż, iżda qabel
ma kien ċirkonċiż.
11 U ħa l-għelm taċ-ċirkonċiżjoni,
siġill tal-ħaqq tal-fidi li kellu qabel ma
kien ċirkonċiż: biex isir il-missier ta' dawk
kollha li jemmnu, għalkemm ma jkunux
ċirkonċiżi; biex il-ħaqq jingħaddilhom
ukoll:
12 U l-missier taċ-ċirkonċiżjoni għal
dawk li mhux biss huma taċ-ċirkonċiżjoni,
iżda wkoll li jimxu fil-passi ta' dik il-fidi
t'Abraham missierna, li kellu qabel ma
kien ċirkonċiż.
13 Għax il-wegħda, li hu jkun il-werriet
tad-dinja, ma kenitx lil Abraham, jew lin-
nisel tiegħu, permezz tal-liġi, iżda permezz
tal-ħaqq tal-fidi.
14 Għax jekk dawk li huma tal-liġi
huma werrieta, il-fidi titbattal, u l-wegħda
ma tiswiex:
15 Għax il-liġi tnissel il-għadab: u fejn
m'hemmx liġi, m'hemmx ksur ta' liġi.
16 Għalhekk hu bil-fidi, biex ikun bi
grazzja; biex il-wegħda tkun sgura għan-
nisel kollu; mhux għal dak biss li hu tal-
liġi, iżda għal dak ukoll li hu tal-fidi
t'Abraham; li hu missierna lkoll,
17 (Kif inhu miktub: Missier ta' ħafna
ġnus għamiltek jien,) quddiem dak li
emmen fih, Alla li jagħti l-ħajja lill-mejtin,
u jsejjaħ lil dawk il-ħwejjeġ li mhumiex
bħalkieku huma.
18 Li meta ma kienx hemm tama,
emmen fit-tama, biex isir il-missier ta'
ħafna ġnus, skond ma ntqal: Hekk ikun
nislek.
19 U billi ma kienx dgħajjef fil-fidi, ma
ħasibx li ġismu kien diġa' mejjet, meta
kellu mitt sena, u lanqas li mejjet kien il-
ġuf ta' Sara:
20 Ma qatax qalbu quddiem il-wegħda

t'Alla minħabba n-nuqqas ta' fidi; iżda
kien qawwi fil-fidi, billi ta glorja 'l Alla;
21 Qalbu qawwija li dak li wiegħed kien
jista' wkoll jagħmlu.
22 U għalhekk dan kien lilu magħdud
b'ħaqq.
23 Issa mhux għalih waħdu nkiteb, li
kien magħdud lilu;
24 Iżda għalina wkoll, li jkun magħdud
lilna, jekk nemmnu f'dak li qajjem 'il
Ġesù Mulej tagħna mill-mewt;
25 Li ntgħata għal dnubietna, u mqaj-
jem għall-ġustifikazzjoni tagħna.

5 Għalhekk, billi konna iġġustifikati bil-
fidi, għandna s-sliem ma' Alla permezz
ta' Sidna Ġesù Kristu;
2 Li bih ukoll għandna dħul bil-fidi
f'din il-grazzja li fiha qegħdin, u nifirħu
fit-tama tal-glorja t'Alla.
3 U mhux hekk biss, imma niftaħru
wkoll bin-niket: billi nafu li n-niket inissel
is-sabar;
4 U s-sabar, il-prova; u l-prova, it-
tama:
5 U t-tama ma ġġegħilniex nistħu; għax
l-imħabba t'Alla hi msawba fi qlubna bl-
Ispirtu s-Santu li hu mogħti lilna.
6 Għax meta konna għadna bla saħħa,
Kristu fi żmien imwaqqat miet għall-
ħżiena.
7 Għax bilkemm għal raġel sewwa
wieħed ikun irid imut: iżda għal raġel
tajjeb jista' jkun li wieħed ukoll ikollu
l-ħila jmut.
8 Iżda Alla jirrikmanda l-imħabba
tiegħu lilna, billi meta konna għadna
midinbin, Kristu miet għalina.
9 Aktar u aktar mela, billi aħna iġġusti-
fikati b'demmu, inkunu salvati mill-
għadab permezz tiegħu.
10 Għax jekk, meta konna għedewwa,
konna msewwijin ma' Alla bil-mewt ta'
Ibnu, aktar u aktar, billi aħna msewwijin,
inkunu salvati bil-ħajja tiegħu;
11 U mhux hekk biss, imma nifirħu
wkoll f'Alla permezz ta' Ġesù Kristu
Sidna, li bih aħna issa rġajna tħabbibna
miegħu.
12 Għalhekk, bħalma bi bniedem
wieħed id-dnub daħal fid-dinja, u l-mewt
bid-dnub; u hekk il-mewt għaddiet għal
fuq kull bniedem, għax kollha dinbu:
13 (Għax sal-liġi kien id-dnub fid-dinja:
iżda d-dnub mhux magħdud meta
m'hemmx liġi.
14 Madankollu l-mewt ħakmet minn
Adam sa Mosè, ukoll fuq dawk li ma
dinbux bi dnub bħad-dnub ta' Adam, li hu
x-xbieha ta' dak li kellu jiġi.
15 Iżda mhux bħall-ħtija, hi hekk ukoll
il-għotja. Għax jekk permezz tal-ħtija ta'
wieħed ħafna mietu, aktar u aktar il-
grazzja t'Alla, u l-għotja bil-grazzja,
mogħtija permezz ta' bniedem wieħed,
Ġesù Kristu, xterdu fuq il-ħafna.
16 U mhux bħal ma kien mill-wieħed li
dineb, kien hekk mill-għotja: għax il-ħaqq
ta' wieħed ġieb il-kundanna, iżda l-għotja
li ġiet minn ħafna ħtijiet ġiebet il-ġustifi-
kazzjoni.
17 Għax jekk għall-ħtija ta' wieħed il-
mewt ħakmet permezz ta' wieħed: aktar u
aktar dawk li jieħdu l-kotra tal-grazzja u
tal-għotja tal-ħaqq isaltnu fil-ħajja b'wie-
ħed, Ġesù Kristu.)
18 Għalhekk b'ħalma bil-ħtija ta'
wieħed waqgħet il-kundanna fuq il-
bnedmin kollha, hekk ukoll bil-ħaqq ta'
wieħed waħdu l-għotja ġiet fuq il-bnedmin
kollha għall-ġustifikazzjoni tal-ħajja.
19 Għax bħalma bin-nuqqas ta' l-
ubbidjenza ta' bniedem wieħed ħafna
saru midinbin, hekk bl-ubbidjenza ta'
wieħed il-ħafna jsiru ġusti.
20 Iżda l-liġi ndaħlet biex toktor il-
ħtija. Imma fejn id-dnub kotor, il-grazzja
kotrot wisq aktar:
21 Biex bħalma d-dnub saltan fil-mewt,
hekk ukoll il-grazzja ssaltan permezz tal-
ħaqq, għall-ħajja ta' dejjem b'Ġesù Kristu
Sidna.

6 Xi ngħidu, mela? Nibqgħu fid-dnub,
biex toktor il-grazzja?
2 Allaħares! kif nistgħu aħna, li mitna
għad-dnub, nibqgħu ngħixu fih iżjed?
3 Ma tafux, li ħafna minna li konna
mgħammdin f'Ġesù Kristu, konna
mgħammdin fil-mewt tiegħu?
4 Għalhekk aħna midfunin miegħu bil-
magħmudija fil-mewt; biex bħalma Kristu
qam mill-imwiet bil-glorja tal-Missier,
hekk ukoll aħna nimxu fit-tiġdid tal-
ħajja.
5 Għax jekk sirna ħaġa waħda miegħu
fix-xebh tal-mewt tiegħu, hekk ukoll
inkunu fix-xebh tal-qawmien tiegħu:
6 Billi tafu dan: Li l-bniedem qadim
tagħna kien mislub miegħu, biex il-ġisem
tad-dnub jinqered, biex ma naqdux aktar
lid-dnub;
7 Għax min miet hu meħlus mid-dnub.
8 Issa jekk aħna mejtin ma' Kristu,
nemmnu li għad ngħixu wkoll miegħu:
9 Billi nafu li Kristu wara li qam mill-
imwiet ma jmut qatt iżjed; il-mewt ma
ssaltanx iżjed fuqu.
10 Għax li miet, miet darba għad-dnub:
imma li ħaj, ħaj għal Alla.
11 Hekk ukoll intom qisu wkoll
ruħkom mejtin tassew għad-dnub, imma
ħajjin għal Alla f'Ġesù Kristu Sidna.
12 Tħallux mela d-dnub isaltan f'ġi-
simkom li jmut, biex tobduh fix-xewqat
ħżiena tiegħu.
13 Lanqas tagħtu l-membri ta' ġi-
simkom biex ikunu għodda tal-ħażen

għad-dnub; iżda agħtu lilkom infuskom 'l
Alla, bħala ħajjin mill-imwiet, u l-membri
ta' ġisimkom bħala għodda ta' ħaqq għal
Alla.
14 Għax id-dnub ma jsaltanx iżjed
fuqkom: għax mintomx taħt il-liġi, iżda
taħt il-grazzja.
15 X'inhu mela? Nidinbu, għax
m'għadniex taħt il-liġi, imma taħt il-
grazzja? Allaħares!
16 Ma tafux intom, li lil min tagħtu
ruħkom bħala qaddejja biex tobduh,
issiru qaddejja ta' dak li tobdu; sewwa
tad-dnub għall-mewt, u sewwa ta' l-ubbi-
djenza għall-ħaqq?
17 Iżda niżżuħajr 'l Alla, għax kontu
l-qaddejja tad-dnub, imma min qalbkom
obdejtu lil dik il-għamla ta' tagħlim li
għaliha intom kontu mogħtijin.
18 Billi ħlistu mid-dnub, sirtu l-qad-
dejja tal-ħaqq.
19 Nitkellem ta' bniedem minħabba
d-dgħufija ta' ġisimkom: għax bħal ma
tajtu l-membri ta' ġisimkom biex ikunu
l-qaddejja tal-faħx u tal-ħażen għall-
ħażen; hekk issa agħtu l-membri ta'
ġisimkom biex ikunu qaddejja tal-ħaqq
għall-qdusija tagħkom.
20 Għax meta kontu qaddejja tad-
dnub, kontu ħelsin mill-ħaqq.
21 Xi frott kellkom f'dak iż-żmien mill-
ħwejjeġ li minnhom issa tistħu? Għax it-
tmiem ta' dawk l-ħwejjeġ hi l-mewt.
22 Iżda issa billi intom meħlusin mid-
dnub, u sirtu qaddejja t'Alla, għandkom
il-frott tagħkom għall-qdusija, u bħala
tmiem il-ħajja ta' dejjem.
23 Għax ħlas id-dnub hi l-mewt; iżda
l-għotja t'Alla hi l-ħajja ta' dejjem f'Ġesù
Kristu Sidna.

7 Ma tafux, ħuti, (għax lil dawk li jafu
l-liġi qiegħed inkellem,) li l-liġi
għandha ħakma fuq bniedem kemm idum
ħaj?
2 Għax il-mara li għandha żewġha hi
marbuta bil-liġi ma' żewġha kemm idum
ħaj; iżda jekk imut ir-raġel, hi maħlula
mil-liġi ta' żewġha.
3 Għalhekk mela, jekk waqt li għadu
ħaj żewġha, tiżżewweġ raġel ieħor, tissej-
jaħ adultera: iżda jekk imut żewġha, hi
meħlusa minn dik il-liġi; u ma tkunx
adultera, jekk tiżżewweġ raġel ieħor.
4 Għalhekk, ħuti, intom ukoll mittu
għal-liġi bil-ġisem ta' Kristu; biex tkunu
ta' wieħed ieħor, ta' dak li qam mill-
imwiet, biex nagħtu frott 'l Alla.
5 Għax meta konna fil-ġisem, il-ġibdiet
għad-dnub, li kienu mil-liġi, kienu jaħdmu
fil-membri ta' ġisimna biex jagħtu frott
lill-mewt.
6 Iżda issa aħna maħlulin mil-liġi,
mejtin għal dak li fih konna miżmumin;
biex naqdu fit-tiġdid ta' l-ispirtu, u mhux
fil-qedem tal-kitba.
7 Xi ngħidu mela? Il-liġi dnub? Alla-
ħares! Le, jien m'għaraftx id-dnub, ħlief
biss mil-liġi: għax ma kontx inkun naf
x'inhi ż-żena, kieku l-liġi ma qalitx: La
tiżnix.
8 Iżda d-dnub, billi sab il-waqt bil-
kmandament, nissel fija kull xeħwa. Għax
mingħajr il-liġi d-dnub hu mejjet.
9 U jien kont ħaj darba bla liġi: iżda
meta ġie l-kmandament, id-dnub raġa' ħa
l-ħajja, u jien mitt.
10 U l-kmandament, li ntgħata lili biex
ikolli l-ħajja, tani l-mewt.
11 Għax id-dnub, billi sab il-waqt bil-
kmandament, qarraq bija, u bih qatilni.
12 Għalhekk il-liġi hi qaddisa, u
l-kmandament qaddis, u ġust, u tajjeb.
13 Mela dak li hu tajjeb sar mewt
għalija? Allaħares! Imma d-dnub, biex
jidher dnub, nissel il-mewt fija b'dak li hu
tajjeb; biex id-dnub bil-kmandament isir
iżjed dnub.
14 Għax aħna nafu li l-liġi hi spiritwali:
iżda jien tal-laħam, mibjugħ ilsir taħt id-
dnub.
15 Għax dak li nagħmel ma nifhmux:
għax dak li rrid, ma nagħmlux; iżda dak li
nobgħod, nagħmel.
16 Jekk mela nagħmel dak li ma rridx,
naqbel mal-liġi li hi tajba.
17 Issa mela mhux aktar jien li nagħmel
dan, imma d-dnub li jgħammar fija.
18 Għax jien naf li fija, (jiġifieri,
f'ġismi,) ma tgħammar ebda ħaġa tajba:
għax ir-rieda qiegħda fija; iżda kif
nagħmel dak li hu tajjeb ma nafx.
19 Għax it-tajjeb li rrid jien ma nagħ-
milx: imma l-ħażin li ma rridx, dak
nagħmel.
20 Issa jekk nagħmel dak li ma rridx,
mhux iżjed jien li nagħmlu, imma d-dnub
li jgħammar fija.
21 Insib mela liġi, li, meta rrid nagħmel
it-tajjeb, il-ħażin jiġi quddiemi.
22 Għax nitħenna fil-liġi t'Alla skond il-
bniedem ġewwieni:
23 Imma jien nara liġi oħra fil-membri
ta' ġismi, li tiġġieled kontra l-liġi ta'
moħħi, u tjassarni għal-liġi tad-dnub li hi
fil-membri ta' ġismi.
24 Ja miskin li jien! Min jeħlisni mill-
ġisem ta' dil-mewt?
25 Niżżiħajr 'l Alla permezz ta' Ġesú
Kristu Sidna. Hekk mela bil-moħħ jien
naqdi l-liġi t'Alla; iżda bil-ġisem il-liġi
tad-dnub.

8 Issa mela mhemm ebda kundanna
għal dawk li huma fi Kristu Ġesù, li
ma jimxux skond il-ġisem, imma skond
l-Ispirtu.
2 Għax il-liġi ta' l-Ispirtu tal-ħajja fi

Kristu Ġesù ħelsitni mil-liġi tad-dnub u
l-mewt.
3 Għax dak li ma setgħitx tagħmel il-
liġi, għax kienet dgħajfa minħabba l-ġisem,
Alla billi bagħat l-Iben tiegħu nnifsu
f'xebh ta' ġisem tad-dnub, u għad-dnub,
ikkundanna d-dnub fil-ġisem:
4 Biex il-ħaqq tal-liġi jseħħ fina, li ma
nimxux skond il-ġisem, imma skond
l-Ispirtu.
5 Għax dawk li jimxu wara l-ġisem
jaħsbu fil-ħwejjeġ tal-ġisem; iżda dawk li
jgħixu skond l-Ispirtu fil-ħwejjeġ ta'
l-Ispirtu.
6 Għax il-moħħ tal-ġisem hi l-mewt;
iżda l-moħħ ta' l-Ispirtu huma l-ħajja u
s-sliem.
7 Għaliex il-moħħ tal-ġisem hu għadu
t'Alla; għax mhux suġġett għal-liġi t'Alla,
u lanqas tassew ma jista' jkun.
8 Għalhekk mela dawk li jgħixu fil-
ġisem ma jistgħux jogħġbu 'l Alla.
9 Imma intom ma tgħixux fil-ġisem,
iżda fl-Ispirtu, jekk l-Ispirtu t'Alla jgħix
fikom. Issa jekk wieħed m'għandux
l-Ispirtu ta' Kristu, dan mhux wieħed minn
tiegħu.
10 U jekk Kristu hu fikom, il-ġisem hu
mejjet minħabba d-dnub; iżda l-Ispirtu hu
ħaj minħabba l-ħaqq.
11 Imma jekk l-Ispirtu ta' dak li qajjem
'il Ġesù mill-imwiet igħammar fikom, dak
li qajjem 'il Kristu mill-imwiet jagħti wkoll
il-ħajja lil ġisimkom li jmut bl-Ispirtu
tiegħu li jgħammar fikom.
12 Għalhekk, ħuti, m'aħniex marbutin
lejn il-ġisem, biex ngħixu skond il-ġisem.
13 Għax jekk tgħixu skond il-ġisem,
tmutu: imma jekk bl-Ispirtu tmewtu
egħmil il-ġisem, tgħixu.
14 Għax dawk kollha li huma mmex-
xijin bl-Ispirtu ta' Alla, huma wlied Alla.
15 Għax intom ma ħadtux spirtu ta'
jasar biex terġgħu tibżgħu; imma ħadtu
Spirtu t'adozzjoni, li bih ngħajtu: Abba!
Missier!
16 L-Ispirtu nnifsu jixhed ma' l-ispirtu
tagħna, li aħna wlied Alla:
17 U jekk ulied, aħna werrieta; werrieta
t'Alla, u werrieta ma' Kristu; għax miegħu
nbatu, biex inkunu wkoll igglorifikati
flimkien.
18 Għax jien inqis li t-tbatijiet taż-
żmien t'issa ma jixirqilhomx ikunu
mxebbhin mal-glorja li għad tidher fina.
19 Għax il-ħlejjaq jistennew bil-ħrara
l-manifestazzjoni ta' wlied Alla.
20 Għax il-ħlejjaq kienu magħmulin
suġġetti għall-frugħa, mhux għax iridu,
iżda minħabba dak li issuġġettahom fit-
tama;
21 Għaliex il-ħlejjaq ukoll jinħelsu mill-
jasar tat-taħsir, u jaslu fil-ħelsien glorjuż
ta' wlied Alla.
22 Għax aħna nafu li l-ħolqien kollu
jokrob u jħoss l-uġiegħ tal-ħlas sa dan il-
waqt.
23 U mhux hu biss, imma aħna wkoll,
li għandna l-ewwel frott ta' l-Ispirtu; aħna
stess ukoll nokorbu ġewwa fina nfusna,
waqt li nistennew l-adozzjoni, li hi l-fidwa
ta' ġisimna.
24 Għax bit-tama aħna salvati; iżda
tama li tidher mhix tama; għax dak li
wieħed jarah, għalfejn jittama fih?
25 Iżda jekk aħna nittamaw għal dak li
ma narawx, nistennew bis-sabar għalih.
26 Hekk ukoll l-Ispirtu jgħin id-
dgħufijiet tagħna: għax aħna ma nafux
x'nitolbu kif jinħtieġ; iżda l-Ispirtu stess
jitlob għalina bi tnehid li ma jistax
jingħad.
27 U dak li jgħarbel il-qlub jaf x'inhi
l-fehma ta' l-Ispirtu, għax jitlob għall-
qaddisin skond ir-rieda t'Alla.
28 U aħna nafu li l-ħwejjeġ kollha
jaħdmu flimkien għall-ġid ta' dawk li
jħobbu 'l Alla; għal dawk li huma msejħin
skond il-pjan tiegħu.
29 Għax dawk li kien jaf minn qabel,
ukoll iddestinahom minn qabel biex ikunu
jaqblu max-xbieha ta' Ibnu, biex ikun hu
l-kbir fost ħafna aħwa.
30 Barra minn hekk, lil dawk li id-
destinahom minn qabel, lil dawn hu wkoll
sejħilhom: u lil dawk li sejħilhom, lil dawn
ukoll iġġustifikahom; u dawk li iġġus-
tifikahom, lil dawn ukoll igglorifika-
hom.
31 Xi ngħidu għal dawn il-ħwejjeġ?
Jekk Alla magħna min jista' jkun kontra
tagħna?
32 Hu li ma ħafirhiex lanqas lill-istess
Ibnu, imma tah għalina lkoll, kif ma
jagħtiniex ukoll miegħu b'xejn il-ħwejjeġ
kollha?
33 Min jista' jgħid xi ħaġa kontra
l-magħżulin t'Alla? Hu Alla li jiġġustifika.
34 Min hu li jikkundanna? Hu Kristu
li miet, jew aħjar, li raġa' qam, u li qiegħ-
ed fil-lemin t'Alla, u li jidhol ukoll għa-
lina.
35 Min jifridna mill-imħabba ta'
Kristu? Niket, jew dwejjaq, jew perse-
kuzzjoni, jew ġuħ, jew għera, jew periklu,
jew sejf?
36 Bħalma hu miktub: Minħabba fik
aħna l-jum kollu maqtulin; aħna miżmu-
min bħala ngħaġ għall-qatla.
37 Iżda f'dawn il-ħwejjeġ kollha, aħna
aktar minn rebbieħa permezz ta' dak li
ħabbna.
38 Għax jien sgur, li la l-mewt, u lanqas
il-ħajja; la l-anġli u lanqas il-prinċipati, la
s-setgħat u lanqas il-ħwejjeġ t'issa, la
l-ħwejjeġ li ġejjin,
39 U lanqas il-għoli, la l-għammieq, u
lanqas l-ebda kreatura oħra, ma tkun
tista' tifridna mill-imħabba t'Alla, li hi fi
Kristu Ġesù Sidna.

9 Ngħid is-sewwa fi Kristu, miniex
nigdeb, il-kuxjenza tiegħi wkoll tixhi-
duli fl-Ispirtu s-Santu;
2 Li għandi swied il-qalb kbir u niket
bla ħedu f'qalbi.
3 Għax nixtieq li nkun jien innifsi
misħut minn Kristu għal ħuti, qraba tiegħi
skond il-ġisem:
4 Li huma Iżraelin; u li tagħhom hi
l-adozzjoni, u l-glorja, u r-rabtiet, u l-għoti
tal-liġi, u s-servizz t'Alla, u l-wegħdi;
5 Li tagħhom huma l-patrijarki, li
minnhom skond il-ġisem, ġie Kristu, li hu
fuq kollox, Alla mbierek għal dejjem.
Amen.
6 Mhux bħalkieku l-kelma t'Alla sfat
fix-xejn. Għax mhumiex kollha Iżraelin,
dawk li huma Iżraelin:
7 Lanqas, għax huma nisel Abraham,
huma kollha wlied Abraham; iżda: Minn
Iżakk jissemma nislek.
8 Jiġifieri: Dawk li huma wlied il-ġisem,
dawn mhumiex ulied Alla: imma wlied il-
wegħda huma magħdudin bħala nisel.
9 Għax din hi l-kelma tal-wegħda: Bħal
daż-żmien niġi, u Sara jkollha tifel.
10 U mhux dan biss: imma wkoll meta
Rebekka kienet saret omm minn wieħed,
Iżakk missierna:
11 (Għax billi t-tfal kienu għadhom ma
twildux, la kienu għamlu tajjeb u lanqas
ħażin, biex il-pjan t'Alla skond il-għażla
jżomm sħiħ, mhux mill-opri, iżda minn
dak li jsejjaħ;)
12 Intqalilha: Il-kbir jaqdi liż-żgħir,
13 Kif inhu miktub: Ħabbejt 'il
Ġakobb, iżda bgħadt 'il Għesaw.
14 Xi ngħidu mela? Hemm l-inġustizzja
f'Alla? Allaħares!
15 Għax hu qal 'il Mosè: Inħenn għal
min inħenn, u nitħassar lil min nitħassar.
16 Għalhekk mela mhux billi wieħed
irid, jew billi wieħed jiġri, iżda billi Alla
juri ħniena.
17 Għax l-iskrittura tgħid 'il Fargħun:
Għal dan stess jien qajjimtek, biex nuri fik
il-qawwa tiegħi, u biex jixxandar ismi ma'
l-art kollha.
18 Għalhekk ikollu ħniena minn min
irid ikollu ħniena, u jwebbes 'il min irid.
19 Int mela tgħidli: Għaliex għandu
mela jċanfar? Għax min waqaf lir-rieda
tiegħu?
20 Iżda int min int, ja bniedem, biex
teħodha kontra Alla? Il-ħaġa magħmula
tista' jaqaw tgħid lil min għamilha:
Għaliex għamiltni hekk?
21 Jaqaw il-fuħħari m'għandux is-
setgħa fuq it-tafal, biex jagħmel ħaġa ta'
ġieħ, u ħaġa ta' għajb, mill-istess għaġna?
22 X'inhu jekk Alla, biex juri l-għadab
tiegħu, u jgħarraf il-qawwa tiegħu, ħamel
għal żmien twil il-ħwejjeġ ta' għadab
imħejjijin għall-qerda:
23 U biex ikun jista' jgħarraf il-għana
tal-glorja tiegħu ma' ħwejjeġ tal-ħniena, li
hu ħejja minn qabel għall-glorja,
24 U magħna wkoll, li hu sejħilna,
mhux biss mil-Lhud, imma wkoll mill-
Ġentili?
25 Bħal ma jgħid ukoll f'Hosegħa:
Insejħilhom poplu tiegħi, lil dawk li ma
kinux poplu tiegħi; u maħbuba, lil dik li
ma kenitx maħbuba.
26 U jiġri, li fejn kienu jgħidulhom:
Mintomx poplu tiegħi; hemm jissejħu
wlied Alla l-ħaj.
27 Isaija jgħajjat ukoll għal Iżrael:
Għalkemm għadd ulied Iżrael ikun daqs
ir-ramel tal-baħar, fdal ikun salvat:
28 Għax il-Mulej iżomm kelmtu fuq
l-art, iżommha u jaqtagħha fil-qasir bil-
ħaqq.
29 U bħal ma qal Isaija minn qabel:
Kieku l-Mulej ta' Sabaoth, ma ħallilniex
nisel, bħal Sodoma konna nsiru, u 'l
Gomorra konna nixbhu.
30 Xi ngħidu mela? Li l-Ġentili, li ma
kinux ifittxu l-ħaqq, sabu l-ħaqq; anzi
l-ħaqq li jiġi mill-fidi:
31 Iżda Iżrael, li kien jimxi mal-liġi tal-
ħaqq, ma wasalx sal-liġi tal-ħaqq.
32 Għaliex? Għax ma kinux ifittxuha
bil-fidi, imma bl-opri tal-liġi. Għax tfixklu
f'dik il-ġebla tat-tfixkil;
33 Kif inhu miktub: Ara, inqiegħed
f'Sijon ġebla ta' tfixkil u blata ta' tiġrif: u
kull min jemmen fih m'għandux mniex
jistħi.

10 Ħuti, ix-xewqa ta' qalbi u t-talba
tiegħi 'l Alla għal Iżrael huma li
jkunu salvati.
2 Għax jien nixhidilhom li huma
għandhom ħeġġa għal Alla, iżda mhux
skond it-tagħlim.
3 Għax waqt li ma jagħrfux il-ħaqq
t'Alla, u jfittxu li jwettqu l-ħaqq tagħhom
stess, ma joqogħdux għall-ħaqq t'Alla.
4 Għax Kristu hu tmiem il-liġi għall-
ħaqq ta' kull min jemmen.
5 Għax Mosè kiteb fuq il-ħaqq li ġej
mil-liġi: Li l-bniedem li jħares dan il-ħaqq
ikollu l-ħajja bih.
6 Imma l-ħaqq li jiġi mill-fidi jgħid
hekk: La tgħidx f'qalbek: Min jitla' fis-
sema? (jiġifieri, biex iniżżel 'il Kristu
minn fuq:)
7 Jew: Min jinżel fil-qiegħ? (jiġifieri,
italla' 'l Kristu mill-imwiet.)
8 Imma xi tgħid? Il-kelma qiegħda
ħdejk, f'fommok stess, u f'qalbek: jiġifieri
l-kelma tal-fidi, li aħna nxandru;
9 Għax jekk int tistqarr b'fommok 'il
Sidna Ġesù, u temmen f'qalbek li Alla
qajmu mill-imwiet, int issalva.
10 Għax bil-qalb il-bniedem jemmen
fil-ħaqq; u bil-fomm wieħed jistqarr għas-
salvazzjoni.

11 Għax l-iskrittura tgħid: Kull min
jemmen fih ma jirgħox bil-mistħija.
12 Għax mhemmx għażla bejn Lhudi u
Grieg: għax l-istess Mulej fuq kulħadd hu
għani ma' dawk kollha li jsejħulu.
13 Għax kull min isejjaħ isem il-Mulej
ikun salvat.
14 Kif mela jsejħu 'l min għadhom ma
emmnux fih? U kif jemmnu f'min ma
semgħux bih? U kif jisimgħu jekk ħadd
ma jxandrilhom?
15 U kif ixandru, jekk ma jkunux
mibgħutin? Kif inhu miktub: Kemm
huma sbieħ ir-riġlejn ta' dawk li jxandru
l-evanġelju tas-sliem, u jġibu l-bxara
t-tajba fuq ħwejjeġ tajba!
16 Iżda huma mhux kollha laqgħu
l-evanġelju. Għax Isaija jgħid: Mulej, min
emmen dak li sama' minn għandna?
17 Il-fidi mela tiġi bis-smigħ; u s-smigħ
bil-kelma t'Alla.
18 Iżda ngħid jien: Jaqaw ma semgħux?
Iva, tabilħaqq, leħinhom instama' ma'
l-art kollha, u kliemhom sa truf id-dinja.
19 Iżda ngħid jien: Jaqaw Iżrael ma
fehemx? L-ewwel Mosè qal: Inqanqal il-
għira tagħkom b'dawk li mhumiex ġens, u
b'ġens bla moħħ ngħaddabkom.
20 Iżda Isaija għandu l-ħila jgħid: Kont
misjub minn dawk li ma kinux ifittxuni:
dhirt lil dawk li ma kinux jistaqsu għal-
ija.
21 Iżda għal Iżrael igħid: Il-jum kollu
ftaħt idejja għall-poplu li ma jobdix u rasu
iebsa.

11 Ngħid mela: Jaqaw rema Alla
l-poplu tiegħu? Allaħares! Għax
jien ukoll Iżraeli, minn nisel Abraham,
minn tribù Benjamin.
2 Alla ma remiex il-poplu tiegħu li kien
jaf minn qabel. Jew ma tafux xi tgħid
l-iskrittura fuq Elija? kif talab 'l Alla
kontra Iżrael, billi qal:
3 Mulej, qatlu l-profeti tiegħek, u
ġarrfu l-artali tiegħek: u jien bqajt waħdi,
u qegħdin ifittxu ħajti.
4 Imma x'qaltlu t-tweġiba t'Alla? Ħal-
lejt għalija nnifsi sebat elef raġel, li ma
lwewx irkobbtejhom lejn ix-xbieha ta'
Bagħal.
5 Hekk mela daż-żmien ukoll hemm
fdal magħżul bi grazzja.
6 U jekk bi grazzja, mhux iżjed bl-opri;
inkella l-grazzja mhix aktar grazzja. Iżda
jekk bl-opri, mhux iżjed bi grazzja; inkella
l-opri mhumiex aktar opri.
7 Xi ngħidu, mela? Dak li kien ifittex
Iżrael ma kisbux; iżda l-magħżulin kisbuh,
u l-oħrajn webbsu qalbhom.
8 (Kif inhu miktub: Alla tahom spirtu
ta' ngħas qawwi, għajnejn biex ma jarawx,
u widnejn biex ma jisimgħux;) sa llum.
9 U David igħid: Ħa tkun il-mejda
tagħhom nassa, u nasba, u ġebla tat-
tfixkil, u l-ħlas li ħaqqhom.
10 Ħa jiddallmu għajnejhom, biex ma
jarawx, u jilwu daharhom għal dejjem.
11 Ngħid mela: Tfixklu biex jaqgħu?
Allaħares! Imma permezz tal-waqa' tagħ-
hom ġiet is-salvazzjoni għall-Ġentili, biex
tqum il-għira tagħhom.
12 Issa jekk il-waqa' tagħhom kienet
ta' ġid għad-dinja, u t-telfa tagħhom kienet
ta' ġid għall-Ġentili, kemm aktar tkun il-
milja tagħhom?
13 Għax ngħid lilkom Ġentili: Bħala
appostlu tal-Ġentili, jien nagħmel ġieħ lill-
ministeru tiegħi:
14 Jekk b'xi mezz nista' nqajjem il-
għira ta' dawk li huma demmi, u nsalva
x'uħud minnhom.
15 Għax jekk ir-rimi tagħhom sar ir-
rikonċiljazzjoni tad-dinja, x'ikun id-dħul
tagħhom, ħlief ħajja mill-mewt?
16 Għax jekk l-ewwel frott imqaddes,
imqaddsa wkoll il-għaġna; u jekk il-għerq
imqaddes, hekk ukoll il-friegħi.
17 U jekk xi friegħi nqatgħu, u int, li
int żebbuġa salvaġġa, kont imlaqqam
magħhom, biex terda l-għerq u t-tira taż-
żebbuġa;
18 La tiftaħarx minn fuq il-friegħi.
Imma jekk tiftaħar, kun af mhux int li
tarfa' l-għerq, imma l-għerq lilek.
19 Għid mela: Inqatgħu l-friegħi, biex
nitlaqqam jien.
20 Tajjeb; minħabba n-nuqqas tat-
twemmin tagħhom inqatgħu, u int bqajt
iżżomm bil-fidi. La titkabbarx, imma
ibża':
21 Għax jekk Alla ma ħelishiex lill-
friegħi naturali, lanqas jeħlisha lilek.
22 Ara, mela, it-tjieba u l-qilla t'Alla:
il-qilla fuq dawk li waqgħu; iżda t-tjieba
fuqek, jekk int tibqa' fit-tjieba tiegħu:
inkella tkun maqtugħ int ukoll.
23 U dawk ukoll, jekk ma jibqgħux ma
jemmnux, ikunu mlaqqmin: għax Alla
jista' jlaqqamhom mill-ġdid.
24 Għax jekk int kont maqtugħ miż-
żebbuġa li min-natura hi salvaġġa, u kont
imlaqqam kontra n-natura f'żebbuġa
tajba: kemm aktar u aktar dawn, li huma
l-friegħi naturali, ikunu mlaqqmin fiż-
żebbuġa tagħhom stess?
25 Għax ma rridx, ħuti, li ma tkunux
tafu b'dan il-misterju, li ma taħsbux li
intom għorrief fi ħsibijietkom; biċċa minn
Iżrael webbsu qalbhom, sama l-milja tal-
Ġentili tidħol;
26 U hekk Iżrael kollu jkun salvat:
bħalma hu miktub: Minn Sijon joħroġ
il-Feddej, u jwarrab il-ħażen minn
Ġakobb:
27 Għax din hi r-rabta tiegħi magħhom,
meta nneħħi dnubiethom.
28 Skond l-evanġelju, huma għedewwa,
għall-ġid tagħkom: iżda skond il-għażla,

huma maħbubin minħabba missirijiet-
ħom.
29 Għax id-doni u s-sejħa t'Alla ma
jittiħdux lura.
30 Għax bħalma fl-imgħoddi ma kon-
tux tisimgħu minn Alla, iżda issa ksibtu
l-ħniena permezz tan-nuqqas tat-twemmin
tagħhom:
31 Hekk ukoll dawn issa ma jisimgħux,
biex permezz tal-ħniena tagħkom huma
wkoll jiksbu l-ħniena.
32 Għax Alla għalaqhom ilkoll fin-
nuqqas tat-twemmin, biex iħenn għal
kulħadd.
33 O kobor bla tarf tal-għana sew tal-
għerf u kemm tal-għarfa t'Alla! Kemm
ma jistgħux jinkixfu l-ġudizzji tiegħu, u
t-triqat tiegħu ma jistgħux jinstabu!
34 Għax min għaraf il-ħsieb tal-Mulej?
Jew minn qatt tah parir?
35 Min qatt ta l-ewwel lilu, biex lilu
jirtadd?
36 Għax minnu, u bih, u għalih, huma
l-ħwejjeġ kollha: lilu l-glorja għal dejjem.
Amen.

12 Nitlobkom mela, ħuti, għall-ħniena
t'Alla, biex tagħtu lil ġisimkom
bħala sagrifiċċju ħaj, imqaddes, u li
jogħġob 'l Alla: dan hu s-servizz xieraq
tagħkom.
2 U la taqblux ma' did-dinja: imma
tbiddlu bit-tiġdid ta' moħħkom, biex
tagħrfu liema hi dik ir-rieda tajba, u li
togħġob, u perfetta t'Alla.
3 Għax ngħid, permezz tal-grazzja
mogħtija lili, lil kull wieħed fostkom, biex
ma jqisx ruħu aktar milli hu xieraq li jqis;
iżda jqis kif jixraq, skond il-qjies tal-fidi li
Alla ta lil kull bniedem.
4 Għax bħal ma għandna ħafna membri
f'ġisem wieħed, u l-membri kollha
m'għandhomx l-istess xogħol:
5 Hekk aħna, billi aħna ħafna, ġisem
wieħed fi Kristu, u kull wieħed membri ta'
xulxin.
6 Billi għandna mela doni differenti
skond il-grazzja mogħtija lilna, jekk inhi
profezija, ħa nipprofetizzaw skond il-qjies
tal-fidi;
7 Jekk ministeru, ħa nieħdu ħsieb il-
ministeru tagħna: jew min jgħallem, ħa
jieħu ħsieb it-tagħlim.
8 Jew min iwissi, ħa jieħu ħsieb it-
twissija: min jagħti, ħa jagħti b'idejh
miftuħa, min għandu s-setgħa, bil-ħerqa;
min jagħmel egħmil ta' ħniena, bil-ferħa.
9 Ħa tkun l-imħabba bla wċuħ.
Obogħdu dak li hu ħażin; żommu sħiħ
mat-tajjeb;
10 Għożżu 'l xulxin b'imħabba ta'
aħwa; fil-ġieħ qisu 'l xulxin ogħla.
11 Imħeġġin bla ma tintelqu; mixgħulin
fl-ispirtu; taqdu l-Mulej;
12 Ferħanin bit-tama; bis-sabar fin-
niket; titolbu bla ma taqtgħu;
13 Agħtu għall-ħtiġijiet tal-qaddisin;
ilqgħu l-għorba.
14 Bierku lil dawk li jippersegwitaw-
kom: bierku, u la tisħtux.
15 Ifirħu ma' min jifraħ; u ibku ma'
min jibki.
16 Aqblu ma' xulxin. Tixtiqux ħwejjeġ
għolja, agħmluha ma' nies baxxi. Tgħod-
dux ruħkom b'għorrief fil-ħsibijiet tagħ-
kom.
17 La troddu lil ħadd deni għal deni.
Agħmlu ħwejjeġ onesti quddiem il-
bnedmin kollha.
18 Jekk jista' jkun, daqs kemm jiġi
minnkom, għixu fil-paċi ma' kulħadd.
19 Maħbubin tiegħi, tagħmlux vendetta
b'idejkom, imma agħmlu l-wisa' għall-
għadab t'Alla, għax hu miktub: Għalija
l-vendetta, jien inħallas, igħid l-Mulej.
20 Għalhekk jekk il-għadu tiegħek bil-
ġuħ, itimgħu; jekk inhu bil-għatx, isqih;
għax billi tagħmel dan, tkun qiegħed
tiġbor ġamar jaħraq fuq rasu.
21 Tintrebaħx mill-ħażen, imma irbaħ
il-ħażen bit-tajjeb.

13 Ħa jkun kull wieħed suġġett għal
setgħa aktar għolja. Għax mhemm
ebda setgħa ħlief dik t'Alla: is-setgħat li
hawn huma mwaqqfin minn Alla.
2 Għalhekk kull min jieqaf lis-setgħa,
ikun qiegħed jieqaf lill-ordni t'Alla: u
dawk li jeħduha kontra l-ordni jiġbdu
fuqhom il-kundanna.
3 Għax il-ħakkiema mhumiex ta' biża'
għall-opri t-tajba, iżda għall-ħżiena. Trid
mela ma tibżax minn min hu fis-setgħa?
Agħmel dak li hu tajjeb, u jkollok tifħir
minnu.
4 Għax hu l-ministru t'Alla għalik
għall-ġid. Iżda jekk tagħmel il-ħażin,
ibża'; għax mhux għalxejn għandu s-sejf:
hu l-ministru t'Alla, biex jagħmel ħaqq u
jikkastiga lil min jagħmel il-ħażin.
5 Għalhekk jeħtieġ li tkunu suġġetti,
mhux biss minħabba l-għadab t'Alla,
imma minħabba l-kuxjenza wkoll.
6 Għax għalhekk għandkom tħallsu
l-ħaraġ ukoll: għax huma l-ministri t'Alla,
li jagħmlu dil-ħaġa kuljum.
7 Roddu mela lil kulħadd dak li
jmissu: il-ħaraġ lil min imissu l-ħaraġ; it-
taxxi lil min imissu t-taxxi; rispett lil min
imissu rispett, il-ġieħ lil min imissu l-
ġieħ.
8 M'għandu jkollkom tagħtu xejn lil
ħadd; ħlief li tħobbu lil xulxin: għax min
iħobb lil ħaddieħor iwettaq il-liġi.
9 Għalhekk: La tagħmilx adulterju: La
toqtolx, La tisraqx, La tixhidx ħaġa
b'oħra, La tixtieqx ħwejjeġ ta' l-oħrajn, u
jekk hemm kmandament ieħor, jinġabar

fil-qosor f'dawn il-kelmiet: Ħobb lil għajrek bħalek innifsek.

10 L-imħabba ma tagħmilx deni lil għajrek. Għalhekk l-imħabba hi t-twettiq tal-liġi.

11 U dan, għax tafu xi żmien hu; li qorob il-ħin li tqumu min-ngħas: għax issa s-salvazzjoni tagħna hi eqreb minn meta sirna nemmnu.

12 Il-lejl daħal sewwa; in-nhar qorob: Ħa nneħħu mela l-opri tad-dlam, u ħa nilbsu l-armi tad-dawl.

13 Ħa nimxu onestament, qisu bi nhar; mhux fix-xalar u s-sokor, mhux fiż-żena u t-tbaħrid, mhux fil-ġlied u l-għira.

14 Imma ilbsu l-Mulej Ġesù Kristu, u tagħtux ħsieb tal-ġisem, biex taqtgħu x-xewqat ħżiena tiegħu.

14 Ilqugħ lil min hu dgħajjef fil-fidi, iżda mhux għal disputi dubbjużi.

2 Għax wieħed jemmen li jista' jiekol kollox; ieħor, li hu dgħajjef, jiekol il-ħaxix.

3 Ħalli min jiekol ma jmaqdarx lil dak li ma jikolx; u min ma jikolx ma jagħmilx ħaqq minn dak li jiekol: għax Alla laqgħu.

4 Int min int biex tagħmel ħaqq mill-qaddej ta' ħaddieħor? Għal sidu jżomm wieqaf jew jaqa'. Iva, iżomm wieqaf: għax il-Mulej jiflaħ iżommu wieqaf.

5 Wieħed iqis jum ogħla minn ieħor: ieħor kollha l-istess: ħa jkun sgur kull wieħed fil-fehma tiegħu.

6 Min iqis il-jum, iqisu għall-Mulej: u min ma jqisx il-jum, ma iqisux għall-Mulej. Min jiekol, jiekol għall-Mulej, għax jiżżiħajr 'l Alla; u min ma jikolx, ma jikolx għall-Mulej, u jiżżiħajr 'l Alla.

7 Għax ħadd minna ma jgħix għalih innifsu, u ħadd ma jmut għalih innifsu.

8 Għax jekk ngħixu, ngħixu għall-Mulej; u jekk immutu, immutu għall-Mulej: mela sew jekk ngħixu, u kemm jekk immutu, aħna tal-Mulej.

9 Għax għalhekk Kristu miet, u qam, u raġa' ħa l-ħajja, biex ikun il-Mulej sew tal-mejtin u kemm tal-ħajjin.

10 Imma int għax tagħmel ħaqq min ħuk? Jew int għax tmaqdar lil ħuk? Għax aħna lkoll għad irridu nidhru quddiem it-tribunal ta' Kristu.

11 Għax hu miktub: Daqskemm jien ħaj, igħid il-Mulej, kull irkobba tiltewa quddiemi, u kull ilsien jistqarr 'l Alla.

12 Għalhekk mela kull wieħed minna jagħti kont 'l Alla tiegħu nnifsu.

13 Ħa ma nagħmlux mela aktar ħaqq minn xulxin: iżda aktarx dan għandu jkun il-ħaqq tagħkom, li ħadd ma jagħmel ebda tfixkil jew tiġrif fi triq ħuh.

14 Jien naf, u nħossni sgur bil-Mulej Ġesù, li m'hemm xejn imniġġes fih innifsu: iżda għal min jaħseb li xi ħaġa hi mniġġsa, dik imniġġsa għalih.

15 Imma jekk ħuk jitnikket minħabba l-ikel tiegħek, int issa ma timxix bl-imħabba. La titlifx bl-ikel tiegħek lil dak li Kristu miet għalih.

16 Tħallux mela t-tajjeb tagħkom ikun imgħajjar.

17 Għax is-saltna t'Alla mhix ikel u xorb; imma ħaqq, u sliem, u ferħ fl-Ispirtu s-Santu.

18 Għax min f'dawn il-ħwejjeġ jaqdi 'l Kristu jkun jogħġob 'l Alla, u n-nies ma tgħid xejn fih.

19 Ħa nimxu mela wara dawk il-ħwejjeġ li jġibu s-sliem, u l-ħwejjeġ li bihom intejbu wieħed lil ieħor.

20 Tħassarx mela x-xogħol t'Alla minħabba l-ikel. Tassew kollox safi: iżda hu ħażin għal min jiekol bit-tfixkil.

21 Tajjeb li la tiekol laħam, u la tixrob inbid, u lanqas ħaġ'oħra li biha ħuk jista' jitfixkel, jew joffendi ruħu, jew jiddgħajjef.

22 Għandek fidi? Żommha għalik quddiem Alla. Hieni min ma jikkundannax lilu nnifsu b'dak li jagħżel biex jagħmel.

23 Imma min hu fid-dubju, jikkundanna lilu nnifsu jekk jiekol, għax ma jikolx bil-fidi: għax dak kollu li mhux mill-fidi hu dnub.

15 Aħna mela l-qawwijin għandna nerfgħu d-dgħufija ta' dawk li huma dgħajfa, u mhux nogħġbu lilna nfusna.

2 Ħalli kull wieħed minna jogħġob lil għajru għall-ġid tiegħu biex itejbu.

3 Għax Kristu stess ma għoġobx lilu nnifsu; iżda, bħalma hu miktub: It-tagħjir ta' dawk li għajruk waqa' fuqi.

4 Għax kull ħaġa li nkitbet minn qabel, inkitbet għat-tagħlim tagħna, biex bis-sabar u l-faraġ ta' l-iskrittura jkollna t-tama.

5 Issa Alla tas-sabar u tal-faraġ jagħtikom li taqblu fil-fehma bejnietkom skond Kristu Ġesù.

6 Biex b'fehma waħda u b'fomm wieħed tigglorifikaw 'l Alla, Missier Sidna Ġesù Kristu.

7 Għalhekk ilqgħu lil xulxin, bħalma Kristu wkoll laqagħna għall-glorja t'Alla.

8 Issa jien ngħid li Kristu sar ministru taċ-ċirkonċiżżjoni għas-sewwa t'Alla, biex iwettaq il-wegħdi li saru lill-patrijarki.

9 U biex il-Ġentili jigglorifikaw 'l Alla għall-ħniena tiegħu: kif inhu miktub: Għalhekk infaħħrek qalb il-Ġentili, u ngħanni lil ismek.

10 U jgħid ukoll: Ifirħu, ja Ġentili, mal-poplu tiegħu.

11 Ukoll: Faħħru l-Mulej, intom il-Ġentili kollha; u faħħruh, intom il-popli kollha.

12 Igħid ukoll Isaija: Ikun hemm il-għerq ta' Ġessi, u dak li jqum biex isaltan fuq il-Ġentili; fih il-Ġentili jittamaw.

13 Issa Alla tat-tama jimliekom b'kull ferħ u sliem fil-fidi, biex toktru fit-tama, permezz tal-qawwa ta' l-Ispirtu s-Santu.

14 U jiena stess ukoll sgur minnkom, ħuti, li intom ukoll mimlijin tjieba, mfawrin b'kull għerf, u li tistgħu twissu wieħed lil ieħor.

15 Madankollu, ħuti, ktibtilkom iżjed kif inħossha, xi drabi, bħal biex infakkarkom, minħabba l-grazzja mogħtija lili minn Alla,

16 Biex inkun il-ministru ta' Kristu Ġesù għall-Ġentili; billi naħdem bħala ministru ta' l-evanġelju t'Alla, biex il-Ġentili jkunu sagrifiċċju li jogħġob, imqaddsin bl-Ispirtu s-Santu.

17 Għalhekk jien għandi għalfejn nista' niftaħar fi Kristu Ġesù, f'dawk il-ħwejjeġ li huma t'Alla.

18 Għax m'għandix ħila nitkellem fuq ħaġa li Kristu ma għamilx bija, biex inġib il-Ġentili għall-ubbidjenza, bil-kelma u l-egħmil.

19 Permezz ta' egħliem kbar u egħġubijiet, bis-setgħa ta' l-Ispirtu t'Alla: hekk li minn Ġerusalem, dawramejt sa l-Illirja, seħħ bija x-xandir ta' l-evanġelju ta' Ġesù.

20 Iva, tħabatt bil-ħeġġa biex inxandar l-evanġelju, mhux fejn isem Kristu kien magħruf, biex ma nibnix fuq il-pedamenti ta' bniedem ieħor:

21 Iżda bħalma hu miktub: Dawk li lilhom ma kienx imħabbar, jaraw: u dawk li qatt ma semgħu, jifhmu.

22 Għalhekk ukoll jien kont imfixkel wisq li niġi għandkom.

23 Imma issa, billi m'għandix aktar x'nagħmel f'dawn l-inħawi, u billi ilni ħafna snin bix-xewqa li niġi għandkom;

24 Meta mmur Spanja, niġi għandkom: għax nittama li fil-vjaġġ tiegħi narakom, u li nkun imqabbad it-triq 'il hemm minnkom, wara li l-ewwel inkun imtlejt xi ftit bil-ferħ li nkun magħkom.

25 Imma issa sejjer Ġerusalem biex naqdi l-qaddisin.

26 Għax għoġob lil dawk tal-Maċedonja u ta' l-Akaja li jagħmlu xi kontribuzzjoni għall-qaddisin foqra li huma Ġerusalem.

27 Għoġobhom tassew; u huma obbligati lejhom. Għax jekk il-Ġentili ħadu sehem mill-ħwejjeġ spiritwali tagħhom, iddmir tagħhom hu wkoll li jgħinuhom fi ħwejjeġ tal-ġisem.

28 Meta mela jien inkun temmejt dan, u nkun tajthom f'idejhom il-frott ta' dilġabra, ngħaddi minn għandkom għal Spanja.

29 U jien sgur li, meta niġi għandkom, niġi fil-milja tal-barka ta' l-evanġelju ta' Kristu.

30 Issa nitlobkom, ħuti, f'ġieħ Sidna Ġesù Kristu, f'ġieħ l-imħabba ta' l-Ispirtu, li titħabtu flimkien miegħi fit-talb tagħkom 'l Alla għalija;

31 Biex neħles minn dawk li ma jemmnux fil-Lhudija, u biex il-qadja li għandi Ġerusalem tkun milqugħa tajjeb mill-qaddisin;

32 Biex niġi ferħan għandkom, jekk Alla jrid, u nsib il-mistrieħ magħkom.

33 Issa Alla tas-sliem ikun magħkom ilkoll. Amen.

16 Nirrikmandalkom 'l oħtna Febe, qaddejja tal-Knisja ta' Kenkre:

2 Biex tilqgħuha fil-Mulej, kif jixraq lill-qaddisin, u tgħinuha f'kulma għandha bżonn minn għandkom, għax hi kienet ta' għajnuna lil ħafna, u għalija nnifsi wkoll.

3 Sellu għal Priska u għal Akwila, ħaddiema sħabi fi Kristu Ġesù;

4 Li għal ħajti issugraw għonqhom: u niżżihom ħajr mhux jien waħdi, imma wkoll il-knejjes kollha tal-Ġentili.

5 U sellu wkoll għall-knisja li hemm f'darhom. Sellu għal Epenetus il-maħbub tiegħi, l-ewwel frott għal Kristu fl-Akaja.

6 Sellu għal Marija, li tħabtet ħafna għalina.

7 Sellu għal Andronikus u għal Ġunja, qraba tiegħi, u sħabi fil-ħabs, magħrufin fost l-appostli, li kienu wkoll qabli fi Kristu.

8 Sellu għal Amplijatus il-maħbub tiegħi fil-Mulej.

9 Sellu għal Urbanus, seħibna fi Kristu, u Stakis il-maħbub tiegħi.

10 Sellu għal Apelle, ippruvat fi Kristu. Sellu għan-nies tad-dar ta' Aristobolus.

11 Sellu għal Herodjon qaribi. Sellu għal tad-dar ta' Narkissus, li huma fil-Mulej.

12 Sellu għal Trifena, u għal Trifosa, li jitħabtu fil-Mulej. Sellu għal Persis il-maħbuba tiegħi li tħabtet ħafna fil-Mulej.

13 Sellu għal Rufus, il-maħtur fil-Mulej u l-omm tiegħu u tiegħi.

14 Sellu għal Asinkritus, għal Flegon, għal Herma, għal Patroba, għal Herme, u l-aħwa li huma magħhom.

15 Sellu għal Filologus, u għal Ġulja, u Nereus, u għal oħtu; għal Olimpa, u għall-qaddisin kollha li hemm magħhom.

16 Sellu għal xulxin b'bewsa qaddisa. Isellu għalikom il-knejjes ta' Kristu.

17 Issa nitlobkom, ħuti, għassulhom lil dawk li qegħdin jikkaġunaw firda u tfixkil, kuntrarju għat-tagħlim li tgħallimtu; u warrbu minnhom.

18 Għax nies bħal dawn ma jaqdux 'il Sidna Ġesù Kristu, imma lil żaqqhom, u bi kliem ħelu u diskors melliesi jqarrqu bil-qlub tan-nies bla ħażen.

19 Għax l-ubbidjenza tagħkom magħrufa ma' kulħadd. Jien nifraħ mela bikom:

imma rridkom tkunu għaqlin f'dak kollu
li hu tajjeb, u bla qerq f'dak li hu ħażin.
20 U Alla tas-sliem ma jdumx ma
jisħaq lil Satana taħt riġlejkom. Il-grazzja
ta' Sidna Ġesù Kristu tkun magħkom.
Amen.
21 Timotju ħaddiem sieħbi, u Lukjus,
u Ġason, u Sosipatros, qraba tiegħi, isellu
għalikom.
22 Jien Tertjus, li ktibt din l-epistola,
inselli għalikom fil-Mulej.
23 Iselli għalikom Gajus li laqa' lili
għandu, u l-knisja kollha. Iselli għalikom
Erastus it-teżorier tal-belt, u Kwartus
ħuna.
24 Il-grazzja ta' Sidna Ġesù Kristu
magħkom ilkoll. Amen.
25 Issa lil dak li għandu s-setgħa jwet-
taqkom skond l-evanġelju tiegħi, u
x-xandir ta' Ġesù Kristu, skond ir-rive-
lazzjoni tal-misterju, li nżamm moħbi sa
mill-bidu tad-dinja,
26 Imma issa mikxuf, u bil-kitba tal-
profeti, skond l-ordni t'Alla ta' dejjem,
imgħarraf lill-ġnus kollha, għall-ubbid-
jenza tal-fidi;
27 Lil Alla li hu waħdu għaref, tkun il-
glorja għal dejjem ta' dejjem, b'Ġesù
Kristu. Amen.

L-Ewwel Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lill-Korintin

1 Pawlu, imsejjaħ biex ikun appostlu ta'
Ġesù Kristu permezz tar-rieda t'Alla,
u Sostenes ħuna;
2 Lill-knisja t'Alla li hemm f'Korintus,
lil dawk li huma mqaddsin fi Kristu Ġesù,
imsejħin biex ikunu qaddisin, flimkien ma'
dawk kollha li kullimkien isejħu l-isem ta'
Ġesù Kristu Sidna, sew tagħhom u kemm
tagħna:
3 Grazzja lilkom, u sliem, mingħand
Alla Missierna, u mingħand Sidna Ġesù
Kristu.
4 Niżżiħajr 'l Alla tiegħi dejjem għali-
kom, għall-grazzja t'Alla mogħtija lilkom
b'Ġesù Kristu;
5 Li fih stagħnejtu f'kollox, f'kull
kliem, u f'kull għerf;
6 Daqskemm ix-xhieda ta' Kristu kienet
imwettqa fikom:
7 Biex ma jkun jonqoskom ebda don;
intom u tistennew il-miġja ta' Sidna Ġesù
Kristu:
8 Li jwettaqkom ukoll sa l-aħħar, biex
tkunu bla ħtija fil-jum ta' Sidna Ġesù
Kristu.
9 Fidil hu Alla, li minnu kontu msejħin
fix-xirka t'Ibnu Ġesù Kristu Sidna.
10 Issa nitlobkom, ħuti, f'isem Sidna
Ġesù Kristu, li lkoll titkellmu l-istess ħaġa,
u li ma jkun hemm ebda firda bejnietkom;
iżda li tkunu magħqudin għalenija, fehma
waħda, u ħsieb wieħed.
11 Għax għarrfuni fuqkom, ħuti, dawk
tad-dar ta' Kloe, li hemm il-ġlied bejniet-
kom.
12 Issa dan ngħid, li kull wieħed minn-
kom igħid: Jien ta' Pawlu; u jien t'Apol-
los; u jien ta' Kefa; u jien ta' Kristu.
13 Jaqaw Kristu tqassam? Jaqaw Pawlu
kien imsallab għalikom? Jew f'isem Pawlu
kontu mgħammdin?
14 Niżżiħajr 'l Alla li m'għammidt lil
ħadd minnkom, ħlief 'il Krispus u 'l
Kajus;
15 Biex ħadd ma jgħid li jien għam-
midt f'ismi.
16 U għammidt ukoll lil dawk tad-dar
ta' Stefanas: barra minn dawn, ma nafx
għammidtx lil xi ħaddieħor.
17 Għax ma bagħatnix Kristu biex
ngħammed, iżda biex inxandar l-evan-
ġelju: mhux b'għerf ta' kliem, biex is-salib
ta' Kristu ma jisfax fix-xejn.
18 Għax il-kelma tas-salib hi bluha
għal dawk li jintilfu; iżda għalina, li aħna
salvati, hi l-qawwa t'Alla.
19 Għax hu miktub: Neqred il-għerf
tal-għorrief, u nxejjen id-dehen tal-
prudenti.
20 Fejn hu l-għaref? Fejn hu l-kittieb?
Fejn hu dak li jiddisputi fuq din id-dinja?
Jaqaw Alla m'għamilx iblah il-għerf tad-
dinja?
21 Għax billi fil-għerf t'Alla d-dinja
b'għerfha ma għarfitx 'l Alla, għoġbu
Alla jsalva lil dawk li jemmnu bil-bluha
tax-xandir.
22 Għax il-Lhud iridu għelm, u l-Griegi
jfittxu l-għerf:
23 Imma aħna nxandru 'l Kristu
msallab, li hu tfixkil għal-Lhud, u bluha
għall-Griegi;
24 Imma għal dawk li huma msejħin,
sew Lhud u kemm Griegi, Kristu l-qawwa
t'Alla, u l-għerf t'Alla.
25 Għax il-bluha t'Alla hi egħref mill-

bnedmin; u d-dgħufija t'Alla hi iżjed
b'saħħitha mill-bnedmin.
26 Għax intom taraw, ħuti, is-sejħa
tagħkom; kif mhumiex ħafna l-għorrief
skond il-ġisem, mhumiex ħafna s-setgħa-
nin, mhumiex ħafna n-nobbli, li huma
msejħin.
27 Iżda Alla għażel il-ħwejjeġ boloh
tad-dinja biex iħawwad il-għorrief; u Alla
għażel il-ħwejjeġ dgħajfa biex iħawwad il-
ħwejjeġ qawwija;
28 U ħwejjeġ baxxi tad-dinja, u ħwejjeġ
imżebelħin, Alla għażel, iva, u ħwejjeġ li
mhumiex, biex ixejjen dawk li huma:
29 Biex ebda bniedem ma jiftaħar qud-
diemu.
30 Imma bih, li intom fi Kristu Ġesù, li
mingħand Alla sar għalina għerf, u ħaqq,
u taqdis, u fidwa:
31 Biex, kif inhu miktub: Min jiftaħar,
ħa jiftaħar fil-Mulej.

2 U jien, ħuti, meta ġejt għandkom, ma
ġejtx bi kliem għoli jew ta' għerf, biex
inħabbrilkom ix-xhieda t'Alla.
2 Għax jien kont għamilt il-ħsieb li ma
nkunx naf fostkom ħlief 'il Ġesù Kristu, u
hu msallab.
3 U jien kont magħkom b'dgħufija, u
b'biża', u bi tregħid kbir.
4 U kliemi u xandiri ma kienx bil-kliem
li jiġbed ta' għerf il-bniedem, imma f'wiri
ta' l-Ispirtu u tal-qawwa:
5 Biex il-fidi tagħkom ma tkunx fil-
għerf tal-bnedmin, iżda fil-qawwa t'Alla.
6 Iżda nitkellmu l-għerf fost dawk li
huma perfetti: imma mhux il-għerf ta' did-
dinja, lanqas tal-prinċpijiet ta' did-dinja, li
jiġu fix-xejn:
7 Imma aħna nitkellmu l-għerf t'Alla
f'misterju; iva, il-għerf moħbi, li Alla
waqqat qabel iż-żminijiet għall-glorja
tagħna:
8 Li ħadd mill-prinċpijiet ta' did-dinja
ma kien jaf: għax kieku kienu jafuh, ma
kinux isallbu l-Mulej tal-glorja.
9 Imma bħalma hu miktub: Ħwejjeġ li
l-għajn ma ratx, u l-widna ma semgħitx, u
li ma daħlux f'qalb il-bniedem, Alla hejja
għal dawk li jħobbuh.
10 Imma Alla għarrafhomlna bl-Ispirtu
tiegħu: għax l-Ispirtu jfittex kollox, iva, sa
l-għammieq t'Alla.
11 Għax liema bniedem jaf x'hemm fi
bniedem, ħlief l-ispirtu tal-bniedem li
hemm fih? Hekk dak li hemm f'Alla ma
jafu ħadd, ħlief l-Ispirtu t'Alla.
12 Issa aħna ma ħadniex l-ispirtu tad-
dinja; iżda ħadna l-ispirtu li hu t'Alla;
biex nagħrfu l-ħwejjeġ mogħtijin lilna
b'xejn minn Alla.
13 Li aħna wkoll nitkellmuhom, mhux
bi kliem li jgħallem għerf il-bniedem, iżda
li jgħallem l-Ispirtu s-Santu; inqabblu
ħwejjeġ spiritwali ma' dak li hu spirit-
wali.
14 Iżda l-bniedem naturali ma jilqax il-
ħwejjeġ li huma ta' l-Ispirtu t'Alla: għax
huma bluha għalih: u lanqas jista' jafhom,
għax huma spiritwalment magħrufin.
15 Iżda min hu spiritwali jiżen kollox, u
hu nnifsu ma jintiżen minn ħadd.
16 Għax min għaraf ħsieb il-Mulej,
biex igħallem lilu? Imma aħna għandna
l-ħsieb ta' Kristu.

3 U jien, ħuti, ma stajtx inkellimkom
bħala bnedmin spiritwali, imma bħala
tal-laħam, bħala trabi fi Kristu.
2 Sqejtkom il-ħalib, u mhux ikel; għax
kontu għadkom ma tifilħux għalih; u
lanqas issa għadkom ma tifilħu.
3 Għax għadkom tal-laħam: għax jekk
fostkom hemm il-għira, u l-ġlied, u l-firda,
mintomx intom tal-laħam, u timxu ta'
bnedmin?
4 Għax meta wieħed igħid: Jien ta'
Pawlu; u ieħor: Jien t'Apollos, mintomx
tal-laħam?
5 Min hu mela Pawlu, u min hu Apol-
los, ħlief ministri li bihom emmintu;
bħalma wkoll il-Mulej ta lil kull bniedem?
6 Jiena ħawwilt, Apollos saqqa; iżda
Alla hu li kabbar.
7 Għalhekk mela la min iħawwel, u la
min isaqqi, mhu xejn; iżda Alla hu li
jkabbar.
8 Issa min iħawwel u min isaqqi huma
wieħed: u kull bniedem jieħu l-ħlas
tiegħu skond ix-xogħol tiegħu.
9 Għax aħna ħaddiema flimkien
m'Alla: intom il-għalqa t'Alla, intom il-
bini t'Alla.
10 Skond il-grazzja t'Alla mogħtija lili,
bħala mgħallem tal-bennejja għaref, jien
qegħidt is-sisien, u ħaddieħor bena fuqu.
Imma ħa jara kull bniedem kif jibni fuqu.
11 Għax ħadd ma jista' jqiegħed sisien
oħra, barra minn dawk li huma mqiegħda,
li huma Ġesù Kristu.
12 Issa jekk xi ħadd jibni fuq dawn is-
sisien deheb, fidda, ħaġar prezzjuż,
għawied, ħuxlief, tiben;
13 Ix-xogħol ta' kull bniedem jidher:
għax il-jum igħarrfu, għax jinkixef bin-
nar; u n-nar iġarrab x'jiswa x-xogħol ta'
kull bniedem.
14 Jekk ix-xogħol ta' kull bniedem
iżomm fuq dak li jkun bena, jieħu l-ħlas.
15 Jekk ix-xogħol ta' bniedem jinħaraq,
ibati l-ħsara: iżda hu nnifsu jkun salvat;
imma qisu bin-nar.
16 Ma tafux li intom it-tempju t'Alla, u
li l-Ispirtu t'Alla jgħammar fikom?
17 Jekk bniedem iħassar it-tempju
t'Alla, Alla jeqirdu; għax it-tempju t'Alla,
li huwa intom, hu mqaddes.
18 Ħalli l-ebda bniedem ma jqarraq bih

innifsu. Jekk xi wieħed fostkom jidhirlu li
hu għaref f'did-dinja, ħa jsir iblah, biex
isir għaref.
19 Għax il-għerf ta' did-dinja hu bluha
m'Alla. Għax hu miktub: Hu jaqbad il-
għorrief fil-ħżunija tagħhom stess.
20 U wkoll: Il-Mulej jagħraf il-ħsibijiet
tal-għorrief, li huma fiergħa.
21 Għalhekk ħa ma jiftaħar ħadd fil-
bnedmin. Għax kollox tagħkom;
22 Kemm jekk Pawlu, jew Apollos, jew
Kefa, jew id-dinja, jew il-ħajja, jew il-
mewt, jew il-ħwejjeġ t'issa, jew il-ħwejjeġ
li ġejjin; kollox tagħkom;
23 U intom ta' Kristu; u Kristu t'Alla.

4 Ha nkunu miżmumim hekk, bħala
ministri ta' Kristu, u amministraturi
tal-misterji t'Alla.
2 Barra minn dan wieħed jitlob minn
għand l-amministraturi, li bniedem jinstab
fidil.
3 Iżda għalija hi ħaġa żgħira wisq li jsir
ħaqq minni minnkom, jew mill-ħaqq tal-
bniedem: iva, jien ma nagħmilx ħaqq
minni nnifsi.
4 Għax xejn ma naf kontra tiegħi
nnifsi; iżda b'daqshekk jien miniex
iġġustifikat: iżda dak li jagħmel ħaqq
minni hu l-Mulej.
5 Għalhekk la tagħmlu ħaqq minn xejn
qabel il-waqt, sa ma jiġi l-Mulej, li jdaw-
wal il-ħwejjeġ moħbija tad-dlam, u jikxef
il-fehmiet tal-qlub: u mbagħad kulħadd
jieħu t-tifħir mingħand Alla.
6 U dawn il-ħwejjeġ, ħuti, jien qiegħed
ngħidhom f'tixbiha għalija u għal Apollos
minħabba fikom; biex titgħallmu fina li
ma taħsbux fil-bnedmin aktar milli hu
miktub, biex ħadd minnkom ma jitkabbar
għal wieħed kontra l-ieħor.
7 Għax min jagħżlek minn ieħor? U
x'għandek li ma ħadtux? Issa jekk ħadtu,
għalfejn tiftaħar, bħalkieku ma ħad-
tux?
8 Issa intom imxebbgħin, issa stagħ-
nejtu, saltnajtu bħala slaten mingħajrna: u
jalla ssaltnu, biex aħna wkoll insaltnu
magħkom.
9 Għax naħseb jien li lilna l-appostli
Alla qegħidna fl-aħħar, bħala ikkundan-
nati għall-mewt: għax sirna wirja għad-
dinja, u għall-anġli, u għall-bnedmin.
10 Aħna boloh minħabba Kristu, iżda
intom għorrief fi Kristu; aħna dgħajfin,
iżda intom b'saħħitkom; intom imweġ-
ġħin, iżda aħna mżebelħin.
11 Sa dis-siegħa stess aħna bil-ġuħ, u
bil-għatx, u għerija, u msawtin, u m'għand-
niex dar fejn noqogħdu;
12 U nitħabtu, naħdmu b'idejna stess;
igħajruna, u nbierku; ippersegwitati, u
nissaportu;
13 Iqassu fuqna, nitolbu bil-ħniena:
sirna qisna l-knis tad-dinja, u l-iskart ta'
kollox s'issa.
14 Miniex niktbilkom dawn il-ħwejjeġ
biex inġegħilkom tisthu, iżda biex inwissi-
kom bħala wlied maħbubin.
15 Għax imqar ikollkom għaxart elef
imgħallem fi Kristu, b'daqshekk ma jkoll-
komx ħafna missirijiet: għax jien nissilt-
kom fi Kristu Ġesù permezz ta' l-evan-
ġelju.
16 Għalhekk nitlobkom li tkunu tix-
bhuni.
17 Għalhekk bgħattilkom 'il Timotju,
li hu ibni maħbub, u fidil fil-Mulej, li
jfakkarkom triqati li huma fi Kristu, bħal
ma ngħallem kullimkien f'kull knisja.
18 Issa x'uħud intefħu, bħalkieku jien
ma niġix għandkom.
19 Iżda jien ma ndumx ma niġi għand-
kom, jekk il-Mulej irid, u nkun naf, mhux
il-kliem ta' dawk li huma minfuħin, imma
x'setgħa għandhom.
20 Għax is-saltna t'Alla mhix fil-kelma,
iżda fis-setgħa.
21 Xi tridu? Niġi għandkom bil-ħatar,
jew bl-imħabba, u spirtu ta' ħlewwa?

5 Jingħad minn kulħadd li hemm iż-żena
fostkom, u żena li bħalha lanqas
tinstama' fost il-Ġentili, li wieħed jieħu
l-mara ta' missieru.
2 U intom intfaħtu, u ma għalejtux,
biex dak li għamel dan l-egħmil jitneħħa
minn fostkom.
3 Għax għalkemm tassew miniex hemm
bil-ġisem, iżda qiegħed hemm bl-ispirtu,
diġà għamilt ħaqq minn min għamel dan
l-egħmil, daqs kieku kont hemm,
4 F'isem Sidna Ġesù Kristu, meta
intom u l-ispirtu tiegħi tkunu miġmugħin
flimkien, bis-setgħa ta' Sidna Ġesù Kristu,
5 Biex nerħi bniedem bħal dan f'idejn
Satana għat-telfa tal-ġisem, biex l-ispirtu
jkun salvat fil-jum ta' Sidna Ġesù.
6 Il-ftaħir tagħkom ma jiswiex. Ma
tafux li ftit ħmira tħemmer il-għaġna
kollha?
7 Naddfu mela l-ħmira qadima, biex
tkunu għaġna ġdida, għax intom bla
ħmira. Għax ukoll Kristu, li hu l-għid
tagħna, hu issagrifikat għalina:
8 Għalhekk ħa nagħmlu l-festa, mhux
bi ħmira qadima, lanqas bil-ħmira tal-
ħażen u d-deni; iżda bil-ħobż bla ħmira
tas-safa u s-sewwa.
9 Ktibtilkom f'epistola biex ma tagħm-
luhiex maż-żienja:
10 Iżda mhux għal kollox maż-żienja
ta' did-dinja, jew mar-rgħiba, jew mal-
ħallelin, jew ma' l-idolatri; għax imbagħad
ikollkom toħorġu mid-dinja.
11 Iżda jien issa ktibtilkom biex ma
tagħmluhiex ma' bniedem, li għalkemm
għandu l-isem ta' ħu, hu żieni, jew rgħib,

jew idolatra, jew iħobb igħajjar jew
sikran, jew ħalliel; ma' wieħed bħal dan
m'għandkom lanqas biss tieklu.
12 Għax x'għandi x'naqsam jien biex
nagħmel ħaqq ukoll minn dawk li huma
barra? Mhux minn dawk li huma ġewwa
tagħmlu ħaqq intom?
13 Imma dawk li huma barra jagħmel
ħaqq Alla minnhom. Għalhekk neħħu dak
il-bniedem ħażin minn fostkom.

6 Għandu ħila xi ħadd fostkom, meta
jkollu xi jgħid ma' wieħed ieħor, imur
għall-ħaqq quddiem il-ħżiena, u mhux
quddiem il-qaddisin?
2 Ma tafux li l-qaddisin jagħmlu l-ħaqq
mid-dinja? U jekk isir ħaqq mid-dinja
minnkom, ma jistħoqqilkomx tagħmlu
ħaqq mill-iżgħar ħwejjeġ?
3 Ma tafux li nagħmlu ħaqq mill-
anġli? Kemm aktar minn ħwejjeġ ta' dil-
ħajja?
4 Jekk mela jkollkom tagħmlu ħaqq
minn ħwejjeġ ta' dil-ħajja, tagħmlu bħala
mħallfin dawk li fil-knisja huma lanqas
stmati?
5 Ngħidu b'għajb għalikom. Mela
mhemmx fostkom wieħed għaref? Le,
lanqas wieħed li għandu ħila jagħmel ħaqq
bejn ħutu?
6 Imma ħu jħarrek lil ħuh, u dan qud-
diem nies bla fidi.
7 Issa, mela, tassew hemm difett
fostkom, li tħarrku lil xulxin. Għaliex
aktarx ma issofrux id-dnewwa? Għaliex
aktarx ma tħallux lil min jisraqkom?
8 Mhux hekk biss, iżda intom tagħmlu
d-dnewwa, u tisirqu, u dan ma' ħutkom.
9 Ma tafux li l-ħżiena ma jirtux is-
saltna t'Alla? La titqarrqux: la ż-żienja, la
l-idolatri, la l-adulteri, la dawk li għand-
hom min-nisa, la dawk li jħobbu s-subjien
u l-irġiel,
10 La l-ħallelin, la r-rgħiba, la s-skaren,
la l-għajjarin, lanqas il-ħattafa ma jirtu
s-saltna t'Alla.
11 U hekk kienu x'uħud minnkom:
imma intom maħsulin, imma intom im-
qaddsin, imma intom iġġustifikati f'isem
Sidna Ġesù, u bl-Ispirtu t'Alla tagħna.
12 Kollox jiswa għalija; iżda mhux
kollox jaqbel: kollox jiswa għalija, iżda
jien ma naqa' taħt is-setgħa ta' ħadd.
13 L-ikel għaż-żaqq, u ż-żaqq għall-
ikel: iżda Alla jeqred sew 'il dan, u kemm
'il din. Issa l-ġisem mhux għaż-żena, iżda
għall-Mulej; u l-Mulej għall-ġisem.
14 U Alla qajjem il-Mulej, u jqajjem
lilna wkoll bis-setgħa tiegħu stess.
15 Ma tafux li l-iġsma tagħkom huma
l-membri ta' Kristu? Inneħħi mela l-mem-
bri ta' Kristu, u nagħmilhom membri ta'
mara żienja? Allaħares!
16 X'inhu? Ma tafux li min jingħaqad
ma' mara żienja jsir ġisem wieħed
magħha? Għax tnejn, qal hu, isiru ġisem
wieħed.
17 Iżda minn jingħaqad mal-Mulej isir
spirtu wieħed.
18 Aħarbu ż-żena. Kull dnub li jagħmel
il-bniedem hu barra mill-ġisem; imma min
jiżni jidneb kontra ġismu stess.
19 X'inhu? Ma tafux li ġisimkom hu
tempju ta' l-Ispirtu s-Santu li qiegħed
fikom, li għandkom mingħand Alla, u li
intom mintomx tagħkom infuskom?
20 Għax intom mixtrijin bi prezz:
għalhekk igglorifikaw 'l Alla f'ġisimkom,
u fl-ispirtu tagħkom, li huma t'Alla.

7 Issa fuq il-ħwejjeġ li ktibtuli: Tajjeb
għal raġel li ma jmissx mara.
2 Madankollu, biex naħarbu ż-żena,
ħalli kull raġel ikollu 'l martu, u kull mara
jkollha 'l żewġha.
3 Ħa jagħti r-raġel lil martu dak li
jistħoqqilha: u l-istess ukoll il-mara lil
żewġha.
4 Il-mara m'għandhiex setgħa fuq
ġisimha, iżda r-raġel: u l-istess ukoll ir-
raġel m'għandux setgħa fuq ġismu, iżda
l-mara.
5 La tiċċaħdux minn xulxin, ħlief biss
bi ftehim għal xi żmien, biex tagħtu
ruħkom għas-sawm u t-talb; imbagħad
terġgħu għal flimkien, biex Satana ma
jittantakomx minħabba li ma tkunux ti-
filħu żżommu.
6 Iżda dan qiegħed ngħidu bħala kon-
ċessjoni, u mhux bħala kmand.
7 Għax nixtieq li r-rġiel kollha kienu
wkoll bħali nnifsi. Imma kull wieħed
għandu d-don proprju tiegħu minn Alla,
wieħed mod, u l-ieħor ieħor.
8 Għalhekk jien ngħid lil dawk li
mhumiex miżżewġin u lir-romol: Li aħjar
għalihom li jibqgħu bħali wkoll.
9 Imma jekk ma jifilħux iżommu, ħa
jiżżewġu: għax aħjar tiżżewweġ milli tin-
ħaraq.
10 U lill-miżżewġin nordna, mhux jien,
imma l-Mulej: Ħa ma titlaqx il-mara minn
żewġha:
11 Iżda u jekk titlaq, ħa tibqa' ma tiż-
żewwiġx, jew tarġa' tagħmel paċi ma'
żewġha: u r-raġel ħa ma jkeċċix lil martu.
12 Imma lill-oħrajn ngħidilhom jien,
mhux il-Mulej: Jekk wieħed mill-aħwa
għandu mara li ma temminx, u jogħġobha
tgħammar miegħu, ħa ma jkeċċihiex.
13 U l-mara li għandha raġel li ma
jemminx, u jogħġbu jgħammar magħha,
ħa ma titilqux.
14 Għax ir-raġel li ma jemminx jitqad-
des b'martu, u l-mara li ma temminx
titqaddes b'żewġha: kieku ma kienx hekk,
uliedkom kienu jkunu mniġġsin; iżda issa
huma mqaddsin.

15 Iżda jekk dak li ma jemminx jin-
fired, ħa jinfired: F'kasijiet bħal dawn, il-
ħu jew l-oħt mhumiex marbutin: iżda
Alla sejħilna għas-sliem.
16 Għax x'taf int, ja mara miżżewġa,
jekk issalvax 'il żewġek? Jew x'taf int, ja
raġel, jekk issalvax lil martek?
17 Imma bħal ma qassam Alla lil kull
bniedem; bħal ma sejjaħ il-Mulej lil
kulħadd, ħa jimxi hekk kulħadd. U hekk
nordna fil-knejjes kollha.
18 Kien xi ħadd diġà ċirkonċiż, meta
kien imsejjaħ? Ħa ma jkunx bla ċirkon-
ċiżjoni. Kien xi ħadd bla ċirkonċiżjoni
meta kien imsejjaħ? Ħa ma jkunx ċirkon-
ċiż.
19 Iċ-ċirkonċiżjoni mhi xejn, u n-nuq-
qas taċ-ċirkonċiżjoni mhu xejn; iżda
l-ħarsien tal-kmandamenti hu kollox.
20 Ħa jibqa' kulħadd kif kien, meta
kien imsejjaħ.
21 Kont ilsir meta kont imsejjaħ?
Tħabbatx rasek minħabba f'hekk: iżda
jekk tista' ssir ħieles, inqeda bil-jasar.
22 Għax dak li hu msejjaħ fil-Mulej,
billi lsir, hu l-meħlus tal-Mulej: hekk ukoll
dak li hu msejjaħ, billi meħlus, hu l-ilsir ta'
Kristu.
23 Kontu mixtrijin bi prezz: la ssirux
ilsiera tal-bnedmin.
24 Ħuti, ħa jibqa' kull bniedem qud-
diem Alla, fejn kien meta ssejjaħ.
25 Issa dwar ix-xebbiet m'għandi l-ebda
kmandament tal-Mulej: iżda jien nagħti il-
fehma tiegħi, bħala wieħed li qala' l-ħniena
tal-Mulej biex jitwemmen.
26 Jien jidhirli mela li dan tajjeb għat-
taħbit ta' daż-żmien: ngħid jien, tajjeb li
bniedem ikun hekk.
27 Marbut ma' mara? La tfittixx li
tinħall. Maħlul minn mara? La tfittixx
mara.
28 Imma u jekk tiżżewweġ, ma tidnibx;
u jekk xebba tiżżewweġ, ma tidnibx.
Madankollu dawn ikollhom il-għali tal-
ġisem: minn dan nixtieq neħliskom.
29 Imma dan ngħid jien, ħuti: Iż-
żmien qsar: issa jibqa' li dawk li għand-
hom mara jgħixu qishom m'għandhomx;
30 U dawk li jibku, qishom ma bkewx;
u dawk li jifirħu, qishom ma ferħux; u
dawk li jixtru, qishom m'għandhomx;
31 U dawk li jinqdew b'din id-dinja,
qishom ma jinqdewx ħażin biha: għax il-
għada ta' did-dinja tgħaddi.
32 Imma jien irridkom tkunu bla ħsibi-
jiet. Min mhux miżżewweġ jaħseb fil-
ħwejjeġ li huma tal-Mulej, kif jogħġob lill-
Mulej.
33 Iżda min hu miżżewweġ jieħu ħsieb
il-ħwejjeġ li huma tad-dinja, kif jogħġob lil
martu.
34 Hemm differenza wkoll bejn mara
miżżewġa u xebba. Il-mara li mhix miż-
żewġa taħseb fil-ħwejjeġ tal-Mulej, biex
tkun qaddisa sew fil-ġisem u kemm fl-
ispirtu: iżda l-miżżewġa taħseb fil-ħwejjeġ
tad-dinja, kif togħġob lil żewġha.
35 U dan ngħid għall-ġid tagħkom
stess; mhux biex nonsbilkom xibka, iżda
għal dak li hu xieraq, u biex tintrabtu mal-
Mulej mingħajr tixrid ta' moħħ.
36 Imma jekk wieħed jaħseb li mhux
jimxi kif jixraq ma' bintu xebba, jekk tkun
laħqet għaż-żwieġ, u jkun hemm bżonn
tiżżewweġ, ħa jagħmel li jidhirlu; ma
jidnibx: ħa tiżżewweġ.
37 Madankollu, jekk wieħed għandu
fehma sħiħa f'qalbu, bla ma għandu
bżonn, imma għandu s-setgħa fuq ir-rieda
tiegħu stess, u qatagħha f'qalbu li jżomm
lil bintu xebba, jagħmel tajjeb.
38 Hekk mela min iżewwiġha jagħmel
tajjeb; iżda min ma jżewwiġhiex jagħmel
aħjar.
39 Il-mara hi marbuta bil-liġi kemm
idum ħaj żewġha: imma jekk żewġha
jmut, hi maħlula, u tista' tiżżewweġ lil min
trid hi; biss fil-Mulej.
40 Imma, kif nifhem jien, tkun aktar
hienja jekk tibqa' kif inhi. U jien naħseb
ukoll li għandi l-Ispirtu t'Alla.

8 Issa fuq il-ħwejjeġ issagrifikati lill-
idoli, nafu li aħna lkoll għandna
l-għerf. Il-għerf jonfoħ, iżda l-imħabba
tibni.
2 U jekk wieħed jidhirlu li jaf xi ħaġa,
għadu ma jaf xejn daqs kemm għandu
jkun jaf.
3 Imma jekk wieħed iħobb 'l Alla, dan
magħruf minnu.
4 Mela fuq l-ikel tal-ħwejjeġ issagrifi-
kati lill-idoli, nafu li l-idolu mhu xejn fid-
dinja, u li m'hemmx ħlief Alla wieħed.
5 Għax għalkemm hemm sew fis-sema
u kemm fl-art dawk li jgħidulhom allat; (u
hemm ħafna allat, u ħafna sidien,)
6 Imma għalina hemm Alla wieħed, il-
Missier, li minnu huma l-ħwejjeġ kollha, u
aħna fih: u Sid wieħed Ġesù Kristu, li bih
huma l-ħwejjeġ kollha, u aħna bih.
7 Madankollu mhux fil-bnedmin kollha
hemm dak il-għerf: għax x'uħud, bid-
drawwa ta' l-idolu s'issa, jieklu ħaġa bħala
issagrifikata lill-idolu; u billi l-kuxjenza
tagħhom dgħajfa, tittabba'.
8 Imma l-ikel ma jressaqniex lejn Alla:
għax lanqas, jekk nieklu, ma nkunu
aħjar; lanqas, jekk ma niklux, ma nkunu
agħarr.
9 Imma qisu li b'xi mod dan il-privileġġ
tagħkom ma jkunx ta' tfixkil għad-
dgħajfin.
10 Għax jekk xi ħadd jara lilek li
għandek il-għerf bil-qiegħda fuq il-mejda
fit-tempju ta' l-idolu, il-kuxjenza ta' dak li
hu dgħajjef ma tagħmilx il-qalb biex hu
jiekol mill-ħwejjeġ issagrifikati lill-idoli?

11 U minħabba għerfek, ħuk li hu
dgħajjef, u li għalih miet Kristu, jintilef.
12 Imma meta tidinbu hekk kontra
l-aħwa, u tfieru l-kuxjenza dgħajfa tagħ-
hom, intom tidinbu kontra Kristu.
13 Għalhekk, jekk l-ikel ifixkel lil ħija,
ma nikolx laħam sakemm iddum wieqfa
d-dinja, biex ma nfixkilx lil ħija.

9 Miniex appostlu? miniex ħieles? ma
rajtx 'il Ġesù Kristu Sidna? mintomx
intom xogħli fil-Mulej?
2 Jekk għal oħrajn miniex appostlu,
mingħajr dubju jien għalikom: għaliex
intom is-siġill ta' l-appostolat tiegħi fil-
Mulej.
3 It-tweġiba tiegħi lil dawk li jgħarbluni
hi din:
4 M'għandniex il-jedd nieklu u ni-
xorbu?
5 M'għandniex il-jedd nieħdu magħna
oħt, mara, bħall-appostli l-oħra, u bħal
ħut il-Mulej, u Kefa?
6 Jew jien biss u Barnaba, li m'għand-
niex il-jedd li ma naħdmux?
7 Min f'xi żmien serva ta' suldat spejjes
tiegħu? Min iħawwel għalqa dwieli, u ma
jikolx mill-frott tagħha? Jew min jirgħa
merħla, u ma jixrobx minn ħalib il-
merħla?
8 Qiegħed nitkellem ta' bniedem? Jew
ma tgħidx l-istess il-liġi wkoll?
9 Għax hu miktub fil-liġi ta' Mosè: La
ssarramx ħalq il-gendus li jidres il-qamħ.
Jaqaw Alla jaħseb għall-gniedes?
10 Jew jitkellem dan kollu minħabba
fina? Bla dubju, minħabba fina dan
miktub: Li min jaħrat, għandu jaħrat bit-
tama; u min jidres bit-tama għandu jkollu
sehem mit-tama tiegħu.
11 Jekk aħna żrajnielkom ħwejjeġ spirit-
wali, hi ħaġa kbira jekk aħna naħsdu
l-ħwejjeġ temporali tagħkom?
12 Jekk oħrajn għandhom sehem ta'
dal-jedd fuqkom, m'għandniex aħna iżjed?
Madankollu aħna ma wżajniex dal-jedd;
imma nsofru kollox, biex ma nfixklux
l-evanġelju ta' Kristu.
13 Ma tafux li dawk li jamministraw
ħwejjeġ imqaddsa jgħixu mill-ħwejjeġ tat-
tempju? U dawk li jservu l-artal għand-
hom sehem ma' l-artal?
14 Hekk ukoll il-Mulej ordna li dawk li
jxandru l-evanġelju jgħixu mill-evanġelju.
15 Iżda jien ma nqdejt b'xejn minn
dan: lanqas ma ktibt dan, biex isir hekk
lili: għax aħjar għalija mmut, milli xi ħadd
iġib il-ftaħir tiegħi fix-xejn.
16 Għax għalkemm inxandar l-evan-
ġelju, m'għandix biex niftaħar: għax il-
bżonn iġegħilni; iva, jaħasra għalija, jekk
ma nxandarx l-evanġelju!
17 Għax jekk nagħmel dan minn jeddi,
ħaqqni ħlas: iżda jekk nagħmlu bla ma
ridtu, inkun qiegħed nagħmel xogħol fdat
lili.
18 X'inhu mela l-ħlas tiegħi? Li, meta
nxandar l-evanġelju, inqis li l-evanġelju
jkun bla ħlas, biex ma ninqediex ħażin bil-
jedd li jagħtini l-evanġelju.
19 Għax għalkemm jien ħieles minn
kulħadd, jien għamilt lili nnifsi lsir ta'
kulħadd, biex nirbaħ aktar.
20 U għal-Lhud sirt qisni Lhudi, biex
nirbaħ il-Lhud; għal dawk li huma taħt il-
liġi, bħal wieħed taħt il-liġi, biex nirbaħ lil
dawk li huma taħt il-liġi;
21 Għal dawk li huma bla liġi, qisni bla
liġi, (għalkemm ma kontx bla liġi t'Alla,
imma taħt il-liġi ta' Kristu,) biex nirbaħ lil
dawk li huma bla liġi.
22 Għad-dgħajfin sirt bħal dgħajjef,
biex nirbaħ lid-dgħajfin: sirt kollox għal
kulħadd, biex b'xi mezz insalva lil x'
uħud.
23 U nagħmel dan minħabba l-evan-
ġelju, biex ikolli sehem minnu magħkom.
24 Ma tafux intom li dawk li jiġru
f'tiġrija kollha jiġru, imma wieħed jieħu
premju? Iġru mela, biex tieħdu kuruna.
25 Kull min jissara jiċċaħħad minn
kollox. Issa dawn jagħmluh biex jieħdu
kuruna li tispiċċa; iżda aħna waħda li ma
tispiċċax.
26 Hekk mela niġri jien, mhux bla
ħsieb; hekk niġġieled, mhux qisni bħal
wieħed jagħti fl-ajru:
27 Imma ngħakkes lil ġismi, u njassru:
biex ma jiġrix li, wara li nkun xandart lill-
oħrajn, jien stess inkun imwarrab.

10 Barra minn dan, ħuti, ma rridkomx
li ma tkunux tafu, kif missirijietna
kollha kienu taħt is-sħaba, u kollha qasmu
l-baħar;
2 U kollha tgħammdu fis-sħaba u
l-baħar biex ikunu ma' Mosè.
3 U kielu kollha l-istess ikel spiritwali;
4 U xorbu kollha l-istess xorb spirit-
wali: għax kienu jixorbu minn dik il-Blata
spiritwali li kienet timxi warajhom: u dik
il-Blata kienet Kristu.
5 Imma ħafna minnhom ma għoġbux 'l
Alla, għax waqgħu mejtin fid-deżert.
6 Issa dawn il-ħwejjeġ kienu xbihat
għalina, biex ma nixxenqux għall-ħwejjeġ
ħżiena, bħal ma xxenqu huma wkoll.
7 Lanqas tkunu idolatri, bħal ma kienu
x'uħud minnhom; kif inhu miktub: Il-
poplu qagħad bil-qiegħda biex jiekol u
jixrob, u qam biex jilgħab.
8 Lanqas għandna nagħtuha għaż-żena,
bħal ma għamlu x'uħud minnhom, u
waqgħu mejtin f'jum wieħed tlieta u
għoxrin elf.
9 Lanqas għandna nġarrbu 'l Kristu,
bħalma x'uħud minnhom ukoll ġarrbuh, u
kienu meqrudin mis-sriep.

10 Lanqas tgergru, bħal ma gergru
wkoll x'uħud minnhom, u kienu meqrudin
mill-qerried.
11 Issa dawn il-ħwejjeġ kollha ġrawl-
hom b'eżempju: u huma miktubin bħala
twiddiba għalina, aħna li fuqna wasal it-
tmiem taż-żminijiet.
12 Għalhekk, min jaħseb li hu wieqaf
fis-sħiħ ħa jara li ma jaqax.
13 Ebda tiġrib ma ġie fuqkom ħlief dak
li jiġi fuq kull bniedem: iżda Alla fidil, u
ma jħallix li intom tiġġarrbu aktar milli
tifilħu; u mat-tiġrib jiftħilkom ukoll triq
biex teħilsu, biex tkunu tifilħu għalih.
14 Għalhekk, maħbubin tiegħi, aħarbu
mill-idolatrija.
15 Nitkellem magħkom bħala nies ta'
l-għaqal; agħmlu ħaqq intom minn dak li
ngħid.
16 Il-kies tal-barka li aħna nbierku,
mhux il-għaqda fid-demm ta' Kristu? U
l-ħobż li niksru, mhux il-għaqda fil-ġisem
ta' Kristu?
17 Għax għalkemm aħna ħafna, aħna
ħobż wieħed, u ġisem wieħed: għax aħna
lkoll għandna sehem minn dak il-ħobż
wieħed.
18 Ħarsu lejn Iżrael skond il-ġisem:
dawk li jieklu mis-sagrifiċċji m'għand-
homx sehem mill-artal?
19 X'jien ngħid mela? Li l-idolu hu xi
ħaġa, jew dak li hu mogħti b'sagrifiċċju
lill-idoli hu xi ħaġa?
20 Imma ngħid jien, il-ħwejjeġ li jissag-
rifikaw il-Ġentili, jissagrifikawhom lix-
xjaten, u mhux 'l Alla: u jien ma rridx li
tissieħbu max-xjaten.
21 Ma tistgħux tixorbu l-kies tal-Mulej,
u l-kies tax-xjaten: ma jistax ikollkom
sehem mill-mejda t'Alla, u mill-mejda tax-
xjaten.
22 Irridu nqanqlu l-Mulej għall-għira?
Nifilħu aktar minnu?
23 Kollox jiswa għalija, iżda mhux
kollox jaqbel: kollox jiswa għalija, iżda
mhux kollox jibni.
24 Ħalli ħadd ma jfittex dak li jaqbel
lilu, iżda l-ġid ta' kulħadd.
25 Kulu minn kulma jinbiegħ fis-suq tal-
laħam, bla ma tfittxu xejn minħabba
l-kuxjenza:
26 Għax tal-Mulej hi l-art, u kulma
fiha.
27 Jekk xi wieħed minn dawk li ma
jemminx jistidinkom għall-ikla, u tkunu
tridu tmorru; kulu kulma jqegħdulkom
quddiemkom, bla ma tfittxu xejn min-
ħabba l-kuxjenza.
28 Iżda jekk xi ħadd igħidilkom: Dan
kien offrut bħala sagrifiċċju lill-idoli, la
tiklux minħabba dak li qalilkom, u min-
ħabba l-kuxjenza: għax l-art tal-Mulej, u
kulma fiha.
29 Irrid ngħid, mhux il-kuxjenza
tiegħek, imma ta' l-ieħor: għaliex għandu
jsir ħaqq mil-libertà tiegħi mill-kuxjenza
ta' ħaddieħor?
30 Għax jekk jien niekol b'radd il-ħajr,
għaliex għandi nkun imċanfar għal dak li
għalih inrodd il-ħajr?
31 Kemm mela jekk tieklu, jew tixorbu,
jew tagħmlu xi ħaġa oħra, agħmlu kollox
għall-glorja t'Alla.
32 La toħolqux tfixkil, la għal-Lhud, la
għall-Ġentili, u lanqas għall-knisja t'Alla:
33 Bħalma jien ukoll nogħġob lil kul-
ħadd f'kollox, mhux infittex dak li jaqbel
lili, imma dak li jaqbel lil ħafna, biex
ikunu salvati.

11 Ixbhu lili, bħalma jien ukoll nixbah
lil Kristu.
2 Issa nfaħħarkom, ħuti, għax f'kollox
tiftakru fija, u żżommu l-preċetti tiegħi,
bħal ma tajthomlkom.
3 Iżda jien irridkom tkunu tafu, illi
r-ras ta' kull raġel hu Kristu; u r-ras tal-
mara hu r-raġel; u ras Kristu hu Alla.
4 Kull raġel li jitlob jew jipprofetizza,
b'rasu mgħottija, jagħmel għajb lil rasu.
5 Imma kull mara li titlob jew tippro-
fetizza, b'rasha mikxufa, tagħmel għajb lil
rasha: għax hu l-istess ħaġa qisu kienet
imqarwża.
6 Għax jekk il-mara ma tgħattix rasha,
ħa taqta' xagħarha: imma jekk hu għajb
għall-mara li taqta' jew tqarweż xagħarha,
ħa tgħatti rasha.
7 Għax raġel tassew m'għandux igħatti
rasu, billi hu x-xbieha u l-glorja t'Alla:
iżda l-mara l-glorja tar-raġel.
8 Għax ir-raġel mhux mill-mara; iżda
l-mara mir-raġel.
9 U l-anqas ir-raġel ma kien maħluq
għall-mara; iżda l-mara għar-raġel.
10 Minħabba f'hekk, il-mara għandu
jkollha fuq rasha sinjal tal-jedd minħabba
l-anġli.
11 Madankollu, fil-Mulej, la r-raġel ma
hu mingħajr il-mara, lanqas il-mara
mingħajr ir-raġel.
12 Għax bħalma l-mara hi mir-raġel,
hekk ukoll hu r-raġel mill-mara; iżda
kollox minn Alla.
13 Aqtgħuha intom fikom infuskom:
Jixraq li mara titlob 'l Alla mikxufa?
14 In-natura stess ma tgħallimkomx, li,
jekk raġel ikollu xagħru twil, hu għajb
għalih?
15 Imma jekk mara jkollha xagħarha
twil, dan hu glorja għaliha: għax xagħarha
mogħti lilha bħala velu.
16 U jekk xi wieħed jidher li jrid jaqla'
l-ġlied, aħna m'għandniex din id-drawwa,
lanqas il-knejjes t'Alla.
17 Issa f'dan li qiegħed ngħidilkom
miniex infaħħarkom, għax qegħdin til-
taqgħu flimkien mhux għall-aħjar, iżda
għall-agħarr.

18 Għax l-ewwelnett, meta tiltaqgħu
flimkien fil-knisja, smajt li hemm firdiet
bejnietkom; u xi ħaġa nemmen.
19 Għax jaħtieġ ikun hemm ukoll
firdiet fostkom, biex dawk li huma tajbin
tassew jidhru fostkom.
20 Meta mela tiltaqgħu flimkien f'post
wieħed, dan mhux biex tieklu l-ikla tal-
Mulej.
21 Għax waqt l-ikel kull wieħed jieħu
l-ikla tiegħu qabel l-ieħor: u wieħed bil-
ġuħ, u ieħor fis-sakra.
22 X'inhu? M'għandkomx djar fejn
tieklu u tixorbu? jew iżżebilħu l-knisja
t'Alla, u triegħxu lil dawk li huma fqar?
X'naqbad ngħidilkom? infaħħarkom
f'dan? ma nfaħħarkomx.
23 Għax jien ħadt mingħand il-Mulej
dak li jien ukoll tajtkom: Li l-Mulej Ġesù
f'dak l-istess lejl li kien ittradut ħa l-ħobż:
24 U wara li radd il-ħajr, qasmu, u qal:
Ħudu, kulu: dan hu ġismi, li hu maqsum
għalikom: agħmlu dan b'tifkira tiegħi.
25 Hekk ukoll qabad il-kalċi, wara li
kiel, u qal: Dal-kalċi hu r-rabta l-ġdida
f'demmi: agħmlu dan, kull darba li
tixorbuh, b'tifkira tiegħi.
26 Għax kull darba li tieklu dal-ħobż, u
tixorbu dal-kalċi, tħabbru mewt il-Mulej
sakemm jiġi.
27 Għalhekk kull min jiekol minn dal-
ħobż, u jixrob dal-kalċi tal-Mulej, mhux
kif jixraq, ikun ħati tal-ġisem u d-demm
tal-Mulej.
28 Iżda ħa jgħarbel il-bniedem lilu
nnifsu, u mbagħad ħa jiekol minn dak il-
ħobż, u jixrob minn dak il-kalċi.
29 Għax min jiekol u jixrob mhux kif
jixraq, jiekol u jixrob il-kundanna għalih
innifsu, billi ma jagħrafx ġisem il-Mulej.
30 Minħabba f'hekk, ħafna huma
dgħajfin u morda fostkom, u ħafna reqdin.
31 Għax jekk nagħmlu ħaqq minna
nfusna, ma jsirx ħaqq minna.
32 Imma meta jsir ħaqq minna, aħna
nitwiddbu mill-Mulej, biex ma nkunux
ikkundannati mad-dinja.
33 Għalhekk, ħuti, meta tiltaqgħu
flimkien biex tieklu, stennew lil xulxin.
34 U jekk xi ħadd għandu l-ġuħ, ħa
jiekol id-dar; biex ma tiltaqgħux flimkien
għall-kundanna.
U l-bqija nqegħidhom f'posthom meta
niġi.

12 Issa fuq id-doni spiritwali, ma
rridkomx ma tkunux tafu, ħuti.
2 Intom tafu li meta kontu Ġentili,
kontu tkunu meħudin quddiem dawn
l-idoli bla kliem, bħal ma kienu jridukom.
3 Għalhekk irridkom tifhmu, li ħadd
hu u jitkellem bl-Ispirtu t'Alla ma jsejjaħ
'il Ġesù misħut: u ħadd ma jista' jgħid li
Ġesù hu l-Mulej, ħlief bl-Ispirtu s-Santu.
4 Issa hemm taqsim ta' doni, iżda
l-istess Spirtu.
5 U hemm taqsim ta' ministeri, iżda
l-istess Mulej.
6 U hemm taqsim ta' ħidmiet, iżda hu
l-istess Alla li jaħdem kollox f'kulħadd.
7 Imma l-manifestazzjoni ta' l-Ispirtu
hi mogħtija lil kull wieħed għall-ġid.
8 Għax lil wieħed tingħata mill-Ispirtu
kelma ta' għerf; u lil ieħor kelma ta'
sapjenza mill-istess Spirtu;
9 Lil ieħor il-fidi mill-istess Spirtu; lil
ieħor id-don li jfejjaq mill-istess Spirtu;
10 Lil ieħor li jagħmel il-mirakli; lil
ieħor il-profezija; lil ieħor biex jagħraf
l-ispirti; lil ieħor ħafna xorti ta' ilsna; lil
ieħor tifsir ta' ilsna:
11 Imma dawn kollha jaħdimhom
l-istess Spirtu waħdieni, billi jqassam lil
kull wieħed kif irid.
12 Għax bħalma l-ġisem hu wieħed, u
għandu ħafna membri, u l-membri kollha
ta' dak il-ġisem, għalkemm huma ħafna,
huma ġisem wieħed: hekk ukoll hu Kristu.
13 Għax bi Spirtu wieħed aħna lkoll,
sew Lhud u kemm Ġentili, sew lsiera u
kemm ħelsin, konna mgħammdin f'ġisem
wieħed; u aħna lkoll xrobna minn Spirtu
wieħed.
14 Għax il-ġisem mhux membru
wieħed, iżda ħafna.
15 Jekk igħid ir-riġel: Għax miniex l-id,
miniex mill-ġisem; mhux mela mill-ġisem?
16 U jekk tgħid il-widna: Għax miniex
il-għajn, miniex mill-ġisem; mhix mela
mill-ġisem?
17 Kieku l-ġisem kollu kien għajn,
fejn hu s-smigħ? Kieku kollu kien smigħ,
fejn hu x-xamm?
18 Iżda issa Alla qiegħed il-membri, u
kull wieħed minnhom, fil-ġisem, kif
għoġbu.
19 U kieku kollha kienu membru
wieħed, fejn hu l-ġisem?
20 Iżda issa huma ħafna membri, iżda
ġisem wieħed.
21 U l-għajn ma tistax tgħid lill-id: Ma
neħtiġikx. U lanqas ukoll ir-ras lir-riġlejn:
Ma neħtiġkomx.
22 Barra minn dan, wisq iżjed dawk il-
membri tal-ġisem, li jidhru aktar dgħajfin,
huma meħtieġa.
23 U lil dawk il-membri tal-ġisem, li
aħna naħsbu li huma anqas ta' ġieħ,
nagħtuhom l-akbar ġieħ; u l-partijiet
tagħna li huma anqas xierqa nagħtuhom
l-akbar xerqa.
24 Għax il-partijiet tagħna li huma
xierqa m'għandhomx bżonn: imma Alla
qassam il-ġisem, billi ta ħafna ġieħ lil dik
il-parti li ma kellhiex:
25 Biex ma jkunx hemm firda fil-ġisem;
imma biex il-membri jieħdu l-istess ħsieb
ta' xulxin.
26 U jekk isofri membru wieħed, isofru

miegħu l-membri kollha; jew jekk membru
wieħed ikun mogħti ġieħ, il-membri kollha
jifirħu miegħu.
27 Issa intom il-ġisem ta' Kristu, u kull
wieħed minnkom hu membru tiegħu.
28 U Alla qiegħed lil x'uħud fil-knisja,
l-ewwel appostli, it-tieni profeti, it-tielet
għalliema, wara dan il-mirakli, imbagħad
id-don tal-fejqan, il-għajnuna, il-ħakma,
u d-don ta' ilsna diversi.
29 Kollha appostli? Kollha profeti?
Kollha għalliema? Kollha jagħmlu l-mira-
kli?
30 Kollha għandhom id-don li jfejqu?
Kollha jitkellmu bl-ilsna? Kollha jafu
jfissru?
31 Imma xxenqu għal doni aħjar: jien
għad nurikom triq wisq iżjed aħjar.

13 Kieku kont nitkellem bl-ilsna tal-
bnedmin u ta' l-anġli, u m'għandix
imħabba, kont inkun qisni bronż idoqq,
jew ċimblu jżarżar.
2 U kieku għandi d-don tal-profezija, u
nifhem il-misterji kollha, u l-għerf kollu;
u kieku għandi l-fidi kollha, li nista'
nqanqal il-muntanji, u m'għandix im-
ħabba, ma jiena xejn.
3 U kieku nqassam ġidi kollu biex
nitma l-fqar, u nagħti ġismi biex jinħaraq,
u m'għandix imħabba, ma jiswieli xejn.
4 L-imħabba ssofri fit-tul, u hi twajba;
l-imħabba ma tgħirx; l-imħabba ma tifta-
ħarx, ma titkabbarx;
5 Ma tagħmilx dak li ma jixraqx, ma
tfittixx dak li jaqblilha, ma tiħux malajr
għaliha, ma taħsibx fid-deni;
6 Ma tifraħx bid-dnewwa, iżda tifraħ
bis-sewwa;
7 Kollox tagħder, kollox temmen, kol-
lox tittama, kollox issofri.
8 L-imħabba qatt ma tintemm: iżda
l-profeżiji jgħibu; u jisktu l-ilsna, u jgħib
il-għerf.
9 Għax aħna ma nafux kollox: ma
nipprofitizzawx kollox.
10 Iżda meta jiġi dak li hu sħiħ, im-
bagħad dak li hu nieqes igħib.
11 Meta kont tarbija, kont nitkellem
bħal tarbija, nifhem bħal tarbija, naħseb
bħal tarbija: iżda meta sirt raġel, neħħejt
dak li kien ta' tarbija.
12 Għax issa naraw f'mera, mhux ċar;
iżda mbagħad wiċċ imb'wiċċ: issa nagħraf
biċċa; iżda mbagħad nagħraf sewwa
bħalma jien ukoll magħruf.
13 Imma issa baqa' dawn it-tlieta: il-
fidi, it-tama u l-imħabba; iżda l-akbar
fosthom hi l-imħabba.

14 Fittxu l-imħabba, u tħeġġu għal
doni spiritwali, iżda l-aktar li tip-
profetizzaw.
2 Għax min jitkellem b'ilsien mhux
magħruf ma jitkellimx mal-bnedmin,
imma ma' Alla: għax ħadd ma jifhmu;
iżda jitkellem fl-ispirtu misterji.
3 Imma min jipprofetizza jkellem lill-
bnedmin biex itejjibhom, iħeġġiġhom, u
jfarraġhom.
4 Min jitkellem b'ilsien mhux magħruf
itejjeb lilu nnifsu; iżda min jipprofetizza,
itejjeb il-knisja.
5 Nixtieqkom li lkoll titkellmu bl-ilsna,
imma l-aktar li tipprofetizzaw: għax akbar
hu dak li jipprofetizza minn dak li jitkel-
lem bl-ilsna, barra milli jekk dan ifisser,
biex il-knisja jkollha l-ġid.
6 Issa jekk jien, ħuti, niġi għandkom
nitkellem bl-ilsna, x'niswielkom jekk jien
ma nkellimkomx jew bir-rivelazzjoni, jew
bil-għerf, jew bil-profezija, jew bit-tagħlim?
7 U wkoll ħwejjeġ bla ħajja li jagħtu
l-ħoss, sew jekk il-flawt, u kemm jekk
iċ-ċetra, jekk ma jagħmlux differenza fil-
ħoss, kif jingħaraf id-daqq tal-flawt mid-
daqq taċ-ċetra?
8 Għax jekk it-trumbetta tagħti ħoss
imħawwad, min jithejja għall-battalja?
9 Hekk ukoll intom, jekk b'ilsienkom
ma tgħidux kliem ċar biex jiftiehem, kif
jingħaraf dak li jingħad? għax tkunu tit-
kellmu fl-arja.
10 Jista' jkun li hawn ħafna kwalitajiet
ta' ilħna fid-dinja, u ħadd minnhom ma hu
mingħajr tifsir.
11 Għalhekk jekk jien ma nafx it-tifsir
tal-ħoss, inkun qisni barbaru għal min jit-
kellem, u min jitkellem ikun barbaru
għalija.
12 Hekk ukoll intom, ladarba mħeġġin
għal doni spiritwali, fittxu li jkollkom
ħafna għall-ġid tal-knisja.
13 Għalhekk min jitkellem f'ilsien
mhux magħruf ħa jitlob biex ifisser.
14 Għax jekk jien nitlob b'ilsien mhux
magħruf, l-ispirtu tiegħi jitlob, imma
moħħi ma jieħu l-ebda frott.
15 X'inhu mela? Nitlob bl-ispirtu, u
nitlob bil-moħħ ukoll; ngħanni bl-ispirtu,
u ngħanni bil-moħħ ukoll.
16 Għax meta tbierek bl-ispirtu, kif
jista' dak li m'għandux dawn id-doni
spiritwali jgħid Amen għal radd il-ħajr
tiegħek, la ma jafx x'inti tgħid?
17 Għax tassew li int trodd radd il-ħajr
tajjeb, iżda l-ieħor ma jieħu l-ebda ġid.
18 Niżżiħajr 'l Alla tiegħi, li nitkellem
b'ilsna aktar minnkom ilkoll:
19 Madankollu fil-knisja aktar irrid
ngħid ħames kelmiet b'moħħi, biex
ngħallem l-oħrajn ukoll, milli għaxart elef
b'ilsna mhux magħrufa.
20 Ħuti, tkunux tfal f'moħħkom: għal-
kemm fil-ħażen kunu trabi, iżda f'moħħ-
kom kunu rġiel.
21 Fil-liġi hu miktub: Nitkellem ma'
dal-poplu b'nies ta' ilsna oħra, u b'xofftejn

oħra; u madankollu ma jisimgħunix, igħid il-Mulej.

22 Għalhekk l-ilsna huma sinjal, mhux għal dawk li jemmnu, imma għal dawk li ma jemmnux; iżda l-profezija mhix għal dawk li ma jemmnux, imma għal dawk li jemmnu.

23 Jekk mela l-knisja kollha tinġema' flimkien f'post wieħed, u kollha jitkellmu bl-ilsna, u jidħlu dawk li m'għandhomx doni spiritwali, jew li ma jemmnux, ma jgħidux li intom imġienen?

24 Imma jekk kollha jipprofetizzaw, u jidħol wieħed li ma jemminx, jew wieħed li m'għandux doni spiritwali, dan iħoss ruħu mċanfar minn kulħadd, u ikun iġġudikat minn kulħadd:

25 U hekk is-sigrieti ta' qalbu jinkixfu: u fil-waqt li jixteħet għal wiċċu jagħti qima 'l Alla, jistqarr li Alla fikom tassew.

26 X'inhu mela, ħuti? Meta tiltaqgħu flimkien, kull wieħed għandu xi salm, xi tagħlim, xi lsien, xi rivelazzjoni, xi tifsir. Ħa jsir kollox għall-ġid.

27 Jekk wieħed jitkellem b'ilsien mhux magħruf, ħa jkunu tnejn, jew l-aktar tlieta, wieħed wara l-ieħor; u ħa jfisser wieħed.

28 Imma jekk ma jkunx hemm min ifisser, ħa jżomm is-skiet fil-knisja; u ħa jkellem lilu nnifsu, u 'l Alla.

29 Ħa jitkellmu l-profeti, tnejn jew tlieta, u ħa jagħmlu ħaqq l-oħrajn.

30 Jekk xi ħaġa tkun irrivelata lill-ieħor li jkun bil-qiegħda hemm, ħa jiskot l-ewwel wieħed.

31 Għax ilkoll tistgħu tipprofetizzaw wieħed wara l-ieħor, biex kulħadd jitgħallem, u kulħadd jitheġġeġ.

32 U l-ispirti tal-profeti huma suġġetti għall-profeti.

33 Għax Alla mhux l-awtur tat-taħwid, iżda tas-sliem, bħalma fil-knejjes kollha tal-qaddisin.

34 Ħa jżommu s-skiet in-nisa tagħkom fil-knejjes; għax m'għandhomx jitkellmu; iżda għandhom jobdu, kif tgħid il-liġi.

35 U jekk iridu jitgħallmu xi ħaġa, ħa jistaqsu lil żwieġhom id-dar: għax hu għajb għan-nisa li jitkellmu fil-knisja.

36 X'inhu? Il-kelma t'Alla ħarġet minn għandkom? jew waslet għandkom biss?

37 Jekk xi ħadd jaħseb li hu profeta, jew bniedem spiritwali, ħa jagħraf sewwa li dawk il-ħwejjeġ li niktbilkom huma kmandamenti tal-Mulej.

38 Imma jekk wieħed ma jridx jaf, erħulu ma jafx.

39 Għalhekk, ħuti, ixxenqu biex tipprofetizzaw, u żżommux lil min jitkellem bl-ilsna.

40 Ħa jsir kollox kif jixraq u kif imiss.

15 Barra minn dan, ħuti, irrid infakkarkom fl-evanġelju li xandartilkom, u li intom ukoll ilqajtu, u li żżommu sħiħ miegħu.

2 U li bih intom salvati, jekk iżżommu f'moħħkom dak li xandartilkom, għax inkella tkunu emmintu għal xejn.

3 Għax l-ewwelnett tajtkom dak li jien ukoll qlajt, kif Kristu miet għal dnubietna skond l-iskrittura;

4 U li kien midfun, u raġa' qam it-tielet jum skond l-iskrittura:

5 U li deher lil Kefa, imbagħad lit-tnax.

6 Wara dan, deher lil aktar minn ħames mija, aħwa, f'daqqa; li ħafna minnhom għadhom ħajjin sa llum, iżda x'uħud mietu.

7 Wara dan, rah Ġakbu; imbagħad l-appostli kollha:

8 Fl-aħħarnett rajtu jien ukoll, bħala wieħed li twieled barra minn żmienu.

9 Għax jien l-iżgħar fost l-appostli, li ma jistħoqqlix nissejjaħ appostlu, għax ippersegwitajt il-knisja t'Alla.

10 Imma bil-grazzja t'Alla jien li jien: u l-grazzja tiegħu li ntgħatatli ma kenitx għal xejn; iżda tħabatt ħafna aktar minnhom kollha: mhux jien, imma l-grazzja t'Alla li kienet miegħi.

11 Għalhekk sewwa jekk kont jien, sewwa jekk kienu huma, hekk inxandru aħna; u hekk intom emmintu.

12 Issa jekk Kristu hu mxandar li qam minn bejn l-imwiet, kif x'uħud fostkom igħidu li m'hemmx qawmien ta' l-imwiet?

13 Imma jekk m'hemmx qawmien ta' l-imwiet, lanqas Kristu ma qam:

14 U jekk Kristu ma qamx, fiergħa hi l-predikazzjoni tagħna, u fiergħa wkoll hi l-fidi tagħkom.

15 Iva: aħna nkunu misjubin xhieda foloz t'Alla; għax xhedna b'Alla li qajjem 'il Kristu, li hu ma qajmux, jekk inhu tassew li l-mejtin ma jqumux.

16 Għax jekk il-mejtin ma jqumux, lanqas Kristu ma qam:

17 U jekk Kristu ma qamx, fiergħa hi l-fidi tagħkom; intom għadkom fi dnubietkom.

18 Għalhekk ukoll dawk li mietu fi Kristu ntilfu.

19 Jekk f'din il-ħajja aħna biss għandna tama fi Kristu, aħna l-aktar imsejknin fost il-bnedmin kollha.

20 Imma issa Kristu qam minn bejn l-imwiet, u sar l-ewwel frott fost dawk li mietu.

21 Għax bħalma bil-bniedem ġiet il-mewt, bil-bniedem ukoll ġie l-qawmien mill-imwiet.

22 Għax bħalma f'Adam kulħadd imut, hekk ukoll kulħadd jarġa' jieħu l-ħajja fi Kristu.

23 Imma kull wieħed fejn imissu: Kristu l-ewwel frott; imbagħad dawk li huma ta' Kristu fil-miġja tiegħu.

24 Imbagħad jiġi t-tmiem, meta hu

jaghti s-saltna 'l Alla l-Missier, wara li
jkun qered kull ħakma u kull setgħa u
qawwa.
25 Għax jaħtieġ isaltan, sa ma jqiegħed
l-egħdewwa kollha taħt riġlejh.
26 L-aħħar għadu li jinqered hi l-mewt.
27 Għax Alla qiegħed kollox taħt
riġlejh. Iżda meta jgħid li kollox kien
imtaħħat, jidher ċar li barra dak li
taħħatlu kollox.
28 U meta kollox ikun imtaħħat lejh,
imbagħad l-Iben innifsu wkoll ikun
imtaħħat lil Dak li taħħatlu kollox, biex
Alla jkun kollox f'kulħadd.
29 Kieku ma kienx hekk, x'jagħmlu
dawk li huma mgħammdin għall-mejtin,
jekk tassew il-mejtin ma jqumux? Għalfejn
mela huma mgħammdin għall-mejtin?
30 Għalfejn aħna qegħdin fil-periklu
kull siegħa?
31 Jien kuljum espost għall-mewt. Dan
naħilfu bil-ftaħir li għandi fikom fi Kristu
Ġesù Sidna.
32 Jekk skond id-drawwa tal-bnedmin
jien tqabadt f'Efesus mal-bhejjem, xi
swieli, jekk il-mejtin ma jqumux? Ħa
nieklu u nixorbu; għax għada mmutu.
33 La titqarqux: kumpanija ħażina
tħassar id-drawwiet tajba.
34 Stenbħu biex tgħixu sewwa, u la
tidinbux; għax x'uħud ma jafux x'inhu
Alla: ngħid dan b'għajb għalikom.
35 Imma jgħid xi ħadd: Kif iqumu
l-mejtin? u b'liema ġisem jiġu?
36 Ja iblah, dak li tiżra' int ma jiħux
ħajja, jekk ma jmutx:
37 U dak li tiżra', mhux il-ġisem li
għad ikun tiżra', imma daqsxejn ta'
żerrgħa, jista' jkun tal-qamħ, jew ta' xi
żerriegħa oħra.
38 Imma Alla jagħtiha ġisem kif jogħ-
ġbu, u lil kull żerriegħa l-ġisem tagħha.
39 Mhux kull laħam hu l-istess laħam:
imma hemm il-laħam tal-bnedmin, ieħor
tal-bhejjem, ieħor tal-ħut, u ieħor tat-
tjur.
40 Hemm ukoll l-iġsma tas-sema, u
l-iġsma ta' l-art: iżda l-glorja ta' l-iġsma
tas-sema hi ħaġa; u l-glorja ta' l-iġsma ta'
l-art hi oħra.
41 Hemm glorja tax-xemx, u glorja
oħra tal-qamar, u glorja oħra tal-kwiekeb:
għax kewkba ma taqbilx ma' kewkba oħra
fil-glorja.
42 Hekk ukoll il-qawma ta' l-imwiet. Il-
ġisem jinżara' fit-taħsir, iqum bla taħsir:
43 Jinżara' fil-għajb; iqum fil-glorja;
jinżara' fin-nuqqas ta' saħħa, iqum fil-
qawwa:
44 Jinżara' ġisem naturali; iqum ġisem
spiritwali. Hemm ġisem naturali, u hemm
ġisem spiritwali.
45 U hekk hu miktub: L-ewwel bnie-
dem Adam sar ruħ ħajja; l-aħħar Adam
sar spirtu li jagħti l-ħajja.
46 Imma l-ispiritwali ma kienx l-ewwel,
iżda n-naturali; imbagħad l-ispiritwali.
47 L-ewwel bniedem kien mill-art, ta'
l-art: it-tieni bniedem hu l-Mulej mis-sema.
48 Bħalma hu l-bniedem ta' l-art, hekk
huma l-bnedmin ta' l-art: u bħalma hu
l-bniedem tas-sema, hekk huma l-bnedmin
tas-sema.
49 U bħalma aħna għandna x-xbieha
tal-bniedem ta' l-art, hekk ukoll ikollna
x-xbieha tal-bniedem tas-sema.
50 Dan ngħidilkom issa, ħuti: Il-laħam
u d-demm ma jistgħux jirtu s-saltna t'Alla;
lanqas it-taħsir ma jiret in-nuqqas ta'
taħsir.
51 Ara, sa ngħidilkom misterju: Aħna
mhux ilkoll immutu, imma lkoll nit-
biddlu,
52 F'waqt wieħed, f'ħakka ta' għajn,
mad-daqq ta' l-aħħar tromba: għax
iddoqq it-tromba, u l-mejtin iqumu bla
taħsir, u aħna nitbiddlu.
53 Għax jaħtieġ li dan il-ġisem li jit-
ħassar jilbes in-nuqqas ta' taħsir, u dan il-
ġisem li jmut jaħtieġ jilbes in-nuqqas tal-
mewt.
54 Għalhekk, meta dan il-ġisem li jit-
ħassar jilbes in-nuqqas ta' taħsir, u dan il-
ġisem li jmut jilbes in-nuqqas ta' mewt,
imbagħad isseħħ il-kelma li nkitbet: Il-
mewt inbelgħet fir-rebħa.
55 Ja mewt, fejn hi n-niggieża tiegħek?
Ja qabar, fejn hi r-rebħa tiegħek?
56 In-niggieża tal-mewt hu d-dnub; u
l-qawwa tad-dnub hi l-liġi.
57 Imma niżżuħajr 'l Alla, li tana
r-rebħa permezz ta' Sidna Ġesù Kristu.
58 Għalhekk, ħuti maħbubin, żommu
sħiħ, la titħarkux, għaddu dejjem 'il qud-
diem fix-xogħol tal-Mulej, billi tafu li
t-taħbit tagħkom ma jkunx ta' xejn fil-
Mulej.

16 Issa fuq il-ġbir għall-qaddisin,
agħmlu intom ukoll kif ordnajt jien
lill-knejjes ta' Galatja.
2 Kull l-ewwel jum tal-ġimgħa, kull
wieħed minnkom ħa jfaddal xi ħaġa
skond kif Alla tah, biex mhux meta niġi
jsir l-ġbir.
3 U meta niġi, lil dawk li intom tagħżlu
bl-ittri tagħkom, nibgħathom biex iġibu
l-għotja tagħkom Ġerusalem.
4 U jekk ikun hemm bżonn li mmur
jien ukoll, imorru miegħi.
5 Issa jien niġi għandkom meta nkun
għaddej mill-Maċedonja: għax jien
biħsiebni ngħaddi mill-Maċedonja.
6 U jista' jkun li noqgħod hemm, iva, u
ngħaddi x-xitwa magħkom, biex twassluni
fil-vjaġġ tiegħi kull fejn inkun sejjer.
7 Għax ma rridx narakom issa jien u
għaddej; iżda nittama li nibqa' xi żmien
magħkom, jekk il-Mulej irid.

8 Imma nibqa' Efesus sa Għid il-Ħamsin.
9 Għax bieb kbir u qawwi nfetaħ għalija, u hemm ħafna għedewwa.
10 Issa jekk jiġi Timotju, qisu li jkun magħkom bla biża': għax hu jaħdem xogħol il-Mulej, bħal ma nagħmel jien ukoll.
11 Ara li ma jonqsu ħadd: iżda wassluh bis-sliem, biex jiġi għandi: għax nistennieh ma' l-aħwa.
12 Dwar Appollos ħuna, ħeġġiġtu ħafna biex jiġi għandkom ma' l-aħwa: iżda ma kenitx għalkollox ir-rieda tiegħu li jiġi issa; iżda jiġi meta jkun jista'.
13 Ishru, żommu shiħ fil-fidi, kunu rġiel, kunu qawwijin.
14 Dak kollu li tagħmlu ħa jkun magħmul fl-imħabba.
15 Nitlobkom bil-ħniena, ħuti, (intom tafu l-familja ta' Stefana, li hi l-ewwel frott fl-Akaja, u li taw ruħhom għall-ministeru tal-qaddisin),
16 Li tissottomettu ruħkom għal nies bħal dawn, u għal kull min igħin u jaħdem magħna.
17 U jien nifraħ biż-żjara ta' Stefana, ta' Fortunatus, u ta' Akajkus; għax dak li kien nieqes fikom għamluh huma.
18 Għax serrħuli l-ispirtu tiegħi u tagħkom: għalhekk għożżuhom sewwa nies bħal dawn.
19 Isellu għalikom il-knejjes ta' l-Asja. Isellu għalikom ħafna fil-Mulej, Akwila u Priska, mal-knisja li tiltaqa' f'darhom.
20 L-aħwa kollha jsellmulkom. Sellu għal xulxin b'bewsa mqaddsa.
21 It-tislija b'idi stess, Pawlu.
22 Jekk xi ħadd ma jħobbx il-Mulej Ġesù Kristu, ħa ikun misħut. Maran-atha.
23 Il-grazzja ta' Sidna Ġesù Kristu magħkom.
24 L-imħabba tiegħi tkun magħkom ilkoll fi Kristu Ġesù. Amen.

It-Tieni Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lill-Korintin

1 Pawlu, appostlu ta' Ġesù Kristu bir-rieda t'Alla, u Timotju ħuna, lill-knisja t'Alla li hi f'Korintus, mal-qaddisin kollha li hemm fl-Akaja kollha:
2 Grazzja lilkom u sliem mingħand Alla Missierna, u mingħand Sidna Ġesù Kristu.
3 Imbierek Alla, Missier Sidna Ġesù Kristu, Missier il-ħniniet, u Alla ta' kull faraġ;
4 Li jfarraġna fin-niket kollu tagħna, biex inkunu nistgħu nfarrġu lil dawk li huma fil-għali, bil-faraġ li bih aħna nfusna mfarrġin minn Alla.
5 Għax bħalma t-tbatijiet ta' Kristu joktru fina, hekk joktor bi Kristu l-faraġ tagħna wkoll.
6 Issa, sew jekk aħna mnikktin, dan hu għall-faraġ u s-salvazzioni tagħkom; u kemm jekk aħna mfarrġin, dan hu għall-faraġ tagħkom, li jaħdem fikom biex tifilħu għall-istess tbatijiet, li aħna wkoll inbatu.
7 U t-tama tagħna għalikom hi qawwija, billi nafu li bħalma intom għandkom sehem mit-tbatijiet, hekk ukoll ikollkom mill-faraġ.
8 Għax ma rridukomx ma tkunux tafu, ħuti, it-taħbit tagħna li ġie fuqna fl-Asja: kif konna magħfusin bla qjies aktar milli nifilħu, hekk li qtajna jiesna li nibqgħu ħajjin:
9 Saħansitra kellna fina nfusna s-sentenza tal-mewt, biex ma jkollniex tama fina nfusna, imma f'Alla li jqajjem il-mejtin:
10 Hu li ħelisna minn mewt hekk kbira, u jeħlisna: fih nittamaw li jerġa' jeħlisna;
11 Intom ukoll qegħdin tgħinuna bit-talb tagħkom għalina, biex għall-għotja mogħtija lilna permezz tat-talb ta' ħafna jingħata radd il-ħajr minn ħafna għalina.
12 Għax il-ftaħir tagħna hu dan: ix-xhieda tal-kuxjenza tagħna, li bil-qdusija u s-safa ta' qalb li jiġu mingħand Alla, u mhux bil-għerf tal-bnedmin, iżda bil-grazzja t'Alla, aħna ġibna ruħna fid-dinja, u l-aktar magħkom.
13 Għax aħna ma niktbulkomx ħwejjeġ oħra, ħlief dak li tistgħu taqraw jew tifhmu; u nittama li tifhmu għall-aħħar.
14 Bħalma wkoll intom fhimtuna f'xi ħaġa, li aħna l-ftaħir tagħkom, bħalma intom ukoll tagħna f'jum Sidna Ġesù.
15 U b'din it-tama qawwija kont tal-fehma li l-ewwel niġi għandkom, biex ikollkom grazzja oħra;
16 U ngħaddi minn għandkom għall-

Maċedonja, imbagħad mill-Maċedonja
narġa' niġi għandkom, u minnkom inkun
imqabbad triqti lejn il-Lhudija.
17 Mela meta kont ta' dil-fehma, għa-
miltu b'nuqqas ta' għaqal? Jew il-
ħwejjeġ li rrid, irridhom skond il-ġisem,
biex fija jkun hemm l-iva, iva, u l-le,
le?
18 Iżda bħalma Alla hu fidil, il-kelma
tagħna magħkom ma kenitx iva u le.
19 Għax l-Iben t'Alla, Ġesù Kristu, li
kien imxandar fostkom minna: minni,
minn Silvanus, u minn Timotju, ma
kienx iva u le, iżda fih kien hemm biss
l-iva.
20 Għax huma kemm huma l-wegħdiet
t'Alla, fih hemm l-iva tagħhom: għalhekk
bih ukoll hu l-Amen, biex aħna nagħtu
glorja 'l Alla.
21 Issa dak li wettaqna magħkom fi
Kristu, u ikkonsagrana, hu Alla.
22 Li qiegħed ukoll is-siġill tiegħu
fuqna, u tana r-rahan ta' l-Ispirtu f'qalbna.
23 Issa nsejjaħ 'l Alla bħala xiehed ta'
ruħi, li biex naħfirhielkom għadni ma
ġejtx Korintus.
24 Mhux għax għandna xi setgħa fuq il-
fidi tagħkom, imma ngħinukom fil-ferħ
tagħkom: għax bil-fidi intom iżżommu.

2 Iżda jien qtajt fija nnifsi dan, li ma
nerġax niġi għandkom imnikket.
2 Għax jekk innikkitkom, min hu dak
mela li jferraħni, ħlief min jitnikket
minni?
3 U ktibtilkom dan, biex, meta niġi, ma
nitnikkitx minn dawk li jmisshom iferr-
ħuni; billi għandi tama qawwija fikom
ilkoll, li l-ferħ tiegħi hu l-ferħ tagħkom
ilkoll.
4 Għax b'għali kbir u b'għafsa ta' qalb
ktibtilkom b'ħafna dmugħ; mhux biex
titnikktu, iżda biex tkunu tafu l-imħabba
bla qjies li għandi għalikom.
5 Imma jekk xi ħadd ġieb il-għali, mhux
lili għalla, imma b'xi mod, biex ma nġib-
hiex bi kbira, lilkom ilkoll.
6 Għal bniedem bħal dan biżżejjed dal-
kastig, mogħti minn ħafna.
7 Għalhekk, għall-kuntrarju, għand-
kom aktarx taħfrulu u tfarrġuh, biex dal-
bniedem ma jinbalax bil-kobor żejjed tan-
niket tiegħu.
8 Għalhekk nitlobkom bil-ħniena biex
turuh l-imħabba tagħkom.
9 Għax għal dan il-għan ukoll ktibt
jien, biex inġarrabkom, u nkun naf jekk
intomx ubbidjenti f'kollox.
10 Lil min taħfru xi ħaġa, jien naħfirlu
wkoll: għax jekk jien ħfirt xi ħaġa, lil min
ħfirtha, ħfirtha għalikom quddiem Kristu,
11 Għax għandu mnejn Satana jinqeda
bina: aħna nafu l-ħsibijiet tiegħu.
12 Meta wasalt Troas biex inxandar
l-evanġelju ta' Kristu, u bieb infetaħ
għalija mill-Mulej,
13 Ma kellix mistrieħ fl-ispirtu tiegħi,
għax ma sibtx 'il Titus ħija: għalhekk,
wara li sellimtilhom, tlaqt minn hemm
għall-Maċedonja.
14 Niżżiħajr issa 'l Alla, li dejjem ireb-
baħna fi Kristu, u juri bina l-fwieħa tat-
tagħrif tiegħu f'kullimkien.
15 Għax aħna għal Alla fwieħa ħelwa
ta' Kristu, fost dawk li jsalvaw, u fost
dawk li jintilfu:
16 Għal dawn aħna l-fwieħa tal-mewt
għall-mewt; u għal dawk il-fwieħa tal-
ħajja għall-ħajja. U min igħodd għal dawn
il-ħwejjeġ?
17 Għax aħna m'aħniex bħal ħafna, li
jħassru l-kelma t'Alla: imma bis-sinċerità,
imma bħala minn Alla, nitkellmu aħna fi
Kristu quddiem Alla.

3 Se nerġgħu nibdew nirrikmandaw lilna
nfusna? Jew naħtieġu, bħal x'uħud,
ittri ta' rakkomandazzjoni għalikom, jew
ittri ta' rakkomandazzjoni minn għand-
kom?
2 Intom l-ittra tagħna miktuba
f'qalbna, magħrufa u moqrija mill-
bnedmin kollha:
3 Għax intom bid-dieher ittra ta'
Kristu mogħtija f'idejna, miktuba mhux
bil-linka, imma bl-Ispirtu t'Alla ħaj; mhux
fuq twavel tal-ġebel, imma fuq twavel tal-
laħam, li huma qlubkom.
4 Hu bi Kristu li aħna għandna tama
bħal din quddiem Alla.
5 Mhux għax aħna għandna ħila minna
nfusna li nqisu xi ħaġa bħala ġejja minna
nfusna; imma l-ħila tagħna ġejja minn
Alla;
6 Li għamilna wkoll ministri tajbin tar-
rabta l-ġdida, mhux ta' l-ittra, imma ta'
l-ispirtu: għax l-ittra toqtol, imma
l-ispirtu jagħti l-ħajja.
7 Issa jekk il-ministeru tal-mewt, mik-
tub u minqux fil-ġebel, sar hekk glorjuż, li
wlied Iżrael ma kinux jistgħu jħarsu lejn
wiċċ Mosè minħabba l-glorja ta' wiċċu:
glorja li kellha tgħaddi:
8 Kif ma jkunx aktar glorjuż il-
ministeru ta' l-ispirtu?
9 Għax jekk il-ministeru tal-kundanna
kien ta' glorja, wisq aktar jisboq fil-glorja
l-ministeru tal-ħaqq.
10 Għax ukoll dak li kien igglorifikat
ma kellux glorja f'din il-ħaġa, minħabba
l-glorja li tisbqu.
11 Għax jekk dak li jgħaddi kien
glorjuż, kemm aktar dak li jibqa' hu
glorjuż?
12 Billi għandna tama bħal din, aħna
nitkellmu bla biża':
13 U mhux bħal Mosè, li kien iqiegħed
velu fuq wiċċu, biex ulied Iżrael ma

jħarsux lejn it-tmiem ta' dak li kellu
jgħaddi.
14 Iżda moħħhom kien imdallam: għax
sa llum, waqt il-qari tat-testment il-qadim,
l-istess velu jibqa' ma jitneħħiex: velu li
jitneħħa fi Kristu.
15 Imma wkoll sa llum, meta jinqara
Mosè, hemm velu fuq qalbhom.
16 Madankollu, meta qalbhom iddur
lejn il-Mulej, il-velu jitneħħa.
17 Issa l-Mulej hu dak l-Ispirtu: u fejn
hemm l-Ispirtu tal-Mulej, hemm il-
libertà:
18 Iżda aħna lkoll, b'wiċċna mikxuf,
aħna u nħarsu qisu f'mera lejn il-glorja
tal-Mulej, nitbiddlu f'din l-istess xbieha,
minn glorja għal glorja, qisu bl-Ispirtu tal-
Mulej.

4 Għalhekk billi għandna dal-ministeru,
skond il-ħniena li qlajna, ma naqtgħux
qalbna;
2 Imma nwarrbu l-egħmejjel moħbija
tal-għajb, billi ma nimxux bil-ħżunija,
lanqas nużaw il-kelma t'Alla bil-qerq;
iżda bil-manifestazzjoni tas-sewwa aħna
nirrikmandaw lilna nfusna lill-kuxjenza
ta' kull bniedem quddiem Alla.
3 Imma jekk l-evanġelju tagħna hu
mistur, hu mistur għal dawk li huma
mitlufin:
4 Li fosthom alla ta' did-dinja għema
moħħ dawk li ma jemmnux, biex id-dawl
ta' l-evanġelju glorjuż ta' Kristu, li hu
x-xbieha t'Alla, ma jiddix fuqhom.
5 Għax aħna ma nxandrux lilna nfusna,
imma 'l Kristu Ġesù Mulej; u aħna nfusna
m'aħniex ħlief il-qaddejja tagħkom għal
Ġesù.
6 Għax Alla, li ordna lid-dawl jiddi
mid-dlam, idda fi qlubna, biex idawwalna
bit-tagħrif tal-glorja t'Alla f'wiċċ Kristu.
7 Imma aħna għandna dat-teżor fi
ħwejjeġ tal-fuħħar, biex il-kobor ta' din
is-setgħa tkun t'Alla, u mhux tagħna.
8 Marsusin minn kull naħa, iżda
m'aħniex imgħaffġin; imħawdin, iżda
m'aħniex iddisprati:
9 Ippersegwitati, iżda m'aħniex minsi-
jin; imgħakksin, iżda m'aħniex meqrudin;
10 Inġibu dejjem f'ġisimna l-mewt ta'
Sidna Ġesù, biex il-ħajja wkoll ta' Ġesù
tidher f'ġisimna.
11 Għax aħna l-ħajjin il-ħin kollu
mogħtijin għall-mewt minħabba Ġesù,
biex il-ħajja wkoll ta' Ġesù tidher f'ġi-
simna li jmut.
12 Hekk mela l-mewt taħdem fina, iżda
fikom il-ħajja.
13 Aħna għandna l-istess spirtu ta' fidi,
skond ma hu miktub: Emmint, u għalhekk
tkellimt; aħna wkoll nemmnu, u għalhekk
nitkellmu;
14 Billi nafu li dak li qajjem il-Mulej
Ġesù jqajjem lilna wkoll ma' Ġesù, u jip-
preżentana magħkom.
15 Għax dan kollu minħabba fikom,
biex il-grazzja, li hi mogħtija bil-kotra,
tkompli titkattar permezz ta' radd il-ħajr
ta' ħafna għall-glorja t'Alla.
16 Minħabba f'hekk ma naqtgħux
qalbna; għax għalkemm il-bniedem
tagħna ta' barra jintemm, il-bniedem ta'
ġewwa fina jiġġedded minn jum għal
jum.
17 Għax it-taħbit żgħir tagħna, li hu
għal ħin wieħed, iħejjilna b'kobor bla qjies
tagħbija ta' glorja eterna;
18 Waqt li aħna ma nħarsux lejn il-
ħwejjeġ li jidhru, imma lejn il-ħwejjeġ li
ma jidhrux: għax dawk li jidhru huma ta'
żmien qasir; iżda l-ħwejjeġ li ma jidhrux
huma eterni.

5 Għax aħna nafu li, jekk l-agħmara tagħ-
na ta' l-art ta' din it-tinda tiġġarraf,
għandna dar mibnija minn Alla, agħmara
mhix maħduma bl-idejn, eterna fis-sema.
2 Għax aħna hawn nitniehdu; mixteqin
li nkunu mlibbsin fuq din l-agħmara, bl-
agħmara l-oħra tagħna tas-sema:
3 Għax jekk inkunu mlibbsin, ma
ninstabux għarwenin.
4 Għax aħna li aħna f'din it-tinda nit-
niehdu, billi aħna mgħobbijin: mhux għax
irridu ninżgħu, iżda biex nilbsu minn fuq,
biex dak li jmut jinbala' mill-ħajja.
5 Issa, min għamilna għal dan, hu Alla,
li tana r-rahan ta' l-Ispirtu.
6 Għalhekk aħna dejjem qalbna qaw-
wija, billi nafu li, sakemm aħna fil-ġisem,
aħna nkunu mbegħdin mill-Mulej:
7 (Għax aħna nimxu bil-fidi, mhux bil-
viżjoni:)
8 Aħna għandna qalbna qawwija,
ngħid jien, u rridu aktarx li noħorġu mill-
ġisem, u ngħammru mal-Mulej.
9 Għalhekk naħdmu biex sew jekk
nibqgħu, u kemm jekk ma nibqgħux, aħna
nogħġbuh.
10 Għax aħna lkoll jaħtieġ nidhru qud-
diem it-tribunal ta' Kristu; biex kull
wieħed jieħu l-ħlas tal-ħwejjeġ li kien
għamel meta kien għadu fil-ġisem, sew
tajjeb, kemm ħażin.
11 Mela billi nafu x'ifisser il-biża' tal-
Mulej, infittxu li nfiehmu n-nies; iżda aħna
magħrufin minn Alla; u nittama li aħna
magħrufin ukoll fil-kuxjenza tagħkom.
12 Għax aħna ma nerġgħux nirrik-
mandaw lilna nfusna magħkom, imma
nagħtukom raġun biex tiftaħru bina, biex
ikollkom xi twieġbu lil dawk li jiftaħru
b'dak li jidher, u mhux b'dak li hemm fil-
qalb.
13 Għax jekk aħna barra minn sensina,
għal Alla: u jekk aħna f'sensina, għali-
kom.

14 Għax l-imħabba ta' Kristu trossna
biex nemmnu dan: li jekk wieħed miet
għal kulħadd, kulħadd mela miet:
15 U li miet għal kulħadd, biex dawk li
jgħixu ma jgħixux aktar għalihom in-
fushom, imma għal dak li miet għalihom,
u raġa' qam.
16 Minħabba f'hekk aħna minn issa 'l
quddiem ma nagħrfu lil ħadd skond il-
ġisem: iva, għalkemm għarafna l-Kristu
skond il-ġisem, minn issa 'l quddiem ma
nagħrfuhx iżjed hekk.
17 Għalhekk jekk xi ħadd hu fi Kristu,
hu ħlieqa ġdida: il-qadim mar; ara, issa
kollox sar ġdid.
18 U kollox hu minn Alla, li ħabbibna
miegħu nnifsu b'Ġesù Kristu, u tana
l-ministeru tat-taħbib;
19 Jiġifieri, Alla kien fi Kristu, u
ħabbeb id-dinja miegħu nnifsu, bla ma
għaddilhom ħtijiethom; u qiegħed fina
l-kelma tat-taħbib.
20 Issa mela aħna ambaxxaturi ta'
Kristu; qisu Alla qiegħed jitlobkom bil-
ħniena permezz tagħna: nitolbukom
f'ġieh Kristu, tħabbu ma' Alla.
21 Għax lil dak li ma għaraf ebda dnub,
Alla għamlu biex ikun dnub għalina; biex
aħna nsiru l-ħaqq t'Alla fih.

6 Aħna mela, bħala ħaddiema flimkien
miegħu, nitolbukom bil-ħniena wkoll
biex ma tiħdux il-grazzja t'Alla għalxejn.
2 (Għax hu jgħid: smajtek fi żmien li
għoġobni, u f'jum il-ħelsien għintek: ara,
issa hu ż-żmien tajjeb; ara, issa hu jum il-
ħelsien.)
3 Ma nfixklu 'l ħadd f'xejn, biex ma
jkunx immaqdar il-ministeru tagħna:
4 Imma f'kull ħaġa nuru lilna nfusna
bħala ministri t'Alla b'sabar kbir, fil-għali,
fit-tbatijiet, fin-niket.
5 Taħt id-daqqiet, fil-ħabsijiet, fit-
tixwix, fit-taħbit, fis-sahriet, fis-sawm;
6 Bis-safa, bil-għerf, b'sabar twil, bil-
ħlewwa, bl-Ispirtu s-Santu, b'imħabba bla
qerq,
7 Bil-kelma tas-sewwa, bis-setgħa
t'Alla, bl-armi tal-ħaqq fuq il-lemin u fuq
ix-xellug,
8 U fil-ġieh, u fil-għajb, fix-xniegħa
ħażina u x-xniegħa tajba: bħala qarrieqa,
imma nies sewwa.
9 Bħala mhux magħrufin, u madan-
kollu magħrufin tajjeb; bħala qegħdin
immutu, u, ara, aħna ħajjin; bħala
mgħaddbin, u mhux maqtulin;
10 Bħala mnikktin, iżda dejjem fer-
ħanin; bħala foqra, iżda nagħnu lil ħafna;
bħala li m'għandna xejn, iżda għandna
kollox.
11 Ja Korintin, fommna miftuħ għali-
kom, qalbna miftuħa beraħ.
12 M'hemmx nuqqas ta' wisa' għalikom
fina, iżda hemm nuqqas ta' wisa' f'imħab-
bitkom.
13 Issa roddulna l-istess, (inkellimkom
bħala wliedi,) iftħu qalbkom beraħ intom
ukoll.
14 La tintrabtux taħt madmad li mhux
indaqs ma' dawk li ma jemmnux: għax
x'tisħib jista' jkun hemm bejn il-ħaqq u
l-ħażen? U liema għaqda hemm bejn id-
dawl u d-dlam?
15 Liema ftehim hemm bejn Kristu u
Beljal? Jew x'għandu x'jaqsam min jem-
men ma' min ma jemminx?
16 U xi ftehim hemm bejn it-tempju
t'Alla u l-idoli? Għax intom it-tempju
t'Alla ħaj; bħal ma qal Alla: Ngħammar
fosthom, u nimxi fosthom, u nkun Alla
tagħhom, u huma jkunu l-poplu tiegħi.
17 Għalhekk oħorġu minn ġo nofshom,
u nfirdu minnhom, igħid il-Mulej; u
tmissu xejn imniġġes; u jien nilqagħkom.
18 U nkun għalikom Missier, u intom
tkunu għalija wlied, subjien u bniet, igħid
il-Mulej li jista' kollox.

7 Mela billi għandna dawn il-wegħdiet,
maħbubin, ħa nitnaddfu minn kull
faħx tal-ġisem u ta' l-ispirtu, billi nipper-
fezzjonaw it-taqdis tagħna fil-biża' t'Alla.
2 Ilqugħna; lil ħadd m'għamilna ħsara,
lil ħadd ma ħassarna, lil ħadd ma stgħal-
lejna.
3 Ma qiegħedx ngħid dan biex nik-
kundannakom: għax diġà għidtilkom, li
intom qegħdin f'qalbna biex immutu u
ngħixu flimkien.
4 Inkellimkom b'qalbi wisq qawwija;
kbir hu l-ftaħir tiegħi bikom: mimli kolni
faraġ, imfawwar bil-ferħ fin-niket kollu
tagħna.
5 Għax meta ġejna l-Maċedonja,
ġisimna ma kellu l-ebda mistrieħ, iżda
konna mħabbtin minn kull naħa; taqbid
minn barra, minn ġewwa biża'.
6 Madankollu Alla, li jfarraġ lill-
imgħakksin, farraġna bil-miġja ta' Titus;
7 U mhux bil-miġja tiegħu biss, imma
wkoll bil-faraġ li bih kien imfarraġ fikom,
meta għarrafna bix-xewqa kbira tagħkom,
bil-biki tagħkom, bil-ħeġġa tagħkom
għalija; hekk li jien fraħt aktar.
8 Għax għalkemm sewwidtilkom qalb-
kom bl-ittra, ma jisgħobbinix issa, għal-
kemm sogħobbini: għax nara li l-ittra
sewditilkom qalbkom, għalkemm għal ftit.
9 Issa nifraħ, mhux għax sewwidtu
qalbkom, imma għax sewwidtu qalbkom
biex indimtu: għax intom sewwidtu qalb-
kom kif irid Alla, biex ma jkollkom l-ebda
ħsara minna f'xejn.
10 Għaliex is-swied il-qalb kif irid Alla
jġib indiema għas-salvazzoni, li wieħed ma
jibdilux minnha: iżda s-swied il-qalb tad-
dinja jġib il-mewt.

11 Għax araw kif dan l-istess swied il-
qalb kif irid Alla, liema ħerqa ġieb fikom,
iva, liema ġustifikazzjoni, iva, liema
għadab, iva, liema biża', iva, liema xewqa
kbira, iva, liema ħeġġa, iva, liema tagħdib!
F'kollox urejtu lilkom infuskom li kontu
bla ħtija f'dil-ħaġa.
12 Mela, għalkemm ktibtilkom, għa-
miltu mhux minħabba min għamel il-
ħsara, lanqas minħabba min sofra l-ħsara,
imma biex il-ħerqa tagħna għalikom qud-
diem Alla tidher fostkom.
13 Għalhekk aħna konna mfarrġin fil-
faraġ tagħkom: iva, aħna fraħna wisq
aktar bil-ferħ ta' Titus, għax l-ispirtu
tiegħu kien imserraħ minnkom ilkoll.
14 Għax jekk ftaħart f'xi ħaġa fuqkom
miegħu, ma nistħix; għax bħalma f'kull
ħaġa għidnielkom is-sewwa, hekk ukoll il-
ftaħir tagħna, li jien għamilt quddiem
Titus, instab sewwa.
15 U l-imħabba tiegħu lejkom tiżdied,
meta jiftakar fl-ubbidjenza tagħkom ilkoll,
kif bil-biża' u t-tregħid ilqajtuh.
16 Nifraħ mela li f'kollox għandi qalbi
qawwija fikom.

8 Barra minn dan, ħuti, ngħarrfukom
bil-grazzja t'Alla, li ntgħatat lill-knejjes
tal-Maċedonja;
2 Kif waqt tiġrib kbir ta' għali, il-ferħ u
l-faqar bla qjies tagħhom kotru fil-għana
tal-għoti mill-qalb tagħhom.
3 Għax skond ma jistgħu, u dan nixhdu,
iva, u aktar milli jistgħu, taw minn rajhom.
4 Talbuna b'leħħa kbira biex nilqgħu
l-għotja tagħhom, u li jixxierku f'din il-
ħedma għall-għajnuna tal-qaddisin.
5 U dan għamlu huma, mhux kif itta-
majna, iżda l-ewwel taw ruħhom lill-
Mulej, imbagħad lilna bir-rieda t'Alla.
6 U hekk tlabna 'l Titus biex, bħal ma
beda, hekk ukoll itemm dan ix-xogħol ta'
ħniena magħkom.
7 Għalhekk, bħalma intom għonja
f'kollox, fil-fidi, fit-taħdit, fil-għerf, fil-
ħerqa bla tarf, u fl-imħabba tagħkom
għalina, araw li tkunu għonja wkoll f'dax-
xogħol ta' ħniena.
8 Miniex nitkellem bi kmand, iżda biex
permezz tal-ħerqa ta' oħrajn nipprova
s-sinċerità ta' l-imħabba tagħkom.
9 Għax intom tafu l-grazzja ta' Sidna
Ġesù Kristu, li, għalkemm kien għani, sar
fqir għalikom, biex permezz tal-faqar
tiegħu intom tistagħnu.
10 U f'dan nagħtikom il-parir tiegħi:
għax jiswielkom, intom li sena ilu mhux
biss li kontu bdejtu, imma kontu l-ewwel li
ridtu tagħmlu dax-xogħol.
11 Iżda issa temmu dak li bdejtu
tagħmlu; biex bħal ma kien hemm ħeġġa
li triduh, hekk ukoll ittemmuh skond ma
tistgħu.
12 Għax jekk ikun hemm l-ewwel rieda
qawwija, din tkun milqugħa skond ma
wieħed għandu, u mhux skond dak li
m'għandux.
13 Għax ma rridx ngħid li l-oħrajn
għandhom ikunu megħjunin, u intom
imgħobbijin:
14 Iżda ndaqs; biex bħalissa ż-żejjed
tagħkom ikun ta' għajnuna għan-nieqes
tagħhom; biex iż-żejjed tagħhom ikun
ukoll ta' għajnuna għan-nieqes tagħkom:
biex tkunu indaqs:
15 Bħalma hu miktub: Min ġabar
ħafna ma kellux żejjed: u min ġabar ftit
ma kellux nieqes.
16 Iżda ħajr 'l Alla, li ta f'qalb Titus
l-istess ħeġġa għalikom.
17 Għax tassew hu laqa' t-talba tagħna;
u billi hu mħeġġeġ ħafna ġie għandkom
minn rajh.
18 U aħna bgħatna miegħu 'l ħuna, li
hu mfaħħar mill-knejjes kollha għall-
ħedma tiegħu fl-evanġelju;
19 U mhux dan biss, iżda kien ukoll
magħżul mill-knejjes biex jivvjaġġa
magħna f'dax-xogħol ta' ħniena, li aħna
qegħdin nagħmlu għall-glorja tal-Mulej, u
biex nuru r-rieda tajba tagħna.
20 U nfittxu li ħadd ma jagħtina ħtija
minħabba dil-ġabra kbira merħija
f'idejna:
21 Billi rridu dak li hu tajjeb, mhux
biss quddiem il-Mulej, iżda quddiem il-
bnedmin ukoll.
22 U bgħatna magħhom 'il ħuna, li
bosta drabi sibnieh imħeġġeġ f'ħafna
ħwejjeġ, imma issa wisq aktar imħeġġeġ,
minħabba l-fiduċja kbira li għandi fikom.
23 Jekk xi ħadd jistaqsi fuq Titus, dan
hu sieħbi u ħaddiem miegħi għalikom: jew
jekk jistaqsu fuq l-aħwa tagħna, dawn
huma mibgħutin mill-knejjes, glorja ta'
Kristu.
24 Uruhom mela, quddiem il-knejjes,
il-prova ta' l-imħabba tagħkom, u tal-
ftaħir tagħna bikom.

9 Fuq il-ħedma għall-għajnuna tal-
qaddisin, kollu żejjed għalija li niktbil-
kom:
2 Għax jien naf li intom kontu lesti, u
għalhekk niftaħar bikom ma' dawk tal-
Maċedonja, li Akaja kienet imħejjija sena
ilu; u l-ħeġġa tagħkom qanqlet lil ħafna.
3 Madankollu jien bgħatt l-aħwa, biex
it-tifħir tagħna għalikom ma jkunx
fieragħ f'dil-ħaġa; biex, bħal ma għidt,
intom tkunu mħejjijin:
4 Li ma jiġux dawk tal-Maċedonja
miegħi, u ma jsibukomx imħejjijin: u aħna
(biex ma ngħidux, intom) nistħu minn dil-
fiduċja sħiħa tal-ftaħir tagħna.
5 Għalhekk ħsibt li hu meħtieġ li nitlob
lill-aħwa, biex l-ewwel jiġu għandkom, u

jhejju minn qabel il-għotja tagħkom, li
biha kontu mgħarrfin minn qabel, biex
din tkun imħejjija, bħala għotja, u mhux
bħala xeħħa.
6 Iżda dan ngħid jien: Min jiżra' bil-
għaks, bil-għaks ukoll jaħsad; u min jiżra'
bil-kotra, bil-kotra wkoll jaħsad.
7 Ħa jagħti kull wieħed skond ma
jidhirlu f'qalbu; mhux fuq qalbu, jew ta'
bil-fors: għax Alla jħobb lil min jagħti bil-
ferħa.
8 U Alla jista' jkattar fikom kull
grazzja; biex intom, billi dejjem u f'kollox
ikollkom kulma taħtieġu, ikollkom iż-
żejjed f'kull egħmil tajjeb:
9 (Bħalma hu miktub: Qassam; ta lill-
foqra: il-ħaqq tiegħu jibqa' għal dejjem.
10 Issa min jagħti ż-żerriegħa lil dak
li jiżra' jagħti wkoll il-ħobż għall-ikel
tagħkom, u jkattar iż-żerriegħa miżrugħa
tagħkom, u jżid il-frott tal-ħaqq tagħ-
kom;)
11 Biex mogħnijin b'kull ġid, tkunu
tistgħu tagħtu karità, li permezz tagħna
tagħti radd il-ħajr 'l Alla.
12 Għax il-ministeru ta' das-servizz
mhux biss jaqdi l-ħtiġijiet tal-qaddisin,
imma għandu wkoll kotra ta' radd il-ħajr
'l Alla;
13 Waqt li bil-prova ta' dan il-
ministeru, huma jigglorifikaw 'l Alla talli
qgħadtu għall-evanġelju ta' Kristu, li
intom tistqarru, u għall-għotjiet mill-qalb
tagħkom għalihom, u għal kulħadd;
14 U jitolbu għalikom bl-imħabba
kbira li għandhom lejkom, għal dil-
grazzja kbira t'Alla fikom.
15 Ħajr 'l Alla għad-don tiegħu li ma
jitfissirx bil-kliem.

10 Issa jien Pawlu nnifsi nitlobkom bil-
ħniena f'ġieħ il-ħlewwa u t-tjieba
ta' Kristu, jien li fil-wiċċ nidher umli fost-
kom, iżda meta miniex hemm kolni arja
magħkom:
2 Iva, nitlobkom bil-ħniena, li meta
nkun fostkom, ma jkollix għalfejn nagħ-
mel din l-arja, bil-qawwa li biha biħsiebni
nkun sod ma' x'uħud, li jaħsbu li aħna
nimxu skond il-ġisem:
3 Għax għalkemm nimxu skond il-
ġisem, aħna ma nitqabdux skond il-
ġisem:
4 (Għax l-armi tat-taqbid tagħna mhu-
miex tal-ġisem, iżda qawwijin permezz
t'Alla biex iġarrfu l-fortizzi;)
5 Billi nwaqqgħu l-argumenti, u kull
kburija li tgħolli lilha nfisha kontra
t-tagħrif t'Alla, u njassru kull ħsieb għall-
ubbidienza ta' Kristu;
6 U mħejjijin biex inrażżnu kull diżub-
bidjenza, meta l-ubbidjenza tagħkom tkun
sħiħa.
7 Tħarsu lejn il-ħwejjeġ kif jidhru minn
barra? Jekk wieħed jemmen fiħ innifsu li
hu ta' Kristu, ħa jarġa' jaħseb fiħ innifsu,
li, bħalma hu ta' Kristu, hekk aħna wkoll
ta' Kristu.
8 Għax għalkemm jien niftaħar xi ftit
iżżejjed bis-setgħa tagħna, li tana l-Mulej
għall-bini, u mhux għat-tiġrif tagħkom,
ma nistħix:
9 Biex ma nidhirx qisni qiegħed in-
werwirkom bl-ittri.
10 Għax l-ittri tiegħu, hemm min igħid,
huma tqal u qawwijin; iżda d-dehra tal-
persuna tiegħu hi dgħajfa, u kliemu ta'
min imaqdru.
11 Ħa jifhem min jaħseb dan, li,
bħalma aħna fil-kliem bl-ittri meta ma
nkunux hemm, hekk inkunu wkoll bl-
egħmil meta nkunu hemm.
12 Għax aħna m'għandniex il-ħila nqisu
jew inqabblu lilna nfusna ma' x'uħud li
jirrikmandaw lilhom infushom: iżda billi
huma jkejlu lilhom infushom bihom in-
fushom, u jqabblu lilhom infushom magħ-
hom infushom, mhumiex għorrief.
13 Imma aħna ma niftaħrux bi ħwejjeġ
li huma akbar mill-qjies tagħna; imma
skond il-qjies tar-regola li Alla tana, qjies
li naslu wkoll sa għandkom.
14 Għax aħna ma noħorġux lilna
nfusna barra mill-qjies tagħna, qisu qatt
ma wasalna sa għandkom: għax aħna
wasalna sa għandkom ukoll billi xandarna
l-evanġelju ta' Kristu:
15 U ma niftaħrux b'dak li hu barra
mill-qjies tagħna, jiġifieri, min fuq ix-
xogħol ta' ħaddieħor; imma għandna
t-tama, meta tiżdied il-fidi tagħkom, li
nikbru wisq bikom skond ir-regola
tagħna,
16 Billi nxandru l-evanġelju 'l hemm
minnkom, u mhux niftaħru bix-xogħol ta'
ħaddieħor lest għal idejna.
17 Iżda jekk xi ħadd jiftaħar, ħa jifta-
ħar fil-Mulej.
18 Għax mhux min jirrikmanda lilu
nnifsu jkun jistħoqqlu, imma min jirrik-
manda l-Mulej.

11 Mhux li kontu taħmlu ftit il-bluha
tiegħi: iva, tassew, aħmluni.
2 Għax jien ngħir għalikom b'għira
t'Alla: għax għarrastkom m'għarus wie-
ħed, biex nippreżentakom bħala xebba
safja 'l Kristu.
3 Imma nibża', li b'xi mezz, bħalma
s-serp qarraq b'Eva permezz tal-qerq
tiegħu, hekk ħsibijietkom jitħassru, u
titilfu l-imħabba safja tagħkom lejn
Kristu.
4 Għax jekk jiġi wieħed ixandrilkom
Ġesù ieħor, li aħna ma xandarniex; jew
jekk tieħdu spirtu ieħor, li intom ma
ħadtux, jew evanġelju ieħor, li ma lqajtux,
intom taħmluh.

5 Għax jien jidhirli li ma jien xejn anqas mill-akbar appostli.
6 Imma għalkemm jien goff fi kliemi, miniex hekk fil-għerf; imma b'kull mod urejniekom x'aħna f'kollox.
7 Għandi ħtija mela li ċekkint lili nnifsi biex togħlew intom, billi xandartilkom l-evanġelju t'Alla b'xejn?
8 Sraqt knejjes oħra, billi ħadt minn għandhom ħlas, biex inkun nista' naqdikom.
9 U meta kont fostkom, u kont filbżonn, ħadd ma ħallas għalija: għax għal dak li kien jinħtieġli ħasbuli l-aħwa li ġew mill-Maċedonja: u f'kollox żammejt ruħi lura li ma nkunx ta' tagħbija għalikom, u hekk nibqa' nżomm ruħi.
10 Billi s-sewwa ta' Kristu hu fija, ħadd ma jwaqqafni minn dal-ftaħir fl-inħawi ta' l-Akaja.
11 Għaliex? Għax ma nħobbkomx? Alla jaf.
12 Imma dak li nagħmel, nibqa' nagħmlu, biex naqta' l-okkażjoni lil dawk li jfittxu l-okkażjoni; biex f'dak li jiftaħru bih, jinstabu wkoll bħalna.
13 Għax nies bħal dawn huma appostli foloz, ħaddiema qarrieqa, billi jbiddlu lilhom infushom f'appostli ta' Kristu.
14 U mhux għaġeb; għax Satana nnifsu jitbiddel f'anġlu tad-dawl.
15 Għalhekk mhix ħaġa kbira jekk ilministri tiegħu wkoll jitbiddlu f'ministri tal-ħaqq; u li tmiemhom ikun bħal egħmilhom.
16 Narġa' ngħid: Ħalli ħadd ma jaħsibni iblah; iżda jekk tqisuni iblah, ilqgħuni bħala iblah, biex niftaħar ftit bija nnifsi.
17 Dak li ngħid, ma ngħidux skond il-Mulej, imma bħal iblah, b'rasi mimlija li niftaħar.
18 Billi ħafna jiftaħru skond il-ġisem, irrid niftaħar jien ukoll.
19 Għax intom tissaportu bil-qalb ittajba lill-boloh, billi intom għorrief.
20 Għax intom tissaportu, jekk xi ħadd ijassarkom, jekk xi ħadd jiblagħkom, jekk xi ħadd jeħdilkom, jekk xi ħadd jitkabbar bih innifsu, jekk xi ħadd jagħtikom bilħarta.
21 Ngħidu b'għajb tagħna, qisu konna bla ħila. Madankollu, f'dak kollu li wieħed jidhirlu li hu qawwi, (nitkellem ta' iblah,) jien qawwi wkoll.
22 Huma Lhud? Jien wkoll. Huma Iżraelin? Jien ukoll. Huma nisel Abraham? Jien ukoll.
23 Ministri ta' Kristu? (nitkellem ta' iblah) Jien aktar: fit-taħbit aktar minnhom, fis-swat wisq aktar, fil-ħabs aktar ta' spiss, fil-mewt bosta drabi.
24 Mil-Lhud ħames darbiet ħadt l-erbgħin daqqa tas-sawt neqsin waħda.
25 Tliet darbiet kont imsawwat bilvirgi; darba mħaġġar; tliet darbiet rajt il-għarqa; lejl u nhar kont fil-għammieq;
26 Sikwit f'safar bil-mixi, f'perikli taxxmajjar, f'perikli tal-ħallelin, f'perikli mill-poplu tiegħi, f'perikli mill-pagani, f'perikli fil-belt, f'perikli fid-deżert, f'perikli fil-baħar, f'perikli fost l-aħwa qarrieqa;
27 F'xogħol u tbatija, f'sahriet ta' sikwit, f'ġuħ u għatx, f'sawm ta' spiss, f'bard u għera.
28 Barra minn ħwejjeġ oħra, hemm dak li jgħaddi minni kuljum, il-ħsieb talknejjes kollha.
29 Min hu dgħajjef, u jien miniex dgħajjef? Min jaqa', u ma nħossx nar jaħraqni?
30 Jekk għandi niftaħar, niftaħar b'dak li għandu x'jaqsam man-nuqqas tas-saħħa tiegħi.
31 Alla u Missier Sidna Ġesù Kristu, hu li hu mbierek għall-dejjem, jaf li miniex nigdeb.
32 F'Damasku l-gvernatur taħt issultan Areta għasses il-belt tad-Damaxeni billi ried jaqbadni:
33 U kont imniżżel minn tieqa mas-sur ġo ġewlaq, u ħrabt minn idejh.

12 Tassew, ma jixraqx li niftaħar. Niġi għall-viżjonijiet, u rivelazzjonijiet tal-Mulej.
2 Naf wieħed fi Kristu li, erbatax-il sena ilu, (jekk fil-ġisem, ma nistax ngħid; jew barra mill-ġisem, ma nistax ngħid: Alla jaf;) li kien maħtuf sat-tielet sema.
3 U naf li dal-bniedem (jekk fil-ġisem, jew barra l-ġisem, ma nistax ngħid: Alla jaf;)
4 Kien maħtuf sal-ġenna, u sama' kliem li ma jistax jingħad, u li ma jiswiex li wieħed itenni.
5 Bi bniedem bħal dan niftaħar: imma bija nnifsi ma niftaħarx, ħlief bid-dgħufijiet tiegħi.
6 Għax għalkemm nixtieq niftaħar, ma nkunx iblah; għax inkun ngħid is-sewwa: imma issa nżomm ruħi lura, biex ħadd ma jżommni b'akbar milli jara li jien, jew li jisma' minni.
7 U biex ma nitkabbarx iżżejjed permezz tal-kobor tar-rivelazzjonijiet, twaħħlitli xewka f'ġismi, il-messaġġier ta' Satana biex itini bil-ħarta, biex ma nitkabbarx iżżejjed.
8 Minħabba f'hekk tliet darbiet tlabt il-Mulej, biex titbiegħed minni.
9 U qalli: Il-grazzja tiegħi biżżejjed għalik: għax is-setgħa tiegħi tidher kollha fin-nuqqas ta' saħħtek. Għalhekk bil-qalb kollha niftaħar bid-dgħufijiet tiegħi, biex is-setgħa ta' Kristu tistrieħ fuqi.
10 Għalhekk nieħu pjaċir bid-dgħufijiet tiegħi, bit-tagħjir, bil-għaks, bil-persekuzzjonijiet, bid-dwejjaq għal Kristu:

għax meta jien dgħajjef, imbagħad inkun
qawwi.
11 Sirt iblah bil-ftaħir; intom ġegħil-
tuni: għax kien imissni nkun irrikmandat
minnkom: għax f'xejn ma jien inqas mill-
appostli l-kbar, għalkemm jien ma jien
xejn.
12 Tassew, is-sinjali t'appostlu saru fost-
kom bis-sabar kollu, f'egħliem, u egħġu-
bijiet, u egħmil ta' setgħa.
13 Għax fiex intom inqas mill-knejjes
l-oħra, ħlief li jien ma kontx pis għalikom?
Aħfruli dad-deni.
14 Araw, għat-tielet darba jien lest biex
niġi għandkom; u ma nkunx pis għali-
kom: għax jien ma nfittixx dak li hu tagħ-
kom, imma lilkom: għax l-ulied m'għand-
homx ifaddlu għall-ġenituri, imma l-ġeni-
turi għall-ulied.
15 U jien bil-qalb kollha nonfcq u
nintefaq għalikom; għalkemm aktar ma
nħobbkom, anqas inkun maħbub.
16 Tajjeb; jien ma għabbejtkomx:
madankollu, ta' ħażin li jien, lgħabt-
kom.
17 Jaqaw qlajt minn fuqkom
b'xi wieħed minn dawk li bgħatt għand-
kom?
18 Tlabt 'il Titus, u bgħatt miegħu
wieħed mill-aħwa. Jaqaw Titus qala' minn
fuqkom? Ma mxejniex aħna bi spirtu
wieħed? Ma mxejniex aħna fl-istess
passi?
19 Intom ħsibtu daż-żmien kollu li aħna
rridu niddefendu ruħna magħkom. Qud-
diem Alla, fi Kristu, nitkellmu aħna;
kollox nagħmlu maħbubin tiegħi għall-ġid
tagħkom.
20 Għax nibża', li meta niġi, ma nsib-
komx kif irrid; u intom issibuni kif ma
tridux; u li jkun hemm tilwim, għira,
għadab, ġlied, taqsis, qlajja, tkabbir,
taħwid:
21 U nibża' wkoll li, meta narġa' niġi,
Alla tiegħi jumiljani fostkom,u jkolli nibki
għal ħafna minn dawk li dinbu qabel, u li
ma nidmux mill-faħx u ż-żena u t-tbaħrid
li għamlu.

13 Din hi t-tielet darba li ġej għand-
kom. Bil-fomm ta' żewġ xhieda jew
tlieta titwettaq kull kelma.
2 Għidtilkom minn qabel, u ngħidul-
kom minn qabel, bħal meta kont magħ-
kom it-tieni darba; u billi miniex hemm
issa qiegħed nikteb lill-midinbin ta' dari, u
lill-oħrajn kollha, li, jekk narġa' niġi, ma
naħfirhiex:
3 La darba tfittxu prova li Kristu jit-
kellem fija, hu li mhux dgħajjef għalikom,
imma qawwi fikom.
4 Għax għalkemm kien mislub min-
ħabba d-dgħufija, hu jgħix bis-setgħa
t'Alla. Għax aħna wkoll dgħajfin fih,
imma għad ingħixu miegħu bis-setgħa
t'Alla għalikom.
5 Għarblu lilkom infuskom, araw in-
tomx fil-fidi; ippruvaw lilkom infuskom.
Ma tagħrfux intom stess, li Ġesù Kristu hu
fikom, jekk mintomx diġà ħżiena għall-
aħħar?
6 Nittama li għad tkunu tafu li
m'aħniex ħżiena għall-aħħar.
7 Issa nitlob 'l Alla li ma tagħmlu ebda
deni; mhux biex nagħtu prova tas-setgħa
tagħna, imma biex intom tagħmlu dak li
hu tajjeb, għalkemm aħna nkunu qisna
ħżiena għall-aħħar.
8 Għax ma nistgħu nagħmlu xejn
kontra s-sewwa, imma għas-sewwa.
9 Għax aħna nifirħu, meta aħna bla
saħħa, u intom f'saħħitkom: dan ukoll
nixtiequ, li tkunu perfetti.
10 Għalhekk qiegħed niktbilkom dawn
il-ħwejjeġ meta miniex hemm, biex meta
nkun fostkom ma ninqediex bl-aħrax,
skond is-setgħa li tani l-Mulej għall-ġid, u
mhux għall-ħsara.
11 Mill-bqija, ħuti, ifirħu. Kunu per-
fetti, qawwu qalbkom, kunu fehma waħda,
għixu fis-sliem; u Alla ta' l-imħabba u tas-
sliem ikun magħkom.
12 Sellmu 'l xulxin b'bewsa qaddisa.
13 Il-qaddisin kollha jsellmulkom.
14 Il-grazzja ta' Sidna Ġesù Kristu, u
l-imħabba t'Alla, u x-xirka ta' l-Ispirtu
s-Santu, ikunu magħkom ilkoll. Amen.

L-Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lill-Galatin

1 Pawlu, appostlu, (mhux mill-bnedmin,
lanqas permezz tal-bniedem, imma
permezz ta' Ġesù Kristu, u t'Alla l-Missier,
li qajmu minn bejn l-imwiet;)
2 U l-aħwa kollha li huma miegħi, lill-
knejjes ta' Galatja:
3 Grazzja lilkom, u sliem mingħand
Alla l-Missier, u mingħand Sidna Ġesù
Kristu,
4 Li ta lilu nnifsu għal dnubietna, biex
jeħlisna minn did-dinja ħażina ta' llum,
skond ir-rieda t'Alla u Missierna:

5 Li lilu tingħata l-glorja għal dejjem
ta' dejjem. Amen.
6 Nistagħġeb kif ħekk malajr tbegħidtu
minn dak li sejħilkom fil-grazzja ta' Kristu
għall-evanġelju ieħor:
7 Mħux għax ħemm ieħor; imma ħemm
x'uħud li qegħdin iħabbtukom, u jridu
jaqilbu l-evanġelju ta' Kristu.
8 Iżda kemm jekk aħna, jew anġlu mis-
sema, ixandrilkom evanġelju ieħor barra
minn dak li xandarnielkom aħna, ħa jkun
misħut.
9 Bħal ma għidna qabel, ħekk narġa'
ntenni issa: Jekk xi bniedem ixandrilkom
evanġelju ieħor barra minn dak li ħadtu,
ħa jkun misħut.
10 Qiegħed inġiegħel issa lill-bnedmin
jemmnu, jew lil Alla ? jew infittex li nogħ-
ġob lill-bnedmin ? għax jekk għadni rrid
nogħġob lill-bnedmin, miniex qaddej ta'
Kristu.
11 Iżda ngħarrafkom, ħuti, li l-evan-
ġelju li kien imxandar minni mħux skond
il-bniedem.
12 Għax jien la ħadtu mingħand bnie-
dem, u lanqas tgħallimtu, imma bir-
rivelazzjoni ta' Ġesù Kristu.
13 Għax intom smajtu x'kienet fl-
imgħoddi l-imġiba tiegħi fir-reliġjon tal-
Lħud, kif kont nippersegwita bla qjies il-
knisja t'Alla, u nħarbatha:
14 U kont imxejt 'il quddiem fir-
reliġjon tal-Lħud aktar minn ħafna ta'
mpari fost ġensi, billi kont imħeġġeġ
għall-aħħar għat-tagħlim ta' missirijieti.
15 Iżda meta għoġob 'l Alla, li għażilni
minn ġuf ommi, u sejjaħli bil-grazzja
tiegħu,
16 Biex igħarraf fija 'l Ibnu, biex in-
xandru fost il-pagani; minnufih la staqsejt
lill-ġisem u lid-demm;
17 U lanqas tlajt Ġerusalem għand
dawk li kienu appostli qabli; iżda mort
l-Għarabja, u erġajt lura Damaskus.
18 Imbagħad wara tliet snin tlajt Ġeru-
salem biex nara 'l Pietru, u qgħadt miegħu
ġimagħtejn.
19 Iżda ma rajt 'il ħadd aktar mill-
appostli, barra minn Ġakbu ħu 'l Mulej.
20 Issa l-ħwejjeġ li qiegħed niktbilkom,
ara, quddiem Alla, miniex nigdeb.
21 Wara ġejt fl-inħawi tas-Sirja, u taċ-
Ċiliċja;
22 U ħadd ma kien jafni mill-wiċċ fil-
knejjes tal-Lħudija li huma fi Kristu:
23 Iżda kienu semgħu biss: Li dak li
darba fl-imgħoddi kien jippersegwitana
issa qiegħed ixandar il-fidi li darba kien
iħarbat.
24 U kienu jigglorifikaw 'l Alla fija.

2 Imbagħad erbatax-il sena wara rġajt
tlajt Ġerusalem ma' Barnaba, u ħadt
ukoll miegħi 'l Titus.
2 U tlajt b'rivelazzjoni, u fissirtilhom
l-evanġelju li nxandar fost il-Ġentili, imma
bejnietna lil dawk li kienu l-aktar magħ-
rufa, biex b'xi mod ma niġrix, jew inkun
ġrejt, għal xejn.
3 Imma lanqas Titus, li kien miegħi,
għalkemm Grieg, ma kien imġiegħel ikun
ċirkonċiż:
4 U dan minħabba aħwa qarrieqa
mdaħħlin minn taħt, li ndieħsu biex jit-
kixxfu l-libertà tagħna li għandna fi Kristu
Ġesù, biex jitfgħuna fil-jasar:
5 Li lilhom ma ċedejniex li noqogħdu
għalihom, le, lanqas għal ħin wieħed; biex
is-sewwa ta' l-evanġelju jibqa' magħkom.
6 Iżda dawk li kienu jidħru li huma xi
ħaġa, (kienu x'kienu, ma jimpurtanix:
Alla ma jħares lejn wiċċ ħadd:) dawn,
ngħid jien, li kienu jidħru li huma xi ħaġa,
ma żiedu xejn għalija.
7 Iżda għall-kuntrarju, meta raw li lili
ngħata l-evanġelju ta' dawk li ma kinux
ċirkonċiżi, bħal ma ngħata lil Pietru
l-evanġelju ta' dawk li kienu ċirkonċiżi:
8 (Għax dak li ħadem bis-sħiħ f'Pietru
għall-appostolat taċ-ċirkonċiżjoni, ħadem
qawwi fija għall-Ġentili:)
9 U meta Ġakbu, Kefa, u Ġwanni, li
kienu miżmumin bħala kolonni, għarfu
l-grazzja li ntgħatatli, tawni idħom il-
leminija, lili u 'l Barnaba, biex nixxierku
flimkien, ħalli mmorru għand il-pagani, u
ħuma għand iċ-ċirkonċiżi.
10 Biss ħuma riedu li aħna niftakru fil-
foqra; ħaġa li wkoll kont nixtieq nagħ-
milħa.
11 Imma meta Pietru ġie Antijokija,
żammejtlu f'wiċċu, għax kellu ħtija.
12 Għax qabel ma ġew x'uħud minn
għand Ġakbu, kiel mal-Ġentili: imma
meta ġew, twarrab u nfired, għax baża'
minn dawk taċ-ċirkonċiżjoni.
13 U l-Lħud l-oħra kienu juru ħaġa
b'oħra bħalu, li saħansitra wkoll Barnaba
nġibed mill-wiri ta' ħaġa b'oħra tagħhom.
14 Iżda meta rajt li ma kinux jimxu
dritt skond is-sewwa ta' l-evanġelju, għidt
'il Pietru quddiemhom ilkoll: Jekk int, li
int Lħudi, tgħix bħal ma jgħixu l-Ġentili,
u mħux kif jagħmlu l-Lħud, għaliex iġġie-
għel il-Ġentili jgħixu bħal ma jagħmlu
l-Lħud ?
15 Aħna, li aħna Lħud mit-twelid, u
mħux midinbin mill-Ġentili,
16 Billi nafu li l-bniedem mħux iġġusti-
fikat bl-opri tal-liġi, imma bil-fidi ta' Ġesù
Kristu, aħna wkoll emminna f'Ġesù
Kristu, biex inkunu iġġustifikati bil-fidi ta'
Kristu, u mħux bl-opri tal-liġi: għax bl-
opri tal-liġi ħadd ma jkun iġġustifikat.
17 Iżda jekk, fil-waqt li nfittxu li nkunu
iġġustifikati bi Kristu, aħna nfusna nin-
sabu wkoll midinbin, mela Kristu ħu
ministru tad-dnub ? Allaħares!

18 Għax jekk jien narġa' nibni dawk il-
ħwejjeġ li ġarraft, insir jien stess wieħed li
jikser il-liġi.
19 Għax jien permezz tal-liġi mitt għal-
liġi, biex ngħix għal Alla.
20 Jien imsallab ma' Kristu: madan-
kollu jien ngħix; imma mhux jien, imma
Kristu jgħix fija: u l-ħajja li issa ngħix fil-
ġisem ngħixha bil-fidi ta' l-Iben t'Alla, li
ħabbni, u ta lilu nnifsu għalija.
21 Ma nwarrabx il-grazzja t'Alla: għax
jekk il-ħaqq jiġi mil-liġi, mela Kristu miet
għal xejn.

3 Ja Galatin boloh, min saħħarkom,
biex ma tobdux is-sewwa, intom li
quddiem għajnejkom Ġesù Kristu kien
impinġi msallab?
2 Dan biss irrid naf minn għandkom:
Ħadtu l-Ispirtu bl-opri tal-liġi, jew għax
smajtu l-fidi?
3 Daqshekk intom boloh? Wara li
bdejtu bl-Ispirtu, sirtu issa perfetti bil-
ġisem?
4 Batejtu dak kollu għal xejn? jekk
tassew għadu għal xejn.
5 Mela dak li jagħtikom l-Ispirtu, u
jagħmel il-mirakli fostkom, jagħmel dan
bl-opri tal-liġi, jew b'dak li smajtu fuq il-
fidi?
6 Bħalma Abraham emmen f'Alla, u
dan kien magħdud lilu bħala ħaqq.
7 Kunu afu mela li dawk li huma tal-
fidi, dawn huma wlied Abraham.
8 U l-iskrittura, billi għarfet min qabel
li Alla jiġġustifika l-pagani bil-fidi, xandret
minn qabel l-evanġelju 'l Abraham: Fik
jitbierku l-ġnus kollha.
9 Hekk mela dawk li huma tal-fidi
huma mberkin ma' Abraham li emmen.
10 Għax dawk kollha li huma ta' l-opri
tal-liġi huma taħt is-saħta: għax hu mik-
tub: Misħut kull min ma jibqax iżomm
sħiħ ma' kull ħaġa miktuba fil-ktieb tal-
liġi biex iħarisha.
11 Imma li l-ebda bniedem ma hu
iġġustifikat bil-liġi quddiem Alla, hu ċar;
għax, Il-ġust igħix bil-fidi.
12 U l-liġi mhix tal-fidi: iżda, Il-
bniedem li jħarisha, ikollu l-ħajja biha.
13 Kristu fdiena mis-saħta tal-liġi, billi
sar saħta għalina: għax hu miktub:
Misħut kull min ikun imdendel ma' għuda:
14 Biex il-barka t'Abraham tinżel fuq
il-Ġentili f'Ġesù Kristu; biex aħna nieħdu
permezz tal-fidi l-wegħda ta' l-Ispirtu.
15 Ħuti, nitkellem bħala bniedem:
Għalkemm testment ikun ta' bniedem,
ħadd ma jista jħassru, jew iżid miegħu,
jekk ikun ikkonfermat.
16 Issa 'l Abraham u lil nislu saru
l-wegħdi. Ma jgħidx: U lill-insiel, bħalli-
kieku kienu ħafna; imma għal wieħed: U
lil nislek, li hu Kristu.
17 U jien ngħid dan: Li t-testment, li
kien ikkonfermat minn qabel minn Alla fi
Kristu, ma tistax tħassru l-liġi, li ġiet erba'
mija u tletin sena wara, biex iġġib fix-xejn
il-wegħda,
18 Għax jekk il-wirt hu mil-liġi, mhux
iżjed mill-wegħda; imma bil-wegħda tah
Alla 'l Abraham.
19 Għalfejn mela tiswa l-liġi? Min-
ħabba l-ksur kienet miżjuda, sakemm jiġi
n-nisel li lilu kienet saret il-wegħda; u
ntgħatat mill-anġli permezz ta' id ta'
medjatur.
20 Issa medjatur mhux medjatur ta'
wieħed, iżda Alla hu wieħed.
21 Il-liġi mela hi kontra l-wegħdiet
t'Alla? Allaħares! għax kieku ntgħatat
liġi li tista' tagħti l-ħajja, tassew li l-ħaqq
kien ikun mil-liġi.
22 Imma l-iskrittura għalqet kollox
taħt id-dnub, biex il-wegħda, bil-fidi
f'Ġesù Kristu, tkun tista' tingħata lil dawk
li jemmnu.
23 Imma qabel ma ġiet il-fidi, konna
miżmumin taħt il-liġi, magħluqin għall-
fidi li kellha tkun wara irrevelata.
24 Hekk il-liġi kienet il-mexxejja tagħna
biex teħodna għand Kristu, biex inkunu
iġġustifikati bil-fidi.
25 Imma wara li ġiet il-fidi, m'għadniex
aktar taħt mexxej.
26 Għax intom ilkoll ulied Alla bil-fidi
fi Kristu Ġesù.
27 Għax intom ilkoll li tgħammidtu fi
Kristu lbistu 'l Kristu.
28 Mhemmx la Lhudi u lanqas Grieg;
mhemmx la lsir u lanqas ħieles; mhemmx
la raġel u lanqas mara: għax intom ilkoll
wieħed fi Kristu Ġesù.
29 U jekk intom ta' Kristu, intom mela
nisel Abraham, u werrieta skond il-wegħda.

4 Issa jien ngħid: Li l-werriet, kemm
idum tifel, ma jkun differenti xejn mill-
qaddej, għalkemm hu sid ta' kollox;
2 Imma hu taħt it-tuturi u l-prokuraturi
saż-żmien imwaqqat mill-missier.
3 Hekk aħna wkoll, meta konna għadna
tfal, konna mjassrin taħt l-elementi tad-
dinja:
4 Iżda meta waslet il-milja taż-żmien,
Alla bagħat 'l Ibnu, li sar minn mara,
imwieled taħt il-liġi,
5 Biex jifdi lil dawk li kienu taħt il-liġi,
u biex insiru wlied adottivi.
6 U billi intom ulied, Alla bagħat
l-Ispirtu t'Ibnu f'qalbkom, igħajjat: Abba,
Missier.
7 Għalhekk m'għadikx aktar qaddej,
imma iben: u jekk iben, werriet ukoll
t'Alla permezz ta' Kristu.
8 Imma dak iż-żmien, meta ma kontux
tafu 'l Alla, kontu taqdu lil dawk li min-
natura m'humiex allat.

9 Imma issa, wara li għaraftu 'l Alla,
jew aktarx magħrufin minn Alla, kif
terġgħu dduru lejn dawk l-elementi bla
saħħa u bla siwi, li taħthom tixtiequ
terġgħu tkunu fil-jasar?
10 Intom tħarsu l-jiem, ix-xhur, l-is-
tagħuni, u s-snin.
11 Nibża' minħabba fikom, li tħabatt
fostkom għal xejn.
12 Ħuti, nitlobkom bil-ħniena, kunu
bħali, għax jien bħalkom; intom ma
għamiltuli l-ebda deni.
13 Tafu li minħabba marda tal-ġisem
xandartilkom l-ewwel darba l-evanġelju.
14 U intom ma maqdartux, u lanqas
stmerrejtu t-tiġrib tiegħi li kien f'ġismi;
imma lqajtuni bħala anġlu t'Alla, bħala
Kristu Ġesù stess.
15 Fejn hu mela l-ferħ li kontu ssem-
mu? Għax jien nixhdilkom, li, kieku kien
jista' jkun, kontu taqilgħu għajnejkom
stess, u tagħtuhomli.
16 Mela sirt għadu tagħkom, għax
qiegħed ngħidilkom is-sewwa?
17 Dawn huma mħeġġin għalikom,
iżda mhux onestament; iva, iridu jifirdu-
kom minna, biex titħeġġu għalihom.
18 Iżda tajjeb li titħeġġu dejjem għall-
ġid, u mhux biss meta nkun magħ-
kom.
19 Uliedi ċ-ċkejknin, li għalikom inħoss
mill-ġdid l-uġigħ tal-ħlas sakemm Kristu
jissawwar fikom,
20 Nixtieq inkun magħkom bħalissa, u
nbiddel leħni; għax jien inħossni mħaw-
wad bikom.
21 Għiduli, intom li tixtiequ toqogħdu
taħt il-liġi, ma tisimgħux mil-liġi?
22 Għax hu miktub, li Abraham kellu
żewġ ulied, wieħed mill-qaddejja, u l-ieħor
mill-ħielsa.
23 Imma dak li kien bin il-qaddejja
twieled skond il-ġisem; u bin il-ħielsa
skond il-wegħda.
24 U dawn il-ħwejjeġ huma tixbiha:
għax dawn huma żewġ rabtiet; waħda
mill-muntanja Sinaj, li tiled għall-jasar, u
din hi Hagar.
25 Għax din Hagar hi l-muntanja Sinaj
fl-Għarabja, u taqbel ma' Ġerusalem ta'
llum, u hi mjassra ma' wliedha.
26 Imma Ġerusalem ta' fuq hi ħielsa, u
hi ommna lkoll.
27 Għax hu miktub: Ifraħ, ja ħawlija li
ma tilidx; infexx għajjat, int li ma tħossx
l-uġigħ tal-ħlas: għax il-mara mitluqa,
kellha wisq aktar ulied minn dik li
għandha żewġha.
28 Issa ħuti, aħna wlied il-wegħda, bħal
ma kien Iżakk.
29 Imma bħalma f'dak iż-żmien dak li
kien imwieled skond il-ġisem ippersegwita
'l dak li kien imwieled skond l-Ispirtu,
hekk hu issa wkoll.
30 Madankollu xi tgħid l-iskrittura?
Keċċi 'l barra l-qaddejja u 'l binha: għax
bin il-qaddejja ma jiritx ma' bin il-ħielsa.
31 Għalhekk, ħuti, maħniex ulied il-
qaddejja, iżda wlied il-ħielsa.

5 Żommu sħiħ mela fil-libertà li biha
Kristu ħelisna, u terġgħux tinqabdu
fil-madmad tal-jasar.
2 Ara, jien Pawlu ngħidilkom, li jekk
tkunu ċirkonċiżi, Kristu ma jiswielkom
xejn.
3 Għax nixhed mill-ġdid lil kull raġel li
jagħmel iċ-ċirkonċiżjoni, li hu marbut
biex iħares il-liġi kollha.
4 Lilkom, li intom iġġustifikati bil-liġi,
Kristu sar ma jiswielkom xejn; intom
waqajtu mill-grazzja.
5 Għax aħna fl-Ispirtu, bil-fidi, nisten-
new it-tama tal-ħaqq.
6 Għax fi Kristu Ġesù u la ċ-ċirkon-
ċiżjoni ma tgħodd xejn, u lanqas in-nuqqas
ta' ċirkonċiżjoni; imma l-fidi li taħdem bl-
imħabba.
7 Ġrejtu tajjeb: min fixkilkom biex ma
tobdux is-sewwa?
8 Din il-fehma mhix ġejja minn dak li
jsejħilkom.
9 Ftit ħmira tħemmer il-għaġna kollha.
10 Għandi tama qawwija fikom fil-
Mulej, li ma taħsbuhiex xort'oħra: imma
min qiegħed iħawwadkom, hu min hu,
jarfa' l-kundanna tiegħu.
11 U jien, ħuti, jekk għadni nxandar
iċ-ċirkonċiżjoni, għaliex għadni ipperseg-
witat? Mela ma għadux jiswa l-iskandlu
tas-salib.
12 Li kienu jqattgħu ġisimhom dawk li
jħawdukom!
13 Għax intom, ħuti, kontu msejħin
għall-libertà; biss tinqdewx bil-libertà
bħala okkażjoni għall-ġisem, iżda bl-
imħabba aqdu 'l xulxin.
14 Għax il-liġi kollha hi miġbura
f'kelma waħda, li hi din: Ħobb 'il għajrek
bħalek innifsek.
15 Imma jekk tigdmu u tibilgħu 'l
xulxin, araw li ma tintemmux minn
xulxin.
16 Dan mela ngħid jien: Imxu fl-
Ispirtu, u intom ma twettqux ix-xewqat
ħżiena tal-ġisem.
17 Għax il-ġisem għandu xewqat kon-
tra l-Ispirtu, u l-Ispirtu kontra l-ġisem; u
dawn huma kontra xulxin: biex hekk ma
tkunux tistgħu tagħmlu li tridu.
18 Imma jekk tkunu mmexxijin mill-
Ispirtu, mintomx taħt il-liġi.
19 Issa l-egħmejjel tal-ġisem, li huma
magħrufin, huma dawn: l-adulterju, iż-
żena, il-faħx, it-tbaħrid,
20 L-idolatrija, is-seħer, il-mibegħda,
il-ġlied, il-ġelosija, il-għadab, it-tbixkil, il-
firda, l-ereżija,
21 Il-għira, il-qtil, is-sokor, ix-xalar, u

ħwejjeġ bħal dawn: u ngħidilkom minn
qabel, bħal ma għidtilkom ukoll fl-
imgħoddi, li dawk li jagħmlu ħwejjeġ bħal
dawn ma jirtux is-saltna t'Alla:
22 Iżda l-frott ta' l-Ispirtu hi l-imħabba,
il-ferħ, is-sliem, is-sabar fit-tul, il-ħniena,
it-tjieba, il-fidi,
23 Il-ħlewwa, ir-rażna: kontra dawn
m'hemmx liġi.
24 U dawk li huma ta' Kristu sallbu 'l
ġisem bil-ġibdiet u x-xewqat ħżiena
tiegħu.
25 Jekk ngħixu fl-Ispirtu, ħa nimxu
wkoll fl-Ispirtu.
26 Ħa ma nixtiqux ftaħir fieragħ, billi
ninbxu lil xulxin, u ngħiru għal xulxin.

6 Ħuti, jekk xi ħadd jinqabad f'xi ħtija,
intom l-ispiritwali erġgħu saħħuh
b'ispirtu ta' ħlewwa; u ħares lilek innifsek,
li ma tkunx imġarrab int ukoll.
2 Erfgħu t-tagħbijiet ta' xulxin, u hekk
twettqu l-liġi ta' Kristu.
3 Għax jekk wieħed jaħseb li hu nnifsu
xi ħaġa, meta mhu xejn, iqarraq bih in-
nifsu.
4 Imma ħa jgħarbel kull wieħed
egħmilu stess, imbagħad ikollu biex jifta-
ħar bih innifsu biss, u mhux b'ħadd ieħor.
5 Għax kull wieħed għandu jarfa'
tagħbitu.
6 Min hu mgħallem fil-kelma ħa jaq-
sam kull ġid ma' min igħallem.
7 La titqarqux; Alla ma jidħkux bih:
għax kulma wieħed jiżra', dak jaħsad.
8 Għax min jiżra' għal ġismu minn
ġismu jaħsad it-taħsir; iżda min jiżra'
għall-Ispirtu, mill-ispirtu jaħsad il-ħajja
ta' dejjem.
9 U ħa ma ngħajjewx nagħmlu t-tajjeb:
jekk ma nintelqux, naħsdu meta l-ħsad
jasal f'waqtu.
10 Billi issa għandna ż-żmien, ħalli
nagħmlu l-ġid lill-bnedmin kollha, u
l-aktar lil dawk ta' dar il-fidi.
11 Taraw b'liema ittri kbar qiegħed
niktbilkom b'idi.
12 Dawk kollha li jixtiequ jingħoġbu fil-
ġisem, iġegħlukom tkunu ċirkonċiżi; biss
biex ma jkunux ippersegwitati għas-salib
ta' Kristu.
13 Għax lanqas dawk stess li huma
ċirkonċiżi ma jħarsu l-liġi; iżda jixtiequ li
tkunu ċirkonċiżi, biex jiftaħru b'ġisim-
kom.
14 Imma Alla ma jridx li jien niftaħar,
ħlief bis-salib ta' Sidna Ġesù Kristu, li bih
id-dinja hi msallba għalija, u jien għad-
dinja.
15 Għax fi Kristu Ġesù la ċ-ċirkonċiż-
joni, u lanqas in-nuqqas ta' ċirkonċiżjoni,
ma jiswa xejn, iżda kreatura ġdida.
16 U dawk kollha li jimxu skond dir-
regola, sliem u ħniena fuqhom, u fuq
Iżrael t'Alla.
17 Għal li ġej ħa ma jdejjaqni ħadd:
għax jien għandi f'ġismi l-marki ta' Sidna
Ġesù.
18 Ħuti, il-grazzja ta' Sidna Ġesù
Kristu tkun ma' l-ispirtu tagħkom.
Amen.

L-Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lill-Efesin

1 Pawlu, appostlu ta' Ġesù Kristu bir-
rieda t'Alla, lill-qaddisin li huma
f'Efesus, u lill-fidili fi Kristu Ġesù:
2 Grazzja lilkom, u sliem, mingħand
Alla Missierna, u mingħand il-Mulej
Ġesù Kristu.
3 Imbierek ikun Alla u Missier Sidna
Ġesù Kristu, li berikna fi Kristu b'kull
barka spiritwali fis-smewwiet.
4 Bħal ma għażilna fih qabel il-ħolqien
tad-dinja, biex inkunu qaddisin u bla
tebgħa quddiemu fl-imħabba:
5 Billi ippredestinana biex inkunu
wliedu adottivi għalih innifsu b'Ġesù
Kristu, skond l-intenzjoni tajba tar-rieda
tiegħu,
6 Għat-tifħir tal-glorja tal-grazzja tie-
għu, li biha għamilna milqugħin fil-
Maħbub.
7 Li fih għandna l-fidwa permezz ta'
demmu, il-maħfra tad-dnubiet, skond il-
għana tal-grazzja tiegħu;
8 Li minnha fawwar fuqna b'kull għerf
u prudenza;
9 Billi għarrafna l-misterju tar-rieda
tiegħu, skond l-intenzjoni tajba tiegħu li
għoġbu jagħmel minn qabel fih stess:
10 Biex fil-pjan tal-milja taż-żminijiet,
jiġbor kollox flimkien fi Kristu, sew dak li
hemm fis-sema, u kemm dak li hemm fl-
art; iva, fih:
11 Fih ukoll aħna konna magħmulin

eredi, billi konna ippredestinati skond il-għan ta' dak li jagħmel il-ħwejjeġ kollha skond il-fehma tar-rieda tiegħu stess:
12 Biex inkunu għat-tifħir tal-glorja tiegħu, aħna li minn qabel ittamajna fi Kristu.
13 Li fih intom ukoll fdajtu, wara li smajtu l-kelma tas-sewwa, l-evanġelju tas-salvazzjoni tagħkom: li fih ukoll wara li intom emmintu, kontu issiġillati b'dak l-Ispirtu mqaddes tal-wegħda,
14 Li hu r-rahan tal-wirt tagħna sal-fidwa sħiħa ta' dawk li Alla kiseb, għat-tifħir tal-glorja tiegħu.
15 Għalhekk jien ukoll, wara li smajt fuq il-fidi tagħkom f'Sidna Ġesù, u l-imħabba lejn il-qaddisin kollha,
16 Ma nehdiex niżżiħajr għalikom, billi nsemmikom fit-talb tiegħi;
17 Biex Alla ta' Sidna Ġesù Kristu, Missier il-glorja, jagħtikom spirtu ta' għerf u rivelazzjoni ħalli jkollkom għarfa sħiħa tiegħu:
18 Billi jdawlilkom il-għajnejn ta' moħħkom; biex tkunu tafu x'inhi t-tama tas-sejħa tiegħu, u liema għana ta' glorja fih il-wirt tiegħu qalb il-qaddisin,
19 U kemm hu tal-għaġeb il-kobor tas-setgħa tiegħu għalina li nemmnu, skond il-ħedma tas-setgħa qawwija tiegħu.
20 Li għamel fi Kristu, meta qajmu mill-imwiet, u qiegħdu n-naħa tal-lemin tiegħu stess fis-smewwiet.
21 Wisq 'l fuq minn kull prinċipat, u setgħa, u qawwa, u ħakma, u kull isem li jissemma, mhux biss f'did-dinja, imma f'dik ukoll li ġejja:
22 U qiegħed kollox taħt riġlejh, u lilu għamlu fuq kollox, biex ikun ir-ras tal-knisja,
23 Li hi ġismu, il-milja ta' dak li jimla kollox f'kollox.

2 U lilkom ta l-ħajja, intom li kontu mejtin bil-ħtijiet u d-dnubiet;
2 Li fihom intom imxejtu fl-imgħoddi skond il-mixja tad-dinja, skond il-prinċep tal-ħakma ta' l-ajru, l-ispirtu li issa jaħdem f'ulied id-diżubbidjenza:
3 Li fosthom ukoll għixna aħna lkoll fiż-żminijiet imgħoddija fix-xewqat ħżiena ta' ġisimna, inwettqu x-xewqat tal-ġisem u tal-moħħ; u konna min-natura wlied il-għadab, l-istess bħall-oħrajn.
4 Imma Alla, li hu għani fil-ħniena, għall-imħabba kbira tiegħu li biha ħabbna,
5 Ukoll meta konna mejtin fid-dnubiet, tana l-ħajja flimkien ma' Kristu, (bil-grazzja intom salvati;)
6 U qajjimna flimkien, u qegħidna flimkien fis-smewwiet fi Kristu Ġesù.
7 Biex fiż-żminijiet li ġejjin juri l-għana tal-għaġeb tal-grazzja tiegħu, fit-tjieba tiegħu permezz ta' Kristu Ġesù.
8 Għax bil-grazzja intom salvati, permezz tal-fidi: u dan mhux minkom infuskom: dan hu don t'Alla:
9 Mhux mill-opri, biex ħadd ma jiftaħar.
10 Għax aħna xogħol tiegħu, maħluqin fi Kristu Ġesù għall-opri tajba, li Alla hejja minn qabel biex nimxu fihom.
11 Għalhekk ftakru, li fl-imgħoddi kontu Ġentili fil-ġisem, u kontu msejħin Mhux Ċirkonċiżi minn dawk li huma msejħin Ċirkonċiżi fil-ġisem b'id il-bniedem;
12 Li f'dak iż-żmien kontu mingħajr Kristu, billi kontu barra mill-poplu ta' Iżrael, u barranin għar-rabtiet tal-wegħda, mingħajr tama, u mingħajr Alla fid-dinja:
13 Imma issa fi Kristu Ġesù, intom li darba kontu bgħid ħafna, sirtu qrib bid-demm ta' Kristu.
14 Għax hu s-sliem tagħna, u t-tnejn għamilna wieħed, u waqqa' l-ħajt tan-nofs li kien jifridna;
15 Billi ħassar b'ġismu l-mibegħda, il-liġi tal-kmandamenti, li tikkonsisti fi preċetti; biex mit-tnejn jagħmel fih innifsu bniedem wieħed ġdid, u hekk iġib is-sliem;
16 U biex iħabbibkom it-tnejn f'ġisem wieħed ma' Alla bis-salib, wara li jkun qered bih il-mibegħda:
17 U ġie u xandar is-sliem lilkom li kontu bgħid ħafna, u lil dawk li kienu qrib.
18 Għax permezz tiegħu aħna t-tnejn għandna dħul bi Spirtu wieħed għand il-Missier.
19 Issa mela m'għadkomx aktar barranin u għorba, imma nies ta' l-istess belt mal-qaddisin, u tad-dar t'Alla;
20 Mibnijin fuq il-pedamenti ta' l-appostli u tal-profeti, b'Ġesù Kristu nnifsu bħala l-ħaġra tal-għareb;
21 Li fih il-bini kollu mgħaqqad tajjeb flimkien jikber f'tempju mqaddes fil-Mulej:
22 Li fih intom ukoll mibnijin flimkien biex tkunu l-agħmara t'Alla permezz ta' l-Ispirtu.

3 Għal dir-raġuni jien Pawlu, il-priġunier ta' Ġesù Kristu għalikom il-Ġentili,
2 Jekk intom smajtu bix-xogħol mogħti lili mill-grazzja t'Alla għalikom:
3 Kif b'rivelazzjoni għarrafni l-misterju; (bħal ma ktibt qabel fi ftit kliem,
4 Li bihom, meta taqraw, tistgħu tifhmu x'naf jien mill-misterju ta' Kristu,)
5 Li fi żminijiet imgħoddija ma kienx imgħarraf lil ulied il-bniedem, bħalma hu irrivelat issa bl-Ispirtu lill-appostli qaddisa tiegħu u lill-profeti;
6 Biex il-Ġentili jkunu sħab fil-wirt, u mill-istess ġisem, u jaqsmu fil-wegħda tiegħu fi Kristu permezz ta' l-evanġelju:

7 Li tiegħu jien sirt ministru, skond id-
don tal-grazzja t'Alla mogħti lili bil-ħedma
tas-setgħa tiegħu.
8 Lili, li jien l-iżgħar fost il-qaddisin
kollha, hi mogħtija dil-grazzja, li nxandar
fost il-Ġentili l-għana bla tarf ta' Kristu;
9 U biex nuri lil kullħadd x'inhi x-xirka
tal-misterju, li sa mill-bidu tad-dinja kien
moħbi f'Alla, li ħalaq kollox b'Ġesù
Kristu:
10 Biex ikun imgħarraf issa lill-prinċi-
pati u lis-setgħat fis-smewwiet, permezz
tal-knisja, il-għerf ta' mezzi bla tarf t'Alla,
11 Skond il-pjan etern li hu għamel fi
Kristu Ġesù Sidna:
12 Li fih għandna l-ħila nersqu b'qalbna
qawwija bil-fidi li għandna fih.
13 Għalhekk nixtieq li ma taqtgħux
qalbkom minħabba n-niket tiegħi għali-
kom; li hu l-glorja tagħkom.
14 Minħabba f'hekk nilwi rkobbtejja
quddiem Missier Sidna Ġesù Kristu,
15 Li minnu tissemma kull familja, fis-
sema u fl-art,
16 Biex jagħtikom, skond il-għana tal-
glorja tiegħu, li tassaħħu bil-qawwa bl-
Ispirtu tiegħu fil-bniedem ta' ġewwa;
17 Biex igħammar Kristu f'qalbkom
bil-fidi; biex intom, billi għandkom
l-egħruq u l-pedamenti fl-imħabba,
18 Tkunu tistgħu tifhmu mal-qaddisin
kollha l-wisa', u t-tul, u l-fond, u l-għoli;
19 U tagħrfu l-imħabba ta' Kristu, li
tgħaddi kull għerf, biex timtlew bil-milja
kollha t'Alla.
20 Issa lil dak li jista' jagħmel wisq
aktar minn dak kollu li nitolbu jew milli
naħsbu, skond is-setgħa li taħdem fina,
21 Lilu tingħata l-glorja fil-knisja, bi
Kristu Ġesù, fiż-żminijiet kollha, għal
dejjem ta' dejjem. Amen.

4 Jien mela, il-priġunier tal-Mulej, nit-
lobkom bil-ħniena li timxu kif jixraq
lis-sejħa li biha kontu msejħin,
2 Bl-umiltà kollha u bil-ħlewwa, bis-
sabar, taħmlu 'l xulxin bl-imħabba;
3 Titħabtu biex iżżommu l-għaqda ta'
l-Ispirtu bir-rabta tas-sliem.
4 Hemm ġisem wieħed, u Spirtu wieħed,
bħal ma kontu msejħin f'tama waħda tas-
sejħa tagħkom;
5 Mulej wieħed, fidi waħda, magħmu-
dija waħda,
6 Alla wieħed u Missier kulħadd, li hu
fuq kulħadd, u f'kulħadd, u ġo fikom
ilkoll.
7 Imma lil kull wieħed minna hi
mogħtija l-grazzja skond il-qjies tad-don
ta' Kristu.
8 Għalhekk igħid: Meta tala' fil-għoli,
ħa fil-jasar il-jasar, u ta doni lill-bnedmin.
9 (Issa li tala' x'inhu ħlief li wkoll niżel
qabel fl-inħawi l-aktar saflenija ta' l-art?
10 Dak li niżel hu dak stess ukoll li tala'
wisq 'il fuq mis-smewwiet kollha, biex
jimla kollox.)
11 U lil x'uħud, tahom li jkunu ap-
postli; u lil x'uħud, profeti; u lil x'uħud,
evanġelisti; u lil x'uħud, ragħajja u għallie-
ma;
12 Għat-trawwim tal-qaddisin, għax-
xogħol tal-ministeru, għall-bini tal-ġisem
ta' Kristu:
13 Sakemm naslu lkoll fil-għaqda tal-
fidi, u fil-għarfa ta' l-Iben t'Alla, bħal raġel
fl-aħjar ta' żmienu, fil-qjies tal-kobor
tal-milja ta' Kristu:
14 Biex ma nkunux aktar tfal, imtajrin
'il hawn u 'l hemm, u meħudin minn kull
riħ ta' tagħlim, bil-ħjiena tal-bnedmin, u
bil-ħżunija, biex jinsġu l-qerq, li bih lesti
biex iqarrqu;
15 Imma billi nitkellmu s-sewwa fl-
imħabba, nikbru f'kollox fih, dak li hu
r-ras, Kristu:
16 Li minnu l-ġisem kollu magħqud
flimkien, u msaħħaħ bl-irbit kollu li jagħti
l-għajnuna, skond il-ħedma li hemm fid-
daqs ta' kull biċċa, jaħdem il-kobor tiegħu
għall-bini tiegħu nnifsu fl-imħabba.
17 Dan jien ngħid mela, u nixhed fil-
Mulej, li mn'issa 'l quddiem ma timxux
iżjed bħal ma jimxu Ġentili oħra, wara
l-frugħa ta' moħħhom,
18 Li għandhom moħħhom imdallam, u
mbegħdin mill-ħajja t'Alla, minħabba l-in-
juranza li qiegħda fihom, u l-ebusija ta'
qalbhom:
19 U billi ma jħossux, taw lilhom infus-
hom għat-tbaħrid, biex jagħmlu b'kilba
kull faħx.
20 Imma intom mhux hekk tgħallimtu
'l Kristu;
21 Jekk intom tassew smajtuh, u kontu
mgħallmin minnu, billi s-sewwa hu
f'Ġesù:
22 Biex tinżgħu għal dik li hija ħajja
mgħoddija l-bniedem il-qadim, li hu
mħassar skond ix-xewqat qarrieqa;
23 U tiġġeddu fl-ispirtu ta' moħħkom;
24 U tilbsu l-bniedem ġdid, li skond
Alla hu maħluq fil-ħaqq u l-qdusija tas-
sewwa.
25 Għalhekk warrbu l-gideb, u kull
wieħed jitkellem is-sewwa mal-ġar tiegħu:
għax aħna membri ta' xulxin.
26 Agħdbu, imma la tidinbux: tħallux
ix-xemx tgħib fuq għadabkom:
27 Lanqas tagħtu wisa' lix-xitan.
28 Min seraq ħa ma jisraqx aktar:
imma ħa jaħdem, billi jagħmel b'idejh
stess il-ħaġa tajba, biex ikollu x'jagħti lil
min hu fil-bżonn.
29 Ħa ma toħroġ ebda kelma ħażina
minn fommkom; imma dik li hi tajba, u li
tiswa għall-ġid, biex tagħti grazzja lil dawk
li jisimgħuha.
30 U la tnikktux lill-Ispirtu mqaddes

t'Alla, li bih intom issiġillati għal jum il-
fidwa.
31 Ħa jitwarrab minnkom kull imrar, u
saħna, u għadab, u agħjat, u kliem ħażin,
ma' kull ħażen.
32 U kunu qalbkom tajba ma' xulxin,
ħennu għal xulxin, u aħfru 'l xulxin, bħal
ma ħafriklom Alla għal Kristu.

5 Ixbhu mela 'l Alla, bħal ulied maħ-
buba;
2 U imxu fl-imħabba, bħalma Kristu
wkoll ħabbna, u ta lilu nnifsu għalina
bħala offerta u saġrifiċċju 'l Alla b'rieħa
ħelwa.
3 La ż-żena, u lanqas ebda faħx, jew ir-
regħba, ma għandhom jissemmew darba
waħda biss fostkom, kif jixraq lill-
qaddisin;
4 Lanqas kliem moqżież, u kliem iblah,
u ċajt, li ma jixirqux: imma aktarx radd il-
ħajr.
5 Għax dan intom tafu: li l-ebda żieni,
jew faħxi, jew rgħib, li hu idolatra,
m'għandu wirt fis-saltna ta' Kristu u
t'Alla.
6 Tħallu 'l ħadd min iqarraq bikom bi
kliem fieragħ: għax minħabba dawn il-
ħwejjeġ jiġi l-għadab t'Alla fuq ulied id-
diżubbidjenza.
7 La tiħdux mela sehem magħhom.
8 Għax intom kontu darba dlam, imma
issa intom dawl fil-Mulej: imxu bħala
wlied id-dawl:
9 (Għax il-frott ta' l-Ispirtu jinsab
f'kull tjieba u ħaqq u sewwa;)
10 Billi tfittxu li tagħrfu dak li jogħġob
lill-Mulej.
11 U la tissiħbux fl-opri bla frott tad-
dlam, iżda aktarx ikkundannawhom.
12 Għax hu għajb ukoll li wieħed jit-
kellem fuq dawk il-ħwejjeġ li huma
jagħmlu fil-moħbi.
13 Imma l-ħwejjeġ kollha li huma
ikkundannati jinkixfu mid-dawl: għax
kulma jidher hu dawl.
14 Għalhekk igħid: Stenbaħ int li
rieqed, u qum minn bejn l-imwiet, u
jdawlek Kristu.
15 Araw mela li timxu bil-għaqal,
mhux bħal boloh, imma bħal għorrief,
16 Billi tirbħu ż-żmien, għax il-jiem
huma ħżiena.
17 Għalhekk tkunux bla għaqal, imma
ifhmu x'inhi r-rieda tal-Mulej.
18 U la tiskrux bl-inbid, li fih hemm il-
ħajja bla rażan; imma mtlew bl-Ispirtu;
19 Billi tgħidu wieħed lil ieħor salmi,
innijiet u għanjiet spiritwali, tgħannu u
tgħidu s-salmi lill-Mulej f'qalbkom;
20 Troddu l-ħajr dejjem u ta' kollox 'l
Alla l-Missier f'isem Sidna Ġesù Kristu;
21 Billi tissottomettu ruħkom għal
xulxin fil-biża' ta' Kristu.
22 Nisa, issottomettu ruħkom għal
żwieġkom, qiskom għall-Mulej.
23 Għax ir-raġel hu ras martu, bħalma
Kristu hu ras il-knisja: u hu s-salvatur tal-
ġisem.
24 Mela bħalma l-knisja hi suġġetta
għal Kristu, ħa jkunu hekk in-nisa għal
żwieġhom f'kollox.
25 Rġiel, ħobbu n-nisa tagħkom,
bħalma Kristu ħabb ukoll lill-knisja, u ta
lilu nnifsu għaliha;
26 Biex iqaddisha u jnaddafha bil-ħasil
ta' l-ilma bil-kelma,
27 Biex jagħmilha tidher quddiemu
knisja glorjuża, bla tebgħa, bla tikmixa, u
bla xejn minn dan; iżda biex tkun qaddisa,
u bla tebgħa.
28 Hekk għandhom ir-rġiel iħobbu
n-nisa tagħhom bħalkieku ġisimhom
infushom. Min iħobb lil martu, iħobb lilu
nnifsu.
29 Għax ebda raġel għadu qatt ma
bagħad 'il ġismu; imma jmantnih u jieħu
ħsiebu; hekk ukoll il-Mulej il-knisja:
30 Għax aħna membri ta' ġismu, ta'
laħmu, u ta' għadmu.
31 Minħabba f'hekk, raġel iħalli lil
missieru u lil ommu, u jingħaqad ma'
martu, u jkunu t-tnejn ġisem wieħed.
32 Dan hu misterju kbir: iżda jien irrid
ngħid għal Kristu u l-knisja.
33 Għalhekk kull wieħed minnkom, hu
min hu, ħa jħobb lil martu bħalu nnifsu; u
l-mara tqis li tweġġaħ 'il żewġha.

6 Tfal, isimgħu mill-ġenituri tagħkom
fil-Mulej: għax dan sewwa.
2 Weġġaħ lil missierek u lil ommok;
dan hu l-ewwel kmandament b'wegħda;
3 Biex jaħbatlek tajjeb, u tgħix ħajja
twila fuq l-art.
4 U intom, missirijiet, la tqanqlux lil
uliedkom għall-għadab: imma rabbuhom
fit-tagħlim u t-twiddib tal-Mulej.
5 Qaddejja, isimgħu minn dawk li huma
sjiedkom skond il-ġisem, bil-biża' u
t-tregħid, bis-safa ta' qalbkom, qiskom
minn Kristu;
6 Mhux għall-għajn, biex togħġbu lill-
bnedmin; imma bħala l-qaddejja ta'
Kristu, billi tagħmlu r-rieda t'Alla mill-
qalb;
7 Aqduhom bil-qalb, qiskom lill-Mulej,
u mhux lill-bnedmin:
8 Billi tafu li għal kull ħaġa tajba li
wieħed jagħmel, dan jieħu l-ħlas minn
għand Alla, sew jekk ikun ilsir, kemm jekk
ikun ħieles.
9 U intom, sjied, agħmlu l-istess magħ-
hom, ħallikom mit-tehdid: kunu afu li
Sidkom ukoll hu fis-sema: u ma jħares
lejn wiċċ ħadd.
10 Mill-bqija, ħuti, issaħħu fil-Mulej, u
fil-qawwa tas-setgħa tiegħu.

11 Ilbsu l-armatura kollha t'Alla, biex
tkunu tifilħu żżommu kontra t-tnassis tax-
xitan.
12 Għax aħna ma niġġildux kontra
l-laħam u d-demm, imma kontra l-prinċi-
pati, kontra is-setgħat, kontra l-ħakkiema
tad-dlam ta' did-dinja, kontra l-ispirti
ħżiena, li huma f'imkejjen fil-għoli.
13 Għalhekk aqbdu l-armatura kollha
t'Alla, biex tkunu tifilħu żżommu fil-jum
ħażin, u wara li tkunu għamiltu kollox,
tibqgħu weqfin.
14 Kunu mela weqfin, ġenbejkom im-
ħażżmin bis-sewwa, u lebsin il-kurazza
tal-ħaqq;
15 U riġlejkom mixdudin bit-thejjija
ta' l-evanġelju tas-sliem;
16 Fuq kollox, ħudu f'idejkom it-tarka
tal-fidi, li biha tkunu tistgħu titfu l-vleġeġ
tan-nar tal-ħażin,
17 U aqbdu l-elmu tas-salvazzjoni, u
s-sejf ta' l-Ispirtu, li hu l-kelma t'Alla:

18 Billi titolbu dejjem fl-Ispirtu b'kull
xorta ta' talb u tħannin, u ishru bil-
perseveranza kollha, u itolbu bil-qalb
għall-qaddisin kollha;
19 U għalija, biex tingħatali l-kelma,
ħalli nkun nista' nitkellem bla biża', biex
ngħarraf il-misterju ta' l-evanġelju,
20 Li tiegħu jien ambaxxatur marbut
bil-ktajjen: biex nitkellem bla biża', kif
jaħtieġli nitkellem.
21 Iżda biex tkunu tafu wkoll fiex
ninsab, u kif jien, Tikikus, ħuna l-maħbub
qaddej fidil fil-Mulej, igħarrafkom kollox:
22 Bgħattu għandkom għalhekk, biex
tkunu tafu fiex ninsabu, u biex ifarrġilkom
qalbkom.
23 Sliem lill-aħwa, u mħabba flimkien
mal-fidi, mingħand Alla l-Missier u Sidna
Ġesù Kristu.
24 Il-grazzja ma' dawk kollha li jħobbu
'l Sidna Ġesù Kristu fis-sinċerità. Amen.

L-Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lill-Filippin

1 Pawlu u Timotju, il-qaddejja ta' Ġesù
Kristu, lill-qaddisin kollha fi Kristu
Ġesù li hemm Filippi, ma' l-isqfijiet u
d-djakni:
2 Grazzja lilkom, u sliem, mingħand
Alla Missierna, u mingħand Sidna Ġesù
Kristu.
3 Niżżiħajr 'l Alla tiegħi kull meta nifta-
kar fikom,
4 Dejjem f'kull talba tiegħi għalikom
ilkoll nitlob bil-ferħ,
5 Għas-sħubija tagħkom fl-evanġelju
mill-ewwel jum s'issa;
6 Billi għandi qalbi qawwija f'din
l-istess ħaġa, li dak li beda fikom xogħol
tajjeb itemmu sal-jum ta' Ġesù Kristu:
7 Kif jixraq ukoll li jien naħseb dan
fikom ilkoll, għax jien inżommkom
f'qalbi; intom ilkoll li kontu msieħbin
miegħi fil-grazzja tiegħi, sew fil-ktajjen
tiegħi, u kemm fid-difiża u t-twettieq ta'
l-evanġelju.
8 Għax Alla hu x-xiehed tiegħi, kemm
nixtieqkom ilkoll fil-ħniena ħelwa ta'
Ġesù Kristu.
9 U dan nitlob, li l-imħabba tagħkom
toktor iżjed u iżjed fil-għerf u fid-dehen
kollu;
10 Biex tagħżlu dak li hu l-aħjar; biex
tkunu sinċieri u bla ħtija sal-jum ta'
Kristu;

11 Mimlijin bil-frott tal-ħaqq, li jiġi
permezz ta' Ġesù Kristu, għall-glorja u
l-foħrija t'Alla.
12 Imma rridkom tifhmu, ħuti, li dawk
il-ħwejjeġ li ġrawli swew aktarx għax-
xandir ta' l-evanġelju;
13 Għax il-ktajjen tiegħi fi Kristu huma
magħrufin fil-pretorju kollu, u fl-imkejjen
l-oħra kollha.
14 U ħafna mill-aħwa fil-Mulej, li qaw-
wew qalbhom bil-ktajjen tiegħi, għand-
hom ħila aktar biex ixandru l-kelma bla
biża'.
15 X'uħud tassew ixandru wkoll 'il
Kristu b'għira u bi ġlied; u oħrajn ukoll
b'rieda tajba:
16 Ta' l-ewwel ixandru 'l Kristu min-
ħabba l-partit, mhux sinċerament, billi
jaħsbu li sa jżidu diqa mal-ktajjen tiegħi:
17 Iżda l-oħrajn bl-imħabba, billi jafu
li jien qiegħed biex niddefendi l-evan-
ġelju.
18 B'daqshekk x'ġara? B'kull mod,
sew bi skuża, u kemm bis-sewwa, Kristu
jixxandar; u b'dan jien nifraħ, iva, u
nibqa nifraħ.
19 Għax naf li dan jiswieli għas-
salvazzjoni tiegħi permezz tat-talb tagħ-
kom, u tal-għajnuna ta' l-Ispirtu ta' Ġesù
Kristu,
20 Skond il-mistennija mħeġġa u t-tama

tiegħi, li ma jkolli xejn mniex nistħi, imma
li bil-qlubija kollha, bħal dejjem, hekk
ukoll issa Kristu jitfaħħar f'ġismi, sew fil-
ħajja, u kemm fil-mewt.
21 Għax għalija l-ħajja hi Kristu, u li
mmut qliegħ.
22 Imma jekk ngħix fil-ġisem, dan hu
l-frott tal-ħedma tiegħi: imma x'naqbad
nagħżel ma nafx.
23 Għax jien marsus bejn żewġ naħat:
għandi xewqa li nitlaq, u li nkun ma'
Kristu; li hu wisq aħjar:
24 Madankollu li nibqa' fil-ġisem hu
aktar meħtieġ għalikom.
25 U billi għandi din il-fidi qawwija,
naf li nibqa' u ndum magħkom ilkoll
għall-aħjar tagħkom, u għall-ferħ tal-fidi
tagħkom.
26 Biex il-ferħ tagħkom joktor iżjed
f'Ġesù Kristu għalija billi narġa' niġi
għandkom.
27 Biss ġibu ruħkom kif jixraq lill-
evanġelju ta' Kristu: biex sew jekk niġi u
narakom, u kemm jekk ma niġix, nisma'
fuq dak li għandu x'jaqsam magħkom, li
intom iżżommu sħiħ f'ispirtu wieħed, u
b'qalb waħda titqabdu flimkien għall-fidi
ta' l-evanġelju;
28 U la tibżgħu f'xejn mill-avversarji
tagħkom: dan ikun għalihom turija bid-
dieher ta' telfien, iżda għalikom ta' sal-
vazzjoni, u dan mingħand Alla.
29 Għax lilkom kien mogħti għal
Kristu, mhux biss li temmnu fih, imma
wkoll li tbatu għalih;
30 Billi jkollkom l-istess taqbida li rajtu
fija, u li issa tisimgħu li qiegħda fija.

2 Jekk mela hemm xi faraġ fi Kristu, xi
faraġ ta' mħabba, xi xirka ta' l-Ispirtu,
xi ħasra u ħniena,
2 Temmu l-ferħ tiegħi, billi tibqgħu
taqblu ma' xulxin, b'imħabba waħda,
fehma waħda, ħsieb wieħed.
3 Ħa ma jsir xejn bi ġlied u ftaħir
fieragħ; iżda bl-umiltà ħalli kull wieħed
iżomm lill-oħrajn aħjar minnu.
4 La tfittxux kull wieħed dak li jaqblil-
kom, imma kull wieħed dak li jaqbel lill-
oħrajn ukoll.
5 Ħa jkollkom fikom dan il-ħsieb, li
kien fi Kristu Ġesù:
6 Li, għalkemm kien f'sura t'Alla, ma
qishiex bħala ħaġa misruqa li jkun daqs
Alla:
7 Iżda xejjen lilu n-nifsu, u ħa fuqu
s-sura ta' qaddej, u kien magħmul fix-
xbieha tal-bnedmin:
8 U wara li minn barra nstab bħala
bniedem, umilja lilu nnifsu, u sar ubbi-
djenti sal-mewt, u sal-mewt tas-salib.
9 Għalhekk Alla għollieh wisq, u tah
isem li hu fuq kull isem:
10 Biex għall-isem ta' Ġesù tiltewa kull
irkobba, ta' ħlejjaq fis-sema, u ta' ħlejjaq
fuq l-art, u ta' ħlejjaq taħt l-art;
11 U li kull ilsien jistqarr li Ġesù Kristu
hu Mulej, għall-glorja t'Alla l-Missier.
12 Għalhekk, maħbubin tiegħi, bħal
ma obdejtu dejjem, mhux biss quddiemi,
iżda wisq aktar issa li miniex hemm,
aħdmu s-salvazzjoni tagħkom stess bil-
biża' u t-tregħid.
13 Għax hu Alla li jaħdem fikom sew
ir-rieda u kemm l-egħmil skond kif
jogħġob lilu.
14 Agħmlu kollox mingħajr dgergir u
tlaqliq:
15 Biex tkunu bla ħtija u bla ħjiena,
ulied Alla, bla tebgħa, f'nofs ġens im-
għawweġ u maqlub, li fih intom tiddu bħal
kwiekeb fid-dinja;
16 Billi żżommu l-kelma tal-ħajja; biex
nifraħ fil-jum ta' Kristu, li jien ma ġrejtx
għal xejn, u lanqas tħabatt għal xejn.
17 Iva, imqar kieku jien kelli nxerred
demmi fuq il-vittmi u s-sagrifiċċju tal-
fidi tagħkom, nifraħ, u nifraħ magħkom
ilkoll.
18 Għall-istess ħaġa kunu wkoll intom
ferħanin, u jifirħu miegħi.
19 Imma jien nafda f'Sidna Ġesù li
nibagħtilkom ma ndumx 'il Timotju,
biex jien ukoll inkun imfarraġ sewwa,
meta nisma' b'dak li tinsabu fih.
20 Għax m'għandi 'l ħadd li jaħsibha
bħalu, li sinċerament jieħu ħsieb ta' dak li
tinsabu fih.
21 Għax kollha jfittxu dak li jaqblil-
hom, u mhux dawk il-ħwejjeġ li huma ta'
Ġesù Kristu.
22 Imma intom tafu l-prova tiegħu, li,
bħala iben ma' missieru, ħadem miegħi fl-
evanġelju.
23 Lilu mela nittama li nibgħat issa,
malli nara x'sa jsir minni.
24 Imma jien nittama fil-Mulej li niġi
malajr ukoll jien stess.
25 Madankollu jien ħsibt li hu meħtieġ
li nibagħtilkom 'l Epafroditus, ħija, u
sieħbi fix-xogħol, u sieħbi fit-taqbid, iżda
l-appostlu tagħkom, u li għini fil-ħtiġijiet
tiegħi.
26 Għax hu mxennaq għalikom ilkoll,
u kien wisq qalbu sewda, għaliex smajtu li
kien marid.
27 Għax hu tassew kien marid u kien
wasal biex imut: imma Alla ħenn għalih;
u mhux għalih biss, imma għalija wkoll,
biex ma jkollix għali fuq għali.
28 Għalhekk bagħatthulkom iżjed bil-
ħeġġa, biex, meta terġgħu tarawh, tifirħu,
u jien inkun anqas qalbi sewda.
29 Ilqgħuh mela fil-Mulej bil-ferħ kol-
lu; u nies bħalu wruhom rispett.
30 Għax minħabba x-xogħol ta' Kristu
kien wasal biex imut, billi ma ħasibx
f'ħajtu, biex jagħmel tajjeb għan-nuqqas
ta' qadi tagħkom għalija.

3 Mill-bqija, ħuti, ifirħu fil-Mulej. Li
niktbilkom l-istess ħwejjeġ, lili tassew
ma jdejjaqnix, imma lilkom jiswielkom.
2 Ħarsu ruħkom mill-klieb, ħarsu ruħ-
kom mill-ħaddiema ħżiena, ħarsu ruħkom
mit-taqtigħ.
3 Għax iċ-ċirkonċiżjoni hi aħna, li
nqimu 'l Alla fl-ispirtu, u nifirħu fi Kristu
Ġesù, u li m'għandniex fidi qawwija fil-
ġisem.
4 Għalkemm jien nista' wkoll ikolli fidi
qawwija fil-ġisem. Jekk xi ħadd ieħor
jidhirlu li għandu għalfejn jafda fil-ġisem,
jien aktar:
5 Ċirkonċiż wara tmint ijiem, minn
ġens Iżrael, mit-tribù ta' Benjamin, Lhudi
bin il-Lhud; Fariżew, għal dik li hi liġi:
6 Fil-ħeġġa, ippersegwitajt lill-knisja;
għal dak li hu ħaqq fil-liġi, jien bla ħtija.
7 Imma dawk il-ħwejjeġ li kienu ta'
qliegħ għalija, għaddejthom bħala telf
minħabba Kristu.
8 Iva, bla dubju, jien inżomm kollox
bħala telf ħdejn il-privileġġ kbir li nagħraf
'il Kristu Ġesù Sidi: li għalih sofrejt it-
telfa ta' kull ħaġa, li jien inqis bħala skart
biex nirbaħ 'il Kristu,
9 U biex ninsab fih, mhux bil-ħaqq
tiegħi, li jiġi mill-liġi, iżda bil-ħaqq li jiġi
permezz tal-fidi fi Kristu: il-ħaqq li jiġi
minn Alla bil-fidi:
10 Biex nagħraf lilu, u s-setgħa tal-
qawmien tiegħu, u x-xirka fit-tbatijiet
tiegħu, billi nkun nixbhu fil-mewta tiegħu;
11 Jekk b'xi mod naqla' l-qawma minn
bejn l-imwiet.
12 Mhux għax jien diġà lħaqt it-tmiem,
jew diġà sirt perfett: imma nibqa' miexi
biex infittex li naqbdu, bħalma jien ukoll
maqbud minn Kristu Ġesù.
13 Ħuti, jien ma nqisx lili nnifsi li diġà
lħaqt it-tmiem; iżda dil-ħaġa biss nagħ-
mel: ninsa l-ħwejjeġ ta' wara, u nimxi 'l
quddiem biex nilħaq dawk il-ħwejjeġ li
huma quddiemi.
14 Nimxi lejn it-tmiem għall-ħlas li
għalih sejjħilna hemm fuq Alla fi
Kristu Ġesù.
15 Ħalli mela aħna, li aħna perfetti,
ikollna dal-ħsieb: u jekk taħsbu xort'oħra
f'xi ħaġa, Alla jgħarraf din ukoll lilkom.
16 Madankollu, ħa nimxu bl-istess
qjies u nħossu l-istess ħaġa, f'dak li diġà
wasalna.
17 Ħuti, ixbhu lili lkoll flimkien, u
ħarsu lejn dawk li jġibu ruħhom bħall-
eżempju li intom għandkom fina.
18 (Għax hawn ħafna jġibu ruħhom,
bħal ma għidtilkom fuqhom bosta drabi, u
issa mbikki ngħidilkom ukoll, bħala
għedewwa tas-salib ta' Kristu:
19 Li tmiemhom hu t-telfien, li żaqq-
hom hi Alla tagħhom, u li l-glorja tagħ-
hom hi fil-għajb tagħhom, u li moħħhom
fil-ħwejjeġ ta' l-art.)
20 Għax iċ-ċittadinanza tagħna hi fis-
sema; minn hemm ukoll aħna nistennew
is-Salvatur, lil Sidna Ġesù Kristu:
21 Li jbiddel il-ġisem ta' l-umiljazzjoni
tagħna, biex ikun jixbah il-ġisem tal-
glorja tiegħu, skond il-qawwa li biha jista'
wkoll jissuġġetta kollox għalih innifsu.

4 Għalhekk, ħuti, maħbubin u li tant
nixtieq nara, hena u kuruna tiegħi,
żommu sħiħ fil-Mulej, maħbubin tiegħi.
2 Nitlob 'l Evodja, u nitlob 'il Sintike,
li jkunu ta' l-istess fehma fil-Mulej.
3 U lilek ukoll, sieħeb fidil, nitolbok
tgħin lil dawk in-nisa li tħabtu miegħi fix-
xandir ta' l-evanġelju, u ma' Klement
ukoll, u ma' sħabi l-oħrajn li ħadmu
miegħi, li isimhom hu fi ktieb il-ħajja.
4 Ifirħu dejjem fil-Mulej: u narġa'
ngħid: Ifirħu.
5 Ħa tkun magħrufa l-ħlewwa tagħkom
mal-bnedmin kollha. Il-Mulej qrib.
6 Tħabbtu raskom b'xejn: iżda f'kull
ħaġa, ħalli dak li jkun jaħtiġilkom, ikun
imgħarraf 'l Alla bit-talb, u bit-talb, u
b'radd il-ħajr.
7 U s-sliem t'Alla, li jisboq kull dehen,
iħarsilkom qalbkom u moħħkom fi Kristu
Ġesù.
8 Mill-bqija, ħuti, il-ħwejjeġ kollha li
huma veri; il-ħwejjeġ kollha li huma
xierqa; il-ħwejjeġ kollha li huma ġusti; il-
ħwejjeġ kollha li huma safjin; il-ħwejjeġ
kollha li jistħoqqilhom imħabba; il-
ħwejjeġ kollha li huma ta' fama tajba;
jekk hemm xi virtù, u jekk hemm xi tifħir,
fuq dawn il-ħwejjeġ għandkom taħsbu.
9 Dawk il-ħwejjeġ, li sew tgħallimtu u
kemm ħadtu, u smajtu, u rajtu fija,
agħmlu: u Alla tas-sliem ikun magħ-
kom.
10 Iżda jien fraħt ħafna fil-Mulej, li issa
fl-aħħar il-ħsieb tagħkom għalija raġa'
kiber; intom dejjem kellkom il-ħsieb,
imma ma kellkomx l-okkażżjoni.
11 Miniex nitkellem hekk minħabba
l-ħtieġ: għax jien tgħallimt inkun kuntent
b'dak kollu li nkun fih.
12 Naf ngħix fil-għaks, u naf ngħix
ukoll fil-ġid; kullimkien u f'kollox jien
imgħallem biex inkun sew fix-xaba' u
kemm fil-ġuħ, sew fil-ġid u kemm fil-
għaks.
13 Kollox nista' nagħmel permezz ta'
Kristu li jqawwini.
14 Madankollu għamiltu sewwa, li tix-
xierku fin-niket tiegħi.
15 Issa intom tafu wkoll, Filippini, li
fil-bidu ta' l-evanġelju, meta tlaqt mill-
Maċedonja, ma kien hemm ebda knisja li
tatni, jew li minn għandha ħadt xi ħaġa,
ħliefkom biss.
16 Għax ukoll fit-Tessalonika bgħattuli,
għal darba tnejn, għal dak li kont naħtieġ.

17 Mhux għax nixtieq għotja: iżda
nixtieq frott li joktor għalikom.
18 Imma jien għandi kollox, u ż-żejjed;
inħossni mimli, billi ħadt minn Epafrodi-
tus dak li bgħattu intom, rieħa ta' fwieħa
ħelwa, sagrifiċċju milqugħ, li jogħġob 'l
Alla.
19 Imma Alla tiegħi jagħtikom kulma
taħtiegu, skond il-għana tal-glorja tiegħu
fi Kristu Ġesù.
20 Issa lil Alla u missier tagħna glorja
għal dejjem u dejjem. Amen.
21 Sellu għal kull qaddis fi Kristu
Ġesù. Isellu għalikom l-aħwa li huma
miegħi.
22 Isellu għalikom il-qaddisin kollha,
l-aktar dawk tad-dar ta' Ċesri.
23 Il-grazzja ta' Sidna Ġesù Kristu
tkun magħkom ilkoll. Amen.

L-Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lill-Kolossin

1 Pawlu, Appostlu ta' Ġesù Kristu bir-
rieda t'Alla, u Timotju ħuna,
2 Lill-qaddisin u aħwa fidili fi Kristu li
huma f'Kolossi: grazzja lilkom, u sliem,
mingħand Alla Missierna u Sidna Ġesù
Kristu.
3 Niżżuħajr 'l Alla u Missier Sidna
Ġesù Kristu, billi nitolbu dejjem għali-
kom,
4 Għax smajna bil-fidi tagħkom fi
Kristu Ġesù, u bl-imħabba li għandkom
għall-qaddisin kollha,
5 Għax it-tama li hi merfugħa għalikom
fis-smewwiet, li biha intom smajtu qabel
fil-kelma tas-sewwa ta' l-evanġelju;
6 Li wasal għandkom, bħalma hu fid-
dinja kollha; u jagħmel il-frott, bħal ma
jagħmel fikom ukoll, minn dak in-nhar li
smajtu bih, u għaraftu l-grazzja t'Alla fis-
sewwa:
7 Bħal ma tgħallimtu wkoll minn
għand Epafaras seħibna maħbub fix-
xogħol, u li hu għalikom ministru fidil ta'
Kristu;
8 U li għarrafna wkoll l-imħabba tagħ-
kom fl-Ispirtu.
9 Għalhekk aħna wkoll, minn dak in-
nhar li smajna dan, ma nehdewx nitolbu
għalikom, u nixtiequ li timtlew bil-għarfa
tar-rieda tiegħu fil-għerf kollu u dehen
spiritwali;
10 Biex timxu kif jixraq lill-Mulej u li
togħġbuh f'kollox, billi tagħmlu l-frott
f'kull egħmil tajjeb, u tikbru fil-għarfa
t'Alla;
11 Imsaħħin b'kull qawwa, skond is-
setgħa glorjuża tiegħu, għal kull sabar u
tbatija bil-ferħ;
12 Waqt li troddu ħajr lill-Missier, li
għamilna denji li jkollna sehem tal-wirt
tal-qaddisin fid-dawl:
13 Li ħelisna mill-ħakma tad-dlam, u
daħħalna fis-saltna ta' Ibnu l-maħbub:
14 Li fih għandna l-fidwa b'demmu, u
l-maħfra wkoll tad-dnubiet:
15 Li hu x-xbieha t'Alla li ma jidhirx,
l-ewwel fost il-ħlejjaq kollha:
16 Għax bih kienu maħluqin il-ħwejjeġ
kollha, li huma fis-sema, u li huma fuq
l-art, li jidhru u li ma jidhrux, sew jekk
huma tronijiet, kemm jekk huma dominji
jew prinċipati, jew setgħat: kull ħaġa
maħluqa bih, u għalih.
17 U hu qabel il-ħwejjeġ kollha, u bih
il-ħwejjeġ kollha huma miżmumin flim-
kien.
18 U hu r-ras tal-ġisem, il-knisja: hu
l-bidu, l-ewwel mill-imwiet; biex f'kollox
ikun l-ewwel.
19 Għax għoġob lill-Missier li tgħam-
mar fih il-milja kollha;
20 U, wara li ġieb is-sliem permezz
tad-demm tas-salib tiegħu, ħabbeb il-
ħwejjeġ kollha miegħu nnifsu bih; sew
dawk li huma fl-art, kemm dawk li huma
fis-sema.
21 U intom, li darba kontu mbegħdin u
għedewwa fi ħsiebkom bl-opri ħżiena, issa
ħabbibkom;
22 Fil-ġisem ta' laħmu permezz tal-
mewt, biex jippreżentakom qaddisin u bla
tebgħa u bla għajb quddiemu;
23 Jekk tkomplu fil-fidi, imsejsin u fis-
sod; u ma titħarrkux mit-tama ta' l-evan-
ġelju li smajtu, u li kien imxandar lil kull
ħlieqa li hi taħt is-sema; u li tiegħu jien
Pawlu sirt ministru;
24 U li issa nifraħ fit-tbatijiet tiegħi
għalikom, u nimla f'ġismi dak li jonqos lit-
tbatijiet ta' Kristu għal ġismu, li hu
l-knisja:
25 Li jien sirt ministru tagħha, skond il-

ħedma li tani Alla għalikom, biex inseħħ
il-kelma t'Alla;
26 Il-misterju li kien moħbi miż-
żminijiet u l-ġenerazzjonijiet, iżda li issa
kien imgħarraf lill-qaddisin tiegħu:
27 Li lilhom Alla ried igħarraf x'inhu
l-għana tal-glorja ta' dal-misterju fost il-
Ġentili; li hu Kristu fikom, it-tama tal-
glorja:
28 Li aħna nxandru, billi nwissu lil kull
bniedem, u ngħallmu lil kull bniedem bil-
għerf kollu; biex nagħmlu lil kull bniedem
perfett fi Kristu Ġesù:
29 Għal dan jien ukoll nitħabat, u nit-
qabad skond is-saħħa tiegħu, li taħdem
fija bil-qawwa.

2 Għax nixtieq li tkunu tafu liema taq-
bida kbira għandi għalikom, u għal
dawk ta' Laodikija, u għal dawk kollha li
qatt ma raw wiċċi fil-ġisem;
2 Biex qalbhom titfarraġ, u magħqudin
flimkien bl-imħabba, u fil-għana kollu tal-
konvinzjoni sħiħa tad-dehen, jagħrfu
l-misterju t'Alla, u tal-Missier, u ta'
Kristu;
3 Li fih jinsabu moħbija t-teżori kollha
tal-għerf u tat-tagħlim.
4 U ngħid dan, biex ħadd ma jqarraq
bikom bi kliem li jiġbidkom għal miegħu.
5 Għax għalkemm miniex hemm bil-
ġisem, jien qiegħed magħkom bl-ispirtu,
ferħan għax nara l-ordni tagħkom, u
kemm hu sħiħ it-twemmin tagħkom fi
Kristu.
6 Mela bħal ma ħadtu 'l Kristu Ġesù
Sidna, hekk għixu fih:
7 B'egħruqkom fih, u mibnijin fuqu, u
mwettqin fil-fidi, bħal ma kontu mgħall-
min, u mimlijin b'radd il-ħajr.
8 Araw li ħadd ma jħassarkom b'filoso-
fija u qerq fieragħ, skond it-tagħlim tal-
bnedmin, u skond l-elementi tad-dinja, u
mhux skond Kristu.
9 Għax fih tgħammar il-milja kollha
tad-divinità fil-ġisem.
10 U intom mimlijin fih, hu li hu r-ras
ta' kull prinċipat u setgħa:
11 Li fih ukoll intom ċirkonċiżi b'ċir-
konċiżjoni mhix magħmula bl-id, bit-
tneħħija minn ġisimkom tad-dnubiet tal-
ġisem, biċ-ċirkonċiżjoni ta' Kristu:
12 Midfunin miegħu fil-magħmudija,
li fiha intom ukoll qomtu miegħu permezz
tal-fidi fil-qawwa t'Alla, li qajmu minn
bejn l-imwiet:
13 U lilkom, billi kontu mejtin fi
dnubietkom u n-nuqqas taċ-ċirkonċiżjoni
ta' ġisimkom, takom il-ħajja flimkien
miegħu, u ħafrilkom id-dnubiet kollha;
14 Billi ħassar il-kitba tal-preċetti li
kienet kontra tagħna, u kuntrarja għalina:
neħħieha min-nofs, u sammarha mas-
salib.
15 U wara li neżża' l-prinċipati u
s-setgħat, waqqagħhom għad-daħk qud-
diem id-dinja, billi ħareġ rebbieħ fuqhom
fuq is-salib.
16 Tħallu 'l ħadd min jagħmel ħaqq
minnkom fuq l-ikel, jew ix-xorb, jew fuq
jum ta' festa, jew il-qamar ġdid, jew il-
jiem tas-sibt:
17 Li huma d-dell ta' dak li għandu
jiġi; imma l-ġisem hu ta' Kristu.
18 Tħallu 'l ħadd min jisirqilkom ħlas-
kom b'umiltà volontarja u qima lejn
l-anġli; billi jindaħal f'dawk il-ħwejjeġ li
ma rax, minfuħ mill-frugħa ta' moħħ tal-
ġisem,
19 U ma jżommx mar-Ras, li minnha
l-ġisem kollu, imgħajjex u mgħaqqad
flimkien bl-irbit, u bl-egħruq, jikber bil-
kobor t'Alla.
20 Għalhekk jekk mittu ma' Kristu
għall-elementi tad-dinja, għaliex, qiskom
għadkom tgħixu fid-dinja, intom suġġetti
għall-preċetti,
21 (La tmissx; la dduqx; la taqbadx;
22 Li kollha jintemmu bl-użu tagħ-
hom;) skond il-kmandamenti u d-duttrini
tal-bnedmin?
23 Ħwejjeġ li tassew għandhom wiri ta'
għerf f'qima volontarja, u f'umiltà, u
f'moħqrija tal-ġisem; iżda li ma jiswew
xejn ħlief biex jissodisfaw lill-ġisem.

3 Jekk mela qomtu ma' Kristu, fittxu
dawk il-ħwejjeġ ta' fuq, fejn Kristu
qiegħed fuq il-lemin t'Alla.
2 Aħsbu fil-ħwejjeġ ta' fuq, mhux fil-
ħwejjeġ ta' l-art.
3 Għax intom mittu, u ħajjitkom moħ-
bija ma' Kristu f'Alla.
4 Meta Kristu, li hu ħajjitna, jidher,
imbagħad intom ukoll tidhru miegħu fil-
glorja.
5 Mewtu mela l-membri tagħkom li
huma fuq l-art: iż-żena, il-faħx, il-ġibdiet
tal-ġisem, ix-xehwa, u r-regħba, li hi
idolatrija:
6 Li minħabba fihom jiġi l-għadab
t'Alla fuq ulied id-diżubbidjenza:
7 Li fihom intom ukoll imxejtu darba,
meta kontu tgħixu fihom.
8 Imma issa wkoll neħħejtu dawn
kollha: it-tmasħin, il-għadab, il-ħażen, il-
ħalf, u kliem mhux xieraq minn fommkom.
9 La tigdbux lil xulxin, wara li intom
inżajtu l-bniedem il-qadim bl-egħmejjel
tiegħu;
10 U lbistu l-bniedem il-ġdid, li hu
mġedded fil-għerf skond ix-xbieha ta' min
ħalqu:
11 Fejn la hemm Grieg, la Lhudi, la
ċirkonċiżjoni, la bla ċirkonċiżjoni, la
Barbaru, la Skita, la lsir, u la ħieles: iżda
Kristu hu kollox, u f'kollox.
12 Ilbsu mela, bħala l-magħżulin t'Alla,

qaddisin u maħbubin, qalb ta' ħniena, it-
tjiebja, l-umiltà tal-moħħ, il-ħlewwa, is-
sabar;
13 Issaportu 'l xulxin, u aħfru 'l xulxin,
jekk wieħed għandu xi jgħid ma' l-ieħor:
bħal ma ħafrilkom ukoll il-Mulej, hekk
ukoll għamlu intom.
14 U fuq dawn il-ħwejjeġ kollha ilbsu
l-imħabba, li hi r-rabta tal-perfezzjoni.
15 U ħa jsaltan is-sliem t'Alla f'qalb-
kom; li għalih ukoll intom imsejħin
f'ġisem wieħed: u roddu ħajr.
16 Ħa tgħammar fikom bil-kotra
l-kelma ta' Kristu f'kull għerf; billi
tgħallmu u twissu lil xulxin b'salmi, u
innijiet, u għanjiet spiritwali, u tgħannu bil-
grazzja f'qalbkom lill-Mulej.
17 U kulma tagħmlu bil-kliem jew bl-
egħmil, għamlu kollox f'isem Sidna Ġesù,
u roddu ħajr lil Alla u lill-Missier permezz
tiegħu.
18 Nisa, issottomettu ruħkom għal
żwieġkom, kif jixraq fil-Mulej.
19 Irġiel, ħobbu n-nisa tagħkom, u
tkunux ħorox magħhom.
20 Tfal, isimgħu mill-ġenituri tagħkom
f'kollox: għax dan jogħġob ħafna lill-
Mulej.
21 Missirijiet, iddejqux lil uliedkom,
biex ma jaqtgħux qalbhom.
22 Qaddejja, obdu f'kollox lil sjiedkom
skond il-ġisem; mhux għall-għajn, biex
togħġbu lill-bnedmin; iżda bis-safa tal-
qalb, u l-biża' t'Alla:
23 U kulma tagħmlu, għamluh bil-qalb,
qisu lill-Mulej, u mhux lill-bnedmin;
24 Billi tafu li mingħand il-Mulej
tieħdu l-ħlas tal-wirt: għax intom taqdu 'l
Sidna Kristu.
25 Imma min jagħmel il-ħażin jitħallas
għall-ħażin li għamel: u Alla ma jħares
lejn wiċċ ħadd.

4 Sjieda, agħtu lill-qaddejja tagħkom
dak li hu ġust u sewwa; billi tafu li
intom ukoll għandkom Sid fis-sema.
2 Komplu fit-talb, u ishru fih b'radd il-
ħajr;
3 Itolbu flimkien ukoll għalina, biex
Alla jiftħilna bieb għall-kelma, ħalli
nxandru l-misterju ta' Kristu, li minħabba
fih jien ukoll marbut:
4 Biex ngħarrfu, u nitkellem kif imiss.
5 Imxu bil-għaqal ma' dawk li huma
barra, billi tirbħu ż-żmien.
6 Ħa jkun kliemkom dejjem bil-grazzja,
imħawwar bil-melħ, biex tkunu tafu kif
għandkom twieġbu lil kullħadd.
7 F'kulma ninsab jien igħarrafkom
kollox Tikikus, li hu ħuna l-maħbub, u
ministru fidil u qaddej sieħbi fil-Mulej:
8 Li bgħattu għandkom għall-istess
għan, biex ikun jaf kif tinsabu, u jfarrġil-
kom qalbkom;
9 Ma' Onesimus, ħuna fidil u maħbub,
li hu wieħed minnkom. Igħarrfukom bil-
ħwejjeġ kollha li qegħdin isiru hawn.
10 Isellu għalikom Aristarkus sieħbi fil-
ħabs, u Marku, ulied l-aħwa ma' Barnaba,
(li fuqu għandkom xi ordnijiet: jekk dan
jiġi għandkom, ilqgħuh;)
11 U Ġesù, li jgħidulu Ġustus; dawn
huma taċ-ċirkonċiżjoni. Dawn biss huma
sħabi ħaddiema għas-saltna t'Alla, u kienu
faraġ għalija.
12 Iselli għalikom Epafaras, li hu
wieħed minnkom, qaddej ta' Kristu, u li
jitħabat bil-qalb għalikom fit-talb, biex
iżżommu ruħkom perfetti, u mwettqin fir-
rieda kollha t'Alla.
13 Għax jien nixhed għalih, li hu
mħeġġeġ ħafna għalikom, u għal dawk li
huma Laodikija u Hjerapolis.
14 Isellu għalikom Luqa, it-tabib il-
maħbub, u Demas.
15 Sellu għall-aħwa li huma Laodikija,
u għal Nimfas, u għall-knisja li hemm
f'daru.
16 U meta tinqara minnkom din
l-epistola, qisu li tinqara fil-knisja tal-
Laodikin ukoll; u li intom ukoll taqraw
l-epistola ta' Laodikija.
17 Għidu lil Arkippus: Ħu ħsieb il-
ministeru li ħadt fil-Mulej, u qis li tagħmlu
sewwa.
18 It-tislija minn idi, Pawlu. Ftakru fir-
rbit tiegħi. Il-grazzja magħkom. Amen.

L-Ewwel Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lit-Tessalonkin

1 Pawlu, u Silvanus, u Timotju, lill-
knisja tat-Tessalonkin li hi f'Alla
l-Missier u f'Sidna Ġesù Kristu: Grazzja
lilkom, u sliem, mingħand Alla Missierna,
u Sidna Ġesù Kristu.
2 Niżżuħajr 'l Alla kull ħin għalikom
ilkoll, billi nsemmukom fit-talb tagħna;
3 U niftakru bla hedu fil-ħedma tagħ-
kom tal-fidi, u fit-taħbit ta' l-imħabba, u
s-sabar tat-tama f'Sidna Ġesù Kristu,
quddiem Alla u Missierna;
4 Billi nafu, l-aħwa maħbubin minn
Alla, li intom maħturin.
5 Għax l-evanġelju tagħna ma ġiekomx
bil-kelma biss, imma bis-setgħa wkoll, u
bl-Ispirtu s-Santu, u b'konvinzjoni sħiħa;
bħal ma tafu intom x'irġiel konna aħna
fostkom għall-ġid tagħkom.
6 U intom sirtu tixbhu lilna, u l-Mulej,
billi lqajtu l-kelma f'ħafna niket, bil-ferħ
ta' l-Ispirtu s-Santu.
7 U hekk sirtu eżempju għal dawk
kollha fil-Maċedonja u fl-Akaja li jemmnu.
8 Għax mingħandkom dwiet il-kelma
tal-Mulej mhux biss fil-Maċedonja u fl-
Akaja, imma l-fidi tagħkom f'Alla xterdet
ukoll kullimkien; għalhekk m'għandna
għal fejn nitkellmu xejn.
9 Għax huma stess igħidu fuqna
x'daħla kellna fostkom, u kif dortu lejn
Alla mill-idoli biex taqdu 'l Alla ħaj u
veru;
10 U biex tistennew mis-sema 'l Ibnu,
li hu qajmu minn bejn l-imwiet, Ġesù, li
jeħlisna mill-għadab li ġej.

2 Għax intom stess, ħuti, tafu li d-daħla
tagħna fostkom ma kenitx għal xejn:
2 Iżda wkoll wara dik li batejna qabel,
u konna mgħajrin f'Filippi, bħal ma tafu,
kellna l-ħila f'Alla tagħna nxandrulkom
l-evanġelju t'Alla b'ħafna taħbit.
3 Għax it-twiddib tagħna mhux ġej la
mill-qerq, la mill-faħx, u lanqas mill-qerq:
4 Imma bħal ma konna mħollijin minn
Alla biex inkunu fdati bl-evanġelju, hekk
nitkellmu; mhux qisu biex nogħġbu lill-
bnedmin, iżda 'l Alla, li jġarrab qlubna.
5 Għax, bħal ma tafu, qatt ma wżajna
la kliem ta' tmellis, u lanqas ebda skuża
għar-regħba; Alla jixhdu:
6 Ma fittixniex glorja la mill-bnedmin,
u lanqas minnkom, jew mingħand oħrajn,
għalkemm stajna nqdejna bis-setgħa
tagħna, bħala l-appostli ta' Kristu.
7 Imma konna ħelwin fostkom, bħalma
mreddgħa tgħożż lil uliedha:
8 Konna hekk miġbudin lejkom li,
ridna nagħtukom, mhux biss l-evanġelju
t'Alla, iżda wkoll l-istess ruħna, għax
kontu għeżież għalina.
9 Għax intom tiftakru, ħuti, fit-taħbit
tagħna u fit-tbatija: ħdimna lejl u nhar,
għaliex ma ridniex inkunu ta' tagħbija għal
xi ħadd minnkom, waqt li xandarnielkom
l-evanġelju t'Alla.
10 Intom xhud, u Alla wkoll, kemm bi
qdusija, u bil-ħaqq, u bla ħtija ġibna ruħna
fostkom intom li temmnu:
11 Bħal ma tafu kif ħeġġiġna u farraġna
u xhedna lil kull wieħed minnkom, bħal
ma jagħmel missier ma' wliedu,
12 Biex timxu kif jixraq 'l Alla, li
sejħilkom għas-saltna u l-glorja tiegħu.
13 Għalhekk aħna wkoll niżżuħajr 'l
Alla bla hedu, għaliex, meta ħadtu l-kelma
t'Alla li smajtuha mingħandna, ma
lqajtuhiex bħala kelma tal-bnedmin, iżda
bħalma hi tassew, bħala l-kelma t'Alla, li
taħdem bis-sħiħ ukoll fikom, intom li
temmnu.
14 Għax intom, ħuti, sirtu tixbhu lill-
knejjes t'Alla, li fil-Lhudija huma fi Kristu
Ġesù: għax intom ukoll sofrejtu l-istess
ħwejjeġ mingħand in-nies ta' pajjiżkom,
bħal ma sofrew huma wkoll mingħand
il-Lhud:
15 Li qatlu sew il-Mulej Ġesù, u kemm
il-profeti tagħhom, u ippersegwitawna; u
ma jogħġbux 'l Alla, u ma jaqblux mal-
bnedmin kollha:
16 U ma jħalluniex inkellmu lill-Ġentili
biex isalvaw, biex jimlew dejjem il-kejl ta'
dnubiethom: għax il-għadab waqa' fuq-
hom għall-aħħar.
17 Imma aħna, ħuti, billi mifrudin
minnkom għal ħin wieħed, mill-wiċċ,
mhux mill-qalb, tħabatna aktar biex naraw
wiċċkom, b'xewqa kbira.
18 Għalhekk ridna niġu għandkom,
għalanqas jien Pawlu, aktar minn darba;
imma Satana fixkilna.
19 Għax x'inhi t-tama tagħna, jew il-
ferħ tagħna, jew il-kuruna tal-ftaħir
tagħna? Mhux intom quddiem Sidna
Ġesù Kristu fil-miġja tiegħu?
20 Għax intom il-glorja u l-ferħ tagħna.

3 Għalhekk meta ma flaħniex aktar,
ħsibna li aħjar nibqgħu Ateni weħidna;

2 U bgħatna 'l Timotju, ħuna, u
ministru t'Alla, u seħibna fl-evanġelju ta'
Kristu, biex iwettaqkom, u jfarraġkom fil-
fidi tagħkom:
3 Biex ħadd ma jitqanqal fost dawn it-
tbatijiet: għax intom stess tafu li għal dan
aħna qegħdin.
4 Għax tassew, meta konna magħkom,
għidnielkom minn qabel li sa nitnikktu;
bħal ma ġara tassew, u dan intom tafuh.
5 Għalhekk, meta ma flaħtx aktar,
bgħatt inkun naf il-fidi tagħkom, li b'xi
mod ma ġarrabkomx it-tentatur, u
x-xogħol tagħna jisfa fix-xejn.
6 Imma issa li Timotju ġie għandna
mingħandkom, u ġibilna aħbarijiet tajba
tal-fidi u ta' l-imħabba tagħkom, u li tiftak-
ru tajjeb dejjem fina, u li tixtiequ wisq
tarawna, bħal ma nixtiequ narawkom:
7 Għalhekk, ħuti, konna mfarrġin
bikom, fin-niket u d-dwejjaq kollha
tagħna, bil-fidi tagħkom:
8 Aħna issa ngħixu, jekk intom iżżom-
mu sħiħ fil-Mulej.
9 Għax liema ħajr nistgħu nerġgħu
nroddu 'l Alla għalikom, għall-ferħ kollu
li bih nifirħu minħabba fikom quddiem
Alla tagħna?
10 Lejl u nhar nitolbu aktar milli
nifilħu biex naraw wiċċkom, u ntemmu
dak li jonqos fil-fidi tagħkom.
11 Issa Alla nnifsu, Missierna, u Sidna
Ġesù Kristu, iwittu triqtna lejkom.
12 U l-Mulej igħinkom biex iżżidu u
tkattru l-imħabba lejn xulxin, u lejn il-
bnedmin kollha, bħal ma għandna aħna
wkoll lejkom:
13 Biex iwettqilkom qalbkom bla ħtija
fil-qdusija quddiem Alla Missierna, fil-
miġja ta' Sidna Ġesù Kristu mal-qaddisin
kollha tiegħu.

4 Barra minn dan imbagħad nitolbukom,
ħuti, u nħeġġukom f'Sidna Ġesù, li
bħal ma ħadtu mingħandna kif għand-
kom timxu u togħġbu 'l Alla, hekk
tkomplu toktru iżjed u iżjed.
2 Għax intom tafu xi kmandamenti
tajniekom permezz ta' Sidna Ġesù.
3 Għax din hi r-rieda t'Alla: it-taqdis
tagħkom; li taħirbu miż-żena:
4 Li kull wieħed minnkom ikun jaf kif
jikkontrolla 'l ġismu bil-qdusija u l-ġieħ,
5 U ma jħallix il-passjoni tegħlbu,
bħall-Ġentili li ma jagħrfux 'l Alla:
6 Li ħadd ma jaħqar u jgħallat lil ħuh
f'dil-ħaġa: għax il-Mulej jitħallas ta' dan
kollu, bħal ma għidnielkom minn qabel u
xhednielkom.
7 Għax Alla ma sejħilniex għall-faħx,
imma għall-qdusija.
8 Għalhekk min ma jilqax dan, ikun
ma jilqax mhux bniedem, iżda 'l Alla, li
tana wkoll l-Ispirtu mqaddes tiegħu.
9 Imma dwar l-imħabba ta' l-aħwa
m'għandkomx għalfejn niktbilkom: għax
intom infuskom imgħallmin minn Alla
biex tħobbu lil xulxin;
10 U tassew dan intom tagħmluh ma'
l-aħwa kollha li huma fil-Maċedonja
kollha: iżda aħna nitolbukom, ħuti, li
toktru iżjed u iżjed;
11 U tqisuh ġieh li tgħixu fil-kwiet, u li
tilħqu xogħolkom, u li taħdmu b'idejkom
stess, bħal ma ordnajnielkom tagħmlu;
12 Billi ġġibu ruħkom kif jixraq qud-
diem dawk li huma barra, u li ma jkoll-
kom bżonn ta' xejn.
13 Iżda ma rridkomx ma tkunux tafu,
ħuti, fuq dawk li huma reqdin fil-mewt,
biex ma ssewdux qalbkom, bħal oħrajn li
m'għandhomx tama.
14 Għax jekk aħna nemmnu li Ġesù
miet u raġa' qam, hekk ukoll dawk li
huma reqdin f'Ġesù, Alla jġib miegħu.
15 Għax dan ngħidulkom aħna bil-
kelma tal-Mulej, li aħna l-ħajjin, u li
nibqgħu sal-miġja tal-Mulej, ma naqbżux
lil dawk li jkunu raqdu.
16 Għax il-Mulej innifsu jinżel b'għajta
mis-sema, mal-leħen ta' l-arkanġlu, u mat-
tromba t'Alla: u l-mejtin fi Kristu jqumu
l-ewwel:
17 Imbagħad aħna l-ħajjin, u li nkunu
bqajna, ninħatfu flimkien magħhom fis-
sħab, biex niltaqgħu mal-Mulej fl-ajru: u
hekk inkunu dejjem mal-Mulej.
18 Għalhekk farrġu lil xulxin b'dal-
kliem.

5 Imma fuq iż-żmien u l-ħin, ħuti,
m'għandkomx bżonn niktbilkom.
2 Għax intom stess tafu sewwa li jum
il-Mulej jasal bħal ħalliel bil-lejl.
3 Għax meta jgħidu: Sliem u sigurtà;
imbagħad f'daqqa waħda jiġi fuqhom it-
telfien, bħall-uġigħ ta' mara fil-ħlas; u ma
jeħilsux.
4 Iżda intom, ħuti, mintomx fid-dlam,
biex dak il-jum jaqbadkom bħal ħalliel.
5 Intom ilkoll ulied id-dawl, u wlied il-
jum: aħna m'aħniex tal-lejl, lanqas tad-
dlam.
6 Għalhekk ma norqdux, bħal ma
jagħmlu oħrajn; imma ħa nishru u nkunu
b'għajnejna miftuħa.
7 Għax dawk li jorqdu, jorqdu bil-lejl;
u dawk li jiskru, jiskru bil-lejl.
8 Imma aħna, li aħna tal-jum, ħa nkunu
għajnejna miftuħa, lebsin il-kurazza tal-
fidi u ta' l-imħabba; u bħala elmu, it-tama
tas-salvazzjoni.
9 Għax Alla m'għażilniex għall-għadab,
imma biex niksbu s-salvazzjoni permezz
ta' Sidna Ġesù Kristu,
10 Li miet għalina, biex, imqajmin jew
reqdin, ngħixu flimkien miegħu.
11 Għalhekk farrġu lil xulxin flimkien,

u ibnu wieħed lil ieħor, bħalma wkoll
qegħdin tagħmlu.
12 U nitolbukom, ħuti, li tkunu tafu-
hom lil dawk li jaħdmu fostkom, u li
huma fuqkom fil-Mulej, u li jwissukom;
13 U għożżuhom kemm tifilħu bl-
imħabba minħabba x-xogħol tagħhom. U
żommu s-sliem bejnietkom.
14 Issa nħeġġukom, ħuti, biex twissu
lill-għażżenin, biex tagħmlu l-ħila lill-
beżżiegħa, biex twieżnu lid-dgħajfin, biex
iżżommu s-sabar ma' kulħadd.
15 Qisu li ħadd ma jrodd deni għal deni
lil ħadd; imma dejjem fittxu dak li hu taj-
jeb, sew bejnietkom, u kemm ma' kul-
ħadd.
16 Kunu dejjem ferħanin.
17 Itolbu bla ma tieqfu.
18 Roddu l-ħajr f'kollox: għax din hi
r-rieda t'Alla fi Kristu Ġesù għalikom.
19 La tberrdux l-Ispirtu.
20 La żżebilħux il-profeziji.
21 Ġarrbu kollox: żommu sħiħ dak li
hu tajjeb.
22 Aħarbu minn kull għamla ta' deni.
23 U l-istess Alla tas-sliem iqaddiskom
għalkollox; u jien nitlob 'l Alla li l-ispirtu
kollu tagħkom, u r-ruħ, u l-ġisem, ikunu
mħarsin bla ħtija sal-miġja ta' Sidna
Ġesù Kristu.
24 Fidil hu dak li jsejħilkom, u li wkoll
jagħmel dan.
25 Ħuti, itolbu għalina.
26 Sellu għall-aħwa kollha b'bewsa
qaddisa.
27 Nitlobkom bil-Mulej li din l-epistola
tinqara lill-aħwa qaddisin kollha.
28 Il-grazzja ta' Sidna Ġesù Kristu
magħkom. Amen.

It-Tieni Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lit-Tessalonkin

1 Pawlu, u Silvanus, u Timotju, lill-
knisja tat-Tessalonkin f'Alla Mis-
sierna u fil-Mulej Ġesù Kristu:
2 Grazzja lilkom, u sliem, mingħand
Alla Missierna u Sidna Ġesù Kristu.
3 Għandna dejjem niżżuħajr 'l Alla
għalikom, ħuti, kif inhu xieraq, biex il-fidi
tagħkom tikber bis-sħiħ, u l-imħabba ta'
kull wieħed minnkom toktor lejn xulxin;
4 Biex aħna nfusna niftaħru bikom fil-
knejjes t'Alla għas-sabar u l-fidi tagħkom
qalb il-persekuzzjonijiet kollha tagħkom u
n-niket li intom issofru:
5 Li hu prova ċara tal-ħaqq ġust t'Alla,
biex tkunu miżmumin bħala li jistħoqqil-
kom is-saltna t'Alla, li għaliha intom ukoll
qegħdin issofru:
6 Billi hi ħaġa ta' ħaqq quddiem Alla li
jrodd it-taħbit lil dawk li jħabbtukom;
7 U lilkom li intom imħabbtin strieħu
magħna, meta jidher Sidna Ġesù mis-
sema ma' l-anġli setgħana tiegħu,
8 F'nar iħeġġeġ, u jitħallas minn dawk
li ma jagħrfux 'l Alla, u li ma jisimgħux
mill-evanġelju ta' Sidna Ġesù Kristu:
9 Li jitħallsu bit-telfien ta' dejjem minn
quddiem wiċċ il-Mulej, u mill-glorja tas-
setgħa tiegħu;
10 Meta jiġi biex ikun igglorifikat fil-
qaddisin tiegħu, u biex jistagħġbu bih
dawk kollha li jemmnu (għax ix-xhieda
tagħna fostkom kienet emmnuta) f'dak
il-jum.
11 Għalhekk aħna wkoll dejjem nitolbu
għalikom, biex Alla tagħna jżommkom
bħala li jistħoqqilkom is-sejħa tagħkom, u
biex iwettaq fikom bis-setgħa kull ħsieb
tajjeb tat-tjieba tiegħu, u l-ħedma tal-fidi
tagħkom.
12 Biex isem Sidna Ġesù Kristu jkun
igglorifikat fikom, u intom fih, skond il-
grazzja t'Alla tagħna u Sidna Ġesù
Kristu.

2 Issa nitolbukom, l-aħwa, fuq il-miġja
ta' Sidna Ġesù Kristu, u l-ġmigħ
tagħna flimkien miegħu,
2 Li ma titqanqlux malajr f'moħħkom,
jew titħawdu, la bl-ispirtu, la bil-kelma, u
lanqas b'xi ittra, qishom ġejjin min-
għandna, bħallkieku jum Kristu wasal.
3 Tħallu 'l ħadd min iqarraq bikom bl-
ebda mod: għax dak il-jum ma jiġix, jekk
l-ewwel ma tiġix il-firda, u jinkixef il-
bniedem tad-dnub, bin it-telfien;
4 Li jmur kontra Alla, u jirtafa' fuq
kulma għandu l-isem t'Alla, jew li hu
miqjum; biex bħal Alla joqgħod fit-
tempju t'Alla, billi juri lilu nnifsu li hu
Alla.
5 Ma tiftakrux, li, meta kont għadni
magħkom, jien għidtilkom dawn il-
ħwejjeġ?
6 U issa intom tafu x'iżommu li ma
jidhirx f'waqtu.

7 Għax il-misterju tal-ħażen diġà
qiegħed jaħdem: biss dak li qiegħed
iżommu issa, hemm bżonn jitwarrab min-
nofs.
8 U mbagħad jinkixef dak il-Ħażin, li
l-Mulej jeqirdu bl-ispirtu ta' fommu, u
jxejnu bid-dija tal-miġja tiegħu:
9 Il-miġja ta' dal-Ħażin tkun, skond il-
ħedma ta' Satana, bis-setgħa kollha, u
egħliem, u egħġubijiet giddieba,
10 U bil-qerq kollu tal-ħażen f'dawk li
jintilfu; għax ma laqgħux l-imħabba tas-
sewwa, biex isalvaw.
11 U għalhekk Alla jibgħatilhom tama
kbira li tqarraq, biex jemmnu gidba:
12 Biex isir ħaqq minn dawk kollha li
ma emmnux is-sewwa, imma ħadu pjaċir
fil-ħażen.
13 Iżda aħna għandna dejjem niżżuħajr
'l Alla għalikom, ħuti maħbubin mill-
Mulej, għax Alla mill-bidu għażilkom
għas-salvazzjoni permezz tat-taqdis ta'
l-Ispirtu u bil-fidi tas-sewwa:
14 Għal dan sejħilkom bl-evanġelju
tagħna, biex tiksbu l-glorja ta' Sidna Ġesù
Kristu.
15 Għalhekk, ħuti, żommu sħiħ, u
żommu t-tagħlim li tgħallimtu, sew bil-
kliem, u kemm bl-ittri tagħna.
16 Issa Sidna Ġesù Kristu nnifsu, u
Alla, Missierna, li ħabbna, u tana faraġ
ta' dejjem, u tama tajba permezz tal-
grazzja,
17 Ifarrġulkom qalbkom, u jwettqu-
kom f'kull kelma tajba u egħmil.

3 Mill-bqija, ħuti, itolbu għalina, biex il-
kelma tal-Mulej tiġri l-ġirja tagħha, u
tkun igglorifikata, kif inhi magħkom:
2 U biex inkunu meħlusin minn bned-
min bla raġuni u ħżiena: għax mhux il-
bnedmin kollha għandhom il-fidi.
3 Imma l-Mulej, li hu fidil, iwettaqkom,
u jħariskom mill-ħażen.
4 U aħna għandna qalbna qawwija fil-
Mulej għalikom, li intom tagħmlu u
tibqgħu tagħmlu dawk il-ħwejjeġ li nord-
nawlkom.
5 U l-Mulej imexxi 'l qalbkom lejn
l-imħabba t'Alla, u lejn is-sabar ta' Kristu.
6 Issa nordnawlkom, ħuti, f'isem Sidna
Ġesù Kristu, li twarrbu lilkom infuskom
minn kull wieħed fostkom li jimxi fil-
għażż, u mhux skond it-tagħlim li ħa minn
għandna.
7 Għax intom stess tafu kif għandkom
timxu bħalna: għax aħna qatt ma tgħażż-
inna fostkom:
8 Lanqas qatt ma kilna l-ħobż ta' ħadd
b'xejn: imma bix-xogħol u t-taħbit
naħdmu lejl u nhar, biex ma nkunux ta'
tagħbija għal ħadd minnkom:
9 Mhux għax m'għandniex setgħa,
imma biex nagħmlu lilna nfusna eżempju
għalikom biex tkunu bħalna.
10 Għax ukoll meta konna magħkom,
ordnajnielkom dan: li jekk xi ħadd ma
jridx jaħdem, lanqas m'għandu jiekol.
11 Għax smajna li hemm x'uħud fost-
kom li jgħixu fil-għażż, li ma jridux
jaħdmu, imma li moħħhom fin-nies.
12 Issa dawk li huma bħal dawn aħna
nordnawlhom u nwissuhom f'Sidna Ġesù
Kristu, biex jaħdmu bil-kwiet, u jieklu
ħobżhom.
13 Iżda intom, ħuti, tgħajjewx tagħmlu
l-ġid.
14 U jekk xi bniedem ma jismax minn
kliemna b'din l-epistola, araw min hu dan
il-bniedem, u la tagħmluhiex miegħu, biex
jistħi.
15 Biss la tqisuhx bħala għadu, iżda
wissuh bħala wieħed mill-aħwa.
16 Issa l-Mulej tas-sliem jagħtikom hu
nnifsu s-sliem dejjem u f'kollox. Ikun il-
Mulej magħkom ilkoll.
17 It-tislija b'idi stess; Pawlu: dan hu
l-għelm f'kull epistola: hekk nikteb.
18 Il-grazzja ta' Sidna Ġesù Kristu
tkun magħkom ilkoll. Amen.

L-Ewwel Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lil Timotju

1 Pawlu, appostlu ta' Ġesù Kristu, bl-
ordni t'Alla Salvatur tagħna, u ta'
Sidna Ġesù Kristu, li hu t-tama tagħna:
2 Lil Timotju, ibni tassew fil-fidi:
Grazzja, ħniena, u sliem, mingħand Alla
Missierna u mingħand Ġesù Kristu Sidna.
3 Bħal ma tlabtek biex tibqa' iżjed
Efesus, meta jien mort il-Maċedonja, biex
tordna lil x'uħud biex ma jgħallmux
tagħlim ieħor,
4 Lanqas iħabblu rashom bi ħrejjef u
sensil bla tarf tan-nisel, li jqanqlu l-ġlied,
aktar milli jibnu l-qdusija li tiġi min-
għand Alla; u dan bil-fidi: hekk agħmel.

5 Issa l-għan ta' dit-twissija hi l-im-
ħabba ġejja minn qalb safja, u minn
kuxjenza tajba, u minn fidi sinċiera:
6 Li x'uħud billi twarrbu minnhom
intilfu fi tlablib fieragħ;
7 Billi jixtiequ jkunu għorrief tal-liġi;
bla ma jifhmu la x'inhuma jgħidu, u
lanqas fuqiex qegħdin iħaqqu.
8 Imma aħna nafu li l-liġi hi tajba, jekk
wieħed jinqeda biha leġittimament:
9 Billi nafu dan: li l-liġi mhix magħ-
mula għan-nies sewwa, iżda għan-nies bla
liġi u diżobbidjenti, għan-nies bla tjieba u
għall-midinbin, għan-nies bla qima u għal
dawk li jkasbru ħwejjeġ qaddisa, għal
dawk li joqtlu lil missierhom u għal dawk
li joqtlu lil ommhom, u għall-qattiela,
10 Għaż-żienja, għal dawk li jiżnu ma'
l-irġiel u mas-subjien, għal dawk li jaqbdu
l-ilsiera, għall-giddibin, għal dawk li
jaħilfu bil-gideb, u jekk hemm xi ħaġa
oħra li hi kontra t-tagħlim sħiħ;
11 Skond l-evanġelju glorjuż t'Alla
l-imbierek, li kien fdat lili.
12 U niżżiħajr 'il Kristu Ġesù Sidna, li
tani l-għajnuna, għax sabni fidil, u
qegħidni fil-ministeru;
13 Jien li qabel kont dagħaj, u perse-
kutur, u inġurjuż: imma qlajt ħniena, għax
dan għamiltu fl-injoranza b'nuqqas ta'
fidi.
14 U l-grazzja ta' Sidna kotrot bla qjies,
bil-fidi u l-imħabba, li hi fi Kristu Ġesù.
15 Din kelma vera, u ta' min jilqagħha
għalkollox: Kristu Ġesù ġie fid-dinja biex
isalva l-midinbin; li fosthom jien l-ewwel
wieħed.
16 Imma minħabba dan qlajt ħniena,
biex fija l-ewwel wieħed Ġesù Kristu juri
sabar kbir, bħala eżempju għal dawk li
għal li ġej jemmnu fih għall-ħajja ta' dej-
jem.
17 Issa lis-Sultan ta' dejjem, li ma jmut
qatt, li ma jidhirx, lil Alla waħdu għaref,
ġieh u glorja għal dejjem ta' dejjem.
Amen.
18 Din l-ordni nagħti lilek, ibni Timot-
ju, skond il-profeziji li qabel saru fuqek,
biex bihom inti tkun tista' titqabad it-
taqbida t-tajba;
19 Billi żżomm il-fidi, u kuxjenza
tajba; li x'uħud billi telquha, għamlu
nawfraġju mill-fidi tagħhom:
20 Fosthom hemm Himenes u Ales-
sandru, li jien irħejthom f'idejn Satana,
biex jitgħallmu ma jidgħux.

2 Inħeġġiġkom mela, qabel xejn, li jsiru
orazzjonijiet, talb, interċessjonijiet, u
radd il-ħajr għall-bnedmin kollha;
2 Għas-slaten, u għal dawk kollha li
huma fis-setgħa; biex ngħaddu ħajja
kwieta u tas-sliem bit-tjieba kollha u
onestà.
3 Għax dan tajjeb u jingħoġob qud-
diem Alla s-Salvatur tagħna;
4 Li jrid il-bnedmin kollha jsalvaw, u
jaslu għall-għarfa tas-sewwa.
5 Għax hemm Alla wieħed, u medjatur
wieħed bejn Alla u l-bnedmin: il-bniedem
Kristu Ġesù;
6 Li ta lilu nnifsu bħala fidwa għal kul-
ħadd, biex tingħata b'xhieda fiż-żmien
imwaqqat.
7 Li tagħha jiena kont magħmul pre-
dikatur, u appostlu (nitkellem is-sewwa fi
Kristu, u ma nigdibx;) mgħallem tal-
Ġentili fil-fidi u s-sewwa.
8 Irrid mela li l-irġiel jitolbu kullimkien,
billi jgħollu idejn qaddisa, bla għadab u
dubju.
9 Hekk ukoll, in-nisa jilbsu ħwejjeġ
xierqa, bil-mistħija u bil-qjies; mhux
b'xagħar midfur, jew deheb, jew ġawhar,
jew b'ilbies jiswa l-flus;
10 Imma (kif jixraq lin-nisa li juru
tjieba) b'opri tajba.
11 Ħa titgħallem il-mara fis-skiet u bis-
sottomissjoni kollha.
12 Jien ma nħallix mara tgħallem,
lanqas ikollha setgħa fuq ir-raġel, imma
toqgħod siekta.
13 Għax Adam kien imsawwar l-ewwel,
imbagħad Eva.
14 U ma kienx imqarraq Adam; iżda
billi l-mara kienet imqarrqa saret ħatja.
15 Madankollu hi tkun salvata billi
ssir omm, jekk in-nisa jżommu fil-fidi, u
fi-imħabba, u fil-qdusija bil-għaqal.

3 Din kelma vera: Jekk wieħed jixtieq
isir isqof, jixtieq xogħol tajjeb.
2 Għalhekk isqof għandu jkun bla ħtija,
ir-raġel ta' mara waħda, b'għajnejh mif-
tuħa, meqjus, ta' mġiba tajba, jilqa'
l-barranin, jaf igħallem;
3 Mhux mogħti għall-inbid, ma jarfax
idejh, mhux rgħib għall-qliegħ bil-għawġ;
imma ġwejjed, mhux ġelliedi, mhux
imlebleb għall-flus;
4 Wieħed li jmexxi tajjeb lil daru, li
jżomm lil uliedu taħtu kif jixraq;
5 (Għax jekk wieħed ma jafx kif imexxi
lil daru, kif jista' jieħu ħsieb il-knisja
t'Alla ?).
6 M'għandux ikun imgħammed ġdid, li
ma jintefaħx bil-kburija, u jaqa' fil-
kundanna tax-xitan.
7 Barra minn hekk jaħtieġ ukoll li
jkollu xhieda tajba mingħand dawk ta'
barra; li ma jaqax fil-għajb u fix-xibka
tax-xitan.
8 Hekk ukoll id-djakni għandhom
ikunu nies serji, mhux nies li jgħawġu
l-kliem, mhux mogħtijin għal ħafna nbid,
mhux rgħab għall-qliegħ bil-għawġ;
9 Li jħarsu l-misterju tal-fidi f'kuxjenza
safja.

10 U ħa jkunu dawn ukoll l-ewwel ip-
pruvati; imbagħad ħa jservu ta' djakni,
wara li jinstabu bla ħtija.
11 Hekk ukoll in-nisa tagħhom għand-
hom ikunu serji, mhux iqasqsu, meqjusa,
fidili f'kollox.
12 Ħa jkunu d-djakni lir-rġiel ta' mara
waħda, u jmexxu tajjeb lil uliedhom u lil
darhom.
13 Għax dawk li jkunu qdew tajjeb
l-uffiċċju tagħhom ta' djakni jiksbu għali-
hom grad għoli, u ħila kbira fil-fidi li hi
f'Ġesù Kristu.
14 Qiegħed niktiblek dawn il-ħwejjeġ,
billi nittama li niġi għandek ma ndumx:
15 Imma jekk niddawwar ħafna, għand-
ek tkun taf kif għandek iġġib ruħek fid-
dar t'Alla, li hi l-knisja t'Alla ħaj, il-
kolonna u r-rifda tas-sewwa:
16 U bla tmerija, kbir hu l-misterju tat-
tjieba: Alla deher fil-ġisem, iġġustifikat fl-
Ispirtu, rawh l-anġli, imxandar lill-
Ġentili, emmnut fid-dinja, mgħolli fil-
glorja.

4 Issa l-Ispirtu jgħid fi kliem ċar, li fl-
aħħar żminijiet x'uħud jitilqu mill-fidi,
billi jagħtu widen għal spirti qarrieqa, u
tagħlim tax-xjaten;
2 Li jgħidu ħaġa b'oħra bl-ipokresija; u
li għandhom l-kuxjenza tagħhom im-
markata b'ħadida mikwija;
3 Li ma jridux li jsir żwieġ, u jordnaw li
ma jittikilx ikel, li Alla ħalqu biex ikun
meħud b'radd il-ħajr minn dawk li
jemmnu u jagħrfu s-sewwa.
4 Għax kull ħaġa maħluqa minn Alla
hi tajba, u xejn m'għandu jirtema, jekk
ikun milqugħ b'radd il-ħajr:
5 Għax hu mqaddes bil-kelma t'Alla u
t-talb.
6 Jekk int tfakkar dawn il-ħwejjeġ lill-
aħwa, tkun ministru tajjeb ta' Ġesù
Kristu, imrobbi fil-kliem tal-fidi u fit-
tagħlim tajjeb, li miegħu int żammejt.
7 Iżda ħrejjef li jkasbru ħwejjeġ qad-
disa, u ħrejjef tan-nisa xjuħ, m'għandikx
xi tridhom; tħarreġ aktarx fit-tjieba.
8 Għax tħarriġ tal-ġisem ftit jiswa: iżda
t-tjieba tiswa għal kollox, billi għandha
l-wegħda tal-ħajja t'issa, u ta' dik li ġejja.
9 Din hi kelma vera u ta' min jilqagħha
għalkollox.
10 Għax għal dan aħna nitħabtu u
nsofru t-tagħjir, għaliex aħna nafdaw
f'Alla ħaj, li hu s-Salvatur tal-bnedmin
kollha, u speċjalment ta' dawk li jemmnu.
11 Dawn il-ħwejjeġ għid u għallem,
12 Ħalli ħadd ma jmaqdar lil żgħożit-
ek; iżda kun int eżempju għal dawk li
jemmnu, fil-kliem, fl-imġiba, fl-imħabba,
fl-ispirtu, fil-fidi, u fis-safa.
13 Sama niġi, agħti ruħek għall-qari,
għat-twissija, għat-tagħlim.
14 La titlaqx id-don li hemm fik, li kien
mogħti lilek bi profezija, mat-tqegħid ta'
l-idejn tal-presbiteri.
15 Itfa' ħsiebek fuq dawn il-ħwejjeġ:
agħti lilek innifsek għalkollox għalihom;
biex il-mixi tiegħek 'il quddiem jidher lil
kulħadd.
16 Ħares lilek in-nifsek, u t-tagħlim;
kompli fihom: għax meta tagħmel dan
issalva sew lilek in-nifsek, u kemm lil
dawk li jisimgħuk.

5 La ċċanfarx bil-herra wieħed xiħ,
imma wissih bħala missier; u ż-żgħa-
żagħ bħal aħwa;
2 In-nisa xjuħ bħal ommijiet; ix-xebbiet
bħal aħwa bniet, bis-safa kollu.
3 Weġġaħ lir-romol, li huma romol
tassew.
4 Imma jekk armla għandha l-ulied jew
ulied l-ulied, ħa jitgħallmu l-ewwel juru
tjieba f'darhom, u jroddu li ħaqqhom lill-
ġenituri tagħhom: għax dan tajjeb u
jingħoġob quddiem Alla.
5 Issa dik li hi tassew armla, u weħidha,
tafda f'Alla, u tgħaddi l-lejl u n-nhar fl-
orazzjoni u fit-talb.
6 Iżda dik li tgħix fix-xalar hi mejta
waqt li hi ħajja.
7 U dawn il-ħwejjeġ ordna, biex ikunu
bla ħtija.
8 Jekk xi ħadd ma jaħsibx għal niesu, u
l-aktar għan-nies ta' daru, ikun ċaħad il-
fidi, u hu agħarr minn wieħed li ma jem-
minx.
9 Ħa ma tingħaddx mar-romol armla
jekk tkun għadha taħt is-sittin sena, u
miżżewġa aktar minn raġel wieħed.
10 Għandha tkun magħrufa għall-opri
tajba; jekk rabbietx l-ulied; jekk laq-
għitx il-frustieri; jekk ħaslitx saqajn il-
qaddisin; jekk għenitx l-imsejknin; jekk
għamlitx bil-għaqal minn kull opra ta'
ġid.
11 Iżda tilqax ir-romol żgħażagħ: għax
meta x-xewqat tagħhom jibdew jegħlbu-
hom kontra Kristu, jiżżewġu;
12 Billi ħaqqhom il-kundanna, għax
ma żammewx l-ewwel rabta.
13 Barra minn hekk jitgħallmu jitgħaż-
żnu; jiġġerrew minn dar għal dar; u mhux
biss jitgħażżnu, iżda paċpaċa u seksieka, u
jgħidu ħwejjeġ li m'għandhomx jgħidu-
hom.
14 Għalhekk mela rrid li n-nisa żgħa-
żagħ jiżżewġu, ikollhom it-tfal, imexxu
d-dar, u ma jagħtux lill-għadu l-ebda
okkażjoni ta' tagħjir.
15 Għax x'uħud diġà daru ma' Satana.
16 Jekk xi raġel jew mara li jemmnu
għandhom ir-romol, ħa jgħinuhom, u ħa
ma titgħabbiex il-knisja; biex din tgħin lil
dawk li huma tassew romol.
17 Ħa jkun jistħoqqilhom ġieħ doppju

x-xjuħ li jmexxu tajjeb, l-aktar dawk li
jaħdmu fil-kelma u fit-tagħlim.
18 Għax l-iskrittura tgħid: Int m'għan-
dikx issarram il-gendus li jidres il-qamħ.
U, Ħaqqu ħlasu l-ħaddiem.
19 Kontra xiħ tilqa' l-ebda akkuża,
jekk mhux quddiem tnejn jew tliet xhieda.
20 Widdeb quddiem kulħadd lil dawk
li jidinbu, biex l-oħrajn jibżgħu wkoll.
21 Nitolbok quddiem Alla, u Sidna
Ġesù Kristu, u l-anġli maħtura, biex
tħares dawn il-ħwejjeġ bla ma tħares lejn
wiċċ ħadd, u ma żżomm ma' ħadd.
22 La tgħaġġilx tqiegħed idejk fuk
ħadd, lanqas tissieħeb fid-dnubiet ta'
ħaddieħor: żomm ruħek safi.
23 La tixrobx dejjem ilma, imma ħu
ftit inbid għall-istonku u l-mard tiegħek
ta' sikwit.
24 Id-dnubiet ta' xi rġiel jidhru minn
qabel, u jmorru qabel għall-ħaqq; iżda
d-dnubiet ta' oħrajn jimxu warajhom.
25 Hekk ukoll l-opri tajba ta' x'uħud
jidhru minn qabel; u dawk li ma jidhrux
ma jistgħux jibqgħu moħbija.

6 Dawk il-qaddejja li huma taħt il-
madmad ħa jgħoddu lil sjiedhom bħala
nies li jistħoqqilhom kull ġieh, biex ma
jsirx ħalf b'isem Alla u t-tagħlim tiegħu.
2 U dawk li għandhom sjiedhom jem-
mnu, ħalli ma jonqsuhomx mill-ġieh, għax
huma aħwa; iżda aktar għandhom jaqdu-
hom, għax huma fidili u maħbubin, u
għandhom sehem mill-ħedma tajba tagħ-
hom. Dawn il-ħwejjeġ għallem u wissi.
3 Jekk xi ħadd igħallem xort'oħra, u
ma jaqbilx mal-kliem ta' saħħa, il-kliem
ta' Sidna Ġesù Kristu, u mat-tagħlim li hu
skond it-tjieba;
4 Hu mimli bih innifsu, ma jaf xejn,
iżda mitluf wara kwisjonijiet u ġlied fuq
kliem, li minnhom tiġi l-għira, il-ġlied, it-
tagħjir, is-suspetti ħżiena,
5 Disputi bla tarf ta' nies moħħhom
imħassar, u neqsin mis-sewwa, u li jaħsbu
li l-qliegħ hu tjieba: aħrab min-nies bħal
dawn.
6 Imma tassew li t-tjieba, meta wieħed
hu kuntent b'dak li għandu, hi qliegħ kbir.
7 Għax xejn ma ġibna f'din id-dinja, u
sgur xejn ma nistgħu nieħdu minnha.
8 U meta għandna l-ikel u l-ilbies ħa
nkunu kuntenti bihom.
9 Imma dawk li jistagħnew jaqaw fit-
tiġrib u f'nassa, u f'ħafna xewqat boloh u
ta' deni, li jgħarrqu l-bnedmin fil-qerda u
t-telfien.
10 Għax l-imħabba tal-flus hi l-għerq
tad-deni kollu: x'uħud li taw ruħhom
għaliha, tbiegħdu mill-fidi, u nifdu lilhom
infushom b'ħafna għali.
11 Imma int, ja raġel t'Alla, dan
aħarbu; u imxi wara l-ħaqq, it-tjieba, il-
fidi, l-imħabba, is-sabar, il-ħlewwa.
12 Tqabad it-taqbida t-tajba tal-fidi,
aqbad il-ħajja ta' dejjem, li għaliha int
ukoll imsejjaħ, u stqarrejt l-istqarrija
sabiħa quddiem ħafna xhud.
13 Nitolbok quddiem Alla, li jagħti
l-ħajja lill-ħlejjaq kollha, u quddiem
Kristu Ġesù, li quddiem Ponzju Pilatu ta
xhieda tajba;
14 Li tħares dal-kmandament bla
tebgħa, u bla ħtija, sad-dehra ta' Sidna
Ġesù Kristu:
15 Li juriha f'waqtu, is-Suvran im-
bierek u waħdieni, is-Sultan tas-slaten, u
s-Sid tas-sjieda;
16 Hu li biss ma jmut qatt, li jgħammar
fid-dawl li ħadd ma jista' jersaq lejh; li
l-ebda bniedem ma rah, u lanqas ma jista'
jara: lilu ġieh u setgħa għal dejjem. Amen.
17 Wissi lil dawk li huma għonja f'din
id-dinja, biex ma jimlewx rashom, lanqas
jafdaw f'għana li mhux sgur, iżda f'Alla
l-ħaj, li jagħtina kollox bil-kotra biex
ingawduh;
18 Biex jagħmlu t-tajjeb, biex ikunu
għonja b'opri tajba, lesti biex ikunu
idejhom miftuħa, u jaqsmu ma' l-oħrajn:
19 U jaħżnu għalihom teżor mibni fuq
sisien tajba għaż-żmien li ġej, biex jiksbu
l-ħajja ta' dejjem.
20 O Timotju, ħares dak li hu mogħti
f'idejk, billi taħrab it-tlablib ħażin u
fieragħ, u t-tmerijiet ta' xjenza falza:
21 Li x'uħud li jipprofessawha tbiegħdu
mill-fidi. Il-grazzja magħkom. Amen.

It-Tieni Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lil Timotju

1 Pawlu, appostlu ta' Ġesù Kristu bir-
rieda t'Alla, skond il-wegħda tal-ħajja
li hi fi Kristu Ġesù,
2 Lil Timotju, ibni l-maħbub għażiż:
Grazzja, ħniena, u sliem, mingħand Alla
l-Missier u Kristu Ġesù Sidna.

3 Niżżiħajr 'l Alla, li jien naqdih
b'kuxjenza safja sa minn missirijieti, li bla
ħedu niftakar fik fit-talb tiegħi, lejl u
nhar;
4 Billi nixtieq wisq narak, meta niftakar
fid-dmugħ tiegħek, biex nimtela bil-ferħ;
5 Meta niftakar fil-fidi sinċiera li
qiegħda fik, li għammret l-ewwel f'nantek
Lojs, u ommok Ewnike; u jien sgur fik
ukoll.
6 Għalhekk infakkrek biex iżżomm
ħajja l-grazzja t'Alla, li qiegħda fik bit-
tqegħid ta' idejja.
7 Għax Alla ma taniex l-ispirtu tal-
biża'; imma tal-qawwa, u ta' l-imħabba, u
ta' rażna fuqna nfusna.
8 La tistħix mela tagħti xhieda lil
Sidna, lanqas minni priġunier tiegħu:
imma ħu sehem min-niket ta' l-evanġelju
skond il-qawwa t'Alla;
9 Li salvana, u sejħilna b'sejħa qaddisa,
mhux skond l-opri tagħna, iżda skond il-
għan tiegħu, u l-grazzja tiegħu, li kienet
mogħtija lilna fi Kristu Ġesù qabel ma
nħolqot id-dinja,
10 Imma li deħret issa bid-dehra tas-
Salvatur tagħna Ġesù Kristu, li qered il-
mewt, u dawwal il-ħajja u l-immortalità
permezz ta' l-evanġelju:
11 Li tiegħu jien kont magħmul pre-
dikatur, u appostlu, u mgħallem tal-
Ġentili.
12 Li minħabba f'hekk jien ukoll
qiegħed inbati dawn il-ħwejjeġ: madan-
kollu jien ma nistħix: għax naf f'min
emmint, u nemmen li hu għandu s-setgħa
li jħares dak li jien ħallejt f'idejh sa dak il-
jum.
13 Żomm tajjeb il-għamla tal-kliem
sħiħ, li smajt mingħandi, fil-fidi, u fl-
imħabba, li hi fi Kristu Ġesù.
14 Ħares dak id-depożitu sabiħ tal-
verità mogħti lilek permezz ta' l-Ispirtu
s-Santu li jgħammar fina.
15 Dan tafu, li dawk kollha li huma
fl-Asja telquni; fosthom Figelos u Hermo-
ġenes.
16 Ħa jagħmel ħniena l-Mulej mad-dar
ta' Onesiforus; għax ta' spiss ħjieni, u ma
staħax mill-katina tiegħi:
17 Imma, meta kien Ruma, fittixni bil-
ħeġġa kollha, u sabni.
18 Jagħtih il-Mulej li jsib ħniena mill-
Mulej f'dak il-jum: u f'kemm ħwejjeġ
qdieni f'Efesus, inti tafu tajjeb ħafna.

2 Int mela, ibni, tqawwa fil-grazzja li hi
fi Kristu Ġesù.
2 U l-ħwejjeġ li smajt mingħandi fost
ħafna xhud, għaddihom lil nies fidili, li
għandhom ħila jgħallmu oħrajn ukoll.
3 Issaporti mela t-tbatijiet, bħala suldat
tajjeb ta' Ġesù Kristu.
4 Ebda wieħed minn dawk li jmorru
għall-gwerra ma jindaħal fil-ħwejjeġ ta'
dil-ħajja; biex jogħġob lil min għażlu biex
ikun suldat.
5 U wkoll, jekk wieħed jissara, ma
jeħux il-kuruna, jekk ma jissarax skond il-
liġi.
6 Il-bidwi li jaħdem għandu jkun
l-ewwel wieħed li jieħu mill-frott.
7 Ifhem x'qiegħed ngħid; u l-Mulej
jagħtik id-dehen f'kollox.
8 Ftakar li Ġesù Kristu minn nisel
David kien imqajjem minn bejn l-imwiet
skond l-evanġelju tiegħi:
9 Għalih jien inbati, bħal wieħed li
għamel id-deni, saħansitra l-ktajjen; imma
l-kelma t'Alla mhix marbuta.
10 Għalhekk insofri kollox minħabba
l-maħturin, biex huma wkoll jiksbu
s-salvazzjoni li hi fi Kristu Ġesù mal-
glorja ta' dejjem.
11 Din hi kelma vera: Għax jekk mitna
miegħu, ngħixu wkoll miegħu.
12 Jekk inbatu, insaltnu wkoll miegħu:
jekk niċħduh, jiċħadna hu wkoll:
13 Jekk ma nemmnux, hu jibqa fidil:
ma jistax jiċħad lilu nnifsu.
14 Fakkarhom f'dawn il-ħwejjeġ, u
itlobhom quddiem il-Mulej biex ma
joqogħdux jiġġieldu fuq kliem li ma fih
ebda fejda, iżda li jaqleb lil min jisimgħu.
15 Għaġġel biex tidher quddiem Alla
bħala wieħed ippruvat, ħaddiem li
m'għandux mniex jistħi, li jqassam bir-
reqqa l-kelma t'Alla.
16 Imma aħrab it-tlablib ħażin u
fieragħ: għax dan iżid aktar il-ħażen.
17 U kliemhom jiekol bħal ma tagħmel
il-kankrena: fosthom hemm Himenes u
Filetus;
18 Li tbiegħdu mis-sewwa, billi jgħidu
li l-qawmien mill-imwiet diġà għadda; u
qalbu l-fidi ta' x'uħud.
19 Madankollu s-sisien t'Alla jżommu
sħiħ, billi għandhom dal-kliem maħżuż:
Jagħraf il-Mulej dawk li huma tiegħu. U:
Ħa jitbiegħed mill-ħażen kull min isemmi
l-isem ta' Kristu.
20 Imma f'dar kbira m'hemmx biss
ħwejjeġ tad-deheb u tal-fidda, imma wkoll
ħwejjeġ ta' l-injam u tal-fuħħar: u x'uħud
huma ta' ġieh, u oħrajn bla ġieh.
21 Mela jekk bniedem jissaffa minn
dawn, isir ħaġa ta' ġieh, imqaddes, jiswa
għall-bżonn ta' sidu, u mħejji għal kull
xogħol tajjeb.
22 Aħrab ukoll ix-xewqat ħżiena taż-
żgħożija: imma fittex il-ħaqq, il-fidi,
l-imħabba, u s-sliem, ma' dawk li jsejħu
l-Mulej b'qalb safja.
23 Imma kwistjonijiet boloh u bla sens
aħrabhom, billi taf li dawn iqanqlu l-ġlied.
24 U l-qaddej tal-Mulej m'għandux
jiġġieled; imma għandu jkun ħelu ma'
kulħadd, jaf igħallem, sieber,
25 Iwiddeb bil-ħlewwa lil dawk li ma

jridux jisimgħu; għandu mnejn Alla
jagħtihom l-indiema biex jagħrfu s-sewwa;
26 U jerġgħu jiġu f'sensihom barra
mix-xibka tax-xitan, wara li qabadhom
taħt ir-rieda tiegħu.

3 Kun af dan ukoll, illi fl-aħħar jiem
jiġu żminijiet imwiegħra.
2 Għax in-nies ikunu jħobbu lilhom
infushom, iħobbu l-flus, faħħarin, kburin,
dagħajja, ma jisimgħux mill-ġenituri, ma
jroddux ħajr, bla tjieba,
3 Bla qalb, bla ħniena, kalunjaturi, bla
rażan, kefrin, jobogħdu lit-tajjeb,
4 Tradituri, bla ħsieb, rashom mimlija,
iħobbu l-pjaċiri aktar milli jħobbu 'l Alla;
5 Għandhom wiri ta' tjieba, imma
jiċħdu l-qawwa tagħha: nies bħal dawn
aħrabhom.
6 Għax bħal dawn huma dawk li jin-
diehsu fid-djar, u jieħdu fil-jasar nisa bla
għaqal imgħobbija bid-dnubiet, mitlufa
wara ħafna xewqat ħżiena,
7 Jitgħallmu dejjem, u qatt ma jistgħu
jaslu biex jagħrfu s-sewwa.
8 Issa bħalma Ġannes u Ġambres waqfu
'l Mosè, hekk ukoll dawn jieqfu kontra
s-sewwa: nies b'moħħhom imħassar għal
kollox, u ħżiena għall-aħħar fil-fidi.
9 Iżda ma jimxux aktar 'il quddiem:
għax il-bluha tagħhom tidher lill-bnedmin
kollha, bħal ma ġara wkoll lill-bluha ta'
dawk it-tnejn.
10 Imma inti taf tajjeb it-tagħlim tiegħi:
l-imġiba, il-għan, il-fidi, is-sabar, l-im-
ħabba, il-qawwa tar-ruħ,
11 Il-persekuzzjonijiet, il-għali, li ġew
fuqi f'Antijokija, f'Ikonjum, f'Listre:
x'persekuzzjonijiet sofrejt: imma minn-
hom kollha ħelisni l-Mulej.
12 Iva, u dawk kollha li jridu jgħixu
tajjeb fi Kristu Ġesù jbatu l-persekuzzjoni.
13 Imma n-nies ħżiena u qarrieqa jimxu
dejjem għall-agħarr, iqarrqu, u jitqarrqu.
14 Imma int ibqa' żomm dak li tgħal-
limt, u li minnu inti sgur, billi taf min-
għand min tgħallimtu.
15 Għax sa minn tfulitek ilek taf
l-iskrittura mqaddsa, li tista' tagħmlek
għaref għas-salvazzjoni permezz tal-fidi, li
hi fi Kristu Ġesù.
16 L-iskrittura kollha hi mogħtija
b'ispirazzjoni minn Alla, u tiswa għat-
tagħlim, għaċ-ċanfir, għat-twiddib, għat-
taħriġ fil-ħaqq:
17 Biex il-bniedem t'Alla jkun perfett,
imrawwam għal kull egħmil tajjeb.

4 Nitolbok mela quddiem Alla, u Sidna
Ġesù Kristu, li jagħmel ħaqq mill-
ħajjin u mill-mejtin fid-dehra tiegħu, u fis-
saltna tiegħu;
2 Xandar il-kelma; isħaq f'waqtu, u
barra minn waqtu; widdeb, ċanfar, wissi
bis-sabar kollu u t-tagħlim.
3 Għax għad jiġi ż-żmien meta ma
jaħmlux it-tagħlim it-tajjeb; imma skond
ix-xewqat ħżiena tagħhom, u b'widnejhom
jikluhom, jiġimgħu għalihom dutturi;
4 U jdawru widnejhom mis-sewwa, u
jduru għall-ħrejjef.
5 Iżda int iftaħ għajnejk f'kollox, sofri
t-tbatijiet, għamel ix-xogħol ta' evanġe-
lista, aqdi sewwa l-ministeru tiegħek.
6 Għax jien issa wasalt biex demmi jkun
offrut b'sagrifiċċju, u ż-żmien tat-tluq
tiegħi wasal.
7 Tqabadt it-taqbida t-tajba, temmejt il-
ġirja tiegħi, żammejt il-fidi:
8 Mn'issa 'l quddiem hemm merfugħa
għalija l-kuruna tal-ħaqq, li l-Mulej,
l-imħallef ġust, jagħtini f'dak il-jum: u
mhux biss lili, iżda wkoll lil dawk kollha li
jħobbu d-dehra tiegħu.
9 Agħmel mill-aħjar biex tiġi għandi
malajr:
10 Għax Demas telaqni, billi ħabb did-
dinja, u mar Tessalonika; Kreskens mar
Galata, Titus Dalmatja.
11 Luqa waħdu qiegħed miegħi. Hu 'l
Marku, u ġibu miegħek: għax jiswieli
għall-ministeru.
12 U 'l Tikikus bgħattu Efesus.
13 Meta tiġi, ġib miegħek il-mantar li
ħallejt jien Troas ma' Karpus; u l-kotba,
imma l-aktar il-parċmini.
14 Alessandru l-brunżar għamilli ħafna
ħsara: il-Mulej iħallsu skond egħmilu.
15 Int ukoll oqgħod għassa tiegħu;
għax hu żamm ħafna kontra kliemna.
16 Fl-ewwel difiża tiegħi ħadd ma
waqaf miegħi, imma kulħadd telaqni:
nitlob 'l Alla li dan ma jkunx magħdud
għalihom.
17 Madankollu l-Mulej waqaf miegħi,
u tani l-qawwa; biex ix-xandir ikun
magħruf bija kollu kemm hu, u jisimgħu
l-Ġentili kollha: u kont meħlus minn ħalq
l-iljun.
18 U l-Mulej jeħlisni minn kull egħmil
ħażin, u jsalvani għas-saltna tiegħu tas-
sema: lilu l-glorja għal dejjem ta' dejjem.
Amen.
19 Selli għal Priska u għal Akwila, u
għad-dar ta' Onesiforus.
20 Erastus baqa' Korintus, imma 'l
Trofimus ħallejtu Milete marid.
21 Ħabrek biex tiġi qabel ix-xitwa.
Ewbulus, u Pudens, u Linus, u Klawdja, u
l-aħwa kollha, isellu għalik.
22 Sidna Ġesù Kristu jkun ma' l-ispirtu
tiegħek. Il-grazzja magħkom. Amen.

L-Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lil Titus

1 Pawlu, qaddej t'Alla, u appostlu ta'
Ġesù Kristu, skond il-fidi tal-maħturin
t'Alla, u t-tagħrif tas-sewwa li hi skond it-
tjieba;
2 Fit-tama tal-ħajja ta' dejjem, li Alla,
li ma jistax jigdeb, wiegħed qabel ma bdiet
id-dinja;
3 Imma li wera f'waqtu l-kelma tiegħu
permezz tax-xandir, mogħti f'idejja skond
il-kmandament t'Alla s-Salvatur tagħna;
4 Lil Titus, ibni tassew skond il-fidi li
għandna t-tnejn: Grazzja, ħniena, u sliem,
mingħand Alla l-Missier u Sidna Ġesù
Kristu s-Salvatur tagħna.
5 Minħabba f'dan ħallejtek Kreta, biex
tqiegħed f'lokhom il-ħwejjeġ li jonqsu, u
tagħmel xjuħ f'kull belt, bħal ma ordnajt-
lek:
6 Jekk wieħed ikun bla ħtija, raġel ta'
mara waħda, ikollu wlied li jemmnu, li
mhumiex mixlijin b'imġiba ħażina, jew li
ma jobdux.
7 Għax isqof għandu jkun bla ħtija,
bħala l-amministratur t'Alla; mhux jogħ-
ġob lilu nnifsu, mhux li jitlagħlu malajr,
mhux mogħti għall-inbid, mhux ġellied,
mhux mogħti għall-qliegħ bil-għawġ;
8 Imma niedem li jħobb jilqa' l-barra-
nin, li jħobb it-tajbin, meqjus, ġust, qad-
dis, irżin;
9 Li jżomm sħiħ mal-kelma ta' min
jemminha bħal ma kien imgħallem; biex
ikun jista' b'tagħlim sħiħ sew iwissi u
kemm jikkonvinċi lil dawk li jmieru.
10 Għax hawn ħafna li ma jobdux, li
jitħaddtu fieragħ, u qarrieqa, l-aktar dawk
taċ-ċirkonċiżjoni:
11 Li ħalqhom għandu jingħalaq, li
jaqilbu familji sħaħ, billi jgħallmu ħwejjeġ
li m'għandhomx igħallmu, għall-qliegħ
bil-għawġ.
12 Wieħed minnhom stess, profeta
minn tagħhom, qal: Il-Kretin huma dej-
jem giddieba, bhejjem li jagħmlu l-ħsara,
żaqqeqin u għażżenin.
13 Dix-xhieda hi minnha. Għalhekk
ċanfruhom bl-aħrax, biex ikunu sħaħ fil-
fidi;
14 Biex ma jagħtux widen għall-ħrejjef
tal-Lhud, u għall-kmandamenti tal-bned-
min, li jagħtu daharhom lis-sewwa.
15 Għal min hu safi kollox hu safi: iżda
għal dawk li huma mniġġsin u ma jem-
mnux, xejn mhu safi: iżda moħħhom u
l-kuxjenza tagħhom ukoll huma mniġġ-
sin.
16 Jistqarru li jagħrfu 'l Alla; imma
l-opri tagħhom jiċħduh, billi huma nies ta'
min jobgħodhom, u ma jobdux, u ma
jiswew għall-ebda egħmil tajjeb.

2 Imma int tkellem il-ħwejjeġ li jixirqu
lit-tagħlim sħiħ:
2 Biex l-irġiel xjuħ ikunu meqjusin,
għaqlin, irżan, sħaħ fil-fidi, fl-imħabba, u
fis-sabar.
3 In-nisa xjuħ l-istess: iġibu ruħhom kif
jixraq lill-qdusija, mhux kalunjaturi,
mhux mogħtijin għal ħafna nbid, imma
għalliema ta' ħwejjeġ tajba;
4 Biex igħallmu n-nisa żgħażagħ ikunu
meqjusin, iħobbu lil żwieġhom, u lil
uliedhom.
5 Li jkunu bil-għaqal, safja, jieħdu
ħsieb id-dar, tajbin, jisimgħu minn żwieġ-
hom, biex ma jsirx ħalf bil-kelma t'Alla.
6 Hekk ukoll iż-żgħażagħ wissihom
biex ikunu meqjusin.
7 Uri lilek innifsek f'kollox xempju ta'
opri tajba: fit-tagħlim, nuqqas ta' taħsir,
għaqal, sinċerità,
8 Kliem sħiħ, li ma jistax ikun ikkun-
dannat: biex min hu kontra jistħi, billi ma
jsib xi jgħid l-ebda deni fuqek.
9 Widdeb lill-qaddejja biex jisimgħu
minn sjiedhom, u biex jogħġbuhom sewwa
f'kollox; u ma jmerux;
10 Ma jisirqux, imma juru li huma
fidili għalkollox; biex isebbħu t-tagħlim
t'Alla s-Salvatur tagħna f'kollox.
11 Għax il-grazzja t'Alla li ġġib is-
salvazzjoni dehret lill-bnedmin kollha,
12 U għallmitna niċħdu l-ħażen u
x-xewqat tad-dinja, biex ingħixu bil-qjies,
bil-ħaqq, u bit-tjieba, f'din id-dinja:
13 Nistennew dik it-tama mbierka, u
d-dehra glorjuża t'Alla l-kbir, u s-Salvatur
tagħna Ġesù Kristu;
14 Li ta lilu n-nifsu għalina, biex
jifdina minn kull ħażen, u jnaddaf għalih
innifsu poplu, li hu tiegħu, imħeġġeġ għall-
opri tajba.
15 Dawn il-ħwejjeġ tkellem, u widdeb,
u ċanfar bis-setgħa kollha. Tħalli 'l ħadd
min imaqdrek.

3 Fakkarhom li għandhom ikunu suġ-
ġetti għall-prinċipati u s-setgħat, jobdu
lil min hu fuqhom, ikunu mhejjijin għal
kull egħmil tajjeb,

2 Ma jgħajru lil ħadd, ma jkunux ġel-
lieda, imma ġwejdin, billi jkunu kollhom
ħlewwa ma' kullħadd.
3 Għax aħna stess konna wkoll darba
boloh, ma nobdux, imqarrqin, naqdu kull
xorta ta' xewqat u pjaċiri, ngħixu fil-ħażen
u l-għira, mibgħudin, u nobogħdu lil
xulxin.
4 Imma wara dan dehret it-tjieba u
l-imħabba t'Alla s-Salvatur tagħna lejn il-
bniedem,
5 Mhux bl-opri tajba li konna għa-
milna, iżda skond il-ħniena tiegħu salvana,
bil-ħasil tat-twelid mill-ġdid, u t-tiġdid ta'
l-Ispirtu s-Santu;
6 Li sawwab fuqna bil-kotra b'Ġesù
Kristu s-Salvatur tagħna;
7 Biex wara li nkunu iġġustifikati bil-
grazzja tiegħu, insiru werrieta skond it-
tama tal-ħajja ta' dejjem.
8 Din kelma vera: u fuq dawn il-
ħwejjeġ irridek tħaqqaq ta' spiss, biex
dawk li jemmnu f'Alla jieħdu ħsieb li
jagħtu ruħhom għall-opri ġusti. Dawn il-
ħwejjeġ huma tajbin u ta' fejda għall-
bnedmin.
9 Imma aħrab kwisjonijiet boloh, u
sensil tan-nisel, u ġlied, u tilwim fuq il-
liġi; għax huma bla fejda u fiergħa.
10 Bniedem eretku, wara l-ewwel u
t-tieni twissija, warrbu;
11 Billi taf li bniedem bħal dan hu
maqlub, u jidneb, u ikkundannat minnu
nnifsu.
12 Meta nibgħat 'l Artemas għandek,
jew 'il Tikikus, ħaffef biex tiġi għandi
Nikopolis: għax hemm waħħalt f'rasi li
ngħaddi x-xitwa.
13 Għamel mill-aħjar biex iġġib 'il
Żenas l-avukat u 'l Apollo fil-vjaġġ tagħ-
hom, biex ma jonqoshom xejn.
14 Ħa jitgħallmu tagħna wkoll jagħtu
ruħhom għall-opri tajba għall-ħtiġijiet li
jistgħu jinqalgħu, biex ma jkunux bla
frott.
15 Isellu għalik dawk kollha li huma
miegħi. Selli għal dawk li jħobbuna fil-fidi.
Il-grazzja magħkom ilkoll. Amen.

L-Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lil Filemon

1 Pawlu, priġunier ta' Ġesù Kristu, u
Timotju ħuna, lil Filemon maħħub
tagħna, u ħaddiem sieħibna,
2 U lil Appja maħbuba tagħna, u lil
Arkippus sieħibna fl-armi, u lill-knisja
f'darek:
3 Grazzja lilkom, u sliem mingħand
Alla Missierna u Sidna Ġesù Kristu.
4 Niżżiħajr 'l Alla tiegħi, insemmik
dejjem fit-talb tiegħi,
5 Billi nisma' fuq l-imħabba u l-fidi
tiegħek, li għandek għal Sidna Ġesù, u
għall-qaddisin kollha;
6 Biex is-sħubija tal-fidi tiegħek turi
l-qawwa tagħha bil-għarfa ta' kull ħaġa
tajba li hemm fik fi Kristu Ġesù.
7 Għax aħna għandna ferħ kbir u faraġ
fl-imħabba tiegħek, għax il-qalb tal-
qaddisin hi moħjija minnek, ħija.
8 Għalhekk, għalkemm għandi s-setgħa
kollha fi Kristu li nqabbdek tagħmel dak
li hu xieraq,
9 Aktar irrid, f'ġieħ l-imħabba, nitol-
bok bil-ħrara, jien, Pawlu x-xiħ, u issa
wkoll priġunier ta' Ġesù Kristu.
10 Nitolbok għal ibni Onesimus, li jien
ulidt fil-ktajjen tiegħi:
11 Li fl-imgħoddi ma kienx jiswielek,
imma issa jiswa lilek u lili:
12 Li jien arġajt bgħattulek: għalhekk
ilqgħuh, qisu qalbi stess:
13 Li xtaqt inżommu miegħi, biex jaq-
dini f'lokok fil-ktajjen fejn jien minħabba
l-evanġelju.
14 Imma bla ma tkun taf int, ma ridt
nagħmel xejn; biex dal-ġid tiegħek ma
jkunx qisu ta' bil-fors, imma minn rajk.
15 Għax jista' jkun li għalhekk hu telaq
għal xi żmien, biex int tilqgħu għal dej-
jem;
16 Mhux issa bħala qaddej, imma aktar
minn qaddej, bħala ħuk il-għażiż, l-aktar
għalija; imma kemm aktar għalik, sew fil-
ġisem, u kemm fil-Mulej?
17 Jekk mela tgħoddni b'sieħbek, il-
qgħuh qisu jien stess.
18 Jekk għamillek xi ħsara, jew għandu
jagħtik xi ħaġa, qiegħdha fuq ismi:
19 Jien Pawlu ktibt dan b'idejja stess:
jien inħallas; ma ngħidlikx kif barra minn
dan int għandek dejn miegħi lilek innifsek
stess.
20 Iva, ħija, ħa tkun ta' xi fejda għalija
fil-Mulej: ferraħli qalbi fil-Mulej.
21 Billi għandi qalbi qawwija fl-
ubbidjenza tiegħek ktibtlek, għax naf li int
tagħmel ukoll aktar milli ngħid jien.
22 Imma int fl-istess ħin hejjili wkoll

fejn noqgħod: għax nittama li permezz
tat-talb tagħkom nirtaddilkom.
23 Epafras, sieħbi fil-ħabs fi Kristu
Ġesù, iselli għalik;
24 U Marku, Aristarkus, Demas u
Luqa, ħaddiema sħabi.
25 Il-grazzja ta' Sidna Ġesù Kristu
tkun ma' l-ispirtu tagħkom. Amen.

L-Epistola Ta' Pawlu Appostlu Lil-Lhud

1 Alla, li bosta drabi u b'ħafna manjieri
kellem fl-imgħoddi lil missirijietna bil-
profeti,
2 F'dawn l-aħħar jiem kellimna b'Ibnu,
li għamlu werriet tal-ħwejjeġ kollha, u li
bih ukoll għamel id-dinjiet;
3 Hu, li hu d-dija tal-glorja tiegħu, u
x-xbieha perfetta tal-persuna tiegħu, u li
jżomm il-ħwejjeġ kollha bil-kelma tas-
setgħa tiegħu, wara li bih innifsu naddaf
dnubietna, qagħad bil-qiegħda fuq il-
lemin tal-Maestà fl-ogħla tas-smewwiet;
4 U sar ħafna aħjar mill-anġli, billi
b'wirt kiseb isem bil-wisq iżjed ogħla
minnhom.
5 Għax lil min mill-anġli xi darba qal:
Int Ibni, illum jien nissiltek? U jerġa':
Inkunlu Missier, u hu jkunli Iben?
6 U raġa', meta ġieb l-iben il-kbir fid-
dinja, qal: Ħa jqimuh l-anġli kollha t'Alla.
7 U għall-anġli qal: Jagħmel l-irjieħ
l-anġli tiegħu, u ilsna tan-nar il-ministri
tiegħu.
8 Imma għall-Iben qal: It-tron tiegħek,
o Alla, hu għal dejjem ta' dejjem: xettru
ta' ħaqq hu x-xettru ta' saltnatek.
9 Int ħabbejt il-ħaqq, u bgħadt il-
ħażen; għalhekk Alla, Alla tiegħek,
dehnek biż-żejt tal-ferħ aktar minn sħabek.
10 U, Int, Mulej, fil-bidu qegħidt is-
sisien ta' l-art; u xogħol idejk huma
s-smewwiet:
11 Huma jintemmu; imma inti tibqa';
kollhom jiqdiemu bħal ma tagħmel libsa.
12 U tkebbibhom bħal mantar, u jitbid-
dlu: iżda int tibqa' l-istess, u sninek ma
jintemmux.
13 Imma lil min mill-anġli qatt qal:
Oqgħod fuq lemini, sama nqiegħed l-
egħdewwa tiegħek b'mirfes riġlejk?
14 Mhumiex kollha spirti qaddejja,
mibgħutin biex jaqdu għall-ġid ta' dawk li
sa jirtu s-salvazzjoni?

2 Għalhekk għandna aktar u aktar
nagħtu widen għall-ħwejjeġ li smajna,
biex ma nħalluhomx f'xi żmien jaħarbu.
2 Għax jekk il-kelma mxandra mill-
anġli kienet b'saħħitha, u kull ksur u
disubbidjenza ħadu ħlas ġust;
3 Kif neħilsu, jekk nittraskuraw sal-
vazzjoni kbira bħal din; li kienet l-ewwel
imxandra mill-Mulej, u mwettqa għalina
minn dawk li semgħuh?
4 Alla wkoll jixhdilhom, sew b'egħliem
u kemm b'egħġubijiet, u mirakli ta' kull
xorta, u doni ta' l-Ispirtu s-Santu, skond
ir-rieda tiegħu stess.
5 Għax hu ma qegħidx taħt l-anġli
d-dinja li ġejja, li fuqha qegħdin nit-
kellmu.
6 Imma wieħed x'imkien xehed, billi
qal: X'inhu l-bniedem, biex tiftakar fih?
jew bin il-bniedem, biex tieħu ħsiebu?
7 Inti għamiltu ftit anqas mill-anġli;
int inkurunajtu bil-glorja u l-ġieh, u
qegħidtu fuq l-opri ta' idejk:
8 Kollox qegħidt inti taħt riġlejh. Għax
ladarba taħħat kollox lilu, hu xejn ma
ħalla li mhux imtaħħat lilu. Imma issa
għadna ma narawx kollox imtaħħat lilu.
9 Imma aħna naraw 'il Ġesù, li ntgħa-
mel ftit anqas mill-anġli talli bata l-mewt,
inkurunat bil-glorja u l-ġieh; biex bil-
grazzja t'Alla jduq il-mewt għal kul-
ħadd.
10 Għax kien jixraq lil dak li kollox hu
għalih, u li bih hu kollox, li jwassal ħafna
wlied fil-glorja, biex jagħmel perfett per-
mezz tat-tbatijiet lil mexxej il-kbir tas-
salvazzjoni tagħhom.
11 Għax sew dak li jqaddes u kemm
dawk li huma mqaddsin huma kollha
minn wieħed; għalhekk ma jistħix isejħil-
hom aħwa,
12 Billi jgħid: Inxandar ismek lil ħuti,
f'nofs il-miġemgħa ngħannilek tifħir.
13 U jerġa': Nafda fih. U iżjed: Ara,
jien u l-ulied li tani Alla.
14 Mela billi l-ulied għandhom l-istess
laħam u demm, hu wkoll ħa sehem minn
dan l-istess demm u laħam, biex permezz
tal-mewt jeqred lil dak li kellu l-ħakma
tal-mewt, jiġifieri, ix-xitan;
15 U jeħles lil dawk li minħabba l-biża'
tal-mewt kienu suġġetti għall-jasar ħajjit-
hom kollha.

16 Għax sgur ma ħax fuqu n-natura ta'
l-anġli; iżda ħa fuqu n-nisel t'Abraham.
17 Għalhekk kien jaħtieġlu li f'kollox
ikun magħmul bħall-aħwa, biex isir qassis
il-kbir u ħanin u fidil fil-ħwejjeġ li għand-
hom x'jaqsmu m'Alla, biex iħallas għad-
dnubiet tal-poplu.
18 Għax billi hu nnifsu bata billi kien
imġarrab, jista' jgħin lil dawk li huma
mġarrbin.

3 Għalhekk, ħuti qaddisa, intom li
għandkom sehem fis-sejħa tas-sema,
aħsbu fuq l-Appostlu u l-Qassis il-Kbir ta'
l-istqarrija tal-fidi tagħna, Kristu Ġesù;
2 Li kien fidil ma' dak li għamlu, bħal
ma kien ukoll Mosè fidil f'daru kollha.
3 Għax dal-bniedem kien magħdud li
jistħoqqlu aktar glorja minn Mosè, daqs-
kemm dak li bena d-dar għandu iżjed ġieħ
mid-dar.
4 Għax kull dar hi mibnija minn xi
bniedem; imma dak li jibni kollox hu
Alla.
5 U Mosè tassew kien fidil f'daru
kollha, bħala qaddej, bħala xhieda ta'
dawk il-ħwejjeġ li kellhom jingħadu wara;
6 Imma Kristu hu bħala iben fuq daru
stess; u daru hi aħna, jekk inżommu sħiħ
il-fiduċja u l-ferħ tat-tama qawwija sa
l-aħħar.
7 Għalhekk (bħal ma jgħid l-Ispirtu
s-Santu: Jekk illum tisimgħu leħnu,
8 La twebbsux qalbkom, bħal ma ġara
fl-irvell, f'jum it-tiġrib fid-deżert:
9 Meta missirijietkom ġarrbuni, u ip-
pruvawni, u raw l-egħmejjel tiegħi tul
erbgħin sena.
10 Għalhekk kont imgħaddab għal dak
in-nisel, u għidt: Dejjem jiżbaljaw f'qalb-
hom; u ma għarfux triqati.
11 Għalhekk ħlift f'għadbi: Ma jidħlux
fil-mistrieħ tiegħi.)
12 Araw, ħuti, li ma jkunx hemm f'xi
ħadd minnkom qalb ħażina li ma tem-
minx, billi titbiegħed minn Alla l-ħaj.
13 Iżda ħeġġu lil xulxin kuljum, sa-
kemm għadkom tgħidu "Illum," biex
ħadd minnkom ma jitwebbes permezz tal-
qerq tad-dnub.
14 Għax aħna sirna sħab Kristu, jekk
nżommu sħiħa sa l-aħħar il-fiduċja li
kellna fil-bidu.
15 Meta qal: Jekk tisimgħu leħnu llum,
la twebbsux qalbkom, bħal f'jum l-irvell.
16 Għax min huma dawk, li wara li
semgħu, irvellaw? Mhux dawk kollha li
ħarġu mill-Eġittu mmexxija minn Mosè?
17 U għal min għadab tul erbgħin sena?
Mhux għal dawk li dinbu, li l-iġsma mejta
tagħhom waqgħu fid-deżert?
18 U lil min ħalef li ma jidħlux fil-
mistrieħ tiegħu, ħlief lil dawk li ma ridux
jemmnu?
19 Hekk naraw li ma setgħux jidħlu
għax ma emmnux.

4 Ħa nibżgħu mela, li, waqt li baqagħlna
l-wegħda li nidħlu fil-mistrieħ tiegħu,
ma jkunx hemm xi ħadd minnkom li
jidhirlu li baqa' lura minnha.
2 Għax sew lilna kien imxandar l-evan-
ġelju, kemm ukoll lilhom; imma l-kelma
mxandra ma switilhomx, billi ma kenitx
mħallta mal-fidi f'dawk li semgħuha.
3 Għax aħna li emminna nidħlu fil-
mistrieħ, bħal ma qal: Hekk ħlift f'għadbi:
Ma jidħlux fil-mistrieħ tiegħi: għalkemm
l-egħmejjel tiegħu kienu mitmuma sa mit-
tisjis tad-dinja.
4 Għax hu qal x'imkien hekk għas-
seba' jum: U strieħ Alla fis-seba' jum mill-
egħmejjel kollha tiegħu.
5 U hawn ukoll mill-ġdid: Ma jidħlux
fil-mistrieħ tiegħi.
6 Billi ra mela li kien baqa' li x'uħud
jidħlu fih, u dawk li lilhom kien imxandar
l-ewwel ma daħlux minħabba d-disub-
bidjenza tagħhom:
7 Mill-ġdid waqqat jum, billi qal
b'David, wara żmien twil: Illum, bħal ma
ntqal qabel, illum jekk tisimgħu leħnu, la
twebbsux qalbkom.
8 Għax kieku Ġożwè tahom il-mistrieħ,
ma kienx jitkellem wara fuq jum ieħor.
9 Għalhekk baqa' l-mistrieħ tas-Sibt
għall-poplu t'Alla.
10 Għax min daħal fil-mistrieħ t'Alla
strieħ hu wkoll mix-xogħol tiegħu, bħal
ma strieħ Alla minn tiegħu.
11 Ħa naħdmu mela biex nidħlu f'dak
il-mistrieħ, biex ħadd ma jaqa' fuq l-istess
eżempju ta' disubbidjenza.
12 Għax ħajja hi l-kelma t'Alla, u qaw-
wija, u taqta' aktar minn sejf b'żewġt ixfar,
u tinfed ukoll sa fejn tinfired ir-ruħ mill-
ispirtu, u l-ġogi mill-mudullun, u tgħarbel
il-ħsibijiet u l-fehmiet tal-qalb.
13 U m'hemm l-ebda kreatura li ma
tidhirx quddiemu: imma kollox hu għeri u
mikxuf quddiem għajnejn dak li miegħu
għandna x'naqsmu.
14 Mela meta naraw li għandna qassis
il-kbir hekk għoli, li daħal fis-smewwiet,
Ġesù Bin Alla, ħa nżommu sħiħ l-istqarri-
ja tal-fidi tagħna.
15 Għax aħna m'għandniex qassis il-
kbir li ma jħossx għad-dgħufijiet tagħna;
imma li kien imġarrab f'kollox bħalna,
iżda bla dnub.
16 Ħa nersqu mela bla biża' lejn it-tron
tal-grazzja, biex naqilgħu ħniena, u nsibu
grazzja ta' għajnuna fil-bżonnijiet tagħna.

5 Għax kull qassis il-kbir meħud minn
fost il-bnedmin hu mqiegħed għall-
bnedmin f'dawk il-ħwejjeġ li għandhom

x'jaqsmu m'Alla, biex joffri sew għotjiet u
kemm sagrifiċċji għad-dnubiet:
2 Li jkun jaf jagħder lil dawk li ma
jafux, u lil dawk li ħarġu barra mit-triq;
għax hu nnifsu wkoll imdawwar bid-
dgħufija.
3 U minħabba f'hekk għandu joffri
sagrifiċċji għad-dnubiet, sew għall-poplu,
u kemm għalih innifsu.
4 U l-ebda bniedem ma jieħu dal-ġieh
għalih innifsu, iżda min hu msejjaħ minn
Alla, bħal ma kien Arun.
5 Hekk ukoll Kristu ma igglorifikax
lilu nnifsu biex isir qassis il-kbir; imma
dak li qallu: Int Ibni, illum nissiltek.
6 Bħal ma qal f'imkien ieħor: Inti
qassis għal dejjem skond l-ordni ta' Mel-
kisidek.
7 Hu, li fil-jiem tal-ġisem tiegħu, meta
offra talb u tħannin b'agħjat qawwi u
dmugħ lil dak li sata' jsalvah mill-mewt,
kien mismugħ minħabba t-tjieba tiegħu;
8 Għalkemm kien Iben, tgħallem l-
ubbidjenza minn dawk il-ħwejjeġ li bata;
9 U billi kien magħmul perfett, sar il-
kawża tas-salvazzjoni ta' dejjem għal
dawk kollha li jobduh;
10 Imsejjaħ minn Alla bħala qassis il-
kbir skond l-ordni ta' Melkisidek.
11 Li fuqu għandna ħafna ħwejjeġ xi
ngħidu, u tqal biex jitfissru, billi sirtu tqal
biex tisimgħu.
12 Għax għalkemm imisskom sa daż-
żmien sirtu għalliema, taħtieġu li xi ħadd
jerġa' jgħallimkom mill-ġdid x'inhuma
l-ewwel prinċipji ta' l-orakli t'Alla; u sirtu
hekk li taħtieġu l-ħalib, u mhux ikel
qawwi.
13 Għax kull min għadu tal-ħalib għad
m'għandux esperjenza tal-kelma tal-ħaqq:
għax għadu tarbija.
14 Imma l-ikel qawwi hu għal dawk li
għandhom iż-żmien: għal dawk li bid-
drawwa għandhom is-sensi tagħhom im-
ħarġin biex jagħrfu sew it-tajjeb u kemm
il-ħażin.

6 Għalhekk inħallu l-ewwel tagħlim fuq
Kristu, u ngħaddu għall-perfezzjoni;
bla ma nerġgħu nqiegħdu l-pedament ta'
l-indiema mill-egħmejjel mejta, u tal-fidi
f'Alla,
2 U tat-tagħlim fuq il-magħmudijiet, u
tat-tqegħid ta' l-idejn, u tal-qawma ta'
l-imwiet, u tal-ħaqq ta' dejjem.
3 U dan aħna nagħmluh, jekk Alla
jrid.
4 Għax ma jistax ikun li dawk li kienu
darba mdawlin, u daqu d-don tas-sema, u
għandhom sehem mill-Ispirtu s-Santu,
5 U tiegħmu l-kelma tajba t'Alla, u
s-setgħat tad-dinja li ġejja,
6 Jekk jaqgħu, jerġgħu jġedduhom bl-
indiema; għax ikunu jsallbu għalihom lil
Bin Alla mill-ġdid, u jwaqqgħuh għall-
għajb quddiem id-dinja.
7 Għax l-art li tixrob ix-xita li ta' spiss
taqa' fuqha, u trodd ħxejjex tajba għal
dawk li minnhom tinħadem, ikollha
l-barka minn Alla:
8 Iżda dik li tagħmel xewk u għolliq hi
mwarrba, u qrib li tkun misħuta; it-tmiem
tagħha hu li tinħaraq.
9 Imma, maħbubin, aħna sguri minn-
kom minn ħwejjeġ aħjar, u li għandhom
x'jaqsmu mas-salvazzjoni, għalkemm
qegħdin nitkellmu hekk.
10 Għax Alla mhux bla ħaqq biex jinsa
x-xogħol tagħkom u l-ħedma ta' l-im-
ħabba, li wrejtu għal ismu, bil-qadi li
qdejtu, u li għadkom taqdu, lill-qaddisin.
11 U aħna nixtiequ li kull wieħed minn-
kom juri sa l-aħħar l-istess ħeġġa għat-
twettiq sħiħ tat-tama:
12 Biex ma titgħażżnux, imma tixbhu
lil dawk li permezz tal-fidi u s-sabar jirtu
l-wegħdi.
13 Għax meta Alla għamel wegħda lil
Abraham, billi ma satax jaħlef b'wieħed
akbar, ħalef bih innifsu,
14 Billi qal: Tassew tberik jien inbier-
kek, u nkattrek u narġa' nkattrek.
15 U hekk, wara li bis-sabar qagħad
jistenna, qala' l-wegħda.
16 Għax il-bnedmin tassew jaħilfu bl-
akbar: u għalihom il-ħalfa bħala rabta hi
t-tmien ta' kull ġlieda.
17 Għalhekk Alla, billi ried juri aktar
bil-qawwa lill-werrieta tal-wegħda li
l-fehma tiegħu ma titbiddilx, wettaqha
b'ħalfa:
18 Biex b'żewġ ħwejjeġ li ma jitbiddlux,
li fihom ma jistax ikun li Alla jigdeb, aħna
jkolna faraġ kbir, aħna li ħrabna għall-
kenn biex naqbdu mat-tama mqiegħda
quddiemna;
19 Tama li għandna bħala ankra tar-
ruħ, sew sgura u kemm qawwija, u li
tidħol 'il ġewwa mill-velu;
20 Fejn daħal għalina bħala prekursur,
Ġesù, li sar qassis il-kbir għal dejjem,
skond l-ordni ta' Melkisidek.

7 Għax dan Melkisidek, sultan ta'
Salem, qassis t'Alla l-Għoli, iltaqa'
m'Abraham hu u rieġa' lura wara li qered
lis-slaten, u bierku;
2 U li lilu wkoll Abraham ta l-egħxur
minn kollox; u li ismu jfisser l-ewwel
Sultan tal-ħaqq, imbagħad ukoll Sultan
ta' Salem, jiġifieri, Sultan tas-sliem;
3 Bla missier, bla omm, bla nisel, li la
għandu bidu ta' jiem, u lanqas tmiem ta'
ħajja; imma magħmul jixbah lil Bin Alla;
jibqa' qassis għal dejjem.
4 Araw issa kemm kien kbir dal-
bniedem, li lilu Abraham il-patrijarka tah
l-egħxur tal-priża.

5 U tassew dawk li huma wlied Levi, li
jieħdu s-saċerdozju, għandhom il-jedd
jieħdu l-egħxur mingħand il-poplu skond
il-liġi, jiġifieri, mingħand ħuthom,
għalkemm ħarġu minn ġenbejn Abraham:
6 Imma dak li n-nisel tiegħu mhux
magħdud minnhom ħa l-egħxur min-
għand Abraham, u bierek lil dak li kellu
l-wegħdiet.
7 Mingħajr ebda kontradizzjoni, l-
iżgħar jitbierek mill-akbar.
8 Barra minn dan, hawn huma bned-
min li jmutu li jieħdu l-egħxur; iżda hemm
jeħodhom wieħed, li fuqu hemm xhieda li
għadu ħaj.
9 U biex ngħid hekk, Levi wkoll, li ħa
l-egħxur, ħallas l-egħxur f'Abraham.
10 Għax kien għadu f'ġenbejn mis-
sieru, meta Melkisidek iltaqa' miegħu.
11 Jekk mela l-perfezzjoni seħħet bis-
saċerdozju ta' Levi (għax taħtu l-poplu ħa
l-liġi,) xi ħtieġa aktar kien hemm li jqum
qassis ieħor skond l-ordni ta' Melkisidek,
u li ma kienx imsejjaħ skond l-ordni
t'Arun?
12 Għax billi tbiddel is-saċerdozju,
hemm il-bżonn ta' tibdil ukoll fil-liġi.
13 Għax dak li fuqu jingħadu dawn il-
ħwejjeġ kien minn ta' tribù oħra, li ħadd
minnu ma kien jersaq lejn l-altar.
14 Jidher ċar li Sidna ħareġ minn
Ġuda; u fuq dan it-tribù Mosè ma qal
xejn dwar is-saċerdozju.
15 U dan hu wisq aktar ċar: għax laħaq
qassis ieħor li jixbah lil Melkisidek,
16 Li sar, mhux skond il-liġi ta'
kmandamenti tal-ġisem, imma skond is-
setgħa ta' ħajja bla tmiem.
17 Għax hu jixhed: Int qassis għal
dejjem skond l-ordni ta' Melkisidek.
18 Għax tassew il-kmandament ta'
qabel jitħassar, minħabba n-nuqqas ta'
saħħa u ta' ħtieġa tiegħu.
19 Għax il-liġi m'għamlet xejn perfett,
iżda d-dħul ta' tama aħjar għamel: b'din
it-tama nersqu lejn Alla.
20 Billi ma kienx mingħajr ħalfa li sar
qassis:
21 (Għax dawk il-qassisin saru min-
għajr ħalfa; imma dan b'ħalfa ta' dak li
qallu: Ħalef il-Mulej, u ma jisgħobbihx:
Int qassis għal dejjem skond l-ordni ta'
Melkisidek:)
22 B'dan Ġesù sar rahan ta' rabta'
aħjar.
23 U dawk tassew saru qassisin b'għadd
kbir, għax ma setgħux jibqgħu minħabba
l-mewt:
24 Imma dal-bniedem, għax jibqa' għal
dejjem, għandu saċerdozju li ma jista'
jgħaddi għand ħadd.
25 Għalhekk jista' wkoll isalva għal
kollox lil dawk li bih jiġu għand Alla, billi
hu dejjem ħaj biex jidħol għalihom.
26 Għax kien jaqblilna jkollna qassis
kbir bħal dan, li hu qaddis, bla ħtija, bla
għajb, mifrud mill-midinbin, u mgħolli
aktar 'il fuq mis-smewwiet.
27 Li m'għandux bżonn ta' kuljum,
bħal dawk il-qassisin il-kbar, joffri sagri-
fiċċju, l-ewwel għal dnubietu, u mbagħad
għal dawk tal-poplu; għax dan għamlu
darba, meta offra lilu nnifsu.
28 Għax il-liġi tagħmel qassisin il-kbar,
bnedmin li huma dgħajfa; imma l-kelma
tal-ħalfa, li ġiet wara l-liġi, tagħmel l-Iben,
li hu ikkonsagrat għal dejjem.

8 Issa l-qofol ta' dak li għidna hu dan:
Għandna bħala qassis il-kbir, wieħed
li qiegħed in-naħa tal-lemin tat-tron tal-
Maestà fis-smewwiet;
2 Ministru tas-santwarju, u tat-taber-
naklu veru, li waqqfu l-Mulej, u mhux il-
bniedem.
3 Għax kull qassis il-kbir hu magħmul
biex joffri għotjiet u sagrifiċċji: għalhekk
jaħtieġ li dal-bniedem ikollu wkoll xi ħaġa
x'joffri.
4 Għax kieku kien fuq l-art, ma kienx
ikun qassis, billi hemm qassisin li joffru
għotjiet skond il-liġi:
5 Li jservu bħala eżempju u dell ta'
ħwejjeġ tas-sema, bħal ma kien imwissi
Mosè minn Alla meta kien sa jibda
jagħmel it-tabernaklu: għax, Ara, hu qal,
li tagħmel kollox skond ix-xbieha li kienet
murija lilek fuq il-muntanja.
6 Imma issa qala' ministeru tant ogħla,
daqskemm ukoll hu l-medjatur ta' rabta
aħjar, li kienet mibnija fuq wegħdiet
aħjar.
7 Għax jekk dik l-ewwel rabta kienet
bla għajb, ma kienx jitfittex imkien għat-
tieni.
8 Għax billi sab xi jgħid fuqhom, qal:
Ara, il-jiem jiġu, qal il-Mulej, meta nagħ-
mel rabta ġdida mad-dar ta' Iżrael u mad-
dar ta' Ġuda:
9 Mhux skond ir-rabta li għamilt ma'
missirijiethom fil-jum meta qbadthom
minn idhom biex noħroġhom minn art
l-Eġittu; għax ma baqgħux iżommu mar-
rabta tiegħi, u jien tlaqthom, igħid il-
Mulej.
10 Għax din hi r-rabta li nagħmel mad-
dar ta' Iżrael wara dawk il-jiem, igħid il-
Mulej: Inqiegħed il-liġijiet tiegħi f'moħħ-
hom, u niktibhomlhom f'qalbhom: u
nkun għalihom Alla, u għalija jkunu
poplu:
11 U ma jgħallmux aktar wieħed lil
għajru, u kull bniedem lil ħuh, billi
jgħidu: Agħraf il-Mulej: għax kollha
jagħrfuni, miż-żgħir sal-kbir.
12 Għax inkun ħanin mal-ħażen tagħ-
hom, u dnubiethom u ħtijiethom ma nifta-
karx iżjed.
13 Meta qal: Rabta ġdida, qaddem

l-ewwel waħda. Issa dak li jitħassar u jixjieħ wasal biex igħib.

9 Tassew mela l-ewwel rabta kellha wkoll ir-regulamenti tas-servizz divin, u santwarju ta' did-dinja.
2 Għax tinda kienet imwaqqfa: ta' quddiem, li fiha kien hemm il-gandlier, u l-mejda, u l-ħobż tal-preżenza: din kien jisimha l-Qaddis.
3 U wara t-tieni velu, it-tinda li jisimha l-Qaddis tal-Qaddisin;
4 Li kellha ċ-ċensier tad-deheb, u l-arka tar-rabta miksija fuq kull naħa bid-deheb, li fiha kien hemm il-bieqja tad-deheb li kellha l-manna, u l-virga t'Arun li raħħset, u t-twavel tar-rabta;
5 U fuqha l-kerubin tal-glorja li kienu jdellu l-għatu tagħha; u li fuqhom issa ma nistgħux nitkellmu ħaġa ħaġa.
6 Issa wara li kollox kien jitqassam hekk, il-qassisin kienu jidħlu dejjem fl-ewwel tinda, biex jagħmlu s-servizz t'Alla.
7 Iżda fit-tieni waħda kien jidħol il-qassis il-kbir waħdu darba fis-sena, mhux mingħajr demm, li kien joffri għalih innifsu, u għad-dnubiet ta' l-injoranza tal-poplu:
8 B'dan l-Ispirtu s-Santu kien juri, li t-triq tas-santwarju kienet għadha mhix miftuħa, waqt li l-ewwel tinda kienet għadha wieqfa:
9 Din kienet tixbiha għaż-żmien t'issa; u li fiha kienu jkunu offruti sew għotjiet u kemm sagrifiċċji, li ma kinux jistgħu jagħmlu perfett lil dak li kien jagħti qima, għal dik li hi kuxjenza;
10 Billi dawn kellhom x'jaqsmu biss ma' ikel u xorb, u ħafna ħasil, u regulamenti tal-ġisem, imposti fuqhom sama jasal żmien it-tibdil.
11 Imma Kristu billi ġie qassis il-kbir tal-ħwejjeġ tajba li għandhom jiġu, għadda minn tinda akbar u aktar perfetta, li mhix maħduma bl-idejn, jiġifieri, mhix ta' dal-ħolqien.
12 Lanqas bid-demm tal-bdabad u tal-għoġiela, imma b'demmu stess daħal darba għal dejjem fis-santwarju, billi kiseb fidwa għal dejjem għalina.
13 Għax jekk id-demm tal-gniedes u tal-bdabad, u l-irmied tal-għoġla mraxxax fuq l-imniġġsin, iqaddes għall-indafa tal-ġisem:
14 Kemm aktar id-demm ta' Kristu, li permezz ta' l-Ispirtu etern offra lilu nnifsu bla għajb 'l Alla, inaddaf il-kuxjenza tagħkom minn egħmejjel mejta, biex taqdu 'l Alla l-ħaj?
15 U għalhekk hu l-medjatur tar-rabta l-ġdida, biex permezz tal-mewt, li ndaħlet għall-fidwa tal-ħtijiet li saru taħt l-ewwel rabta, dawk li huma msejħin jieħdu l-wegħda tal-wirt ta' dejjem,
16 Għax fejn hemm testment, jaħtieġ ukoll tidħol il-mewt ta' min għamel it-testment.
17 Għax testment igħodd wara li l-bnedmin imutu: inkella m'għandux saħħa kemm idum ħaj min għamel it-testment.
18 Għalhekk lanqas l-ewwel rabta ma kienet imġedda mingħajr demm.
19 Għax wara li Mosè nieda kull kmandament lill-poplu skond il-liġi, ħa d-demm tal-għoġiela u tal-bdabad, ma' l-ilma, u suf aħmar skarlat, u żuf, u raxx sew il-ktieb, u kemm il-poplu kollu,
20 U qal: Dan hu d-demm tar-rabta li ordna Alla għalikom.
21 Barra minn dan raxxax bid-demm sew it-tinda, u kemm il-għodod kollha tal-ministeru.
22 U kważi kollox jissaffa bid-demm skond il-liġi; u bla tixrid ta' demm m'hemmx maħfra.
23 Għalhekk mela kien meħtieġ li x-xbihat tal-ħwejjeġ tas-sema jissaffew b'dawn; iżda l-ħwejjeġ tas-sema nfushom b'sagrifiċċji aħjar minn dawn.
24 Għax Kristu ma daħalx f'santwarji maħdumin bl-idejn, li huma xbihat tal-veru; iżda fis-sema stess, biex jidher issa għalina quddiem Alla:
25 Mhux biex joffri lilu nnifsu bosta drabi, bħal ma jidħol il-qassis il-kbir darba fis-sena fis-santwarju bid-demm ta' oħrajn;
26 Għax kieku kien ikollu jbati ta' spiss mit-tisjis tad-dinja: iżda issa deher darba fl-aħħar taż-żminijiet biex iħassar id-dnub bis-sagrifiċċju tiegħu nnifsu.
27 U bħalma hu maqtugħ għall-bnedmin li jmutu darba biss, iżda wara dan isir il-ħaqq;
28 Hekk Kristu kien offrut darba biex jarfa' d-dnubiet ta' ħafna; u jidher għat-tieni darba, mhux biex ineħħi d-dnub, imma għas-salvazzjoni ta' dawk li jistennewh.

10 Għax billi l-liġi għandha d-dell tal-ħwejjeġ tajba li għandhom jiġu, u mhux ix-xbieha tal-ħwejjeġ infushom, ma tista' qatt bl-istess sagrifiċċji, li joffru minn sena għal sena, bla ma jaqtgħu xejn, tagħmel perfetti 'l dawk li jersqu lejn l-altar.
2 Għax kieku ma kinux jieqfu li jkunu offruti, ladarba dawk li jagħmlu das-servizz, wara li darba tnaddfu, m'għandhomx aktar kuxjenza tad-dnubiet?
3 Iżda f'dawk is-sagrifiċċji hemm kull sena tifkira mill-ġdid tad-dnubiet.
4 Għax ma jistax ikun li d-demm tal-gniedes u tal-bdabad ineħħi d-dnubiet.
5 Għalhekk meta daħal fid-dinja, qal: Int ma ridtx sagrifiċċji u offerti, iżda ġisem hejjejtli,

6 Int ma għoġbukx offerti maħruqin u
sagrifiċċji għad-dnub.
7 Imbagħad għidt jien: Hawn jien; ġej,
o Alla! biex nagħmel ir-rieda tiegħek, kif
inhu miktub fuqi fit-tikbiba tal-ktieb.
8 L-ewwel qal: Int ma ridtx u lanqas
għoġbuk sagrifiċċji u offerti, u offerti
maħruqin, u sagrifiċċji għad-dnub, li huma
offruti skond il-liġi:
9 Imbagħad qal: Hawn jien; ġej, o
Alla! biex nagħmel ir-rieda tiegħek. Hu
neħħa ta' l-ewwel, biex iwettaq it-tieni.
10 Bis-saħħa ta' dir-rieda aħna tqad-
disna bl-offerta tal-ġisem ta' Ġesù Kristu
darba għal dejjem.
11 U kull qassis wieqaf kuljum iservi u
joffri bosta drabi l-istess sagrifiċċji, li ma
jistgħu qatt ineħħu d-dnubiet:
12 Iżda dal-bniedem, wara li offra
sagrifiċċju wieħed għad-dnubiet għal dej-
jem, qagħad bil-qiegħda fuq il-lemin
t'Alla;
13 Minn fejn qiegħed jistenna sama
l-egħdewwa tiegħu jitqiegħdu b'mirfes
taħt riġlejh.
14 Għax b'offerta waħda għamel per-
fetti għal dejjem lil dawk li huma mqaddsa.
15 U ta' dan hemm xhieda wkoll
l-Ispirtu s-Santu: għax wara dan kien qal
qabel:
16 Din hi r-rabta li nagħmel magħhom
wara dawk il-jiem, igħid il-Mulej: In-
qiegħed il-liġijiet tiegħi f'qalbhom, u
f'moħħhom niktibhomlhom;
17 U fi dnubiethom u ħtijiethom ma
niftakarx aktar.
18 Issa fejn hemm il-maħfra ta' dawn,
mhemmx iżjed offerti għad-dnub.
19 Mela, ħuti, billi għandna l-fiduċja li
nidħlu fis-santwarju bid-demm ta' Ġesù,
20 Bi triq ġdida u ħajja, li hu fetaħ
għalina, minn ġol-velu, jiġifieri ġismu;
21 U billi għandna qassis il-kbir fuq id-
dar t'Alla;
22 Ħa nersqu b'qalb sinċiera bil-milja
kollha tal-fidi, bi qlubna mnaddfin minn
kuxjenza ħażina, u ġisimna maħsul b'ilma
nadif.
23 Ħa nżommu sħiħ l-istqarrija tat-
tama tagħna mingħajr ma nbiddlu
fehmitna; (għax fidil hu dak li wiegħed;)
24 U ħa nieħdu ħsieb xulxin biex
nitħeġġu fl-imħabba u fl-egħmil it-tajjeb;
25 Bla ma nonqsu li niltaqgħu flimkien,
bħalma hi d-drawwa ta' x'uħud; iżda
għamlu l-qalb lil xulxin: u l-aktar meta
taraw riesaq il-jum.
26 Għax jekk aħna nidinbu għax irridu,
wara li nkunu ħadna t-tagħrif tas-sewwa,
ma jibqa' l-ebda sagrifiċċju għad-dnubiet,
27 Imma l-istennija tal-biża' tal-ħaqq u
l-ħeġġa tan-nar li jibilgħu lill-avversarji.
28 Dak li żeblaħ il-liġi ta' Mosè miet
bla ħniena fuq ix-xhieda ta' tnejn jew
tlieta:
29 Kemm kastig aktar aħrax, jidhril-
kom intom, ikun ħaqqu min jitfa' taħt
saqajh l-Iben t'Alla, u jqis id-demm tar-
rabta, li bih tqaddes, bħala ħaġa mhix
qaddisa, u jagħmel għajb lill-Ispirtu tal-
grazzja?
30 Għax aħna nafu 'l dak li qal:
Għalija l-vendetta; jien inħallas, qal il-
Mulej. U raġa': Il-Mulej jagħmel ħaqq
mill-poplu tiegħu.
31 Hi ħaġa tal-biża' li wieħed jaqa'
f'idejn Alla l-ħaj.
32 Imma ftakru fil-jiem ta' dari, li
fihom, wara li kontu mdawlin, sofrejtu
taqbida kbira ta' tbatijiet;
33 Xi drabi, kontu magħmulin bħal
wirja sewwa bit-tagħjir u kemm bin-niket;
u xi drabi, imxirkin ma' dawk li kienu fl-
istess qagħda tagħkom.
34 Għax intom kellkom ħniena minni
meta kont marbut bil-ktajjen, u lqajtu bil-
ferħa s-serq ta' ġidkom, billi tafu fikom
infuskom li għandkom fis-sema ġid aħjar
u li jibqa'.
35 La tarmux mela l-fiduċja tagħkom,
li għandha ħlas kbir.
36 Għax intom taħtieġu s-sabar, biex
wara li tkunu għamiltu r-rieda t'Alla,
taqilgħu l-wegħda.
37 Għax ftit ieħor, u dak li għandu jiġi
jasal, u ma jiddawwarx.
38 Issa l-ġust igħix bil-fidi: imma jekk
wieħed jarġa' lura, ruħi ma titgħaxxaqx
bih.
39 Imma aħna m'aħniex minn dawk li
jerġgħu lura għat-telfien; imma min dawk
li jemmnu fis-salvazjoni tar-ruħ.

11 Issa l-fidi hi l-pedament tal-ħwejjeġ
li nittamaw fihom, il-prova tal-
ħwejjeġ li ma jidhrux.
2 Għax biha kellhom xhieda tajba
n-nies ta' dari.
3 Bil-fidi aħna nifhmu li d-dinjiet saru
bil-kelma t'Alla; għalhekk il-ħwejjeġ li
jidhru ma sarux minn ħwejjeġ li jidhru.
4 Bil-fidi Abel offra 'l Alla sagrifiċċju
aħjar minn ta' Kajjin; biha kiseb xhieda li
kien raġel sewwa, billi xehidlu Alla għall-
għotjiet tiegħu: u biha għalkemm mejjet
għadu jitkellem.
5 Bil-fidi Henok kien meħud biex ma
jarax il-mewt; u ma nstabx, għax Alla
ħadu: għax qabel ma kien meħud kellu
din ix-xhieda, li għoġob 'l Alla.
6 Imma mingħajr fidi ma jistax ikun li
wieħed jogħġob lilu; għax min jiġi għand
Alla jaħtieġ li jemmen li Alla hu, u li
jħallas lil dawk li jfittxuh sewwa.
7 Bil-fidi Noè, mgħarraf minn Alla fuq
ħwejjeġ li kienu għadhom ma dehrux,
mqanqal bil-biża', lesta arka biex isalva 'l
daru, u li biha ikkundanna d-dinja, u sar
werriet tal-ħaqq li jiġi bil-fidi.

8 Bil-fidi Abraham, meta kien imsejjaħ
biex imur f'art li kien sa jieħu wara b'wirt,
obda; u telaq, bla ma kien jaf fejn kien
sejjer.
9 Bil-fidi hu għammar fl-art tal-
wegħda, bħala f'art barranija, igħix fit-
tined ma' Iżakk u ma' Ġakobb, werrieta
miegħu ta' l-istess wegħda:
10 Għax kien jistenna belt li għandha
s-sisien, li l-bennej u l-imgħallem tagħha
hu Alla.
11 Bil-fidi wkoll Sara kellha l-qawwa li
toħroġ tqila, u wildet tarbija meta kienet
imdaħħla fiż-żmien, għax emmnet li min
wiegħed iżomm kelmtu.
12 Għalhekk minn wieħed waħdu, li
kien diġà qisu mejjet, twieldu wlied daqs
il-kwiekeb tas-sema fil-kotra, u bla għadd
bħar-ramel li hemm ma' xatt il-baħar.
13 Dawn kollha mietu fil-fidi, bla ma
qalgħu l-wegħdiet, iżda rawhom mill-
bogħod, u emmnuhom, u sellmulhom, u
stqarru li kienu barranin u għorba fuq
l-art.
14 Għax dawk li jgħidu ħwejjeġ bħal
dawn juru bid-dieher li qegħdin ifittxu
pajjiż.
15 U tassew, kieku baqgħu jiftakru
f'dak il-pajjiż li ħarġu minnu, kien ikoll-
hom żmien biżżejjed li jerġgħu lura.
16 Imma issa jixtiequ pajjiż aħjar, jiġi-
fieri wieħed tas-sema; għalhekk Alla ma
jistħix jissejjaħ Alla tagħhom: għax hej-
jielhom belt.
17 Bil-fidi Abraham, meta kien imġar-
rab, offra 'l Iżakk: u dak li kellu l-wegħdiet
offra lil ibnu waħdieni.
18 Li fuqu ntqal: Minn Iżakk ikollok
nisel b'ismek.
19 Billi kien jaħseb li Alla kien jista'
jqajmu, imqar minn bejn l-imwiet; minn
fejn ukoll raġa' ħadu, u dan kien bħala
tixbiha.
20 Bil-fidi bierek Iżakk 'il Ġakobb u 'l
Għesaw għal dak li ġej.
21 Bil-fidi Ġakobb, hu u qiegħed imut,
bierek ukoll lil kull wieħed minn ulied
Ġużepp; u ta qima, milwi fuq ras il-ħatar
tiegħu.
22 Bil-fidi Ġużepp, hu u qiegħed imut,
tkellem fuq it-tluq ta' wlied Iżrael; u
ta ordni fuq il-għadam tiegħu.
23 Bil-fidi Mosè, meta twieled, kien
moħbi għal tliet xhur mill-ġenituri tiegħu,
għax raw li kien tarbija sabiħa; u ma
beżgħux mill-ordni tas-sultan.
24 Bil-fidi Mosè, meta kiber, ma riedx
jissejjaħ bin bint Fargħun;
25 U ħatar aktar li jġarrab in-niket mal-
poplu t'Alla, milli jgawdi għal ftit żmien
il-pjaċiri tad-dnub;
26 U qies il-għajb ta' Kristu bhala
għana aqwa mit-teżori ta' l-Eġittu; għax
hu kien iħares lejn il-ħlas.
27 Bil-fidi ħalla l-Eġittu, bla ma baża'
mill-għadab tas-sultan: għax hu żamm
sħiħ, daqs kieku qiegħed jarah dak li ma
jidhirx.
28 Bil-fidi għamel il-għid, u t-traxxix
tad-demm, biex il-qerried ta' l-ulied il-
kbar ma jmissx lil dawk ta' wlied Iżrael.
29 Bil-fidi qasmu l-baħar l-Aħmar qisu
art niexfa: iżda meta l-Eġizzjani qabdu
jagħmlu l-istess għerqu.
30 Bil-fidi waqgħu s-swar ta' Ġerko,
wara li kienu mdawrin għal sebat ijiem.
31 Bil-fidi Raħab il-mara tad-dnub ma
ntilfitx ma' dawk li ma emmnux, meta
laqgħet l-ispjuni bis-sliem.
32 U xi ngħid iżjed? Għax żmien
m'għandix biex insemmi fuq Gedgħon, u
fuq Barak, u fuq Sansun, u fuq Ġefte, u
fuq David ukoll, u Samwel, u l-profeti:
33 Li bis-saħħa tal-fidi ħakmu saltniet,
għamlu l-ħaqq, qalgħu wegħdiet, saddew
ħluq l-iljuni,
34 Tfew il-qawwa tan-nar, ħelsu minn
xifer is-sejf, minn dgħajfin saru b'saħħit-
hom, saru qalbenin fil-gwerra, u ħarbtu
l-armati tal-barranin.
35 Xi nisa ħadu l-mejtin tagħhom im-
qajmin mill-ġdid għall-ħajja: oħrajn qat-
luhom bid-daqqiet, u ma ridux il-ħelsien;
biex jaqilgħu qawmien aħjar:
36 U oħrajn kellhom it-tiġrib ta' żebliħ
kiefer u ta' swat, iva, u tal-ktajjen ukoll, u
tal-ħabs:
37 Kienu mħaġġrin, imħanxrin min-
nofs, imġarrbin, maqtulin bis-sejf: iġġer-
rew lebsin ġlud tan-ngħaġ u tal-mogħoż;
fil-bżonn, imnikktin, maħqurin;
38 (Huma, li ma kinux jixirqu lid-
dinja:) iġġerrew fid-deżerti, u fuq il-
muntanji, u fil-għerien, u fil-grotti ta'
l-art,
39 U dawn kollha, għalkemm kisbu
xhieda tajba bil-fidi, ma qalgħux il-
wegħda:
40 Għax Alla, li ipprovda xi ħaġa aħjar
għalina, ma riedx li huma jaslu għall-
perfezzjoni mingħajrna.

12 Għalhekk mela aħna, billi qegħdin
naraw ukoll kif aħna mdawrin bi
sħaba hekk kbira ta' xhud, ħa nwarrbu
kull tagħbija, u d-dnub li tant malajr
ifixkilna, u ħa niġru bis-sabar il-ġirja li
għandna quddiemna,
2 Billi nħarsu lejn Ġesù, li hu l-bidu u
t-tmiem tal-fidi tagħna, u li għall-ferħ
imqiegħed quddiemu sofra s-salib, bla ma
qies xejn il-għajb, u qagħad fil-lemin tat-
tron t'Alla.
3 Aħsbu fuq dak li sofra ostilità bħal
din mill-midinbin kontra tiegħu nnifsu,
biex ma taqtgħux qalbkom u tiddgħajfu
f'moħħkom.
4 S'issa għadkom ma żammejtux sad-
demm, tiġġieldu kontra d-dnub.

5 U nsejtu intom it-teħġiġ li jkellim-
kom qisu ma' wlied: Ibni, la żżeblaħx it-
twiddib tal-Mulej, u lanqas taqta' qalbek
meta tkun imċanfar minnu.
6 Għax min il-Mulej iħobb, iwiddbu; u
jsawwat lil kull iben li jilqa'.
7 Jekk intom issofru t-twiddib, Alla
jimxi magħkom bħala wliedu; għax liema
hu l-iben li missieru ma jwiddbux?
8 Imma jekk tkunu bla twiddib, li
kulħadd għandu minnu, intom mela
bgħula, u mhux ulied.
9 Barra minn dan aħna kellna missiri-
jiet ta' ġisimna li widdbuna, u konna
nweġġħuhom: kemm aktar għandna
nkunu suġġetti għal Missier l-ispirti, biex
ikollna l-ħajja?
10 Għax dawn tassew kienu jwiddbuna
għal ftit jiem skond kif kien jogħġobhom;
imma hu għall-ġid tagħna, biex nixxierku
fil-qdusija tiegħu.
11 Issa l-ebda twiddib ma jidher dak
il-ħin ħaġa ta' ferħ, imma ta' niket:
madankollu wara jrodd frott ta' sliem u
ta' ħaqq lil dawk li jkunu tħarrġu bih.
12 Għalhekk erfgħu 'l fuq l-idejn
merħija, u l-irkobbtejn mriegħda;
13 U agħmlu mogħdijiet dritti għal
riġlejkom, biex iz-zopp ma jitwarrabx
mit-triq; imma ħalluh aktarx ifiq.
14 Fittxu s-sliem ma' kulħadd, u l-
qdusija, li mingħajrha l-ebda bniedem ma
jara l-Mulej:
15 U ifthu sewwa għajnejkom li ħadd
ma jibqa' lura mill-grazzja t'Alla; u li
l-ebda għerq ta' mrar ma jarmi u jħabbat-
kom, u b'hekk jitniġġsu ħafna;
16 Li ma jkun hemm ebda wieħed
żieni, jew li jkasbar ħwejjeġ qaddisa, bħal
Għesaw, li għal ikla waħda, biegħ id-dritt
tiegħu bħala t-tifel il-kbir.
17 Għax intom tafu kif wara, meta ried
jiret il-barka, kien imwarrab; għax ma
sabx lok għall-indiema, għalkemm fittixha
tajjeb bid-dmugħ.
18 Għax intom ma rsaqtux lejn mun-
tanja li tista' tmissha, u li tħeġġeġ bin-nar,
lanqas lejn swied, u dlam, u rwiefen,
19 U lejn daqq ta' tromba, u leħen ta'
kliem; leħen li dawk li semgħuh talbu li
ma jkellimhomx aktar:
20 (Għax ma felħux għal dak li kien
ordnat: U mqar jekk bhima tmiss il-
muntanja, tkun imħaġġra, jew minfuda bi
vleġġa:
21 U hekk tal-biża' kienet id-dehra, li
Mosè qal: Jien imbażża' wisq u mriegħ-
ed:)
22 Imma intom ersaqtu lejn il-mun-
tanja ta' Sijon, u lejn il-belt t'Alla l-ħaj,
Ġerusalem tas-sema, u lejn numru bla
għadd t'anġli,
23 Lejn il-ġemgħa l-kbira, u l-knisja ta'
l-ulied il-kbar, li huma miktubin fis-
smewwiet, u lejn Alla l-Imħallef ta' kul-
ħadd, u lejn l-ispirti tal-ġusti li saru per-
fetti,
24 U lejn Ġesù l-medjatur ta' rabta
ġdida, u lejn id-demm tat-traxxix, li jgħid
ħwejjeġ aħjar mid-demm t'Abel.
25 Qisu li tisimgħu minn dak li jkellim-
kom. Għax jekk dawk li ma semgħux
minn dak li kellimhom fuq l-art ma ħelsu-
hiex, aktar u aktar ma neħilsuhiex aħna,
jekk indawru daharna lejn dak li jitkellem
mis-sema:
26 U li leħnu darba heżheż l-art: imma
issa wiegħed, billi qal: Darb'oħra nheżheż
mhux biss l-art, imma s-sema wkoll.
27 U dil-kelma, Darb'oħra, tfisser it-
tneħħija ta' dawk il-ħwejjeġ li jithezhżu,
jiġifieri ta' dawk li kienu maħluqa, biex
jibqgħu dawk li ma jistgħux jitheżhżu.
28 Għalhekk la darba aħna niksbu
saltna li ma tistax tkun imheżhża, ħa
nżommu l-grazzja, li biha nistgħu naqdu 'l
Alla kif jixraq, bil-ġieh u l-biża'.
29 Għax Alla tagħna hu nar li jeqred.

13 Ħa tibqa' l-imħabba ta' l-aħwa.
2 La tinsewx tilqgħu l-barranin:
għax bla ma kienu jafu x'uħud minnkom
laqgħu anġli.
3 Ftakru f'dawk li huma l-ħabs, qiskom
marbutin magħhom; u f'dawk li huma
maħqurin, qiskom intom stess magħhom
fil-ġisem.
4 Ħa jkun imweġġah iż-żwieġ f'kollox,
u s-sodda taż-żwieġ ħa tkun bla tebgħa:
iżda Alla jagħmel ħaqq miż-żienja u mill-
adulteri.
5 Qisu li ħajjitkom tkun bla regħba; u
kunu kuntenti b'dak li għandkom: għax
hu qal: Ma nħallik qatt, u lanqas nitilqek.
6 Biex hekk ikollna l-ħila ngħidu: Il-
Mulej l-għajnuna tiegħi, u ma nibżax
x'jista' jagħmilli bniedem.
7 Ftakru f'dawk li għandhom is-setgħa
fuqkom, li xandrulkom il-kelma t'Alla:
ixbhuhom fil-fidi tagħhom, billi tħarsu
lejn it-tmiem tal-ħajja tagħhom.
8 Ġesù Kristu l-bieraħ, u llum, hu
l-istess, u jibqa' għala dejjem.
9 La tintilfux wara tagħlim ieħor u
barrani. Għax hi ħaġa sewwa li l-qalb
titwettaq bil-grazzja; u mhux bl-ikel, li ma
swielhomx lil dawk li nqdew bih.
10 Aħna għandna altar, li minnu ma
għandhomx dritt jieklu dawk li jservu fit-
tinda.
11 Għax il-ġisem ta' dawk il-bhejjem, li
demmhom jinġieb fis-santwarju mill-
qassis il-kbir bħala sagrifiċċju għad-dnub,
jinħaraq barra mill-kamp.
12 Għalhekk Ġesù wkoll, biex iqaddes
lill-poplu b'demmu stess, bata barra mill-
bieb.
13 Għalhekk ħa noħorġu lejh barra
mill-kamp, u nerfgħu l-għajb tiegħu fuqna.

14 Għax hawn ma għandniex belt li
tibqa', imma nfittxu l-oħra li għad trid tiġi.
15 Ħa noffru mela bih sagrifiċċju ta'
tifħir 'l Alla kull ħin, jiġifieri, il-frott ta'
xofftejna li jiżżuħajr lil ismu.
16 Iżda tinsewx tagħmlu l-ġid u tgħinu
'l xulxin: għax b'sagrifiċċji bħal dawn jit-
għaxxaq Alla.
17 Isimgħu minn dawk li għandhom is-
setgħa fuqkom, u oqogħdu taħthom: għax
huma jgħassu għal ruħkom, billi jridu
jagħtu kont tagħhom; biex jagħmlu dan
bil-ferħ, u mhux bit-tnehid: għax dan ma
jiswielkomx.
18 Itolbu għalina: għax aħna nemmnu
li għandna kuxjenza tajba, billi rridu
ngħixu onestament f'kollox.
19 Imma jien aktar u aktar nitlobkom
biex tagħmlu dan, biex nirtaddilkom mill-
aktar fis.
20 Issa Alla tas-sliem, li raġġa' minn
bejn l-imwiet 'il Sidna Ġesù, dak ir-ragħaj
il-kbir tan-ngħaġ, bid-demm tar-rabta ta'
dejjem,
21 Iwettaqkom f'kull egħmil tajjeb
biex tagħmlu r-rieda tiegħu, u jagħmel
fikom dak li jogħġob lilu, b'Ġesù Kristu;
li lilu tingħata l-glorja għal dejjem ta'
dejjem. Amen.
22 U nitlobkom, ħuti, ilqgħu tajjeb il-
kelma ta' teħġiġ: ktibtilkom ittra fi ftit
kliem.
23 Kunu afu li ħuna Timotju kien
meħlus: jekk jiġi ma jdumx, niġi narakom
miegħu.
24 Sellu għal dawk li għandhom is-
setgħa fuqkom, u l-qaddisin kollha. Dawk
li huma mill-Italja jsellu għalikom.
25 Il-grazzja magħkom ilkoll. Amen.

L-Epistola Ġenerali Ta' Ġakbu

1 Ġakbu, qaddej t'Alla u ta' Sidna Ġesù
Kristu, lit-tnax-il tribù li huma mxerr-
din f'artijiet oħra, is-sliem.
2 Ħuti, qisuh bħala ferħ mill-akbar
meta taqgħu f'tiġrib ta' kull xorta;
3 Billi tafu dan, li l-prova tal-fidi tagħ-
kom iġġib is-sabar.
4 Imma ħallu s-sabar ikollu l-egħmil
perfett tiegħu, biex tkunu perfetti u mit-
mumin, ma jonqoskom xejn.
5 Jekk xi ħadd minnkom jonqsu l-għerf,
ħa jitolbu 'l Alla, li jagħti lill-bnedmin
kollha bla tgemgim, u ma jċanfarx; u jkun
mogħti lilu.
6 Imma ħa jitlob bil-fidi, bla ma jkollu
ebda dubju. Għax min ikun fid-dubju,
jixbah mewġa tal-baħar immexxija mir-riħ
u mqallba.
7 Ħa ma jaħsibx dal-bniedem li sa
jaqla' xi ħaġa mingħand il-Mulej.
8 Bniedem ta' żewġt imħuħ mhux sod
f'kulma jagħmel.
9 Ħa jiftaħar il-ħu ta' kundizzjoni
baxxa fil-għoli tiegħu:
10 Iżda l-għani, fl-umiljazzjoni tiegħu:
għax hu jgħaddi bħan-nwar tal-ħaxix.
11 Għax hekk kif titla' x-xemx bi sħana
li taħraq, tnixxef il-ħaxix, u jaqa' n-nwar
tiegħu, u tispiċċa s-sbuħija tad-dehra
tiegħu: hekk ukoll jidbiel il-għani f'dak li
jagħmel.
12 Hieni l-bniedem li jsofri t-tiġrib:
għax wara li jgħaddi mit-tiġrib, jieħu
l-kuruna tal-ħajja, li wiegħed il-Mulej lil
dawk li jħobbuh.
13 Ħadd ma għandu jgħid meta jkun
imġarrab: Jien imġarrab minn Alla: għax
Alla ma jistax ikun imġarrab mill-ħażen, u
lanqas lil ħadd ma jġarrab:
14 Imma kull bniedem hu mġarrab,
meta jkun miġbud u mħajjar mill-passjoni
tiegħu nnifsu.
15 Imbagħad meta taħbel il-passjoni,
tiled id-dnub; u d-dnub, meta jikber
sewwa, iġib il-mewt.
16 La titqarqux, ħuti maħbubin.
17 Kull għotja tajba, u kull għotja per-
fetta ġejja mill-għoli, nieżla mingħand
il-Missier tad-dwal, li fih mhemm ebda
tibdil, u lanqas dell tad-dawran.
18 Bir-rieda tiegħu wilidna bil-kelma
tas-sewwa, biex inkunu qisna l-ewwel
frott tal-ħlejjaq tiegħu.
19 Għalhekk, ħuti maħbubin, ħa jkun
kull bniedem ħafif biex jisma', tqil biex
jitkellem, u tqil biex jagħdab:
20 Għax il-għadab tal-bniedem ma
jaħdimx il-ħaqq t'Alla.
21 Għalhekk warrbu kull tniġġis, u
l-kobor żejjed tal-ħażen, u ilqgħu bil-
ħlewwa l-kelma imlaqqma fikom, u li
tista' issalvalkom ruħkom.
22 Imma intom għamlu l-kelma, u
mhux tisimgħuha biss, billi tqarrqu bikom
infuskom.
23 Għax jekk wieħed jisma' l-kelma, u
ma jagħmilhiex, dan jixbah lil raġel li
jħares ġo mera lejn wiċċu li twieled bih:
24 Ħares lejh innifsu, u telaq, u min-
nufih nesa xi bniedem kien.
25 Imma min iħares bir-reqqa ġol-liġi
perfetta, li hi l-liġi tal-libertà, u jkompli

jħares ġo fiha, u mhux bħal wieħed li
jisma' u jinsa, imma li jagħmel l-egħmil,
dan il-bniedem ikun imbierek fl-egħmil
tiegħu.
26 Jekk xi wieħed fostkom jidhirlu li hu
reliġjuż, u ma jliġġimx ilsienu, imma jqar-
raq b'qalbu stess, ir-reliġjon ta' dal-
bniedem hi fiergħa.
27 Reliġjon safja u bla tebgħa quddiem
Alla 'l Missier hi din: Iżżur l-iltiema u
r-romol fil-hemm tagħhom, u li żżomm
lilek innifsek bla tebgħa mid-dinja.

2 Ħuti, tħarsu lejn wiċċ ħadd fil-fidi
f'Sidna Ġesù Kristu, il-Mulej tal-
glorja.
2 Għax jekk jiġi għal-laqgħa tagħkom
raġel b'ċurkett tad-deheb f'sebgħu, u lie-
bes ilbies ilellex, u jidħol ukoll fqir liebes
imċerċer;
3 U intom turu rispett lejn dak li liebes
ilellex, u tgħidulu: Int oqgħod bil-qiegħda
hawn f'post tajjeb; u lill-fqir tgħidulu: Int
ibqa' wieqaf hemm; jew oqgħod bil-
qiegħda hawn taħt mirfes riġlejja:
4 Ma tkunux mela tagħmlu għażla
bejnietkom stess, u tagħmluha ta' mħallfin
bi ħsibijiet ħżiena?
5 Isimgħu, ħuti maħbubin: Ma għażilx
Alla l-foqra ta' din id-dinja biex ikunu
għonja fil-fidi, u werrieta tas-saltna li
wiegħed lil dawk li jħobbuh?
6 Imma intom stmerrejtu l-fqir. Mhux
il-għonja li jaħqrukom, u jkarkrukom
quddiem it-tribunali?
7 Mhux huma li jidgħu bl-isem sabiħ li
bih intom imsejħin?
8 Jekk tassew tħarsu l-liġi sultana
skond l-iskrittura: Tħobb 'il għajrek
bħalek innifsek, tagħmlu sewwa:
9 Imma jekk tħarsu lejn l-uċuh,
tagħmlu dnub, u tkunu ikkundannati mil-
liġi bħala ħatjin.
10 Għaliex min iħares il-liġi kollha, u
jonqos f'ħaġa waħda, ikun ħati ta' kollox.
11 Għax min qal: La tagħmilx adul-
terju, qal ukoll: La toqtolx. Issa jekk int
ma tagħmilx adulterju, imma toqtol, inti
ksirt il-liġi.
12 Hekk tkellmu, u hekk agħmlu, bħal
dawk li sa jsir ħaqq minnhom bil-liġi tal-
libertà.
13 Għax ħaqq bla ħniena, ikollu ma'
min ma wera ebda ħniena; u l-ħniena
tirbaħ fuq il-ħaqq.
14 X'jiswa, ħuti, jekk wieħed igħid li
għandu l-fidi, u m'għandux opri? Tista'
l-fidi issalvah?
15 Jekk ħu jew oħt huma għarwenin, u
neqsin mill-ikel ta' kuljum,
16 U jgħidilhom wieħed minnkom:
Morru bis-sliem, isħnu u ixbgħu; min-
għajr ma tagħtuhom dawk il-ħwejjeġ li
jinħtieġu għall-ġisem, x'jiswa?
17 Hekk ukoll il-fidi, jekk m'għandhiex
opri, hi mejta, billi hi weħidha.
18 Iva, wieħed jista' jgħid: Int għandek
il-fidi, u jien għandi l-opri: urini l-fidi
tiegħek mingħajr opri, u jien nurik il-fidi
tiegħi mill-opri tiegħi.
19 Inti temmen li hemm Alla wieħed;
sewwa tagħmel: ix-xjaten ukoll jemmnu, u
jitriegħdu.
20 Imma trid tkun taf, ja bniedem
fieragħ, li l-fidi bla opri hi mejta?
21 Abraham, missierna, mhux bl-opri
kien iġġustifikat, meta offra 'l ibnu Iżakk
fuq l-altar?
22 Tara kif il-fidi kienet taħdem ma'
l-opri tiegħu, u kif bl-opri l-fidi saret per-
fetta?
23 U seħħet l-Iskrittura li tgħid:
Emmen Abraham lil Alla, u kien magħdud
lilu b'ħaqq: u kien imsejjaħ Ħabib Alla.
24 Taraw mela kif bl-opri isir ġust il-
bniedem, u mhux bil-fidi weħidha.
25 Hekk ukoll Raħab, il-mara tad-
dnub, mhux bl-opri kienet iġġustifikata,
meta laqgħet il-messaġġiera, u tellqithom
minn triq oħra?
26 Għax bħalma ġisem bla spirtu hu
mejjet, hekk il-fidi bla opri hi mejta.

3 Ħuti, la tkunux ħafna għalliema,
meta tafu li aħna jkollna kundanna
akbar.
2 Għax f'ħafna ħwejjeġ nonqsu lkoll.
Jekk bniedem ma jonqosx bil-kliem, dan
hu bniedem perfett, u għandu ħila jrażżan
il-ġisem kollu.
3 Ara, aħna nqiegħdu l-ilġiem f'ħalq
iż-żwiemel, biex jobduna; u aħna ndawru
ġisimhom kollu.
4 Araw ukoll l-iġfien, li għalkemm
huma hekk kbar, u mħabbtin minn irjieħ
qawwija, huma mdawrin minn daqsxejn
ta' tmun, lejn kulfejn jogħġob lill-
kaptan.
5 Hekk ukoll l-ilsien hu daqsxejn ta'
membru, u jiftaħar bi ħwejjeġ kbar. Araw,
kif daqsxejn ta' xrara kemm injam tqab-
bad!
6 U l-ilsien hu nar; dinja ta' ħażen:
hekk hu l-ilsien fost il-membri l-oħra
tagħna; iniġġes il-ġisem kollu, u jaħraq ir-
rota tal-ħajja; u mqabbad min-nar ta'
l-infern.
7 Għax kull ġens ta' dbejjeb, u ta' tjur;
u ta' bhejjem li jitkaxkru, u ta' bhejjem tal-
baħar, jitrażżan, u kien imrażżan mill-
bniedem:
8 Imma l-ilsien ebda bniedem ma jista'
jrażżnu; hu deni bla rażan, mimli velenu li
jagħti l-mewt.
9 Bih inbierku 'l Alla Missierna, u bih
nisħtu l-bnedmin, magħmulin xbieha
t'Alla.
10 Mill-istess fomm joħorġu l-barka u

s-saħta. Dawn il-ħwejjeġ m'għandhomx
ikunu hekk, ħuti.
11 Tista' għajn ta' l-ilma tagħti minn
toqba waħda ilma ħelu u ilma morr?
12 Tista', ħuti, is-siġra tat-tin tagħmel
iż-żebbuġ, jew dielja, it-tin? Hekk l-ebda
għajn ma tista' tagħti ilma mielaħ u ilma
ħelu.
13 Min hu għaref u intelliġenti fost-
kom? Ha juri b'imġiba tajba l-egħmejjel
tiegħu bil-ħlewwa tal-għerf.
14 Imma jekk intom għandkom għira
kollha mrar u ġlied f'qalbkom, la tiftaħ-
rux, u la tigdbux kontra s-sewwa.
15 Dan il-għerf mhux ġej mill-għoli,
imma hu ta' l-art, tal-ġisem, tax-xjaten.
16 Għax fejn hemm il-għira u l-ġlied,
hemm it-taħwid u kull egħmil ħażin.
17 Imma l-għerf li ġej mill-għoli hu
l-ewwelnett safi, imbagħad iħobb is-sliem,
it-tjieba, il-ħlewwa, mimli ħniena u frott
tajjeb, ma jżomm ma' ħadd, u ma jurix
ħaġa b'oħra.
18 U l-frott tal-ħaqq jinżara' fis-sliem
minn dawk li jagħmlu s-sliem.

4 Mnejn jiġu l-gwerer u l-ġlied fostkom?
Ma jiġux dawn mill-ġibdiet ħżiena
tagħkom li jitqabdu fil-membri tagħkom?
2 Tixtiequ, u m'għandkomx: toqtlu, u
tgħiru, u ma tistgħux taqilgħu: tiġġieldu u
tissieltu, iżda m'għandkomx, għax ma
titolbux.
3 Titolbu, u ma taqilgħux, għax titolbu
ħażin, biex tonfqu għall-pjaċiri tagħkom.
4 Ja nies adulteri, ma tafux li l-ħbiberija
tad-dinja hi l-għadu t'Alla? Għalhekk
min irid ikun ħabib tad-dinja, isir għadu
t'Alla.
5 Taħsbu li għal xejn tgħid l-iskrittura:
Jixtieq bil-għira l-ispirtu li jgħammar
fina?
6 Imma hu jagħti grazzja akbar. Għal-
hekk hu jgħid: Alla jeqfilhom lis-suppervi,
imma jagħti grazzja lill-umli.
7 Issottomettu ruħkom għal Alla. Iq-
fulu lix-xitan, u jaħrab minnkom.
8 Ersqu lejn Alla, u hu jersaq lejkom.
Naddfu idejkom, ja midinbin, u saffu
qalbkom, ja intom ta' żewġt imħuħ.
9 Araw kemm intom fil-hemm, tnikktu
u olfqu: ħa jinbidel id-daħk tagħkom
f'biki, u l-ferħ tagħkom f'niket.
10 Umiljaw ruħkom quddiem il-Mulej,
u hu jgħollikom.
11 La tgħidux kontra xulxin, ħuti. Min
igħid kontra ħuh, u jagħmel ħaqq minn
ħuh, ikun igħid kontra l-liġi, u jagħmel
ħaqq mil-liġi. Imma jekk int tagħmel ħaqq
mil-liġi, ma tħarisx il-liġi, imma tagħmilha
ta' mħallef.
12 Wieħed hemm li jagħmel il-liġi, li
jista' jsalva u jeqred: Int min int biex
tagħmel ħaqq minn ieħor?
13 Tajjeb, issa intom tgħidu: Illum jew
għada mmorru f'dik il-belt, u nibqgħu
sena hemm, u nixtru u nbigħu, u naqilgħu:
14 Fil-waqt illi ma tafux x'sa jiġri
għada. Għax x'inhi ħajjitkom? Hi duħħan,
li jidher ftit, imbagħad igħib.
15 Għax dak għandkom tgħidu: Jekk
il-Mulej irid, nibqgħu ħajjin, u nagħmlu
dan, jew dak.
16 Imma issa tiftaħru biż-żarġin tagħ-
kom: kull ftaħir bħal dan hu ħażin.
17 Għalhekk min jaf jagħmel it-tajjeb,
u ma jagħmlux, jagħmel dnub.

5 Lilkom issa, ja għonja: ibku u ixhru
għat-tbatijiet li ġejjin fuqkom.
2 Ġidkom tħassar, u lbieskom mikul
mill-kamla.
3 Id-deheb u l-fidda tagħkom imsaddin;
u s-sadid tagħhom jixhed kontra tagħkom,
u jiklilkom ġisimkom, qisu kien nar.
Ħżintu teżor fl-aħħar jiem.
4 Ara, il-ħlas li intom ma tajtux b'qerq
lill-ħaddiema, li ħasdulkom ir-raba' tagħ-
kom, igħajjat: u l-għajjat ta' dawk li
ħasdulkom jasal f'widnejn il-Mulej ta'
l-eżerċti.
5 Għixtu fuq l-art fil-fsied, u ntlaqtu
għat-tgawdija; u semmintu lilkom infus-
kom, bħal f'jum il-qatla.
6 Ikkundannajtu, u qtiltu l-ġust; u ma
waqfilkomx.
7 Stabru mela, ħuti, sal-miġja tal-
Mulej. Ara, il-bidwi jistenna l-frott prezz-
już ta' l-art, u jistennieh għal żmien twil
bis-sabar, sa ma jkollu x-xita bikrija u
x-xita mwaħħra.
8 Stabru intom ukoll; wettqu qlubkom:
għax il-miġja tal-Mulej qorbot.
9 Tgergrux, ħuti, wieħed għall-ieħor,
biex ma jsirx ħaqq minnkom: ara, l-imħal-
lef wieqaf fil-bieb.
10 Hudu, ħuti, bħala eżempju ta'
qawwa fit-tbatija u fis-sabar il-profeti, li
tkellmu f'isem il-Mulej.
11 Ara, aħna ngħidulhom imberkin 'il
dawk li jistabru. Smajtu bis-sabar ta' Ġob,
u rajtu t-tmiem li l-Mulej tah; għax il-
Mulej kollu ħasra, u ħniena.
12 Imma fuq kollox, ħuti, la taħilfux, la
bis-sema, u lanqas bl-art, u bl-ebda ħalfa
oħra: imma ħallu l-iva tagħkom ikun
iva; u l-le tagħkom, le; biex ma taqgħux
taħt il-kundanna.
13 Hemm xi ħadd minkom li jsofri? Ħa
jitlob. Hemm xi ħadd ferħan? Ħa jgħanni
s-salmi.
14 Hemm xi ħadd fostkom marid? Ħa
jsejjaħ lix-xjuħ tal-knisja: u ħa jitolbu
għalih, wara li jkunu dilkuh biż-żejt
f'isem il-Mulej:
15 U t-talb tal-fidi jsalva l-marid, u
l-Mulej iqajmu; u jekk ikun għamel xi
dnubiet, jinħafrulu.

16 Stqarru mela lil xulxin dnubietkom,
u itolbu għal xulxin, biex tfiqu. It-talb
imħeġġeġ tal-bniedem ġust jiswa ħafna.
17 Elija kien bniedem suġġett għall-
passjonijiet bħalna, u talab bil-ħeġġa biex
ma tkunx xita: u ma kenitx xita fuq l-art
għal tliet snin u sitt xhur.
18 U raġa' talab, u s-sema ta x-xita, u
l-art tat il-frott tagħha.
19 Ħuti, jekk xi ħadd minnkom joħroġ
barra mis-sewwa, u ħaddieħor ireġġgħu,
20 Ħa jkun jaf, li dak li raġġa' midneb
mill-għilt ta' triqtu jkun salva ruħ mill-
mewt, u jgħatti kotra ta' dnubiet.

L-Ewwel Epistola Generali Ta' Pietru

1 Pietru, appostlu ta' Ġesù Kristu, lill-
għorba mxerrda fil-Pontus, fil-Galazja,
fil-Kappadoċja, fl-Asja u fil-Bitinja,
2 Maħturin skond il-għarfa minn qabel
t'Alla l-Missier, bit-taqdis ta' l-Ispirtu,
biex jisimgħu minn Ġesù Kristu, u jitraxxu
b'demmu: Grazzja lilkom, u sliem bil-
kotra.
3 Imbierek ikun Alla u Missier Sidna
Ġesù Kristu, li bil-ħniena kbira tiegħu
raġa' wilidna għal tama ħajja bil-qawmma
ta' Ġesù Kristu minn bejn l-imwiet,
4 Għal wirt li ma jitħassarx, ma jitteb-
bax, u ma jgħibx, merfugħ fis-sema għali-
kom,
5 Li intom imħarsin mis-setgħa t'Alla
bil-fidi, għas-salvazzjoni li sa tidher fl-
aħħar waqt.
6 B'dan intom tifirħu ħafna, għalkemm
issa għal ftit żmien, jekk jaħtieġ, tiddejqu
b'ħafna tiġrib:
7 Biex il-prova tal-fidi tagħkom, billi
hija aktar prezzjuża mid-deheb li jintemm,
għalkemm hu ippruvat bin-nar, tinstab li
ħaqqha tifħir, u ġieh, u glorja, fid-dehra
ta' Ġesù Kristu:
8 Li tħobbuh, għalkemm ma rajtuhx; li
temmnu fih, bla ma tarawh issa, u tifirħu
b'ferħ li ma jitfissirx u mimli glorja:
9 Billi taqilgħu l-għan tal-fidi tagħkom,
is-salvazzjoni ta' ruħkom.
10 Fuq din is-salvazzjoni stħarrġu u
fittxu sewwa l-profeti, li ħabbru l-grazzja
li għandha tkun mogħtija lilkom:
11 Huma fittxu li jkunu jafu għal min,
jew għal liema żmien, l-Ispirtu ta' Kristu,
li kien fihom, ried igħid, meta kien
jixhdilhom minn qabel it-tbatijiet ta'
Kristu, u l-glorji li kellhom jiġu wara.
12 Lilhom kien imgħarraf, li mhux
għalihom, iżda għalina, kienu jfittxu dawn
il-ħwejjeġ, li issa huma mħabbrin lilkom
minn dawk li xandrulkom l-evanġelju bl-
Ispirtu s-Santu mibgħut mis-sema: ħwej-
jeġ li l-anġli jixtiequ ferm jaraw.
13 Għalhekk ħażżmu ġenbejn ruħkom,
għixu ħajja meqjusa, u ttamaw sa l-aħħar
fil-grazzja li tingħatalkom fid-dehra ta'
Kristu;
14 Bħala wlied ubbidjenti, la taqblux
max-xewqat ħżiena ta' dari, fi żmien
l-injuranza tagħkom.
15 Iżda bħalma hu qaddis dak li sejħil-
kom, hekk kunu intom ukoll qaddisin fl-
imġiba tagħkom kollha;
16 Għax hu miktub: Kunu qaddisin,
għax qaddis jien.
17 U jekk intom issejħu l-Missier, li bla
ma jħares lejn wiċċ ħadd, jagħmel ħaqq
minn kulħadd skond egħmilu, għaddu
ż-żmien tal-qagħda qasira tagħkom fuq
l-art fil-biża':
18 Billi tafu li kontu mifdijin mill-ħajja
fiergħa tagħkom, li ħadtu bit-tradizjoni
mingħand missirijietkom, mhux bi ħwej-
jeġ li jitħassru, bħalma huma fidda u
deheb;
19 Imma bid-demm prezzjuż ta' Kristu,
bħala ħaruf bla għajb u bla tebgħa:
20 Li tassew kien ippredestinat qabel it-
tisjis tad-dinja, iżda kien imgħarraf f'dawn
l-aħħar żminijiet għalikom,
21 Li bih intom temmnu f'Alla, li
qajmu minn bejn l-imwiet, u tah il-glorja;
biex il-fidi u t-tama tagħkom ikunu
f'Alla.
22 Wara li naddaftu ruħkom, billi
smajtu mis-sewwa, permezz ta' l-Ispirtu,
biex tħobbu 'l xulxin bħal aħwa bla qerq,
qisu li tħobbu 'l xulxin b'qalb safja bil-
ħeġġa kollha:
23 Billi twelidtu mill-ġdid, minn nisel
mhux li jitħassar, imma li ma jitħassarx,
permezz tal-kelma t'Alla ħajja, u li tibqa'
għal dejjem.
24 Għax il-bnedmin kollha huma bħal
ħaxix, u l-glorja kollha tal-bniedem bħan-
nwar tal-ħaxix. Nixef il-ħaxix, u waqa'
n-nwar tiegħu:
25 Imma kelmet il-Mulej iddum għal
dejjem. U din hi l-kelma li bl-evanġelju hi
mxandra lilkom.

2 Għalhekk warrbu kull malizzja, u kull
qerq, u wiri ta' ħaġa b'oħra, u għejriet,
u kull taqsis,
2 Bħal trabi li għadhom kemm twieldu,

ixxenqu għall-ħalib safi tal-kelma, biex
tikbru bih:
3 Jekk intom doqtu kemm hu ħelu
l-Mulej.
4 Ersqu lejh, qisu lejn ġebla ħajja,
mormija tassew mill-bnedmin, imma
magħżula minn Alla u prezzjuża,
5 U intom ukoll, bħala ġebel ħaj, intom
mibnijin bini spiritwali, bħala saċerdozju
qaddis, biex toffru sagrifiċċji spiritwali, li
jogħġbu 'l Alla b'Ġesù Kristu.
6 Għaliex hemm ukoll fl-iskrittura:
Ara, sa nqiegħed f'Sijon ġebla tax-xewka,
magħżula, prezzjuża: u min jemmen fiha
ma jaqax fil-għajb.
7 Għalikom mela li temmnu hu prezz-
już; imma għal dawk li ma jemmnux, il-
ġebla li rmew il-bennejja, din saret ras
ix-xewka,
8 U ġebla ta' tiġrif, u blata ta' tfixkil,
għal dawk li jiġġarfu fil-kelma, billi ma
jemmnuhiex: għal dan ukoll huma kienu
iddestinati.
9 Imma intom ġens maħtur, saċerdozju
rjali, nazzjon qaddis, poplu miksub; biex
ixxandru t-tifħir ta' dak li sejħilkom mid-
dlam għad-dawl tiegħu tal-għaġeb:
10 Intom li fl-imgħoddi ma kontux
poplu, imma issa l-poplu t'Alla: li ma
kontux qlajtu ħniena, imma issa qlajtu
ħniena.
11 Maħbubin, nitlobkom bħala barra-
nin u bħala għorba, li żżommu ruħkom
lura mix-xewqat tal-ġisem, li huma fi ġlieda
kontra r-ruħ;
12 Ħa jkollkom imġiba onesta qalb
il-Ġentili: biex, f'dak li jgħidu kontra
tagħkom, bħala nies li tagħmlu d-deni,
jistgħu bl-opri tajba tagħkom, li huma
jaraw, ifaħħru 'l Alla f'jum iż-żjara
tiegħu.
13 Issottomettu ruħkom għal kull liġi
tal-bniedem minħabba l-Mulej: kemm
lis-sultan, bħala fuq kulħadd,
14 Kemm lill-gvernaturi, bħala mib-
għutin minnu għall-kastig ta' dawk li
jagħmlu d-deni, u biex ifaħħru 'l dawk li
jagħmlu t-tajjeb.
15 Għax hekk hi r-rieda t'Alla li, billi
tagħmlu t-tajjeb, intom tkunu tistgħu
ssiktu l-injuranza tan-nies bla għaqal:
16 Bħala ħelsin, u mhux tinqdew bil-
ħelsien tagħkom, bħala għata għall-ħażen,
imma bħala l-qaddejja t'Alla.
17 Weġġħu 'l kulħadd. Ħobbu l-aħwa
kollha. Ibżgħu minn Alla. Weġġħu s-
sultan.
18 Qaddejja, issottomettu ruħkom
għas-sjieda tagħkom bil-biża' kollu; mhux
biss lit-tajbin u lill-ġwejdin, imma lill-
ħorox ukoll.
19 Għax dan huwa grazzja, jekk wieħed
isofri għal Alla xi għali u jbati bla ma
ħaqqu.
20 Għax xi glorja hemm, jekk, meta
tissawtu għall-ħtijiet tagħkom, tissaportu
bis-sabar? Imma jekk, meta tagħmlu
s-sewwa, issofru bis-sabar, dan ikun
jogħġob 'l Alla.
21 Għax għal dan kontu msejħin: għax
Kristu wkoll bata għalina, u ħallielna
turija, biex timxu wara l-passi tiegħu;
22 Hu, li ma għamel l-ebda dnub, u li
ma nsab ebda qerq f'fommu:
23 Hu, li meta kien imgħajjar, ma raġax
għajjar; li bata' u ma heddidx; imma reħa
ruħu f'idejn dak li jagħmel ħaqq bis-
sewwa:
24 Hu stess rafa' dnubietna f'ġismu fuq
il-għuda, biex aħna, mejtin għal dnubietna,
ngħixu għall-ħaqq: bil-ġrieħi tiegħu intom
kontu mfejqa.
25 Għax kontu bħal ngħaġ mitlufa;
imma issa rġajtu lejn ir-Ragħaj u l-Għas-
sies ta' ruħkom.

3 Hekk ukoll, intom in-nisa, għandkom
tissottomettu ruħkom għal żwieġkom;
biex, jekk x'uħud ma jemmnux il-kelma,
huma wkoll jistgħu bla l-kelma jintrebħu
bl-imġiba tajba tan-nisa;
2 Meta jaraw l-imġiba qaddisa u l-biża'
tagħkom.
3 It-tiżjin tagħkom m'għandux ikun
tiżjin minn barra, bħalma hi l-maxta tax-
xagħar, id-dandin tad-deheb, jew it-tlellix
ta' lbies,
4 Imma ħa jkun tiżjin minn ġewwa, il-
bniedem moħbi fil-qalb, dak li ma jitħas-
sarx, imżejjen bi spirtu ġwejjed ta' sliem,
u li hu prezzjuż ħafna quddiem Alla.
5 Hekk ukoll fl-imgħoddi n-nisa qad-
disa, li kienu jittamaw f'Alla, kienu
jiżżejnu, billi kienu jissottomettu ruħhom
għal żwieġhom.
6 Hekk Sara kienet tisma' minn Abra-
ham, billi kienet issejjaħlu: Sidi; u intom
uliedha, sakemm tagħmlu s-sewwa, u ma
tibżgħu minn ebda twerwir.
7 Intom ukoll, irġiel, għammru bil-
għaqal magħhom, billi tagħtuhom ġieh,
bħala li huma l-aktar dgħajfa, u bħala
werrieta magħkom tal-grazzja tal-ħajja;
biex it-talb tagħkom ma jintilifx.
8 Fl-aħħar, kunu lkoll fehma waħda,
billi tagħdru 'l xulxin, tħobbu 'l xulxin
bħal aħwa, qalbkom ħanina, u umli:
9 La troddux deni għal deni, jew
tagħjir għal tagħjir: imma, għall-kun-
trarju, bierku; billi tafu li għalhekk intom
kontu msejħin, biex tirtu l-barka.
10 Għax min iħobb il-ħajja, u jara jiem
hienja, ħa jħares ilsienu mill-ħażen, u
xofftejh minn kliem qarrieq:
11 Ħa jwarrab mid-deni, u jagħmel it-
tajjeb; ħa jfittex is-sliem, u jmur wa-
rajh.
12 Għax għajnejn il-Mulej huma fuq
dawk li jagħmlu s-sewwa, u widnejh mif-

tuħa għat-talb tagħhom; imma ħarset il-
Mulej hi fuq dawk li jagħmlu d-deni.
13 U min jista' jagħmlilkom id-deni,
jekk timxu wara dak li hu tajjeb?
14 Imma u jekk tbatu minħabba
s-sewwa, imberkin intom: la tibżgħux
mit-twerwir tagħhom, u la titħawdux;
15 Imma qaddsu lill-Mulej Alla f'qalb-
kom: u kunu dejjem imħejjin biex twieġbu
lil kull min jistaqsikom il-għala tat-tama
li għandkom fikom, bil-ħlewwa u bil-
biża':
16 U qisu li jkollkom kuxjenza tajba;
biex, meta jgħajrukom bħala nies li
tagħmlu d-deni, jistħu dawk li jqassu fuq
l-imġiba tajba tagħkom fi Kristu.
17 Għax aħjar, jekk din hi r-rieda
t'Alla, li tbatu għax tagħmlu t-tajjeb, milli
għax tagħmlu l-ħażin.
18 Għax Kristu wkoll darba bata
għad-dnubiet, hu l-ġust għal dawk li
mhumiex ġusti, biex iressaqna lejn Alla,
maqtul fil-ġisem, imma mqajjem għall-
ħajja fl-Ispirtu:
19 Li bih hu wkoll mar ixandar lill-
ispirti fil-ħabs;
20 Lil dawk li darba ma obdewx, meta
s-sabar t'Alla kien jistenna fi żmien Noè,
waqt li l-arka kienet qiegħda tinbena, li
fiha ftit, jiġifieri tminja min-nies, salvaw
bl-ilma.
21 U l-magħmudija, li hi xbieha ta'
dan, issalvana issa wkoll (mhux bit-
tneħħija tal-ħmieġ tal-ġisem, imma bi
tweġiba ta' kuxjenza tajba 'l Alla,) bil-
qawwa ta' Ġesù Kristu minn bejn l-
imwiet:
22 Li mar fis-sema, u qiegħed fil-lemin
t'Alla; u li għalih huma suġġetti l-anġli,
is-setgħat u l-qawwiet.

4 Mela la Kristu bata għalina fil-ġisem,
intom ukoll armaw lilkom infuskom
bl-istess ħsieb: għax dak li bata fil-ġisem
kisirha mad-dnub;
2 Biex ma jgħix iż-żmien li baqagħlu fil-
ġisem skond ix-xewqat ħżiena tal-bned-
min, imma skond ir-rieda t'Alla.
3 Għax għalina hu biżżejjed li fiż-
żmien imgħoddi ta' ħajjitna tajnieha għar-
rieda tal-Ġentili, meta konna ngħixu fil-
faħx, fix-xewqat ħżiena, fis-sokor, fit-
tbaħrid, fl-ikel, u fil-qima mistkerrha ta'
l-allat ħżiena:
4 Fuq dan huma jistagħġbu li m'għad-
komx tiġru magħhom lejn dawn l-eċċessi
ta' telfien, u jgħajrukom;
5 Imma jkollhom jagħtu kont lil dak li
hu mhejji biex jagħmel ħaqq mill-ħajjin u
l-mejtin.
6 Għax għalhekk kien imxandar l-evan-
ġelju, ukoll lill-mejtin, biex ikunu iġġudi-
kati skond il-bnedmin fil-ġisem, imma
jgħixu skond Alla fl-ispirtu.
7 Imma wasal it-tmiem ta' kollox:
għalhekk kunu meqjusin, u agħtu ruħkom
għat-talb.
8 U fuq kollox ħa jkollkom imħabba
sħiħa bejnietkom: għax l-imħabba tgħatti
l-kotra tad-dnubiet.
9 Ilqgħu wieħed lil ieħor bla tgergir.
10 Skond id-don li kull wieħed ħa,
għinu lil xulxin, bħala amministraturi
tajba tal-grazzja t'Alla, li hi ta' ħafna
xorta.
11 Jekk xi ħadd jitkellem, ħa jitkellem
qisu bi kliem Alla; jekk xi ħadd jaqdi, ħa
jagħmlu bis-setgħa li tah Alla; biex
f'kollox ikun igglorifikat Alla b'Ġesù
Kristu, li tiegħu huma l-glorja, u l-qawwa,
għal dejjem ta' dejjem. Amen.
12 Maħbubin, la tistagħġbux bil-
ħuġġieġa li qiegħda tħeġġeġ biex iġġar-
rabkom, bħalkieku ġralkom xi ħaġa ġdida:
13 Imma ifirħu, skond ma tixxierku fit-
tbatijiet ta' Kristu, biex meta tidher il-
glorja tiegħu, tifirħu u tithennew.
14 Jekk intom tkunu mgħajrin f'isem
Kristu, imberkin intom, għax l-ispirtu tal-
glorja u t'Alla qiegħed fuqkom: huma
jgħajruh, imma intom tigglorifikawh.
15 Imma ħa ma jkun hemm ħadd fost-
kom li jkollu jbati bħala qattiel, jew bħala
ħalliel, jew bħala wieħed li jagħmel id-
deni, jew jindaħal fejn ma jesgħux.
16 Imma jekk xi ħadd ibati bħala
Nisrani, m'għandux mniex jistħi; ħa jig-
glorifika 'l Alla għal dan l-isem.
17 Għax wasal iż-żmien li jibda jsir il-
ħaqq minn dar Alla: u jekk jibda minna,
x'ikun it-tmiem ta' dawk li ma jisimgħux
mill-evanġelju t'Alla?
18 U jekk il-ġust bil-kemm isalva, il-
ħażin u l-midneb x'isir minnu?
19 Hekk mela dawk li jsofru skond ir-
rieda t'Alla, ħa jerħu ruħhom f'idejn il-
Ħallieq fidil, billi jagħmlu t-tajjeb.

5 Lix-xjuħ li hemm fostkom, nitlobhom
jien, xiħ bħalhom, xiehed tat-tbatijiet
ta' Kristu, u li għandi sehem fil-glorja li
dal-waqt tidher:
2 Irgħaw il-merħla t'Alla li hemm fost-
kom, u ħudu ħsiebha, mhux imġegħlin,
imma minn rajkom; mhux għall-qliegħ
moqżież, imma b'qalb imħeġġa;
3 Mhux qiskom is-sidien tal-wirt t'Alla,
imma billi ssiru eżempju tal-merħla.
4 U meta jidher ir-Ragħaj il-kbir,
tieħdu l-kuruna tal-glorja li ma tidbielx.
5 Hekk ukoll intom, iż-żgħażagħ, issot-
tomettu ruħkom għax-xjuħ. Iva, intom
ilkoll issottomettu ruħkom għal xulxin, u
kunu mżejnin bl-umiltà: għax Alla jżom-
milhom il-kburin, u jagħti grazzja lill-
umli.
6 Umiljaw ruħkom mela taħt l-id
setgħana t'Alla, biex igħollikom f'waqtu:

7 Itfgħu fuqu l-hemm tagħkom kollu;
għax hu jieħu ħsiebkom.
8 Kunu meqjusin; ishru; għax il-għadu
tagħkom, ix-xitan, bħal-ljun igħajjat, idur,
ifittex lil min jibla':
9 Iqfulu, qawwijin fil-fidi, billi tafu li
tbatijiet bħal dawn huma mogħtija lil
ħutkom li huma fid-dinja.
10 Imma Alla ta' kull grazzja, li sejħil-
kom għall-glorja tiegħu ta' dejjem bi
Kristu Ġesù, wara li tkunu batejtu ftit,
iwettaqkom, iqawwikom, isaħħaħkom, u
jqegħidkom fuq sisien sħaħ.
11 Tiegħu hi l-glorja, u l-qawwa, għal
dejjem ta' dejjem. Amen.
12 Ktibtilkom fil-qosor b'Silvanus, li
jien inżommu b'ħukom fidil, biex inħeġ-
ġiġkom u nixhdilkom li din hi l-grazzja
vera t'Alla. Ibqgħu fiha.
13 Il-knisja li hemm f'Babel, maħtura
flimkien magħkom, isselli għalikom: hekk
jagħmel ukoll Marku, ibni.
14 Sellu għal xulxin bil-bewsa ta'
l-imħabba. Is-sliem għalikom ilkoll li
intom fi Kristu Ġesù. Amen.

It-Tieni Epistola Ġenerali Ta' Pietru

1 Simgħon Pietru, qaddej u appostlu ta'
Ġesù Kristu, lil dawk li qalgħu fidi
prezzjuża daqs tagħna, permezz tal-ħaqq
t'Alla u ta' Ġesù Kristu Salvatur tagħna:
2 Lilkom grazzja u sliem bil-kotra, bil-
għarfa t'Alla, u ta' Ġesù Sidna,
3 Għaliex is-setgħa divina tiegħu tatna
kulma jinħtieġ għall-ħajja u għat-tjieba,
permezz tal-għarfa ta' dak li sejħilna
għall-glorja u l-virtù:
4 Li bihom huma mogħtijin lilna
wegħdi l-aktar kbar u prezzjużi: biex
bihom intom issiru mxerkin fin-natura
divina, billi tkunu ħlistu mit-taħsir li
hemm fid-dinja minħabba ż-żena.
5 U barra minn dan, għamlu l-ħeġġa
kollha, u żidu mal-fidi tagħkom il-virtù; u
mal-virtù l-għarfa;
6 U mal-għarfa, ir-rażna; u mar-rażna,
is-sabar; u mas-sabar it-tjieba.
7 U mat-tjieba, il-ħbubija ta' l-aħwa; u
mal-ħbubija ta' l-aħwa, l-imħabba.
8 Għax jekk ikollkom fikom dawn il-
ħwejjeġ, u bil-kotra, ma jħallukomx
fiergħa jew bla frott għall-għarfa ta' Sidna
Ġesù Kristu.
9 Min m'għandux dawn il-ħwejjeġ hu
agħma, u ma jarax il-bogħod, u nesa li
kien imnaddaf minn dnubietu ta' darba.
10 Għalhekk, ħuti, aktar għandu jkoll-
kom ħerqa biex issaħħu l-għażla u s-sejħa
tagħkom: jekk tagħmlu dan, ma taqgħu
qatt.
11 Hekk tingħatalkom fil-wisa' daħla
fis-saltna ta' dejjem ta' Sidna u Salvatur
tagħna Ġesù Kristu.
12 Għalhekk jien ma nibqax lura li ma
nfakkarkomx dejjem f'dawn il-ħwejjeġ,
għalkemm intom tafuhom, u intom im-
wettqin f'din il-verità ta' issa.
13 Iva, jien jidhirli li huwa xieraq li,
kemm indum f'din it-tinda, għandi
nżommkom imqajmin billi nfakkarkom;
14 Għax naf li dalwaqt ikolli nitlaq it-
tinda tiegħi, bħal ma għarrafni Sidna
Ġesù Kristu.
15 Barra minn dan, jien inħabrek biex,
wara t-tluq tiegħi, tkunu tistgħu dejjem
tiftakru f'dawn il-ħwejjeġ.
16 Għax aħna ma mxejniex wara ħrejjef
minsuġin bil-ħażen, meta għarrafnielkom
is-setgħa u l-miġja ta' Sidna Ġesù Kristu;
imma rajna b'għajnejna l-maestà tiegħu.
17 Għax hu ħa mingħand Alla l-
Missier ġieħ u glorja, meta wasallu leħen
bħal dan mill-glorja kollha kobor: Dan hu
ibni l-maħbub, li bih nitgħaxxaq.
18 U dan il-leħen, li ġie mis-sema,
smajnieh meta konna miegħu fuq il-għolja
mqaddsa.
19 Għandna wkoll imwettqa aħjar il-
kelma tal-profeti, li tagħmlu sewwa
tagħmlu attenzjoni għaliha, bħal dawl
jiddi f'imkien imdallam, sakemm il-jum
jibda jżernaq, u l-kewkba ta' filgħodu
titla' f'qalbkom.
20 Qabel xejn, kunu afu li l-ebda pro-
fezija tal-kitba ma tista' titfisser skond kif
jaħsibha dak li jkun.
21 Għax il-profezija ma ġiet qatt fl-
imgħoddi bir-rieda tal-bniedem; imma
nies qaddisa, mqanqlin mill-Ispirtu s-
Santu, tkellmu.

2 Imma kien hemm ukoll profeti qar-
rieqa fost il-poplu, bħal ma jkun hemm
ukoll fostkom għalliema qarrieqa, li
jdaħħlu minn taħt ereżiji misħutin, billi
jiċħdu wkoll is-Sid li xtrahom, u jġibu
minnufih fuqhom it-telfien.
2 U ħafna jmorru wara l-egħmil faħxi

tagħhom, u minħabba fihom it-triq tas-
sewwa tkun imżebilħa.
3 U għar-regħba jinnegozjawkom bi
kliem qarrieq: imma l-ħaqq tagħhom issa
ilu jaħdem, u t-telfa tagħhom mhix rieqda.
4 Għax jekk Alla ma ħafirhiex lill-
anġli li dinbu, imma tefagħhom fl-infern, u
għalaqhom f'ħofor mudlama, merfugħin
għall-ħaqq;
5 U ma ħafirhiex lid-dinja qadima,
imma salva tmienja min-nies, fosthom
Noè, li kien ixandar il-ħaqq; u ġieb id-
dilluvju fuq dinja ta' ħżiena;
6 U għamel irmied il-belt ta' Sodoma u
Gomorra, billi ikkundannahom għall-
qerda, biex iservu ta' eżempju lil dawk li
jgħixu fil-ħażen;
7 U ħeles 'il Lot ġust, imnikket mill-
imġiba faħxija ta' nies ħżiena:
8 (Għax dak il-bniedem ġust, li kien
igħammar fosthom, għal dak li kien jara u
jisma', kien ikidd kuljum ruħu l-ġusta,
minħabba l-egħmejjel ħżiena tagħhom:)
9 Il-Mulej jaf kif jeħles it-tajbin mit-
tiġrib, u jżomm il-ħżiena biex ikunu ik-
kastigati f'jum il-ħaqq:
10 Imma l-aktar 'il dawk li jimxu mal-
ġisem, fil-ġibda ta' passjonijiet ħżiena, u
jmaqdru l-ħakma. Prużuntużi, kburin, u
ma jibżgħux igħajru lid-dinjitajiet.
11 Waqt li l-anġli, li huma akbar
minnhom fil-qawwa u fis-setgħa, ma jġibu
l-ebda akkuża kontra tagħhom bit-tagħjir
quddiem il-Mulej.
12 Imma dawn, bħal bhejjem li jimxu
wara n-natura, maħluqa biex ikunu maq-
buda u meqruda, igħajru dak li ma jafux;
u jinqerdu għal kollox fil-ħażen tagħ-
hom;
13 U jieħdu l-ħlas tal-ħażen, bħala nies
li jieħdu pjaċir jixxalaw il-ġurnata kollha.
Tebgħat ta' ħmieġ huma dawn, u jieħdu
pjaċir bl-inganni tagħhom, waqt li jix-
xalaw magħkom;
14 Għajnejhom mimlijin kollha adul-
terju, ma jieqfu qatt mid-dnub; iqarrqu
b'erwieħ li mhumiex sodi: qalbhom im-
ħarrġa fi ħwejjeġ tar-regħba; ulied is-
saħta:
15 Li ħallew it-triq it-tajba, u ntilfu,
billi qabdu t-triq ta' Balgħam, bin Bosor, li
ħabb il-ħlas tal-ħażen;
16 Imma kien imċanfar għad-deni
tiegħu: ħmara muta, b'leħen ta' bniedem,
waqqfet il-ġenn tal-profeta.
17 Dawn huma egħjun bla ilma, sħab
imġerri minn tempesta; li għalihom hu
merfugħ is-swied tad-dlam għal dejjem.
18 Għax meta dawn jitkellmu kliem
kbir minfuħ bil-frugħa, huma jħajru
b'xewqat tal-ġisem, b'ħafna tbaħrid, lil
dawk li għadhom kemm ħelsu minn qalb
dawk li jgħixu fil-għelt.
19 Waqt li jwegħduhom il-ħelsien,
huma nfushom huma l-qaddejja tat-
taħsir: għax wieħed isir ilsir ta' dak li
jirbħu.
20 Għax jekk wara li jkunu ħelsu mill-
ħmieġ tad-dinja, bil-għarfa ta' Sidna u
Salvatur Ġesù Kristu, jerġgħu jinqabdu
mill-ġdid, u jintrebħu, l-aħħar tagħhom
ikun agħarr mill-ewwel.
21 Kien ikun aħjar għalihom li ma
għarfux it-triq tal-ħaqq, milli wara li
jkunu għarfuha, iwarrbu mill-kmanda-
ment qaddis mogħti lilhom.
22 Imma ġralhom bħal ma jgħid sewwa
l-qawl: Raġa' l-kelb għall-vomtu tiegħu; u
l-ħanżira maħsula għat-tmegħik tagħha
fit-tajn.

3 Maħbubin, din hi t-tieni ittra li
qiegħed niktbilkom, u fit-tnejn qiegħed
inqajjem id-dehen sinċier tagħkom b'tif-
kira.
2 Biex tiftakru fil-kliem imħabbar minn
qabel mill-profeti qaddisa, u fil-kmanda-
ment tagħna l-appostli, li hu dak tal-
Mulej u Salvatur:
3 L-ewwelnett, għandkom tkunu tafu,
li fl-aħħar jiem jiġu nies kollhom tmaqdir,
igħixu skond ix-xewqat ħżiena tagħ-
hom,
4 U jgħidu: Fejn hi l-wegħda tal-miġja
tiegħu? Għax mindu mietu missirijietna,
kollox għadu kif kien fil-bidu tal-ħolqien.
5 Dan huma ma jafux, għax hekk iridu,
li bil-kelma t'Alla ilhom hemm is-smew-
wiet, u li l-art qamet minn ġo l-ilma, u fl-
ilma:
6 Li bihom id-dinja ta' dak iż-żmien,
imgħarrqa bl-ilma, inqerdet:
7 Imma s-smewwiet u l-art ta' issa
huma merfugħin bl-istess kelma, u miż-
mumin għan-nar għal jum il-ħaqq u
t-telfien tan-nies ħżiena.
8 Imma ħaġa waħda, maħbubin, għand-
kom iżżommu f'moħħkom, li jum wieħed
quddiem il-Mulej hu daqs elf sena, u elf
sena daqs jum wieħed.
9 Ma jdumx il-Mulej ma jagħmel li
sseħħ il-wegħda tiegħu, bħal ma jaħsbu
x'uħud li għad iddum; imma hu jistabar
għal żmien twil magħna, għax ma jridx li
x'uħud jintilfu, imma li lkoll jaslu għall-
indiema.
10 Imma bħal ħalliel bil-lejl jasal jum
il-Mulej; meta s-smewwiet igħibu b'ħoss
kbir, u l-elementi maħruqin jinħallu bi
sħana kbira, u l-art u l-egħmejjel ukoll li
fiha jinħarqu.
11 Mela la dawn il-ħwejjeġ kollha
għandhom idubu, jaħtieġ tgħaddu ħajja
ta' qdusija u ta' tjieba,
12 Waqt li tistennew u tħabirku għall-
miġja ta' jum Alla, li bih is-smewwiet jin-
ħarqu u jdubu, u l-elementi jinħallu bi
sħana kbira.
13 Madankollu aħna, skond il-wegħda

tiegħu, nistennew smewwiet ġodda, u art
ġdida, li fihom igħammar il-ħaqq.
14 Għalhekk, maħbubin, billi intom
qegħdin tistennew ħwejjeġ bħal dawn,
ħabirku biex tkunu misjubin minnu fis-
sliem, bla tebgħa u bla ħtija.
15 U emmnu li s-sabar twil ta' Sidna hu
għas-salvazzjoni tagħkom; bħalma wkoll
ħuna l-għażiż Pawlu, hil-għerf mogħti lilu,
kitbilkom;
16 Bħal ma għamel fl-epistoli kollha
tiegħu, fejn jitkellem fuq dawn il-ħwejjeġ;
li fihom hemm xi ħwejjeġ tqal biex tifhem,
u li dawk li huma neqsin mit-tagħlim u
mill-qawwa jgħawġu, bħal ma jagħmlu
lill-iskrittura l-oħra, għat-telfien tagħhom.
17 Intom, mela, maħbubin, billi tafu
minn issa b'dawn il-ħwejjeġ, ħarsu ruħ-
kom biex ma tinqabdux intom ukoll mill-
għelt ta' nies bla liġi, u taqgħu mill-
qagħda qawwija tagħkom.
18 Imma ikbru fil-grazzja, u fil-għarfa
ta' Sidna u Salvatur Ġesù Kristu. Lilu
l-glorja, issa u għal dejjem. Amen.

L- Ewwel Epistola Ġenerali Ta' Ġwann

1 Dak li kien mill-bidu, dak li smajna,
dak li rajna b'għajnejna, dak li ħarisna
lejh, u messew idejna, mill-Kelma tal-
ħajja;
2 (Għax il-ħajja dehret, u aħna rajnie-
ha, u nagħtu xhieda, u nħabbrulkom il-
ħajja ta' dejjem, li kienet mal-Missier, u
dehret lilna;)
3 Dak li rajna u smajna aħna nħabbrul-
kom, biex intom ukoll tixxierku magħna:
u tassew aħna mxerkin mal-Missier, u ma'
Ibnu Ġesù Kristu.
4 U dawn il-ħwejjeġ qegħdin niktbul-
kom, biex il-ferħ tagħkom ikun sħiħ.
5 Din mela hi l-bxara li aħna smajna
mingħandu, u ngħarrfuhielkom, li Alla
hu dawl, u fih m'hemmx dlam.
6 Jekk ngħidu li aħna mxerkin miegħu,
u nimxu fid-dlam, aħna nigdbu, u ma
nagħmlux is-sewwa:
7 Imma jekk nimxu fid-dawl, bħalma
hu fid-dawl, aħna mxerkin bejnietna, u
d-demm ta' Ġesù Kristu Ibnu jnaddafna
minn kull dnub.
8 Jekk ngħidu li m'għandna l-ebda
dnub, aħna nqarrqu bina nfusna, u
s-sewwa mhux fina.
9 Jekk nistqarru dnubietna, hu fidil u
ġust biex jaħfrilna dnubietna, u jnaddafna
minn kull ħażen.
10 Jekk ngħidu li ma dnibniex, no-
ħorġuh ta' giddieb, u l-kelma tiegħu mhix
fina.

2 Uliedi ż-żgħar, qiegħed niktbilkom
dawn il-ħwejjeġ, biex ma tidinbux.
U jekk xi ħadd jidneb, għandna bħala
avukat quddiem il-Missier, lil Ġesù
Kristu l-ġust:
2 Hu l-mezz tal-maħfra ta' dnubietna:
u mhux ta' dnubietna biss, imma għad-
dnubiet tad-dinja kollha.
3 U minn dan nafu li aħna nagħrfuh,
jekk inħarsu l-kmandamenti tiegħu.
4 Min igħid: Jien nagħrfu, u ma
jħarisx il-kmandamenti tiegħu, hu giddieb,
u ma hemmx sewwa fih.
5 Imma min iħares il-kelma tiegħu,
f'dan tassew l-imħabba t'Alla hi perfetta:
b'dan aħna nagħrfu li aħna fih.
6 Min igħid li qiegħed fih, jaħtieġ li
jimxi hu wkoll bħal ma mexa hu.
7 Huti, dan mhux kmandament ġdid li
qiegħed niktbilkom, imma kmandament
qadim, li intom kellkom mill-bidu. Il-
kmandament il-qadim hu l-kelma li smajtu
mill-bidu.
8 Madankollu, hu kmandament ġdid li
qiegħed narġa' niktbilkom, li hu veru fih u
fikom: għax id-dlam għadda, u d-dawl
veru issa jiddi.
9 Min igħid li hu fid-dawl, u jobgħod 'il
ħuh, għadu wkoll sa issa fid-dlam.
10 Min iħobb 'il ħuh, qiegħed fid-dawl,
u m'hemm ebda tfixkil fih.
11 Imma min jobgħod 'il ħuh hu fid-
dlam, u jimxi fid-dlam, u ma jafx fejn hu
sejjer, għax dak id-dlam għemielu għaj-
nejh.
12 Qiegħed niktbilkom, uliedi ż-żgħar,
għax dnubietkom huma maħfurin min-
ħabba ismu.
13 Qiegħed niktbilkom, missirijiet, għax
għaraftu 'l dak li hu mill-bidu. Qiegħed
niktbilkom, żgħażagħ, għax irbaħtu l-
ħażin. Qiegħed niktbilkom uliedi ż-żgħar,
għax għaraftu 'l Missier.
14 Ktibtilkom, missirijiet, għax għa-
raftu 'l dak li hu mill-bidu. Ktibtilkom,
żgħażagħ, għax intom qawwijin, u l-kelma
t'Alla tgħammar fihom, u rbaħtu l-ħażin.

15 La tħobbux id-dinja, lanqas il-
ħwejjeġ li huma fid-dinja. Jekk xi ħadd
iħobb id-dinja, l-imħabba tal-Missier mhix
fih.
16 Għax kull ma hemm fid-dinja,
xewqat ħżiena tal-ġisem, xewqat ħżiena
tal-għajnejn, u l-kburija tal-ħajja, mhux
ġej mill-Missier, imma mid-dinja.
17 U d-dinja tgħaddi, u x-xewqat
tagħha wkoll: imma min jagħmel ir-rieda
t'Alla jibqa' għal dejjem.
18 Uliedi ż-żgħar, din hi l-aħħar
siegħa: intom smajtu li għandu jiġi l-
antikrist, u issa hawn ħafna antikristijiet;
minn dan nagħrfu li waslet l-aħħar siegħa.
19 Dawn ħarġu minn fostna, imma ma
kinux minn tagħna; għax kieku kienu
minn tagħna, bla dubju kienu jibqgħu
magħna: imma dawn ħarġu, biex jidhru li
mhux kollha huma tagħna.
20 Imma intom għandkom id-dlik mill-
Qaddis, u tafu kollox.
21 Ma ktibtilkomx għax ma tafux is-
sewwa, imma għax tafuh, u l-ebda gidba
mhi ġejja mis-sewwa.
22 Min hu giddieb, ħlief dak li jiċħad li
Ġesù hu l-Kristu? Dan hu l-antikrist, li
jiċħad il-Missier u l-Iben.
23 Kull min jiċħad l-Iben, ma għandu
lanqas il-Missier, imma min jistqarr
l-Iben għandu l-Missier ukoll.
24 Ħa jibqa' fikom mela dak li smajtu
mill-bidu. Jekk jibqa' fikom dak li smajtu
mill-bidu, tibqgħu intom ukoll fl-Iben, u
fil-Missier.
25 U din hi l-wegħda li hu wegħidna:
il-ħajja ta' dejjem.
26 Ktibtilkom dawn l-ħwejjeġ fuq dawk
li jqarrqu bikom.
27 Imma d-dlik li ħadtu minn għandu
jibqa' fikom, u ma taħtiġux li ħaddieħor
jgħallimkom. Imma billi d-dlik tiegħu
jgħallimkom fuq kollox, għax hu veru, u
mhux gidba, u billi hu għallimkom, ibqgħu
fih.
28 U issa, uliedi ż-żgħar, ibqgħu fih;
biex, meta jidher, ikollna fiduċja, u ma
nisthux quddiemu fil-miġja tiegħu.
29 Jekk intom tafu li hu ġust, tafu li
kull min jagħmel is-sewwa hu mwieled
minnu.

3 Ara, liema mħabba xerred fuqna
l-Missier, biex nissejħu wlied Alla:
għalhekk id-dinja ma tagħrafniex, għax
ma tagħrafx lilu.
2 Maħbubin, issa aħna wlied Alla, u
għadu ma deherx x'sa nkunu: imma nafu
li, meta jidher, aħna nkunu bħalu; għax
narawh kif inhu.
3 U kull bniedem li għandu dit-tama fih
għandu jissaffa, bħalma hu safi Kristu.
4 Kull min jagħmel dnub jikser ukoll
il-liġi, għax id-dnub hu l-ksur tal-liġi.
5 Intom tafu li hu deher biex ineħħi
dnubietna; u li m'hemm ebda dnub fih.
6 Kull min igħammar fih ma jidnibx:
kull min jidneb ma rahx, u lanqas għarfu.
7 Uliedi ż-żgħar, tħallu ebda bniedem
iqarraq bikom: min jagħmel il-ħaqq hu
ġust, bħalma Kristu hu ġust.
8 Min jagħmel id-dnub ġej mix-xitan;
għax ix-xitan dineb sa mill-bidu. Għal din
ir-raġuni deher Bin Alla, biex jeqred l-opri
tax-xitan.
9 Kull min hu mwieled minn Alla ma
jagħmilx dnub; għax iż-żerriegħa tiegħu
tibqa' fih: u ma jistax jidneb, għax im-
wieled minn Alla.
10 F'dan jidhru wlied Alla, u wlied ix-
xitan: kull min ma jagħmilx il-ħaqq mhux
minn Alla, lanqas min ma jħobbx 'il
ħuh.
11 Għax din hi l-bxara li smajtu mill-
bidu, li għandna nħobbu 'l xulxin.
12 Mhux bħal Kajjin, li kien minn dak
il-ħażin, u qatel 'il ħuh. U għaliex qatlu?
Għax l-opri tiegħu kienu ħżiena, u ta' ħuh
tajbin.
13 Tistagħġbux, ħuti, jekk tobgħodkom
id-dinja.
14 Aħna nafu li għaddejna mill-mewt
għall-ħajja, għax inħobbu l-aħwa. Min ma
jħobbx 'il ħuh igħix fil-mewt.
15 Kull min jobgħod 'il ħuh hu qattiel:
u intom tafu li ebda qattiel ma għandu
l-ħajja ta' dejjem tgħammar fih.
16 Minn dan għarafna l-imħabba t'Alla,
għax hu ta ħajtu għalina: u aħna għandna
nagħtu ħajjitna għall-aħwa.
17 Imma kull min ikollu l-ġid ta' din
id-dinja, u jara 'l ħuh fil-bżonn, u jwarrab
il-ħniena ta' qalbu għalih, kif tista'
l-imħabba t'Alla tgħammar fih?
18 Uliedi ż-żgħar, ħa ma nħobbux bil-
kliem, lanqas bil-lsien, imma bl-egħmil u
tassew.
19 Minn dan nagħrfu li aħna tas-
sewwa, u nassiguraw qlubna quddiemu.
20 Għax jekk qalbna ċċanfarna, Alla
hu akbar minn qalbna, u jaf kollox.
21 Maħbubin, jekk qalbna ma ċċan-
farniex, aħna għandna fiduċja f'Alla.
22 U kulma nitolbu, naqilgħuh min-
għandu, għax inħarsu l-kmandamenti
tiegħu, u nagħmlu dawk il-ħwejjeġ li
jogħġbu lilu.
23 U dan hu l-kmandament tiegħu: Li
nemmnu f'isem Ibnu Ġesù Kristu, u
nħobbu 'l xulxin, bħal ma tana l-kmanda-
ment.
24 U min iħares il-kmandamenti tiegħu
jgħammar fih, u hu fih. U minn dan
nagħrfu li hu jgħammar fina, mill-Ispirtu
li tana.

4 Maħbubin, la temmnux f'kull spirtu,
imma araw jekk l-ispirti humiex ġejjin

minn Alla: għax ħarġu barra fid-dinja ħafna profeti qarrieqa.

2 Minn dan tagħrfu l-Ispirtu t'Alla: Kull spirtu li jistqarr li Ġesù Kristu ġie bil-ġisem hu minn Alla;

3 U kull spirtu li ma jistqarrx li Ġesù Kristu ġie bil-ġisem mhux minn Alla: dan hu l-ispirtu ta' l-antikrist, li fuqu smajtu li għandu jiġi; u li diġà qiegħed fid-dinja.

4 Intom minn Alla, uliedi ż-żgħar, u rbaħtuhom: għax akbar hu dak li hemm fikom, minn dak li hemm fid-dinja.

5 Huma tad-dinja: għalhekk jitkellmu skond id-dinja, u d-dinja tismagħhom.

6 Aħna t'Alla: min jagħraf 'l Alla jismagħna; min mhux t'Alla ma jismagħniex. Minn dan nagħrfu l-ispirtu tas-sewwa, u l-ispirtu tal-għelt.

7 Maħbubin, ħa nħobbu 'l xulxin; għax l-imħabba ġejja minn Alla; u kull min iħobb hu mwieled minn Alla, u jagħraf 'l Alla.

8 Min ma jħobbx ma jagħrafx 'l Alla; għax Alla hu mħabba.

9 B'dan dehret l-imħabba t'Alla għalina, għax Alla bagħat 'l Ibnu l-waħdieni fid-dinja, biex ikollna l-ħajja bih.

10 F'dan qiegħda l-imħabba: mhux għax aħna ħabbejna 'l Alla, imma għax hu ħabbna, u bagħat 'l Ibnu biex ikun il-mezz tal-maħfra għal dnubietna.

11 Maħbubin, jekk Alla ħabbna daqshekk, aħna wkoll għandna nħobbu 'l xulxin.

12 Qatt ħadd ma ra 'l Alla. Jekk inħobbu 'l xulxin, Alla jgħammar fina, u l-imħabba tiegħu fina tkun perfetta.

13 Minn dan nagħrfu li aħna ngħammru fih, u hu fina, għaliex hu tana mill-Ispirtu tiegħu.

14 U aħna rajna u nixhdu li l-Missier bagħat 'l Ibnu biex ikun Salvatur tad-dinja.

15 Kull min jistqarr li Ġesù hu l-Iben t'Alla, Alla jgħammar fih, u hu f'Alla.

16 U aħna għarafna u emminna fl-imħabba li għandu Alla għalina. Alla hu mħabba; u min igħammar fl-imħabba jgħammar f'Alla, u Alla jgħammar fih.

17 F'dan issir perfetta l-imħabba tagħna, biex ikollna qalbna qawwija f'jum il-ħaqq: għax bħalma Kristu hu, hekk aħna wkoll aħna f'din id-dinja.

18 Fl-imħabba m'hemmx biża'; imma l-imħabba perfetta tkeċċi 'l barra l-biża'; għax il-biża' jġib miegħu l-kastig. Min jibża' mhux perfett fl-imħabba.

19 Aħna nħobbuh, għax hu ħabbna l-ewwel.

20 Jekk wieħed igħid: Inħobb 'l Alla, u jobgħod 'il ħuh, hu giddieb: għax jekk wieħed ma jħobbx 'il ħuh li jarah, kif jista' jħobb 'l Alla li ma jarahx?

21 U dan hu l-kmandament li għandna minnu: Min iħobb 'l Alla, iħobb 'il ħuh ukoll.

5 Kull min jemmen li Ġesù hu l-Kristu hu mwieled minn Alla: u kull min iħobb lil dak li wildu jħobb 'il dak li twieled minnu.

2 B'dan nagħrfu li aħna nħobbu lil ulied Alla, meta aħna nħobbu 'l Alla, u nħarsu l-kmandamenti tiegħu.

3 Għax din hi l-imħabba t'Alla, li nħarsu l-kmandamenti tiegħu: u l-kmandamenti tiegħu mhumiex tqal.

4 Għax kull min twieled minn Alla rebaħ id-dinja: u din hi r-rebħa li rebħet id-dinja, il-fidi tagħna.

5 Min hu li jirbaħ id-dinja ħlief min jemmen li Ġesù hu Bin Alla?

6 Dan hu dak li ġie bl-ilma u d-demm: Ġesù Kristu; mhux bl-ilma waħdu, imma bl-ilma u d-demm. U hu l-Ispirtu li jixhed, għax l-Ispirtu hu s-sewwa.

7 Għax tlieta huma dawk li jixhdu fis-smewwiet: il-Missier, il-Kelma u l-Ispirtu s-Santu: u dawn it-tlieta huma wieħed.

8 U tlieta huma dawk li jixhdu fl-art: l-ispirtu, u l-ilma, u d-demm: u dawn it-tlieta huma ħaġa waħda.

9 Jekk ix-xhieda tal-bnedmin nilqgħuha, ix-xhieda t'Alla hi aqwa; għax din hi x-xhieda t'Alla li hu ta għal Ibnu.

10 Min jemmen fl-Iben t'Alla għandu fih ix-xhieda: min ma jemminx f'Alla jagħmel lilu giddieb, għax ma jemminx ix-xhieda li ta Alla għal Ibnu.

11 U din hi x-xhieda: Alla tana l-ħajja ta' dejjem, u din il-ħajja hi f'Ibnu.

12 Min għandu l-Iben għandu l-ħajja; u min m'għandux l-Iben t'Alla m'għandux il-ħajja.

13 Ktibt dan lilkom li temmnu fl-isem ta' l-Iben t'Alla; biex tkunu tafu li għandkom il-ħajja ta' dejjem, u biex temmnu fl-isem ta' l-Iben t'Alla.

14 B'dan għandna qalbna qawwija fih, li, jekk nitolbuh xi ħaġa skond ir-rieda tiegħu, jismagħna:

15 U jekk nafu li jismagħna f'kulma nitolbuh, nafu li aħna għandna l-ħwejjeġ li tlabnieh.

16 Jekk wieħed jara lil ħuh jagħmel dnub, imma mhux dnub tal-mewt, jitlob, u jagħtih il-ħajja għal dawk li jidinbu mhux bi dnub tal-mewt. Hemm dnub tal-mewt: ma ngħidx li għal dan għandu jitlob.

17 Kull ħażen hu dnub; imma hemm dnub li mhux tal-mewt.

18 Nafu li kull min hu mwieled minn Alla ma jidnibx; imma hu li hu mnissel minn Alla jħares lilu nnifsu, u l-ħażin ma jmissux.

19 Nafu li aħna t'Alla, u d-dinja kollha
qiegħda fil-ħażen.
20 U nafu li l-Iben t'Alla ġie, u tana
d-dehen, biex nagħrfu lil dak li hu veru, u
aħna f'dak li hu veru, f'Ibnu Ġesù Kristu.
Dan hu Alla veru, u l-ħajja ta' dejjem.
21 Uliedi ż-żgħar, ħarsu ruħkom mill-
idoli. Amen.

It-Tieni Epistola Ta' Ġwann

1 Ix-xiħ lis-sinjura maħtura u lil uliedha,
li jien inħobb fis-sewwa; u mhux jien
waħdi, imma dawk kollha li għarfu
s-sewwa;
2 Minħabba s-sewwa, li jgħammar fina,
u jibqa' magħna għal dejjem.
3 Magħkom tkun il-grazzja, il-ħniena,
u s-sliem, mingħand Alla l-Missier, u
mingħand Sidna Ġesù Kristu, Bin il-
Missier, fis-sewwa u l-imħabba.
4 Fraħt ħafna meta sibt x'uħud minn
uliedek jimxu fis-sewwa, skond il-kmanda-
ment li ħadna mingħand il-Missier.
5 U issa nitolbok sinjura, mhux qisni
ktibtlek kmandament ġdid, imma dak li
kellna mill-bidu, li aħna nħobbu lil xulxin.
6 Din hi l-imħabba, li nimxu skond il-
kmandamenti tiegħu. Dan hu l-kmanda-
ment: Li bħalma smajtu mill-bidu, imxu
fl-imħabba.
7 Għax dehru fid-dinja ħafna nies qar-
rieqa, li ma jistqarrux li Ġesù Kristu ġie
fil-ġisem: Dan hu qarrieq u antikrist.
8 Ħarsu ruħkom, li ma nitilfux dak li
aħna ħdimna, imma li nieħdu ħlas sħiħ.
9 Min imur aktar 'il quddiem, u ma
jibqax fit-tagħlim ta' Kristu, m'għandux
'l Alla. Min jibqa' fit-tagħlim ta' Kristu,
dan għandu 'l Missier u l-Iben.
10 Jekk xi ħadd jiġi għandkom, u ma
jġibx dat-tagħlim, la tilqgħuhx id-dar, u la
sselmulux.
11 Għax min isellimlu jixxierek fl-opri
ħżiena tiegħu.
12 Billi għandi ħafna x'niktbilkom, ma
ridtx nagħmlu bil-karta u l-linka; imma
nittama li niġi għandkom u nkellimkom
wiċċ imb'wiċċ, biex il-ferħ tagħna jkun
sħiħ.
13 Ulied oħtok, il-maħtura, isellu
għalik. Amen.

It-Tielet Epistola Ta' Ġwann

1 Ix-xiħ lil Gajus il-maħbub, li jien in-
ħobb fis-sewwa.
2 Maħbub, jien nixtieq li f'kollox int
timxi tajjeb, u li tkun f'saħħtek bħalma
ruħek hi f'saħħitha.
3 Għax fraħt ħafna meta l-aħwa ġew u
taw xhieda tas-sewwa li hi fik, kif int
timxi fis-sewwa.
4 M'għandix ferħ akbar milli nisma' li
wliedi mexjin fis-sewwa.
5 Maħbub, int tagħmel bil-fidi kulma
tagħmel għall-aħwa u għall-għorba;
6 Li taw xhieda ta' l-imħabba tiegħek
quddiem il-knisja: u li tagħmel tajjeb jekk
tgħinhom fil-vjaġġ tagħhom, kif jixraq lil
Alla.
7 Għax minħabba ismu huma telqu bla
ma ħadu xejn mill-Ġentili.
8 Aħna mela għandna nilqgħuhom nies
bħal dawn, biex naħdmu magħhom għas-
sewwa.
9 Ktibt lill-knisja: imma Dijotrefes, li
jrid jidher li hu l-kbir fosthom, ma jilqagħ-
niex.
10 Għalhekk jekk niġi, niftakar x'qie-
għed jagħmel, ipaċpaċ kontra tagħna bi
kliem ħażin: u mhux kuntent b'dan,
lanqas ma jilqa' l-aħwa, u lil dawk li jridu
ma jħallihomx, u jkeċċihom mill-knisja.
11 Maħbub, timxix fuq il-ħażin, imma
fuq it-tajjeb. Min jagħmel it-tajjeb hu
t'Alla: imma min jagħmel il-ħażin ma
jarax 'l Alla.
12 Demetrijus għandu xhieda tajba
minn kulħadd, u mis-sewwa nnifsu: iva,
nagħtuh aħna wkoll xhieda; u inti taf li
x-xhieda tagħna hi minnha.
13 Kelli ħafna x'nikteb, imma ma rridx
niktiblek bil-linka u l-pinna:
14 Imma nittama li narak ma ndumx, u
nitkellmu wiċċ imb'wiċċ. Is-sliem għalik.
Ħbiebna jsellu għalik. Selli għall-ħbieb
tagħna, kull wieħed b'ismu.

L-Epistola Ġenerali Ta' Ġuda

1 Ġuda, il-qaddej ta' Ġesù Kristu, ħu Ġakbu, lill-imsejħin, li huma maħbubin f'Alla l-Missier, u mħarsin għal Ġesù Kristu;

2 Ħniena, u sliem, u mħabba lilkom bilkotra.

3 Maħbubin, meta kelli ħerqa kbira li niktbilkom fuq is-salvazzjoni tagħna lkoll, kien meħtieġ għalija li niktbilkom, u nitlobkom li tissieltu bil-ħeġġa għall-fidi mogħtija lill-qaddisin darba.

4 Għax indieħsu xi rġiel li minn żmien qabel kienu miktubin għal dil-kundanna, nies bla fidi, li jbiddlu l-grazzja t'Alla tagħna f'faħx, u jiċħdu 'l Alla, is-Sid waħdieni, u 'l Mulej tagħna Ġesù Kristu.

5 Irrid mela nfakkarkom, għalkemm kontu tafu dan darba, kif il-Mulej, wara li salva l-poplu mill-art ta' l-Eġittu, qered wara lil dawk li ma emmnux.

6 U l-anġli li ma żammewx l-ewwel post tas-setgħa tagħhom, imma telqu għamarthom, żammhom marbutin fil-ktajjen ta' dejjem fid-dlamijiet, għall-ħaqq tal-jum il-kbir.

7 Hekk ukoll Sodoma u Gomorra, u l-bliet ta' madwarhom, li tawha għaż-żena, u ntelqu għal dnubiet kontra n-natura, qegħdin bħala eżempju, waqt li jieħdu l-kastig ta' nar ta' dejjem.

8 Hekk ukoll dawn l-imħerwlin moqżieża jħammġu l-ġisem, imaqdru l-ħakma, u jgħajru d-dinjitajiet.

9 Imma Mikiel l-arkanġlu, meta kien jiġġieled max-xitan, iddiskuta fuq il-ġisem ta' Mosè, u ma kellux ħila jagħtih sentenza bit-tagħjir, imma qal: Ħa jrażżnek il-Mulej.

10 Imma dawn igħajru dak li ma jafux: imma f'dak kollu li jafu min-natura, jitħassru fih, bħala bhejjem bla dehen.

11 Ħażin għalihom! Għax daħlu fittriq ta' Kajjin, u ġrew bir-regħba wara l-għelt ta' Balgħam għall-ħlas, u ntilfu fittixwix ta' Kore.

12 Dawn huma nies li jħammġu l-mikliet ta' l-imħabba tagħkom, waqt li jkunu fil-mejda magħkom, u jibilgħu bla biża'; sħab bla ilma huma dawn, imġerri mir-riħ; siġar li l-frott tagħhom jitħassar, bla frott, darbtejn mejta, maqlugħin millegħruq;

13 Mwieġ ħorox tal-baħar, kollhom ragħwa tal-għajb tagħhom; kwiekeb ġerrejja, li għalihom hu merfugħ is-swied tad-dlamijiet għal dejjem.

14 Habbar għalihom ukoll Henok, isseba' wieħed minn Adam, billi qal: Ara, ġie l-Mulej b'numru bla għadd ta' qaddisin tiegħu.

15 Biex jagħmel ħaqq kontra kulħadd, u jikkundanna l-ħżiena kollha li hemm fostkom ta' l-opri ħżiena kollha tagħhom li għamlu, u tal-kliem kollu mhux xieraq li qalu kontra tiegħu l-midinbin ħżiena.

16 Dawn huma nies li jgergru, jisħtu, jimxu max-xewqat ħżiena tagħhom; fommhom igħid kliem kbir ta' ftaħir, iżiegħlu f'wiċċ in-nies għax jaqblilhom.

17 Imma intom, maħbubin, ftakru filkliem li kien imħabbar mill-appostli ta' Sidna Ġesù Kristu;

18 Li kienu jgħidulkom li fl-aħħar żminijiet ikun hemm nies li jmaqdru, li jimxu max-xewqat ħżiena tagħhom.

19 Dawn huma dawk li jġibu l-firda, nies li jpaxxu s-sensi, bla Spirtu.

20 Imma intom, maħbubin, mibnijin fuq il-fidi l-aktar qaddisa tagħkom, billi titolbu fl-Ispirtu s-Santu,

21 Żommu ruħkom fl-imħabba t'Alla, waqt li tistennew il-ħniena ta' Sidna Ġesù Kristu, għall-ħajja ta' dejjem.

22 Hennu bil-għaqal għal x'uħud:

23 U bil-biża' salvaw l-oħrajn, billi taħtfuhom min-nar; u stkerrhu saħansitra l-libsa mċappsa b'ġisimhom.

24 Issa lil dak li jista' jħariskom mittiġrif, u jqegħidkom bla tebgħa quddiem il-preżenza tal-glorja tiegħu b'ferħ kbir,

25 Lil Alla waħdu għaref Salvatur tagħna, tkun glorja, maestà, qawwa u setgħa, sew issa u kemm għal dejjem. Amen.

Ir-Rivelazzjoni Ta' San Ġwann Appostlu

1 Ir-Rivelazzjoni ta' Ġesù Kristu, li tah Alla, biex juri lill-qaddejja tiegħu l-ħwejjeġ li għandhom jiġru dalwaqt; u li hu bagħat u għarrafha bl-anġlu tiegħu lill-qaddej tiegħu Ġwanni:

2 Li ta xhieda tal-kelma t'Alla, u tax-xhieda ta' Ġesù Kristu, u ta' kulma ra.

3 Imbierek min jaqra, u dawk li jisimgħu l-kliem ta' dil-profezija, u jħarsu dawk il-ħwejjeġ li huma miktubin fiha: għax iż-żmien hu qrib.

4 Ġwanni lis-seba' knejjes li hemm fl-Asja: Grazzja lilkom, u sliem mingħand dak li hu, u li kien, u li ġej; u mis-seba' Spirti li huma quddiem it-tron tiegħu;

5 U mingħand Ġesù Kristu, li hu x-xhud fidil, u l-imwieled l-ewwel fost il-mejtin, u l-prinċep tas-slaten ta' l-art. Lilu li ħabbna, u li ħasilna minn dnubietna f'demmu stess,

6 U għamilna slaten u qassisin għal Alla u Missieru; lilu glorja u qawwa għal dejjem ta' dejjem. Amen.

7 Ara, ġej mas-sħab; u tarah kull għajn, u dawk ukoll li nifduh: u jixhru minħabba fih it-tribujiet kollha ta' l-art. Iva, Amen.

8 Jien hu l-Alfa u l-Omega, il-bidu u t-tmiem, igħid il-Mulej, li hu, u li kien, u li ġej, Dak li jista' kollox.

9 Jien Ġwanni, li jien ukoll ħukom, u sieħibkom fit-tiġrib, u fis-saltna u fis-sabar ta' Ġesù Kristu, kont fil-gżira li jisimha Patmos, minħabba l-kelma t'Alla, u x-xhieda ta' Ġesù Kristu.

10 Kont fl-Ispirtu f'jum il-Mulej, u smajt warajja leħen qawwi, bħal ta' tromba,

11 Igħid: Jiena hu l-Alfa u l-Omega, l-ewwel u l-aħħar: u, Dak li tara, iktbu fi ktieb, u ibgħatu lis-seba' knejjes li hemm fl-Asja; f'Efesus, u fi Smirni, u f'Pergamos, u f'Tjatira, u f'Sardis, u f'Filadelfja, u f'Loadikija.

12 U dort biex nara l-leħen li kien ikellimni. U kif dort, rajt seba' gandlieri tad-deheb;

13 U f'nofs is-seba' gandlieri wieħed bħal Bin il-bniedem, liebes libsa twila sa saqajh, u mħażżem madwar sidru bi ħżiem tad-deheb.

14 Rasu u xagħru kienu bojod bħas-suf, bojod daqs il-borra; u għajnejh kienu bħal fjamma nar;

15 U riġlejh bħal bronż ileqq, qishom imnaddfin fil-forn; u leħnu bħal ħoss ta' ħafna ilmijiet.

16 U kellu f'idu l-leminija seba' kwiekeb: u minn fommu kien ħiereġ sejf jaqta' misnun f'żewġt ixfar: u wiċċu kien jiddi bħax-xemx fil-qawwa tagħha.

17 U meta rajtu, waqajt f'riġlejh bħal mejjet. U qiegħed idu l-leminija fuqi, hu u jgħidli: La tibżax; jiena l-ewwel u l-aħħar:

18 Jiena hu l-ħaj, u kont mejjet; u, ara, jien ħaj għal dejjem ta' dejjem. Amen; u għandi l-imfietaħ ta' mkien il-mejtin u tal-mewt.

19 Ikteb dak li rajt, u l-ħwejjeġ li huma, u l-ħwejjeġ li għandhom jiġru wara dan;

20 Il-misterju tas-seba' kwiekeb li int rajt f'idi l-leminija, u tas-seba' gandlieri tad-deheb. Is-seba' kwiekeb huma l-anġli tas-seba' knejjes: u s-seba' gandlieri li rajt huma s-seba' knejjes.

2 Lill-anġlu tal-knisja ta' Efesus ikteb: Dawn il-ħwejjeġ igħid dak li jżomm is-seba' kwiekeb f'idu l-leminija, li jimxi f'nofs is-seba' gandlieri tad-deheb;

2 Naf l-egħmejjel tiegħek, u t-taħbit tiegħek, u s-sabar tiegħek, u kif ma tiflaħx għall-ħżiena: u int ġarrabt lil dawk li jgħidu li huma appostli, u mhumiex, u sibthom giddieba:

3 U batejt, u kellek is-sabar, u tħabatt minħabba ismi, u ma għajjejtx.

4 Imma għandi dan kontra tiegħek: li int ħallejt l-ewwel imħabba tiegħek.

5 Ftakar mela minn fejn int imwaqqa', u indem, u għamel l-egħmejjel ta' qabel; inkella niġi malajr għalik, u nneħħi l-gandlier tiegħek minn postu, jekk ma tindimx.

6 Imma għandek dan: li int tobgħod l-egħmil tan-Nikolajin, li nobogħdu jien ukoll.

7 Min għandu widnejn, ħa jisma' dak li jgħid l-Ispirtu lill-knejjes: Lil min jirbaħ nagħtih jiekol mis-siġra tal-ħajja, li hi f'nofs il-ġenna t'Alla.

8 U lill-anġlu tal-knisja ta' Smirni

ikteb: Dawn il-ħwejjeġ igħid l-ewwel u
l-aħħar, dak li kien mejjet, u raġa' ħa
l-ħajja;
9 Naf l-egħmil tiegħek, u t-taħbit, u
l-faqar, (madankollu inti għani) u naf il-
ħalfa ta' dawk li jgħidu li huma Lhud, u
mhumiex, imma huma s-sinagoga ta'
Satana.
10 La tibża' xejn minn dawk il-ħwejjeġ
li għandek tbati: ara, ix-xitan sa jitfa' lil
x'uħud minnkom il-ħabs, biex tkunu
mġarrbin; u tkunu mħabbtin għal għaxart
ijiem: kun fidil sal-mewt, u nagħtik
l-kuruna tal-ħajja.
11 Min għandu widnejn, ħa jisma' dak
li jgħid l-Ispirtu lill-knejjes: Min jirbaħ ma
jkollux ħsara mit-tieni mewt.
12 U lill-anġlu tal-knisja ta' Pergamos
ikteb: Dawn il-ħwejjeġ igħid dak li
għandu s-sejf misnun b'żewġt ixfar;
13 Jien naf l-egħmil tiegħek, u fejn
tgħammar int hemm it-tron ta' Satana: u
int iżżomm sħiħ ma' ismi, u ma ċħadtx il-
fidi tiegħi, lanqas f'dawk il-jiem li fihom
Antipas kien il-martri fidil tiegħi, li kien
maqtul fostkom, fejn igħammar Satana.
14 Imma jien għandi xi ħaġa żgħira
kontra tiegħek, għax għandek hemm dawk
li jżommu mat-tagħlim ta' Balgħam, li
għallem lil Balaq jitfa' ġebla tat-tfixkil
quddiem ulied Iżrael, biex jieklu ħwejjeġ
issagrifikati lill-idoli, u jiżnu.
15 Hekk għandek int ukoll lil dawk li
jżommu t-tagħlim tan-Nikolajin, ħaġa li
jien nobgħod.
16 Indem; jew inkella niġi għalik
malajr, u nitqabad kontra tagħhom bis-
sejf ta' fommi.
17 Min għandu widnejn, ħa jisma' dak
li jgħid l-Ispirtu lill-knejjes: Lil min jirbaħ
nagħtih jiekol mill-manna moħbija, u
nagħtih ġebla bajda, u fuq il-ġebla isem
ġdid miktub, li ħadd ma jafu ħlief min
jieħdu.
18 U lill-anġlu tal-knisja ta' Tjatira
ikteb: Dawn il-ħwejjeġ igħid Bin Alla, li
għandu għajnejh bħal fjamma tan-nar, u
riġlejh huma bħal bronż ileqq;
19 Naf l-egħmil tiegħek, u l-imħabba, u
s-servizz, u l-fidi, u s-sabar tiegħek, u
l-egħmejjel tiegħek; u ta' l-aħħar huma
aktar minn ta' l-ewwel.
20 Madankollu għandi ħaġa żgħira
kontra tiegħek, għax inti tħalli lil dik il-
mara Ġeżabel, li ssejjaħ lilha nfisha pro-
feta, tgħallem u tħassar l-qaddejja tiegħi
biex jiżnu, u jieklu ħwejjeġ issagrifikati lill-
idoli.
21 U jien tajtha ż-żmien biex tindem
miż-żena tagħha; u hija ma nidmitx.
22 Ara, jien nixħetha f'sodda, u lil
dawk li jiżnu magħha f'taħbit kbir, jekk
ma jindmux mill-egħmil tagħhom.
23 U noqtol bil-mewt lil uliedha; u
jagħrfu l-knejjes kollha li jien hu dak li
jfittex fil-ġewwieni u l-qlub: u li nagħti lil
kull wieħed minnkom skond egħmilkom.
24 Imma lilkom, u lill-oħrajn li hemm
Tjatira, lil dawk li m'għandhomx dat-
tagħlim, u li, kif igħidu, ma għaraftux il-
kobor bla tarf ta' Satana, ngħid: Ma
ngħabbikomx b'tagħbija oħra.
25 Imma dak li diġà għandkom żom-
muh tajjeb sakemm niġi.
26 U dak li jirbaħ, u jħares l-egħmil
tiegħi sa l-aħħar, nagħtih setgħa fuq il-
ġnus:
27 U jaħkimhom b'xettru tal-ħadid;
bħal ħwejjeġ ta' fuħħari, frak jitkissru:
bħalma jien ukoll ħadt mingħand Mis-
sieri.
28 U nagħtih il-kewkba tas-sebħ.
29 Min għandu widnejn, ħa jisma' dak
li jgħid l-Ispirtu lill-knejjes.

3 U lill-anġlu tal-knisja ta' Sardis ikteb:
Dawn il-ħwejjeġ igħid dak li għandu
s-seba' Spirti t'Alla, u s-seba' kwiekeb;
naf l-egħmil tiegħek, li għandek isem li int
ħaj, u int mejjet.
2 Ishar, u saħħaħ il-ħwejjeġ li baqa', u
li sa jmutu: għax ma sibtx l-egħmejjel
tiegħek mitmumin quddiem Alla.
3 Ftakar mela f'dak li lqajt, u f'dak li
smajt: ħarsu, u indem. Jekk mela ma tis-
harx, niġi fuqek bħal ħalliel, u ma tkunx
taf f'liema siegħa niġi fuqek.
4 Int għandek xi ftit nies ukoll f'Sardis
li ma ħammġux ħwejjiġhom; u dawn
jimxu miegħi bi lbies abjad: għax jixirqil-
hom.
5 Dak li jirbaħ, jitlibbes ħwejjeġ bojod,
u ma nħassarx ismu mill-ktieb tal-ħajja,
imma nistqarr ismu quddiem Missieri, u
quddiem l-anġli tiegħu.
6 Min għandu widnejn, ħa jisma' dak li
jgħid l-Ispirtu lill-knejjes.
7 U lill-anġlu tal-knisja ta' Filadelfja
ikteb: Dawn il-ħwejjeġ igħid il-qaddis, il-
veru, hu li għandu l-muftieħ ta' David, hu
li jiftaħ, u ħadd ma jagħlaq; u jagħlaq, u
ħadd ma jiftaħ;
8 Naf l-egħmil tiegħek: ara, qegħidt
quddiemek bieb miftuħ, u ħadd ma jista'
jagħlqu: għax int għandek saħħa żgħira; u
ħarist kelmti, u ma ċħadtx ismi.
9 Ara, sa nġiegħel lil dawk tas-sinagoga
ta' Satana, li jgħidu li huma Lhud, u
mhumiex, imma jigdbu; ara, nġegħilhom
jiġu u jqimu quddiem riġlejh, u jagħrfu li
jien ħabbejtek.
10 Billi int ħarist il-kelma tas-sabar
tiegħi, jien ukoll inħarsek mis-siegħa tat-
tiġrib, li sa tiġi fuq id-dinja kollha, biex
iġarrab lil dawk li jgħammru fl-art.
11 Ara, niġi malajr: żomm sħiħ dak li
għandek, biex ħadd ma jieħu l-kuruna
tiegħek.
12 Min jirbaħ nagħmlu kolonna fit-

tempju t'Alla tiegħi, u ma joħroġx aktar
barra: u nikteb fuqu isem Alla tiegħi, u
isem il-belt t'Alla tiegħi, li hi Ġerusalem
il-ġdida, li tinżel mis-sema mingħand
Alla tiegħi: u nikteb fuqu l-isem il-ġdid
tiegħi.
13 Min għandu widnejn, ħa jisma' dak
li jgħid l-Ispirtu lill-knejjes.
14 U lill-anġlu tal-knisja ta' Loadikija
ikteb: Dawn il-ħwejjeġ igħid l-Amen, ix-
xiehed fidil u veru, il-bidu tal-ħolqien
t'Alla:
15 Naf l-egħmil tiegħek, li la int kiesaħ
u lanqas sħun: xtaqtek kiesaħ jew sħun.
16 Hekk mela billi int fietel, u la kiesaħ
u lanqas sħun, jien naqilgħek minn fommi.
17 Għax int tgħid: Jien għani, u stagħ-
nejt, u ma naħtieġ xejn; u ma tafx li int
imsejken, u magħkus, u fqir, u agħma, u
għeri:
18 Nagħtik parir li tixtri mingħandi
deheb imsoffi bin-nar, biex tistagħna; u
lbiesi bojod biex tilbes, u biex ma jidhirx
il-għajb tal-għera tiegħek; u tidlek għajn-
ejk bil-koħl, biex tista' tara.
19 Lil dawk kollha li nħobbhom, in-
ċanfarhom, u nwiddibhom: tħeġġeġ mela,
u indem.
20 Ara, jien qiegħed fil-bieb, u nħab-
bat: jekk xi ħadd jisma' leħni, u jiftaħ il-
bieb, nidħol għandu, u noftor miegħu, u
hu miegħi.
21 Lil dak li jirbaħ nagħtih joqgħod
miegħi fuq it-tron tiegħi, bħal ma rbaħt
jien ukoll, u qgħadt bil-qiegħda ma' Mis-
sieri fuq it-tron tiegħu.
22 Min għandu widnejn, ħa jisma' dak
li jgħid l-Ispirtu lill-knejjes.

4 Wara dan ħarist u, ara, bieb infetaħ
fis-sema: u l-ewwel leħen li smajt kien
qisu bħal tromba jkellimni, li qal: Itla'
hawn, u nurik x'għandu jiġri wara dan.
2 U minnufih dħalt fl-ispirtu: u, ara,
tron twaqqaf fis-sema, u wieħed qagħad
fuq it-tron.
3 U dak li kien bil-qiegħda kien donnu
ħaġar tad-djaspru u tas-sardju: u kien
hemm qawsalla madwar it-tron, fid-dehra
donnha smerald.
4 U madwar it-tron kien hemm erbgħa
u għoxrin tron oħra: u fuq l-erbgħa u
għoxrin tron rajt erbgħa u għoxrin xiħ bil-
qiegħda, lebsin ilbiesi bojod; u kellhom
fuq rashom kuruni tad-deheb.
5 U mit-tron kienu ħerġin beraq u
ragħad u ilħna: u kien hemm seba' lampi
tan-nar iħeġġu quddiem it-tron, li huma
s-seba' Spirti t'Alla.
6 U quddiem it-tron kien hemm baħar
taż-żġieġ qisu kristall: u f'nofs it-tron, u
madwar it-tron, kien hemm erba' kreaturi
ħajjin mimlijin għajnejn quddiem u wara.
7 U l-ewwel kreatura ħajja kienet qisha
ljun, u t-tieni kienet qisha għoġol, u t-
tielet kellha wiċċha bħal ta' bniedem; u
r-raba' kienet qisha ajkla ttir.
8 U l-erba' kreaturi ħajjin kellhom kull
wieħed minnhom sitt ġwienaħ madwaru;
u kienu mimlijin għajnejn minn ġewwa: u
ma kinux jistrieħu nhar u lejl, igħidu:
Qaddis, Qaddis, Qaddis, il-Mulej Alla li
jista' kollox, li kien, li hu, u li jiġi.
9 U meta dawk il-kreaturi ħajjin kienu
jagħtu glorja u ġieh u radd il-ħajr lil dak li
kien fuq it-tron, li hu ħaj għal dejjem ta'
dejjem,
10 L-erbgħa u għoxrin xiħ kienu jin-
xteħtu quddiem dak li kien fuq it-tron, u
jagħtu qima lil dak li hu ħaj għal dejjem
ta' dejjem, u jitfgħu l-kuruni tagħhom
quddiem it-tron, huma u jgħidu:
11 Int jistħoqqlok, o Mulej, li tilqa'
glorja u ġieh u setgħa: għax int ħlaqt kol-
lox, u bir-rieda tiegħek saru u nħolqu.

5 U rajt f'id il-leminija ta' dak li kien
qiegħed fuq it-tron ktieb miktub minn
ġewwa u minn wara, issiġillat b'seba'
siġilli.
2 U rajt anġlu qawwi li kien igħajjat
b'leħen għoli: Min jistħoqqlu jiftaħ il-
ktieb, u jikser is-siġilli tiegħu?
3 U la ħadd fis-sema, u la fl-art, u
lanqas taħt l-art ma sata' jiftaħ il-ktieb, u
lanqas iħares lejh.
4 U bkejt ħafna, għax ma nstab ħadd li
jistħoqqlu jiftaħ u jaqra l-ktieb, u lanqas
iħares lejh.
5 U wieħed mix-xjuħ qalli: La tibkix:
ara, l-Iljun tat-tribù ta' Ġuda, ir-Rimja ta'
David, rebaħ biex jiftaħ il-ktieb, u jikser
is-seba' siġilli tiegħu.
6 U ħarist, u, ara, bejn it-tron u l-erba'
kreaturi ħajjin, u fost ix-xjuħ, kien hemm
wieqaf Ħaruf qisu maqtul, li kellu seba'
qrun u seba' għajnejn, li huma s-seba'
Spirti t'Alla mibgħutin fl-art kollha.
7 U ġie u ħa l-ktieb mill-id il-leminija
ta' dak li kien qiegħed fuq it-tron.
8 U meta ħa l-ktieb, l-erba' kreaturi
ħajjin u l-erbgħa u għoxrin xiħ inxteħtu
quddiem il-Ħaruf, kull wieħed minnhom
kellu ċetri, u bwieqi tad-deheb mimlijin
bil-fwejjaħ, li huma t-talb tal-qaddisin.
9 U għannew għanja ġdida, billi qalu:
Int jistħoqqlok tieħu l-ktieb, u tiftaħ is-
siġilli tiegħu: għax int kont maqtul, u
fdejtna għal Alla b'demmek minn kull
tribù, u lsien, u poplu, u ġens;
10 U għamiltna għal Alla tagħna slaten
u qassisin: u aħna nsaltnu fuq l-art.
11 U rajt, u smajt leħen ta' ħafna anġli
madwar it-tron u l-bhejjem u x-xjuħ: u
l-għadd tagħhom kien għaxart elef għal
għaxart elef darba, u eluf ta' eluf;
12 U kienu jgħidu b'leħen qawwi:
Jistħoqqlu l-Ħaruf li nqatel biex jieħu

s-setgħa, u l-għana, u l-għerf, u l-qawwa, u
l-ġieħ, u l-glorja, u l-barka.
13 U kull kreatura li hemm fis-sema, u
fuq l-art, u taħt l-art, u li hemm fil-baħar,
u kull ma hemm fihom, smajthom igħidu:
Barka, u ġieħ, u glorja, u setgħa lil dak li
qiegħed fuq it-tron, u lill-Ħaruf għal
dejjem ta' dejjem!
14 U l-erba' kreaturi ħajjin wieġbu:
Amen. U l-erbgħa u għoxrin xiħ inxteħtu
u qiemu lil dak li hu ħaj għal dejjem ta'
dejjem.

6 Imbagħad rajt meta l-Ħaruf fetaħ
wieħed mis-siġilli, u smajt, qisu bħal
ħoss ta' ragħad, wieħed mill-erba' kreaturi
ħajjin igħid: Ejja, u ara.
2 U ħarist, u rajt żiemel abjad; u dak li
kien riekeb fuqu kellu qaws; u kienet
mogħtija lilu kuruna: u ħareġ rebbieħ,
biex jirbaħ.
3 U meta fetaħ it-tieni siġill, smajt it-
tieni kreatura ħajja tgħid: Ejja, u ara.
4 U ħareġ żiemel ieħor li kien aħmar: u
lil dak li kien riekeb fuqu kienet mogħtija
s-setgħa li jneħħi s-sliem mill-art, u biex
joqtlu lil xulxin: u lilu ntgħata sejf kbir.
5 U meta fetaħ it-tielet siġill, smajt it-
tielet kreatura ħajja tgħid: Ejja, u ara. U
ħarist, u, ara, żiemel iswed; u dak li kien
riekeb fuqu kellu miżien f'idu.
6 U smajt leħen f'nofs l-erba' kreaturi
ħajjin igħid: Kejla qamħ dinier; u tliet
kejliet xgħir dinier; u ara li liż-żejt u lill-
inbid ma tagħmlilhomx ħsara.
7 U meta fetaħ ir-raba' siġill, smajt il-
leħen tar-raba' kreatura ħajja jgħid: Ejja,
u ara.
8 U ħarist, u rajt żiemel aħdar safrani:
u l-isem ta' dak li kien riekeb fuqu kien
Mewt, u l-Infern kien jimxi warajh. U
kienet mogħtija lilhom is-setgħa fuq ir-
raba' waħda ta' l-art, biex joqtlu bis-sejf,
u bil-ġuħ, u bil-mewt, u bid-dbejjeb ta'
l-art.
9 U meta fetaħ il-ħames siġill, jien rajt
taħt l-altar l-erwieħ ta' dawk li kienu
maqtulin minħabba l-kelma t'Alla, u
minħabba x-xhieda li taw:
10 U kienu jgħajtu b'leħen qawwi, u
jgħidu: O Mulej, qaddis u veru, ma
tagħmilx ħaqq u titħallas ta' demmna
minn dawk li jgħammru fuq l-art?
11 U lil kull wieħed minnhom intgħa-
taw ilbiesi bojod; u qalulhom, biex jis-
trieħu ftit taż-żmien ieħor, sakemm il-
għadd tagħhom ikun sħiħ ma' sħabhom
qaddejja u ma' ħuthom, li sa jinqatlu
bħalhom.
12 U meta fetaħ is-sitt siġill, ħarist; u,
ara, saret theżhiża ta' l-art kbira; u
swiedet ix-xemx bħal xoqqa tax-xagħar, u
l-qamar sar qisu demm;
13 U l-kwiekeb tas-sema waqgħu fuq
l-art, bħalma siġra tat-tin tobżoq il-
qarmus, meta tixxejjer minn riħ qawwi.
14 U s-sema għab bħal ktieb li jitkeb-
beb; u l-muntanji u l-gżejjer kollha
tħarrku minn imkienhom.
15 U s-slaten ta' l-art, u l-kbarat, u
l-għonja, u l-kaptani l-kbar, u s-setgħanin,
u l-ilsiera kollha, u l-ħelsin kollha, inħbew
fl-egħrien u fil-blat tal-muntanji;
16 U qalu lill-muntanji u lill-blat:
Aqgħu fuqna; u aħbuna minn quddiem
wiċċ dak li qiegħed fuq it-tron, u mill-
għadab tal-Ħaruf:
17 Għax wasal il-jum kbir tal-għadab
tiegħu; u min jiflaħ iżomm?

7 U wara dawn il-ħwejjeġ rajt erba'
anġli weqfin fuq l-erba' rkieni ta' l-art,
iżommu l-erbat irjieħ ta' l-art, biex ma
jonfoħx ir-riħ la fuq l-art, la fuq il-baħar,
lanqas fuq l-ebda siġra.
2 U rajt anġlu ieħor tiela' mil-lvant, li
kellu s-siġill t'Alla l-ħaj: u għajjat b'leħen
qawwi lill-erba' anġli, li lilhom kien
mogħti li jagħmlu ħsara lill-art u lill-
baħar,
3 Billi qal: La tagħmlux ħsara lill-art, u
la lill-baħar, u lanqas lis-siġar, sakemm
nimmarkaw il-qaddejja t'Alla tagħna fuq
ġbinhom.
4 U smajt il-għadd ta' dawk li kienu
immarkati: u kien hemm immarkati mija
erbgħa u erbgħin elf mit-tribujiet kollha
ta' wlied Iżrael.
5 Minn tribù Ġuda tnax-il elf kienu
immarkati; minn tribù Ruben tnax-il elf;
minn tribù Gad tnax-il elf;
6 Minn tribù Aser tnax-il elf; minn
tribù Neftali tnax-il elf; minn tribù
Manasse tnax-il elf;
7 Minn tribù Simgħon tnax-il elf; minn
tribù Levi tnax-il elf; minn tribù Isakkar
tnax-il elf;
8 Minn tribù Żabulun tnax-il elf; minn
tribù Ġużepp tnax-il elf; minn tribù Ben-
jamin tnax-il elf.
9 Wara dan ħarist, u, ara, kotra kbira,
li ebda bniedem ma kien jista' jgħoddha,
minn kull ġens, u tribù, u poplu, u lsien,
kienet wieqfa quddiem it-tron, u quddiem
il-Ħaruf, lebsin ilbies abjad, u bil-palm
f'idejhom;
10 U kienu jgħajtu b'leħen qawwi,
igħidu: Is-salvazzjoni ġejja minn Alla
tagħna, li qiegħed fuq it-tron, u mill-
Ħaruf.
11 U l-anġli kollha kienu madwar it-
tron, u madwar ix-xjuħ u l-erba' kreaturi
ħajjin, u nxteħtu wiċċhom fl-art quddiem
it-tron, u qiemu 'l Alla,
12 Billi qalu: Amen. Barka, u glorja, u
għerf, u radd il-ħajr, u ġieħ, u setgħa, u
qawwa 'l Alla tagħna għal dejjem ta'
dejjem. Amen.

13 U wieħed mix-xjuħ wieġeb, billi
qalli: Dawn li lebsin l-abjad minn huma?
u mnejn ġew?
14 U għidtlu: Sinjur, inti taf. U qalli:
Dawn huma dawk li ġew minn tiġriba
kbira, u ħaslu lbieshom, u għamluhom
bojod fid-demm tal-Ħaruf.
15 Għalhekk huma quddiem it-tron
t'Alla, u jaqduh nhar u lejl fit-tempju
tiegħu: u dak li qiegħed fuq it-tron igħam-
mar fosthom.
16 Ma jkollhom qatt aktar ġuħ, u
lanqas għatx; u la tiddi fuqhom ix-xemx, u
lanqas ebda sħana tikwi.
17 Għax il-Ħaruf li hu f'nofs it-tron
jirgħahom, u jmexxihom lejn egħjun
ħajjin ta' ilmijiet: u Alla jimsaħ id-dmugħ
kollu minn għajnejhom.

8 U meta fetaħ is-seba' siġill, kien hemm
sikta fis-sema madwar nofs siegħa.
2 U rajt is-seba' anġli li kienu quddiem
Alla; u lilhom kienu mogħtijin seba'
trombi.
3 U ġie anġlu ieħor u qagħad ħdejn
l-altar, u kellu ċensier tad-deheb; u kien
mogħti lilu ħafna inċens, biex joffrih mat-
talb tal-qaddisin kollha fuq l-altar tad-
deheb li kien quddiem it-tron.
4 U d-duħħan ta' l-inċens, li ġie mat-
talb tal-qaddisin, tala' quddiem Alla minn
id l-anġlu.
5 U ħa l-anġlu ċ-ċensier, u mlieh bin-
nar ta' l-artal, u tefgħu fl-art; u kien hemm
ħsejjes, u ragħad, u beraq, u theżhiż ta'
l-art.
6 U s-seba' anġli li kellhom is-seba'
trombi thejjew biex idoqqu.
7 Daqq l-ewwel anġlu, imbagħad kien
hemm silġ u nar imħalltin mad-demm, u
ntefgħu fuq l-art: u t-tielet waħda mis-
siġar nħarqu, u l-ħaxix aħdar kollu
nħaraq.
8 U daqq it-tieni anġlu, u bħal mun-
tanja kbira ta' nar ntefgħet fil-baħar: u
t-tielet waħda mill-baħar saret demm;
9 U t-tielet waħda mill-ħlejjaq li kienu
fil-baħar, u kellhom il-ħajja, mietu; u
t-tielet waħda ta' l-iġfien inqerdu.
10 U daqq it-tielet anġlu, u waqgħet
mis-sema kewkba kbira, taqbad qisha
torċa, u waqgħet fuq it-tielet waħda tax-
xmajjar, u fuq l-egħjun ta' l-ilmijiet;
11 U isem il-kewkba kien Absint: u
t-tielet waħda ta' l-ilmijiet saret absint,
u mietu ħafna nies minħabba l-ilmijiet,
għax saru mrar.
12 U daqq ir-raba' anġlu, u ntlaqtet it-
tielet waħda tax-xemx, u t-tielet waħda
tal-qamar, u t-tielet waħda tal-kwiekeb,
hekk li ddalmet it-tielet waħda tagħhom, u
n-nhar tilef it-tielet waħda tad-dija tiegħu,
u l-lejl ukoll.
13 U ħarist, u smajt anġlu jtir f'nofs is-
sema, igħid b'leħen għoli: Jaħasra, jaħasra,
jaħasra, għal dawk li jgħammru fuq l-art
minħabba l-ilħna l-oħra tat-tromba tat-
tliet anġli, li sa jdoqqu!

9 U daqq il-ħames anġlu, u rajt kewkba
taqa' mis-sema fl-art: u lilu ntgħata
l-muftieħ tal-bir ta' l-abbissi.
2 U fetaħ il-bir ta' l-abbissi; u tala' mill-
bir duħħan, bħal duħħan ta' forn kbir; u
ddalmet ix-xemx u l-arja minħabba
d-duħħan tal-bir.
3 U ħarġu mid-duħħan ġradijiet fuq
l-art: u kienet mogħtija lilhom setgħa,
bħalma għandhom setgħa l-għeqiereb ta'
l-art.
4 U lilhom intqal biex ma jagħmlux
ħsara u la lill-ħaxix ta' l-art, u la lill-ħdura,
u lanqas lill-ebda siġra; imma lin-nies biss
li m'għandhomx il-marka t'Alla fuq
ġbinhom.
5 U lilhom intgħatat l-ordni biex ma
joqtluhomx, imma li jaħqruhom għal
ħames xhur: u l-moħqrija tagħhom kienet
bħal moħqrija ta' għaqreb, meta joqros
bniedem.
6 U f'dawk il-jiem il-bnedmin ifittxu
l-mewt, u ma jsibuhiex: u jixtiequ jmutu, u
l-mewt taħrab minnhom.
7 U l-għamla tal-ġradijiet kienet tixbah
lil żwiemel imħejjin għall-battalja; u fuq
rashom kien hemm bħal kuruni tad-deheb,
u wiċċhom kien bħal wiċċ tal-bnedmin.
8 U kellhom xagħar bħax-xagħar tan-
nisa, u snienhom kienu bħas-snien ta'
l-iljuni.
9 U kellhom kurazzi, bħal kurazzi tal-
ħadid; u l-ħoss ta' ġwinħajhom kien bħal
ħoss ta' mriekeb ta' ħafna żwiemel jiġru
għall-battalja.
10 U kellhom dnub bħal għeqiereb, u
kien hemm niggieża f'denbhom: u s-setgħa
tagħhom kienet li jagħmlu l-ħsara lill-
bnedmin għal ħames xhur.
11 U fuqhom kellhom sultan, li hu
l-anġlu tal-bir ta' l-abbissi, li ismu fil-Ilsien
Lhudi hu Abaddon, u fil-Ilsien Grieg
Apolljon.
12 Jaħasra wieħed għadda; u, ara,
ġejjin żewġ jaħasriet oħra.
13 Daqq is-sitt anġlu, u smajt leħen
mill-erba' qrun ta' l-artal tad-deheb li kien
quddiem Alla,
14 Igħid lis-sitt anġlu li kellu t-tromba:
Ħoll l-erba' anġli li huma marbutin fuq
ix-xmara l-kbira Ewfrat.
15 U kienu maħlulin l-erba' anġli, li
kienu mħejjijin għal dik is-siegħa, u l-jum,
u x-xahar, u s-sena, biex joqtlu t-tielet
waħda tal-bnedmin.
16 U l-għadd ta' l-eżerċtu ta' l-ifirsa
kien mitejn miljun: u jien smajt il-għadd
tagħhom.
17 U hekk rajthom fid-dehra ż-żwiemel,

u lil dawk li kienu rekbin fuqhom: kell-
hom kurazzi lewn in-nar, u l-ġjaċint, u
l-kubrit: u rjus iż-żwiemel kienu bħal irjus
l-iljuni; u minn fommhom kien ħiereġ nar
u duħħan u kubrit.
18 B'dawn it-tlieta, nar, duħħan u
kubrit, li kienu ħerġin minn fommhom,
kienu maqtulin mit-tlieta waħda tal-
bnedmin.
19 Għax il-qawwa tagħhom qiegħda
f'fommhom, u f'denbhom: għax dnub-
hom kienu bħal sriep, u kellhom irjus, u
bihom kienu jagħmlu l-ħsara.
20 U l-bqija tal-bnedmin li ma kinux
maqtulin minn dawn il-kastigi, lanqas ma
nidmu mill-egħmil ħażin ta' idejhom, biex
ma jqimux ix-xjaten, u l-idoli tad-deheb, u
tal-fidda, u tal-bronż, u tal-ġebel, u tal-
għawied: li la jaraw, u la jisimgħu, u
lanqas jimxu:
21 Ma nidmux la mill-qtil tagħhom, u
la mis-sħarijiet tagħhom, u la miż-żena
tagħhom, u lanqas mis-serq tagħhom.

10 U rajt anġlu ieħor qawwi nieżel
mis-sema, imlibbes bi sħaba: u
qawsalla kienet fuq rasu, u wiċċu kien qisu
x-xemx, u riġlejh bħal kolonni tan-nar:
2 U f'idu kellu ktejjeb miftuħ: u
qiegħed riġlu l-lemini fuq il-baħar, u riġlu
x-xellugi fuq l-art,
3 U għajjat b'leħen qawwi, bħal meta
jgħajjat iljun: u wara li għajjat, seba' ragħ-
diet semmgħu leħinhom.
4 U meta s-seba' ragħdiet semmgħu
leħinhom, kont sa nikteb: u smajt leħen
mis-sema jgħidli: Issiġilla dak li qalu
s-seba' ragħdiet, u la tiktbux.
5 U l-anġlu li rajt wieqaf fuq il-baħar u
l-art rafa' idu l-leminija lejn is-sema,
6 U ħalef b'dak li jgħix għal dejjem ta'
dejjem, li ħalaq is-sema, u l-ħwejjeġ li
hemm fih, u l-art, u l-ħwejjeġ li fiha; u
l-baħar, u l-ħwejjeġ li fih, biex ma jkunx
hemm aktar dewmien:
7 Imma fil-jiem tal-leħen tas-seba'
anġlu, meta jibda jdoqq, iseħħ il-misterju
t'Alla, kif xandar lill-qaddejja tiegħu
l-profeti.
8 U l-leħen li smajt mis-sema raġa'
kellimni, u qal: Mur u ħu l-ktejjeb li hu
miftuħ f'id l-anġlu li qiegħed wieqaf fuq
il-baħar u l-art.
9 U mort għand l-anġlu, u għidtlu: Tini
l-ktejjeb. U qalli: Ħudu, u ibilgħu; hu
jagħmillek l-istonku tiegħek imrar, imma
f'ħalqek ikun ħelu bħal għasel.
10 U ħadt il-ktejjeb minn id l-anġlu, u
blajtu; u f'ħalqi kien ħelu bħal għasel:
imma hekk kif kiltu, l-istonku tiegħi sar
imrar.
11 U qalli: Int għandek terġa' tħabbar
quddiem ħafna popli, u ġnus, u ilsna, u
slaten.

11 U kienet mogħtija lili qasba bħal
ħatar: u l-anġlu qagħad bil-wieqfa,
igħid: Qum, u qis it-tempju t'Alla, u
l-altar, u lil dawk li hemm fih iqimu.
2 Imma l-bitħa ta' barra t-tempju ħal-
liha, u tqishiex: għax hi mogħtija lill-
Ġentili; u jgħaffġu taħt saqajhom il-belt
imqaddsa għal tnejn u erbgħin xahar.
3 U nagħti s-setgħa liż-żewġ xhieda
tiegħi, u huma jħabbru għal elf, mitejn u
sittin jum, lebsin ix-xkora.
4 Dawn huma ż-żewġ żebbuġiet, u
ż-żewġ gandlieri li hemm weqfin quddiem
Sid l-art.
5 U jekk xi ħadd jagħmlilhom xi ħsara,
nar joħroġ minn fommhom, u jibla'
l-egħdewwa tagħhom: u jekk xi ħadd
jagħmlilhom xi ħsara, hekk ikollu jmut.
6 Dawn għandhom is-setgħa jagħlqu
s-sema, biex ma tagħmilx xita fil-jiem tal-
profezija tagħhom: u għandhom is-setgħa
fuq l-ilmijiet biex ibiddluhom f'demm, u
jilħqu d-dinja b'kull kastig, kull meta
jridu.
7 U meta jagħtu x-xhieda tagħhom, il-
bhima li titla' mill-bir ta' l-abbissi tagħm-
lilhom gwerra, u tirbaħhom, u toqtolhom.
8 U l-iġsma mejtin tagħhom jibqgħu fil-
misraħ tal-belt il-kbira, li spiritwalment
tissemma Sodoma u Eġittu, fejn ukoll kien
mislub Mulejna.
9 Għal tlitt ijiem u nofs l-iġsma mejtin
tagħhom jarawhom x'uħud minn fost il-
popli, it-tribujiet, u l-ilsna u l-ġnus; u
l-iġsma mejtin tagħhom ma jitħallewx
jitqiegħdu f'oqbra.
10 U dawk li jgħammru fuq l-art jifirħu
minħabba fihom, u jithennew, u jibagħtu
għotjiet lil xulxin; għaliex dawn iż-żewġ
profeti kienu jaħqru lil dawk li jgħammru
fuq l-art.
11 U wara tlitt ijiem u nofs daħal fihom
l-Ispirtu tal-ħajja minn Alla, u waqfu fuq
riġlejhom; u waqa' biża' kbir fuq dawk li
rawhom.
12 U semgħu leħen qawwi mis-sema
jgħidilhom: Itilgħu hawn. U telgħu s-sema
fi sħaba; u rawhom l-egħdewwa tagħhom.
13 U dik is-siegħa stess saret theżhiża
kbira ta' l-art, u l-għaxra waħda tal-belt
waqgħet, u nqatlu f'dik it-theżhiża ta' l-art
sebat elef bniedem: u l-bqija beżgħu, u
taw glorja lil Alla tas-sema.
14 It-tieni jaħasra għadda; u, ara, ġej
it-tielet malajr.
15 U daqq is-seba' anġlu; u kien hemm
ilħna qawwija fis-sema, igħidu: Is-saltniet
ta' din id-dinja saru s-saltniet ta' Sidna, u
ta' Kristu tiegħu; u hu jsaltan għal dejjem
ta' dejjem.
16 U l-erbgħa u għoxrin xiħ, li kienu
bil-qiegħda quddiem Alla fuq it-tronijiet
tagħhom, inxteħtu wiċċhom fl-art, u qiemu
'l Alla,
17 Huma u jgħidu: Niżżukħajr, o

Mulej Alla li tista' kollox, li int, u kont, u
tkun; għax ħadt f'idejk is-setgħa kbira
tiegħek, u saltnajt.
18 U għadbu l-ġnus, u ġie għadbek, u
l-waqt tal-mejtin, biex isir ħaqq minnhom,
u biex tagħti ħlas lill-qaddejja tiegħek il-
profeti, u lill-qaddisin, u lil dawk li
għandhom il-biża' ta' ismek, żgħar u
kbar; u teqred lil dawk li jeqirdu l-art.
19 U nfetaħ it-tempju t'Alla fis-sema, u
dehret fit-tempju tiegħu l-arka tar-rabta
tiegħu: u kien hemm beraq, u ilħna, u
ragħad, u theżhiż ta' l-art, u silġ oħxon.

12 U sinjal kbir deher fis-sema, mara
mlibbsa bix-xemx, u l-qamar taħt
riġlejha, u fuq rasha kuruna ta' tnax-il
kewkba:
2 U billi kienet tqila, kienet tgħajjat bl-
uġigħ, u bit-tbatija biex teħles.
3 U deher sinjal ieħor fis-sema; u, ara,
dragun kbir aħmar, li kellu sebat irjus u
għaxar qrun, u seba' kuruni fuq irjusu.
4 U denbu kien jiġbed miegħu t-tlieta
waħda tal-kwiekeb tas-sema, u jitfagħhom
fuq l-art: u d-dragun kien wieqaf qud-
diem il-mara li kienet waslet biex teħles,
biex jibla' t-tarbija tagħha malli titwieled.
5 U wildet iben tifel, li għandu jaħkem
il-ġnus kollha b'xettru tal-ħadid: u binha
kien maħtuf 'il fuq għand Alla, u lejn it-
tron tiegħu.
6 U l-mara ħarbet fid-deżert, fejn kellha
post imħejji minn Alla, biex jitimgħuha
hemm għal elf u mitejn u sittin jum.
7 U kien hemm gwerra fis-sema: Mikiel
u l-anġli tiegħu tqabdu kontra d-dragun; u
d-dragun tqabad u l-anġli tiegħu,
8 U ma għelbux; u lanqas ma nstab
aktar post għalihom fis-sema.
9 U ntafa' barra d-dragun il-kbir, dak
is-serp il-qadim, li jismu Xitan, u Satana,
li jqarraq bid-dinja kollha: ntafa' barra
fuq l-art, u l-anġli tiegħu ntefgħu barra
miegħu.
10 U smajt leħen qawwi jgħid fis-sema:
Issa ġiet is-salvazzjoni, u s-saħħa, u
s-saltna t'Alla tagħna, u l-ħakma tal-
Kristu tiegħu: għaliex intafa' barra ix-
xellej ta' ħutna, dak li kien jixlihom lejl u
nhar quddiem Alla tagħna.
11 U huma rebħuh bid-demm tal-
Ħaruf, u bil-kelma tax-xhieda tagħhom; u
ma ħabbewx ħajjithom sama ħadu l-mewt.
12 Għalhekk ifirħu, ja smewwiet, u
intom li tgħammru fihom. Jaħasra għal
dawk li jgħammru fl-art u fil-baħar! għax
niżel ix-xitan għandkom, billi għandu
għadab kbir, għax jaf li ftit żmien ba-
qagħlu.
13 U meta d-dragun ra li ntafa' barra
fuq l-art, ippersegwita l-mara li wildet it-
tifel.
14 U lill-mara ntgħataw żewġ ġwienaħ
ta' ajkla kbira, biex ittir lejn id-deżert
f'postha, fejn tkun mitmugħa għal żmien,
u żminijiet, u nofs żmien, 'il bogħod minn
wiċċ is-serp.
15 U s-serp tafa' barra minn ħalqu bħal
xmara ilma wara l-mara, biex iġorrha
l-ilma.
16 U l-art għenet lill-mara, u fetħet l-art
fommha, u belgħet ix-xmara li tafa' barra
d-dragun minn ħalqu.
17 U tgħaddab id-dragun għall-mara, u
telaq biex jagħmel gwerra mal-bqija ta'
nisilha, dawk li jħarsu l-kmandamenti
t'Alla, u għandhom ix-xhieda ta' Ġesù
Kristu.

13 U waqaft fuq ir-ramel tal-baħar, u
rajt tiela' bhima mill-baħar, li
kellha sebat irjus u għaxar qrun, u għaxar
kuruni fuq qrunha, u fuq irjusha ismijiet
ta' dagħa.
2 U l-bhima li rajt kienet tixbaħ lil-
leopard, saqajha kienu bħal saqajn t'ors, u
ħalqha bħal ħalq ta' ljun: u d-dragun taha
l-qawwa tiegħu, u t-tron tiegħu, u setgħa
kbira.
3 U rajt waħda minn irjusha qisha
midruba għall-mewt; u l-ġerħa tagħha tal-
mewt kienet imdewwija: u stagħġbet id-
dinja kollha bil-bhima.
4 U taw qima lid-dragun li ta setgħa
lill-bhima: u taw qima lill-bhima, billi
qalu: Min hu bħal bhima? Min għandu
ħila jagħmlilha gwerra?
5 U kien mogħti lilha fomm li jitkellem
ħwejjeġ kbar u dagħa; u kienet mogħtija
lilha s-setgħa li ddum tnejn u erbgħin
xahar.
6 U fetħet fommha tidgħi kontra Alla,
tidgħi kontra l-isem tiegħu, u t-tabernaklu
tiegħu, u dawk li jgħammru fis-sema.
7 U kienet mogħtija lilha s-setgħa li
tagħmel gwerra lill-qaddisin, u tirbaħhom:
u kienet mogħtija lilha s-setgħa fuq it-
tribujiet kollha, u ilsna, u ġnus.
8 U jqimuha dawk kollha li jgħammru
fuq l-art, li isimhom mhux miktub fil-ktieb
tal-ħajja tal-Ħaruf maqtul sa mit-tisjis
tad-dinja.
9 Min għandu widnejn, ħa jisma'.
10 Min hu għall-jasar imur fil-jasar:
min joqtol bis-sejf jinqatel bis-sejf. Hawn
hu s-sabar u l-fidi tal-qaddisin.
11 U rajt bhima oħra tiela' mill-art; u
kellha żewġt iqrun bħal ħaruf, u kienet
titkellem bħal dragun.
12 U kienet tħaddem is-setgħa kollha
ta' l-ewwel bhima, quddiem il-preżenza
tagħha; u ġġiegħel l-art u lil dawk li
jgħammru fiha biex iqimu l-ewwel bhima,
li l-ġerħa tagħha tal-mewt kienet imfejqa.
13 U kienet tagħmel egħġubijiet kbar,
saħansitra ġġiegħel in-nar jinżel mis-sema
fuq l-art quddiem il-bnedmin,

14 U kienet tqarraq b'dawk li jgħam-
mru fuq l-art bil-mirakli li kellha s-setgħa
tagħmel quddiem il-bhima; billi tgħid lil
dawk li jgħammru fuq l-art, li għandhom
jagħmlu xbieha lill-bhima, li kellha ġerħa
bis-sejf, u għexet.
15 U kellha s-setgħa li tagħti l-ħajja lix-
xbieha tal-bhima, biex titkellem ukoll ix-
xbieha tal-bhima, u ġġiegħel li jinqatlu
dawk kollha li ma jqimux ix-xbieha tal-
bhima.
16 U ġiegħlet li kulħadd, sew żgħar u
kemm kbar, sew għonja u kemm foqra,
ħelsin u lsiera, ikollhom marka f'idhom
il-leminija, jew fuq ġbinhom:
17 U li ħadd ma jista' jixtri jew ibigħ,
ħlief dak li kellu l-marka, jew l-isem tal-
bhima, jew il-għadd ta' isimha.
18 Hawn hu l-għerf. Min għandu
d-dehen ħa jgħodd il-għadd tal-bhima:
għax hu l-għadd ta' bniedem; u l-għadd
tiegħu hu Sitt mija sitta u sittin.

14 U ħarist; u, ara, kien hemm wieqaf
fuq il-muntanja ta' Sijon Ħaruf, u
miegħu kien hemm mija u erbgħa u
erbgħin elf ruħ, li kellhom isem Missieru
miktub fuq ġbinhom.
2 U smajt leħen mis-sema, bħal ħoss ta'
ħafna ilmijiet, u bħal ħoss ta' ragħda
qawwija: u smajt il-ħoss tad-daqqaqa ta'
l-arpa huma u jdoqqu l-arpi tagħhom;
3 U għannew bħal għanja ġdida qud-
diem it-tron, u quddiem l-erba' kreaturi
ħajjin, u x-xjuħ; u l-ebda bniedem ma
sata' jitgħallem dik il-għanja ħlief il-mija
u erbgħa u erbgħin elf, li kienu mixtrijin
mill-art.
4 Dawn huma dawk li ma tniġġsux
man-nisa; għax huma virġni. Dawn huma
dawk li jimxu wara l-Ħaruf kull fejn imur.
Dawn kienu mixtrijin minn fost il-bned-
min, billi kienu l-ewwel frott għal Alla u
l-Ħaruf.
5 U f'fommhom qatt ma nstab qerq:
għax huma bla tebgħa quddiem it-tron
t'Alla.
6 U rajt anġlu ieħor itir f'nofs is-sema,
li kellu l-bxara ta' dejjem biex ixandarha
lil dawk li jgħammru fuq l-art, u lil kull
ġens, u tribù, u lsien, u poplu;
7 Hu u jgħid b'leħen qawwi: Ibżgħu
minn Alla, u agħtuh glorja; għax waslet is-
siegħa tal-ħaqq tiegħu: u agħtuh qima lil
dak li għamel is-sema, u l-art, u l-baħar, u
l-egħjun ta' l-ilmijiet.
8 U ġie anġlu ieħor, igħid: Waqgħet,
waqgħet Babel, dik il-belt il-kbira, għax
ġiegħlet jixorbu l-ġnus kollha l-inbid tal-
għadab taż-żena tagħha.
9 U ġie warajhom it-tielet anġlu, igħid
b'leħen qawwi: Jekk xi bniedem iqim il-
bhima u x-xbieha tagħha, u jieħu l-marka
tagħha fuq ġbinu, jew fuq idu,
10 Jixrob hu wkoll l-inbid tal-għadab
t'Alla, li hu msawwab mingħajr taħlit fit-
tazza tal-qilla tiegħu; u jinħaqar bin-nar u
l-kubrit quddiem l-anġli qaddisa, u qud-
diem il-Ħaruf:
11 U d-duħħan tat-turment tagħhom
jitla' għal dejjem ta' dejjem: u ma jkoll-
homx mistrieħ la bi nhar u lanqas bil-
lejl, dawk li jqimu l-bhima u x-xbieha
tagħha, u kull min jieħu l-marka ta'
isimha.
12 Hawn hu s-sabar tal-qaddisin: hawn
huma dawk li jħarsu l-kmandamenti t'Alla,
u l-fidi ta' Ġesù.
13 U smajt leħen mis-sema jgħidli:
Ikteb: Imberkin il-mejtin li jmutu fil-
Mulej minn issa 'l quddiem: Iva, igħid
l-Ispirtu, biex jistrieħu mit-taħbit tagħ-
hom; u l-egħmejjel tagħhom imorru
warajhom.
14 U ħarist, u rajt sħaba bajda, u fuq
is-sħaba kien hemm wieħed bil-qiegħda
bħal Bin il-bniedem, li kellu fuq rasu
kuruna tad-deheb, u f'idu minġel misnun.
15 U ħareġ anġlu ieħor mit-tempju,
igħajjat b'leħen qawwi lil dak li kien bil-
qiegħda fuq is-sħaba: Midd il-minġel
tiegħek, u aħsad: għax waslet is-siegħa
għalik biex taħsad; għax il-ħsad ta' l-art
sar.
16 U dak li kien bil-qiegħda fuq is-
sħaba medd il-minġel tiegħu; u l-art kienet
maħsuda.
17 U ħareġ anġlu ieħor mit-tempju li
hu fis-sema; hu wkoll kellu minġel mis-
nun.
18 U ħareġ anġlu ieħor mill-altar, li
kellu s-setgħa fuq in-nar: u għajjat b'leħen
qawwi lil dak li kellu l-minġel misnun,
billi qal: Midd il-minġel misnun tiegħek, u
iġbor l-egħnieqed tad-dilja ta' l-art: għax
il-għeneb tagħha misjur sewwa.
19 U medd l-anġlu l-minġel tiegħu fuq
l-art, u ġabar id-dilja ta' l-art, u tefagħha
fil-magħsar kbir tal-għadab t'Alla.
20 U l-magħsar kien imgħaffeġ barra
mill-belt; u demm ħareġ mill-magħsar, li
laħaq sal-lġiem taż-żwiemel, fuq medda
ta' elf u sitt mitt stadju.

15 U rajt sinjal ieħor fis-sema, kbir u
tal-għaġeb: seba' anġli li kellhom
l-aħħar seba' kastigi; għax bihom kellu
jintemm il-għadab t'Alla.
2 U rajt bħal baħar taż-żġieġ imħallat
bin-nar: u dawk li għamlu rebħa fuq il-
bhima, u fuq ix-xbieha tagħha, u fuq il-
marka tagħha, u fuq il-għadd ta' isimha,
weqfin fuq il-baħar taż-żġieġ, u kellhom
l-arpi t'Alla.
3 U kienu jgħannu l-għanja ta' Mosè
l-qaddej t'Alla, u l-għanja tal-Ħaruf, billi
jgħidu: Kbar u tal-għaġeb huma l-egħ-
mejjel tiegħek, Mulej Alla li tista' kollox;

tal-ħaqq u tas-sewwa huma triqatek, o
Sultan tal-qaddisin.
4 Min ma jweġġahx lilek, o Mulej, u
min ma jigglorifikax ismek? għax int
waħdek qaddis: għax il-ġnus kollha jiġu u
jqimu quddiemek; għax il-ġudizzji tiegħek
huma magħrufa.
5 U wara dan ħarist, u, ara, it-tempju
tat-tinda tax-xhieda fis-sema nfetaħ:
6 U ħarġu s-seba' anġli mit-tempju, li
kellhom is-seba' kastigi, lebsin il-għażel
safi u abjad, u sidirhom imħażżem bi
ħżimijiet tad-deheb.
7 U waħda mill-erba' kreaturi ħajjin tat
lis-seba' anġli seba' bwieqi tad-deheb
mimlijin bil-għadab t'Alla, li jgħix għal
dejjem ta' dejjem.
8 U mtela t-tempju bid-duħħan mill-
glorja t'Alla, u mis-setgħa tiegħu; u ħadd
ma sata' jidħol fit-tempju, sama ntemmu
s-seba' kastigi tas-seba' anġli.

16 U smajt leħen qawwi ġej mit-
tempju jgħid lis-seba' anġli: Morru
triqatkom, u sawbu l-bwieqi tal-għadab
t'Alla fuq l-art.
2 U mar l-ewwel wieħed, u sawwab il-
bieqja tiegħu fuq l-art; u ġrieħi jintnu u
ta' wġigħ ġew fuq il-bnedmin li kellhom
il-għelm tal-bhima, u fuq dawk li kienu
jqimu x-xbieha tagħha.
3 U sawwab it-tieni anġlu l-bieqja
tiegħu fuq il-baħar; u sar demm qisu ta'
bniedem mejjet: u kull ħaġa ħajja mietet
fil-baħar.
4 U sawwab it-tielet anġlu l-bieqja
tiegħu fuq ix-xmajjar u l-egħjun ta'
l-ilmijiet; u saru demm.
5 U smajt l-anġlu ta' l-ilmijiet igħid:
Int tal-ħaqq, o Mulej: int li hu, u li kien, u
li jkun, għaliex għamilt dal-ħaqq.
6 Għax huma xerrdu d-demm tal-
qaddisin u tal-profeti, u int tajthom
jixorbu demm; għax jistħoqqilhom.
7 U smajt ieħor mill-altar igħid: Iva,
Mulej Alla li tista' kollox, tassew u tal-
ħaqq huma l-ġudizzji tiegħek.
8 U sawwab ir-raba' anġlu l-bieqja
tiegħu fuq ix-xemx; u setgħa kienet
mogħtija lilha li taħraq il-bnedmin bin-
nar.
9 U nħarqu l-bnedmin bi ħruq kbir, u
baqgħu jidgħu bl-isem t'Alla, li kellu
s-setgħa fuq dawn il-kastigi: u ma nidmux
biex jagħtuh glorja.
10 U sawwab il-ħames anġlu l-bieqja
tiegħu fuq it-tron tal-bhima; u s-saltna
tiegħu ddalmet; u gidmu lsienhom bl-
uġigħ,
11 U baqgħu jidgħu b'Alla tas-sema
minħabba l-uġigħ tagħhom u l-ġrieħi
tagħhom, u ma nidmux mill-egħmejjel
tagħhom.
12 U sawwab is-sitt anġlu l-bieqja
tiegħu fuq ix-xmara l-kbira l-Ewfrat, u
nixef l-ilma tagħha, biex titlesta t-triq
għas-slaten tal-lvant.
13 U rajt ħerġin tliet spirti mniġġsa,
qishom żrinġijiet, minn ħalq id-dragun, u
minn ħalq il-bhima, u minn ħalq il-
profeta falz.
14 Għax huma l-ispirti tax-xjaten, li
jagħmlu l-mirakli. U jmorru għand is-
slaten ta' l-art u tad-dinja kollha, biex
jiġimgħuhom għat-taqbida tal-jum il-kbir
t'Alla li jista' kollox.
15 Ara, jien ġej bħal ħalliel. Imbierek
hu min jishar, u jżomm ilbiesu, biex
ma jimxix għarwien, u jaraw il-għajb
tiegħu.
16 U ġemagħhom flimkien f'post li
jgħidulu bl-ilsien Lhudi Armagedon.
17 U sawwab is-seba' anġlu l-bieqja
tiegħu fl-ajru; u ħareġ leħen qawwi mit-
tempju tas-sema, mit-tron, igħid: Sar!
18 U kien hemm leħnijiet, u ragħad, u
beraq; u kien hemm theżhiż kbir ta' l-art,
li bħalu qatt ma sar mindu l-bnedmin
kienu fuq l-art, theżhiża hekk qawwija, u
hekk kbira.
19 U nqasmet il-belt il-kbira fi tliet
taqsimiet, u waqgħu l-bliet tal-ġnus: u
ftakar Alla f'Babel il-kbira, biex jagħtiha
l-kies ta' l-inbid tal-ħruxija tal-qilla
tiegħu.
20 U ħarbet kull gżira, u l-muntanji ma
nstabux.
21 U mbagħad waqa' mis-sema fuq il-
bnedmin silġ kbir, kull silġa tiżen nofs
qantar: u l-bnedmin baqgħu jidgħu b'Alla
minħabba l-ħsara tas-silġ; għax kbira
ħafna kienet il-ħsara tiegħu.

17 U ġie wieħed mis-seba' anġli li
kellhom is-seba' bwieqi, u tkellem
miegħi, billi qalli: Ejja 'l hawn; jien nurik
il-ħaqq tal-mara tad-dnub imsemmija li
qiegħda fuq ħafna ilmijiet:
2 Li żnew magħha s-slaten ta' l-art, u
n-nies ta' l-art sikru bl-inbid taż-żena
tagħha.
3 U ħadni bl-ispirtu fid-deżert: u rajt
mara bil-qiegħda fuq bhima ta' lewn
skarlat, mimlija ismijiet ta' dagħa, u li
kellha sebat irjus u għaxar qrun.
4 U l-mara kienet liebsa l-porpra u
l-iskarlat, imżejna bid-deheb u ħaġar
prezzjuż, u ġawhar, u kellha f'idha kies
mimli qżież u ħmieġ taż-żena tagħha:
5 U fuq ġbinha kien hemm miktub
isem: MISTERJU, BABEL IL-KBIRA,
OMM IN-NISA TAD-DNUB U L-QŻI
ŻIJIET TA' L-ART.
6 U rajt il-mara fis-sakra bid-demm tal-
qaddisin, u bid-demm tal-martri ta' Ġesù:
u meta rajtha, stagħġibt b'għaġeb kbir.
7 U qalli l-anġlu: għalfejn tistagħġeb?
Ngħidlek il-misterju tal-mara, u tal-

bhima li terfagħha, li għandha sebat irjus
u għaxar qrun.
8 Il-bhima li rajt kienet, u m'għadhiex;
u sa titla' mill-bir ta' l-abbissi, u tmur
għat-telfien: u dawk li jgħammru fuq l-art
jistagħġbu: dawk li isimhom ma kienx
miktub fi ktieb il-ħajja mit-tisjis tad-dinja,
meta jaraw il-bhima li kienet, u m'għad-
hiex, u madankollu hi.
9 Hawn trid il-għerf. Is-sebat irjus
huma seba' muntanji, li fuqhom qiegħda
l-mara.
10 U hemm seba' slaten: ħamsa
waqgħu, wieħed għadu, u l-ieħor għadu
ma ġiex; u meta jiġi, idum ftit.
11 U l-bhima li kienet, u ma għadhiex,
hi t-tmien waħda, u waħda mis-sebgħa, u
sejra fit-telfien.
12 U l-għaxar qrun li inti rajt huma
għaxar slaten, li għadhom ma ħadux is-
saltna; iżda jieħdu s-setgħa bħal slaten
għal siegħa waħda flimkien mal-bhima.
13 Dawn għandhom fehma waħda, li
jagħtu l-qawwa u s-setgħa tagħhom lill-
bhima.
14 Dawn jagħmlu gwerra lill-Ħaruf, u
l-Ħaruf jirbaħhom: għax hu Sid tas-sidien,
u Sultan tas-slaten: u dawk li huma
miegħu huma msejħin, u maħturin, u
fidili.
15 U qalli: L-ilmijiet li tara, fejn hi
qiegħda l-mara tad-dnub, huma popli, u
ġemgħat ta' nies, u ġnus u ilsna.
16 U l-għaxar qrun li rajt fuq il-bhima,
dawn jobogħdu l-mara tad-dnub, u
jagħmluha mnikkta u għarwiena, u jieklu
laħamha, u jaħarquha bin-nar.
17 Għax Alla qanqlilhom qalbhom
biex iwettqu r-rieda tiegħu, u biex jiftieħ-
mu, u jagħtu s-saltna tagħhom lill-
bhima, sama jseħħ il-kliem t'Alla.
18 U l-mara li int rajt hi dik il-belt il-
kbira, li ssaltan fuq is-slaten ta' l-art.

18 Wara dawn il-ħwejjeġ rajt anġlu
ieħor nieżel mis-sema, li kellu setgħa
kbira, u l-art iddawlet bil-glorja tiegħu.
2 U għajjat b'leħen qawwi, u qal:
Waqgħet, waqgħet Babel il-kbira, u saret
l-agħmara tax-xjaten, u l-ħabs għal kull
spirtu mniġġes, u gaġġa għal kull tajra
mniġġsa u mistkerrha.
3 Għax xorbu l-ġnus kollha mill-
għadab ta' l-inbid taż-żena tagħha, u
s-slaten ta' l-art żnew magħha, u n-negu-
zjanti ta' l-art stagħnew bil-lussu bla rażan
tagħha.
4 U smajt leħen ieħor mis-sema jgħid:
Oħroġ minnha, ja poplu tiegħi, biex ma
tixxirkux fi dnubietha, u ma tiħdux mill-
kastigi tagħha.
5 Għax dnubietha waslu sas-sema, u
Alla ftakar fil-ħażen tagħha.
6 Roddulha daqskemm ukoll radditil-
kom; u daqshekk darba u darba oħra
għall-egħmejjel tagħha: fil-kies li fih
ferrgħet, ferrgħulha daqshekk darba
oħra.
7 Daqskemm igglorifikat lilha nfisha, u
għexet fil-lussu, daqshekk ieħor agħtuha
tbatija u għali: Għax qalet f'qalbha: Jien
qiegħda sultana, u miniex armla, u ma
narax għali.
8 Għalhekk f'jum wieħed jiġu l-kastigi
tagħha: mewt, għali, u għaks; u tinħaraq
għalkollox bin-nar: għax qawwi hu
l-Mulej Alla li jagħmel ħaqq minnha.
9 U s-slaten ta' l-art, li żnew magħha, u
għexu fil-lussu magħha, jibku u jnewħu
għaliha, meta jaraw id-duħħan tal-ħruq
tagħha.
10 U jieqfu fil-bogħod minħabba l-biża'
tat-tbatija tagħha, u jgħidu: Jaħasra,
jaħasra, dik il-belt il-kbira Babel, dik il-
belt qawwija! għax f'siegħa waħda sar il-
ħaqq tiegħek.
11 U n-neguzjanti ta' l-art jibku u
jnewħu għaliha; għax ħadd ma jixtri aktar
it-tagħbijiet tagħhom:
12 Tagħbijiet ta' deheb, u fidda, u ħaġar
prezzjuż, u ta' ġawhar, u għażel fin, u
porpra, u ħarir, u skarlat, u kull injam tat-
tuja, u kull xorta ta' ħwejjeġ ta' l-avorju, u
kull xorta ta' njam l-aktar prezziuż, u tal-
bronż, u ħadid, u rħam.
13 U kannella, u fwejjaħ, u żjut ifuħu, u
lubien, u nbid, u żejt, u dqiq fin, u qamħ,
u bhejjem, u ngħaġ, u żwiemel, u mriekeb,
u lsiera, u erwieħ ta' bnedmin.
14 U l-frottijiet li ruħek kienet tixxen-
naq għalihom tbiegħdu minnek; u l-ħwej-
jeġ ta' ġmiel u ta' tlellix diebu għalik, u ma
ssibhomx aktar.
15 In-neguzjanti ta' dawn il-ħwejjeġ, li
stagħnew minn fuqha, jieqfu fil-bogħod
minħabba l-biża' tat-tbatija tagħha, jibku
u jnewħu,
16 U jgħidu: Jaħasra, jaħasra dik il-
belt il-kbira, li kienet imlibbsa l-għażel fin,
u l-porpra, u l-iskarlat, u mżejna bid-
deheb, u bil-ħaġar prezzjuż, u l-ġawhar!
17 Għax f'siegħa waħda ġie fix-xejn
għana kbir bħal dan! U kull kaptan tal-
baħar, u n-nies tas-safar kollha, u l-baħrin,
u dawk li jgħixu minn fuq il-baħar, waqfu
l-bogħod,
18 U għajtu meta raw id-duħħan tal-
ħruq tagħha, billi qalu: Liema belt hi bħal
dil-belt kbira!
19 U tefgħu t-trab fuq rashom, u
għajtu, jibku u jnewħu, u jgħidu: Jaħasra,
jaħasra dik il-belt il-kbira, li fiha stagħnew
bil-għana kbir tagħha dawk kollha li kell-
hom l-iġfna fil-baħar! F'siegħa waħda
saret ħerba!
20 Ifraħ minħabba fiha, int ja sema, u
intom appostli qaddisin, u profeti; għax
Alla għamel ħaqq minnha għalikom.
21 U anġlu qawwi qabad ġebla bħal

ġebla kbira ta' mitħna, u tefagħha fil-
baħar, u qal: Hekk, bil-vjolenza, tkun
mitfugħa Babel dik il-belt il-kbira, u ma
tinstabx aktar.
22 U l-leħen tad-daqqaqa ta' l-arpi, u
tal-għannejja, u tad-daqqaqa tal-flawt,
u tat-tromba, ma jinstamax aktar fik; u
l-ebda ħaddiem tas-sengħa, hu ta' liema
sengħa hu, ma jinstab aktar fik; u l-ħoss
tal-ġebla tal-mitħna ma jinstamax aktar
fik;
23 U d-dawl tax-xemgħa ma jiddix
aktar fik; u leħen il-għarus u l-għarusa ma
jinstamax aktar fik: għax in-neguzjanti
tiegħek kienu l-kbarat ta' l-art; għax bis-
sħarijiet tiegħek tqarrqu l-ġnus kollha.
24 U nstab fiha d-demm tal-profeti, u
tal-qaddisin, u ta' dawk kollha li kienu
maqtulin fuq l-art.

19 U wara dawn il-ħwejjeġ smajt leħen
qawwi ta' ħafna nies fis-sema
jgħidu: Halleluja; is-Salvazzjoni, u l-
glorja, u l-ġieh, u s-setgħa, lill-Mulej Alla
tagħna:
2 Għax veri u tal-ħaqq huma l-ġudizzji
tiegħu: għax għamel ħaqq mill-mara tad-
dnub il-kbira, li kienet tħassar l-art biż-
żena tagħha, u tħallas tad-demm tal-
qaddejja tiegħu mxerred b'idha.
3 U mill-ġdid qalu: Hallelujah! U
d-duħħan tagħha tala' għal dejjem ta'
dejjem.
4 U l-erbgħa u għoxrin xiħ u l-erba'
bhejjem inxteħtu jagħtu qima 'l Alla li
qiegħed fuq it-tron, igħidu: Amen; Halle-
lujah!
5 U ġie leħen mit-tron igħid: Faħħru 'l
Alla tagħna, intom ilkoll il-qaddejja
tiegħu, u intom li tibżgħu minnu, sew
żgħar u kemm kbar.
6 U smajt bħal leħen ta' ġemgħa kbira
ta' nies, u bħal ħoss ta' ħafna ilmijiet, u
bħal ħoss ta' ragħad qawwi, igħid: Halle-
lujah: Għax isaltan il-Mulej Alla li jista'
kollox.
7 Ħa nifirħu u nithennew, u nagħtuh
glorja: għax wasal it-tieġ tal-Ħaruf, u
martu ħejjiet ruħha.
8 U lilha kien mogħti li tiżżejjen
b'għażel fin, nadif u abjad: għax il-għażel
fin hu l-egħmil tal-ħaqq tal-qaddisin.
9 U qalli: Ikteb: Imberkin huma dawk
li huma mistednin għall-ikla tat-tieġ tal-
Ħaruf. U qalli: Dal-kliem t'Alla hu
minnu.
10 U nxħett f'riġlejh biex nagħtih
qima. U qalli: Ara li ma tagħmilx dan:
jien il-qaddej tiegħek, u ta' ħutek li
għandhom ix-xhieda ta' Ġesù: agħti qima
'l Alla: għax ix-xhieda ta' Ġesù hi l-ispirtu
tal-profezija.
11 U rajt is-sema jinfetaħ, u, ara, żiemel
abjad; u dak li kien qiegħed fuqu kien
jismu Fidil u Veru, u bil-ħaqq jagħmel
ħaqq u jitqabad.
12 Għajnejh kienu qishom fjamma tan-
nar, u fuq rasu kienu ħafna kuruni, u
kellu isem miktub, li ħadd ma kien jaf,
ħliefu.
13 U kien liebes mantar imgħaddas fid-
demm: u ismu kien Il-Kelma t'Alla.
14 U l-eżerċiti li kienu fis-sema marru
warajh fuq żwiemel bojod, lebsin għażel
fin, abjad u nadif.
15 U minn fommu kien ħiereġ sejf
misnun, biex jidrob bih il-ġnus: u hu
jirgħahom b'xettru tal-ħadid: u jgħaffeġ
fil-magħsar ta' l-inbid tal-qilla u l-għadab
t'Alla li jista' kollox.
16 U kellu fuq il-mantar tiegħu u fuq
wirku isem miktub: SULTAN TAS-
SLATEN, U SID TAS-SIDIEN.
17 U rajt anġlu wieqaf fix-xemx; u
għajjat b'leħen qawwi, u qal lit-tjur kollha
li jtiru f'nofs is-sema: Ejjew u nġabru flim-
kien għall-ikla kbira t'Alla;
18 Biex tieklu laħam ta' slaten, laħam
ta' kaptani, u laħam ta' nies qalbiena, u
l-laħam taż-żwiemel, u ta' dawk li jirkbu-
hom, u l-laħam tal-bnedmin kollha, sew
ħelsin u kemm ilsiera, sew żgħar u kemm
kbar.
19 U rajt il-bhima, u s-slaten ta' l-art, u
l-eżerċti tagħhom, miġburin flimkien biex
jagħmlu gwerra kontra dak li kien riekeb
fuq iż-żiemel, u kontra l-eżerċtu tiegħu.
20 U l-bhima kienet maqbuda, u
magħha l-profeta qarrieq li kien igħamel
il-mirakli quddiemha, li bihom qarraq lil
dawk li kellhom il-marka tal-bhima, u lil
dawk li kienu jqimu x-xbieha tagħha:
Dawn it-tnejn kienu mitfugħin ħajjin fil-
għadira tan-nar jaħraq bil-kubrit.
21 U l-bqija kienu maqtulin bis-sejf ta'
dak li kien riekeb fuq iż-żiemel, sejf li kien
ħiereġ minn fommu, u t-tjur kollha xebgħu
b'laħamhom.

20 U rajt anġlu nieżel mis-sema, li
kellu l-muftieħ tal-bir ta' l-abbissi u
katina kbira f'idu.
2 U qabad id-dragun, dak is-serp il-
qadim, li hu x-Xitan, u Satana, u rabtu
għal elf sena.
3 U tefgħu fil-bir ta' l-abbissi, li qafel u
issiġilla, biex ma jqarraqx aktar bil-ġnus,
sama jintemmu l-elf sena: wara dan ikollu
jinħall għal ftit żmien.
4 U rajt tronijiet, u dawk li qagħdu
fuqhom, u lilhom intgħata l-ħaqq: u rajt
l-erwieħ ta' dawk li kellhom rashom maq-
tugħa minħabba x-xhieda ta' Ġesù, u
minħabba l-kelma t'Alla, u li ma qimux
lill-bhima, u lanqas lix-xbieha tagħha, u
lanqas ħadu l-marka tagħha fuq ġbinhom
jew fuq idhom; u għexu, u saltnu ma'
Kristu elf sena.

5 Il-bqija tal-mejtin ma ħadux il-ħajja
sama kienu għaddew l-elf sena. Din hi
l-ewwel qawma.
6 Imbierek u qaddis hu min għandu
sehem fl-ewwel qawma: fuq dawn it-tieni
mewt ma għandhiex setgħa, imma jkunu
qassisin t'Alla u ta' Kristu, u jsaltnu
miegħu elf sena.
7 U meta jgħaddu l-elf sena, jinħall
Satana mill-ħabs tiegħu.
8 U jmur iqarraq bil-ġnus li huma fl-
erba' rkejjen ta' l-art, Gog u Magog, biex
jiġmagħhom għat-taqbida: l-għadd tagħ-
hom hu daqs ir-ramel tal-baħar.
9 U telgħu fuq il-medda ta' l-art, u
dawru l-kamp tal-qaddisin, u l-belt il-
maħbuba: u niżel nar minn Alla mis-
sema, u belagħhom.
10 U x-xitan li qarraq bihom kien
mitfugħ fil-għadira tan-nar u kubrit, fejn
hemm il-bhima u l-profeta qarrieq, u
jbatu lejl u nhar għal dejjem ta' dejjem.
11 U rajt tron kbir abjad, u lil dak li
kien qiegħed fuqu, li minn quddiem wiċċu
ħarbu l-art u s-sema; u ma nstab ebda post
għalihom,
12 U rajt il-mejtin, kbar u żgħar,
weqfin quddiem Alla; u nfetħu l-kotba: u
nfetaħ ktieb ieħor, li hu l-ktieb tal-ħajja: u
sar ħaqq mill-mejtin fuq dawk il-ħwejjeġ
li kienu miktubin fil-kotba, skond l-egħ-
mejjel tagħhom.
13 U l-baħar radd il-mejtin li kienu fih;
u l-mewt u mkien l-imwiet raddew il-
mejtin li kienu fihom: u sar ħaqq minn-
hom kull wieħed skond l-egħmejjel
tiegħu.
14 U l-mewt u mkien l-imwiet kienu
mitfugħin fil-għadira tan-nar. Din hi t-
tieni mewt.
15 U kull min ma nstabx miktub fil-
ktieb tal-ħajja, kien mitfugħ fil-għadira
tan-nar.

21 U rajt sema ġdid u art ġdida: għax
l-ewwel sema u l-ewwel art għabu; u
ma baqax baħar iżjed.
2 U jien Ġwanni rajt il-belt qaddisa,
Ġerusalem ġdida, nieżla mingħand Alla
mis-sema, imħejjija qisha għarusa mżejna
għal żewġha.
3 U smajt leħen qawwi mis-sema jgħid:
Ara, l-agħmara t'Alla hi mal-bnedmin, u
hu jgħammar magħhom, u huma jkunu
l-poplu tiegħu, u Alla stess ikun magħ-
hom, u jkun Alla tagħhom.
4 U jimsaħ Alla kull demgħa minn
għajnejhom; u ma jkunx hemm iżjed
mewt, u la għali, u la biki, u lanqas uġigħ
iżjed: għax id-dinja ta' qabel tkun għad-
diet.
5 U qal dak li kien qiegħed fuq it-tron:
Ara, sa nġedded kollox. U qalli: Ikteb:
għax dal-kliem hu sgur u veru,
6 U qalli: Seħħu. Jien l-Alfa u l-Omega,
il-bidu u t-tmiem. Lil min hu bil-għatx
nagħtih jixrob b'xejn mill-għajn ta' l-ilma
tal-ħajja.
7 Min jirbaħ jiret kollox; u jien inkun
Alla tiegħu, u hu jkun ibni.
8 Iżda l-beżżiegħa, u dawk li ma jem-
mnux, u l-moqżieża, u l-qattiela, u
ż-żienja, u s-saħħara, u l-idolatri, u l-gid-
dieba kollha, ikollhom sehemhom fil-
għadira li theġġeġ bin-nar u l-kubrit: din
hi t-tieni mewt.
9 U ġie wieħed mis-seba' anġli
li kellhom is-seba' bwieqi mimlija bl-aħħar
seba' kastigi, u kellimni, u qal: Ejja 'l
hawn, nurik il-għarusa, il-mara tal-Ħaruf.
10 U ħadni bl-ispirtu fuq muntanja
kbira għolja u wrieni dik il-belt il-kbira,
Ġerusalem il-qaddisa, nieżla mis-sema
mingħand Alla,
11 U kellha l-glorja t'Alla: u d-dija
tagħha kienet bħal dik ta' ħaġra l-aktar
prezzjuża, qisha ġaspru, ċara daqs il-
kristall.
12 U kellha sur kbir u għoli, u kellha
tnax-il bieb, u fil-bwieb kien hemm tnax-il
anġlu, u ismijiet miktubin fuqhom, li
huma l-ismijiet tat-tnax-il tribù ta' wlied
Iżrael:
13 Lejn il-lvant tliet ibwieb; lejn it-
tramuntana tliet ibwieb; lejn nofsinhar
tliet ibwieb: u lejn il-punent tliet ibwieb.
14 U s-sur tal-belt kellu tnax-il peda-
ment, u fihom l-isem tat-tnax-il appostlu
tal-Ħaruf.
15 U dak li kien ikellimni kellu qasba
tad-deheb biex iqis il-belt, u l-bwieb
tagħha, u s-sur tagħha.
16 U l-belt kienet kwadra; u t-tul
tagħha kien daqs il-wisa' tagħha: u hu qies
il-belt bil-qasba, tnax-il elf stadju. It-tul u
l-wisa' u l-għoli tagħha kienu ndaqs.
17 U qies is-sur tagħha, mija u erbgħa u
erbgħin driegħ, skond il-qjies ta' bniedem,
jiġifieri ta' l-anġlu.
18 U l-bini tas-sur tagħha kien tal-
ġaspru: u l-belt kienet deheb safi, bħal
żġieġ ċar.
19 Il-pedamenti tas-sur kienu mżejnin
b'kull xorta ta' ħaġar prezzjuż. L-ewwel
pedament kien ġaspru: it-tieni, saffir; it-
tielet, kalċedonju; ir-raba', smerald;
20 Il-ħames, sardonju; is-sitta sardju;
is-seba' krisolitu; it-tminn, berill; id-disa'
topaz; il-għaxar, krisoprasu; il-ħdax,
ġjaċint; it-tnax ametist.
21 U t-tnax-il bieb kienu tnax-il
ġawhra; kull bieb kien magħmul minn
ġawhra waħda: u t-triq tal-belt kienet
deheb safi, qisu ħġieġ trasparenti.
22 U fiha ma rajt l-ebda tempju: għax
il-Mulej Alla li jista' kollox u l-Ħaruf
huma t-tempju tagħha.
23 U l-belt ma kellhiex bżonn la ta'
xemx, u la ta' qamar, biex jiddu fiha: għax

il-glorja t'Alla kienet iddawwalha, u
l-Ħaruf hu d-dawl tagħha.
24 U jimxu fid-dawl tagħha l-ġnus ta'
dawk li huma salvati: u s-slaten ta' l-art
iġibu fiha l-glorja u l-unur tagħhom.
25 U bwiebha ma jingħalqu qatt bi
nhar; għax ma jkunx hemm lejl.
26 U fiha jġibu l-glorja u l-unur tal-
ġnus.
27 U fiha ma jidħol xejn li jħammeġ,
lanqas min jagħmel ħwejjeġ moqżieża, jew
jigdeb: imma dawk li huma miktubin fi
ktieb il-ħajja tal-Ħaruf.

22 U wrieni xmara safja ta' ilma tal-
ħajja, ċar daqs il-kristall, ħierġa
mit-tron t'Alla u tal-Ħaruf.
2 F'nofs il-misraħ tal-belt, u fuq kull
naħa tax-xmara, kien hemm is-siġra tal-
ħajja, li kienet tagħmel tnax-il xorta ta'
frott, u tagħti l-frott tagħha kull xahar: u
l-weraq tas-siġra kienu għall-fejqan tal-
ġnus.
3 U ma jkunx hemm aktar saħta: iżda
t-tron t'Alla u tal-Ħaruf ikun fiha; u
l-qaddejja tiegħu jagħtuh qima.
4 U jaraw wiċċu; u ismu jkun fuq
ġbinhom.
5 U ma jkunx hemm aktar lejl hemm; u
ma jkollhomx bżonn dawl tax-xemgħa,
lanqas dawl tax-xemx; għax il-Mulej Alla
jagħtihom id-dawl: u huma jsaltnu għal
dejjem ta' dejjem.
6 U qalli: Dal-kliem hu sġur u minnu:
u l-Mulej Alla tal-profeti qaddisa bagħat
l-anġlu tiegħu biex igħarraf lill-qaddejja
tiegħu l-ħwejjeġ li għandhom jiġru malajr.
7 Ara, dalwaqt niġi: imbierek hu min
iħares il-kliem tal-profezija ta' dal-ktieb.
8 U jien Ġwanni rajt dawn il-ħwejjeġ, u
smajthom. U meta rajt u smajt, inxħett
biex inqim f'riġlejn l-anġlu, li wrieni dawn
il-ħwejjeġ.
9 Imbagħad qalli: Ara li ma tagħmilx
dan: għax jien il-qaddej tiegħek, u ta'
ħutek il-profeti, u ta' dawk li jħarsu l-kliem
ta' dal-ktieb: agħti qima 'l Alla.
10 U qalli: La tissiġillax kliem il-
profezija ta' dal-ktieb: għax iż-żmien
qorob.
11 Min hu ħażin, ħa jibqa' ħażin: u
min hu maħmuġ, ħa jibqa' maħmuġ; u
min hu tajjeb, ħa jibqa' tajjeb: u min hu
qaddis, ħa jibqa' qaddis.
12 U, ara, sa niġi dalwaqt; u ħlasi hu
miegħi, biex inħallas lil kull bniedem
skond egħmilu.
13 Jien l-Alfa u l-Omega, il-bidu u
t-tmiem, l-ewwel u l-aħħar.
14 Imberkin dawk li jagħmlu l-kmanda-
menti tiegħu, biex ikollhom id-dritt għas-
siġra tal-ħajja, u jistgħu jidħlu fil-belt mill-
bwieb.
15 Għax barra huma l-klieb, u s-saħ-
ħara, u ż-żienja, u l-qattiela, u l-idolatri, u
dawk kollha li jħobbu u jagħmlu l-qerq.
16 Jien Ġesù bgħatt l-anġlu tiegħi biex
jixhdilkom dawn il-ħwejjeġ fil-knejjes.
Jien ir-rimja u n-nisel ta' David, u
l-kewkba tiddi tas-sebħ.
17 U l-Ispirtu u l-għarusa jgħidu: Ejja.
U min jisma' ħa jgħid: Ejja. U ħa jiġi min
hu bil-għatx. U kull min irid, ħa jieħu
l-ilma tal-ħajja b'xejn.
18 Għax jien nixhed lil kull bniedem li
jisma' l-kliem tal-profezija ta' dal-ktieb:
Jekk xi ħadd iżid ma' dawn il-ħwejjeġ,
iżidlu Alla l-kastigi li huma miktubin
f'dal-ktieb:
19 U jekk xi ħadd ineħħi mill-kliem tal-
ktieb ta' din il-profezija, Alla jneħħilu
sehmu mill-ktieb tal-ħajja, u mill-belt il-
qaddisa, u mill-ħwejjeġ li huma miktubin
f'dal-ktieb.
20 Min jixhed dawn il-ħwejjeġ igħid:
Tassew, niġi dalwaqt. Amen. Iva, ejja,
Mulej Ġesù.
21 Il-grazzja ta' Sidna Ġesù Kristu
tkun magħkom ilkoll. Amen.